

༡༡། །ཚོད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་རང་
 འགྲེལ་མཚན་བྱ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་སོ། །

ཀུན་དབང་གསུང་འབྲུམ་ཞུ་སྐྱིག་ཁང་། ཚོས་གྱི་རྩོ་རྩོས་ཚོས་སྐྱིག་ཁང་།

༡༡། །ཚོད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་
རང་འགྲེལ་མཚན་བྱ་ཅན་
བཞུགས་སོ། །

། ཚོ །

ཅེ་བ། ས་སྐྱ་བཞི་ཉ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།
འགྲེལ་བ། མཁན་ཚེན་ཀུན་དགའ་དབང་ལྷུག་

ཀུན་དབང་གསུང་འབྲུམ་ཞུ་སྒྲིག་ཁང་། ཚོས་ཀྱི་ལྷོ་སྐོས་ཅོམ་སྒྲིག་ཁང་།

2016

THE DALAI LAMA

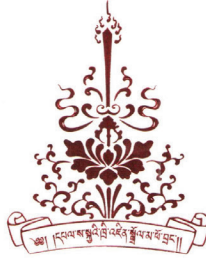
༄༅། འདམས་འཕགས་ལུལ་རྫོན་ཏེ་རྫོང་སར་བཤའ་བྱའི་ཀུན་དབང་གསུང་འབྲུམ་ལུ་སྤྲིག་ཁང་དང། ཚོས་ཀྱི་སློབ་མོས་སློབ་སྤྲིག་ཁང་རྒྱང་གིས་ལོ་ཤུས་རེད་ངལ་བ་ལྟར་ལེན་གྱིས་ཞི་བར་གཤེགས་པ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚེན་པོ། ཞལ་སྤྲོ་ནས་དོན་གྱི་སྤྲད་དུ་མཚན་ནས་སློབ་ན། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའ་དབང་ལྷག་དམ་པ་གང་གི་གསུང་ཚོམ་ཁག་སྐྱེགས་བམ་དུ་སློབ་སྤྲིག་གྲུས་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་འདུག་ཅིང། མཁས་པའི་དབང་པོའི་གསུང་ཚོམ་འདི་དག་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་པ་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་འདེགས་སུ་འགྲུང་རེས་བས་སློབ་སྤྲིག་གྲེད་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་གྲུས་ལ་ཡི་རང་དང་ལེགས་སེའི་བསྐྱགས་བརྗོད་ཀྱི་ལུལ་དུ་གྲུར། གསུང་ཚོམ་སྤྲིགས་སྤྲིག་གི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བ་སྣང་གཞུང་ཚེན་དུ་མའི་ཡང་འབྲེལ་དང། མཚན་འབྲེལ་སོགས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཇི་སྲིད་ཅིག་སྐལ་སྣང་གི་གདུང་བྱའི་དཔལ་དུ་མཛོད་ཡོད་པ་དག་ལས། ཞི་བར་གཤེགས་པའི་དམ་པ་ཁོང་ནི་མཁས་བརྗོད་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ལྷགས་རྒྱུད་ལེགས་པར་བཏམས་པའི་མིང་དོན་གཉེས་མཚུངས་ཀྱི་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚེན་པོ་ཞིག་ཏུ་འཁྲུམས། རོག་མའི་ཞལ་མཇལ་འཕྲོས་ཕོལ་ལས་དམ་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་དང་བསྐྱབ་བཏུས་ཀྱི་ཁྲིད་རྒྱུན་བཞུགས་འདུག་པ་ལེས་མ་ཐག གཞུང་ཚེན་མོའི་འདི་དག་གི་བཤའ་རྒྱུན་ཏེ་ཅང་ཉམས་དམས་སུ་གྲུང་ཡོད་པས་འཆད་སླེལ་སྲབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྣམ་དམས་མ་ལུ་ཐབས་མེད་ཀྱི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་དེ་དམ་པ་གང་གི་དུང་དུ་འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་དང་བསྐྱབ་བཏུས་ཀྱི་བཤའ་ལུང་ལུས། རྩིས་དབུ་མའི་གཞུང་ཚེན་ཁག་ནང་རང་རྒྱུད་འོག་མའི་ཤིང་ཏེ་མོལ་འབྱེད་སློབ་དཔོན་ལེགས་སྣང་གི་དབུ་མ་སྣེར་པོ་ནི་དབུ་མའི་གཞུང་གསུམ་ཚེན་མེད་མི་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་མོང་གཞུང་འདིའི་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱན་ཞིག་གཏོད་སྲབ་ན་སྣམ་སྣེ་དམ་པ་ཉིད་ལ་མཚན་འབྲེལ་ཞིག་མཛོད་པར་བསྐྱེལ་ཞིང། མཚན་འབྲེལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་དབུ་མ་སྣེར་པོའི་བཤའ་ལུང་གནང་བར་གསོལ་ཏེ་བཤའ་པའི་རྒྱན་སྲུང་གསོའི་སྐལ་བ་བྱུང། དེ་དག་གིས་མཚོན་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དུང་དུ་ཐབས་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པ་ཚོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་དུ་མ་ཞིག་ནོད་ཡོད།

དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སྣང་བོད་དུ་བཅོམ་ཁང་ནང་བཞུགས་སྐབས་སྐབས་པ་ཉམས་བཞེས་པ་རྒྱུར་བཅོམ་གྲུས་པ་ཡིན་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པར་མཛོད་ཅིང། འཕགས་ལུལ་དུ་སློབ་སྤྲིག་དུ་ཕེབས་ནས་ཀྱང་རྫོང་སར་བཤའ་བྱས་མཚོན་སྤྲིགས་དུ་མར་རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་པ་བཤའ་པའི་སློབ་ན་ཉམས་པ་སྤྲུང་གསོ་དང་བོད་བསྐྱར་སྤྲིད་གཉེས་ཐང་ལུགས་ལྟར་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་པ་དང། དམ་པ་གང་ཉིད་དང་ལྷགས་ནང་མའི་སྤེང་མོལ་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་སོགས་ད་དུང་ཡང་ཡིད་ལུལ་དུ་ཤལ། མཇུག་མཐར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གིས་འཕྲོད་ན་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བའི་སློབ་འདུན་དང་བཅས། དམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མར་གཏོགས་པ་ཤུགས་དགེ་སྤོང་རྒྱལ་ཁམས་པ། ཚོས་སྤུ་བ་རྒྱ་ལའི་རྩ་བ་བསྐྱན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཤིང་ལུག་ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༩ ལྷི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༩ ལ།

His Holiness
The Sakya Trizin

HEAD OF THE SAKYAPA ORDER
OF TIBETAN BUDDHISM

Dolma Phodrang
192 Rajpur Road.
P.O. Rajpur 248009
Dehra Dun U.K. INDIA
Tel:+91-135-2734081
Email:sakyadolmaphodrang@gmail.com

༄༅། །ཡགོང་ས་ལྷ་མའི་རྣམ་འདྲེན་ཡ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་མཚོག་གི་ཡོངས་
འཛིན། རང་ཅག་ཡོངས་ལ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བས་བཀའ་འདྲིན་སྒྲ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱེད་སྤེལ་བའི་ཕྱེད་
ཚེན་པདེ་བར་གཤེགས་པ་རྒྱ་དབང་ཀུན་དགའ་དབང་སྤྲུག་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱི་
འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་སྟོན་སྤེལ་བའི་སྤྱད་དུ་བྱུང་བའི་ཐུགས་བརྩེའི་བདག་ཉིད་ཅན། བཅོམ་ལྷན་
འདས་རྒྱལ་བ་ཤུག་སེ་རྗེ་ས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་བསྟན་པ་དེ་མ་མེད་པ་འདི་ནི། བན་ས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་པན་བདེ་གྲ་ལོ་མ་ལ་ལ་རེག་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ཉེན་དང་སྲིད་དང་
དཔུང་གཉེན་དམ་པར་གཟེགས་ནས་དེ་ཉིད་ཡི་གེར་འདྲི་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་
འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ནི་ཚད་གཟུང་དུ་མེད་པ་སྟེ། རྟོག་དཔོན་དཔལ་
པོས། གང་ཞིག་ཚོས་ཀྱི་སྦྱིན་ལྷན་ཞིང་། །འདི་བ་དང་ནི་ཉེན་བ་དང་། །རྟག་ཏུ་དེ་དག་སེམས་
བྱེད་དང་། །གལ་ཉེ་དེ་དག་གོ་མས་བྱེད་ན། །སྦྱེ་བ་འབྲས་པ་རྟག་ཏུ་འཛོལ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཚེར་
བསྟན་པའི་ཕྱང་རིགས་ཀྱི་ལོར་བུ་ཐུགས་ལ་བཅངས་ནས་ཡ་མགོན་པོ་གང་གིས་ཐོག་མཐའ་
བར་གསུམ་དགེ་བའི་ལྷགས་ཚོམ་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་
བཀའ་ཕྱང་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་དགོངས་དོན་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་འབྲེལ། ཞལ་
གདམས། ཚོས་འབྱུང་། རྟོགས་བརྗོད་སོགས་མང་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་བསྟན་འཕྲོ་སྦྱི་དང་།
རྩོམ་སྒྲ་སྟོབ་གཉེར་དག་ལ་ཚད་དུ་དམིགས། ད་ལས་རྗོད་སར་བཤད་ལྷ་ཚོས་ཀྱི་རྟོ་སྟོས་ནས་
གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་སྟེགས་པམ་དཔལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་དགའ་དགོ་
བས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རེན་པོ་ཆེ་བཤད་སྐྱབ་ལས་གསུམ་གྱིས་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་
ཤིང་རྒྱས་པ་དང་། འཕྲོ་བ་ཀུན་གྱང་དཔེ་རྟོན་ལེས་བརྒྱུད་ཐོས་བསམ་རྩོམ་སྦྱོང་རྒྱུ་དང་སྟེ་
ལྷུང་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་གོ་འཕང་ལ་རེག་པའི་རྩོན་འདུན་བཅས། ཀ་སྤངས་དཔལ་
ལྷན་སྤྲིའི་ཚོས་གྲ་བརྗེ་ཚེན་འཕྲིན་ལས་དར་རྒྱས་སྤིང་ནས། ས་སྤྲི་མེ་འཛིན་བས། ཕྱི་ལོ་
༡༩༧༥ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༥ དགོ་བལ། །

His Eminence
Ngor E-Wam
Sharchen Ludingpa

Ngor E-Wam Centre,
P.O. Manduwala
Via Premnagar,
Dehra Dun U.A. (India)
Ph : 0135-2694934, 2694813

༄༅། །ཆེད་གསོལ། ཟླེད་ ཙོན་ཏ་ར་ རྫོང་སར་ཚོས་ཀྱི་སྐོར་གྲོས་ནས། མཁའ་
ཚེན་ཀྱུན་དགའ་དབང་ལྷུག་གི་གསུང་ཚོས་གཞུང་སྐོར་སོགས་སྤར་བསྐྱུན་མཛད་པ་
འདི། ལྷ་མའི་མཛད་པ་ལྷན་མེད་པ་རྗེས་བྲན་དང་། མ་འོངས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྐོ་
གོས་ཀྱི་བསྐྱོ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་ཡོང་རྒྱ་བཅས་གང་ཅིར་དགེ་མཚན་ལྷན་མེད་
པ་ལགས་ན། ལྷན་ནས་དགའ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་གྲུས་འདུད་དང་། རྣམ་དཀར་
དགེ་བའི་འབྲས་བུས་དམ་པའི་ཟག་མེད་ལྷུག་གི་དགོངས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་།
བསྐྱུན་དང་འགོ་བའི་གསོས་སྐྱུན་དུ་འགྱུར་བའི་སྐོན་གསོལ་བཅས།

འཕགས་ལུལ་ཨེ་མི་ཚོས་ལྷན་རོར་སྐྱེད་པའི་མཁའ་ཀན་བུ་བསྐྱུན་པའི་ཉི་མས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༥ དགེ་བར་སུལ། །

DZONGSAR JAMYANG KHYENTSE NORBU

༡༡། རྫོང་སར་ཁམས་བྱེད་བཤད་བྱེད་མཁན་རབས་དང་པོ་རྫོགས་ཆེན་མཁན་
 པོ་གཞན་དགའ་ནས་མཁན་བརྒྱད་གསེར་འི་མེད་བ་བསྟར་ཆགས་པ་འདིས་པོད་
 གངས་ཅན་ལྗོངས་ནས་ས་སྐྱ་བཀའ་བརྒྱད་རྟིང་མ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་བྱུང་མཐའ་
 དེས་སྲུ་མ་ཆད་པ་ལ་གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་དང་གྲགས་ཆེན་བཙོ་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་
 བཤད་རྒྱུན་གྱི་རིགས་རྣམས་ཅུང་ཟད་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྤི་ཁྱ་བསྐྱབས་དང་སྐྱབ་
 བཞིན་པ་འདི་ནི་ཀུན་གྱིས་བསྟོན་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། མཁན་རབས་མང་དུ་བྱོན་
 པའི་ནང་ནས་རྒྱལ་བསྟན་སྐྱེ་ཟད་མར་མེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་སྐབས་འདིར་ཐུགས་
 བསྐྱེད་སྒྲོན་མེད་པ་མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་དབང་ལྷུག་གིས་དམ་པ་པོང་མའི་རྣམ་
 བར་བསྐྱེད་ནས་སྐབས་ཆེན་བསྟན་པའི་བྱ་བ་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་སྐབས་པོ་ཆེ་
 གནང་བའི་ཡ་གྲུལ་ཚོམ་གྱི་གས་གསུང་འབྲུམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་རྣམས་གང་ཉིད་གྱི་
 ཞལ་སློབ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱེད་དུས་བྱས་ནས་པར་བསྐྱེད་བྱས་པ་འདིས་མ་འོངས་པ་ན་
 རོས་བསམ་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་སན་ཐོགས་དེས་པར་ཡོང་
 བའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། རྫོང་སར་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཙུན་བསྟན་ཚོས་གྱི་
 རྒྱ་མཚོས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༦ ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡༩ བཟང་པོ་ལ།

༡༡། །མཁལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དང་འབྲེལ་བའི་སྡོན་གྲུང་།

མཁལ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་དབང་ཀུན་དགའ་དབང་ལྷག་མཚོག་ནི། སྤྱི་
ལོ་༡༩༡༡རབ་བྱུང་བཙོ་ལྗེའི་རབ་གནས་ལྷགས་བྱ་ལོར། བསེལ་ལྷན་གངས་རིའི་
ར་བས་སྐོར་བའི་ཞིང་བོད་ཆེན་པོའི་སྡེ་དཔལ། སྤར་ཁམས་ཀེ་རེ་སྤང་གི་སྡོད་ཀྱི་
ཚོགས། འབྲི་སྤང་གསེར་ལྷན་གྱི་ལུ་བ་གྱི་ཆར། མདོ་རྩེ་རྒྱུད་རི་མདའ་སྡོད་གསུ་
མདའ་ལ་ཡབ་ལུ་ཡུག་བསོད་བསྟན་དང་། ཡུམ་ཡོར་གཟའ་ཨ་ཡག་གཉིས་གྱི་སྲས་
སྤྱ་སྤྱ་བལྟམས།

༡༩༣༤རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་ས་ལོས་ལོར། མཁལ་པོ་བཟོད་པ་ལེགས་
བཤད་གྱི་ཞལ་སྤྱ་ནས་དགོ་རྩལ་གྱི་སྡོམ་བ་དང་། ༡༩༤༠ལོར་རོང་ཨེ་མི་ཚོས་
ལྷན་དུ་ཐར་ཅེ་མཁལ་རིན་པོ་ཆེ་བྱམས་པ་ནམ་མཁའ་ཀུན་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་
མཚན་གྱི་ཞལ་སྤྱ་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་
གདམས་དག་ཟབ་མོ་མཚོས། ༡༩༤༣ལོར་ཁམས་བྱེའི་རྫོང་སར་བཤད་བྱུར་
མཁལ་རིན་པོ་ཆེ་མདོ་སྲིབ་སྐབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་ཉེ་གནས་དང་། གསལ་སྡོད་ཆེད་
དུ་ལེབས། རིགས་ཀུན་ཁྲུབ་བདག་དོ་རྗེ་འཆང་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེ་ཚོས་གྱི་
རྫོ་བོས་མཇལ་ཞིང་དོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཚོས་བཀའ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། མགོན་
པོའི་ཚོས་སྐོར་གྱིས་མཚོན། སྐབ་བརྒྱུད་ཤིང་རྩ་ཆེ་བརྒྱུད་གྱི་གདམས་ཟབ་མ་ལུས་

པ་ལྷན།

༡༩༤༣ནས་༡༩༥༠ཟམ་པའི་བར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཚོ་
དང་ལུས་དང་གྲིབ་མ་བཞིན་འགྲོགས་ཤིང་། གྲགས་ཆེན་བཙུན་ཆ་ལག་དང་
བཅས་པས་མཚོན་འཆད་ཉན་ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱན་གཟུགས་སོ་ཙག་གསན་སྦྱོང་
མཛད། ༡༩༤༥ལ་རྫོང་སར་བཤད་གྲུའི་སྦྱོར་དཔོན་དུ་གདམས་བསྐོས་བྱང་ནས་
སྦྱོར་དཔོན་ལོ་ལྷ་ལ་གནང་། མཁན་པ་ཆེན་པོ་དཔོན་སྟོན་མཁུན་རབ་དང་། སྤྱི་
དགོན་མཁན་པོ་སྤིན་ལས་ཚོས་འཕེལ། བདེ་གཞུང་ཨ་འཇམ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་
དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་བསྟེན་ནས་རིགས་གཉེར་རང་འགྲེལ་དང་། ཚད་མ་ནས་
འགྲེལ་དང་། ཀུན་བརྟུས་གྲིས་གཙོས་ཚོས་འབྲེལ་ཅི་རིགས་གསན།

༡༩༥༠མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཚོའི་བཀའ་བཞིན་མདོ་སྲིབ་དགོན་
གྱི་འགན་འཛིན་དང་མཁན་པོ་ལོ་བཞི་དང་། ༡༩༥༥ལོར་རྫོང་ཆེ་འཆང་ཚོས་གྱི་
སློ་གྲོས་གྱི་བཀའ་བཞིན་ཨ་རུ་དགོན་གྱི་བཤད་གྲུའི་མཁན་པོ་ལོ་གསུམ་མཛད།
༡༩༥༩ལོ་ནས་༡༩༦༠ཟམ་པའི་བར་དུས་འགྲུང་གྱི་དབང་གིས་བཙུན་ཁང་དུ་
བཞུགས་དགོས་བྱུང་། ༡༩༦༠ལོ་སྦྱང་ནས་སྦྱོང་བཀོལ་ཐོབ་ཅིང་རྫོང་ཆེ་འཆང་མཁུན་
བཅེ་ཚོས་གྱི་སློ་གྲོས་གྱི་ཡང་སྲིད། འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བཅེ་ཐུབ་བསྟན་ཚོས་གྱི་
རྒྱ་མཚོས་འཕགས་ལུལ་དུ་ཕེབས་དགོས་པའི་བཀའ་འཕྲིན་སྤྲུལ་ཆེས་འབྱོར་བ་ལྟར།
༡༩༦༣དགུང་ལོ་༤༡ཐོག་གསང་བའི་སློ་ནས་གོམ་བཞོང་གྱིས་རྒྱ་གར་གར་ཕྱོགས་
འབྲས་ལྗོངས་སུ་ཕེབས་ནས། སྐབས་རྗེ་རྫོང་སར་མཁུན་བཅེ་ཐུབ་བསྟན་ཚོས་གྱི་

རྒྱ་མཚོ་མངལ། རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་ལྟར། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༣རབ་བྱུང་༡༩ཚུ་
པག་ལོའི་ཚེ་འཕྲུལ་རྒྱ་བའི་ཆེས་བཙུག་ཉིན་འབྲས་ལྗོངས་གནས་ནང་དུ་འཕགས་
ཡུལ་རྫོང་སར་བཤད་གྲུའི་དབུ་དངོས་སུ་བཅུགས།

༡༩༩༥ཚུ་གར་བུ་བྱུང་ཉི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་ཁོངས་སྤྱིར་ས་སྐྱ་དགོན་དུ་
རྫོང་སར་བཤད་གྲུ་སྤོས་ཤིང་མཁུན་བཙུག་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་དགོངས་བཞེད་བཤད་
གྲུའི་འགན་ཁུར་དང་མཁུན་པོ་གཅིག་ཚོག་མཛད་ནས། ༡༩༩༥བར་གཙོ་བོ་ཚོས་
ཁྲིད་ཁོ་ནས་འདའ་བ་མཛད། ༡༩༩༥ལོ་ནས་ཐེ་ཕན་སོགས་ཤེད་སྤོགས་ཀྱི་རྒྱལ་
ཁབ་ཁ་ཤས་སུ་ཐེབས་ཤིང་བརྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ༡༩༩༩ལོ་ནས་
ཅོན་ཏེ་རའི་རྫོང་སར་བཤད་གྲུ་ཚོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དབུ་བཅུགས་
ཤིང་། ༢༠༠༤ལོར་ཡགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་དང་ས་གནས་མངའ་
སྡེའི་རྫོན་ཆེན་གཉིས་གདན་འདྲུངས་ནས་སྤྱི་ལུགས་ལྟར་བཤད་གྲུ་གསར་པའི་དབུ་
འབྲེད་གནང་། ༢༠༠༥ལོར་བཤད་གྲུའི་རྟེན་བརྟེན་ས་བཙས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་།
རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡསྐབས་མགོན་གོང་མ་བདག་ཁྲི་དོ་རྗེ་འཆང་གདན་ཞུས་ཀྱིས་
ཞལ་སྲུ་ནས་རབ་གནས་དང་། གསུང་དག་རིན་པོ་ཆེ་སློབ་བཤད་བསྐྱུལ་གནང་
མཛད་ཅིང་གྲུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་ཏེ། ༢༠༠༥སྤྱི་རྒྱུ་ཆེས་༢༥ལ་ཐུགས་དགོངས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབུགས་དབྱུངས་དང་བཙས་དགུང་གངས་གྲུ་བརྒྱན་ཐོག་
སྤྱི་ཞི་བར་གཤེགས་སོ། །འཕགས་ཡུལ་དུ་ཐེབས་རྗེས་ཡགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་དང་། ཡསྐབས་མགོན་གོང་མ་བདག་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ། དོ་རྗེ་འཆང་དོར་སྐྱ་

ལྗོངས་མཁའ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་ཉི་མ། རིས་མེད་བསྟན་པ་རྒྱ་
མཚོའི་མངའ་བདག་འཇམ་དབྱངས་མཁའ་བཙུན་བཅེ་ཐུབ་བསྟན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་
བཞིའི་སྐྱེ་མཁའ་ནས་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་དང་རྒྱུད་སྡེ་ཀྱུན་བཏུས་སོགས་མདོ་
རྒྱུད་མན་ངག་ཅི་རིགས་གསལ་བ་མ་ཟད། ཡལོང་ས་སྐྱབས་མལོན་ཆེན་པོ་དང་།
ཡསྐྱབས་མལོན་ལོང་མ་བདག་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
དེ་དག་ལ་ཚོས་བཀའ་མང་པོ་སྤུལ་ཞིང་། ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་
པོར་གྱུར། གཞན་ཡང་བསྟན་པ་འཛིན་ལུས་དེས་ཀྱི་སློབ་ཚོགས་མང་དུ་བསྐྱབ་
ཅིང་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་གཙོས་མདོར་ན་འཇམ་གླིང་རིལ་པོར་གྲགས་ཆེན་བཙོ་
བརྒྱུད་འཆད་མིད་ཀྱི་རྒྱུན་ཆ་ཚང་བ་ད་ལྟ་བུའུགས་སུ་བཤང་མཁའ་རིན་པོ་ཆེ་
ཉག་གཅིག་གི་བཀའ་བཟོན་དུ་དེས། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་གཙོ་པོ་
གསུང་གི་ཕྱིན་ལས་ཡིན་པ་ལྟར། སྐྱབས་མཚོག་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྤྱན་ས་
རྗེས་འཇུག་གཏུལ་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ལེགས་བར་བཤད་པའི་ཚོགས་
རི་སྡེད་ཅིག་བཞུགས་པ་འདི་དག་ནི་མཁས་དང་བྱུབ་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རིགས་
པ་དང་མན་ངག་གི་གཏེར་མཛོད་དུ་དེས་ཤིང་། ལྷག་པར་དགག་བཞག་དང་མཁས་
ཁྲད་ཀྱི་སློབ་པ་བསྐྱེད་པའི་གཏུལ་བུའི་སློབ་ལོན་དང་འཚམས་པར་བརྩམས་པ་ཤིག་
སྟེ་ཏུ་སོང་བས་ཁ་གསལ་ལ་གོ་བདེ་བ། མཁས་སློབ་སྤྱད་པའི་བལྟས་ཀྱང་རིན་ཐང་
བྲལ་བའི་གཞུང་སྤྱགས་དང་མན་ངག་གི་གཏེར་མཛོད་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཆིས། དེར་
བརྟེན་ཞུ་སྐྱིག་པའི་གཏམ་ལས་ཞུ་སྐྱིག་བྱས་ཚུལ་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་སློབ་པ་ལྟར་ཞུ་

ཕྱིག་པ་ཡོངས་ཀྱིས་དང་བཙོན་ལྷོད་མེད་བྱས་བཞེན་ད་ཆར་འདོན་ཐེངས་དང་པོར་
པོད་གངས་བརྩ་བཞི་ཐམ་པ་ལྷ་སྐྱིག་ལེགས་བྱུབ་བྱུང་བས་ལེགས་སོའི་བཟུགས་
བརྗོད་ལྷ་རྒྱ་དང་བཅས། རྫོང་སར་བཤད་བྲལ་ཚོས་ཀྱི་སློ་གྲོས་ཀྱི་མཁན་པོ་ཚོས་
དབྱིངས་དོ་རྗེའམ་གཟི་བརྗིད་མཐའ་ཡས་ཀྱིས། ༢༠༡༥། ༡༢། ༡༡ཉིན་རྫོང་སར་
བཤད་བྲལ་ཚོས་ཀྱི་སློ་གྲོས་སྲུ་བྲིས།

ཁང་གི་ཚོམ་ཞིབ་པ་ལུས་པ་ལྟམ་ལུག་རྒྱལ་མཚན་དང་རྒྱལ་དང་དགོན་མཚོག་
བཅས་བཏུན་བཞེས་ཀྱིས་བཅོམ་འབྲུག་ཁྲུང་པའི་འོག་བབ་དུ་བྱའི་དཔོན་བཞིའི་སྐོབ་
མའི་ནང་ནས་འཇམ་མོ་གས་ཁབ་ཅིག་འཛོམ་ཏེ། འདི་ལོའི་ལོ་མཇུག་ཏུ་བཅུང་འབྲུག་
འཛིན་པ་གི་འཇམ་དོན་ལྟམ་ལུག་ལྟམ་པ་དགོས་པའི་དགའ་ལོ་བཅས་པ་བཞིན། རི་ད་
ཚོས་ཀྱི་ལྷོ་ལོ་མཚོ་ཚོམ་ཞིབ་ཁང་ནས་འཛིན་བྱ་བོར་འོག་གི་སྐོབ་མ་དུ་བྱ་འཇམ་མོ་གས་
ལུ་འཛོམ།

ལྷ་ཉམས་27ཉིན་དཔོན་ལུ་འཇམ་འགོ་བཅུགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཏུན་དབང་བཅུང་
འབྲུག་འཛིན་ཁང་གིས་འཛིན་པོར་སྐྱབ་པ་ལྟམ་ལུག་ལྟམ་ལུག་ལྟམ་ལུག་ལྟམ་ལུག་
མ་པོར་བཞེས་ཏེ་ལོ་བཞི་ལོ་བཅུར་ཞིབ་དང་། དེ་ཀྱི་རས་དཔེ་བཅུར་དང་ལྷ་
དག་པོར་འཚམ་ལུག་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་
མི་དང་ལྷ་དག་ལོར་ས་བཞེས་མི་ལྷས་ཏེ་དེ་བ་བཅུགས་ལུ་འཛིན་པས། བཅུང་གི་ཚོ་
འབྲུག་དཔེ་བཅུར་དགོས་མི་གས་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་
དཔེ་བཅུར་ལྷས་ཏེ་འབྲུག་འབྲུག་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་
ནང་བཅས་པའི་ལྷ་ལོ་འབྲུག་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་
ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་
ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་
ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་
ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་
ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་ལྟམ་

ཡོངས་ལྷན་ཚོགས་པའི་པོད་ཐུངས་མ་ཡིན། ལས་རིམ་གཉིས་པའི་ཐུང་ཏུ་གཞུང་
ཚན་པ་ལྷན་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་འབྲེལ་སྤྲོད་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡོངས་ལྷན་གྱི་པའི་མཐའ་མར་སློབ་པ་པོ་དག་
ལ་ལྷན་འདྲེན་པ་ལྟེ། ལྷན་པའི་མེ་མོ་རྒྱ་འགྲོགས་གསེ་མཁན། ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་མཁན་རིན་པོ་མེ་རྒྱན་དགའ་དབང་རྒྱལ་ཁོང་གི་གསུང་འབྲེལ་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་ལས་ལ་འདུག་ལྷན་པ་ལྟེ་མཁན་རིན་པོ་མེ་འཇམ་དགའ་ལྷན་ཚོགས་པ་
དང་ནང་བརྟན་སྤེལ་རིག་གི་ལུས་འདེགས་ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་དེ། ལྷན་ཚོགས་པའི་ཡོན་
ཚད་ཀྱི་དབང་གིས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་
འདེགས་ཡོད་པ་ལྟེ་སྤོ་མེད་ལགས་པས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་གཞིགས་པ་བཞིན་
པའི་མཁན་རིན་པོ་མེ་ཁོང་གི་དབང་། ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་
ལྷན་དང་ལུས་ལེགས་ལ་ཚོ་འདྲེ་སྐྱོད་ལོ་ནས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་
པ་བརྟན་མིན་ལྱང་། ཁོང་གི་གསུང་དང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་
དང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་
ཏུ་གནས་ཡོད་པ་ལྟེ། ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་
ཡང་ཡུལ་མེད་པའི་གསལ་འདེགས་དང་འཇགས། ཚོས་ཀྱི་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་
གི་ཚོས་ལྷན་ཚོགས་པའི་མིང་ལྷན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་
2015 ཟླ་བ་12 ཚེས་10 ཉིན་གྱི་སྐོར། །།

དཀར་ཆག

ཡུལ་བརྟག་པ།.....	3
ཤེས་བྱེད་སློབ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།	35
སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་བརྟག་པ།.....	61
སྦྱབ་པ་དང་གཞན་སེལ་བརྟག་པ།	81
བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་བརྟག་པ།.....	135
འབྲེལ་པ་བརྟག་པ།	159
འགལ་བ་བརྟག་པ།	227
མཚན་ཉིད་བརྟག་པ།.....	249
མངོན་སྲུང་བརྟག་པ།	341
རང་དོན་རྗེས་དཔག	405
གཞན་དོན་རྗེས་དཔག.....	531

༄༅། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་རང་འགྲེལ་མཚན་སུ་
ཅན་བཞུགས་སོ། །

ཕྱི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་དུ། བ་སྐྱེ་ཁ་ལྷག་ཏུ་ཞི་རྒྱུ། བོད་རྒྱལ་དུ། ཚད་མ་རིགས་པའི་
གཏེར།

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལུང་གུར་པ་ལ་གུས་པས་བྱག་འཚལ་ལོ། །

ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་སྐྱེན་ཡངས་པ། །

འགྲོ་ཀུན་དགེ་ལེགས་སྐྱབ་པའི་སྐྱགས་རྗེ་ཅན། །

བསམ་ཡས་སྲིན་ལས་མཛད་པའི་སྟོབས་མངའ་བ། །

འཇམ་མགོན་སྐྱེ་མའི་ཞབས་ལ་མགོས་བྱག་འཚལ། །

སྟོ་གོས་སྐྱི་གཚུག་ཡོན་ཏན་ལོ་སུའི་རྒྱན་གྱིས་སྐྱས། །

བདེན་གཉིས་རོ་འཛིན་སྟོང་ཉིད་མུད་སྐྱའི་སྐྱ་སྐྱོགས་ཤིང་། །

མཁུན་བརྗེའི་ལྷ་ཟེར་པས་རྒྱོད་སྐྱེ་བོས་མི་བཟོད་པ། །

སྒོ་གསལ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱན་གྱིར་དཔལ་ལྷན་སྲུ་དབང་རྒྱལ། །

གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་མཁས་པའི་རྒྱ་སྐར་བྱེ་བ་བརྒྱས། །

དཔལ་ལྷན་གྲགས་པའི་གསུང་རབ་པརྒྱ་རབ་བྱེ་མོད། །

གང་སྒོའི་ཉི་འོད་སྣང་བས་མ་བྱལ་དེ་སྲིད་དུ། །

གཞུང་ལུགས་དགོངས་དོན་གཤམ་སྒྲིང་པོ་གསལ་མ་རྒྱས། །

ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་གཞུང་རི་ལྷ་བར། །

སྒོ་གྲོས་གསལ་བའི་མིག་གིས་ལེགས་མཐོང་ནས། །

ཤེས་ལྷན་གཟུ་བོར་གནས་པ་དོན་གཉེར་བ། །

གཞན་ལ་བརྟེན་བའི་བསམ་པས་འདི་བཤད་དོ། །

ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དག་ལ་རིགས་པ་སྐྱབས་པར་ཁས་འཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་
ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་མཐོང་བས་དེ་སྲུན་དབྱུང་བ་དང་ཡང་དག་པའི་དོན་
གཏན་ལ་དབབ་པའི་བྱིར་འདི་བརྟེན་མོ། །

དེ་ལ་གཉེས་ཏེ་ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལོག་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་
ཚད་མའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ།
ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ། སྒོ་དེས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་ལོ། །

ཡུལ་བརྟག་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་ནི།

ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་སློབ་རིག་བྱ། །

དེ་དང་བྱུང་མཉམ་པའི་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད། སློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་བ། གཞལ་བྱའི་མཚན་ཉིད།
ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། གཞི་གྲུབ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཚད་མས་དམིགས་པར་བྱ་བ། ཡོད་ངེས་གྱི་
མཚན་ཉིད། ཚད་མས་བཟུང་རུང་བའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཞན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལས་སྒྲངས་བརྗོད་ན།
དོན་སྦྱི་དང་ནི་མེད་སྣང་གཉིས། །
ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན་

བོད་རྒྱམས་སྣང་ཡུལ་གཟུང་ཡུལ་དོན་གཅིག་པས་རྟོག་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དོན་སྦྱི་
དེ་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་དང་། རྟོག་མེད་འཇུག་པའི་ཡུལ་མེད་པ་གསལ་བ་དེ་རྟོག་
མེད་ལོག་ཤེས་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་མེད་ན། འཇུག་པ་གཞི་མེད་དུ་འགྱུར་
བས་སྣང་ཡུལ་གཉིས་ཤེས་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་ལ། དེའང་འཇུག་ཤེས་གཉིས་
འཛིན་པའི་རང་རིག་གི་ལྷགས་ལ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་
མང་པོས་བཀུར་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱ་སྦྱི་དང་དོན་སྦྱི་གཉིས་མིང་དང་མཚན་
མའི་རྣམ་པ་ཅན་གཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་མི་ལྡན་

པས་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སྲུ་གྲུབ་པར་འདོད་ལ། མེད་པ་གསལ་
བ་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཡང་དོན་གྱི་མཚན་མ་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་
རྣམས་སྲུ་གྲུབ་པ་དེ་ལས་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་སྦྱེ་བར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ། དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སློ་མ་འཁྲུལ་པར་ཐལ་བ་ནི།
དེ་འཛིན་གྱི། །

ཤེས་པ་གཉིས་པོ་འཁྲུལ་པར་འགལ། །

དོན་སྦྱི་དང་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རང་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་ཡུལ་
ཡིན་ན་དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་མིག་ཤེས་གཉིས་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བུམ་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་བཞིན་འོ། །གལ་ཏེ་ཁྱབ་པ་མི་
འགྲུབ་སྟེ།

ཡུལ་ཡོད་ན་ཡང་ཐག་པ་ལ། །

སྦྱུལ་འཛིན་བཞིན་དུ་འཁྲུལ་ཞེ་ན། །

ཡུལ་ཡོད་ཀྱང་ཐག་པ་ལ་སྦྱུལ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཉ་ཕྱིས་ལ་དདུལ་དུ་འཛིན་
པ་བཞིན་འོ་ཞེ་ན།

ཁར་འཛིན་ཡུལ་ཡོད་ཕྱིར་མ་འཁྲུལ། །

ཡུལ་མེད་པས་ན་སྦྱུལ་འཛིན་འཁྲུལ། །

ཐག་པའི་ཁ་པོ་ཁ་དོག་གི་རྒྱལ་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཁ་པོར་

སྣང་བའི་མིག་ཤེས་སྐྱབས་དེར་ཡང་མ་འཇུག་ལ། སྣུལ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་
ཉོག་པས་སློབ་བཏགས་ཡིན་པས་ཡུལ་མེད་པ་བཟུང་བའི་སྲིར་ཉོག་པ་འཇུག་
པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་སྣང་རྒྱུ་དུ་ཐལ་བ་ནི།

སྣང་ཡུལ་གཉིས་པོ་ཤེས་པ་ལས། །

ཐ་དད་ཡིན་ན་ཡུལ་རྒྱུ་བར། །

གནས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་། །

མཐོང་འགྱུར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་བཞིན། །

དོན་སྲིད་དང་མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་རང་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་
གཟུང་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་ན། ཡུལ་རྣམས་པ་ནི་རགས། ཡིད་ཉེ་བར་གཏད་པ་ནི་
ཡོད། འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་མེད་པས། ཡུལ་སྣང་རྒྱུ་གཅིག་ན་གནས་པའི་
གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་སྣང་རྒྱུ་དུ་བྱུང་བར་
མེད་པའི་སྲིར་བྱམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་
རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་པ་ལ་སྣང་བའི་རྣམས་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་ཡིན་
ན། རྒྱུས་བྱ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཉོག་པས་པར་འགྱུར་བ་ཐལ་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དོན་ཉེད་ཡིན་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ནང་། །

མི་མཐོང་བཞིན་དུ་འབྲེལ་སྤང་གཉིས།

བདག་ལ་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་སྱིད།

གཞན་གྱིས་རྟོགས་པ་མེད་ཅེ་ན།

དོན་སྲིད་དང་མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་པོ་ཡུལ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་རང་གི་ལུས་གྱི་
ནང་ན་སློ་མཚན་སོགས་གནས་པ་དོན་ཡིན་ཡང་མི་མཐོང་བ་ལྟར་གཞན་གྱིས་
མི་མཐོང་སྟེ། བདག་གི་སློ་དང་འབྲེལ་བའི་སྱིར་རོ་ཞེ་ན།

ནང་གི་ལུས་ནི་ཡུལ་རུང་མིན།

དེས་ན་རང་གིས་ཀྱང་མི་མཐོང་།

ནང་གི་ལུས་མི་མཐོང་བ་དཔེར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་ཡུལ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་
སྱིར་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་ལ། རུང་བ་ན་གནས་ན་མཐོང་བར་འགྱུར་
རྒྱུ།

རང་དང་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་བས་ན།

གཉིས་པོའང་ཡུལ་རུང་མིན་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་དོན་སྲིད་དང་སྐྱེ་ཤད་གཉིས་ཀྱང་གཞན་གྱི་སྤང་དུ་རུང་བའི་ཡུལ་མ་
ཡིན་གྱི་རང་གི་སློ་དང་དུས་རྒྱུན་དུ་འབྲེལ་བས་སོ་སྟོན་ན།

རང་སློ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་སྱིད།

བརྗོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་རྟོགས་མི་འགྱུར།

རང་རང་གི་སློ་སྟོན་དང་འབྲེལ་ན་རང་རིག་པ་བཞིན་ཏུ་གཞན་ལ་བསྟན་
ཀྱང་གོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའང་རྣམ་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དོན་ཡིན་ཡང་བདག་
ལ་ཉམས་ཏུ་འབྲེལ་ཡིན་ན། །རྣམ་པ་དེ་པོ་ལ་བསྟོན་ཀྱང་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་
མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རང་རང་སློ་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། །

བརྟོན་པས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ཤེ་ན། །

འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རང་རང་གི་སློ་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། །འཆད་པོས་
རང་གི་སློའི་ཡུལ་དེ་བརྟོན་པས་ཉན་པ་པོ་རང་རང་གི་ཡུལ་དེ་གོ་བ་མི་འགལ་
ལོ་ཞེ་ན།

གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་བརྟོན་བྱའི་དོན། །

སོ་སོ་ཡིན་ཕྱིར་སྦྱོར་མི་ལུས། །

གང་ཟག་རང་རང་གི་སློ་དང་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་པ་དེ་བརྟོན་པས་རང་རང་གི་
སློ་དང་འབྲེལ་པ་དེ་གོ་བའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་བརྟོན་བྱ་ཐོབ་པ་གོ་བར་
མི་ལུས་ཏེ་གཉིས་ལ་གཅིག་ཏུ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཡང་རྣམ་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱི་གང་ཟག་རེ་རེ་སློ་དག་དང་འབྲེལ་ན་
ནི། །གཉིས་ཀས་དོན་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །འཆད་
སོ་ཉན་སོའི་སེམས་དག་གི་ཡུལ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །མཚམས་སྦྱོར་བར་ནི་མི་

འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གང་ཟག་སོ་སོ་ལ་ཡོད་པའི། །

སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་འདྲ་བས། །

འདྲ་བ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ལ། །

ཐ་སྙད་སྒྲོར་བྱིར་མི་འགལ་ན། །

འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྦྱི་རང་རང་གི་སྒོ་དང་འབྲེལ་
ཡང་དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་སྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་
འདྲ་བས་འདྲ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་ཐུན་མོང་ཏུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་མི་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།

རང་ལ་ཤར་ན་རང་ཡུལ་ཡིན། །

མ་ཤར་ན་ནི་དེ་ཡུལ་མིན། །

དེས་ན་ཐ་དད་གཟུང་བ་ལ། །

གཅིག་ཏུ་འཇིན་པ་ག་ལ་སྲིད། །

སྒོ་ལ་ཤར་ན་གང་ཟག་རང་རང་གི་སྒོ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་སྦྱི་ནི་རང་
རང་གི་སྒོའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཐུན་མོང་ཏུ་མི་འཇིན་ལ། སྒོ་ལ་མ་ཤར་ན་ཡུལ་
ཉིད་མ་ཡིན་པས་ཐན་ཚུན་འདྲ་བར་མི་ཤེས་པའི་བྱིར་དོན་གོ་བ་མི་སྲིད་དོ། །

ཐ་དད་ཡིན་ཡང་ཡུལ་གཅིག་ཏུ། །

འཇུལ་བའི་སྒོ་ནས་འཛིན་ཞེ་ན། །

དོན་སྤྱི་འཆད་ཉན་གྱི་གང་ཟག་རང་རང་གི་ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་སུ་ཚུན་འཇུལ་
ནས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་འཇུལ་པའི་ཕྱིར། །

གཟུང་ཡུལ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན། །

དོན་སྤྱི་སྐྱབ་མོང་གི་ཡུལ་གཅིག་མེད་པ་ལ་སྐྱབ་མོང་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པས་གཟུང་
བ་ཡིན་པས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་གཟུང་ཡུལ་མེད་པ་ཉིད་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་
འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་དག་འདྲ་བ་ལ་དེ་གཅིག་པར་འཇུལ་ཏེ། །ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་
ཡོད་ན་དེ་དག་ཐ་དད་ཏུ་སྤང་བ་མིན་པར་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་ཀྱི་བདག་
ཉིད་རི་ལྟར་བརྒྱང་སྟེ་མ་གཟུང་བར། །སྐྱེ་ལས་བརྗོད་བྱར་རྟོགས་པ་དེའི་ཆེ་འཆད་ཉན་གྱི་
སྒོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

རིགས་པས་བརྟགས་ན་མེད་བཞིན་དུ།

ད་དུང་སལ་ཆེར་ཡུལ་དུ་ཞེན། །

སོར་མོའི་ཚེ་མོས་བསྟན་པ་ན། །

ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སྐྱབ་པོ་འཇུལ། །

བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉེས་པ་རང་གི་འདོད་པ་བརྗོད་ན།

གཞུང་གི་རང་མཚན་གཅིག་ཁོ་ན།

རྣམ་དེས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕན་གཞོན་གྱི་ཡུལ་ལ་སྤང་དོར་གྱི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་ཤེས་པ་ནི་
 ཚད་མ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་དེས་སྤང་བྱའི་ཕན་པ་རྣམས་པའི་ཡུལ་དང་། དོར་བྱའི་གཞོན་པར་རྣམས་
 པའི་ཡུལ་ནི་མཐའ་གཏུག་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཕན་གཞོན་
 གྱི་རྒྱུ་ལ་སྤང་དོར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་ལ་འཇུག་
 གི་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་ལ་འཇུག་པར་དགོས་རྣམས་མེད་པའི་སྤྱིར་མི་འཇུག་ཉེ།
 རྣམ་འགྲེལ་ལས། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སློན་ནས་གཉེས་སུ་ཕྱེ་བ་ལས་གཞན་དུ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གཅིག་པ་ཚད་མའི་འཇུག་ལྗོན་གི་གཞུང་གི་ཡིན་ཏེ། རྗེས་གྱི་དེས་ཤེས་ཀྱིས་ཡོད་
 མེད་ཉིད་དུ་དཔྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི། དོན་བྱ་བ་ནི་རང་མཚན་དེ་གཅིག་པ་ལས་གྲུབ་
 པའི་སྤྱིར་རྟོ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱང་འཕེན་པ་ན་ཅེ། མེད་པ་སྤྱི་མཚན་གཞུང་གི་མ་
 ཡིན་ཏེ་མེད་པའི་སྤྱིར། མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རང་མཚན་གཅིག་པ་ཉིད་ཅེ་ན་སྤྱི་
 མཚན་དོན་ལ་གཞུང་གི་མིན་པར་ཁོ་བོ་འང་འདོད། བཅས་གསུངས་པས་སོ། །རང་
 མཚན་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་སྤྱི་མཛོན་རྒྱུར་ཏུ་འཇུག་ན་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ལ། རྟོག་
 རྒྱུར་འཇུག་ན་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། གཉེ་ག་ཡང་སྤྱིས་བྱས་འཇུག་ན་མི་བསྐྱུ་
 བས་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉེས་ཏེ། འཇུག་ཤེས་ཡུལ་མེད་ལ་རྩོད་པ་
 སྤང་བ་དང་། གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་
 ལས། གཞུང་གི་གཉེས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི།

ཡུལ་གཉིས་བཞེད་པས་གཞོན་ཅེ་ན། །

དོན་སྤྱི་རང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
ཚོགས་ཀྱི་སྤང་པོས། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་ཚང་མའོ་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་
བྱ། ཞེས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

འཇུག་ཚུལ་སྐོ་ནས་རང་སྤྱི་གཉིས། །

དོན་ལ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡོད་ནས་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་མཚན་
གཅིག་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་མངོན་གྱུར་གྱི་རང་མཚན་མངོན་སུམ་རང་གིས་
འཇུག་བ་དང་། རྐྱོག་གྱུར་གྱི་རང་མཚན་གཞན་སྤྱི་མཚན་ལས་འཇུག་བ་ལ་
དགོངས་ནས་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
རང་མཚན་གཅིག་སུ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིས་དང་རྗེས་དཔག་གིས་གཞན་
གྱི་ངོ་བོ་ཡིས། རྐྱོག་པའི་སྤྱིར་ཚོགས་སྤང་གིས་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་གཞལ་བྱ་གཉིས་
སུ་བཞེད་པ་དང་མི་འགལ་ལོ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཇུག་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་
གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཚང་མ་ལ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། གཞལ་བྱ་ལ་འང་དོན་
བྱེད་རུས་པ་དང་མི་རུས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
གཉིས་པ་དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་ཡུལ་དུ་མཚུངས་པའི་ཚོད་པ་སྤང་
བ་ནི།

མེད་པའང་གཞལ་བྱར་མཚུངས་ཤེ་ན། །

ཁ་ཅིག་དོན་སྦྱིང་དང་མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་
པ་ལ་སློབ་འཇུག་ཚུལ་གྱིས་དོན་སྦྱིང་གཞུག་བྱར་འཇོག་པ་སྟེ་རྟོག་མེད་
འཇུག་པའི་དམིགས་པ་དེའང་ཡུལ་གསུམ་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཇུག་ཞེ་ན།

དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་དགོས་ལུས་མེད། །

སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་ན་ཡུལ་དངོས་པོ་ལའང་མེད། ཡུལ་དུ་ཞེན་པའང་
མེད། ཞེན་པ་བྱས་ཀྱང་དོན་དང་ཕྱད་པའང་མེད། གལ་ཏེ་ཕྱད་ན་དེ་འཇུག་
གི་ཚད་མ་གསུམ་པའང་དགོས་པས་ཡུལ་གསུམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་དོ། །དོན་
སྦྱིང་ཡུལ་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཡང་ཡུལ་དུ་འཇུག་ནས་ཞུགས་པ་ན་འཇུག་ཡུལ་
སྟོབ་པར་ལུས་པས་ཡུལ་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ག་ལ་མཚུངས། འོ་ན་རབ་རིབ་
ཅན་ལ་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་འདི་དོན་བྱེད་མི་ལུས་པས་དོན་རང་
མཚན་ཡང་མ་ཡིན་རྟོག་པས་མ་བཟུང་བས་སྦྱི་མཚན་ཡང་མ་ཡིན་པས་གང་
དུ་འདུ་ཞེ་ན།

སྐྱེ་སོགས་སྤང་བ་སློབ་ཉིད་ཡིན། །

སྐྱར་སྤང་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད། །

དེ་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་ཅེས། །

རྟོག་པས་དཔྱོད་ན་སྦྱི་མཚན་ཡིན། །

སྐྱེ་ཤད་འཇོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་

ལས་མ་འདས་སོ། །སྐྱར་སྣང་ཡུལ་དུ་ཚོམ་པ་ནི། གཞི་མེད་ལ་འཇུག་པས་ཡུལ་
 ཅིང་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྐྱར་སྣང་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ནམ་དངོས་མེད་ཡིན་
 ཞེས་དཔྱད་ན། རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སྤྱིའི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །དེའང་ནམ་
 འགྲེལ་ལས། སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དེས་གཞལ་བའི་དོན་
 མིན་ཏེ། དེས་དབང་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དུ་མོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་
 བ་དང་། དབང་ཤེས་འཇུག་པ་ལ་སྣང་བའི་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་སྤྱི་མིན་ཏེ། །རང་སྣང་བའི་
 ཤེས་པ་དེས་དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐྱ་སོགས་དེ་དག་གི་
 ཡང་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་དེ་ལྟའི་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་རྟོག་སློབ་སྣང་བའི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་
 བ། །བཀག་པ་མེད་པའི་དབང་ཤེས་འཇུག་དོའི་སྐྱ་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་ནི་
 རང་མཚན་ཡིན་ཏེ། དེས་པའི་དོ་བོའི་དོན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་རྟོག་
 པའི་རྗེས་ཀྱི་སློ་དག་གི་སྣང་ཡུལ་ནི། །རང་མཚན་མིན་པར་སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་
 ཡིན་ལ། །སྐྱར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚྱོང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི།

དངོས་མེད་གཉིས་སོ་རང་རིག་གི།

འཇུག་ལ་སྐྱབ་པས་བསལ་ཞེ་ན། །

དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་ཡུལ་གྱི་དོ་བོ་མེད་པ་ཡིན་ན། ཚྱོང་བས་

ལྷན་པ་ཇི་ལྟར་དགག་ཅེ་ན།

འཇུག་ཤེས་གཉིས་ལ་ཡུལ་མེད་ཅིང་། །

རང་རིག་གིས་ནི་སྤོང་བའི་བྱིར། །

ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་དེ་ཡང་ནི། །

མེད་པ་འཇིན་གྱིར་འཇུག་ཤེས་ཡིན། །

རང་འཇིན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པར་བྱས་ན་གོང་དུ་བསྐྱབ་པའི་གཞོན་
པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པས་སྐྱེ་ཤད་དང་དོན་སྤྱི་སྤང་བ་དེ་ནི་ཤེས་པ་འཇུག་
པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ནི་གཞན་ཡུལ་མཐོང་རུང་
ན་གནས་པས་མི་ཤེས་པ། མི་ལམ་མི་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་ནས་ཤེས་པའི་བྱིར་དེ་
རང་གི་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་དོན་མིན། ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཤམ་ཏེ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤང་བའི་
རྣམ་པ་ཡང་རང་མཚན་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ལ། དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་
ན་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ། ལམ་སྤོ་སྤེ་པས། དེ་
ལྟར་འདོད་པའི་བྱིར་སྤོང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་དགག་པ་ཚད་མས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི།

རང་མཚན་མིན་པའི་ཡུལ་མེད་ན། །

དངོས་མེད་གཞལ་བྱར་འགལ་ཞེ་ན། །

དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་མཐར་ཐུག་གི་གཞལ་བྱ་མེད་ན།

དངོས་མེད་འཇམ་བའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

དགག་བྱ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་ཅེས། །

སྐྱབ་པའི་སྲིར་ན་འགལ་བ་མེད། །

བསྐྱབ་ན་དངོས་པོར་ཡོད་ཅེས་སྐྱབ་ལ། འགོག་ན་དངོས་པོར་མེད་ཅེས་
འགོག་པའི་སྲིར་ཏེ། དེའང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱོད་ན་ནི་
གཙོ་བའི་སྐྱེ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་གཙོ་བོའི་སྐྱོད་ན་བསྐྱོན་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་
པ་རྣམས་ཀྱིས། །དོན་བྱེད་ལུས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །གཙོ་
བོ་ལ་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། །སྦྱིར་རང་
མཚན་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་རག་ལས་པའི་སྲིར་སོ། །དེས་ན་གཙོ་བོའི་སྐྱོད་ན་
རྒྱུ་པ་དོན་བྱེད་ལུས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ། །དོན་གཉེར་བྱར་བརྟགས་པས་ཅི་ཞེ་ག་
བྱ། །དཔེར་ན་མ་ཉིད་གཟུགས་བཟང་མི་བཟང་ཞེས། །འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་
བརྟག་པས་ཅི་ཡན་ཏེ་མི་ཡན་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས་
དང་པོ་ཚོད་པ་དགོད་ན།

སྲིའི་གཟུང་ཡུལ་མཁས་པས་བཀག།

ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་འདིར་མི་སྲིད། །

དེས་ན་གཞལ་བྱ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་། །

མི་འཐད་ཅེས་ནི་འགའ་ཞིག་སྟེ།

གཟུང་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཕྱ་དེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ན་སྟོབ་
དཔོན་ཚོས་གཤམ་གྱིས་བཀག་ལ། ཤེས་པ་རང་རིག་པ་ཡིན་ན་གཟུང་ཡུལ་དུ་
འགལ་ལོ་ཞེསོ།

གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལྷུང་མཐའི་རྣམ་གཞག་སྦྱིར་དཔྱད་ན།

ངོ་བོ་ཉིད་དང་དབང་ལྷུག་དང་།།

གཙོ་བོ་རྣལ་དང་རྣམ་རིག་དང་།།

ཉེན་འབྲེལ་ཡིན་ཞེས་གྲུབ་པའི་མཐའ།།

ཐ་དད་རང་གཞན་སྡེ་པ་འདོད།།

སྤྱི་སྟེགས་བྱེད་ངོ་བོ་ཉིད་རྣུང་སྟེ་བ་ནི། ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་
དང་། དབང་ལྷུག་པ་དབང་ལྷུག་གིས་བྱས་པ་དང་། གངས་ཅན་གཙོ་བོས་
བྱས་པ་དང་། གཞེགས་ཟུན་དང་ཉན་ཐོས་རྣལ་ཕྱན་གྱིས་བྱས་པ་དང་། སེམས་
ཅམ་པ་སེམས་དང་། དབྱུ་མ་པའང་དོན་དམ་པར་སྟོས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་
རང་རྣུང་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་པོར་སྟོབ་པ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཀྱང་
རུང་། ཐལ་འཇུར་བ་འདི་གཉེན་གྲགས་སྡེ་དང་བསྐྱུན་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་གང་
ཉུང་ཡང་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟོད་པ་ལ་རང་མཚན་ཡིན་ན་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་ཁ་
ཚོན་ཚོད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་དགག་ན་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུར་སྐྱེ་
བ་ནི་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་
ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་ཞེགས་ལ། དབང་ཕྱུག་དང་། གཙོ་
བོ་གཉིས་ཀའང་རྒྱ་རྟག་པས་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་བོར་འགལ་བས་མི་འཐད་དོ། །

གསུམ་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལྷགས་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་དགོངས་པ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། ཐུབ་པས་བྱི་རོལ་དཔྱོད་པ་རྟེ་འཇིག་རྟེན་དང་
མཐུན་པར་འཇུག་པ་ན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱིས་བཞེས་ལ། འདིར་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་བ་དང་མདོ་
ལྷ་པའི་ཐུབ་མཐའ་གཉིས་ཡོད། ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དེ་ལོ་ན་དཔྱོད་པ་ན་སེམས་ཅམ་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་གིང་། འདི་ལ་རྣམ་བདེན་རྒྱུན་གཉིས་ཡོད། དོན་དམ་པའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་
ལ་འཇུག་པ་ན་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །འདི་ལ་དབྱ་མ་
རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཡོད། དེའང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེས་
དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཟིགས་ཀྱང་མ་གཟིགས་པ་ལྟར་བཏང་སྟོམས་ཅན། །སྤང་ཆེན་
གཟིགས་སྣངས་ཉིད་མཛད་ནས། །འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་འིལ་པོར་འཇིན་པ་བསྐྱོག་པ་
སོགས་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཐུགས་ནི་འབའ་ཞིག་གིས། །བྱི་རོལ་ཕྱང་འབྲས་སྐྱེད་མཆེད་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་དཔྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྟོན་དཔོན་ཚོས་ཀྱིས་ཇི་སྟར་གཏན་ལ་པབ་པའི་
ཚུལ་ལ་དོན་རིག་དང་རྣམ་རིག་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་

ལྷགས་དགག་རང་ལྷགས་བརྗོད། ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་
ཐོག་མར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ལྷགས་དགག་ན།

ཚོད་པ་མིན་གྱིར་རྣམ་ཤེས་མིན། །

དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ལྟ་བུ་ལོ། །

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ན་རེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་འཛིན་ན་བར་ཏུ་ཚོད་པའི་གཟུགས་
སོགས་ཀྱང་མཐོང་བར་སོགས་ཐལ་བས། དེ་མཚུངས་ཀྱི་དབང་པོ་འཛིན་བྱེད་
མ་ཡིན་ཡང་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་མི་
འཐད་དེ།

བེམ་པོ་ཡིན་གྱིར་ལྟ་བུ་མིན། །

དུས་མཉམ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད། །

དབང་པོ་བེམ་པོ་ཡིན་པས་ལྟ་བུ་ཏུ་མི་འཐད་ལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུས་
མཉམ་པ་ལ་ངོ་བོ་བདག་གཅིག་དང་དེ་ལས་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་
པའི་གྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བོད་ཀྱི་ལྷགས་དགག་ན།

ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་དུས་མཉམ་ནི། །

གཟུང་འཛིན་ཡིན་ཞེས་གངས་ཅན་པ། །

བོད་པ་ལ་ཆེར་ནི་གཟུང་འཛིན་དུས་མི་མཉམ་ན་ཡུལ་དུ་མི་རུང་ཞེས་དབང་པོ་

ལྷ་བྱེད་མ་ཡིན་པས། ཏུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་གཟུང་འཛིན་ཡིན་
ཞེས་སྒྲུའོ། །འདིའང་མི་འཐད་དེ།

ཏུས་མཉམ་བྱིར་ན་འབྲེལ་བ་མེད། །

རྒྱ་མེད་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་འགལ། །

ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་ཏུས་མཉམ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པས་མི་འཛིན་ལ།
ཡུལ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ན་དོན་རིག་གི་རྣམ་ཤེས་དམིགས་པའི་རྒྱ་མེད་
ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

རྟེན་ཅིག་སྲ་མའི་ཡུལ་རྒྱ་ཡིན། །

ཏུས་མཉམ་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། །

རྟེན་ཅིག་གིས་སྲ་བའི་ཡུལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཏུས་
མཉམ་པའི་ཡུལ་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཡུལ་ལས་སྐྱེས་བྱིར་རྣམ་ཤེས་གྲུབ། །

དེ་ལ་ཏུས་མཉམ་དགོས་པ་མེད། །

རྟེན་ཅིག་གིས་སྲ་མའི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་གྲུབ་མོད། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཏུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་
ཅི་ཞིག་དགོས། རྣམ་ཤེས་རྒྱ་ལས་སྐྱེའང་ཏུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་རེ་གྲོགས་སུ་
དགོས་ན་ཏུས་མཉམ་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའང་གྲོགས་སུ་དགོས་པས་

ཉ་ཅང་ཐལ་ཉེ། མ་ལ་ཡར་རྒྱ་ཚོགས་པ་ལས་ཚུན་སྐྱེའང་གངས་ཅན་གྱི་རི་
ཕྱོགས་སུ་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དབང་ཤེས་
ལ་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་རོ་བོ་མ་གཏོགས་པའི། །དེའི་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་
ཅིའང་མེད་དོ། །ཅིས་བྱ་བ་དང་། རྣམ་ངེས་ལས་ཀྱང་། རང་འབྲེལ་རྣམ་པ་གཏོད་
པར་རྣམ་པའི་སྤྱིར་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ནི་ཤེས་པ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་ཤེས་
པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་རྣོག་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཞིང་རྒྱ་
མ་ཡིན་པ་ནི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བདེ་བར་གཤེགས་
པས་ཀྱང་། མིག་ལ་བརྟེན་ཅིང་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པའང་དེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་འདོད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ན། མདོ་སྡེ་
པའི་ལུགས་གཟུང་བར་བྱའོ། །

ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད། །

དེ་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམ་ཤེས་ཡིན། །

ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཚོགས་པའི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཉིད་
དབང་ཤེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཅས་པོ་འདྲ་བའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཚོགས་
པ་ལས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འདྲ་
བར་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་
ཡིན་པས་གཟུང་འདྲིན་དུས་མི་མཉམ་མོ། །འོ་ན་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཡུལ་

དབང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པ་ལ་ཤེས་པ་ཡུལ་ཁོ་ན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེ་ལ།
དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བར་མི་སྐྱེ་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དངོས་པོའི་
ཚོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

ཟས་སོགས་སུ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། །

པ་མའི་གཞུགས་བཞིན་ཡུལ་འདྲར་སྐྱེ། །

སུའི་རྒྱ་ཟས་དང་དུས་དང་རྫོད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཡང་པ་མའི་དབྱིབས་
དང་འདྲའི། གཞན་གྱི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་
དེ་ལས་གཞན་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་ཡིན་ཡང་རྣམ་འགས་ཏེ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཟས་དང་དུས་ལ་
སོགས། །སུ་སྐྱེ་བ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། །དེ་ནི་པ་མ་གཅིག་གི་གཞུགས། །འདྲིན་
འགྱུར་གྱི་གཞན་ཟས་ལ་སོགས་པ་འགའི་མ་ཡིན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །

དེས་ན་ཡུལ་ལ་འབྲས་སུ་གཉིས། །

དཔེར་ན་ཡུལ་སྲུང་པ་ལྟ་སུ་ལ་ཁོས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱས་པའི་སྲུང་པའི་སྐད་
ཅིག་གཉིས་པ་བེམ་པོར་སྐྱེས་པ་དང་། དབང་པོའི་གྲོགས་བྱས་ནས་མིག་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞུགས་དང་འདྲ་བར་སྐྱེ་བ་སྟེ་ལག་རྗེས་གཉིས་སྐྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །

སློ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་པར་འདོད། །

ཡུལ་ཤེས་པའི་སློ་དང་སློ་དེ་ཤེས་པའི་སློ་སྟེ་སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཉིད་མདོ་ལས། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་གཟུང་ནམ་དང་དེ་ཡི་
ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡི། །དབྱེ་བས་སློ་ནི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད་ནི་རང་སྤོང་
གིས་གྲུབ། །ཅིས་བྱ་བ་དང་། རྣམ་འགྲུལ་ལས། སློ་རང་ཉིད་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚུལ་
གཉིས་དང་ནི་རོ་སོ་རང་རིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི།

བོད་རྣམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སློག་ན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་འཛོག་བྱེད་གོས་
གྱི་སློག་ན་ལག་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་བསམས་ནས། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་རྣམ་པ་
བཞག་ན། འོ་ན་དེ་ལས་གཞན་པ་ཤ་བས་བཞག་གོ་ཞེས་མགོ་བསྐྱེ་བ་ནི་མི་
མཚུངས་ཏེ། ཤ་བས་བཞག་ན་ཤེས་པ་ཤ་བ་དང་འབྲ་བར་སྐྱེ་དགོས་ལ། བུམ་
པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཤ་བར་འདོགས་ན་མིང་ལ་མི་བཅད་དོ། །དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་ལས་ལེན་བཞིན་དུ་མདོ་སྟེ་པ་འགོག་པ་ནི་ཚོས་གྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་
པ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་རིག་ལས་ལེན་པའི་ཚོ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབས་དབང་ཤེས་
གྱིས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱི་དོན་རྣམ་མེད་རྗེན་ཆར་དུ་འཛིན་པ་འདོད་པ་དེ་བཀག་ནས།
སྐད་ཅིག་སྔ་མར་ཞུན་གསུམ་ཚོགས་པ་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་དབང་ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལུན་
དུ་སྐྱེས་པ་ཅམ་ལ་ཕྱི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པ་མདོ་སྟེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། ཚོས་

གྱི་བྲགས་པ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་བྱི་རོལ་དཔྱོད་ལ་འཇུག་པ་ན། །ཁོ་བོས་
མདོ་ལྗོངས་སྐྱེའི་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པར་བྲག་གོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་རིག་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་དགག་པ།
རྣམ་པར་རིག་པ་བསྐྱབ་པ། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།
ཐོག་མར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྲུབ་པ་དགག་ན།

གཅིག་དང་དུ་མ་བུལ་བའི་བྱིར། །

དོན་མེད་དེས་ན་རྣམ་པའང་མེད། །

ཡུལ་ལ་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་སམ་སྤྱོད་ཆ་མེད་གྱི་རྣམས་ལ་དུ་མར་
ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་འགོག་ན་བྱེ་བྲག་པས་ཁས་སྤངས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་
གྱི་རྣམས་གཅིག་མེད་དེ། རྩོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱིར་འབྱུང་
སྤང་པོ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བས་ཞེགས་སོ། །སྤྱོད་ཆ་མེད་གྱི་དུ་མར་བདེན་པའང་
ལུ་སྟེགས་བྱེད་དང་ཉན་ཐོས་གྱིས་བརྟགས་པའི་རྩལ་སྤྲོད་བདེན་པ་མེད་དེ་
ཆ་དུག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱིར་ཁང་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བས་ཞེགས་ཏེ། དབྱས་རྩལ་
གཅིག་ལ་རྩོགས་ཀྱི་རྩལ་དུག་གིས་ཅིག་ཆར་བརྗོད་ཏེ་སྤྱར་བ་ན། །དབྱས་རྩལ་དེ་ཉིད་
སྤྱ་རབ་རྩལ་ཆ་དུག་ཏུ་འཇུག། །དུག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །འོང་བྱུང་
རྩལ་སྤྲོད་ཅན་དུ་འཇུག། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་རྩལ་སྤྲོད་གཅིག་
དང་གཉིས་མཐུད་པ་ལ་རིང་སྤང་ཡོད་མེད་བརྟགས་པས་ཀྱང་ཞེགས་སོ། །དེ་
ཉིད་ཚོས་གྱི་བྲགས་པས། རིགས་པ་གང་གིས་དོན་སྤང་གི་ཞེས་དོན་སྤང་བའི་དངོས་པོ་

རྣམ་པར་དབྱུང་ན། །དེ་ཚོན་ཉིད་དུ་ན་དེ་དག་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་དེ། །གང་གི་སྒྱིར་ན་དེ་དག་ལ། །བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྱིར། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དགག་ན།

ཀུན་རྫོབ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ལ། །

བརྟེན་ན་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་འགལ། །

རྟོག་གེ་པ་ཁ་ཅིག་སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་ཀུན་རྫོབ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་སྡེ་དང་བསྐྱུན་ནས་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་ལ། །དེའང་གང་ཟག་འཇིག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་གྱི་སློབ་འཇིག་རྟེན་པ་མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་པར་འཇུག་པ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིའང་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དཔྱོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། མ་བརྟགས་པའི་སློབ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་རྟེན་པ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་སྡེ་བདུན་ལས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ལུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་གང་ཞིག་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་ན་ཤེས་བྱ་ལ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས། དངོས་པོ་ལ་བཅས་རིག་གཉིས་ལས་མ་འདས་པས་བཅས་པོའི་ལྷགས་གང་འདོད་ཀྱང་གོང་དུ་བཀག་

ཟིན་ལ། རིག་པ་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་རྣམ་པ་གཞག་པ་ལས་གཞན་འཐད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་
དཔྱོད་པ་ན་མདོ་མཛད་པ་ཚུགས་སྐང་དང་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ཚོས་ཀྱི་གཞག་
པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི།

གསལ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པས་འགྲུབ། །

ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཡིན་ལ། གསལ་ཞིང་རིག་པ་དང་
མི་ལྷན་པའི་ཤེས་བྱ་མི་སྲིད་པས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་
ཤལ་གྱིས་བ་ལང་བསྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱིས་འགྲུབ་སྟེ།

ལྷན་ཅིག་དམིགས་ལ་གཞན་མི་སྲིད། །

རྗེས་གཞན་ཡིན་ན་རྟགས་མི་སྲིད། །

ཟླ་གཉིས་སྤང་བཞིན་སྟོ་འདྲིན་ཡང་། །

གཞན་ལ་མཐའ་གཞན་བཀག་པས་ཞིགས། །

འདི་ལ་གསུམ་ལས་ཐོག་མར་རྟགས་དགོད་པ་ནི།

གང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པས་ངེས་པ་དེ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ་ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་
བཞིན། སྟོན་པོ་དང་དེ་འདྲིན་གྱི་ཤེས་པའང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པས་ངེས་

སོ། །ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། །དེ་ཡང་གཞན་ལ་བྱུང་བའི་
རྣམས་ཐ་དད་དུས་མི་མཉམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སོ། །ལྷན་ཅིག་
དམིགས་ངེས་དེའང་སློབ་དེའི་པོ་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པས་རྣམ་
གཞན་མིན་པར་ངེས་པར་རུས་པའོ། །དེ་ཉིད། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པས་ངེས་པའི་
ཕྱིར། །སློབ་དང་དེ་སློབ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་རྣམས་ངེས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་དེའི་ཚུལ་བསྐྱབ་པའང་ཚོས་ཅན་ཚོན་པོ་དང་དེ་འཛིན་གྱི་
ཤེས་པ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པའི་རྟགས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ནི་རང་རིག་གིས་
གྲུབ་ལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ལ་རྣམས་གཞན་མིན་པའི་བྱུང་བའང་དཔེ་རྒྱ་བ་གཉིས་
ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་འགྲུབ་ཅིང་། རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འགོག་
པའང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུས་མི་མཉམ་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་
དམིགས་ངེས་ནི་དུས་མི་མཉམ་པར་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེགས་ལ། དུས་
མཉམ་པ་ལའང་སློབ་བྱུགས་ནི་སློབ་བྱུགས་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཤེས་པ་
ལས་གཞན་མེད་པར་གྲུབ་ཅིང་། རྣམས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་ལ་ནི་གཞོན་པ་
ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཞེགས་ཏེ། གང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་དེ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་
པས་ངེས་པ་མེད་དེ། ཚོན་པོ་དང་སེར་པོ་བཞིན་མིག་དང་གཟུགས་ཀྱང་རྣམས་
ཐ་དད་དུས་མཉམ་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྲུངས་སོ་ཞེས་པས་ཞེགས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་འདི་མ་གྲུབ་
དགོ་བསྐྱུང་ལ་སོགས་པ་དག་ན་ཤེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་འདི་མ་གྲུབ་

སྟེ། གང་ཟག་དུ་མས་སྐྱབ་ལྟ་བུའི་གཟུང་བ་གཅིག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྟོང་བའི་ཚོ།
རང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་འདྲིན་པ་དམིགས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་འདྲིན་པ་མ་དམིགས་
སོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་གཞན་གཅིག་ཤོས་ལ་དམིགས་
པ་མ་ཡིན་གྱི། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མཐུན་པར་སང་པ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་སྐྱབ་
བ་སྟོང་བའི་རབ་རིབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་ཤད་སྤང་བ་ལྟར་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་འདི་འགལ་ཏེ། ལྟན་ཅིག་ལ་གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་བས་
རྟགས་བརྒྱབ་བྱ་སྟེ་དང་དེ་འདྲིན་དོན་གཞན་དུ་མེད་པ་ལས་བསྐྱོད་པས་བྱུང་
བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདྲིན་ཉེན་ལ་གྲགས་པའམ། གཞན་སེལ་གྱི་དོར་སྟོན་
ཅིག་དམིགས་པར་བཏགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་མ་བྱུང་བས་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་གཏན་ཚིགས་འདི་མ་ངེས་ཏེ། གཟུགས་དང་སྤང་བའམ།
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སེམས་ཅན་
གྱི་སེམས་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཞུགས་ཀྱང་རྣམས་ཐ་
དད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེའང་གཟུགས་དང་སྤང་བ་ནི། གཟུགས་དམིགས་པ་སྤང་
བ་ལ་སྟོན་པའི་སྟོག་ཆགས་ལ་སྟོན་ཅིག་དམིགས་པ་ན་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་
ཏེ། ལྷགས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །སྤང་བ་ལ་མི་སྟོན་པ་བྱི་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་
སྟོན་ཅིག་དམིགས་པ་མེད་དེ་སྤང་བ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་
ཀྱང་སྤང་བ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་སྐྱེད་སྐྱེས་དང་མེ་ཐ་དད་པར་གནས་པ་བཞིན་
ནོ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཡང་རྣམས་ཐ་དད་མི་འདོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་མཐུན་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་གྱི་
 དཔེར་མི་རུང་སྟེ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་སྤ་བའི་གཞུགས་སོགས་ཕྱི་དོན་དང་། ཉེར་
 ལེན་མིན་པའི་སེམས་གཞུང་ལུལ་མིན་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་གཞུགས་སྤ་བ་སོགས་དང་། ཉེར་ལེན་
 མིན་པའི་གཞན་སེམས་སོགས་གཞུང་བར་འགྱུར་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཞུགས་སོགས་
 ལུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་རགས་པ་དང་ནི་སེམས་ལུལ་དུ་འཛོག་ན་རང་གི་ཉེར་ལེན་ཡིན་
 དགོས་ཞེས་དེ་ལྟར། །གཞུང་བའི་མཚན་ཉིད་དཔྱོད་པ་འདི། །མ་དག་སྟོ་ཅན་
 ལ་ཡིན་གྱི། །རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་བྱས། །ཅེས་བྱ་བ་དང་། གནས་
 གུར་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་རྒྱུད་གཞན་གྱུབ་པར་བཤད་པ་
 བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་བོད་པལ་ཆེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་ངེས་པས་
 ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་འདི་ཡང་དག་གི་རྟགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་
 ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟོན་པ་དང་། བ་རོལ་གཟིགས་པའི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་མི་ཤེས་
 པར་སྐྱ་བར་ཟད་དོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་རིག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རིག་པའི་
 རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་ནི། གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་རིག་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་ན་མ་ངེས། རིག་བྱེད་
 རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མ་གྲུབ། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རིག་པ་ཙམ་མི་རྟོན་
 དོ་ཞེ་ན། སྤ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་རིག་པ་ཙམ་འགོད་དེ།
 བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དཀར་ཟལ་དང་དཀར་ཟལ་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་ཤལ་མི་

འགོད་ཀྱི། རྒྱུ་གཤམ་ཚམ་འགོད་པ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་རྩལ་ཕྱན་དང་མཚུངས་པའི་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི།

སེམས་རྒྱུན་ཡན་ལག་ཅན་དང་མཚུངས། །
རྣམ་ཅིག་རྩལ་གྱི་ཆ་གས་བཞིན། །
དེས་ན་རྣམ་ཅིག་གསུམ་བདག་གྱིར། །
གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ་ཞེས་ཟེར། །

དབྱུ་མ་པ་རྣམས་ན་རེ། སེམས་ཀྱང་རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་བདེན་ན་ཡན་ལག་ཅན་
འགོག་པའི་རིགས་པའི་འདོན་པ་བསྐྱུར་ཏེ། གང་ལ་དུས་ཆ་ཐ་དད་ཡོད། །དེ་
ནི་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པས་ཞེགས་སོ། །རྣམ་ཅིག་ཆ་མེད་དུ་
བདེན་པ་ཡང་། རྒྱག་གིས་ཅིག་ཅར་སྐྱུར་བའི་རིགས་པས་རྩལ་ཕྱན་འཇིག་
པ་ལྟར། སེམས་ཀྱང་རི་ལྟར་རྣམ་ཅིག་མཐའ་ཡོད་ལྟར། རྒྱུ་མ་དབྱུས་ཀྱང་
བརྟག་པར་གྱིས། རྣམ་ཅིག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་གྱིར། །འཇིག་རྟེན་རྣམ་
ཅིག་ལ་མི་གནས། །ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་ཞེགས་སོ་ཞེ་ན། །འདི་ལ་བོད་
རྣམས་རྩལ་དང་རྣམ་ཅིག་གཉིས་འགོག་པའི་རིག་པ་མཚུངས་པས་རྣམ་ཅིག་
ཆ་གས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ།

རྣམ་ཅིག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་གྱིར། །
རྣམ་ཅིག་གཅིག་པ་མི་སྲིད་འགྱུར། །

སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་མི་སྲིད་ན། །

གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས། །

སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཉིད་མི་སྲིད་དེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
འདོད་ན་གསུམ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཏེ་ཚོམ་པའི་གཅིག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །འོ་ན་རྒྱལ་ཕྱན་ཡང་གཅིག་ཡིན་ན་རྒྱལ་ཡིན་པར་འགལ། རྒྱལ་ཡིན་ན་
གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་བར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཁོ་པོ་ཡང་དེ་འདོད་པས་རྒྱལ་
ཕྱན་འདིག་པ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་འདིག་གོ་ཞེ་ན། རྣམ་གསུམ་
ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ན་བདེན་པ་ཞིག་ན། ཁོ་པོ་ཅག་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱོན་ག་
ལ་ཡོད།

རགས་པ་ཅིག་ཅར་བསྐྱོར་བས་ན། །

དབྱུས་གྱི་རྒྱལ་ཕྱན་ཆ་བཅས་འགྱུར། །

དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བས། །

ད་ལྟའི་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཡིན། །

རྒྱལ་ཕྱན་དུས་གཅིག་ཏུ་མ་བསྐྱོར་ན་རགས་པ་མི་ཚོམ་པས་བསྐྱོར་བ་ན་
དབྱུས་གྱི་རྒྱལ་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ། །དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་ན་འདས་
མ་འོངས་གཉིས་ཀྱང་ད་ལྟར་བར་ཐལ་བས་འགག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དངོས་
པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ད་ལྟར་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཉིད་ལས་དངོས་
པོའི་ཚོས་མི་སྲིད་པས་སྐད་ཅིག་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་དགོངས་པ་དེ་ཡིན་

འོ། །འོ་ན་རྩལ་སྤྲུལ་འཇིག་པའི་ཚེ་ཆ་བཅས་སུ་འཇིག་གམ་ཆ་མེད་དུ་འཇིག་
 ཅེ་ན། བཞག་ན་ཆ་བཅས་ཡིན་ལ་བཞིག་ན་ཆ་མེད་དུ་འཇིག་སྟེ། སྐྱ་ཅེའི་
 ཟེལ་པ་བཞིན་འོ། །ཁ་ཅིག་རྩལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མེད་དུ་འདོད་པ་ནི་དངོས་པོའི་
 དེ་ཁོ་ན་མ་ཤེས་པའོ། །འོ་ན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་བཞག་ན་ཆ་བཅས་བཞིག་ན་ཆ་
 མེད་དུ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ་བཞག་ཀྱང་སྐྱེས་ཅམ་
 གྱི་ཆ་མ་གཏོགས་པ་ཆ་གཞན་མེད་དེ་འགག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དངོས་པོར་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་སྐད་ཅིག་གསུམ་སྟེལ་
 བས་བཞིག་པ་འདིས་ཉན་ཐོས་དུས་གསུམ་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་དགག་པར་
 ལུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དགག་པར་མི་ལུས་ཏེ། འདས་མ་འོངས་རྣམས་སུ་མ་
 སྤྲུལ་པའི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་གི་རྣམས་གཅིག་བརྒྱུག་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་མ་སྤྲུལ་ལ་
 སློས་སློམ་དུ་བྱིན་ཀྱང་སློའི་ཚོས་རང་དགའ་བས་དོན་མི་འཇིག་སྟེ། རི་བོང་
 གི་རུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བྱམ་པ་བཅག་པར་སློམ་ཡང་མི་ཆག་པ་བཞིན་འོ། །

འོ་ན་ཚོས་ཀྱི་བྲགས་པས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་ཡུལ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལམ་གཟུང་འཇིག་གཅིག་
 དང་དུ་བྲལ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་འོ། །ཁ་ཅིག་དུས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་
 དུ་གསུངས་སོ་ཞེས་བེར་བ་ནི་གཞུང་གི་སྐབས་དོན་མ་འོངས་པ་ཡིན་
 འོ། །མདོར་ན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བྱེ་ན་སློའང་ཆ་བཅས་ཡིན་ལ་དུས་ཀྱིས་བྱེ་ན་
 ཡུལ་ཡང་ཆ་མེད་ཡིན་འོ། །དེས་ན་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྐད་པའི་ཚད་མ་ལ་སྐད་

ཅིག་ཆ་བཅས་སམ་སྐད་ཅིག་གཏན་མེད་དུ་ལས་སྒྲུངས་ན་སྟོས་མེད་ཀྱི་
 ཉུགས་དང་སྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བའི་གཞོན་བྱ་སྟོག་པའི་དུས་
 ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཇིག་གོ། །འོ་ན་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་
 བོ་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་དངོས་པོར་འདོད་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་ཀྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དཔུ་མ་པས་འདོད་
 པའི་སྟོས་བྲལ་ཀྱི་དོན་དམ་མ་ཡིན་ཏེ་འཇིག་པའི་སྲིར་དང་། ཚད་མའི་ལུགས་ཀྱི་
 དོན་བྱེད་ལུས་པའི་དོན་དམ་ཡིན་ཏེ་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྲིད་པའི་ཚད་མ་དཔྱོད་པའི་
 སྐབས་སུ་འཁྲུལ་པ་དང་མ་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་
 སྲིར་རོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟེན་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
 འགྲེལ་ལས། དེད་ཀྱི་ལྷ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་དེ་ཡང་རྐྱེན་གྱི་གཙོ་བོ་སྲིད་པ་
 ལས་སྐྱེས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྲུང་པོ་ཡིན་ལ། །སྟུག་བསྐལ་སྟོན་པ་དེ་ཡང་བདག་མེད་
 ལྟ་བུའི་རྟེན་ཅམ་ཡིན་ཅིང་། དངོས་སུ་ན་བདག་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་གོལ་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ནས་སྐད་ཅིག་
 གིས་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པའི་སྲིར་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་པ་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་སྲུང་བ་ནི། ཤེས་
 པ་རྣམ་བཅས་སམ་རྣམ་མེད་དེ་རྣམ་པ་བདེན་རྒྱུག་གང་ཡིན་ཡང་རྒྱུང་སྟེ་བདེན་
 བརྒྱན་མཚུངས་པ་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་འགལ་ལོ་

ཞེན།

དོན་དུ་སྣང་བ་སྐྱོ་ཉིད་ཡིན། །

སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྐྱི་ན་མེད། །

བག་ཆགས་བརྟན་དང་མི་བརྟན་ལས། །

བདེན་དང་བརྟུན་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད། །

སྣང་བ་ཅི་སྐྱེས་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་སྐྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དུ་སྐྱབ་པ་མེད་ཅིང་
ཡུལ་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་སྐྱོ་ནས་སྐྱོ་བ་གཅིག་
དང་དུང་དཀར་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཚད་མར་འཛོག་ལ། སྐྱོ་བ་གཉིས་དང་
དུང་མེར་འཛིན་ལ་སོགས་པ་བག་ཆགས་མི་བརྟན་པའི་སྐྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་
པར་འཛོག་གོ། །གཞན་སྐྱབ་མཐའ་དབྱེ་བ་ཁོ་བོས་བྱས་པའི་སྐྱབ་མཐའ་རྣམ་
འབྱེད་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བས་འདིར་མ་སྐྱོས་སོ། །དེས་ན་སྐྱབས་འདིར་
མདོ་སེམས་གཉིས་ལས། གོང་དུ་སྐྱོས་པའི་ཚོད་པ་དེ་མདོ་སྐྱོ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། གཏན་
ཆོགས་དང་པོ་མ་སྐྱབ་སྟེ། དེའི་ལྷགས་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱི་དོན་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་འཛོག་
པའི་སྐྱིར་སྟེ། སེམས་ཅམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྷགས་ལ་གཟུང་ཡུལ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་སྐྱིར་སྟེ། དེའི་དོན་ཡང་།

རི་སྐྱིད་སྐྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པ། །

དེ་སྐྱིད་རྒྱུ་ལ་གཟུང་ཡུལ་ཟེར། །

ཤེས་བྱ་ནང་གིར་ལྷགས་པ་ན། །

རིགས་གཉེར་རང་འགྲེལ་མཆན་བྱ་ཅན།

ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྲུབ་པ་མེད། །

བསྐྱེད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཚད་མ་རིགས་པའི་གཉེར་ལས་ཡུལ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་པོའོ། །།

ཤེས་བྱེད་རྫོག་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།

གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་གྱི་རྫོག་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྫོག་ཅམ་
གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།

རྫོག་ཡི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་ཡིན། །

ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་གསལ་ཞིང་མཐོང་བའོ། །འགའ་ཞིག་ཡུལ་རིག་པར་འདོད་པ་ནི་མི་
འཐད་ཏེ། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྫོག་རིག་བྱ་ཡིན་པར་མགོ་བསྐྱེ་ལ། དེ་འདོད་
ན་ལྟ་སྦྱིན་པ་བྱས་མཚོན་པ་ལྟར་པན་ཚུན་སྟོས་པས་གང་ཡང་ངོས་མི་ཟེན་
ལ་གཞན་ཡང་རང་རིག་ལ་རང་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་མེད་པས་ཤེས་པའི་མཚན་
ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་ཉིད་ཡུལ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། རང་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་
ཅན་འགལ་ལོ། །དེས་ན་རང་རིག་ལ་ཡུལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་བཏགས་པ་
བ་ཡིན་ཅོ། །

གཉིས་པ། དེའི་དབྱེ་བསྟར་ནི།

ཡུལ་སོགས་རྫོག་ནས་དུ་མར་འགྱུར། །

ཤེས་པའི་རྫོག་ནས་རང་རིག་གཅིག།

ཡུལ་གྱི་རྫོག་ནས་དབྱེ་ན་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་དང་། ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་
རྫོག་ནས་དབྱེ་ན་འཇུག་པ་དང་མ་འཇུག་པ་གཉིས་དང་། འཇུག་ཚུལ་གྱི་རྫོག་

ནས་དབྱེ་བ། ཤིང་གཙོན་པ་ལྟར་ཡུལ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་། འཇུག་བཞིན་པ་
དང་། ཞུགས་ཟིན་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་རིམ་པ་བཞིན་ལས་བྱེད་པ་པོ་བྱ་བའི་སྐོ་
ནས་དབྱེ་བ་དཔེ་སྐོ་གསུམ་པོ་དེའང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐོ་ནས་བསྐྱེད་པ་རང་རིག་པ་
ལོ་ནར་འདུ་ལ། དེས་ན་དོན་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
རང་རིག་ཏུ་འདུའོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཚད་མའི་
མཚན་ཉིད་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ཡུགས་
དགག་པ་དང་། རང་ཡུགས་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དགག་པའི་
ཡུལ་སྦྱིར་བསྟན་བ། རྒྱལ་རྒྱུ་ཏུ་འགའ་ཞིག་མཐའ་ཡས་པས་དབྱེ་བ་མེད་
དོ་ཞེས་ཟེར་བའང་ཐོས། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཕྱ་པ་སོགས་པལ་ཆེར་སློབ་ལྟེན་བསྐྱེད་ཏེ།

ཡིད་དཔྱོད་སྣང་ལ་མ་ངེས་དང་། །

བཅད་ཤེས་འོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་ལ། །

ཞེས་ཟེར་འོ། །

གཉིས་པ། མི་འཐད་པའི་ཆ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡིད་དཔྱོད་རང་གི་
རོ་བོ་དགག་པ་དང་། སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཚད་མིན་གྱི་སྐོ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། བཅད་
ཤེས་མ་རྟོགས་པ་ལས་ཚད་མིན་གྱི་སྐོ་གཞན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
ཕྱོགས་སུ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མཚན་

ཉིད་ནི།

ཉགས་ལ་མ་ལྷོས་པར་སྲར་མ་རྟོགས་པའི་སློབ་གྲུར་དོན་དང་མཐུན་
པར་ངེས་པའི་རིག་པའོ། །

དབྱེ་བ། རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ས་མེས་ཀྱི་འོན་པ་རྟིང་པ་ན་
ཚུ་ཡོད་སྟམ་པའི་རྫོ་ལྟ་བུ། རྒྱ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་ཤ་བསྐྱེགས་པའི་གསུང་ལ་
འདུས་པའི་རྒྱང་བུའི་ཚོགས་ལས་མེར་ངེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་མ་ངེས་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་
ཉགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་བདེན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྫོ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་མཚན་མ་
ངེས་པ་ཚུལ་གསུམ་མི་ཤེས་ཀྱང་བྱས་པའི་ཉགས་ལས་རྫོ་མི་ཉག་པ་རྟོགས་པ་
ལྟ་བུའོ་ཞེསོ། །

གཉིས་པ། དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ་ལས། བཀྲགས་ན་མི་འཐད་པ་ནི།

ཡིད་དཔྱོད་ཉགས་ལ་ལྷོས་མི་ལྷོས། །

དམ་བཅའ་ཚམ་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་འགྱུར། །

ཡིད་དཔྱོད་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་ཚམ་ལ་ལྷོས་སམ་མི་ལྷོས། མི་ལྷོས་ན་དམ་
བཅའ་རྒྱང་པ་ཡིན་པས་ངེས་པ་མི་སྲིད་དེ། རྣམ་ངེས་ལས། དུལ་བལྟར་
མི་རུང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་རྒྱང་པ་ལས་ནི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་མཐོང་གི་ངེས་
པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ལུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་

ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མེད་ཅེས་བྱ་བ་དམ་བཅའ་བའི་ཚིག་གིས་ཀྱང་། ཉམས་
དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་ཁོ་ན་གྱུ་བ་པ་མེན་ལ་གལ་ཏེ། །དེ་ལྟར་མེད་པའི་
རིགས་པའམ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་བརྗོད་ན། །དེའི་ཚེ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་
རྟོགས་པར་འགྱུར་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

རྟོགས་ལ་སྟོན་ན་ཡང་དག་གམ། །

ལྟར་སྣང་གསུམ་ལས་འདའ་བ་མེད། །

གལ་ཏེ་ཡིད་དཔྱོད་རྟོགས་ལ་སྟོན་ན་བཞི་ལས་མི་འདའ་སྟེ། ཚོས་ཅན་ལ་
རྟོགས་མ་གྱུ་བ་ན་མ་གྱུ་བ་པའི་རྟོགས་ལྟར་སྣང་ངོ། །གྱུ་བ་ན་མཐུན་ཕྱོགས་
ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ན་ཡང་དག མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ན་འགལ་བ།
གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའམ་མི་འཇུག་ན་མ་ངེས་པའོ། །དཔེར་ན་ཁྱུང་ན་རྒྱ་
ཡོད་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་ངེས་པ་ན། རྟོགས་མི་འགོད་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་དམ་
བཅའ་རྒྱང་བ་ནི་ཐེ་ཚོམ་དུ་སྣང་བཤད་ཟིན་ལ། རྒྱ་མཚོའི་ངོགས་ཡིན་པ་ལ་
སོགས་པ་མ་གྱུ་བ་བཀོད་ན་ཕྱོགས་ལ་མཐུ་མེད་པས་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ངེས་པ་མི་སྲིད་དོ། །གཞན་གྱིས་རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་
ངེས་ན་ཡང་དག་གོ། །དུ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀོད་ན་འགལ་བའོ། །སྣ་ཕྱིའི་རྒྱ་
ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་བཀོད་ན་མ་ངེས་པའི་རྟོགས་ཡིན་པས་རྟོགས་སམ་སྟོ་རིགས་
བཞེར་མ་འདུས་པའི་སྟོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་མི་སྲིད་དོ། །

གཉིས་པ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ཡིད་དཔྱོད་གཉིས། །

ལྟར་སྣང་གསུམ་དུ་མི་འདུ་བ། །

གཏུན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བཞི་པར་འགྱུར། །

ཡིད་དཔྱོད་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྫོང་གསུམ་དུ་མི་འདུ་
ན་ཡིད་དཔྱོད་སྐྱེད་པའི་རྟགས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་སྣང་བཞི་པ་སྲིད་པར་འགྱུར་
རྟོ། །

ཡིད་དཔྱོད་ལྟར་སྣང་མ་ཡིན་ན། །

ཚད་མ་གསུམ་པ་སྲིད་པར་འགྱུར། །

ལྟར་སྣང་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྫོང་གསུམ་དུ་ནི་མི་འདུ། ཚད་མ་གཉིས་ནི་
མ་ཡིན། རྟོག་ལྗུར་གྱི་དོན་བདེན་པ་ངེས་པ་ནི་ཡོད་པས་ཡིད་དཔྱོད་ཚད་མ་
གསུམ་པར་འགྱུར་རོ། །

བདེན་པ་ངེས་ཀྱང་ཚད་མིན་ན། །

རྗེས་སུ་དཔག་པའང་མིན་པར་འགྱུར། །

དོན་བདེན་པ་གསལ་དུ་ངེས་ཀྱང་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལའང་
མཚུངས་སོ། །

ངེས་ཀྱང་རྫོང་འདོགས་མི་གཅོད་ན། །

གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་མིན་པར་འགྱུར། །

ངེས་པ་ནི་ཡོད་སྐྱོ་འདོགས་ནི་མི་གཅོད་ན་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་ལ། འདོད་ན་ནམ་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་གཅིག་ལ་ངེས་པ་དང་ནི་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་
ཡིད་གཉིས། །གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བཤད་པ་དང་
འགལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ངེས་ན་སྐྱོ་འདོགས་མི་གཅོད་པ་འགལ་བས་ཚད་མ་
གསུམ་པར་གྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་སྐྱོག་གྱུར་ལ་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པ་གང་གིས་
རྟོགས་ཀྱང་ཚད་མའི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། །འོ་ན་ཚུ་རོལ་མངོས་པ་བ་
ལྟར། དོན་རང་མཚན་མ་རྟོགས་ན་བདེན་པ་རྟོགས་ཀྱང་ཚད་མའི་ཐ་སྙད་མི་
འཇུག་པས། རྗེས་སུ་དཔག་པའང་ཚད་མ་མ་ཡིན་འོ། །རང་མཚན་མ་རྟོགས་
ཀྱང་བདེན་པ་རྟོགས་པས་ཚད་མའི་དོན་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། །རྟོགས་མེད་ཀྱང་
བདེན་པ་རྟོགས་པས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་འང་ཚད་མ་གྲུབ་པོ། །མི་མཚུངས་ཏེ་རྗེས་
དཔག་བརྟགས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་མེད་ལ་ཡིད་དཔྱོད་ནི་བརྟགས་ན་ཐེ་ཚོམ་དུ་
འགྱུར་བས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྟག་མ་ལུས་པས་ལྟག་ལྟན་དུ་འགྱུར་
གྱི་ཡིད་དཔྱོད་ཉམས་སོ། །

ངེས་པ་མེད་ཀྱང་བདེན་བརྟུན་དང་། །

སོམ་ཉིད་སྐྱོ་གསུམ་མི་འགལ་ན། །

གལ་ཏེ་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་ཁོན་པ་ན་ཚུ་ཡོད་དམ་སྟམ་པ་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་ལ།
མེད་དམ་སྟམ་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་ཀར་འདྲིན་པ་ཐེ་ཚོམ་མོ་ཞེ་ན།

ངེས་པ་མེད་ན་ཡིད་དཔྱོད་ཉམས། །

གཉིས་སུ་འགྱུར་ན་ཐེ་ཚོམ་དཀའ། །

ངེས་པ་མི་དགོས་ན་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཉམས་ལ། ཡོད་དམ་མེད་
དམ་སྟམ་པ་ལ་ཡིད་དཔྱོད་དང་ལོག་ཤེས་སུ་བྱེད་ན་ཐེ་ཚོམ་རྙེད་པ་མི་སྲིད་
དོ། །སྟོགས་རེར་ངེས་ན་དེ་བདེན་ཡང་ཡིད་དཔྱོད་དང་ལོག་ཤེས་གཉིས་ལུལ་
གཅིག་ལ་རེས་འཛོག་ཏུ་འཇུག་པ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཐ་སྟད་འདོགས་སོ་ཞེ་
ན། བརྟགས་ན་ངེས་པ་མི་རྙེད་པའི་ཚོད་དཔག་ཉིད་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཐེ་
ཚོམ་ཏུ་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་བརྫོག་པ་དང་མཚུངས་པ་ནི།

ཡང་ན་བདེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ལྟར། །

ལོག་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཅིས་མི་འབད། །

བྱེད་འདོད་པ་ལས་བརྫོག་སྟེ། ལོག་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཉམས་
ལ་མ་ལྟོས་པར་སྲར་མ་རྟོགས་པའི་སྟོག་གྱུར་དོན་དང་མི་མཐུན་པར་ངེས་
པ་ཡོད་ཅིས་བརྗོད་ན་ཅིར་འགྱུར།

འདོད་ན་ཡིད་དཔྱོད་བདེན་པ་ཉམས། །

མིན་ན་སྲ་མའང་མིན་པར་མཚུངས། །

ལོག་པའི་ཡིད་དཔྱོད་འདི་བདེན་པའམ་ལས་ལེན་ན་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཉམས་པས་

ཡིད་དཔྱད་མི་སྲིད་ལ། མི་འཐད་ན་རྩ་མཚན་མཚུངས་པས་ཡིད་དཔྱད་ཉིད་ཀྱང་མི་
འཐད་དོ། །

གཉེས་ཀར་དོགས་ན་ཐེ་ཚོམ་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་སྲིད་ན་གྲངས་ངེས་འཇིག །

ལོག་པའི་ཡིད་དཔྱད་གཉེས་ཀར་དོགས་པས། ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ན་བདེན་པའི་
ཡིད་དཔྱད་ལའང་མཚུངས་ལ། གཉེས་ཀ་བདེན་པར་འདོད་ན། འགལ་བ་ལ་
མི་འཁྲུལ་བ་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱག་པ་འགྱུར་བས་ལྷའི་
གྲངས་ངེས་འཇིག་གོ། །

ལོག་ཤེས་ཡིན་ན་ཡིད་དཔྱད་ཀྱང་། །

ཚད་མ་ཉིད་འགྱུར་མཚུངས་ཕྱིར་རོ། །

སློབ་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་འདུ་ན་ཡིད་དཔྱད་ཀྱང་ཚད་མར་འདུའོ། །ཕྱོད་བ་དང་
རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པས་ཡིད་དཔྱད་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སློབ་སྦྱང་པ་
དང་རྟགས་འགལ་བ་ལ་མ་བརྟེན་པས་ལོག་པའི་ཡིད་དཔྱད་ཀྱང་ལོག་ཤེས་
སུ་མི་འདུ་བ་མཚུངས་སོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ན་རྒྱབ་བྱེད་མ་
ངེས་པ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་དང་། དོན་ལ་ཡོད་
ཀྱང་ཚད་མའི་རོར་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཐ་སྣང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།
།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དོན་ལ་ཡོད་ཀྱང་རང་རྩ་དངོས་པོས་མ་བྱས་པའི་རྟོགས་པ་ནི་

མེད་པ་རྟོགས་པ་དང་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་འགྱུར་
བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་དགག་
ན།

གལ་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ཡི། །

ཡིད་དཔྱོད་བདེན་ན་ཀུན་བདེན་འགྱུར། །

རྒྱ་མཚན་མེད་ཀྱང་དོན་བདེན་པ་རྟོགས་ན་རང་གི་ཁང་ཁྱིམ་གྱི་ལོག་ན་རིན་པོ་
ཆའི་གཏེར་ཡོད་པར་དཔོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོད་དཔག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་
པར་འགྱུར་རོ། །ཐེ་ཚོམ་ཟེའོ་སྐམ་ན། རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་བདེན་
པ་ཉམས་སོ། །ཁྲོན་པའི་རྒྱལ་རྒྱ་མཚན་གཏན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྲར་རྒྱ་
མཐོང་བ་ཅམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱེད་པའི་སྲིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་མཚན་དེ་མ་ངེས་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་སྲིན་ཅི་ལོག་དགག་ན།

གལ་ཏེ་ལོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན། །

ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་ན་གཞུང་དང་འགལ། །

འདི་ལ་གཉིས་ལས། མ་ངེས་པའི་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཡིད་དཔྱོད་དུ་ཐལ་བ་
ནི། མཉན་བྱས་རྗེས་རྟོག་པ་བརྟུབ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་

དང་། གཞལ་བྱས་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་དང་། ལྷས་བྱིན་
ཀྱི་བྱ་ལས་སྡོ་བསངས་བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་གི་ལྷག་ལྡན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཁྱེད་ལྟར་ན་ཡིད་དཔྱོད་ཏུ་འགྱུར་བ་ལས། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཐེ་ཚོམ་ཏུ་
བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཡིད་དཔྱོད་ཏུ་ཐལ་བ་ནི། མིག་གི་
གཟུང་བྱས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའང་ཡིད་དཔྱོད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་
མ་གྲུབ་པ་ལས་རྟོགས་པ་མི་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། གཏན་ཚིགས་མ་
གྲུབ་པ་ལ་ཚོགས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་རྟོགས་པ་ལ་མཐུ་མེད་པ་དང་མ་ངེས་པས་སོམ་ཉི་བསྐྱེད་
པ་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ལྷུང་གི་ཚོས་ཡིད་དཔྱོད་ཏུ་འདོད་པ་དགག་ན།

རང་གཞན་སྡེ་པའི་ལྷུང་ལས་རྟོགས། །

སྡོ་རིགས་བཞེར་འདུས་ཡིད་དཔྱོད་མིན། །

ལྷུང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཡིད་དཔྱོད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། སངས་
རྒྱལ་པ་རང་གི་ལྷུང་ལ་དྲང་དོན་ངེས་དོན་གཉིས། ཕྱི་རོལ་པ་གཞན་གྱི་ལྷུང་
ལ་འཐད་མི་འཐད་གཉིས་ལས། དཔེར་ན་བདེན་པ་བཞི་དང་བདག་མེད་
གཉིས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པའི་ལྷུང་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ།
རྣམ་འགྲེལ་ལས། དག་ཚིག་སྐྱ་ཕྱི་འགྲེལ་ཆགས་པ་དང་། དགོས་པ་སྐྱབ་ལུས་ཀྱི་ཐབས་སྟོན་

པ་དང་། རྗེས་བྱ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་རྫོང་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚིག་
 འི་མངོན་སྟོན་ལ་མི་སྤྲི་བའི། རྗེས་ལས་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། ཚེས་པ་
 དང་། ཚེས་གསུམ་ཚང་བའི་ཡིད་ཆེས་ཚིག་འི་མངོན་སྟོན་ལ་མི་སྤྲི་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་
 ཚད་མས་ངེས་བའི། རྗེས་ལས་ལྷན་གྱི་རྟོགས་པའི་སྐོ་འདི་ཡི་ཡུལ་གཤིབ་ཏུ་སྟོན་ག་
 རྒྱུར་ཡིན་ན་ཡང་། རྫོང་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་བྱིར་
 ལུང་དོན་རྟོགས་པའི་སྐོ་འི། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མར་ཕྱོགས་སྐང་གིས་གསུངས་
 སོ། ཁྱེས་བྱ་བ་དང་། སྐང་བྱ་འགོག་བདེན་ཐབས་ལམ་བདེན་བཅས་དང་དོར་བྱ་སྟུག་
 ཀུན་གཉིས་པའི་དེ་ཉིད་འི། ཐབས་དང་བཅས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རབ་ཏུ་རིག་
 པ་ཡིས། རྫོགས་རྒྱུར་གཙོ་བོའི་དོན་བདེན་བཞིའི་སྐང་དོར་སྟོན་པ་ལ་མི་སྤྲིའི་བྱིར། དེ་
 ལས་གཞན་པའི་རྫོགས་རྒྱུར་སྟོན་པ་ལ་མི་སྤྲི་བ་ཡིན་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལུས་པ་ཡིན་
 འོ། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྗེས་དང་དཀའ་ལྷན་གྱིས་སྤྲིག་པ་འདག་པ་ལ་
 སོགས་པར་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པས་ལོག་ཤེས། སྐབ་བྱེད་གཞོན་བྱེད་གཉིས་ཀ་
 མེད་པའི་ལུང་ལས་གཞི་གྲུབ་པ་རྣམས་ཤེ་ཚོམ། མ་གྲུབ་པ་ལས་མ་རྟོགས་པ་
 ཉིད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྫོང་འཕེན་པའི་དོར་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཚད་མས་
 མ་གྲུབ་པ་ལ་དེ་ཡིས་དོན་སྟོན་པ་ཅན་གྱི། རྒྱབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངམ་ཅི་སྟེ་
 འབྲང་མི་རིགས། ཁྱེས་བྱ་བ་དང་། ཚིག་དོན་འགྲེལ་པ་མེད་པ་དེས་ན་ལུང་ཚམ་དང་
 རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ། ལུང་ལས་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་པོ་ཡིས་
 ཚད་མའི་རྣམ་པ་འགར་གྱི་ཡུལ་ཏུ་ཡང་། མེད་ན་མི་འབྲུང་གི་འགྲེལ་པ་མི་འགྲུབ་

པས། །ལྷང་དེ་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ངེས་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་
དང་། རིག་བྱེད་ལས་ཚད་མ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་རྒྱན་ཀྱན་དུ་མ་བསལ་ཞིང་སྟེ་མི་
འགལ་བའི་ལན་མ་བཏབ་པ་དང་། །བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་དོན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་
ཡང་མ་བསྟན་པར། །རིག་བྱེད་དེ་ཐམས་ཅད་བདེན་དོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་
པ། །ཞེས་དཔྱད་པ་པ་ནི་དཔེར་ན་བྱང་མེད་གཡེམ་མ་སྟེ་ཚོར་གྱིས་རང་གི་བདག་པོ་ལས་
རྒྱལ་བ་ལྟར་རྒྱལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚད་མ་མ་ཡིན་
པའི་ལྷང་ལས་འཇུག་ལྡོག་ནི། ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྟོན་པ་བྱེད་པར་གསུངས་པས་མི་
འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོགས་སྣ་མ་
དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། མོ་མིན་
སོགས་རྗེ་འདོགས་དང་མི་འགལ་བའི་དོན་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣང་
བ་ཞེས་ཟེར་ལ། གཉིས་པ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ལུལ་རྣམ་པ་མི་གསལ་བ་བུམ་
པའི་རྒྱན་ཅིག་ལྟ་བུ། ཡིད་ཉེ་བ་མ་གཏང་པ་དམིགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡིད་
བསྐྱེད་པ་ན་གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟ་བུ། འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཟིན་པ་ཉ་
ལྷིས་ལ་དདུལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་ཉ་ལྷིས་སུ་མ་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་སྐྱེར་དགག་ན།

གལ་ཏེ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ། །

ཚད་མ་མིན་ན་མངོན་སྲུང་ཀུན། །

ཚད་མ་མིན་འགྱུར་མངོན་སྲུང་ལ། །

ངེས་པ་ཉིད་ནི་བཀག་གྱིར་རོ། །

མངོན་སྲུང་ལ་མཚན་ཉིད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ།
 རྣམ་འགྲེལ་སྣོད་ཕྲག་བྱེད་དང་བཞི་པ་ལས། ད་ནི་རི་ལྟར་མ་ངེས་པ་མངོན་
 སྲུང་གིས་ཀྱང་གཟུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན་མངོན་སྲུང་གི་རྫོན་གང་གིས་ཀྱང་ཡུལ་
 ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡི་སྣོད་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སྲུང་གི་རྫོན་གང་ཞིག་འདྲིན་པ་
 དེའང་ངེས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་དེར་སྣང་བས་སོ། །དེས་ན་ངེས་
 པ་དང་མ་ངེས་པའི་དབང་གིས་མངོན་སྲུང་གིས་འདྲིན་པ་དང་མི་འདྲིན་པ་
 དག་མ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཡུལ་འགའ་ཞིག་ངེས་ཀྱང་གཞན་མ་ངེས་པས་འཇུག་པ་ཐ་དད་པས་འདྲིན་པ་
 དང་མི་འདྲིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་མ་ངེས་ན་མངོན་སྲུང་ཚད་མར་རི་
 ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡུལ་
 རྣམ་པ་མི་གསལ་བའི་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་
 གསལ་མི་གསལ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བྱུང་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་དེའི་སྐད་
 ཅིག་རྣམ་པ་མི་གསལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 ཟིན་པས་ཡིད་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་དཔག་
 འཇུག་པའི་དགོས་པ་དཔེར་ན་གཟུགས་ཚོས་དཀར་པོ་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས། །ཉ་

ཕྱིས་ལ་དབུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅུ་སྣང་བ་འཇུག་པ་ལྟར། །གལ་ཏེ་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་སོགས་
རྟོག་པར་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། །སྐྱེ་ལ་ཡོན་ཏན་གཞན་རྟོག་པ་སོགས་སྦྱོར་བར་
མི་བྱེད་ན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་མཚོང་ཡང་གསལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་
རོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡུལ་མི་གསལ་བས་མ་ཡིན་
གྱི་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྐོ་ནས་རྟོག་
བཅས་གྱི་ཡིད་སློབ་གསལ་བར་འདྲིན་མ་རྣམས་པས་གཞན་སེལ་གྱི་སྐོ་ནས་ངེས་
པར་བྱ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་མི་གསལ་བ་དང་སློབ་གསལ་
མི་རྣམས་པ་གཉིས་འདྲེས་པར་མི་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བཅད་པའི་ཡུལ་ཅན་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་སྐྱ་མ་
དང་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་ནི།

སྐྱར་རྟོགས་ཟིན་གྱི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པ་ལ་བསྐྱོག་ཕྱོགས་གྱི་སྐོ་
འདོགས་དང་འགལ་བར་འཇུག་གོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱར་ཡུལ་
སྐོན་པོ་མཚོང་བའི་རྗེས་ལ་སྐོན་པོ་དེ་ཉིད་མཚོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྟོག་པ་བཅད་
ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ལ་
སོགས་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་དྲན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་སྦྱིར་དགག་ན།

བཅད་ཤེས་རིགས་པས་མཐའ་བཅད་ན། །

མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་རྟོག་དང་། །

ཡང་ན་ཚད་མ་ཉིད་ལྟར་གྱི། །

དེ་ལས་གཞན་པའི་སློ་མི་གྲིད། །

དཔྱོད་ན་བཅད་ཤེས་མ་རྟོགས་པར་འདུ་སྟེ། ཚད་མའི་ཡུལ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཉིད་
 གྱིས་འགག་པའི་སྤྱིར་དང་མ་འགགས་སུ་ཟེན་ཀྱང་སློས་སྤར་རྟོགས་ཟེན་པས་
 ཕྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་རྒྱ་མེད་དེ། ཤིང་བཅད་ཟེན་པས་སྣ་རེ་གཅོད་
 བྱེད་མ་ཡིན་པའམ་གྲུབ་ཟེན་པས་མ་གྲུབ་པར་འདུ་བ་བཞིན་ནོ། །བལྟ་བུ་
 མེད་པའི་སྟེ་བྱེད་དང་། ཤེས་བྱ་མེད་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་དུ་འདོད་པ་གྲངས་ཅན་
 གྱི་ལུགས་སོ། །གལ་ཏེ་སྣོན་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་རྒྱ་མེད་ཀྱང་རྟོགས་ཟེན་ཉིད་
 ལ་བསྐྱབ་ནས་བྲན་པར་བྱེད་པས་བཅད་ཤེས་ཀྱི་སློས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། འོ་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སློན་ཡང་གསུམ་ལས་གཞན་པ་དུ་བས་ཚང་མང་
 བེ་མེ་སྐྱབ་པ་སྟེ་བྱེད་ཟེན་པ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སློན་བཞི་པ་ཡོད་པ་ཅིས་
 དགག་དེ་ནི་གྲུབ་ཟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་འདོད་མེད་པའི་མ་གྲུབ་པར་འདུའོ་
 ཞེ་ན། འདིར་ཡང་སྤར་རྟོགས་ཟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་
 སྤར་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ད་ལྟར་ཡང་རྟོགས་སོ་སྣམ་ན། སྤར་གྱི་དེ་མ་ཡིན་ལ་
 དེར་འདྲིན་པའི་སྤྱིར་ལོག་ཤེས་ཉིད་དོ། །ད་ལྟ་བུར་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྤར་
 རྒྱུང་བ་དཔོག་ན་ནི་རྣམ་འབྱོར་སློད་པ་བ་དག་གི་འབྲས་བུའི་རྟོགས་སོ། །ད་

ལྟ་བུ་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་དེ་ལ་སྟོས་ནས་རང་རིག་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལས་མ་
འདས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐར་མཐོང་བའི་དོན་གཞན་དང་ཕྱིས་མཐོང་
བ་མཚམས་ནི་སྟོར་བ་ཡི། །ཞེན་པ་མཁས་པས་དྲན་པ་ཅམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བྱེ་བྲག་ཏུ་མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་པ་
དངོས་དང་། བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།
འགལ་བ་ལས་གཞི་མཐུན་དགག་ན།

- མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་ད་ལྟར་བ། །
- བཅད་ཤེས་འདས་པ་དྲན་པ་ཡིན། །
- ཡུལ་དུས་འདྲིན་སྤངས་འགལ་བ་ལ། །
- གཞི་མཐུན་པ་ནི་ག་ལ་སྲིད། །

མངོན་སུམ་ནི་ངོ་བོ་རྟོག་བྲལ། ཡུལ་རང་མཚན། དུས་ད་ལྟར་བ། འདྲིན་
སྤངས་གསལ་བ་མ་འདྲེས་པ་འདྲིན་པ་ཡིན་ལ། བཅད་ཤེས་ནི་ངོ་བོ་རྟོག་པ།
ཡུལ་སྐྱ་དོན། དུས་འདས་པ། འདྲིན་སྤངས་མི་གསལ་བ་འདྲེས་པ་འདྲིན་པས་
མངོན་སུམ་ཡང་ཡིན་ལ། བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞི་མཐུན་མི་
སྲིད་དེ། རྣམ་ངེས་ལས། སྐར་ཡུལ་གང་ལ་བརྟུན་པ་དྲན་པ་ཡི་རྒྱ་ཅན་ནི། །བརྟུ་
དུས་དང་མ་སྟོད་དུས་ཀྱི་མཐོང་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྦྱད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཤེས་
པ་ནི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཡིན་གྱི། །དུས་སྐྱ་གྱི་འདྲིན་པས་སྟོང་པ་ཡི། །མིག་ཤེས་རྟོག་

མེད་ལ་ནི་རི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཚོས་མངོན་པ་ལས་ཀྱང་། དྲན་པ་
ནི་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་མ་བརྗེད་པ་དུས་འདས་པ་ལ་འཇུག་གི་དུས་བའ་
མི་འཇུག་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དབང་ཤེས་རིགས་ལ་ཚད་མ་དགག་ན།

རིགས་རྒྱན་འདྲིན་པ་མངོན་སུམ་སྟེ། །

རྗེས་ཤེས་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཞེ་ན། །

རིགས་ནི་མངོན་སུམ་ཡུལ་མ་ཡིན། །

མཐོང་བའི་དོན་ལ་རྗེས་ཤེས་མེད། །

ཡང་རིགས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་འོ་ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་
དེ། རིགས་དེ་ཅི་སྟོན་པོའི་རྟེན་ཅིག་གི་སྤང་བའམ། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ལྟར་
སྤྱིའམ། འོན་ཏེ་གཞན་སེལ་ལ་ཟེར་བརྟག་དང་པོ་ལྟར་ན་རྟེན་ཅིག་སོ་སོའི་
སྤང་བ་ནི་རྗེས་ཡིན་གྱི་རིགས་མ་ཡིན་འོ། །རྟེན་ཅིག་གི་རྒྱན་གནས་པ་ནི་མི་
སྤྱིད་དེ། རྟེན་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འདིག་པའི་སྤྱིར་ལོ། །ལྷ་སྟེགས་འདོད་པའི་སྤྱི་ནི་
མི་སྤྱིད་ཅིང་། གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱིའང་རྫོང་བརྟགས་ཡིན་པས་དངོས་པོར་མེད་
ལ་དེས་ན་རིགས་དབང་པོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་རི་ལྟར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་
ཡིན། དེ་ལྟར་རིགས་རྒྱན་ལ་ཚད་མར་འགྲོར་ཚུག་ནའང་རྟེན་ཅིག་གི་ལོ་མ་
སྟོངས་པ་ཅམ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱན་མི་སྤྱིད་ལ་དེ་འདྲིན་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་

མ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་གང་ལ་བྱེད། གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་
 མཐོང་བ་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ་བྱིས་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་བཅད་ཤེས་ཡིན་ནོ་
 ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ལ་བྱེད་ན་སྐད་ཅིག་ཐམས་
 ཅད་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཡིན་པས་བཅད་ཤེས་མི་སྲིད་ལ་བྱ་རྒྱུ་གས་ལ་བྱེད་
 བའང་ཡུལ་དང་དབང་པོ་མ་བུལ་གྱི་བར་དེ་སྲིད་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་བྱ་བ་མི་
 རྒྱུ་གས་པས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་སོང་གི་བཅད་ཤེས་མི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་
 སྐད་ཅིག་དེ་ལྟར་མི་འབྱེད་དེ་ཡུལ་དེ་སྡོན་པོར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཅམ་གྱིས་
 ཚད་མའི་བྱ་བ་རྒྱུ་གས་ལ་ད་གཞོན་སྡོན་པོའོ་སྐྱམ་དུ་སྤར་གྱི་རྟོག་པས་ངེས་
 པའམ་དབྱ་པར་བྱེད་པ་མན་ཚད་བཅད་ཤེས་སོ་སྐྱམ་ན། ངེས་པའམ་དབྱ་
 པ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་དང་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་དོ། །འོན་ཏེ་དང་
 པོ་སྡོན་པོ་མཐོང་བ་ལ་ཚད་མ་དང་། བྱིས་ནས་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་བཅད་
 ཤེས་སུ་མིང་འདོགས་སོ་སྐྱམ་ན་མིང་དུ་འདོགས་པ་ལ་རག་མོད། དང་པོའི་
 སྡོན་པོ་དང་བྱི་ནས་གྱི་སྡོན་པོ་གཉིས་ལ་སྤར་མ་མཐོང་བའི་དོན་རང་མཚན་
 ཤེས་པ་མ་འཇུག་པས་མཐོང་བར་བྱད་པར་མེད་པས་ཡང་ན་གཉིས་ཀ་ཚད་མ་
 ཡང་ན་གཉིས་ཀ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པས་ཚད་མ་དང་བཅད་ཤེས་
 གྱི་མིང་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། གལ་ཏེ་འདྲ་བ་མཐོང་བ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 འདྲ་བ་དོན་ལ་མེད་པར་སྦྱི་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་འཚད་དོ། །ཡང་མངོན་སུམ་
 གྱི་ཡུལ་མ་འགགས་ན་རྟོག་པར་འགྱུར་ལ། འགགས་ན་གཟུང་བ་འཛིན་པ་

མེད་ཅིང་སྲར་གྱི་སྡོན་པོའོ་སྣམ་པ་རྟོག་པ་ཡིན་པས། རང་མཚན་དང་འབྲེལ་
པ་མེད་དོ། །

འགལ་བའི་སྱིར་ན་གཞི་མཐུན་མེད། །

མངོན་སུམ་ཡིན་སྱིར་དྲན་པ་མིན། །

རིགས་ནི་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་འགལ། །

མཐོང་བ་སྲ་བྱིའི་བྱད་པར་མེད། །

ངེས་པ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་མིན། །

འདྲ་བར་འཇིན་པ་རྟོག་པ་ཡིན། །

དེས་ན་མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་དང་། །

གཞི་མཐུན་རིགས་པ་ཤེས་པས་བཀག། །

ཅས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་མངོན་སུམ་རྣམས་
རྐྱད་ཅིག་ཁོ་ནར་ཟད་པས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མི་སྲིད་དོ་
སྣམ་ན།

ཡུལ་དང་དབང་པོའི་རྒྱལ་སྲ་རབ། །

ཚོགས་པའི་རྐྱད་ཅིག་ཇི་སྟེད་ཀྱིས། །

ཚྱོང་བའི་ནམ་ཤེས་གང་བསྐྱེད་པ། །

སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མངོན་སུམ་ཡིན། །

སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི་རྩལ་སྤུན་སོ་སོ་ལ་མི་འདྲུག་གི། རྩལ་
སྤུན་འདུས་པའི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རི་སྐྱེད་
ཅིག་གི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེས་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྩལ་སྤུན་བསམགས་
པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའང་དེ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞན་
འདོད་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་གསལ་བའི་ཆ་རྒྱུང་ཟད་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐྱོ་རིགས་ཐ་དད་དུ་འདོག་ན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་པའི་ཚད་མ་དང་
ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བའི་གྲངས་ངེས་ཐམས་ཅད་
འདིག་སྟེ། བྱང་ཚན་གྱི་དབྱེ་བ་རྒྱུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས། སྐྱེ་རིགས་ཐ་དད་དུ་
འདོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྐྱོ་སྤུང་བའི་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་དུ་མི་འདུ་
བ་དང་། བྱིད་རང་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་ཤུགས་རྟོགས་མངོན་སུམ་དུ་མི་འདུ་
བ་དང་། ལྷན་པའི་འབྲེལ་བ་དེ་ལས་བྱུང་བར་མི་འདུ་བ་ལ་སོགས་པ་མགོ་
བསྐྱེ་རྣམས་ལ་ཁོངས་སུ་འདུ་བའི་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམས་
པར་འགྱུར་རོ། །

གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྐྱེད་ཅི་སྟེད་པ། །

རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བྱས་པ་ཡིན། །

ནང་གི་དབྱེ་བསྐྱེད་ཅི་སྟེད་པ། །

དེ་ཡི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་བཞེད། །

བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་སྦྱིའི་མཚན་
ཉིད། གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟུ། སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི།

མི་སྐྱེ་མ་གྲུབ་ཚད་མ་མིན། །

ཚད་མ་མིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་གང་ལ་མི་སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་མ་ཡིན་པར་མཚན་པ་ལ་འོག་སྐྱོག་ཤལ་བཀག་པ་ལྟར་
འཁྲུལ་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟུ་ནི།

མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། །

ཚད་མའི་འགལ་ལྷ་རྣམ་པ་གསུམ། །

འཇུག་ཚུལ་སྐྱོ་ནས་བྱེ་བ་ཡིན། །

ངོ་བོའི་སྐྱོ་ནས་བསྟུ་བ་གཅིག །

ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྐྱོ་ནས་དབྱེ་བ་གསུམ་ཁོ་
ནའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོ་གསུམ་དང་གཏུན་ཚིགས་ཀྱི་སྦྱོན་
གསུམ་རིགས་པའི་གནད་གཅིག་སྟེ། རྟགས་མ་གྲུབ་པས་སྦྱོགས་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་
པའི་མཐུ་མེད་མ་ངེས་པས་སོམ་ཉི་དང་། །འགལ་བས་མི་འདོད་ཡང་དག་གིས་འདོད་
པའི་ངེས་སྐྱབ་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། གཏུན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པས་བསྐྱབ་

བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་མཐུ་མེད་པ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་ལ་འང་སློང་ཡང་དག་མ་དག་གང་
 དུ་འང་འཇུག་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །མ་ངེས་པས་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་སོམ་ཉི་སྐྱེད་
 པ་ལྟར། ཐེ་ཚོམ་ཡང་གནས་ལུགས་ལས་མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པར་བྱེད་ལ་
 འགལ་བས་གང་མི་འདོད་པ་བསྐྱབ་པ་ལྟར་ལོག་རྟོག་གིས་ཀྱང་གང་མ་ཡིན་
 པ་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་དག་གི་རྟོགས་ཀྱིས་གང་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་
 པ་ལྟར་ཚད་མས་ཀྱང་དོན་དེ་རྟོགས་སོ། །ངེས་ན་རྟོགས་སུ་བཀོད་ཚད་ལ་
 བཞི་ལས་མི་སྲིད་ལ་གཅིག་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པས་སྐྱོན་ཅན་གསུམ་ལས་མི་
 སྲིད་པ་ལྟར་སློང་འཇུག་ཚུལ་མཐའ་དག་བཞི་ལས་མི་སྲིད་ལ་གཅིག་ཚད་
 མ་ཡིན་པས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་སློང་གསུམ་ཁོ་ནར་གྲངས་ངེས་སོ། །དོ་བོའི་
 སློང་ནས་བསྐྱུ་ན་ལོག་རྟོག་དང་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་
 ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་སློང་གཅིག་ཏུ་འདུ་སྟེ། ཚད་མ་གཉིས་ཀའང་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་དུ་འདུ་ལ། ལུལ་གཉིས་ཀའང་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་དུ་འདུ་བར་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །བོད་རྒྱལ་གྱིས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པ་མ་རྟོགས་པའི་སློང་པར་དོར་ནས། དབྱེ་བའི་དོན་མེད་པ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་
 པའི་སློང་ལྟར་བྱེ་བར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་
 གཉིས་ལས། མ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི།
 དེ་དང་དེ་མིན་འདྲིན་པས་སྟོང་། །

མ་རྟོགས་པ་ཡིན་དབྱེ་ན་གསུམ། །

མ་ཞུགས་པ་དང་མ་རྫོགས་དང་། །

རྫོགས་པར་གྱུར་ཀྱང་མ་རྟོན་པའོ། །

ཡུལ་དེ་ལ་གཏན་མ་ཞུགས་ནས་མ་རྟོགས་པ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་སློབ་མ་སྟོན་པ་
སྟེ། རྟོག་གི་མི་ཤེས་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་འགོ་སྟོན་གསུམ། རྫོགས་པ་ལ་སྟེ་
བཅད་ཏེ་དང་ཉི་འབྲེལ་ཏེ་ལྟ་བུའོ། །ཞུགས་ཀྱང་ཚོལ་བའི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་ནས་མ་
རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཏེ་གསུམ་མི་ཏེ་གསུམ་པ་ན་གཞི་ནས་དཔྱད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚོལ་བའི་
བྱ་བ་རྫོགས་ཀྱང་མ་རྟོན་ནས་མ་རྟོགས་པ་དཔྱད་ཀྱང་སློབ་ཡུལ་དུ་མ་བྱུང་བ་སྟེ།
དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ། རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་མེད་ནས་མ་རྟོགས་པ་བཅད་ཤེས་ལྟ་བུ།
རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་སློབ་བསྐྱེད་ནས་གཞན་སེལ་གྱི་དོར་མ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་ཅིག་མ་ལྟ་
བུ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནས་མ་རྟོགས་པ་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་
གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཀལ་ཉེ་འདི་དག་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་ཤེས་
ལའང་ཁྱབ་ཆེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་དོ་ཐོ་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་
དུ་འདུ་བར་སྐྱར་བཤད་ཟེན་ལ། འོན་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་རིག་ལས་དོན་རིག་
ཐ་དད་དུ་འདོགས་པ་ལྟར། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སློབ་ནས་ཡུལ་གཅིག་ཉིད་ལ་འདོན་
པའི་རྣམ་པས་སློང་པ་དང་། དེར་འདོན་ཡང་དེ་མིན་དུ་སྲིད་པ་དང་། དེར་
འདོན་ཡང་དེ་མིན་གྱིས་གཞོན་པའི་སྟོན་པས་ཐ་དད་དོ། །

ལོག་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད་ནི།

དེར་འཛིན་པ་ལ་དེ་མིན་གྱིས། །

གཞོན་པ་ལོག་ཤེས་དབྱེ་ན་གཉིས། །

རྟོག་པ་དང་ཅི་རྟོག་མེད་དེ། །

སོ་སོར་བྱེ་ན་རྣམ་པ་ལྔ། །

ཟླ་གཉིས་ལྟ་བུ་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་མི་ལམ་གྱི་
ཤེས་པ་ལྟ་བུ་རྟོག་མེད་ལ་གཉིས་དང་། ཐག་པ་ལ་སྦྱུལ་དུ་འཁྲུལ་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་
པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་སྡོན་པོ་ལ་འདས་པའི་སྡོན་པོའོ་སྦྱམ་
པ་བཅད་ཤེས་སུ་བགྱང་བ་དུས་ལ་འཁྲུལ་པ་དང་། ཤ་པ་འདིའང་ཚུན་དང་
སྦྱི་གཅིག་པ་ཡིན་ལོ་སྦྱམ་པ་སྦྱི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་སྟེ་རྟོག་
པ་ལ་རྣམ་པ་ལ་གསུམ་མོ། །

ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།

དེར་འཛིན་ན་ཡང་དེ་མིན་གྱིད། །

ཐེ་ཚོམ་ཉིད་ཡིན་དབྱེ་ན་གཉིས། །

མདོན་དུ་རྒྱར་དང་བག་ལ་ཉལ། །

ཆ་མཉམ་པ་དང་ཤས་ཆེར་འཛིན། །

མདོན་དུ་རྒྱ་ནི་ཐེ་ཚོམ་དངོས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ། སྦྱིན་སྟེག་ལས་མཐོ་རིས་
ཐོབ་བམ་མི་ཐོབ་སྦྱམ་པ་ལྟ་བུའོ། །བག་ལ་ཉལ་ནི་སྦྱོམ་ནང་གི་ས་བོན་ལྟ་བུ་

ཀྱེན་དང་སྤང་ན་རྣམ་པ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ལའང་རྟགས་སྲུ་བཀོད་པ་ལ་ལྟོས་
པ་མཉམ་བྱ་དང་གཞལ་བྱས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་མ་དེས་
པའི་རྟགས་མཐའ་དག་དང་། རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པ་འགའ་ཞིག་ཡིད་དཔྱོད་
དུ་འདོད་པ་ཁྲོན་པ་ན་ཚུ་ཡོད་སྟམ་པའམ། ལ་ལ་ལོག་ཤེས་སྲུ་འདོད་པ་ཁྲོན་
པ་ན་ཚུ་མེད་སྟམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རྫོག་གྱུར་ལ་
འདུག་པའི་རྫོན་འོན་བདེན་ཡང་རུང་བརྟན་ཡང་རུང་བརྟགས་ན་ཐེ་ཚོམ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལོག་ཤེས་ཀྱང་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ་ལོག་
ཤེས་ནི་དེར་འཛིན་ཡང་དེ་མིན་གྱི་གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པས་འགོག་རྣམས་ལ། ཐེ་
ཚོམ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དང་གཞོན་བྱེད་གཉིས་ཀ་མེད་པས་དགག་སྐྱབ་གྱི་མཐར་
མི་སྐྱབ་པས་ག་ལ་མཚུངས། གཞན་ཆ་མཉམ་པ་དང་ཤས་ཆེར་འཛིན་པ་གཉིས་པོ་
ནི་གོ་སྟོན། །

ཚད་མའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ཡང་། །

རང་རིག་ཚད་མ་ཁོ་ནར་འདུས། །

ཚད་མ་མིན་པ་གསུམ་པོ་ཡང་། །

མ་རྟོགས་པ་ལས་དོན་གཞན་མིན། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པའི་ཚིགས་སྲུ་བཅད་པའོ། །

ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་རྫོང་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་པ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་བརྟག་པ།

གསུམ་པ་སློ་དེས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་
རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྦྱིར་བསྟན་པ།
རྣམ་ལྟོག་དོན་ལ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པ། སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྟོགས་
ཚུལ་ཁྱད་པར་དུ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་དངོས་པོའི་
གནས་ལུགས་དབྱེད་པ་ནི།

རང་མཚན་འདྲིན་པ་རྟོག་མེད་དེ། །

སྦྱི་འདྲིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན། །

དེ་ལ་རང་མཚན་དངོས་པོ་སྟེ། །

སྦྱི་ནི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད། །

རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། གསལ་བ་དང་། དངོས་པོ་དང་། རྣམ་དང་། ལོག་པ་
དང་། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་མཐུན་ཏེ་དོན་བྱེད་ལུས་པ་དང་
རྣམ་པའ་ཚུན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་དང་། སྦྱིས་
བྱེ་བྲག་ཅན་གྱི་སྲང་དོར་བྱེ་བའི་འཇུག་ལྟོག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་
དངོས་པོའི་དོན་དུ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་འཇུག་བའི་རོར་
སྲང་བའང་གཞན་པའ་ཚུན་ལ་མི་བརྟེན་པར་སོ་སོར་སྤང་པས། །རང་བཞིན་ཐ་དད་

འཛོག་བྱེད་ཡིན་ལ་ཁྱད་པར་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང། ཉེ་ནི་གཞན་ལས་
 ལོག་པ་ཡིན་པ་དང། ཁྱད་པར་དེ་ནི་སྣ་ལྔ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བཤད་ཅིང། ཉེ་ནི་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དོ། ཁྱད་པར་དེ་ནི་སྤང་དོར་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་
 ཡིན་པ་ལས། ཉོན་ལེན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 བཤད་པ་ལྟར་རོ། ཉོན་སྣ་རྟོག་གཞན་སེལ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལ་འང་བ་ལང་འདི་གཞན་
 ཉེ་ལས་ལྡོག་པ་ཞེས་དང། ཁ་ལང་འདི་གཞན་ཉེ་ལས་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་
 བྱ་བ་དང། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་བརྗོད་པ་ཀུན་ལ་རྩམ་ཚུལ་ཅན་དང་དངོས་པོ་
 ཚུལ་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་ཅམ་ལས་ཁྱད་པར་མེད། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་ལོ་
 ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། གཞུང་གི་ཚིག་ཟིན་ལ་ཡོད་པའི་ལོག་པ་དང་རྩམ་དང་དངོས་
 པོ་ནི་དོན་ལ་གནས་པ་དང། སེལ་བའི་ཡུལ་དུ་རྒྱུར་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། སྐྱིད་དང། སྐྱི་མཚན། གཞན་སེལ་དང། ལྡོག་པ་དང། རྣམ་གཅོད་
 དང། འབྲས་པ་དང། འབྲེལ་པ་དང། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི།
 དོན་ལ་མི་གནས་པ། དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ། དབང་པོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་
 པར་རྟོག་པའི་སྐྱོས་སྐྱོ་བཏགས་པ། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཚོས་དངོས་པོ་ལ་དོན་
 བྱེད་མི་རུས་པ། གཞན་སེལ་གྱི་འབྲེལ་པ་དང། འབྲེལ་མེད་དང། དགག་པ་
 དང་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོ་ནས། འཇུག་གི་རང་གི་རོ་བོ་དོན་བྱེད་མི་རུས་
 པར་དོན་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་མིན་ལས་ལྡོག་པའི་སེལ་བ་
 ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། བསལ་བ་གཅིག་འཛིག་པ་ན་དོན་ལ་གནས་པ་དང་མི་

གནས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་སྐྱི་ཡི་སློ་ཡང་འཇུག་པས་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ། །དེས་ན་སྐྱི་དབྱེད་བ་ཡང་བྱར་མེད། །ཅིས་བྱ་བ་དང་། སྐྱི་
ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོ་བོ་ཡིན་པ་རྩུ་མཚན། །དེ་སྐྱིར་སྐྱི་དེ་དབང་པོའི་སློའི་སྐྱིད་
ཡུལ་དུ་འཇུག་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་བརྟགས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་
སྐྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །འབྲེལ་བ་ཡང་དག་ཏུ་ན་མེད། །ཅིས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ནི།

- རྣམ་དང་ལྟོག་པ་སྐྱི་བྱེ་བྲག །
- སྐྱབ་དང་གཞན་ལེལ་རྟོག་མི་རྟོག །
- གཞན་དག་རྣམ་གཞག་གཞན་དུ་འཆད། །
- ཁོ་བོ་གཞུང་བཞིན་འཆད་པར་འདོད། །

བོད་རྣམས་ནི་རྣམ་དང་སྐྱབ་པ་དང་། སྐྱི་དང་ལྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་རེས་འགའ་
མཚུངས་པ་ལྟར་འཆད། རེས་མི་མཚུངས་པ་ལྟར་འཆད། རེས་སློ་ཚོས་ལྟར་
འཆད། རེས་དོན་ཚོས་ལྟར་འཆད། རེས་སྐྱི་བསྐྱབ་པ་ལྟར་བྱེད། རེས་སྐྱི་
འགོག་པ་ལྟར་བྱེད་པས་རྣམ་རྟོག་གཉིང་ཚུགས་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཁོ་བོ་ནི་
སྣང་བཤད་པ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་གཉིང་ཚུགས་པར་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟ་ན་རྣམ་དང་
སྐྱི་ཡུལ། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་སློ། ལྷང་བ་དང་ལེལ་བ་འདྲིན་སྣངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམས་ལྷོག་དོན་ལ་ལྷུང་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམས་ལྷོག་གི་
མཚན་ཉིད་དགག་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྣམས་དང་ལྷོག་པའི་མཚན་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར། ལྷོག་པ་དུ་མ་འབྲལ་མི་
ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། འདུས་པ་ཅན་གྱི་ཚོས་ཁ་ཡར་བ་ལྷོག་པའི་
མཚན་ཉིད་སྟེ། དེའང་གཞི་ཚོས་ཅན་སྐྱེད་བྱམ་པ་ལྟ་བུ། སོ་སོར་ངེས་པ་གཅིག་གི་
སྟེང་དུ་རྣམས་སྐྱེས་བྱམ་པ་བྱུང་ཆེ་ལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱས་པའམ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་
ལྷོག་པ་བྱུང་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན་ཁྲུང་དང་ཁྲུང་གྱི་བྱང་བུ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
རྟེན། །འདི་མི་འབྲད་དེ། ལྷོག་པ་ཞེས་པ་ནི་སྟོས་སྟོས་བཏགས་ནས་གཞན་སེལ་གྱིས་
དོན་རང་མཚན་དང་སྟེལ་བར་སྟོས་པར་ཟད་ཀྱི། དོན་ལ་ལྷོག་པ་མི་གནས་པས་
ལྷོག་པ་དུ་མ་འབྲལ་མི་ཤེས་པར་འདུ་རྒྱ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འདུ་ན་སྟེ་སྟེ་གས་
བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཐ་དང་རྣམས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་གཅིག་དང་འབྲལ་
མི་ཤེས་པར་འདུས་པར་འདོད་པ་དང་བྱུང་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཡང་དེ་ལྟར་
ཡིན་དུ་རྒྱག་ན་འང་རྣམས་ལྷོག་གི་མཚན་ཉིད་འདི་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམས་གོ་བ་
ལྷོག་པ་ལ་སྟོས་ལ་ལྷོག་པ་གོ་བ་རྣམས་ལ་སྟོས་པས་ཡན་རྒྱུན་བརྟེན་པའི་སྟོན་
ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་དགག་པ་ནི། རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་དང་
ལྷོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་དངོས་འགལ།
རྣམས་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བ་དེ་རྣམས་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དངོས་འགལ་ལྷོག་པ་

གཅིག་ལ་མི་འདུ་བ་དེ་ལྷོག་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟེ། དཔེར་ན་རྟག་མི་རྟག་རྣམས་
བྱུང་པ་ལ་མི་འདུ་བས་རྣམས་ཚོས་ཡིན་ཞིང་མེད་དགག་སྟེ་བྱུང་པ་མ་ཡིན་པ་དང་
མ་ཡིན་དགག་སྟེ་བྱུང་པ་ཡིན་པ་གཉིས་ཤེས་བྱ་བྱུང་པ་ཅམ་ལྷོག་གི་སྟེང་དུ་མི་འདུ་
ལ་རྣམས་བྱུང་པའི་སྟེང་དུ་བྱུང་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་མིན་གཉིས་འདུ་བ་ལྟ་བུ་མི་འགལ་བས་
ལྷོག་ཚོས་ཡིན་ནོ་ཞེས། །འདི་དག་ཀྱང་མི་འཐད་དེ།

རྗེས་དཔག་དངོས་པོར་མི་འདྲིན་པས། །

དེ་ལ་རྣམས་ཚོས་འཐད་མ་ཡིན། །

སེལ་བ་ཡིན་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་ནི། །

ལྷོག་པའི་སྟོན་སྐབ་པར་བཞེད། །

རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་རྣམས་ཚོས་འཇམ་བཞིན་ན་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་
ལ་བྱུང་པའི་སྟེང་ན་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་རྟོགས་པ་ན་མི་རྟག་
པའང་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས་བྱས་པ་རྟོགས་ཀྱང་
མི་རྟག་པ་མ་རྟོགས་ན་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ལྷོག་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་སྐབ་
རྟོགས་མ་རྟོགས་བྱུང་བས་རྣམས་ཚོས་ཡིན་པར་ཉམས་སོ། །དེས་ན་ནམ་འགྲེལ་
ལས། མངོན་སུམ་དུ་མ་ཟད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་རང་མཚན་གྱི་དངོས་སོ། །སྐབ་
པའི་སྟོན་སྐབ་འདྲིན་ན་སྐྱེ་ཚོས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ངེས་པར་འགྱུར་བས། མི་རྟག་པ་
སོགས་ཚོས་ཀྱུན་འདྲིན་པར་ཐལ་ཏེ་སྐབ་པའི་སྟོན་སྐབ་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་སེལ་
བས་འཇུག་པ་ལ་ནི། །ཉེས་པ་འདིར་ནི་ཐལ་མི་འགྱུར་ཏེ་སྐྱོ་འདོགས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་

དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྟོག་ཏུ་མཛུགས་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་
སེལ་བའི། །ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་ཤིང། །གཞན་དུ་བསྐྱབས་པས་
འཇུག་ཅོངས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། །དེ་ལས་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་
གཞན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་ཏུ་ཁོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མི་རྟོག་པ་
ལྡོག་པའི་སློབ་སྐྱོང་གི་དངོས་པོར་གྲུབ་མ་གྲུབ་འཇུག་བས་རྗེས་ཚོས་ཡིན་
ནོ་སྐྱེས་ན། །དེ་ལྟར་བ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོའི་རྗེས་སུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་
ལྡོག་པའི་སློབ་སྐྱོང་འཇུག་བས་འདིའང་རྗེས་ཚོས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྐྱབ་པ་དངོས་
པོ་ལ་སློབ་སྐྱོང་གི་དགག་པ་དངོས་པོ་ལ་མི་སློབ་སོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་པའང་
དངོས་པོར་མེད་ཅེས་འགོག་ལ་སྐྱབ་པའང་དངོས་པོར་ཡོད་ཅེས་བསྐྱབ་
བོ། །ཞེས་ཡུལ་བརྟག་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་ལྡོག་པ་དུ་མ་རྗེས་གཅིག་
ལ་འདུས་པའམ། དངོས་པོ་ཐ་དད་དོན་ལ་རྗེས་གཅིག་པ་ནི་རྟོག་པའི་དངོས་
པོ་ལྟར་མི་སྲིད་པར་གེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལྷན་པར་དུ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

གཞན་དང་རང་གི་དངོས་པོ་ལས། །

ལྡོག་པར་བྱེད་པ་སྐྱི་བྱེ་བྲག།

རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་ཆིག་རྒྱུ་དུ་སྣང་བའི་སྐོ་བཏགས་ནི་སྐྱི། འདི་
ལ་ཡང་། བུམ་འདྲིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་གསལ་རྣམས་རིགས་མི་མཐུན་བུམ་མིན་ལས་ལོག་པར་

རབ་བྱེད་གསུམ་པ། སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་བརྟག་པ།

སྣང་བའི་སྦྱོ་བཏགས་ལྟ་བུ་རིགས་སྦྱི་དང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་བུམ་པ་ལ་བྱི་རོལ་
བྱི་བུམ་པར་སྦོ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་དོན་སྦྱི་དང་། རྩལ་རྣམས་བརྒྱུད་འདུམ་པ་ལ་སྦོ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་
ཚོགས་སྦྱི་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ཉིད་རིགས་མཐུན་ནང་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་སྦྱོག་པ་
གཉིས་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་སྦོ་བཏགས་ནི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་
ག་པར་སྣང་བའི་སྦོ་བཏགས་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྒྱ་མཚན་གང་གི་བྱིར་སྦྱོ་སོགས་བྱི་
དངོས་ཀྱུན་རང་བཞིན་གྱིས། །གཞན་དང་མ་འབྲེལ་པ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་
པའི་བྱིར། །ཏུང་སྦྱ་ལྟ་བུ་རང་དང་རིས་མཐུན་རྣ་སྦྱོ་སོགས་བྱི་དངོས་པོ་དང་གཞན་རིས་མི་
མཐུན་པ་བུམ་པ་སོགས་བྱི་དངོས་པོ་དག་ལ་ནི་སྦོག་པའི། །སྦོག་པ་དུ་མ་ལ་ནི་བརྟེན་
པ་ཅན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་ན།

ཐད་ཀ་དང་ནི་གོང་མ་ཡི། །

སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་གཉིས་ཡོད། །

ག་པ་དང་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཐ་དད་ཕྱོགས་བྱི་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ཐད་
ཀའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ་དེ་དང་འབྲེལ་པའི་སྦྱི་ནི་ཐད་ཀའི་སྦྱིའོ། །ག་པ་ལ་
སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་སྦྱི་དུས་བྱིས་བསྐྱུས་པ་
རྣམས་གོང་མའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ་དེ་དང་འབྲེལ་པའི་སྦྱི་ནི་གོང་མའི་སྦྱིའོ། །

ཐད་ཀའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཐ་དད། །

གོང་མའི་བྱེ་བྲག་གཅིག་པ་བཀག།

ཐད་ཀའི་བྱེ་བྲག་ཕྱོགས་ལ་སྟོན་པས་རྣམ་ཐ་དད་ལ་གོང་མའི་བྱེ་བྲག་དུས་
ལ་སྟོན་པས་ད་ལྟར་བ་དངོས་པོ་འདས་མ་འོངས་དངོས་པོ་མེད་པས་གཅིག་
པ་བཀག་པའོ།

གསུམ་པ་དེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཐོག་མར་
གཞན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་དང་། ལྷང་གིས་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་ཐ་དད་དང་། གཅིག་པ་དགག་པའོ། །ཐ་དད་
དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་ཕྱོགས་སྲ་མ་ནི།

ཁ་ཅིག་ཐ་དད་ཡིན་ཞེས་ཟེར།།

མུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པ་དག་སྲི་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་དང་། ཉི་ཆེ་བའི་སྲི་
བ་ལང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀའང་རང་གསལ་བ་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱབ་པ་དེ་དང་རྣམ་ཐ་དད་པས་རྟག་པ་ཆ་མེད་མི་སྣང་བ་གསལ་བ་
དཀར་ཟལ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བའི་འབྲེལ་པས་སྟེལ་བ་ཐག་པ་ཅིག་ལ་
བ་ལང་གི་ཚོགས་བཏགས་པ་ལྟ་བུར་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་དགག་ན།

ཐ་དད་སྣང་རྒྱང་མེད་པས་ཞིགས།།

ཤིང་གི་གསལ་བ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་པའི་སྲི་ཚོས་ཅན་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ།

སྣང་དུ་རུང་བ་མི་དམིགས་པའི་སྐྱིར། རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་ཞེས་པས་ཞེགས་
སོ། །སྣང་དུ་མི་རུང་ཡང་ཡོད་པར་ངེས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱི་གཅིག་
བྱེ་བྲག་དུ་མ་དང་གཅིག་པ་དགག་པ་དང་། སྐྱི་དུ་མ་བྱེ་བྲག་དུ་མ་དང་
གཅིག་པ་དགག་པ་དང་། མཚུངས་པའི་སྐྱི་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ལས་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་བརྗོད་ན།

ཁ་ཅིག་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །

གྲངས་ཅན་ནི་རྩལ་མུན་པ་སྟོང་སྟོབས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་རྒྱལ་གཙོ་བོ་
ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱི་དེ། གསལ་བ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ། མེ་དང་ཚ་
བ་ལྟར་བདག་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས་སྐྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྣམས་གཅིག་གོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །ཡང་བོད་རྒྱམས་ཤིང་ག་པ་དང་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་ཤིང་
ཅམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱི་དང་། བེའུ་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པོའི་བྱེ་བྲག་རྒྱམས་ལ་
སྟོན་པོ་ཅམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བ་ལང་ཅམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱི་
རྒྱམས་བྱེ་བྲག་རྒྱམས་ལ་རྣམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁ་
མུན་པར་སྟོག་གོ། །འདི་སྐད་འདོད་པའི་གྲངས་ཅན་པ་དང་། བོད་རྒྱམས་
དོན་མུན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ། རྣམ་པར་

བརྟག་པ། ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྣམ་གཅིག་ན་ཡང་སྣང་རྒྱང་མིན། །

སྐྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྣམ་གཅིག་ན་བྱེ་བྲག་སྣང་བ་ན་དེ་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྐྱི་
སྣང་རྒྱང་མ་དམིགས་པས་ཞེགས་སོ། །ཡང་དག་པར་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐབ་མོད་
ཀྱི་ངན་ཉོག་རྣམས་ཀྱི་ལོག་ཉོག་མང་བས། གཉིས་པ་བརྟགས་ནས་དགག་ན།

ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་འགལ་བ་ཡི། །

བྱེ་བྲག་སྐྱི་གཅིག་དང་འབྲེལ་ན། །

སྐྱི་འཇིག་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །

མིན་ན་གཅིག་ལ་ཆ་གཉིས་འགལ། །

ཤིང་གཅིག་སྐྱེས་པའམ་ཞིག་པའི་ཆེ་ཤིང་གི་སྐྱི་དེ་སྐྱི་འཇིག་མི་བྱེད་ན་
རྣམ་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་ལ། སྐྱི་འཇིག་བྱེད་ན་དེ་དང་རྣམ་གཅིག་པའི་
ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱི་ཤིང་རྣམས་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་སྐྱི་བ་དང་། དུས་ཐ་དད་ཀྱི་ཤིང་
དུས་གཅིག་ལ་སྐྱི་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ཤིང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱི་བར་
ཐལ་ལ། འཇིག་ནའང་གཅིག་ཞིག་པ་ན་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་ཐལ་ཏེ་རྣམ་
གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གཅིག་ལ་སྐྱི་འཇིག་ཐ་དད་དང་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་
འགལ་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། ཤིང་ཤ་བ་ལྟ་བུ་དེ་སྐབ་སྐྱེ་སྐྱི་བ་ན་སྐབ་ལྟ་བུ་དེ་མ་སྐབ་
པའམ་ཤུག་ལྟ་བུ་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། གཅིག་ཤོས་དེའི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་གཅིག་
དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་པའམ་རྒྱ་ཐ་དད་པ་ནི་

འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཚེས་འགལ་བར་གནས་པའམ་རྒྱ་ཐང་དང་པའོ། །དེས་ཀྱང་
ཐང་དང་པར་མི་འགྲུབ་ན་ནི་འགའ་ཡང་གང་ལས་ཀྱང་ཐང་དང་པ་མེད་པས་
རིལ་པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཡན་ལག་ཅན་མི་
ཞེགས་པར་ཐལ་བ་ནི།

སྨྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྣམས་གཅིག་ན། །

ཡན་ལག་ཅན་ཡང་རི་ལྟར་དགག། །

དེ་ལྟར་ན་མགོ་དང་རྐང་ལག་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་
པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་གཅིག་ཡོད་པ་རི་ལྟར་དགག། དེ་ལ་འདི་རྒྱུད་
དུ། གང་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། རྫོང་ཐང་དང་གྱི་རྒྱུག་
བཞིན། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་ཀྱང་དུ་མ་དང་འབྲེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བ་
དང་། བརྒྱུག་པ་རང་རྒྱུད་གྱིས་དུ་མ་ལ་གཅིག་ཡིན་པ་ཞེགས་སོ་ཞེ་ན། སྨྱི་
ལའང་དེ་དང་མཚུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ལག་པ་གཡོ་བ་ན་ལུས་རིལ་པོ་གཡོ་
བར་ཐལ། གཡོ་བའི་ལག་པ་དང་རྣམས་གཅིག་པའི་བྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ལ་དེ་
ལྟར་ཡོད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་མེད་ན་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་
མི་གཅིག་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་མ་བསྐྱབས་དང་། ལ་བསྐྱར་
མ་བསྐྱར་ལ་སོགས་པས་རི་ལྟར་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྨྱི་གཅིག་འགོག་པ་
ལའང་མཚུངས་སོ། །

གཉེས་པ་དབང་གེས་རྟོག་བཅས་སུ་ཐལ་བ་ནི།

དབང་པོ་འང་རྟོག་བཅས་ཉིད་དུ་ཐལ། །

རྣམ་གཅིག་ལ་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉེས་མེད་པས་བྱེ་བྲག་སྣང་བ་ན་སྦྱིའང་སྣང་
བའི་དབང་གེས་རྟོག་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ། །དོན་སྦྱི་འཛིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་
རིགས་སྦྱི་འཛིན་པ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་སྦྱིར་མ་འདུས་པའི་རིགས་
གྱི་སྦྱི་འདོད་པ་ནི། རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོ་འདོད་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ངན་
པའི་དུག་རྒྱས་ལྷོས་པའི་ལྷག་ཅོར་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འགལ་བ་རྣམ་གཅིག་དུ་ཐལ་བ་ནི།

འགལ་བ་ཀུན་ཀྱང་རྣམ་གཅིག་འགྱུར། །

དཀར་སྟོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ནམས་དང་སྣང་ལྟན་ལ་སོགས་པ་འགལ་བ་
ཀུན་ཀྱང་རྣམ་གཅིག་དུ་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་སྟོན་པོར་འདོད་ཀྱང་དཀར་པོ་
དང་། ལྟན་པར་འདོད་ཀྱང་སྣང་བ་དང་། སྦྱིར་འདོད་ཀྱང་བྱེ་བྲག་དུ་ཐལ་བ་
ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཚོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉེས་པ་སྦྱི་དུ་མ་བྱེ་བྲག་དུ་མ་དང་གཅིག་པ་དགག་པ་ལ་གཉེས་
ལས། ལྷོགས་སྣ་མ་ནི།

བྱེ་བྲག་རེ་རེ་དང་འབྲེལ་བའི། །

སྦྱི་ཡང་དུ་མ་ཡོད་ཅེ་ན། །

ཁ་ཅིག་སྐྱི་གཅིག་མེད་ཀྱང་ཤ་པ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེའི་སྤྲེང་ན་དེ་དང་བདག་གཅིག་པའི་སྐྱིའང་དུ་མའོ་ཞེས། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་ན།

མཚན་ཉིད་མི་འགྲུབ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི། །

རྣམ་པར་བཞག་པའང་འདིག་པར་འགྱུར། །

སྐྱི་དུ་མ་ཡིན་ན་ཤ་པའི་སྐྱི་དེ་རྣོག་པ་གཉིས་ཚོགས་སུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་བྱེ་བྲག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་སྐྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་འགྲུབ་ཅིང་། ཤ་པའི་བྱེ་བྲག་གྲུབ་ཀྱང་ཤིང་གཞན་གྱི་སྐྱི་མི་འགྲུབ་ལ། ཤ་པའི་སྐྱི་ཞེགས་ཀྱང་ཤིང་གཞན་མི་ཞེགས་པས་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདིག་གོ། །

གསུམ་པ་མཚུངས་པའི་སྐྱི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དོན་ལ་མཚུངས་པ་དགག་ན།

མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་སྐྱི་གཅིག་དང་། །

བྱེ་བྲག་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ནོ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་སྐྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་མི་འདོད་ཀྱི་ཤ་པ་དང་ཅ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པར་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་སྐྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྣམས་གཅིག་གོ་ཞེ་ན།

མཚུངས་པ་རྟོག་པས་སྐྱུར་བ་ཡིན། །

རྟོག་པའི་སློ་ཚེས་དོན་ལ་མེད། །

དོན་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་ན་ནི། །

སློན་མེད་མཐོང་ནའང་འདྲ་བར་འགྱུར། །

འདྲ་བ་པའི་ཚུན་བསྐྱེབས་པ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་དོན་ལ་མེད་དོ། །ཡོད་ན་སློན་མ་མཐོང་བའི་པར་རྒྱ་རྒྱ་ག་ལྟ་བུ་མཐོང་ན་ཡང་པར་རྒྱ་རྒྱ་ག་གཞན་དང་འདྲའི་སྐྱེ་བའི་སློ་སྐྱེ་དགོས་ཏེ་དོན་ཉིད་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ནམ་འགྲེལ་ལས། སྐར་མཐོང་བའི་མེ་དང་མཚུངས་པར་ཕྱིས་ཀྱི་མེ་དེ་འདྲིན་པའི་ཕྱིར། མེའི་བྱུང་པར་སྐྱ་མའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་ད་ལྟར་གྱི་དེ་མིན་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐྱིར་འདྲ་བོ་དང་འདྲ་ཡུལ་གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་དག་ནི་འདྲ་བར་འདྲིན་པ་ཡིན་ན། དོན་གཟུགས་སོགས་ནི་སྐར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ད་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་པས། རི་ལྟར་ན་དོན་གཟུགས་སོགས་དེ་ནི་སྐར་མཐོང་བ་དང་། འདྲ་བ་ཡིན་པར་དོན་རིག་གི་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེས་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་འདྲ་བ་ཐུན་མོང་བ་དང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ཡི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་དངོས་ཡུལ་མིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས། སྐྱི་འདྲ་བ་སྐྱའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་རང་མཚན་མི་འདྲ་བ་སྐྱའི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་དང་འདྲ་བ་མཐོང་བ་ལས། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ནམ་པར་གཏོད་ཅེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་གྱུར་ལ་མངོན་གྱིས་མམ་གཞན་དོན་ལ་རྗེས་

དཔག་ཏུ་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བྲང་དོན་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་འདྲ་
བ་ཡང་དོན་ལ་མི་འགྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་སློང་རོ་མཚུངས་པའི་སྐྱིད་གཤམ་ན། །ཁ་ཅིག་དོན་ལ་མཚུངས་
པའི་སྐྱི་མེད་ཀྱང་རྟོག་པས་མཚུངས་པར་བབྱུང་བའི་སྐྱི་ཅི་སྟེ་མེད་སྟུམ་
ན། དེ་ལྟར་ན་སྐྱིད་ཕྱེ་བྲག་དོན་ལ་རྣམས་གཅིག་པ་ཉིད་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་
སྐྱིད་ཕྱེ་བྲག་རྣམས་མི་གཅིག་པ་བྱེད་བདེན་མོད། རྟོག་པས་མཚུངས་པར་
བབྱུང་བ་ཅམ་ལ་སྐྱི་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ།

མཚུངས་ལ་དངོས་པོ་གཅིག་མི་སྲིད། །

གཅིག་མ་ཡིན་ལ་སྐྱི་སྐྱེ་མེད། །

མཚུངས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་དུ་མ་སྟོན་ཏེ། ཚོས་གཅིག་ཉིད་གཅིག་
པོ་དེ་དང་མཚུངས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་ཏུ་མ་ཤར་ཡང་མཚུངས་པར་
འཛིན་པ་ཉིད་སྐྱི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

སློལ་སྐྱི་གཅིག་མ་ཤར་ན། །

མཚུངས་པར་རྟོགས་ཀྱང་སྐྱིར་མི་རུང་། །

སློལ་སྐྱི་གཅིག་ཏུ་མ་ཤར་ན་མཚུངས་པར་འཛིན་པས་སྐྱིའི་གོ་མི་ཚོད་
དོ། །དཔེར་ན་ཤིང་འོན་ཅིག་ཅེས་སྐྱི་གཅིག་གི་སྐྱེ་མི་འཇུག་གི་ཤིང་ཤ་པ་དང་
འདྲ་བ་འོན་ཅིག་ཅན་དང་འདྲ་བ་འོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་

བརྗོད་པས་དོན་མི་འགྲུབ་སྟེ།

སྟོགས་རེས་འདྲ་བ་ཀུན་ལ་ཡོད། །

ཐམས་ཅད་འདྲ་བ་གང་ནའང་མེད། །

ཤིང་ཤ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་སྟོགས་རེས་འདྲ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ལ།
ཡུལ་དང་དུས་དང་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་བ་གང་དུའང་
སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱབ་པ་སྐྱབ་པའང་ལའི་དུ་བ་དང་ཚང་མང་གི་དུ་
བ་གཉིས་འདྲ་བའི་སྐོ་ནས་མི་འགྲུབ་ཀྱི་གཞན་སེལ་གྱིས་སྦྱི་གཅིག་དུ་ཞེན་
པས་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ལྷང་དང་འགལ་བ་ནི།

རིགས་པའི་རྒྱལ་པོས་གསུངས་པ་ཡི། །

རྣམ་གཞག་དང་ཡང་འགལ་བར་སྤང་། །

རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྦྱི་ཡི་སྐོ་ཡང་འཇུག་རྒྱས་བསྐྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་
དང་། རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་དངོས་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་པས། སྐྱོ་ཡི་དོན་གྱི་སྦྱི་ནི་རྟོག་པས་
བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་སྦྱི་ནི་དངོས་པོ་
མེད་པའི་དོ་བོ་ཡིན་པ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དབང་པོའི་སྟོད་ཡུལ་དུ་སྐྱར་པ་མིན་ནོ། །དེས་
ན་མི་རྟག་པ་སོགས་སྦྱི་ཡི་ཚོས་རྣམས་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མིན་པར་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཕྱིད་དང་བཞི་པ་ལས། གཞན་ཡང་སྦྱི་དོན་

གཞན་དུ་རྟོག་པ་འདི་རང་གི་རྟོན་ཅམ་ལ་ཡོད་པའམ། བམ་མཁའ་ལ་སོགས་
 པ་དང་འབྲ་བར་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་གྲང་ན། དེ་ལ་གལ་ཏེ་རང་
 གི་རྟོན་ཅམ་ལ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚོ། རྩོགས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པས་སྣོང་
 པ་དག་ཏུ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་གསར་དུ་བྱུང་བ་ན། སྡོག་ལུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་
 གྱི་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱིད་དེ་ནི་རི་ལྟར་གསར་བྱུང་དེ་དག་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་དེ་ནི་རྣམས་སྣ་མ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྣམས་ཕྱི་མ་ལ་རྗེས་སུ་
 མི་འགོ་སྟེ། བྱེད་པ་མེད་པ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྲུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གང་གི་
 སྤྱིར་སྣར་ཡོད་ཀྱི་བུམ་སོགས་གཞན་ལ་གནས་པའི་སྐྱིད་དོས་པོ་སྣར་གྱི་དེ་ལས་མི་
 གཡོ་བ་དེ་གསར་རྣོང་གཉིས་ཀའི་བར་ལ་བྱབ་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ལུལ་ཐ་དད་
 པའི་བུམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གསར་བྱུང་དང་ལྡན་པས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། དེས་ན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དག་དང་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་སོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གྱི་
 གསལ་རྣམས་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའམ། སྐྱིད་དང་གསལ་བ་མིང་ཐ་
 དད་པར་ཅམ་དུ་ཟད་དེ་དོན་ལ་སྐྱི་མེད་པར་ཁས་སྲུངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་
 པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་བུམ་སོགས་གསར་བྱུང་དེ་ལ་ཡང་སྐྱི་རྟག་པ་གསར་
 དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་རྩོགས་འགའ་ཞིག་ལས་སྣར་ཡོད་འོངས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་
 ལྟན་པོ་ལས་འགལ་བའི་ཁུར་གསུམ་འདེགས་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་
 འདིས་མི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་མངོན་པར་སྤྱད་ནས་དེ་ལྟར་དུ་བ་པ་མང་པོའི་སྐྱིད་

སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་ནི། འོ་ན་རིགས་པ་དང་ལྷང་གིས་སྦྱི་དོན་ལ་
ཡོད་པ་འགོག་ན་ཁྱེད་འདོད་པའི་སྦྱི་གང་། དེ་ལ་དགག་སྐྱབ་རི་ལྟར་བྱེད་
ཅེ་ན།

- དེ་མིན་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་པ། །
- དངོས་སོ་ཀུན་ལ་སྐབ་པ་དེ། །
- སེལ་བའི་སྦྱི་ཡིན་རང་མཚན་དུ། །
- འཇུག་པ་དེ་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད། །

རྟོག་པ་རྩོ་བོས་འཇུག་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ། དོན་གྱི་སྦྱི་དང་
བྱེ་བྲག་ཏུ་འཇུག་ནས་བྱེ་བྲག་སྐབ་པས་སྦྱི་འཇུག་པ་དེ་ལ། སྦྱི་ལེགས་པས་བྱེ་
བྲག་ལེགས་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་དེ། རྟོག་པ་འཇུག་པས་སྦྱི་དང་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་
སོགས་གྱི་དངོས་སོ་གཅིག་ལྟར་རྟོགས་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི།

- གལ་ཏེ་དོན་ལ་སྦྱི་མེད་ན། །
- གཞན་སེལ་སྐྱོ་བཏགས་དངོས་མེད་ལ། །
- སྐབ་ཀྱང་དོན་དང་མ་འབྲེལ་བྱིར། །
- ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འདིག་ཅེ་ན། །

དོན་རང་མཚན་ལ་ནི་སྤྱི་མེད། གཞན་སེལ་སྤྱི་གཟུང་ཡང་དེ་དངོས་པོར་
མེད་པས་དོན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར། བྱེ་བྲག་གྲུབ་པས་སྤྱི་འགྲུབ་པར་
རང་བཞིན་གྱི་ཉུགས་དང་། སྤྱི་སེགས་པས་བྱེ་བྲག་འགོག་པ་བྱུང་བྱེད་མི་
དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་གཤེན་རྣམས་གཞན་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་
ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

དོན་དང་སེལ་བ་གཅིག་ཉིད་དུ། །

འཇུག་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན། །

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པ་ཙམ། །

ཚད་མ་ཡིན་གྱིར་འཐད་པ་ཡིན། །

རྟོག་པ་ངོ་བོས་འཇུག་པས་གཞན་སེལ་ལ་རང་མཚན་དུ་འཇུག་ནས་ཞུགས་
པ་ན་དོན་ཐོབ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མའི་བྱ་བ་གྲུབ་པས་ཤིན་ཏུ་འཐད་
དོ། །ཐོབ་ཅེས་བྱ་བའང་། དགག་སྐྱབ་ཅི་ལྟར་བྱས་པ་ལྟར་ཞུགས་པ་ན་དོན་
ཡོད་མེད་དུ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། གཞན་རྩོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་སེལ་
ཤེས་ན་རང་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས་འདྲིར་མི་བརྗོད་དོ། །

ཐ་དད་སྤྱི་འདོད་ལུག་སྤྱུག་པ། །

རྣམས་གཅིག་ཡིན་ཞེས་གྲངས་ཅན་པ། །

གངས་ཅན་པ་རྣམས་དེ་རྗེས་འབྲང་། །

རིགས་གཉེར་རང་འགྲེལ་མཆན་བྱ་ཅན།

སེལ་བར་འདོད་པ་མཁས་པའི་ལྷགས། །

བསྐྱབ་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཚད་མ་རིགས་པའི་གཉེར་ལས་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་
པ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །།

ལྷུབ་པ་དང་གཞན་སེལ་བརྟག་པ།

གཉིས་པ་སྣང་བ་དང་སེལ་བས་རྟོགས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། འཇུག་ཚུལ་སྤྱིར་
བརྟན་པ་ནི།

རྟོག་མེད་སྣང་བའི་སྣོ་ནས་འཇུག །
ལྷུ་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཞན་སེལ་ཡིན། །
དེ་དག་འཇུག་དང་མ་འཇུག་བའི། །
དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་རྣམ་པ་བཞི། །

རྟོག་མེད་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་འཇུག་མ་འཇུག་གཉིས་དང་། རྟོག་བཅས་ཀྱི་སེལ་བ་ལ་བྱིན་
ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྣང་བ་
དང་། སེལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྣང་བ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྟོག་
མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་ལྷུལ་མཐོང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པའོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྣང་བ་འཇུག་
པ་དང་། མ་འཇུག་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། རང་མཚན་
མེད་པ་གསལ་བར་མཐོང་བའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན་དབང་ཤེས་འཇུག་པའི་སྣང་
བ་དང་། ཡིད་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་སྣང་བ་གཉིས་སོ། །དེའང་རྣམ་ངེས་ལས། ཉེ་

བར་བསྐྱད་པ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རྟོ། །གཉིས་པ་སྤང་བ་མ་འཇུག་པའང་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། རྟོག་མེད་མ་
འཇུག་བའི་ཤེས་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་གསལ་བར་མཐོང་བའོ། །གཉིས་པ་
དབྱེ་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་བ་དང་། རོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་བ་གཉིས་
སོ། །

གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་ལས།
ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ནི།

- དོན་ལ་གནས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས། །
- གཅིག་ལ་དུ་མ་མི་སྲིད་ཅིང་། །
- དུ་མ་གཅིག་ཏུ་གནས་མི་སྲིད། །
- གཅིག་ལ་གསལ་དང་མི་གསལ་མེད། །

དེ་ཡང་གྲེ་བྲག་སྐྱ་བ་སྡོན་པོ་དང་། དེའི་མི་རྟག་པ་རྣམས་ཐ་དད་དེ། སྡོན་པོ་དེ་གཟུགས་གྱི་སྤང་
པོ་དང་། དེའི་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟར་མིན་འདུ་བྱེད་གང་ཞིག་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་དེ་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས་ནི། སྡོན་པོ་རྣམས་ཡོད་དང་། དེའི་མི་རྟག་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་
འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་བེདྲུ་ལ་སྡོན་པོ་དང་། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་རྣམས་ཐ་དད་ལྟ་ཞོག་ལྟོག་པའང་ཐ་དད་མེད་
པས་དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་ནི་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་
སྤང་བའི་ཕྱིར་ཐ་དད་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། སྡོ་ཅམ་གྱི་སྐྱི་གཅིག་མེད་པས་བེདྲུ་

དང་ལྷུ་ལྷུ་ལ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པོ་རྣམས་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགོ་བས་སྟོང་
པར་གནས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟོའི་འདྲི་བ་སྟངས་ནི།

མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་དོན་བཞིན་སྣང་། །

གཅིག་ལ་ཐ་དད་སྣང་བ་མེད། །

ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་སྣང་མི་སྲིད། །

སྣང་བས་འཇུག་ལ་རེས་འདྲི་མེད། །

བཱེུ་ལྷ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་ན་ཆ་མེད་ཏུ་འཇུག་ཤེ། སྟོན་པོ་ལ་སྟོན་པོ་ཉིད་
དང་། དེའི་བྱས་མི་རྟག་ཀྱང་དབང་མངོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་
དང་། དུལ་ཏུས་རྣམ་པ་ཐ་དད་ཀྱི་སྟོན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྟོན་
གཅིག་མེད་པས་ཐ་དད་ཉིད་ཏུ་སྣང་ངོ་། །

གསུམ་པ་སྟོ་དོན་མཐུན་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རི་ལྟར་མཐུན་པའི་ཚུལ་
ནི།

ཡུལ་ལ་རི་ལྟར་གནས་པ་ཡི། །

སྟོབས་ཀྱིས་དབང་གེས་སྦྱེས་པས་ན། །

མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་སྦྱིར། །

སྟོ་དོན་པན་ཚུན་འཚོལ་བ་མེད། །

རྟོག་མེད་མ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་གྱི་དོན་གཉིས་པོ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་མཐུན་
 པ་ཡིན་ཏེ། གྱི་དོན་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་སྤང་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་
 ཡོད་ན་དེ་ལ་ཡང་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དེའང་ཡུལ་སྡོན་པོར་གནས་པ་ལྟར་
 སློ་ལའང་དེ་ལྟར་སྤང་། སྡོན་པོ་ལ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་
 སྡོག་ཚོས་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པ་ལ། སློ་ལ་ཡང་ཐ་དད་མེད་པར་སྤང་། ཡུལ་
 དུས་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱི་ཤུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ལྟར་སློ་
 ལའང་ཐ་དད་ཉིད་སྤང་སྟེ་རྒྱ་ཐ་དད་ཀྱི་འཇུག་བཞིན་ནོ། །དེའང་རྣམ་འགྲེལ་
 ལས། རྒྱ་ལྟ་བུའི་དོན་གྱི་རང་གི་དོ་བོ་མི་རྟག་པ་སོགས་དང་གཅིག་གི། །བདག་ཉིད་
 ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་
 རྣམས་ཀྱི་བརྟག་པར་བྱ་བ་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས། །མ་མཐོང་བའི་ཆ་གཞན་ཅི་
 ཞིག་ཡོད་དེ་མེད། །ཅིས་བྱ་བ་དང་། དམ་པའི་དོན་གྱི་དོན་རང་མཚན་རྣམས་
 བློ་། །དུ་མ་རང་གི་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པ་དང་ཐ་དད་མེད་པས། །དེ་ཡང་དུ་མ་ལ་
 དོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། །གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་བརྟག་པ་ནི་སློ་ཡིས་བསྟན་པ་སྟེ་འཇུག་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཚད་མས་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། རྟོགས་དགོད་པ་ནི།
 གང་དོན་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྤང་མི་སྤང་ཆ་གཉིས་
 མེད་དེ་བུཌྲུ་མཐོང་བ་ནི་སྡོན་པོ་མཐོང་བ་བཞིན། སུམ་པའི་བྱས་མི་རྟག་
 གུང་དོན་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོགས་

སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལྷོགས་ཚོས་ནི། ལྷོས་
མེད་དང་གཞོད་པ་ཅན་གྱིས་འོག་ཏུ་བསྐྱབ་ལ། བྱབ་པའང་བེདུ་ལྷ་མཐོང་
བ་ན་སྟོན་པོ་མཐོང་བར་སྟོང་བས་གྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་
མེད་པ་ལྟན་ཅིག་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་མི་ངེས་སོ་ཞེ་
བ། བྱས་མི་རྟག་ལྟན་གཅིག་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་དོ། །དོན་གཅིག་གྲང་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དོ་ཞེ་བ། ལྷོག་པ་སྟོས་བྱས་ཡིན་
གྱིས་དོན་ལ་མི་གནས་སོ། །དེས་ན་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་པའང་
དོན་ལ་མི་གནས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་གྲུབ་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལྷོགས་
ཚོས་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལའང་གཉིས་ལས། རྟགས་མི་སྤིད་པ་སྟོང་བ་
ནི། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་དོ་བོ་གཅིག་པ་དེ་དོན་དམ་གྱི་གཅིག་ཡིན་ན་
མི་སྤིད་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་ན་མཐོང་མི་མཐོང་གི་ཆ་གཉིས་མེད་པར་མ་ངེས་
ཏེ་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོག་སྣང་ལ་སྤྲོད་མི་སྣང་བ་བཞིན་ལོ་ཞེ་བ། ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེའང་འདིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་སྟོང་བའམ། བྱས་པ་
གཅིག་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་ལུས་ཀྱི་
བསྐྱེད་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་དེ་སྤིད་གྲང་མི་དགོས་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོན་པོ་

སྣང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ན་སྟོགས་ཚོས་སྟོན་པོ་བྱས་མི་ཉག་གསུམ་དོན་ལ་ངོ་
པོ་དབྱེར་མེད་གྱི་གཅིག་ཡིན་པར་ངེས་པའི་ཚད་མས་སྟོན་པོ་མི་ཉག་པར་དངོས་སུ་
རྟོགས་པས་སྟོ་འཛིན་དབང་གེས་ལ་མི་ཉག་པ་སྣང་བ་བྱུགས་ལ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་
ངོ་པོ་གཅིག་པའི་ཉགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོ་འཛིན་དབང་གེས་ལ་མི་
ཉག་པ་སྣང་བའི་དོན་གྲུབ་ཀྱང་སེལ་བའི་ངོར་མ་ངེས་པས་དེའི་ངོར་བསྐྱབ་པོ། །

གཉིས་པ་བྱུབ་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྣང་བ་ལ་གཉིས་ལས། ལུལ་ཅན་ལ་
ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་ལུལ་རྣམས་གཅིག་ལ་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་མེད་
པ་ལྟར་རྗེས་དཔག་དང་དེ་ཚྱོད་བའི་རང་རིག་གཉིས་ཀྱང་སྐྱ་དོན་འཛིན་མི་
འཛིན་ཆ་གཉིས་འགལ་ཉེ་རྣམས་གཅིག་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཉེ་གེས་
པ་གཅིག་ཉིད་རང་རིག་ཁ་ནང་ལྟ་སྣང་བས་འཇུག་ལ་རྗེས་དཔག་གི་ལྟ་
གཞན་སེལ་གྱིས་འཇུག་པས། མར་མི་རང་གསལ་བ་དང་སྟན་པ་སེལ་བ་མི་
འགལ་བ་བཞིན་འོ། །

གཉིས་པ་ལུལ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། ལུལ་ལ་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་མེད་
ན་ངེས་མ་ངེས་ཆ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྣང་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུལ་ཅན་གྱི་ལུལ་དང་
ངེས་པ་གཞན་སེལ་གྱི་ལུལ་ཐ་དད་པས་མི་མཚུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དེས་ན་མངོན་སུམ་མ་ངེས་པར་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་མ་ངེས་པར་གྲུབ་པའི་འཐད་པ་དངོས་ནི།

དེས་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡང་། །

རྟོག་མེད་ཡིན་གྱིར་ངེས་མི་དགོས། །

དེའང་སྟོང་སྤྲུག་བྱེད་དང་བཞི་པ་ལས། ད་ནི་ངི་ལྟར་མ་ངེས་པ་མངོན་སུམ་
གྱིས་ཀྱང་བརྒྱུད་བ་ཡིན་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ནི་གང་གིའང་ངེས་པར་བྱེད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྣམ་ངེས་ལས་ཀྱང་། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
གྱི་བདག་ཉིད་རིག་པ་བརྗོད་པ་ཞེ་སྟེ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་
ཚད་མ་ཡིན་ལོ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པར་ཡང་། དེ་ལ་
དང་པོར་ལྷུ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་
ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྷུང་དང་
འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་རུང་ངེས་པའི་
འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པའི། བྱིར་བློ་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ལོ། ཞེས་བཤད་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་ཚད་མ་རང་ངམ་གཞན་ལས་ངེས་པ་འདྲིན་རྒྱས་
པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དངོས་སུ་མ་ངེས་ན་ཚད་མར་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་སུ་ངེས་པ་མེད་ན་ཚད་
མར་འགལ་ལོ་ཞེ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱི་ལན་དགག་པ་དང་། རང་གི་
ལན་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ངེས་པ་ལ་གཉིས་ལས་རྟོག་

པས་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་རྟོག་མེད་ཀྱིས་ངེས་པ་ཡོད་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་སློ་
འདོགས་གཙོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སློ་འདོགས་ཚོད་པ་དེ་ཅི་སྣང་བ་ཚམ་ལ་
ཟེར་ན་མངོན་སུམ་ལ་སློ་འདོགས་མ་ཚོད་པ་མི་སྲིད་ལ། གཞན་སེལ་གྱིས་
སློ་འདོགས་གཙོད་པ་ལ་ཟེར་ན། རྗེས་དཔག་ལྟར་རྟོག་པ་ལས་མ་འདས་
སོ། །དེས་ན་ངེས་པའི་མིང་བཏགས་ན་འདིག་གོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་
སྐབ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། འོ་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གང་དེས་དགག་སྐབ་རི་
ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན།

- མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ། །
- ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་བྱབ་པ་ཡིན། །
- དེའམ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཉིད་ལས། །
- ངེས་པའི་དབང་གིས་དགག་སྐབ་བྱེད། །

སུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ན་ཁ་དོག་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་མངོན་
སུམ་ལ་སྣང་བས་མངོན་སུམ་སྟོན་པོའི་རྗེས་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ན་མི་རྟག་
པའི་རྗེས་ལའང་ཚད་མར་སོང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་འོ། །འོ་ན་ཀྱང་ཁ་དོག་གི་
སྟོག་པ་ལ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་རྐྱེན་གོམས་པ་གསལ་བ་
དང་། ཡིད་གཏད་པ་ཡོད་པས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྲེན་བྱས་ཏེ། རྣམ་
འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་སུམ་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བརྒྱུང་བ་ལ། །བྱས་མི་རྟག་སོགས་

གྱི་བྱུང་པར་གྱི་ཆ་ཤས་ཐ་དང་པ་རྣམས་སྤངས་པ་སྟེ་བུམ་པ་དེའི་ཁ་དོག་སོགས། །བྱུང་
པར་གྱི་ཚོས་གང་ལ་རྟོགས་པ་ཡི། །མཐུན་རྐྱེན་ཡོད་ཅིང་འབྲུལ་རྒྱ་སོགས་མེད་པ་དེ་ནི་
རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མི་རྟག་པའི་ལྡོག་པ་ལ་འདྲ་བ་གཞན་
འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཟིན་པས་རང་སྟོབས་གྱིས་
ངེས་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར་གཞན་ལས་ངེས་དགོས་ཏེ། གཟུགས་ཚོས་མཐུན་པར་
མཐོང་བ་ལས། །ཉ་སྤྱིས་ལ་དངུལ་རྣམ་པ་ལྟར། །གལ་ཏེ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས། །ཡོན་ཏན་གཞན་སྦྱོར་མི་བྱེད་ན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་སྤྱི་
རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིས། །མི་རྟག་པ་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་
མཐའ་དག་མཐོང་ཟིན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་གིས་འཇུག་ཀྱང་རྟོག་པ། །འབྲུལ་
པས་མི་རྟག་པ་ངེས་པར་མི་བྱེད་པས། །གཞན་སེལ་གྱི་དོར་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་
དུ་རབ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ངེས་ན་མངོན་སུམ་དུ་འགལ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། སྡོ་ལྡོག་ངེས་པ་
རྟོག་པར་བསྐྱབ་པ། ངེས་པས་སྟོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཚུལ། རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་
ངེས་ཤེས་སེལ་བར་འགྱུར་བ། དེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའོ། །དང་
པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་ཅིག་གི་ལྡོག་པ་ལ་གཞན་སེལ་འཇུག་མོད། ལྷུ་སྟོན་པོའི་
རང་བཞིན་གྱི་ལྡོག་པ་ངེས་པ་འདི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་ལ།
རྟོགས་ལ་མ་སྟོས་པས་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མ་ཡིན་གྱི། འགལ་རྒྱ་མ་བཅད་པས་
གཞན་སེལ་དུ་འང་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན།

སྡོན་པོའི་སྡོག་པ་ངེས་པ་ནི། །

རྟོག་པ་ཡིན་གྱིར་གཞན་སེལ་ཡིན། །

འཇུག་ནས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ། །

ནང་དུ་རང་རིག་ཚད་མར་འདོད། །

དོན་ཆ་ཤས་སུ་མ་སྐྱེ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ནས་དེའི་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་
ཤེས་པས་སྡོན་པོའི་ཞེས་སྡོ་སྡོག་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་
པ་དེས་འགལ་རྒྱ་གཞན་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་སློ་མ་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་སྡོ་མིན་
བཅད་པས་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཞིང་སེལ་བ་ལ་དངོས་ཡུལ་མེད་
པས་འཇུག་ཡུལ་སྡོན་པོའི་རང་མཚན་ཉིད་ཐོབ་ལ་ཁ་ནང་ལྟ་རང་རིག་ཡིན་
པས་མ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་མདོ་ལས། མགས་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པའང་རང་གི་ངོ་
བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འདོད་ཀྱང་། རྟོགས་བྱའི་དོན་ལ་སྟོས་ནས་མ་འཇུག་
བའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡུལ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་གྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྣམ་
འགྲེལ་ལས། ཡུལ་སྡོན་པོ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་འཇུག་རྒྱ་མེད་པ་འགའ་ལའང་
སྡོན་པོར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། །སྤྱི་ཡི་དོན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ཡིན་པ་གང་ཞིག། །རང་གི་རྟོགས་ཚུལ་ལ་གཞན་གྱིས་ཆ་ཤས་སུ་སློ་མ་བཏགས་པ། །དེ་
ཙམ་སེལ་བའི་སྡོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉེས་པ་ནི།

གང་ལ་ངེས་པ་ཡོད་པ་དེས། །

སྐྱོ་འདོགས་བཅད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

ངེས་པ་དང་སྐྱོ་འདོགས་གཉིས་སྟོན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་ཡིན་པས་
ངེས་པ་ནམ་ཡོད་པ་ན་སྐྱོ་འདོགས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡུལ་གཅིག་ལ་ངེས་
པ་དང་ནི་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་ཡིད་གཉིས། །གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། །སྐྱོན་པོ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་འདི་ནི་གཞན་གྱི་ཆར་སྐྱོ་འདོགས་པས་དབེན་པའི་ཡུལ་
ལ། །འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྣམ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱིས་དབེན་པ་ལ་འཇུག་མོད་རྗེས་སུ་
སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་བྱེད་
དང་བཞི་པ་ལས། ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་དེས་དབེན་པ་ཉིད་སེལ་བ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་ལ་བྱུང་བའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་ཁ་
དོག་ངེས་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི་སྐྱེད་
བའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི།

ངེས་པ་དང་ནི་སྐྱོ་འདོགས་ཡིད། །
གཉིས་ཀ་སེལ་བས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །
དེ་དག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཞེས། །

རིགས་པ་མཚུན་པས་གསུངས་པ་ཡིན། །

ངེས་པ་དང་སྐྱོ་འདོགས་གཉིས་ཀའང་གཞན་སེལ་གྱི་སྐྱོ་ནས་འཇུག་གི།
མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་སྤང་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རིགས་པའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་མཚུན་པས་གསུངས་སོ། །ངེས་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱོ་སྐྱོག་ངེས་ཞེས་
བརྗོད་ཀྱང་རྟོག་པས་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྣང་ལུལ་ལ་སྐྱ་རྟོག་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་སྣང་ན་དགག་སྐྱབ་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱ་དང་ངེས་
པ་ཡང་དངོས་པོ་སྣང་བས་འཇལ་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

སྐྱ་རྟོག་སྣང་བས་འཇལ་ན་ནི། །

དགག་སྐྱབ་ཅིག་ཆར་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

བུམ་པའི་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་དོན་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་པས། གུབ་ན་
ཅིག་ཅར་གུབ་པ་དང་འགོག་ན་ཅིག་ཅར་ཞེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་ལ་ཁྱད་
པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་གཅིག་གི་མིང་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་པ་ནི།

གཅིག་ལ་དུ་མར་བཏགས་ན་ཡང་། །

རྣམ་གྲངས་ཡིན་གྱི་ཐ་དད་མིན། །

དོན་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་སྐྱ་དང་ངེས་པ་རི་སྟེན་ཅིག་གིས་བརྗོད་ཀྱང་དོན་

དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི། ཐ་དད་གྱི་
མིང་དང་ཐ་སྟོད་ཐོབ་མི་སྲིད་དེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། སེལ་བས་འཇུག་པ་ལས་གཞན་
དུ་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཕུ་དེ་ལ། །བྱམ་པ་བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་འམ་
སྟོ་གཅིག་གིས་བྱས་པ་སྟེ་རྒྱལ་པའི་སྟོ་ནས་འཇུག་ན། །དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་སྟོའི་ཡུལ་
གཞན་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །བྱམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་འི་རྣམ་གྲངས་པ་ནི་
ཉིད་དུ་འགྱུར་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྟོག་པས་འབྱེད་ན་སེལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། དོན་ངོ་བོ་དབྱེར་
མེད་གྱི་གཅིག་ལ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཐ་དད་གྱིས་བརྗོད་
གྲང་རྣམ་གྲངས་པར་མི་འགྱུར་ཉེ་དེ་དག་སྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

སྟོག་པས་འབྱེད་ན་སེལ་བ་ལ། །
དངོས་པོའི་མིང་གིས་བཏགས་པར་ཟད། །
དེ་ལ་སྣང་བར་སྟོམ་པ་འཇུག། །

དོན་གཅིག་ལ་སྟོག་པ་ཐ་དད་པས་ཞེས་ཟེར་བ་ཉིད་གྱིས་གཞན་སེལ་དུ་བྱུབ་
བོ། །སྟོ་གཞན་སེལ་གྱི་སྟོག་པ་ལ་སྣང་བར་མིང་འདོགས་པ་ནི་རྟོག་གའི་ཐ་སྟོད་
མི་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞན་སེལ་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི།

དངོས་འགལ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ནི། །

གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་བཞིན། །

དེ་ཡང་ཡུལ་དེའི་དངོས་འགལ་བཅད་པའི་སློན་ནས་ཡུལ་དེར་སྣང་བའི་སློབ་བྱུགས་སོ། །དེ་ལ་
དངོས་འགལ་བཅད་པ་དང་། རིགས་མི་མཐུན་བཅད་པ་དང་། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྣམས་
ནི་དོན་གཅིག་ཅིང་། གཞན་སེལ་དང་། སེལ་བ་དང་། ལྷོག་པ་དང་། རྣམ་གཅོད་བཞི་པོ་ནི་དོན་
ལྷོག་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཚོན་ཏུས་ལ། སྤྱི་དང་སྤྱི་མཚན་ནི་དེ་དག་
དང་ཡིན་ཚུབ་མཉམ་ཡིན་ཀྱང་དོན་ལྷོག་ནི་གཞན་འཚོལ་དགོས་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེལ་བའི་རྣམ་
གཞག་དང་། དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཡུལ་གྱི་གནས་
ལྷགས་ནི།

བརྟགས་ཕྱིར་སེལ་བ་དངོས་ཡུལ་མེད། །

འབྲེལ་པའི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཡིན། །

གཞན་སེལ་སློབ་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱིས་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པས་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་
མེད་ལ་འབྲེལ་ནས་འཇུག་པ་ན་ཐོབ་པའི་ཡུལ་རང་མཚན་ཉིད་ཡིན་འོ། །དོན་
རང་མཚན་དེ་ཡང་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་
པར་གཅིག་ཉིད་ཏུ་གནས། ཀ་བུམ་སོགས་རྣམས་ཐ་དད་རྣམས་མཐོན་འབྲེ་བ་
མེད་པར་ཐ་དད་ཉིད་ཏུ་གནས་སོ། །འོ་ན་དམ་བཅའ་བའི་སྤྱོད་གཅིག་
རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐ་མི་རྟག་སྐབ་ཀྱི་རྟགས་བྱས་པ་དཔེ་བུམ་པ་ལ་རྗེས་འགོ་
མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་པས་བརྗོད་པའི་སློན་རི་ལྟར་སྤང་ཞེ་ན།

འདིའི་ལན་ལ།

གཉིས་པ་སློའི་འཛིན་སྣངས་ཤེས་དགོས་པ་དེ་བཤད་ན།

རང་མཚན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ།

སེལ་བའི་འཛིན་སྣངས་སྣ་བཞི་སྲིད། །

དོན་རང་མཚན་དེ་ལྟར་གནས་ཀྱང་རྟོག་པས་སློ་བཏགས་ནས། གཅིག་ལ་ཐ་
དད་དང་། ཐ་དད་ལ་གཅིག་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་དང་། ཐ་དད་ལ་ཐ་དད་
དུ་འཛིན་པ་སྟེ་སྣ་བཞི་སྲིད་པ་ལས། གཅིག་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་ཐ་དད་
ནི་གོ་སླེ་ལ་བརྗོག་པ་གཉིས་པོ་བཤད་དོ། །

དེ་དག་ལ་གསུམ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཐ་དད་ལ་གཅིག་དུ་སློ་འདོགས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

བྱ་དང་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ལ། །

ཅན་དན་དང་ག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡལ་ག་དང་ལྡན་པ་དང་། དཀར་ཟལ་ལ་
སོགས་པ་ལོག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་དང་། མེས་
སྲིག་པ་དང་རྒྱས་དོན་པ་ལ་སོགས་པར་འབྲས་བུ་གཅིག་པར་ཉིད་གཅིག་
དུ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དུ་མའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་སྲིར་རིགས་མཐུན་གང་
དང་རིགས་མི་མཐུན་གང་ལས་དོན། །ལྟོག་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན་གྱི། །རིགས་ཏེ་རྟོག་པ་
དུ་མར་དབྱེ་རྒྱུ་། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐོ་འདོགས་པའི་སྐོའི་རྣམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐ་དད་ལ་གཅིག་
ཏུ་འཁྲུལ་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བག་ཆགས་སྟོབས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ། །

ཡལ་ག་དང་འོག་དང་སྲིག་པ་དང་ངོམས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་སེལ་གཅིག་
པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་འཁྲུལ་ནས་སྐྱེ་གཅིག་
ཏུ་བརྒྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག་ཚུལ་ནི་ཤིང་མིན་ལས་
ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེས་ཤིང་། །དོན་ཤིང་
གསལ་རྣམས་ཤིང་གི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ནི་སྣང་བའི་སྐོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཤིང་གསལ་
ལྷ་དངོས་པོ་རྣམས་ཤིང་མིན་ལས་སྟོག་པའི་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས། །ཐ་དད་མིན་པ་
ལྟ་བུར་སྣང་ངོ། །རྟོག་ངོར་སྣང་བའི་ཤིང་གི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ཤིང་དངོས་སུ་ཞེན་པའི་བསམ་
པའི་དབང་གིས་ན། ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བརྒྱགས་ཏེ། །དེ་
ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཇིས་སུ་འགོ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་འཇིག་རྟོག་པ་དེ་ཡིས་ངི་ལྟར་
ཀུན་ཏུ་བརྟག་པ་ཡི་སྐྱེ། །དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་ཏུ་མེད་དེ། །གསལ་བ་རྣམས་ནི་
ཕན་ཚུན་ཇིས་སུ་མི་འགོ་ཞིང་། །ཇིས་འགོ་བའི་སྐྱེ་དོན་གཞན་ནི་སྣང་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཐ་དད་མཚུངས་ལ་འབྲས་བུའི་སྐོ། །

གཅིག་དང་ཐ་དད་འགལ་ཞེ་ན། །

འོན་དོན་ཐ་དད་པར་མཚུངས་པ་ལ་དཀར་ཟལ་དང་ནག་སྐྱར་ལ་གཅིག་གི་
སྒོ་སྒྲེལ། ཉ་དང་བ་ལང་ལ་གཅིག་གི་སྒོ་མི་སྒྲེལ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྣམ་ཤེས་དང་ནི་སྐྱེན་བཞིན་དུ། །

ཐ་དད་ཡིན་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད། །

ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་སྣང་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་རྣམ་
ཤེས་གཅིག་སྐྱེད་པ་མི་འགལ་བ་དང་། སྐྱེན་ཐ་དད་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྐྱེ་
ཉེས་དང་པར་ཉ་ལ་སོགས་པས་རིམས་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་བྱེད་ལ་ཞོ་དང་
ག་གོན་ལ་སོགས་པས་ཞི་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བ་ཐ་དད་དུ་ཁྱད་པར་
མེད་ཀྱང་དཀར་ཟལ་ནག་སྐྱར་ལ་སོགས་པས་བ་ལང་གི་སྒྱིའི་སྒོ་གཅིག་སྐྱེད་
ལ་ཉ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པས་མི་སྐྱེད་པ་མི་འགལ་ཉེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཤིང་རོ་
ཞེས་པ་ལྷ་བུ་སྐྱེ་གཅིག་ཏུ་ཉོན་པས་པ་དང་དོན་ཤེས་ཉེ་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་
མེ་དང་ལྱིམ་སོགས། །དོན་གཅིག་བསྐྱབ་ལ་ཤིང་གསལ་འགའ་ཞིག་ནི། །རྣམ་ཐ་དད་
ཡིན་ཡང་དེ་ལྷུ་བ་པ་ལ་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས། །སྐྱེ་འཛིན་གཅིག་བསྐྱེད་པར་
ངེས་ཉེ་དཔེར་ན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དཔེར་ན་
སྐྱེན་སྐྱེ་ཉེས་དང་པར་ཉ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ཐ་དད་ཀྱང་། །དེ་དག་ལྟར་ཅིག་པ་འཇམ་
སོ་སོ་ཡིས། །རིམས་ལ་སོགས་པ་ཞི་བྱེད་པར། །འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པར་མཐོང་
གི་གཞན་ག་གོན་སོགས་གྱིས་མ་པ་ཡིན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་དགོས་པ་ནི།

ཐ་དད་རྣམས་ལ་དགག་སྐྱབ་གྱི།

བྱ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཉོགས་པར་འགྱུར།

ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ཐ་དད་གྱི་ཤིང་དང་བ་ལང་དང་མེ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་
རྣམས་ལ་སྦྱི་གཅིག་ཏུ་གོ་ནས་དགག་སྐྱབ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཉོགས་པ་ཉིད་
དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། རིགས་སམ་སྦྱི་དེའི་བྱུང་པར་བྱེ་བྲག་རྣམས་ནི་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དགག་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་ཉོགས་པར་འགྱུར་བ་དག་ཡིན་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ།
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་གཅིག་ལ་ཐ་དད་ཏུ་སྒོ་འདོགས་པ་ལའང་གསུམ་ལས། དང་
པོ་སྒོ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

གཞན་སེལ་སྒྲོད་ཡུལ་ཐ་དད་པས།

གཅིག་ལའང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་རུང་། །

སྒྲིའི་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་མོད་གྱི། བདེ་
བར་གཤེགས་པས་སྤང་པོ་ཐ་དད་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པ་སྐྱུ་བས་
ཚོས་ཅན་དང་བསྐྱབ་བྱ་དང་གཏན་ཚིགས་ཐ་དད་ཏུ་བྱེ་བ་ནི་ལོག་པ་ཐ་དད་
ལས་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་སྒོས་ཐ་དད་ཏུ་སྒོ་གདགས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྦྱི་
འཛིན་གྱི་རྒྱ་ནི་ཤིང་ཞེས་པའི་མིང་དོན་གང་ལ་ལྡན་པའི་པན་ཚུན་དུ། ཐ་དད་པའི་

ཤིང་གསལ་རྣམས་ནི་ཤིང་གི་སྐྱུ་འཛིན་འདི་ས་བོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐོ་འདོགས་པའི་སྐོའི་རྣམ་པ་ནི།

རྒྱ་དང་རྟོག་པའི་འཇུག་ཚུལ་ལྟར། །

དོན་ལ་ཐ་དད་ཉིད་དུ་ཞེན། །

གཞན་སེལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐོ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་ལྟར་དོན་ལ་འད་ཐ་དད་ཉིད་
དུ་སྐོ་བཏགས་ནས་ཞེན་པར་བྱེད་དེ། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟོག་པ་རྟོགས་དགོས་པ་
དེས་ན་སྐྱེ་སྤེང་གི་སྐྱད་ཅིག་མའི་བྱུང་པར་གང་ཞིག་གི་ཚོས་མི་རྟོག་པ་ཞེས་པའི། མིང་
གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། །དེ་ལས་གཞན་གྱིས་རུས་པ་མ་ཡིན་པ། །དེས་
ན་སྐྱེ་བྱས་མི་རྟོག་གསུམ་པོ་སྐོ་དོར་ལྟོག་པ་ཐ་དད་རྣམ་པར་གཞན། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ཐ་དད་སྐོ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ཡང་།

གཅིག་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་རྟོགས་པ། །

རྟོགས་པར་བྱེད་ཕྱིར་རྣམ་པར་དབྱེ། །

དོ་བོ་གཅིག་ཉིད་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་གཞན་སེལ་གྱི་སྐོ་ནས་རྒྱ་མ་
ཡིན་པ་ལས་ལྟོག་པ་དང་། མི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྟོག་པ་དང་། མ་བྱས་
པ་ལས་ལྟོག་པའི་སྐོ་ནས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་སྟེ། དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པས་
རྒྱ་ཉིད་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པར་གོ་བར་བྱེད་དེ། དོན་ལ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་གཞག་

པའི་དགོས་པ་ནི་དོན་གཅིག་ལ་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ཐ་དང་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། །ཐ་
དང་ལ་གཞི་མཐུན་དང་ཐ་དང་མིན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ཅི་འདྲ་བ་དག། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་དོན་ལ་ནི་མ་བརྟགས་པར། །འདི་ག་ཉེན་ན་རི་ལྟར་གྲགས་པ་དེ་ལ། །དེ་
བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཀྱུན་གྱི་རྣམ་
གཞག་བྱེད་པ་ནི། །དམ་པའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་གཞུག་པར་
བྱའི་བྱིར། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་
དག་གི་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི། །སྤྱི་དང་ལྡོག་པ་ཐ་དང་དོན་ལ་
འགོག་པའི་རིགས་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་སེལ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དབྱེ་བ་
དངོས་ནི།

ཡོད་དང་མེད་པར་འཇིན་པ་ཡི། །

སྣོན་ས་གཞན་སེལ་རྣམ་པ་གཉིས། །

བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་དང་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་གཞན་སེལ་
དང་། མེད་པ་གཞན་སེལ་གཉིས་སམ་ཡང་ན་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དང་། དངོས་མེད་
གྱི་གཞན་སེལ་གཉིས་དང་།

སྐྱ་དང་སྐོ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས། །

ཡོད་མེད་དེ་ཡང་གཉིས་གཉིས་ཡིན། །

རྒྱའི་གཞན་སེལ་དང་སློའི་གཞན་སེལ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེ་བས་བཞིར་འགྱུར་ཏེ།
ཡོད་པ་རྒྱའི་གཞན་སེལ་དང་། ཡོད་པ་སློའི་གཞན་སེལ་གཉིས་དང་། མེད་པ་
རྒྱའི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་པ་སློའི་གཞན་སེལ་གཉིས་གཉིས་བཞིར་འགྱུར་
རོ། །འཛིན་སྣངས་ཀྱི་སློན་ནས་དབྱེ་བ། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་དགག་གི་གཞན་
སེལ་གཉིས་སོ། །དེ་འང་རྣམ་འགྲུལ་ལས། རྒྱ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་སོགས་ཆ་
གས་ཀྱི་སློན་འདོགས་རི་སྟེང་པ། །དེ་དག་བསལ་བའི་བྱིར་ན་མི་རྟག་སོགས་སྤངས་
པ་དང་། །སྒྲ་ཡང་དེ་སྟེང་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེས་ན། །དེ་དག་སྟོན་ཡུལ་ཐ་དང་ཅན་
ཡིན་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་ལ་གཞན་སེལ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་ལ་གཞན་
སེལ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

གཞན་སེལ་སློ་ཡི་འཇུག་ཚུལ་ཡིན། །

བེམ་པོའི་དོན་ལ་གཞན་སེལ་མེད། །

འགའ་ཞིག་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཞེས་ཡུལ་བེམ་པོ་ཉིད་ལ་གཞན་སེལ་དུ་
འདོད་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་ལོག་པ་དང་སྟོན་པ་མ་བྱེ་བར་
ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ། སེལ་བ་སྣང་བར་འགྱུར་བ་
ནི།

དོན་གྱི་གཞན་སེལ་རང་མཚན་གྱིས། །

སྣང་ཡུལ་འགྲུར་གྱི་སེལ་བ་ཉམས། །

དོན་ལ་གཞན་སེལ་ཡོད་ན་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་སྣང་ཡུལ་དུ་
གྲུར་ལ་འདོད་ན་སེལ་བ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །

གཉེས་པ་སྣང་བ་ལ་མཚུངས་པ་ནི།

སྣང་བའང་དོན་ལ་ཡོད་པར་མཚུངས། །

འདོད་ན་ལོང་བ་རྒྱན་ཆད་འགྲུར། །

སེལ་བ་དོན་ལ་ཡོད་ན་སྣང་བ་ཡང་དོན་ལ་ཡོད་པར་བསྐྱེའོ། །འདོད་ན་དོན་
ཐམས་ཅད་སྣང་བ་ཡིན་པས་ལོང་བ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྲུར་རོ། །སྣང་བ་རྟོག་
མེད་གྱི་འཛིན་སྣངས་ཡིན་པས་དོན་ལ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སེལ་བའང་རྟོག་པའི་
འཛིན་སྣངས་ཡིན་པས་དོན་ལ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་སེལ་བ་དོན་ལ་ཡོད་ན་ཡོད་
པའི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོར་འགྲུར་རོ། །དངོས་
མེད་ལ་ཡོད་པའི་མིང་འདོགས་ན་གཞུགས་ཅན་ལ་ནམ་མཁའ་ཡོད་ཅེས་
མཚུངས་པར་འགྲུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ཡོད་མེད་གྱི་ཐ་སྣང་ཐམས་ཅད་འཚོལ་
བར་འགྲུར་རོ། །དེས་ན་གཞན་སེལ་ཐམས་ཅད་སློའི་འདུག་ཚུལ་སྒྲི་དང་ནམ་
པར་རྟོག་པའི་བྱེད་པ་ཐན་ཚུན་བསྐྱེ་བ་དང་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དོན་
རྣམས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་སྟེ་ལོད་པ་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར་སེལ་བའི་བརྗོད་

མེད་དོ། །

གསུམ་པ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་པའི་སྐྱ་
དང་སྒོ་གཉིས་འཇུག་ཚུལ་གཅིག་པས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་ན་གཉིས་ཏེ།
མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དངོས་མེད་གཅོད། །

དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྟོག་རྩལ་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་གཅོད་
ནས་དངོས་པོར་སྣང་བའོ། །དེས་ན་ཡོད་པའི་སྐྱ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
རྣམ་གཅོད་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྣང་བ་དང་ནི་མི་སྣང་བ། །

ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས། །

ཡོད་པའི་གཞན་སེལ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། མངོན་གྱུར་ལ་ངེས་པ་དང་སྒོག་
གྱུར་ལ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣང་བ་ལ། །

རྗེས་གྱི་ངེས་ཤེས་རི་སྟེན་པ། །

སྐྱ་དང་རྟོག་པས་བྱེ་བས་ན། །

སེལ་བ་ཆ་ཡི་ཡུལ་དུ་འགྱུར། །

དབང་པོ་འཕྲུལ་པས་བྱམ་པའི་རང་མཚན་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། དེའི་
རྗེས་ལ་སྡོན་པོ་དང་སྡོ་མ་ཡིན་དང་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པར་མིང་བཏགས་
ཤིང་རྟོག་པས་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱེད་ན་གཞན་སེལ་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། སྡོན་པོ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་གྱི་མཐོང་བ་འཇུག་ཆུ་མེད་པ་འགའ་ལ་ཡང་སྡོན་
པོར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། །སྤྱི་ཡི་དོན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་
པ་གང་ཞིག། །རང་གི་ངེས་ཚུལ་ལ་གཞན་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་སྡོ་མ་བཏགས་པ། །དེ་ཅམ་
སེལ་བའི་སྡོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྣང་བ་དང་སེལ་
བ་གཉིས་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་བ་ཡིན་པས་སྤྱི་
སྟེགས་བྱེད་དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པའི་ལོག་རྟོག་འབྱུང་བའང་དེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐོག་གྱུར་ལ་ངེས་པའི་གཞན་སེལ་ལ་གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་ནི།

རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་སྣང་བ། །
རྟགས་ལ་སྟོས་པའམ་མི་སྟོས་ཀྱང་། །
སྐྱ་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས། །
ངེས་པ་དེ་ཡང་གཞན་སེལ་ཡིན། །

རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་སྣང་བ་སྐྱ་རྟོག་གིས་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་ན།

བདེན་དང་མི་བདེན་མཐའ་གཉིས་པ། །

རྟོག་པའི་འཇུག་ཚུལ་རྣམ་པ་གསུམ། །

བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་རྗེས་དཔག་གི་གཞན་སེལ་དང་། ལྷུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་
ལོག་ཤེས་གྱི་གཞན་སེལ་དང་གཉིས་ཀར་དོགས་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞན་སེལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།

རང་གི་འཐད་པ་བརྗོད་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚོས་གསུམ་ཀ་གཞན་
སེལ་ཡིན་ཏེ། དགག་ལྷུབ་རྟོག་པས་སྐྱོ་བཏགས་ནས་དོན་ལ་སྐྱོར་བའི་ཕྱིར་
རྟོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྱིས་བརྟག་པ་དགག་ན། བོད་འགའ་ཞིག་སྐྱོ་དང་མི་
ཉལ་པ་དང་བྱས་པ་གསུམ་ཀ་རྗེས་ཡིན་པས་སྐྱའི་རྗེས་ཚོས་ཅན་ལ་སོགས་
པར་འདོད་དོ། །འདི་མི་འཐད་དེ། རྗེས་ལ་ལྷུབ་མ་ལྷུབ་ཆ་གཉིས་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་རྒྱད་དུ་འདུག་། དེ་ཕྱིར་དངོས་དངོས་མེད་ཉེན་ཅན། །ཕྱི་རོལ་ཉེན་
མིན་སྐྱོ་དོན་ལ། །བརྟེན་ནས་འདིར་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་། །དགག་པ་ཐམས་ཅད་
འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལོ། །འོ་ན་སྐྱོ་དོན་སྣོག་པ་
ཡིན་ལ་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་དོན་ལ་མི་གནས་པ་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱས་
པས་དོན་རང་མཚན་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱས་པར་མི་འཇུག་ཏེ། དེ་དང་རང་
མཚན་ལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱོ་དོན་ལ་
རང་མཚན་དུ་ཞེན་པ་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དང་པོ་བརྗོད་

བྱེད་པ་ན་འང་དོན་རང་མཚན་དང་སྐྱོད་མོ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བྱེད་ལ། ཕྱིས་
 ཐ་སྐྱད་སྐྱོར་བ་ན་འང་མ་བྱེ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོར་མི་འབྱེད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་
 ཏེ། སྐྱོད་ལ་རང་མཚན་ཏུ་འཇུག་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལྟར་རྟོག་ཅིས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་འཆད་པ་ན་འང་ཅི་སྟེ་གཅིག་ཏུ་མི་བྱེད་ཅེ་ན། འཆད་པ་པོ་
 དང་ཐ་སྐྱད་སྐྱོར་བ་གཉིས་ཐ་དད་པར་གསུངས་ཏེ། འཆད་པས་རྣམ་པར་
 འབྱེད་ལ་ཐ་སྐྱད་ལ་འཇུག་པ་ན་འཇུག་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 འོག་ཤེས་ཀྱི་གཞན་སེལ་ནི་བདེན་པ་གཙོད་པའི་སྐྱོད་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་
 དེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་ཐེ་ཚོམ་ཡང་རྟོག་པ་ཡིན་པས་སེལ་
 བའི་སྐོ་ནས་གཉིས་ཀར་དོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མེད་པ་གཞན་སེལ་
 གྱི་སྐྱོད་དང་སྐོ་གཉིས་འཇུག་ཚུལ་གཅིག་པས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་ན།
 གསུམ་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

མེད་པ་གཞན་སེལ་ཡོད་པ་གཙོད། །

དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་བྱེད་རུས་པ་གཙོད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་ན།

དགག་བྱ་ཡོད་དང་མེད་པ་ཡི། །

སྐོ་ནས་སེལ་བ་རྣམ་པ་གཉིས། །

སེལ་བ་ལ་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་མེད་པས་བསལ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ།
བསལ་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ་བྱམ་མེད་ལ་སོགས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པ་
རི་བོང་གི་རུ་མེད་དང་རྟག་པའི་དངོས་མེད་ལ་སོགས་པའོ། །

གསུམ་པ་དངོས་མེད་སྤང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤང་ཡུལ་དུ་
མི་རུང་བའི་འཐད་པ་དང་། དེ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཡོད་མིན་པས། །

ངོ་བོ་མེད་པས་ཤེས་བྱ་མིན། །

དེས་ན་དངོས་པོ་བསལ་བ་ལ། །

དངོས་མེད་ཅེས་ནི་བཏགས་པར་ཟད། །

དངོས་མེད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་མེད་པས་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱར་མི་
འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་དངོས་པོ་བསལ་བ་ཅམ་ལ་དངོས་མེད་ཅེས་རྟོག་པས་
བབྱང་ཞིང་སྦྱས་བརྗོད་པར་ཟད་དེ། བྱམ་པ་བསལ་བ་ལ་བྱམ་མེད་དང་། རི་
བོང་གི་མགོར་འཕྲིགས་པར་རུས་པའི་དངོས་པོ་བསལ་བ་ལ་རུ་མེད་དང་། རྩི་
རོལ་ན་གཞུགས་ཀྱི་གོ་བསལ་བ་ལ་ནམ་མཁའ་ཞེས་གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་
འདོགས་པ་མ་གཏོགས་པ་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་དངོས་པོ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི།
གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་མེད་རང་གི་ངོ་བོར་

ལྷུང་པས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོའི་དོ་བོ་མ་གྲུབ་པས་མ་
གྲུབ་པར་འགྱུར་ན། འོ་ན་དངོས་པོ་ལའང་དངོས་མེད་ཀྱི་དོ་བོ་མ་གྲུབ་པས་
དོ་བོ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན།

དངོས་པོ་རྒྱ་ལས་གྲུབ་པ་ནི། །

དངོས་པོ་མེད་ལ་སྟོས་མི་དགོས། །

དངོས་མེད་རྒྱ་ཡིས་མ་བསྐྱེད་པས། །

དངོས་པོ་བཀག་ནས་སློ་དོར་སྐྱབ། །

དངོས་པོ་ནི་རང་གི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་པས་དངོས་མེད་བཀག་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་
རྟོག་མེད་ཀྱི་དོར་སྐྱང་བས་གྲུབ་ཅིང་། རྟོག་པའི་དོར་སེལ་བས་བསྐྱབ་ལ།
དངོས་མེད་རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་པས་དོ་བོ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱང་བས་མི་འགྲུབ་
ཅིང་དངོས་པོ་བཀག་ནས་སེལ་བས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉེས་པ་ཚད་མ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི།

རི་བོང་རྩ་སོགས་མེད་མོད་ཀྱི། །

འདུས་མ་བྱས་དང་འཁྲུལ་ཡུལ་གཉེས། །

དེར་སྐྱང་བ་ཡི་སྟོབས་ཉིད་ལས། །

དེ་ཡུལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅེ་ན། །

རི་བོང་གི་རྩ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་དོ་བོ་མེད་མོད། ཅམ་མཁའ་

དང་ལྷུ་གཉིས་དང་དོན་སྦྱི་ལ་སོགས་པ་དེ་འཛིན་ཚུང་བའི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་
པས་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

དེར་སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་ཡིན། །
སྦྱིར་འདོད་ཚད་མས་གཞལ་མི་རུས། །
དེས་ན་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དང་། །
འཇུལ་ཡུལ་གཉིས་ལ་ཚད་མ་མེད། །

ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟག་པ་དང་བརྟག་མིན་གྱི་འགོག་པ་སྟེ། འདུས་མ་
བྱས་པ་གསུམ་པོའང་འདུས་བྱས་བཞག་པའི་སྐོ་ནས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་
པ་ཡིན་པས་གཞན་སེལ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། མེད་པ་གསལ་བ་དང་དོན་
སྦྱི་སྟེ་རྟོག་མེད་དང་རྟོག་པ་འཇུལ་པ་གཉིས་ལ་སྣང་བའང་གསལ་བའི་ཆ་
ནི་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཕྱི་རོལ་དུ་བབུང་བ་ནི་སྐོ་བརྟགས་པ་ཡིན་པས་ཅི་
ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་གྲོ། །

གསུམ་པ་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི།

ནམ་མཁའ་མེད་ན་འཛིག་རྟེན་དང་། །
བསྟན་བཅོས་གཉིས་དང་འགལ་ཞེ་ན། །

གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་མེད་ན་ནམ་མཁའ་སྤང་ཚམ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་དཔེར་
བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན།

རང་མཚན་མེད་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མིན། །

འབྲེལ་བ་མེད་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་མེད། །

དེས་ན་ནམ་མཁའ་ཡོད་དོ་ཞེས། །

སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ་ཚད་མ་མེད། །

འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པོ། །གལ་
ཉེ་གྲུབ་ན་རང་རིག་གིས་གྲུབ་ན་ནམ་མཁའ་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དོན་རིག་
མིག་ལ་སོགས་པས་གྲུབ་ན་ནམ་མཁའ་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་དགོས་
སོ། །རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ་ནམ་མཁའ་དང་ཚོས་གང་ཡང་བདག་
གཅིག་པ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ནམ་
མཁའ་སྟོན་པོར་སྣང་བ་དང་ཁང་པ་དང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་གི་བྱ་
ག་ན་ནམ་མཁའ་སྣང་བ་འདི་དག་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དོ་སྣམ་ན།

སྟོན་པོར་སྣང་བ་ཁ་དོག་ཡིན། །

བྱ་ག་གཟུགས་མ་མཐོང་བ་ཡིན། །

དེས་ན་རྒྱན་དང་བྱ་ག་ཡི། །

ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་སྐྱབ་བྱེད་མིན། །

རྒྱན་ནམ་མཁའ་སྟོན་པོར་སྣང་བ་ནི་རི་རབ་ལ་སོགས་པའི་འོད་ལ་སྟོན་པོར་
མཐོང་བ་ཡིན་པས་སྟོན་པོའི་རྒྱལ་གྱི་ཁ་དོག་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནམ་
མཁའ་མི་རུང་དོ། །ཁང་པ་དང་བྱམ་པའི་ནང་གི་བྱ་ག་ནམ་མཁའ་དེའང་

གྲང་དང་རྩལ་ལ་སོགས་པའི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་གོ་བྱེ་བ་ཙམ་ལ་
ནམ་མཁའ་རྫོམ་པར་བྱེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གང་དུའང་
ལྷུབ་པ་མེད་དོ། །ལྷུབ་ན་སྤར་གྱི་སློན་ལས་མི་འདའོ། །དེས་ན་ནམ་མཁའ་
གཞན་སེལ་གྱིས་བཟུང་བ་མ་གཏོགས་པ་ངོ་བོས་ལྷུབ་པ་གང་ཡང་མེད་
དོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོས་མེད་ལ་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དངོས་མེད་
ཀྱི་ངོ་བོ་བརྗོད་པའི་སྐོར་ནས་དབྱུང་པར་བྱ་བ་ཉིད། །མ་ཡིན་ཞིང་དངོས་མེད་ཅེས་པའི་
སྐུ་ནི་དངོས་པོ་དེ་དག་ཉིད། །རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཞན་སེལ་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་
ལྷུབ་པོ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི།

འདུས་མ་བྱས་རྣམས་མ་གྲུབ་ན། །

རྟག་པར་བཤད་པ་འགལ་ཞེ་ན། །

གལ་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་ན་གཤེས་བྱ་ལ་འདུས་བྱས་མ་བྱས་
དང་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་འདུས་མ་བྱས་རྟག་དགོས་ལ། ཚོས་
ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་རྟག་པའི་དཔེ་ནམ་མཁའ་ལ་མངོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

སྐྱ་སྟེགས་བྱེད་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི། །

རྟག་སྐྱ་གཉིས་པོ་རྟག་པར་འདོད། །

ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་མི་རྟག་པ། །

ལོག་ལ་ཉག་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས།

བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུ་སྤྱེགས་འགའ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་ཉན་ཐོས་འགའ་ཞིག་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྩིས་སྤྱི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་བཏགས་མཁའ་
 ཉག་པའི་རྩིས་སྤྱི་འདོད་དེ། ལྷོང་ཕྱག་བྱེད་དང་བཞི་པ་ལས། བམ་མཁའ་ལ་
 སོགས་པ་ཉག་པ་དག་ཏུ་འདོད་པ་དག་གི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་དེའི་
 རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚོས་ཀྱི་
 བྲགས་པས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བམ་མཁའ་ཉག་པར་གསུངས་པ་ནི། ལྷོ་
 ཀ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྒྱལ་ཕྱན་དང་། བམ་མཁའ་ཉག་པར་གསུངས་པ་
 ལ་སོགས་པར་རང་ཉིད་མི་བཞེད་པ་དེ་དག་སལ་ཆེ་བ་གཞན་གྱི་བསམ་པ་
 ལ་དཔེ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་འགལ་བ་མེད་ཀྱི་
 འོན་ཀྱང་མི་ཉག་པ་ལོག་པ་ཅམ་ལ་ཉག་པར་སྐྱོ་བཏགས་ནས་གསུངས་ཀྱི་
 ཉག་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྩིས་འགྲེལ་ལས། དངོས་སོ་མེད་པ་ནི་ཉག་པ་ཉིད་
 ག་ལ་ཡིན་ཏེ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། འཇིག་
 པར་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ན་དེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཉག་པ་ཡིན་པས་དངོས་སོ་
 དང་དེ་འཇིག་པའི་རྒྱ་དངོས་སོ་མེད་པ་དག་ལྟར་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་སོ་མེད་པ་དེ་ལ་ཉག་པ་དང་མི་ཉག་པ་འགལ་བའི་
 སྤྱིར་རོ། །དངོས་སོ་མེད་པ་ལ་རྩིས་པར་རྟོག་པ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉག་མི་
 ཉག་སོགས་དེ་དག་ནི་དངོས་སོའི་ཚོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེས་

ན་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བའང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་མིང་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་
དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དེ་ཡི་རྩུང་ཟད་ཙམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་དེ། མེད་པར་
གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེས་ན་རྟོག་མི་རྟོག་དང་གཅིག་
དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་གི་དངོས་མེད་ལ་
མི་འཇུག་པའང་། དངོས་པོ་ཡོད་ལ་རྟོག་མི་རྟོག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་འདིར་འགྱུར་
གྱི། །བསྐྱབ་པ་དང་དགག་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །

སྐོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོས་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བར་
གསུངས་པའི་དགོངས་པའང་། དངོས་མེད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དངོས་
པོ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དངོས་མེད་ཡིན་ཞེས་བྱ་
བའང་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། དངོས་པོར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི། དངོས་
མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཡོད་པའང་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་གཞན་ཅི་ཡང་
མེད་དེ། དེ་ལ་ངོ་པོ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་སྣོང་ཕྲག་བྱེད་དང་བཞི་
པ་ལས། ད་ནི་རི་བོང་གི་རུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་ཐ་སྟད་
དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རི་བོང་གི་རུ་ནི་རྩུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་མི་བརྗོད་
གྱི། འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར་འདི་མེད་དོ་ཞེས་ཡོད་པའི་ཐ་སྟད་འགོག་པར་བྱེད་
པར་ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐ་

སྒྲིབ་འདོགས་པས་འདི་ལྟར་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་
སྒྲོན་པར་བྱེད་ཀྱི་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དངོས་མེད་ནི་
དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པ་ཡིན་ཀྱི་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་དང་ལྡན་པ་མ་
ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་དངོས་མེད་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཞིག་
ཡིན་ན་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ལས་མ་འདས་ཏེ་བྱེད་དང་བཞི་པ་ལས། དེ་
བས་ན་རང་གི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ལ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་རང་
བཞིན་ནི་གཞན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་དངོས་མེད་དུ་
སྒྲོ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་བྱར་བྱེད་ཀྱི་སྣང་
བའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་བྱར་བྱེད་མི་སྲིད་དོ། །

དབང་ཤེས་སྐྱུགས་པ་མིག་ཅན་འདྲ། །
རྟོག་པ་ལོང་བ་སྐྱ་མཁས་འདྲ། །
རང་རིག་དབང་པོ་ཚང་བ་ཡིས། །
གཉིས་པོ་དེ་ཡི་བརྗོད་བྱེད། །

ཅེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་སེལ་བ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་ལྟ་སྟེ། སྤྱི་མེད་ན་བརྗོད་བྱེད་པ་
མི་སྲིད་པ་སྤང་བ། གཞན་སེལ་ཡིན་ན་པན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་སྤང་
བ། གཅད་བྱ་མེད་པ་ལ་གཞན་སེལ་མི་འཇུག་པ་སྤང་བ། སེལ་བ་དངོས་

པོར་ཡུབ་མ་ཡུབ་བརྟགས་ན་མི་འབྲང་པ་སྤང་བ། མེལ་བ་ལ་སྦྱི་མེད་ན་གཞི་
མཐུན་མི་སྦྱིད་པའི་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

སྦྱི་མེད་ཕྱིར་ན་དེ་ཡི་སྐྱ། །

རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། །

བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། སྦྱི་དངོས་པོར་མ་ཡུབ་པ་ལ་དེས་གཞག་པའི་སྦྱི་སྐྱ་མི་སྦྱིད་
པས་སྦྱིའི་ཐ་སྟད་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་དེ། རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་མེད་པ་བཞིན་
ནོ་ཞེས་སྐྱ་དོན་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པར་བསམས་ནས་སྐྱའོ། །འདྲིའི་ལན་ལ།

བརྗོད་འདོད་དབང་གིས་འཇུག་པའི་སྦྱིར། །

སྐྱ་ནམས་ཡུལ་ལ་སྟོས་པ་མེད། །

སྐྱ་ནམས་ནི་ཡུལ་གྱིས་ཚུར་བཞག་པ་མ་ཡིན་གྱི་བརྗོད་འདོད་གྱིས་པར་སྦྱར་
བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཚོས་ཚོས་ཅན། །

བརྗོད་པ་དོན་མེད་འགྱུར་ཞེ་ན། །

གལ་ཏེ་སྐྱ་ནམས་དོན་གྱི་སྐོ་ནས་མ་བཞག་ན་བརྗོད་པ་དག་གིས་ཚོས་
བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གཉིས། རྣམ་བརྗོད་པ་དང་དངོས་
པོ་བརྗོད་པའི་སྐོ་ནས་སྦྱོར་བ་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་
ཚོས་བརྗོད་པ་སྦྱེ་སྦྱི་དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་བ་ལང་ཞེས་ཚོས་ཅན་དང་

རྣམ་བཤོལ་པའི་སྐྱེ་བ་དང་དུ་སྦྱོར་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་ཐམས་
ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པ་རྒྱུ་པ་སྦྱི་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་
རོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ།

དོན་གྱི་རོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ལ། །

བཤོལ་འདོད་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་གཉེས་སྦྱར། །

དོན་ལོག་སྟོག་ཤལ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཉིད་ལ་བ་ལང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་
པར་གཞན་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའི་བཤོལ་འདོད་ཀྱིས་སྦྱོར་ན་ཚོས་བཤོལ་པའི་
སྐྱེ་འཕེལ་དངོས་པོ་བཤོལ་པའི་སྐྱེ་དཔེར་ན་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའམ་བྱམ་པ་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟོག་པ་སྟོན་པའི་སྐྱེ་སྦྱོར་ལ། ཡང་ལོག་སྟོག་ཤལ་དང་ལྷན་
པ་དེ་ཉིད་ལ་བ་ལང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཐམས་མི་སྟོང་བའི་བཤོལ་
འདོད་ཀྱིས་སྦྱོར་ན། ཚོས་ཅན་བཤོལ་པའི་སྐྱེ་འཕེལ་རྣམས་བཤོལ་པའི་སྐྱེ་དཔེར་
ན། བ་ལང་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་སྦྱོར་བ་
ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ལྷུང་ལས་གྲགས་པའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཞེས་གྲགས་
པ་དེའང་དམིགས་པ་བཤོལ་ན་ཚོས་ཅན་བཤོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལོག་པ་སྟོན་པ་
བྱེ་བྲག་གོ་བར་བྱེད་པའི་བརྒྱ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་བཤོལ་ན་ཚོས་བཤོལ་པ་དངོས་
པོའི་སྐྱེ་སྟོག་པ་སྟོན་པ་སྦྱི་གོ་བར་བྱེད་པའི་བརྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྦྱེ་གས་

བྱེད་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀ་དོན་ལ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ཚོས་
བརྗོད་པ་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གཉིས་ཀ་དོན་གྱི་སྡོམ་ནས་སྦྱོར་བར་
འདོད་ལ། སངས་རྒྱས་པ་སྤེལ་ན་གྲུབ་པ་མེད་པས་སྐྱ་གཉིས་ཀ་གཞན་
མེལ་གྱིས་སྦོ་བཏགས་ཏེ་བརྗོད་འདོད་གྱི་སྦྱོར་བར་འདོད་ཅིང་། བྱེད་པར་
གཞན་སྦོང་བ་དང་། མི་སྦོང་བའི་སྐྱ་ཡིན་པར་སྡེ་པ་གཉིས་ཀ་མཐུན་པས་
སྦོན་མེད་དོ།

པོད་ཁ་ཅིག་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་དཔེར་བརྗོད། རྟོག་གེ་ལ་
བྲགས་པའི་སྐྱའི་མི་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་སྐྱ་ལ་ལོགས་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་
སྐྱའི་ཐ་སྙད་ལ་མ་འདྲིས་པར་ཟད་དེ། མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱ་སྐལ་པ་ལ་འཆད་པ་
ལྟར་རྣམ་པར་འབྱམས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་བྱེད་པར་རྣམ་འབྲེལ་ལས།
སྐྱ་རྟོག་གཞན་མེལ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལ་འང་བ་ལང་འདི་གཞན་རྟ་ལས་སྡོག་པ་ཞེས་ཚོས་
བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་། །བ་ལང་འདི་གཞན་རྟ་ལས་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཅན་བརྗོད་
པའི། །སྐྱ་དང་སྐྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དག་ནི། །དོན་ཐ་དད་པའི་དབང་
གིས་མིན་པར་བརྗོད་འདོད་གྱི་བརྗོད་ཡི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སྡོག་པ་དང་ལོག་
པ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་འདོད་གྱིས་སྦྱར་གྱི་དོན་གྱིས་མི་སྦོར་བར་བསྐྱབ་ལ།

ཡང་། ལོག་སྡོག་སྟོན་པའི་སྐྱ་གཉིས་ཀས་བ་ལང་གཅིག་ཉིད་རྟ་ལས་ལོག་པའི་
དོན་གཅིག་ཉིད་བརྗོད་མོད་གྱི། །བརྗོད་བྱ་གཅིག་ཉིད་ལ་རིམ་གྱི་བྱེད་པར་
གྱིས། །རྣམ་དབྱེ་བྲག་པས་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ཐ་དད་འབྱེད་པ་ཡིས། །ཐ་དད་བྱ་

ཡོད་པའི་དོན་བཞིན་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །ཅེས་ཚུལ་དང་ཚོས་ཅན་གཉིས་
 ཀལ་དོན་གཅིག་བརྗོད་ཀྱང་བ་ལང་གི་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་རྣམ་
 དབྱེ་བྱུག་པ་སྦྱོར་བའི་བག་ཚགས་གོམས་པས་ཐ་དད་ལྟ་བུར་གོ་བའི་ཚུལ་
 འཚད་ཅིང་། བ་ལང་མིན་པ་ཉིད་མ་ཉེ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གཞན་ནི་སྦྱོར་བ་བ་ལང་
 ཉིད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། །མི་སྦྱོར་བ་བ་ལང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དག་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་
 པ་དེ་གཉིས་ཀྱི། །སྐྱ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་པོའི། །འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་
 གཞིའམ་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཞིང་། །ཀྱུན་ལ་རྗེས་ཏེ་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པ་དང་དངོས་པོ་རྟེ་ཚོས་
 བརྗོད་པའི། །སྐྱ་ཡིས་བྱུང་པར་གཞན་སྦྱོང་མི་སྦྱོང་འདི་ཉིད་དེ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་
 བརྗོད་བྱ་ལ། །དོན་གྱི་བྱུང་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཚུལ་དང་ཚོས་
 ཅན་གྱི་སྐྱ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བྱུང་པར་གཞན་སྦྱོང་བ་དང་མི་སྦྱོང་
 བ་མ་གཏོགས་པ་དོན་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་བསྐྱབ་ལ།

ཡང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་འདོད་པས། །རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དེ་
 ལ་ཕན་པའམ་བྱེད་ལྡན་གྱི་མཐའ་ཅན་ནམ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་ཀྱང་
 རུང་། །བྱུང་པར་གཞན་སྦྱོང་མི་སྦྱོང་དེ་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་བྱུང་པར་གཞན་མེད་
 དོ། །ཞེས་བྱུང་པར་གཞན་སྦྱོང་མི་སྦྱོང་གི་བརྗོད་འདོད་ཡོད་ན། །སྐྱའི་རྒྱུན་ཐ་
 དད་པ་དེ་ཕན་ནམ་བྱེད་ལྡན་ནམ། །ཡིན་བྱེད་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་བརྗོད་
 ཀྱང་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པ་ལས་མ་འདས་པར་སྟོན་ཏེ། །དཔེར་ན་བ་
 ལང་དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པས་བྱུང་པར་གཞན་མི་སྦྱོང་ལ། །བ་ལང་གི་དཀར་

པོ་ཞེས་བརྗོད་ན་སྤོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་། དེ་སྤྱིར་གཞན་སེལ་སྐྱེའི་ཡུལ་དུ་
འདོད་པའི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ནི། སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པའི་སྤྱོད་པ་གི་ཉེས་པ་དེ་
དག་བསལ་བ་ཡིན། ཞེས་སྤོག་པ་དང་སྤོག་ལྡན་གཅིག་པ་དེའི་སྤྱིར། སངས་
རྒྱས་པ་ལ་རིགས་སམ་སྤྱི་སྤྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་གོས་
པར་བསྐྱབ་ལ། རིགས་སམ་སྤྱི་དང་དེ་དང་ལྡན་པ་བྱེ་བྲག་དག་ཇམ་ཐ་དང་ཉིད་
ནི་ཉེས་པ་འམ་སྤོག་ཡོད་པར་འགྱུར། ཞེས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉེས་དོན་ལ་ཐ་དང་
དམ་ཐ་དང་གཉེས་ཇམ་གཅིག་པ་ལ་སྤོག་ཡོད་པར་བསྐྱབ་བོ། །

ཡང་། བྱེ་བྲག་པ་དང་བརྗོད་པ་གང་དག་གི་རྟུག་པ་དང་མང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཚིག་
དངོས་པོའི་དབང་གིས་བརྗོད་ཀྱི། །ལྷུ་བ་བརྗོད་བརྗོད་འདོད་ལ་མི་རྟེན་པར་འདོད་
ན། །དེ་དག་ལ་ནི་རྟུག་པ་དང་། ཚིག་དབྱེ་དེ་ཕན་ལ་སོགས་མི་འཇུག་པར་ཐལ་
བའི་ལྷན་ཀའི་གནས་སོ། ཞེས་སྐྱ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་འདོད་མིན་པར་དངོས་
པོའི་དབང་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། རྟུག་པ་འབྲེལ་བའི་སྐྱ་དང་། གཞན་རྣམ་པར་
དབྱེ་བ་ཐ་དང་རྣམས་དང་། སོགས་ཀྱི་སྐྱས་དངོས་པོ་སྤོག་པ་ལ་དེ་ཕན་གྱི་
སྤོག་ཡོད་མེད་འཚོལ་བ་མི་རིགས་ཏེ། སྐྱ་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་ན་གཞན་དུ་
མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་མིག་གིས་སྐྱ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྤོག་པ་བྱེད་པ་སྤོག་བརྗོད་
ནས།

ཡང་། དེ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་དང་མི་དང་ལ་མི་སྤོས་པའི། ཚིག་གང་
ཞིག་སྐྱ་བོས་རི་ལྷ་ལུང་དོན་ཐ་དང་དང་ཐ་མི་དང་གྱི། རྗོད་བྱེད་ཉིད་དུ་ངེས་པར་

བྱེད་པ། །དེ་དེ་བཞིན་དུ་རྫོང་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་སྐྱོདོན་གྱི་རོལ་ན་འབྲེལ་པ་
 མེད་གྱི་རྟོག་པས་གཅིག་ལ་ཐ་དད་དང་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་སོགས་པར་གང་
 བརྫོང་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་སྐྱོར་བར་བསྐྱབ་སྟེ། བརྫོང་འདོད་ཀྱིས་སྦྱོར་
 བ་ཡི་དཔེ། བྱད་མེད་གཅིག་ལ་བཅུན་མོ་རྣམས་ཞེས་པ་དང་ལྟོང་རྒྱག་ལ་ཁང་མེད་
 ཞེས་གཅིག་ཚིག་སོགས། །ཐ་དད་དང་ཐ་དད་མིན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པའམ། །ནམ་
 མཁའའི་རང་བཞིན་ཞེས་དང་ནམ་མཁའ་ཉིད་ཅེས་རྒྱག་པ་དང་དེ་ཕན་གྱི་འཇུག་
 པར། །བྱ་བ་འདི་ལ་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་བཅུན་མོ་དང་བྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་
 གཅིག་ལ་མང་པོ་དང་། ལྟོང་རྒྱག་དང་ཁང་བཟང་མེད་ལ་སོགས་པ་མང་
 པོ་ལ་གཅིག་གི་སྐྱོད་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་རང་བཞིན་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་རྒྱག་
 པའི་སྐྱས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་དང་། དེ་ཕན་ཚུན་གྱི་རྟེན་ཐ་དད་གྱི་རྟེན་ཅན་
 གྱི་སྐྱ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་བརྫོང་འདོད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱོན་མེད་གྱི་སྦ་
 རྟེགས་བྱེད་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་མི་སྲིད་
 རོ་ཞེས་བརྟན་ཏོ། །དེས་ན་དོན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱིས་སྐྱོ་གཅིག་དང་ཐ་
 དད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། བརྫོང་འདོད་ཀྱིས་གཅིག་ལ་དུ་མར་བརྫོང་པ་ལ་
 སོགས་པ་གཞན་སེལ་གྱི་སྐྱ་སྦ་བཞི་འབྱུང་ངོ་། །

གཉེས་པ་གཞན་སེལ་ཡིན་ན་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི།

དངོས་འགལ་གཙོད་པ་གཞན་སེལ་སྐྱ། །

དེ་ནི་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །

གཅིག་མ་གྲུབ་པས་གཉིས་ཀ་མེད། །

དེས་ན་གཞན་སེལ་མི་སྲིད་ལོ། །

རྒྱལ་དཔོག་པ་ན་རེ། གཞན་སེལ་ལ་སྐྱོན་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ་གིང་གོ་བ་གིང་མ་ཡིན་པ་ལ་སྟོན། གིང་མ་ཡིན་པ་གོ་བ་གིང་ལ་སྟོན་པས་གང་རུང་གཅིག་འཛིན་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། གཅིག་མ་བཟུང་ན་མཐར་གཉིས་ཀ་མི་འཛིན་པས་ཐ་སྟད་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཆད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཉིད་ནམ་འགྲེལ་ལས། འོ་ན་བརྗེས་ཡུལ་སྤྱི་དངོས་པོ་མིན་པར་གིང་མ་ཡིན་པ་ལས་སྟོག་པ་ཡིས། གིང་གི་དོན་འཛིན་དགོས་ན་གིང་དང་གིང་མིན་གཉིས་པོ་དག རྟོགས་པ་སྐྱོན་བརྟེན་པས་གཅིག་འཛིན་པ། མེད་ན་གཉིས་ཀ་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ། །དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་གཞན་སེལ་ལ་བརྗེས་གདགས་པ། མི་སྲིད་དོ་ཞེས་གཞན་ལ་མེད་སྟོགས་ཁ་ཅིག་སྤྱོད། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །

འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ལས། མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པ་ནི།

ཁྱེད་ཀྱང་དངོས་འགལ་མི་གཙོད་ན། །

དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མི་སྲིད། །

གཙོད་ན་འགལ་ལྷོ་མི་རྟོགས་པས། །

ཐ་སྟད་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར། །

དངོས་པོའི་རིགས་ཉིད་ལ་བརྗེས་འདོགས་པ་ཁྱེད་ཀྱི་འང་། གིང་གི་བརྗེས་དེས་

ཤིང་མ་ཡིན་མི་གཙོད་ན་ཤིང་མི་རྟོགས་ཉེ་དེ་དང་འགལ་བ་མི་གཙོད་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་ཚན་ལྡན་དང་ཤ་པ་ལ་སོགས་པ་
ལ་འདྲུག་པ་བཞིན་ལོ། །གཙོད་ན་བདེའི་སྣ་རོལ་དུ་ཤིང་གི་དོན་འདྲིན་ན་མ་
མི་འདྲིན། འདྲིན་ན་ཤིང་གི་བརྗོད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། མི་འདྲིན་ན་
ཤིང་མིན་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཉེ། ཤིང་མིན་གོ་བཤིང་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་ན་ཤིང་སྒང་དོར་གྱི་ཐ་སྟད་ཐམས་ཅད་བྱེད་ལའང་རྒྱན་ཆད་དོ། །དེ་ལ་
སྦྱི་དངོས་པོར་སྦྱོ་བ་རྣམས་ན་རེ།

དངོས་འགལ་བསལ་ནས་དངོས་པོ་དེ། །
མི་བསྐྱབ་འོན་ཀྱང་གཅིག་མཐོང་བས། །
དེ་ལ་བརྗོད་ཐེད་ཐ་སྟད་ཀྱི། །
དུས་ནའང་དེ་ཉིད་རྟོགས་ཤེ་ན། །

ཁོ་ལོ་ཅག་དགག་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་བསྐྱབ་པ་མི་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྒྱང་
པ་འདོད་པས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་གཅིག་མཐོང་ནས་འདི་
ཤིང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ལ། ཕྱིས་ཐ་སྟད་འདོགས་པའི་ཚེ་ནའང་སྦྱིའམ་
དེ་དང་འབྲེལ་པའི་རང་མཚན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་སྦྱོན་མེད་དོ་སྟམ་ན་
མ་ཡིན་ཉེ།

བརྗོད་པའི་དུས་ན་ཤིང་མ་ཡིན། །

མ་བཀག་ན་ནི་ཤིང་མི་འགྲུབ། །

གལ་ཏེ་བཀག་ན་ཤིང་འགྲུབ་མོད། །

འོན་ཀྱང་དེ་ནི་གཞན་སེལ་ཡིན། །

བདེ་དྲུས་ན་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྷན་པ་གཅིག་མཐོང་ནས་འདི་ཤིང་
ཡིན་ལོ་ཞེས་བརྟེན་པའི་ཚེ་འདི་འང་ཤིང་ཡིན་ལ་གཞན་ཡང་ཤིང་ཡོད་
ཅེས་མི་ལྷན་ཅམ་གཅོད་དུ་སྒྲོར་རམ། འདི་ལོ་ན་ཤིང་ཡིན་གྱི་གཞན་ཤིང་མ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་གཞན་ལྷན་ཅམ་གཅོད་དུ་སྒྲོར། དང་པོ་ལྷན་ན་གཞན་ཤིང་ཡིན་
པ་མ་བཀག་པས་ཐ་སྐྱད་གྱི་དུས་སུ་རྗོད་དང་བོང་བ་ལ་སོགས་པའང་ཤིང་དུ་
དོགས་པས་འདོད་པའི་ཤིང་མི་འགྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ལྷན་ན་ཡལ་ག་དང་མི་
ལྷན་པ་གཞན་ཤིང་ཡིན་པ་བཀག་པས་ཐ་སྐྱད་གྱི་ཚེ་དེ་དང་འབྲ་བ་ཐམས་
ཅད་ཤིང་དུ་གྲུབ་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་དེ་གཞན་སེལ་དུ་འགྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་དངོས་པོའི་ལན་ནི།

ཡལ་ག་ལོ་མ་ལྷན་མཐོང་ནས། །

དེ་ལ་ཤིང་གི་བརྟེན་པས། །

བརྟེན་དེ་རིགས་ལ་སྒྲོར་བར་བྱེད། །

རིགས་ནི་གཞན་སེལ་ལས་གཞན་མིན། །

ལོ་པོ་ཅག་བརྟེན་པ་ན་བདེ་སྤྲོད་ལ་དུ་ཡལ་ག་དང་ལྷན་མི་ལྷན་མཚན་

ཉིད་རྣམ་པར་བྱེ་ནས་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སློབ་རིགས་གཅིག་
 ཏུ་ཞེན་ཅིང་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ཏེ། གཞན་སེལ་གྱི་སློབ་ནས་ཤིང་
 གི་བར་བཏགས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡལ་ག་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་རིགས་ཐ་དད་
 ཏུ་ཞེན་ཅིང་ཤིང་ལས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ནས་ཤིང་མ་ཡིན་ཞེས་བར་བཏགས་
 སོ། །དེ་ལྟར་བར་དེ་དག་དོན་རང་མཚན་ལ་མ་སྐྱར་ཡང་རྟོག་པ་དོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་འབྲུལ་པ་ལ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོར་ཞེན་ནས་སྦྱོར་ལ།
 ཕྱིས་ཐ་སྣང་ལ་འབྲུག་པའི་ཚེའང་འབྲུལ་པས་དོན་དེ་ཉིད་ལ་འབྲུག་སྟེ། རྣམ་
 འགྲེལ་ལས། ཤིང་སོགས་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་དེ་དང་དེ་མིན་པའི་རྒྱ་ཤུལ་དང་རྩོམ་
 སོགས་ཀྱི་དོན་རྣམས། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་བར་ཡི་སྲར་ནས་རྣམ་པར་འབྱེད་
 པར་བྱེད་དེ། །རིགས་གཅིག་རྟོགས་པའི་སློབ་དེ་ལ་ནི་ཡོད་པའམ་སྣང་བའི་དངོས་པོ་
 དེ། །སློབ་དེའི་རྒྱ་ལྱར་པའི་ཤིང་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་དང་། །སློབ་དེའི་རྒྱ་མིན་གྱི་དོ་བོ་
 དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། །བྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་རྣམས་དོ་བོ་གཅིག་པ་འདྲར་སྣང་ཞིང་བདག་
 ཉིད་ཀྱིས། །ཤུལ་སོགས་ཤིང་མིན་ལས་ཐ་དད་པར་ནི་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་གྱུར་
 བས། །ཤིང་མིན་ལས་ཐ་དད་པ་སྣང་བའི་གཞལ་སེལ་ལ་ཤིང་གི་བར་སྐྱད་སྦྱོར་ཏེ། །བར་
 དེ་ལས་ཐ་སྣང་གྱི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་སློབ་དེ་ཡང་སྣང་བཅི་དོན་
 དུ། །འབྲུལ་པས་སྐྱི་དངོས་པོ་གཅིག་པ་ལྟར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་
 བ་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་གཞན་སེལ་ཁོ་ནས་སྟོན་ན་ངེས་བཟུང་གི་སྐྱེ་གཞན་ལྡན་
 རྣམ་གཅོད་ཁོ་ནས་སྐྱར་དགོས་སོ་ཞེ་ན།

གཞན་ལས་བསྐྱོག་ནས་དེར་འཇུག་གྱིར། །

ཚིག་ཀུན་ངེས་བབྱུང་སྤྱིང་པོ་ཅན། །

རྒྱ་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་དེ་དངོས་སུ་སྟོན་པས་
ངེས་བབྱུང་གི་རྒྱ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དཔེར་ན་བྱམ་པར་རྒྱ་འོན་ཅིག་
ཅས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལའང་བྱམ་པ་ཁོ་ནར་རྒྱ་ཁོ་ན་གྱིར་ནས་འོང་དགོས་
པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཏུ་བྱམ་པ་ངེས་པར་མི་དགོས་ན་རྒྱ་འོན་ཅིག་
ཅས་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་མི་དགོས་ན་བྱམ་པ་འོན་ཅིག་ཅས་བྱ་བ་དང་། གཉིས་
ཀ་ངེས་པར་མི་འཛིན་ན་ཅིའང་རུང་བ་འོན་ཅིག་ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཚིག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ཉན་པ་པོའི་སྟོ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དོན་འགའ་ལས་རྣམ་པར་
བསྐྱོག་ནས། །ངེས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་བྱའི་གྱིར། །རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
ནི་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བར་བྱེད་དེ། །ཉན་པ་པོ་དེའི་འདོད་པའི་དོན་ངེས་པར་གབྱུང་བའི་
གྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་གཅད་བྱ་མེད་པ་ལ་གཞན་སེལ་མི་འཇུག་པའི་ཚོད་པ་སྟོང་བ་ནི།

ཤེས་བྱ་སོགས་རྒྱ་གཅད་བྱ་མེད། །

དེ་ལ་རྣམ་གཅད་འགལ་ཞེ་ན། །

གལ་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་གཅད་རྒྱ་མེད་པ། ཤེས་བྱ་དང་ཐམས་ཅད་དང་མཐའ་དག་
དང་། མ་ལུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་རྣམས་ལ་གཞན་སེལ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན།

དེ་ལས་གཞན་དངོས་མེད་ན་ཡང་། །

བརྟགས་པའི་སློབ་ནས་རྣམ་གཅད་ཡོད། །

ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པར་མ་འདུས་པའི་ཚོས་མེད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་མིན་སློབ་
བརྟགས་པའི་སློབ་ནས་གཅོད་དེ། དེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཚོག་ཁྲིག་གཞན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཐ་སྟོན་དུ་ནི་འདོག་སྟོག་པ་རྣམས་
ལ། །ཉན་པ་པོའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་བྱ་མིན་པ་སོགས་རྣམ་པར་གཅོད་པ་འགའ་ཞིག་
ཡོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་སེལ་བ་དངོས་པོར་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི།

གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟོག་པ་དེ། །

དངོས་པོ་ཡིན་ན་སླིབ་དང་མཚུངས། །

དངོས་མེད་ཡིན་ན་དགོས་ལུས་མེད། །

དེས་ན་ལྟོག་པ་མི་དགོས་ལོ། །

ལྟོག་པ་འང་གཞན་སེལ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སླིབ་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལ་
བརྗོད་པའི་སློབ་མཚུངས་ལ། དངོས་མེད་ཡིན་ན་ཅིའང་མེད་པས་དགོས་
ལུས་མེད་དོ་ཞེ་ན།

འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ལས་གཞན་གྱི་ལན་དགག་ན།

འདི་ལ་བོད་རྣམས་པལ་ཆེར་ནི། །

དངོས་པོའི་ལྷོག་པ་དངོས་པོར་འདོད། །

ལ་བ་ཅན་གྱི་རྟོག་གེ་བར་རྫོམ་པ་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་དངོས་མེད་གྱི་ལྷོག་པ་
དངོས་མེད་ཡིན་ཡང་དངོས་པོའི་ལྷོག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་དང་ངོ་
བོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྱི་ཡི་སྐྱོན། །

བརྗོད་པ་འདི་ནི་གདོན་པ་དཀའ། །

ངེ་ལྟར་དཀའ་ཞེ་ན།

ཤིང་མིན་ལས་ལྷོག་དངོས་པོ་དེ། །

ཤ་པ་ཡིན་ན་གཞན་ཤིང་མིན། །

གཞན་ཤིང་ཡིན་ན་ཤ་པ་མིན། །

དེ་ཡི་རང་བཞིན་གཞན་མིན་གྱིར། །

ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། ལྷོག་པའི་ཤིང་ཤ་པ་དང་
གཅིག་གམ་ཐ་དད། གཅིག་པ་ན་ཤ་པའི་རང་བཞིན་དེ་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་
མི་འགོ་བའི་སྱིར་ཅན་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། མི་
གཅིག་ན་ཤ་པ་ཤིང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པ་ལས་ཐ་
དད་པའི་སྱིར་རྗོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་སྱིར་ལྷོག་པ་འདི་
དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་ཤིང་མིན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ལྷོག་པ་དེ་ཤ་

པམ་ཕྱག་པ་གང་ཡིན་བཟླ་ན། །གང་རུང་ཞིག་ཤིང་གི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་
ལ་འདོད་མི་ལུས་ཉེ་ཤིང་གཉིས་ཀ་འདི་ཤིང་མིན་འདི་ལས། །ཐ་དད་ཅེས་ནི་བརྗོད་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ལྷོག་པ་དང་སྦྱི་དངོས་
པོར་ཁས་སྐྱབས་པ་དེས་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གང་བཀག་པ་དེ་སྦྱིང་ནད་ཀྱིས་
ཁས་སྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་བཟུང་ནས། །

བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རིགས་པ་འགོག། །

ནགས་ལ་གནས་པའི་སྦྱིུ་དག། །

ལྷོན་པའི་ཤིང་ལ་མི་གཙང་འཕོར། །

ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལན་ནི།

ལྷོག་པ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ཅིང་། །

སྒོ་ཡི་འཇུག་ཚུལ་དབྱུང་པ་ན། །

དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

གཞན་སེལ་ལ་ནི་སྦྱོན་འདི་མེད། །

དེ་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པ་དོན་ལ་མི་གནས་ཀྱང་རྟོག་པའི་ངོར་ལྷོག་པ་མཚུངས་
པའི་སྒོ་ནས་སྦྱི་གཅིག་ཏུ་འཆར་ཏེ། སྦྱིས་བུའི་ཁ་དོག་ཐ་དད་ཀྱང་གྲིབ་མའི་

ཁ་དོག་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱི་སྐྱོ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་
མི་གནས་པས་སྐྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཅིག་གམ་ཐ་དང་གྱི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་ལོ། །དེ་
སྐད་དུ། དེ་མིན་ལས་ལྡོག་པའི་སེལ་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར། །གསལ་བ་གཅིག་
འཛིག་པ་ན་གནས་པ་དང་མི་གནས་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་
སྣང་བའི་སྐྱི་ཡི་སྐོ་ཡང་འཇུག་པས་བསྐྱད་པ་ཡིན་པ། །དེའི་བྱིར་སྐྱོན་དབྱུང་བར་
བྱ་བ་ཡང་མེད་དོ། །ཅེས་བྱ་བ་དང་། རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལྡོག་པ་དེ་གསལ་བ་ཀུན་
ལ་སེལ་ངོ་ཡོད་པའི་བྱིར། །གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་དེ་
དག་མེད་དོ། །ཅེས་བྱ་བ་དང་། བ་ལང་ཁྲ་བོ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སེར་
སྐྱུ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟོག་ངོར་སྣང་བ་འདི་ལ་འང་ཤིང་གི་
ངོ་བོ་ཚུང་ཟད་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་སྐྱ་གཅིག་བརྗོད་ན་ཡང་། །

དགག་སྐྱབ་རུས་པ་རྣམ་གཉིས་ཡོད། །

ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ཤིང་བསྐྱབ་པ་དང་། ཤིང་མིན་གཅོད་པའི་རུས་པ་
གཉིས་ཡོད་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་ནི་མེད་དེ། བྱེད་དང་བཞི་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་
སྐྱ་དེ་ལས་གཞན་པ་བསྐྱོག་པ་དང་རང་གི་དོན་བརྗོད་པ་དང་བྱ་བ་གཉིས་ནི་
མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་རུས་པ་གཉིས་པོ་དེས་ལོག་པ་དང་
ལྡོག་པ་སྐྱོན་པའི་སྐྱ་གཉིས་དངོས་སུ་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་
ན། མི་འགྱུར་ཏེ།

ཚོས་གཉིས་གཅིག་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། །

ལྡོག་པ་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པས། །

ལྡོག་པ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། །

ལོག་པའི་དངོས་པོ་གྲུབ་པར་གསུངས། །

ཚོས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་མི་སྲིད་པས་ལྡོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་དོན་ལ་
གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྲིད་བརྟགས་པ་སློ་ཚོས་དང་མཐོང་བ་དོན་ཚོས་གཉིས་
འབྲུལ་པས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་ནས་སྐྱ་དེས་དོན་རང་མཚན་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ།
རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཡིས་ཤིང་མིན་གཙོད་པ་དང་ཤིང་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་
གཉིས་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་དང་ཤིང་མིན་གཉིས་སུ་ཚུན་འགལ་བས་ཡོད་
པ་མིན་པའི་སྲིད་རོ་དེས་སྐྱའི་དངོས་ལུལ་འདི། །དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་དངོས་
པོ་ལྡན་པ་ཉིད་དུ། །མཐོང་བ་ནི་སློ་ཡིས་བསྐྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་
དང་། ཡང་བྱེད་དང་བཞི་པ་ལས། ལྡོག་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཡང་
མེད་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ལྡོག་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །

ལྡོག་པ་སེལ་བ་ལ་སྐྱེ་མེད་ན་གཞི་མཐུན་གྱི་སྐྱ་མི་སྲིད་པ་སྐྱང་བ་ནི།

ཐ་དད་རྣམས་ལ་སྐྱེ་མེད་ན། །

ལྷན་ལ་སྐྱོན་པོ་ལ་སོགས་པའི། །

ཚོས་རྣམས་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བས། །

གཞི་མཐུན་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། །

བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ན་རེ་སྦྱི་གཅིག་ལ་བྱེ་བྲག་རྣམས་རྣམས་གཅིག་
པའམ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བས་སྦྱེལ་བ་ཞིག་མེད་ན་ལྷུ་ལྷུ་སྟོན་པོའམ་བ་ལང་
དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་དེ། གཅིག་ཡིན་ནའང་མཐུན་པའི་
ཚོས་གཞན་མེད་ལ་ཐ་དད་ཡིན་ནའང་མཐུན་ས་གཞི་མེད་པའི་སྦྱིར་རོ་ཞེ་ན།

སྟོ་ལས་ལྷུ་ལྷུ་གཞན་མིན་ཡང་། །

སེལ་བའི་དབྱེ་བསྐྱུས་རྟོག་པའི་ངོར། །

གཞི་མཐུན་ཉིད་འགྱུར་རང་མཚན་ལ། །

འཇུག་སྦྱིར་དབང་པོའི་སྦྱོད་ལུལ་མིན། །

ལྷུ་ལྷུ་ལས་གཞན་པའི་སྟོན་པོ་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་སྟོ་མིན་གཅོད་པའི་སྟོ་
སོགས་ཀྱི་སྦྱེ་དེ་ལྷུ་ལྷུ་མི་གཅོད་པར་གནས་ལ། སྟོན་པོ་དང་ལྷུ་ལྷུ་སྟོ་རོ་
ལ་འདྲེས་པར་གཅིག་ཏུ་སྤང་བ་དེ་ལྷ་སུའི་སྟོ་ངོར་སྟོ་དང་ལྷུ་ལྷུ་གཞི་མཐུན་
ཏུ་འགྱུར་གྱི་སྦྱེ་སྟེགས་འདོད་པ་ལྷར་གཞི་མཐུན་པའི་སྦྱི་གཅིག་མི་དགོས་
ཤིང་རང་མཚན་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་གཞན་སེལ་དབང་པོའི་སྦྱོད་ལུལ་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཏུ། ཚོས་ཅན་མེ་རྟོག་གཅིག་སྤང་བ་དེའི་ཚེ་རྟོག་སྟོ་ཡི་ངོར་བྱས་
ནས། སྟོན་པོ་དང་ལྷུ་ལྷུ་འཇུག་པ་ནི་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། །དེ་ལྷ་སུའི་བྱེད་པར་དང་བྱེད་པར་གྱི་གཞིའམ་གཞི་མཐུན་གྱི་སྦྱེ་

དེའང་ལྷན་ལཱ་ཉིད་སྟོན་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཚོས་ཐད་དང་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་ལ་
 མི་འདུག་གི་ལྷན་ལཱ་སྟོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པ་ལ་འདུག་
 ལོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་འདི་ལྟར་ཚོས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཅན་
 གཅིག་སྟོང་སྤང་བ་ལ་སྐྱ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་སྟོ་གཅིག་སྐྱེ་བཞིག་ཡོད་ན་
 གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་མོད་ཀྱི་ལྷན་ལཱ་ཉིད་སྟོན་པོ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལ་དེ་ཡོད་
 པར་མི་སྲིད་དེ། སྟོ་ལྷན་ལཱ་ཉིད་དང་སྟོན་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཚོས་གཉིས་དང་
 ལྡན་པའི་ཚོས་ཅན་གཅིག་སྟོན་འདྲིན་པར་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་ཉྱལ་འདི་
 ལྷན་ལཱ་ཉིད་ཅེས་སྐྱེས་བ་ན་སྟོ་སྟོན་པོ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་སྟོ་སྐྱེ་ཉེ། དེ་ནི་
 གཞི་མཐུན་མ་ཡིན་ལ། ཡང་བྱད་པར་དང་བྱད་པར་གྱི་གཞིར་ཡང་མི་འགྱུར་
 ཉེ། ལྷན་ལཱ་ཉིད་ཅེས་ཚོས་གཞན་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་བརྗོད་པས་ལྷན་ལཱ་འདྲིན་པའི་སྟོ་སྐྱེ་
 བར་འགྱུར་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱད་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་ལ་གཞི་མཐུན་དང་བྱད་པར་
 དང་བྱད་པར་གྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། རྣམ་གཅོད་བྱད་པར་
 གཞན་མ་སྤངས་པ་ལ་ཚོས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བར་བཏགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
 བའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ལྷན་ལཱ་སྟོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཡང་བྱད་པར་གྱི་
 ཚོས་དང་བྱད་པར་གྱི་གཞིར་ཡང་འགྱུར་ཉེ། ཚོས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བྱད་པར་གཞན་
 མི་སྟོང་བས་འདུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷན་ལཱ་སྟོ་འམ་དམར་ཞེས་བརྗོད་
 པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དཔལ་ལྡན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོས། སྐྱེ་དང་བྱད་པར་རྣམ་གྲངས་

རབ་བྱེད་བཞི་པ། ལྷུབ་པ་དང་གཞན་སེལ་བརྟག་པ།

ལྷུ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ཡང་སེལ་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའང་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་
དང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྐྱ་རྣམས་དོན་གཞན་ཡིན་ཡང་མི་སེལ་ཉེ། མི་འགལ་
བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་དགོངས་པའང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཞན་འཐད་པའི་རིགས་
པ་མང་པོ་ཡོད་དེ་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། །

ལྷུབ་དང་གཞན་སེལ་རྣམ་དག་གི།

མིག་དང་སློ་གོས་གསལ་ལྡན་པ།

རྟོག་གེ་པ་དེ་ཤེས་བྱ་ཡི།

དེ་ཉིད་ལྟ་བ་ཀུན་མཁྱེན་འདྲ།

ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཚད་མ་རིགས་པའི་གཉེར་ལས་བསྐྱབ་པ་དང་གཞན་སེལ་གྱི་རབ་ཏུ་
བྱེད་པ་སྟེ་བཞི་པའོ། །

བརྗོད་བྱེད་བརྟག་པ།

གསུམ་པ་བརྗོད་བྱེད་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་གཞན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་མཚན་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་
དང་། སྤྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད་པའོ། ། རང་མཚན་ལའང་། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་
མཚན་དང་། ཤེས་པ་རང་མཚན་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

བྱམ་པ་ལ་སོགས་དོན་རང་མཚན། །

བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཞེས་འགའ་ཞེག་སྟེ། །

བརྗོད་བྱ་དང་གནས་མ་བུའི་ལྷ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་རང་མཚན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་
ཏེ་བྱམ་པ་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་ཚུ་སྐྱོར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལེན་
པའི་སྤྱི་རོལ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་མི་འཐད་དེ།

རང་མཚན་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི། །

མཐའ་ཡས་སྤྱིར་ན་བརྗོད་མི་རུས། །

ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་། །

དང་པོའི་རང་མཚན་རྟོག་པར་དགའ། །

དོན་རང་མཚན་ནི་ཡུལ་དུས་ནམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པས་མཐའ་ཡས་པའི་སྤྱིར་
མིག་གིས་བལྟ་བ་དང་ལྷན་ཀྱིས་རེག་སྟེ། །འདི་བྱམ་པ་ཞེས་འཆད་པ་སོ་དང་

ཉན་པོ་པོས་བད་གདགས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱས་སུ་ཚུགས་ན་འང་སྤྱིས་
 བ་སྣང་གྱི་ཚེ་བུམ་པ་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་དང་པོ་བད་བཏགས་པའི་
 བུམ་པ་དེ་ཡུལ་དུས་ནམ་པ་འཚོལ་བས་མི་རྟེན་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྗོད་ཅིང་
 གྱི་སྐྱེ་རྣམས་གྱིས་ནི་རང་གང་ལ་བདར་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྟོན་པའི་སྤྱིར་བཏགས། །དེ་
 བོ་བུ་སྣང་གྱི་ཚེ་དོན་གོ་བའི་ཚེད་དུ་བྱས་ཤིང་། །དེའི་ཚེ་བད་དུས་གྱི་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་མེད་པ། །དེས་ན་རང་མཚན་དེ་ལ་བདར་བཏགས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། །བྱད་པར་རང་མཚན་རྣམས་ལ་སྐྱེ་རྣམས་ནི། །དངོས་སུ་འཇུག་པ་སྲིད་པ་
 ཡོད་པ་མེད་དེ། །བྱད་པར་རང་མཚན་རྣམས་བད་དུས་དང་བ་སྣང་གྱི་དུས་པའ་ཚུན་རྗེས་
 སུ་འགྲོ་བ་མེད་པས་ན། དེ་ལ་དངོས་སུ་བད་འཇུག་པ་ནི་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་
 བྱ་བ་དང་། བ་ལང་གི་གསལ་བ་ཐ་དད་པ་དག་ནི་སྐྱེ་མི་འབྲེལ་བ་རེ་རེས་བསྟན་པ་
 བོ། །དཀའ་བ་དང་མི་རྒྱས་པ་དང་རྒྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མེད་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་བཞིན་འོ། །གཞན་ཡང་།

འདས་དང་མ་འོངས་བརྗོད་བྱ་མིན། །

དེ་ལ་རང་མཚན་མེད་སྤྱིར་རོ། །

རང་མཚན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་བུམ་པ་བརྗོད་བྱ་
 མ་ཡིན་པར་འགྲུར་ཏེ། འགགས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་
 རྟེན་དུ་འང་། གལ་ཏེ་སྐྱེས་དོན་རང་མཚན་དང་འགྲེལ་པར་ལྡན་པའི་མིང་སོགས་
 བརྗོད་པར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། །འོན་འདས་དང་མ་འོངས་བརྗོད་བྱ་མིན་པར་ཐལ་

ཉེ། །འདས་པའི་དོན་རང་མཚན་དང་མིང་སོགས་དེ་ནི་བྱད་ཅིང་མ་འོངས་པ་མ་རྒྱུས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

སྐྱེ་ཡིས་རང་མཚན་ཉིད་བརྗོད་ན། །

མིག་དབང་ལ་སོགས་དགོས་མེད་འགྲུ། །

རང་མཚན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན་མིག་དང་སྣང་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་དགོས་
ཉེ། །བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་རྒྱད་དུ། དབང་
པོའི་ཤེས་པའི་བྱ་བ་མེད་པ་ལོང་བ་ལ། །གཞན་གྱིས་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ངག་ཅུ་
གྱིས་གཟུགས་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་མཚན་སྐྱེ་ཡིས་བརྗོད་བྱ་མིན། །ཞེས་གསུངས་
པའོ། །གཞན་ཡང་།

དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །

དབང་པོས་འབྲེལ་བ་འཛིན་མི་སྲིད། །

འདི་ཡི་འདི་ཞེས་སྐྱེལ་བ་ནི། །

དཔྱོད་པ་ཡིན་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡིན། །

དོན་ཐམས་ཅད་མ་འབྲེས་པའི་སེལ་བྱ་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་མེད་
ལ་དོན་ལ་མི་གནས་པ་དེ་དབང་པོ་ལ་མི་སྣང་བས་དབང་པོའི་ཡུལ་གྱི་རང་
མཚན་བརྗོད་བྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་འདིའི་བརྗོད་བྱེད་
བྱེད་འདི་ཡིན་ཞེས་སྐྱེལ་བ་དཔྱོད་པ་ཡིན་ལ་དཔྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་འབྲེལ་

པ་མི་འགྲུབ་པོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་དཔྱད་བྱེད་མ་ཡིན་པས་འབྲེལ་པ་མི་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པས་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་པོ། །དེ་རྒྱུད་དུ། རོན་དེ་ཡི་མིང་ནི་
འདི་ཞེས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ། །དོན་དང་སྐྱེའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་
ནི་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་ཉིད་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེན་པའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱེད་
པ་ཡིན་པས་ན། །དེ་ནི་དབང་པོའི་སྡོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རང་མཚན་ལས་སྦྱི་མི་འདྲིན། རྟོག་པས་ཕྱི་
མཚན་ལས་རང་མཚན་མི་འདྲིན་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་ཚེ། །

རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ན་ཡང་། །

བར་ནི་སྦྱི་ལ་སྡོད་བྱེད་དེ། །

ཐ་སྙད་དོན་དུ་འདོགས་ཕྱིར་རོ། །

བར་ནི་སྦྱི་རོལ་དུ་རྟོག་པས་དཔྱད་ནས་ཚུ་སྦྱོར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བར་
འདོགས་པའི་དུས་སུ་བྱམ་པའི་རང་མཚན་བསྟན་ཡང་རུང་མ་བསྟན་ཡང་
རུང་རྟོག་དོན་གྱི་སྦྱི་ལ་རང་མཚན་དུ་འཇུག་ནས་བར་སྦྱོར་ཏེ་ཕྱིས་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་
དུས་ན་བྱམ་པ་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་ན་ཚུ་སྦྱོར་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
རྒྱུད་དུ་འང་། བར་བྱེད་པ་དེ་ཚེ་དབང་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡི། །དོན་དེ་རྟོག་
པ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་དང་། མིག་ཤེས་ལ་དོན་རང་
མཚན་གསལ་བར་སྣང་བ་བཞིན་ན་ཡང་། །གཟུགས་འདི་ཞེས་གཞན་གྱིས་ཉན་པ་པོ་

རབ་བྱེད་ལྷ་པ། བརྗོད་བྱུང་བྱེད་བཞག་པ།

ལ་བསྟན་པ་ན་རྟོག་རྩེ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་ཡིས་དངོས་སུ་
སྦྱོར་བར་བྱེད་ཀྱི། །དབང་པོའི་ཤེས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་སྐྱེས་བརྗོད་མ་བྱས་ཀྱང་།

དབང་པོས་སྐྱེ་དང་འབྲེས་པའི་དོན། །

འདྲིན་ན་བརྗོད་ཀྱང་རྟོགས་འགྱུར། །

སྐྱེ་དང་དོན་འབྲེས་པ་དབང་པོས་འདྲིན་ན་བརྗོད་ལ་མ་སྦྱོས་པར་ཡང་མིག་
གིས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། མིང་དང་མིང་ཅན་བརྗོད་ཡིས་
འབྲེལ་པ་མ་བྱས་པར་བརྗོད་བྱེས་པ་ཅན་ཡང་མིན་ཏེ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་བརྗོད་ལ་མ་སྦྱོས་
པར་རང་མཚན་མཐོང་བ་ཉིད་ན་དོན་ཤེས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། །གལ་ཏེ་དོན་དང་སྐྱེ་འབྲེས་པ་མེད་ཀྱང་།

དབང་པོའི་སྐྱེ་ལ་རྗེས་འབྲང་ཡིད། །

མཐོང་སྦྱོར་འབྲེས་པ་རྟོག་མེད་འདྲ། །

གཞན་དུ་མཐོང་རྟོག་ཡུལ་ཐ་དད། །

ཡིན་བྱིར་དོན་རྟོགས་མི་སྲིད་ལོ། །

དབང་པོའི་སྦྱོར་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་བཅས་དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་དང་
འབྲེ་བ་བྱམ་པ་བྱམ་པ་ཞེས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དང་མཐོང་བར་བྱེད་པ་གཉིས་
རྒྱན་མ་ཆད་པར་འབྲུང་བ་དེའི་རོལ་རྟོག་པ་ཡིན་ཡང་རྟོག་མེད་ལྟར་མངོན་

སྐྱམ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མཐོང་བ་ལ་ངེས་པ་མི་སྲིད་དེ་རྣམས་
རྟོག་གིས་དོན་རང་མཚན་མི་མཐོང་། མཐོང་བ་ལ་རྟོག་པ་མེད། དེ་གཉིས་
ལྟན་ཅིག་འབྲུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཐོང་བ་ལ་ངེས་པ་ཡོད་
པར་ལྟོང་བས་གྲུབ་པས་མཐོང་བ་ཉིད་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་
གཉིས་ལས། རྣམ་ཤེས་ཅིག་ཅར་འབྲུག་པའི་ལྷགས་ལ་བརྟེན་ན།

རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། །

འབྲུག་ལུལ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཆར་འབྲུག།

རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་མེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལུལ་རང་སྐྱི་ཐ་དད་ཀྱང་འབྲུག་
ལུལ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཅར་འབྲུག་པས་སློབ་པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་
བས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

རིམ་གྱིས་འབྲུག་ཀྱང་སྐྱར་བ་ལ། །

སློབ་པོ་རྣམས་གྱིས་གཅིག་ཏུ་ཞེན། །

གལ་ཏེ་ཚོད་འདོད་པ་ལྟར་མཐོང་རྟོག་གཉིས། རིམ་གྱིས་འབྲུག་ཏུ་ཚུགས་
ཡང་། འབྲུག་པ་སྐྱར་བས་ཚུ་བོ་ལྟར་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འབྲུང་བ་ལ་འཇུག་
ནས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་དང་རྟོག་པ་མེད་
པའི་ཡིད་དབང་ཤེས། །གཟུགས་སྐྱེ་བུ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་ནི་འབྲུག་གིས་
རམ། །རིམ་གྱིས་འབྲུག་ཀྱང་འབྲུག་པ་སྐྱར་གྱིས་སློབ་པོ་རིགས་པ་ཅན་པ་དག་ཏེ་དག་

ལ་ནི་གཅིག་ཏུ་ལྷུལ་སྟེ་ཞེན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཤེས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །

དེས་ན་དེ་ལ་བརྗོད་མི་རུང་། །

ཤེས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྗོད་དོ་སྟོན་ན། མ་ཡིན་ཏེ་སྐར་དོན་རང་
མཚན་ལ་བརྗོད་པའི་སྟོན་ཅན་མས་འདི་ལའང་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། སྐྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ལའང་། དོན་གྱི་སྐྱི་དང་། སྐྱ་དོན་གྱི་
སྐྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

སྐྱ་ཡིས་གསལ་བ་མི་བརྗོད་ཀྱི། །

རིགས་སྐྱི་བརྗོད་བྱིར་སྟོན་མེད་ན། །

བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱ་སྐྱོར་ན་སྐྱོན་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཁོ་པོ་
ཅག་གསལ་བ་ཅན་མས་དང་རྣམས་མ་དང་པའི་བྱུང་པའི་རིགས་སྐྱི་སྐྱ་ཡི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་
འདོད་པ་ལ་སྟོན་མེད་དོ་སྟོན་ན།

དོན་ལ་སྐྱི་མེད་ཡོད་ན་ཡང་། །

དེ་ལ་སྐྱར་བ་དགོས་ལུས་མེད། །

སྐྱི་སྐར་བཀག་པས་མེད་མོད་ཀྱི་ཡོད་དུ་ཚུག་ནའང་སྐྱི་མི་གསལ་བ་དོན་
བྱེད་མི་ལུས་པ་ལ་བརྗོད་བྱས་ཀྱང་། གསལ་བ་དོན་བྱེད་ལུས་པའི་བྱུང་པ་རང་

གི་མཚན་ཉིད་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གོ་བར་མི་ལུས་པས་སྤྱི་རྒྱུང་པ་ལ་
བར་སྐྱར་བ་དགོས་པ་མེད་དོ། །སྤྱོད་མེད་དེ།

སྤྱི་དང་འབྲེལ་པའི་རང་མཚན་ལ། །

སྐྱར་བས་རང་མཚན་གོ་ཞེ་ན། །

སྤྱི་རྒྱུང་པ་ལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་སྤྱི་དང་འབྲེལ་བའི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ལ་བར་བྱེད་དོ་སྟུམ་ན།

དགོས་ལུས་མེད་པའི་སྤྱི་བོར་ལ། །

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཉིད་ལ་སྤྱོར། །

རང་མཚན་ཉིད་ལ་བར་སྐྱར་ན་སྤྱི་མི་དགོས་ལ། མ་སྐྱར་ན་སྤྱི་ལ་སྐྱར་ཡང་
རང་མཚན་གོ་མི་ལུས་པས་བར་དེར་ལམ་སྟོན་པ་ལ་སྤོང་དུམ་ལ་འདྲི་བ་ལྟར་
མི་དགོས་པའི་སྤྱི་བོར་ལ་རང་མཚན་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་བར་སྤྱོར་ཅིག

གལ་ཏེ་རང་མཚན་མཐའ་ཡས་ཕྱིར། །

མི་ལུས་ཤེ་ན་འདི་ལའང་མཚུངས། །

བུམ་པའི་རང་མཚན་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་བར་མི་ལུས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དང་
འབྲེལ་བའི་རང་མཚན་ཡང་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་བར་མི་ལུས་པས་མཚུངས་
སོ། །

གཉེས་པ། སྐྱོད་དོན་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།

གངས་ཅན་པ་དང་ཉན་ཐོས་གཉིས།

སྐྱ་དོན་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད།

དོན་དང་ཤེས་པའི་རང་མཚན་གཉིས་དང་དོན་ལ་གནས་པའི་སྐྱ་བརྗོད་བྱར་
བྱས་ན་སྐྱ་སྤྲེགས་བྱེད་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པས། རྟོག་པའི་ཡུལ་དོན་སྐྱི་
ཉིད་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བོད་རྒྱམས་འདོད་ལ། མང་པོས་བཀུར་
བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚོས་གང་གཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
དང་མི་ལྡན་པ། མིང་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱ་དང་དོན་དང་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་
བྱམ་པ་དང་སྐྱམ་བུ་ལ་སོགས་པར་བརྗོད་བཟླ་གས་པ་དེ་དང་། མཚན་མ་ཞེས་
བྱ་བའང་སྐྱ་དང་དོན་དང་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་དོན་བརྗོད་པའི་རྟོན་དུ་
རུང་བའི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་
གཉིས་དོན་གཅིག་པས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དགག་སྟེ།

མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་ལ་སྐྱར་བས།

འབྲེལ་མེད་གཟུགས་ལ་ངི་ལྟར་རྟོགས།

བྱམ་པ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ལས།

འབྲེལ་མེད་བ་ལང་མི་རྟོགས་བཞིན།

དོན་སྐྱིའམ་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་བརྗོད་སྐྱར་བས་བརྗོད་མ་སྐྱར་བའི་བྱམ་
པའི་རང་མཚན་རྟོགས་མི་སྲིད་དེ་བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་
བ་ལང་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་། མིང་དང་སོགས་པ་མཚན་མ་ནི་

སློབ་པ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་དེ་བཟོད་པས། །དོན་རང་མཚན་ལ་འཇུག་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་འདྲ་བ་ལ། །

འཇུག་ནས་དོན་ལ་འཇུག་ཅེ་ན། །

བྱམ་པའི་རང་མཚན་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་
གཉེས་ཀ་སྟོ་ལྟེན་ཞབས་ཞུས་པའི་ནམ་པ་འདྲ་བའི་སྤྱིར་དོན་སྦྱི་ལ་སྦྱར་ཡང་
འཇུག་ནས་རང་མཚན་གོ་སྟེ་མཚེ་མ་ལ་འདྲ་བས་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།
མ་ཡིན་ཏེ།

འདྲ་བས་འཇུག་ན་ཡུལ་དང་དུས། །

རེས་འགའ་འཇུག་གིས་ཀུན་ཏུ་མིན། །

འདི་ནི་རྟག་ཏུ་འཇུག་འགྱུར་བས། །

འདྲ་བའི་སློབ་ནས་འཇུག་པ་མིན། །

ཡུལ་ཀུན་ཏུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །སྟོ་སྦྱིན་འདྲ་བ་གཉེས་ཡོད་ཀྱང་མདུན་
ན་གནས་པ་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བཟོད་ན་རྒྱབ་ན་གནས་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་
སྟར་མིང་དང་མཚན་མ་ལ་བརྟུན་ལྟེན་ལོ་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་ན་དོན་རང་
མཚན་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཡང་དུས་ཀུན་ཏུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་དེ། །སྟོ་
བྱིན་དང་མཚོད་སྦྱིན་སྟོ་བུ་མཚེ་མ་ལ་འདྲ་བས་རེས་འགའ་སྟོ་བྱིན་

ལ་འཇུག་རེས་འགའ་མཚོན་སྦྱིན་ལ་འཇུག་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་འཇུག་པས་
རེས་འགའ་དོན་རང་མཚན་ལ་འཇུག་རེས་འགའ་མིང་དང་མཚན་མ་ལ་
འཇུག་པར་ཐལ་བ་ལས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྦྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ལ་འཇུག་
པ་ན་དོན་རང་མཚན་ཉིད་ལེན་གྱི། འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་བརྟམ་སྦྱེལ་
བའི་མིང་དང་མཚན་མ་ལ་འཇུག་པ་མ་མཐོང་བས་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་
ཞེས་སྐྱབ་བ་ནི་བབ་ཅོལ་ཡིན་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་། གལ་ཏེ་དོན་ལ་བུམ་པའི་མིང་
སོགས་མཚན་མ་དང་བུམ་པའི་རང་མཚན་གཉིས་མཚུངས་འདྲ་ལས། །གཅིག་ཏུ་འཇུག་
ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་ན་དུས་ཀུན་དང་། །ཡུལ་ཀུན་ལ་འཇུག་པ་མིན། ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ། རང་འདོད་པ་ལ་གསུམ་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་
བ་དང་། དེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བརྗོད་ལས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན། །

བརྗོད་བྱའི་མཚན་ཉིད་བརྟམ་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྗོད་བྱེད་ནི་དོན་གོ་བར་
བྱེད་པའི་བརྟམ་གོ། །གཉིས་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི།

འཆད་དང་འཇུག་པའི་གང་ཟག་གི།

དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་རྣམ་པ་བཞི། །

འཆད་པ་དང་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཉིས་གཉིས་བཞིའོ། །

འཆད་ཆེ་ནམ་པར་བྱེ་བས་མཁུ་།

འཇུག་ཆེ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པས་ཐོབ།།

འཆད་པའི་ཆེ་སྒྲིའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་སྒྲ་དོན་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དོན་
རང་མཚན་ཡིན་ལ་དངོས་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་སྒྲི་དང་ཞེན་པའི་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནམ་པར་དབྱེ་བ་ཤེས་ནས་གནས་ལུགས་ལ་
མཁུ་པར་འཇུག་རོ། །འཇུག་པའི་ཆེ་རང་མཚན་དང་སྒྲི་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་
གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་བརྗོད་སྒྲུར་བས་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཆེ་དོན་རང་མཚན་ཐོབ་པ་
ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ། དེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། སྒྲིའི་དངོས་ཀྱི་
བརྗོད་བྱ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ། གཞི་མེད་ལ་འཇུག་ནས་བརྗོད་བྱའི་ཚུལ།
འཇུག་པ་ལ་སྒྲུར་བས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་གོ་བའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དོན་དང་ཤེས་པ་རང་མཚན་ཡིན།།

སྒྲི་འདོད་གཉིས་པོ་མེད་པ་ཡིན།།

དེ་བཞི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པས།།

དམ་པའི་དོན་ཏུ་བརྗོད་བྱ་མེད།།

དོན་དང་ཤེས་པའི་རང་མཚན་གཉིས་དང་། དོན་གྱི་སྒྲི་དང་སྒྲ་དོན་གྱི་སྒྲི་
གཉིས་ཏེ། བཞི་པོ་བརྗོད་བྱར་མི་འཐད་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་བྱ་
མིན་སྲིད་པས་དོན་དམ་པར་ན་བརྗོད་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྐབ་པ་ཅིའང་མེད་དེ།

རྣམ་འགྲེལ་ལས། རོན་བྱམ་གསལ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྤྱི་གང་ཡིན་པ། །ལཱའཛ་རིགས་
མི་མཐུན་ལས་སྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །བྱམ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་འདི་དག་གིས་
གང་བརྗོད་པ། །དེ་ལ་བདེན་པའི་རོ་བོ་རྩང་ཟད་ཡུང་མེད་དེ་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་གྱི་
དོན་དུ་འཇུག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱམ་པའི་རོ་བོ་མེད་པ་ཅན་གྱི་སྤྱི་འདི་གྱི་སྡོ་
ལ། །འཇུག་ཉེ་སྤྱི་ཉིད་དུ་ནི་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་གྱིར་དང་། །བྱམ་གསལ་གྱི་དོན་མིན་པ་
ལ་ཡིན་པར་འཇུག་པའང་བྱམ་པའི་རོ་བོ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནི། །རྟོག་རོར་སྤྱིར་འདོད་
ཅིང་རྟོག་པ་དེ་ཡང་བསྐྱེད་དེ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་གྱིར་དང་། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་རྣམ་པ་
དེ་ལ་བྱམ་པའི་དོན་དངོས་སུ། །མེད་པའི་གྱིར་དེས་ན་བྱམ་སྤྱི་ནི་རོ་བོ་གྲུབ་པ་ཅན་མ་
ཡིན་ལ། །རོ་བོ་མེད་པས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་སོགས་སུ་བརྗོད་བྱ་མིན་ནོ། །ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་སོ། །

གཉེས་པ། གཞི་མེད་ལ་འཇུག་ནས་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ནི།

- རྟོག་པ་རོ་བོས་འཇུག་པ་ལ། །
- སྤྱི་ཡི་དོན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་ཤར། །
- དེ་ལ་གྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན། །
- དེ་ནི་སྤྱི་ཡི་བརྗོད་བྱར་བཟླས། །

རྟོག་པ་གང་རི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཡུལ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་ཤད་
དམ་མི་ལམ་ལྟར་གཞི་མེད་ལ་འཇུག་པས་སྤྱི་དོན་ལ་གྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་

ཞེན་ནས་བརྗོད་ལ། གཞི་མེད་ཅེས་བྱ་བའང་བོད་དང་ཉན་ཐོས་སྣང་མ་
ཡིན་གྱི་དོན་སྦྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ། འཁྲུལ་པ་ལ་སྦྱར་བས་རང་མཚན་གོ་བའི་འཐད་པ་ནི།

འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་གོམས་པ་ཡིན། །

བརྗོད་པའི་དུས་ན་བསྐྱེས་ནས་སྦྱར། །

ཐ་སྙད་དུས་ན་འདུག་དེ་སྣང་གོ། །

དེ་སྦྱིར་འཁྲུལ་ཡང་བདེན་པ་འཐད། །

ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལ་སྣང་བར་འཁྲུལ་པའི་འཐད་པ་གོམས་
པ་དེས་བརྗོད་པའི་དུས་ན་དོན་རང་མཚན་དང་སྦྱི་མ་བྱེ་བར་འདི་བྱམ་པ་ཞེས་
བརྗོད་བཏགས་ལ་བྱིས་བྱམ་པར་ཚུ་ལྷགས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་འདུག་རང་
མཚན་གྱི་བྱམ་པར་ཚུ་སྦྱགས་སམ་དོན་སྦྱིའི་བྱམ་པར་སྦྱགས་ཞེས་མི་འདྲི་
བར་འཁྲུག་ཡུལ་དོན་རང་མཚན་ཉིད་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་འོར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དེ་
ཉིད་ཕྱི་དོན་བྱམ་སོགས་དེ་ཡི་ངོ་བོར་སྣང་བ་འཇམ། ཕྱི་དོན་བྱམ་སོགས་ལ་རྣམ་པ་དེ་
ཉིད་དུ་འདྲིན་པ། གཤམ་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ལ་དེའི་རྗེས་མཚན་ནི་ཐོག་མེད་
པའི། དུས་ཅན་བྱམ་སོགས་མཐོང་བ་ན་སྣང་བརྟན་གཅིག་ཏུ་གོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱུལ་
ཏེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཕྱིད་དང་བཞི་པ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་
རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འཁྲུལ་པའི་སྦྱིར་དངོས་པོ་འདྲིན་པ་སྣང་བྱུང་

དོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཆད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་
བྱེད་གྱི་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ནི་རང་གི་
དམིགས་པ་ཁོ་ན་དོན་བྱེད་པར་རུང་བ་ཡིན་པར་སེམས་ཤིང་སྣང་བ་དང་
རྣམ་པར་བརྟགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དག་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་འཇུག་གོ། །ཞེས་
བྱ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་སྣང་བ་ཐ་དད་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྐོ་ནས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་མི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །དེས་ན་སྐྱའི་དངོས་གྱི་བརྗོད་བྱ་མེད་ལ་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་འཇུག་ལྷུལ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། ཚེད་པ་སྤང་བ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་དངོས་པོའི་སྐྱི་བརྗོད་བྱར་
འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི།

སྐྱ་དོན་གཞན་ལས་ལྡོག་ན་ནི། །

དངོས་པོ་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་ཞེ་ན། །

ཉོག་པ་ལ་སྤང་བའི་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་དོན་གཞན་ལས་མི་ལྡོག་ན་
ལྡོག་པ་བརྗོད་པར་འགལ་ལ་ལྡོག་ན་དོན་རང་མཚན་ལྟར་དངོས་པོར་འགྱུར་
རོ། །དེ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན་རྣམ་ཉོག་གི་གཟུགས་བརྟན་བརྗོད་པ་དང་། སྐྱི་
དངོས་པོ་བརྗོད་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་མིང་རྒྱུང་ལ་ཚེད་པ་ཟད་
དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།

དམ་པའི་དོན་ལ་མི་ལྡོག་ཀྱང་། །

ལྡོག་པར་སྣང་བ་འཇུག་པ་ཡིན། །

སྤྱི་ནི་འཇུག་པར་མི་འདོད་པས། །

དེས་ན་དེ་དག་ག་ལ་མཚུངས། །

ནམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་དོན་སྤྱི་ནི་དོན་དམ་པར་དེ་མ་ཡིན་ལས་
 མི་ལྡོག་གོ། །འོན་ཀྱང་རྟོག་པའི་རོར་ལྡོག་པར་སྣང་བ་ནི་འཇུག་པ་ཡིན་པས་
 དངོས་པོར་མེད་ལ། ལྟ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་ནི་བརྗོད་བྱའི་སྤྱི་མ་འཇུག་པའི་དངོས་
 པོར་འདོད་པས་ག་ལ་མཚུངས། དེ་སྐད་དུ་འང་། གསལ་བ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་
 བ་ཅན་གྱི་རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱེས་གསལ་བ་ཀུན་ལ་རྗེས་འགྲོ་ཅན་གྱི་བརྗོད་པས། རྩི་
 དོན་ཐོབ་པ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་འང་སྣང་བ་ལ་དོན་དུ་མཐོང་བ་གོམས་
 པས། །སྤྱི་པའི་ནམ་པ་དེ་འང་སྤྱི་དོན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། །རང་
 གི་སྣང་བློ་ལས་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་
 འདི་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་ནམ་འགྲེལ་ལས། ཐ་སྐད་ཀྱི་དུས་སུ་གཞན་སེལ་དངོས་
 ལྟ་བུ་ལ་དེའི་སྤྱིར་བརྗོད་པ་དུས་ན་ཡང་། །བྱམ་པའི་རང་མཚན་ཉིད་མཐོང་བའི་
 འབྲས་བུ་ཅན། །བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟོག་ནམ་ལ་སྤྱི་དོན་དུ་འཇུག་
 པ་དང་འགྲེལ་བ་ཡི། །བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་དང་འགྲེལ་ཉི་བརྗོད་
 ལྟར་བར་འགྱུར་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཐ་སྐད་ཀྱི་དུས་སུ་མི་འདོད་པ་གཞན་
 བཅད་ནས་འཇུག་པའི་སྤྱིར་བརྗོད་པ་དུས་ན་འང་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་དང་དོན་

རང་མཚན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ནས་དེ་མ་ཡིན་བཅད་དེ་བརྗོད་པས་
བརྗོད་ཏུ་ས་གྲི་སྐྱ་གཞན་སེལ་ཏུ་བརྒྱབ་པོ། །

ཡང་། རང་གི་དོན་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་བརྗོད་ལྟར་བ་མ་མཐོང་བ་ལ་སྟོས་པ་
དང་། རང་གི་དོན་ལྟ་བུ་ལ་ལར་བརྗོད་ལྟར་བ་དེ་མཐོང་བ་ལ་སྟོས་པའི་སྲིད། །གཞན་
སེལ་དེ་ཉིད་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་གྱི། །དེ་ནི་སྐྱ་གཞན་དངོས་
པོ་བ་ལ་འཇུག་པར་མི་རུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དངོས་པོ་ལ་སྐྱ་མི་སྐྱོར་བར་
གཞན་སེལ་ལ་སྐྱོར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཡལ་ག་ལ་སོགས་པ་དང་མི་ལྡན་
པའི་རྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཏུ་ཤིང་གི་སྐྱ་མ་མཐོང་། ཡལ་ག་ལ་སོགས་པ་
དང་ལྡན་པ་གཞན་ཅོན་ལ་སོགས་པ་ལ་ལར་ཤིང་གི་སྐྱ་དེ་མཐོང་བས་རིས་
མཐུན་པ་ལ་སྐྱ་མཐོང་། མི་མཐུན་པ་ལ་མ་མཐོང་བ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐྱ་དེ་སྐྱོར་དགོས་པས། གཞན་སེལ་དང་འབྲེལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་མི་འབྲེལ་
ལོ། །གལ་ཏེ་སྐྱ་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་ན་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱར་བས་གོའི་གཞན་ལ་
མེད་པ་ལ་བསྟོས་མི་དགོས་པའི་སྲིད་རོ། །

ཡང་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་མེད་པ་སོགས་དེའི་སྲིད་གསལ་བ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་
རིགས་སོགས་དང་རིགས་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་རིགས་ལྡན་ནི། །ཡོད་པ་མིན་ལ་
དོན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་དང་རིགས་སོགས་དེ་དག་ལ། །མཉམ་པ་འབྲེལ་བ་སྟེ་
དངོས་སྐྱོར་བ་མིན་པར་གཞན་ལས་ནི། །སྟོན་པ་སེལ་བ་ཉིད་ལ་སྐྱ་སྐྱོར་བའི་སྲིད་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་འདོད་པའི་རིགས་དང་། ཡོན་ཏན་

དང་། བུ་བའི་བྱུང་པར་དང་ལྡན་པ་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཡོད་ན་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྣང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་རང་
གི་མཚན་ཉིད་དང་རིགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་སྐྱེ་སྐྱོར་མི་སྲིད་ཀྱི། ལྡོག་པ་
ཉིད་ལ་སྐྱེ་སྐྱོར་བར་གསུངས་སོ། །དོན་ལ་བརྟེན་མི་སྐྱོར་བའི་རིགས་པ་འདིས་
དབང་ཤེས་ཀྱང་རྟོག་བྲལ་དུ་བྱུང་བོ། །

གཉེས་པ། ཤེས་པ་རང་མཚན་བརྗོད་བྱུང་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་
ནི།

རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་བརྗོད་ན་ནི། །

ཤེས་པ་བརྗོད་བྱུང་འཇུག་ཞེ་ན། །

གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་གཟུགས་བརྟན་དོན་སྤྱི་དེ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་
ཡིན་ན། དེ་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་
བྱ་འདོད་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་
ལ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་བརྗོད་བྱུང་འདོད་པ་ལ། སྐྱོན་མཚུངས་པ་མིན་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ཕྱི་དོན་
འབྲའི་སྟོ། སྐྱེ་ཞིང་དེས་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཤེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་
ཞེ་ན།

རང་མཚན་ལྡོག་པ་བརྗོད་བྱ་མིན། །

འཇུག་པས་བཏགས་པ་དངོས་མེད་ཡིན། །

དེས་ན་རྟོག་པའི་གཞུགས་བརྟན་ལ། །

འདིག་རྟེན་གཞུག་སྤྱིར་སྐྱུར་བར་ཟད། །

རྣམ་པ་དེ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་རང་མཚན་གྱི་ཆ་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་གྱི་འཁྲུལ་པས་
 སྤྱི་རོལ་དུ་ཞེན་པའི་ཆ་ལ་བརྟུན་སྤྱིར་སྐྱུར་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་མེད་མོད་གྱི་
 འདིག་རྟེན་པ་རྣམས་གཞུག་པའི་སྤྱིར་དོན་སྤྱི་ལ་བརྟུན་ཞེས་བརྗོད་པར་
 ཟད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་བའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་བྱེད་ལུས་པ་རྣམ་
 གཞོན་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ལ། །རེག་པ་སྟེ་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་རྗོད་བྱེད་སྐྱེ་དེ་དང་། སྤྱི་
 དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཞུགས་བརྟན་ནི། །རང་མཚན་དེ་ཡི་མཐར་
 ཐུག་རྣམས་དང་རྣམ་པ་འབྲེལ་པ། །དེས་ན་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དེའི་མཐར་ཐུག་
 པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། །མཉམ་པ་ནི་བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་བརྗོད་
 དེ། །བྱམ་མིན་ལས་ལྡོག་པ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་དག་ལས། །རྟོག་པའི་ཤེས་པ་
 ལ་བྱམ་སོགས་གཞན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་སྣང་བ། །ཤང་ཡིན་པ་དེའང་སྤྱི་དོན་གྱི་
 བདག་ཉིད་མིན་པ་སྟེ། སྤྱི་དོན་དུ་ཞེན་པ་དེ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ལ་དེའི་རྒྱ་ནི་བག་ཆགས་
 ལྷ་མ་ལས་བྱུང་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། །རྟོག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་བྱམ་སོགས་སྤྱི་དོན་གྱི་
 རོ་བོ་ཅུ་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྤྱི་ཞེས་འཇུག་པ་སྟེ། །དེ་རྟོག་རོར་བྱམ་གསལ་ཀྱང་ལ་རོ་
 བོ་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་། །དེ་རྟོག་རོར་བྱམ་མིན་ལས་ལྡོག་པ་ལ་བརྟེན་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །བྱམ་སོགས་སྤྱི་སྤྱི་དེ་སྐྱེ་ཡིས་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་དེ་
 དངོས་པོ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སེལ་བ་ལ་སྐྱོར་ན་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་དང་
མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི།

སེལ་བའི་སྐྱི་ལ་བརྟེན་སྐྱོར་ན། །

ལྡན་པ་མིན་དང་མཚུངས་ཤེ་ན། །

དོན་སྐྱི་ལ་སྐྱོར་ན་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་སྐྱོར་བའི་སྐྱོན་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།

དོན་སྐྱི་གལ་ཉེ་རྣམས་ཀྱང་ན། །

བྱེད་བདེན་འོན་ཀྱང་དངོས་མེད་ཡིན། །

དེ་སྐྱིར་སེལ་བ་ཡུལ་མེད་ཅིས། །

ཤེས་ན་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་མེད། །

སྐྱེད་དངོས་ཀྱི་ཞེས་ཚིག་གི་ལྷག་མར་སྐྱོར་རོ། །དོན་སྐྱི་ཞེས་བྱ་བ་མི་གསལ་
ལ་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ། གཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་
མི་ལྡན་པ་ཞིག་གྲུབ་པར་འདོད་ན། མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་བརྗོད་པའི་
སྐྱོན་འབྱུང་མོད། ཁོ་པོ་ཅག་གི་དོན་སྐྱི་རྣམས་སུ་མ་གྲུབ་པས་དོན་སྐྱི་བརྗོད་
བྱ་ཡིན་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་ཅིའང་མེད་པ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མཚུངས་པས་
བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ལས་གོལ་ལོ། །འོན་ཀྱི་ཤེས་པས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་
ཞེ་ན། དེ་ནི་སྐྱི་འདྲིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་སྐྱིར་བཏགས་པ་ཡིན་ལ་འདིར། རྟོག་
པས་བརྟགས་པའི་ཡུལ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པས་མི་འགལ་ལོ། །གལ་ཉེ་དོན་
སྐྱི་ཅིའང་མེད་པ་ལ་བརྟེན་བྱས་པས་ཀྱང་རང་མཚན་གོ་ན། རི་བོང་གི་རྣ་ལ་

བརྗོད་བྱེད་པས་ཀྱང་སྲུང་པ་གོ་བས་འཇུག་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དོན་སྦྱི་ལ་རང་
མཚན་དུ་འཇུག་ནས་གོ་ལ་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སྲུང་པའི་རང་མཚན་དུ་འཇུག་པ་
མི་སྲིད་པས་ག་ལ་མཚུངས། །

བཞི་པ་བརྗོད་བྱེད་མེད་ན་ཐ་སྙད་རྒྱན་ཚད་པར་འཇུག་བ་སྤང་བ་ནི།

བརྗོད་བྱེད་མེད་ན་འཇུག་པ་གསོག།

ཡིན་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འཇིག་ཅེ་ན། །

དོན་ལ་བརྗོད་བྱེད་བྱེད་མེད་ན་སྦྱི་དང་དོན་སྦྱི་ལ་རང་མཚན་དུ་འཇུག་
ནས་བརྗོད་བྱེད་གསོག་གསོག་ཡིན་ཏེ་སྦྱི་ཚོས་རང་དགའ་བ་རྣམས་ནི་
དོན་ལ་མི་བརྟེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཇུག་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་
དུ་མེད་པས་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཚད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱན་མེད་དེ།

འཇུག་པའི་སྦྱི་ནས་རང་མཚན་ལ། །

འཇུག་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འཐད་པ་ཡིན། །

འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དོན་སྦྱི་ལ་རང་མཚན་དུ་འཇུག་ནས་རང་མཚན་ཉིད་
སྤང་བ་དང་དོར་བ་ལ་འཇུག་པས་ན་ཐ་སྙད་རྒྱན་ག་ལ་ཚད།

ལྷ་པ་ཚད་བྱས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གོ་བས་འཇུག་པ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི།

ཚད་བྱས་འབྲེལ་པས་གོ་བ་ལ། །

འཇུག་པའི་འབྲེལ་པ་མི་དགོས་ལོ། །

བོད་རྒྱལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འབྲེལ་པས་གོ་བས་འཇུག་པའི་འབྲེལ་པས་
ཅི་བྱ་ཞེ་ན།

རང་མཚན་དང་ནི་དོན་སྦྱི་དང་། །

གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་སྟེ། །

གསུམ་པོ་གང་ལ་ཆད་བྱས་ཀྱང་། །

འཇུག་པ་མེད་ན་བར་མི་འབྱོར། །

ཆད་བྱས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དེ་ཅི་རང་མཚན་ལ་བར་ཆད་བྱེད་ན་སྦྱ་སྟེགས་བྱེད་
ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་ལ། དོན་སྦྱི་ལ་བར་ཆད་བྱེད་ན་ཉན་ཐོས་ལ་བརྗོད་
པའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅིང་། དོན་སྦྱི་དང་དོན་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་
བར་བྱེད་ན་ཁོ་པོ་ཅག་གི་འདོད་པ་བསྐྱབ་པས་གང་ལྟར་ཡང་མ་འཇུག་པའི་
ཆད་བྱས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྦྱོར་སྦྱོལ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཁྱེད་རང་བར་ཆད་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་ནམ་སྟེ་མ་བྱ། བྱེད་མོད་ཀྱི།

འདིར་ནི་རང་མཚན་གཟུགས་བརྟན་གཉིས། །

གཅིག་ཏུ་འཇུག་ཏུ་གཞུག་པའི་བྱིར། །

ཚན་པོ་རྒྱལ་ལོ་རྒྱུས་བར་ཆད་བྱས། །

འཇུག་ནས་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། །

སྦྱོར་མའི་མཁན་པོ་དག་འཇིག་རྟེན་དོན་ལ་གཞུག་པའི་བྱིར་སྟེགས་ཀྱིས་

འཇུག་ཏུ་འཇུག་པ་ལྟར། འོན་ཏེ་དང་རང་མཚན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་
ནས་བརྗོད་ཆད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་འཇུག་ཏུ་འཇུག་ལ། དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་སྒོ་བས་
ཀྱིས་དོན་རང་མཚན་ཉིད་སྤང་དོར་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་རྣམས་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། བུ་མ་འཛིན་རྟོག་
པའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ཕྱི་དོན་དངོས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ཡིས། །གཞན་
བུ་མ་མིན་ལས་བསྐྱོད་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་། །བུ་མ་པའི་སྐྱ་དོན་གང་ཡིན་ཅེས་
འཛིན་བུ་མ་འཛིན་རྟོག་པ་འདི་ཉིད་ཅེས། བརྗོད་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་
བྱ་བ་དང་། བུ་མ་འཛིན་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ནི་བུ་མ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཡིས་ངེས་པར་སྐྱུལ་
པ་སྟེ་བསྐྱེད་པ། །དེ་དག་ཕྱི་དོན་ལོག་པར་སྤང་བ་སྟེ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་པའི་
ཕྱིར། །ཁེལ་དོར་དོན་བུ་མ་གསལ་གྱི་ཆ་ལ་བུ་མ་མིན་ལས་སྐྱོག་པ་འདི་རྗེས་སུ་འགོ་བ། །དེ་
ལྟར་རམ་དེའི་ཕྱིར་བུ་མ་པ་ཞེས་པའི་མཉན་པ་ནི་བུ་མ་པའི་གཞན་སེལ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་
ཅན་ལོ། །ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །

སྐྱ་ཡི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མེད། །
ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རང་མཚན་ཡིན། །
འབྲེལ་བ་འཇུག་པས་བྱས་ན་ཡང་། །
འཇུག་པའི་སྐྱེས་བུ་སྐྱ་བ་མེད། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

རིགས་གཉེར་རང་འགྲེལ་མཆན་བྱ་ཅན།

ཚད་མ་རིགས་པའི་གཉེར་ལས་བཟོད་བྱ་དང་ཚོད་བྱེད་བརྟགས་པའི་
རབ་རྟུ་བྱེད་པ་སྟེ་ལྷ་པའོ། །

འབྲེལ་པ་བརྟག་པ།

བཞི་པ་འབྲེལ་པ་དང་འགལ་བ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ནི།

དགག་དང་རླབ་པ་རི་སྟེང་པ། །

འགལ་འབྲེལ་གཉིས་ལ་ལྟོས་པས་ན། །

ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དཔྱོད་པ་ཡི། །

སྟོན་ཏུ་འགལ་འབྲེལ་དབྱེད་པར་བྱ། །

ཚད་མ་ཡིན་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དཔྱོད་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་

འབྲེལ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིར་སོག་མར་དེ་གཏུན་ལ་དབབ་བོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས།

སོག་མར་འབྲེལ་པ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོན་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་སྟོང་ར་

འབྲེལ་པ་བརླབ། འབྲེལ་པ་བརླབ་པའི་ཚད་མའོ། །དང་པོ་ལ་འབྲེལ་པ་སྤྱིར་

དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཡང་།

ཚོས་གཉིས་གཅིག་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། །

གཅིག་ལ་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་པས། །

རང་རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་པའི། །

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་མེད་ཡིན། །

ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ལས་མི་སྲིད་ལ། དངོས་

པོ་ལའང་རང་གཞན་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོད་ཚོད་ཅིང་། རང་ཡིན་ན་གཞན་དང་
མ་འདྲེས། གཞན་ཡིན་ན་རང་དང་མ་འདྲེས་པས་བར་ན་སྤང་བོ་གསུམ་པ་
མེད་དོ། །དེས་ན་གངས་ཅན་ལྟར་ཚོས་དུ་མ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་མི་སྲིད་ལ་
གཅིག་ལ་རང་ཉིད་རང་དང་འབྲེལ་པ་མི་སྲིད་པས་རྒྱང་པ་རེ་རེ་ལ་འབྲེལ་
བ་ཡོད་རེ་རྟེན། དེའང་འབྲེལ་བརྟག་ལས། གཞན་དབང་ཁོ་ནར་འབྲེལ་བ་
ནི། །ལྷན་ན་ལོ་ན་དེ་གཞན་དབང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཉེ་མིན་ནོ། །དེ་སྱིར་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི། །འབྲེལ་པ་ཡང་དག་ཏུ་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །

དངོས་མེད་ལ་ཡང་དངོས་འབྲེལ་ནི། །

ཡོད་ཅེས་སླུབ་པོ་འགའ་ཞིག་སྟེ། །

བོད་འགའ་ཞིག་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དང་མ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་
ཀྱི་དགག་བྱ་མི་སྲིད་པ་ནམ་མཁའི་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ། བརྒྱབ་བྱའི་ཚོས་
མེད་དགག་ཡིན་པས་དངོས་འབྲེལ་མེད་ཅིང་དགག་བྱ་མི་སྲིད་པས་བརྗོད་
འབྲེལ་ཡང་མེད་ལ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་སྲིད་པར་ཐལ་བས་དེས་
ན་དངོས་མེད་ལའང་དངོས་སུ་ན་འབྲེལ་པ་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་སྟེ་རིས་མི་
ཟེན་པས་བརྗོད་འབྲེལ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་མི་འཐད་དེ།

དངོས་མེད་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ། །

འབྲེལ་པ་ཡོད་ན་དངོས་པོར་འགྱུར། །

ཁྱེད་རང་ལྟར་ན་བདག་གཅིག་པས་འབྲེལ་ན་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་དང་
དེ་ལས་བྱུང་བས་འབྲེལ་ན་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དངོས་པོ་
དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲེལ་པའི་མཚན་ཉིད་མི་སྲིད་དེ།

ཚོས་གང་ཚོས་གཞན་མི་འདོར་བ། །

འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྲི་མཚན་ཏེ། །

དངོས་པོ་འདྲེ་བ་མེད་ཕྱིར་དང་། །

དངོས་མེད་ངོ་བོ་མེད་ཕྱིར་མེད། །

འབྲེལ་བ་སྲིའི་མཚན་ཉིད་ཚོས་གང་ཞིག་ཚོས་གཞན་མི་འདོར་བ་ཡིན་པས་
ཚོས་གཉིས་ལ་གནས་དགོས་ལ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་འདྲེ་བ་མེད་ཅིང་དངོས་
མེད་ལ་ངོ་བོ་མེད་པས་མི་སྲིད་དོ། །དེའང་འབྲེལ་བརྟག་ལས། འགའ་ཡང་
འབྲེལ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཚོས་གཉིས་ལ་གནས་ཀྱིས་གཞན་དུ་མིན། ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་འབྲེལ་པའི་མཚན་ཉིད་ཚོས་གཞན་ལ་མི་འབྲུལ་
པ་ལ་འདོད་ན། མི་འབྲུལ་བ་སློབ་ཚོས་ཡིན་པས་དོན་ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱི་
ཐ་སྲེད་མི་འདུག་གོ། །ཡང་འབྲེལ་པའི་སྐྱ་དོན་མི་འདུག་སྟེ། སངས་རྒྱལ་པ་
དང་ཕྱི་རོལ་པ་གཉིས་ཀས་འབྲེལ་པའི་སྐྱ་སྲི་བན་རྩ་ཞེས་བྱ་བ། ཡང་དག་
པར་བཅིངས་པའམ། བྱ་ཏེ་བརྒྱ་ཞེས་སོ་སོར་བཅིངས་ཤིང་གཉིས་ཕན་ཚུན་
མི་གཏོང་བ་ལ་འདོད་ལ། དེ་དག་གྱུང་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
ལ་མི་འབྲུབ་པོ། གལ་ཏེ་སྐྱ་དོན་མ་གྲུབ་མོད་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འདིར་

བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མིང་དོན་དང་མཚན་ཉིད་ལྟར་འབྲེལ་པའང་མིང་དོན་
དང་མཚན་ཉིད་གཅིག་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་
མདོ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པའང་དེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལའང་གསུམ་ལས། དང་པོ་བདག་གཅིག་
པའི་འབྲེལ་པ་དགག་པ་ནི།

བདག་གཅིག་པ་ལ་ཚོས་གཉིས་མེད། །

ཚོས་གཉིས་མེད་ལ་འབྲེལ་མི་སྲིད། །

དེས་ན་བྱས་དང་མི་རྟག་པ། །

དོན་གྱི་རྟེན་ན་འབྲེལ་བ་མེད། །

སྐྱ་དང་མི་རྟག་པ་དང་བྱས་པ་ཞེས་ལྡོག་པ་ཐ་དང་སྐྱོས་ལྟེ་བ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་
མེད་དོ། །

གལ་ཏེ་བྱས་དང་མི་རྟག་པའི། །

ལྡོག་པ་སྐྱ་ལ་མ་གྲུབ་ན། །

ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས། །

དོན་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཞེ་ན། །

བྲངས་ཅན་དང་བོད་འགའ་ཞིག་ཁ་མཐུན་པར་སྐྱ་དང་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་
པ་གསུམ་རྣམས་གཅིག་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དང་དུ་དོན་ཉིད་ལ་གནས་སོ། །གལ་ཏེ་

ལྷོག་པ་སློམ་བྱས་ཡིན་ན་དོན་ལ་དགག་སྐབ་མི་རུས་ཏེ། སློའི་ཚོས་རང་དགའ་
བ་ཚམས་དོན་དང་མ་འབྲེལ་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ།

རྣམ་གཅིག་དོན་མཐུན་ལྷོག་པ་ཚམས། །

དོན་ལ་ཡོད་ན་ལྷོག་པ་ནང་། །

མ་འབྲེལ་ཞགས་མིན་འབྲེལ་ན་ཡང་། །

ནམ་གངས་པའམ་འབྲས་བུར་འགྱུར། །

བྱས་པ་དང་མི་ཞག་པ་གཉིས་སྐྱའི་རྣམ་སྲུ་གཅིག་པར་མི་མཐུན་པ་མེད་
མོད། འོན་ཀྱང་ལྷོག་པ་ཐ་དད་གཉིས་སློ་ལ་ལྷོས་པའི་དོན་ཚོས་སམ་མ་ལྷོས་
པའི་དོན་ཚོས་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ་དོན་ལ་ཐ་དད་ཏུ་ཡོད་ན། བྱས་པ་དང་མི་
ཞག་པའི་ལྷོག་པ་ནང་འབྲེལ་མེད་ན་བྱས་པས་མི་ཞག་པ་བསྐབ་མི་རུས་ཤིང་
ཡོད་ན་བྱས་ལྷོག་དང་མི་ཞག་པའི་ལྷོག་པ་གཉིས་བདག་གཅིག་ན་རྣམ་གྱང་
གཅིག་ལྷོག་པའང་གཅིག་པས་ཐ་དད་ཏུ་འདོད་ཀྱང་དོན་ལ་ཁྱད་པར་ཅིའང་
མེད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་མིང་ཏུ་མ་བཏགས་ཀྱང་སླ་བ་དང་བསིལ་ཟེར་
བྱེད་ལྟར་མིང་གི་ནམ་གངས་སུ་འགྱུར་གྱི་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཏུ་མ་སོང་ངོ་། །གལ་
ཏེ་དེ་ལས་འབྱུང་བས་འབྲེལ་ན་རང་བཞིན་གྱི་ཞགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་བྱས་ལྷོག་ཞག་ན་ཞག་དངོས་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། མི་ཞག་
ན་མི་ཞག་པར་གང་གིས་འགྱུར། བྱས་ལྷོག་ཚོས་ཅན་མི་ཞག་སྟེ། བྱས་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་ཉལ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་པོ་སྐྱམ་ན། དེ་ལ་ཡང་ཉལ་གཞན་
དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྨོད་འཇུག་ལས་གངས་ཅན་
འགོག་པའི་སྐབས་སུ། གཙོ་བོ་གཅིག་ལ་རྩལ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གསུམ་ཉིད་
ནི། རིགས་མིན་དེས་ན་གཙོ་བོ་གཅིག་ཉིད་དེ་ཡོད་མིན། དེ་བཞིན་ཡོན་ཏན་
གསུམ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། དེ་ཡང་སོ་སོར་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། རིགས་པའི་གནད་གཅིག་པས། གངས་ཅན་གྱིས་རང་བཞིན་
དང་། ཡོན་ཏན་དོན་གྱི་སྟེང་ན་བདག་གཅིག་པར་འདོད་པ་དང་། བོད་དག་
གིས་རྣམ་དང་ལྡོག་པ་དོན་གྱི་སྟེང་ན་བདག་གཅིག་པར་འདོད་པ་ནི་མིང་
བསྐྱར་བ་མ་གཏོགས་པ་དོན་ལ་བྱུང་པར་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་དགག་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
རྣམ་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ་དང་། རིགས་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ་གསུམ་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་རིམ་གྱིས་པ་ལ་དགག་པ། རྒྱང་པ་ལ་དགག་
པ། ལྡོག་པ་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ལྷ་ཕྱི་ལ་མི་འཐད་པ་ནི།

སྣ་ཕྱི་མིན་ལ་དེ་བྱུང་མེད། །

སྣ་ཕྱི་ཡོད་ན་གང་རུང་མེད། །

དེས་ན་དངོས་དང་དངོས་མེད་ལ། །

དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མེད། །

དངོས་པོ་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་ལ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་

དུས་མི་མཉམ་པ་ལའང་། ལྷ་མེ་ཡོད་པ་ན་འབྲས་བུ་དུ་བ་མ་སྐྱེས་ནས་
དངོས་མེད་ཡིན་ལ། དུ་བ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་སྐྱེད་པའི་ལྷ་མེ་སྐྱེད་ཅིག་གིས་
འཛིག་པས་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གང་ལྟར་ཡང་ལྷ་མེ་འབྲས་བུ་ཅིག་
པ་དགག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ཉིད་འབྲེལ་བཟླ་ལས། ལྷ་དང་
འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡང་། །དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པས། །འབྲེལ་བ་
ལྷ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་གནས་པ་རི་ལྟར་འགྲུབ། །གཉིས་ལ་མི་གནས་རི་ལྟར་
འབྲེལ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་འབྲེལ་བ་བྱེད་པས་ཀྱང་། ལྷོས་སྐྱེལ་ཉེ་
འབྲེལ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་བར་གྱི་སྦྱོར་འབྲེལ་མི་འཐད་པ་ནི།

འགགས་པ་དང་ནི་སྐྱེས་པ་ལ། །

སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅེ་ན། །

ལྷ་སྐྱེགས་བྱེད་ན་རེ། ལྷ་མེ་འགགས་པ་དང་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྐྱེ་བའི་བར་དེར་
སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ།

སྦྱོར་འབྲེལ་རྟག་ན་དངོས་པོ་མི་ན། །

མི་རྟག་ན་ནི་ཐུག་མེད་འགྱུར། །

སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་བ་རྟག་ན་དངོས་པོར་མི་འཐད་ལ། དངོས་པོར་མེད་པ་དེ་བྱ་
བྱེད་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་གཉིས་སྦྱོར་བའི་བྱེད་པ་པོར་མི་རུང་ཞིང་མི་རྟག་ན་

མི་འགགས་པ་ན་སྐྱོར་འབྲེལ་ཡང་འགགས་པས་དུ་བ་དང་སྐྱེལ་བར་མི་རུས་
སོ། །གལ་ཏེ་མི་འགགས་ལ་དུ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་བར་དེར་སྐྱོར་བའི་འབྲེལ་པ་
ཡོད་པར་འདོད་ན། རྒྱ་འབྲས་མ་འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་
དེ། འབྲེལ་བྱེད་དེ་ཚོས་གསུམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་གསུམ་པར་ཡོད་
ཀྱང་མི་དུད་ཀྱི་འབྲེལ་བྱེད་ཡིན་ན་མི་དུད་གཉིས་ཉིད་སྐྱེལ་བས་ཚོག་གིས་
འབྲེལ་བས་སྐྱེལ་ཅི་དགོས། གལ་ཏེ་མི་དུད་དང་སྐྱོར་འབྲེལ་གྱི་བར་དུའང་
འབྲེལ་བ་གཞན་ཞིག་དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའང་འབྲེལ་བརྟག་
ལས། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཅི་ཞིག་འབྲེལ། །ཐ་དད་མིན་ན་ཚོས་
གཅིག་ལ་རྒྱ་འབྲས་གང་། །རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་གཞན་ཞིག་ཡོད་ན་མ་འབྲེལ་བ་གཉིས་
ལ་འགྱུར་བས། །དེ་གཉིས་འབྲེལ་པ་ཇི་ལྟར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་རྒྱུང་པ་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པའང་།

གལ་ཏེ་སན་ཚུན་མ་སྐྱོས་པའི། །

མི་དུད་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། །

འབྲེལ་པ་ནི་ཚོས་གཉིས་ལ་སྐྱོས་མི་དགོས་ཀྱི། མི་དུད་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་བ་
ཉིད་མཐོང་བས་འབྲེལ་པ་འོ་སྐྱུ་ན།

རྒྱུང་པ་རེ་རེ་མཐོང་བས་ཀྱང་། །

གཉིས་ཀའི་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་འགྱུར། །

མེ་དུད་རྒྱང་པ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་མི་སྲིད་ཅིང་ཕན་ཚུན་མ་ལྟོས་
ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། འབྲས་རྟགས་དང་རྒྱ་མི་དམིགས་པ་གོ་
བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་ཕན་ཚུན་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལའང་འབྲེལ་བརྟག་
ལས། རྒྱ་འབྲས་གཅིག་ཤོས་དེ་མེད་པར་ཡང་གཅིག་ཤོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གཅིག་ལ་
འདུག་པ་འབྲེལ་བ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ལྟོས་པ་ལ་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་དགག་པ་ཡང་།

རྒྱ་འབྲས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་ཕན། །

འདོགས་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་མི་འགལ་ན། །

མེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དང་། དུ་བ་ཕན་གདགས་བྱ་ཡིན་པས་འབྲེལ་བ་ཚོས་
གཉིས་ལ་ལྟོས་སོ་ཞེ་ན།

རྒྱ་འབྲས་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལ། །

ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་འཐད་པ་དཀའ། །

ཕན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་པ་ན་ཕན་གདགས་བྱའི་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་ལ།
ཕན་གདགས་བྱའི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་ན་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འགགས་
པས་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཕན་འདོགས་མི་སྲིད་དེ། ལྷབ་པ་དང་རིང་
འཕུར་བཞིན་ནོ། །དེའང་འབྲེལ་བརྟག་ལས། རྒྱ་འབྲས་གཅིག་པོ་འདི་ནི་གཅིག་

ཤོས་དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་གཅིག་ཤོས་དངོས་མེད་དུ་འདུག་པ་ན། །ཅི་སྟེ་དེ་གཉིས་
གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྟོས་ཏེ་མི་སྟོས་ཤིང་། །སྟོས་པ་ལས་ཕན་པ་བྱེད་པར་རི་ལྟར་
འགྱུར། །མེད་ན་རི་ལྟར་ཕན་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་དགག་པ་ཡང་།

མེད་ན་མི་འབྱུང་འབྲེལ་ཡིན་ན། །

གཡས་གཡོན་སོགས་ཀྱང་འབྲེལ་བར་འགྱུར། །

རྒྱུ་ལ་མ་སྟོས་པར་འབྲས་བུའི་ཐ་སྟད་མི་འབྱུང་བ་ཅམ་ལ་འབྲེལ་པར་འདོད་
དོ་ཞེ་ན། །རྒྱ་གཡས་གཡོན་དང་ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་དང་རིང་ཐུང་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་རྒྱ་འབྲས་བུ་འགྱུར་ཏེ། །འབྲེལ་བརྟག་ལས། །ཅི་སྟེ་ཕན་ཚུན་མེད་ན་
མི་འབྱུང་བའི་དོན་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་ཡིན་པར་
འདོད་ན། །གཉིས་ཉིད་ལ་སོགས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །གཡས་གཡོན་རྒྱ་ཡང་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུ་དེ་གཉིས་ཐོབ། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དོན་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི། །

འབྲེལ་བ་རྣམས་སྟོག་བརྟགས་པས་འཇགས། །

ཐ་སྟད་སྟོས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི་དོན་ཉིད་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་
པ་ཡོད་ཅེ་ན། །མེད་རྣམས་མེད་ན་དུ་བའི་རྣམ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནམ། །མེ་ཅམ་
གྱི་སྟོག་པ་མེད་ན་དུ་བ་ཅམ་གྱི་སྟོག་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན། །དང་པོ་ལྟར་ན་

མེད་ཇུག་ལ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བས་ད་ལྟར་མཐོང་བའི་དུ་བ་དང་འདས་
པའི་མེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་མོད། །དོན་ཐོབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་འགགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འོངས་པའི་མེ་ཐོབ་ཏུ་ཚུག་ནའང་རྒྱ་མ་ཡིན་པས་མེད་ན་
མི་འབྱུང་བ་མེད་ལ། ད་ལྟ་བུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་
མེད་དེ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མེ་དུད་ཀྱི་རྣམས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་
སྡོག་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ལ་འདོད་ན་དེ་རྟོག་པས་སྐྱེལ་བ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་
འབྲེལ་བ་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་རིགས་ལ་འབྲེལ་བ་དགག་པ་ཡང་།

རང་གི་མཚན་ཉིད་འབྲེལ་མེད་ཀྱང་། །

རྒྱ་འབྲས་རིགས་ལ་འབྲེལ་ཞེ་ན། །

རྒྱ་འབྲས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མེད་ཀྱང་རིགས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

རིགས་དེ་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་ཡིན་ན། །

སྤར་གྱི་སྐྱོན་ལས་འདས་པ་མེད། །

དེ་ལས་གཞན་པའི་རིགས་ཡོད་ན། །

སྐྱི་ཡི་སྐབས་སུ་བཀག་བྱིན་ཏོ། །

སྐྱི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅི། རྒྱ་འབྲས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཟེར་
ན་རང་མཚན་དུས་གསུམ་དུ་བརྟགས་ནས་བཀག་བྱིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་

པའི་སྐྱི་རིགས་ནི་སྐྱི་བྱེ་བྲག་ལས་ཐ་དད་ན་བྱེ་བྲག་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་
དང་། ཐ་མི་དད་ན་གངས་ཅན་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་སྤར་སྐྱི་འགོག་པའི་སྐྱབས་
སྲུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་འབྲེལ་པ་གཞན་བཀག་པར་གྱུབ་པ་ནི།

- འདིས་ནི་ལྡན་དང་འདྲུ་བ་དང་། །
- ལྷན་པར་དང་ནི་ལྷན་པར་ཅན། །
- བྱེད་དང་སྤྲད་པ་ལ་སོགས་པ། །
- འབྲེལ་བར་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན། །

དེ་ལ་གཉིས་ལས་ཚྱུགས་སྤར་བརྗོད་ན།

- འཁར་གཞོང་ལ་ནི་རྒྱ་ཤུག་བརྟེན། །
- དེ་ནི་ལྡན་པའི་འབྲེལ་ཞེས་ཟེར། །

འཁར་གཞོང་དང་རྒྱ་ཤུག་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཅིང་དེ་ལས་མ་སྐྱེས་པས་བདག་
གཅིག་དང་དེ་བྱུང་མེད་མོད་འོན་ཀྱང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་སྐྱེལ་བ་
ལྡན་པའི་འབྲེལ་པ་དང་།

- རྟག་པའི་རྟེན་ལ་མི་རྟག་པ། །
- འབྲེལ་པ་འཕྲོད་པ་འདྲུ་ཞེས་གྲགས། །

སྐྱི་ཤིང་ཅམ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་གཅིག་ཤུའི་རྟེན་དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཅན་ལ་

སོགས་པ་མི་རྟག་པ་བརྟེན་པ་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བའི་འབྲེལ་པ་དང་།

བྱས་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །

དོན་གཅིག་ལ་ནི་འདྲུ་ཞེས་སྟེ། །

བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་སྦྱང་དང་འབྲེལ་པ་ལྟ་བུའམ། འོག་
སྒོག་ཤལ་རུ་དང་མིག་བཞི་ལ་སོགས་པ་དཀར་ཟལ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་
བའམ། ཐགས་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱན་སྦྱུང་བུ་དང་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཐ་དད་མི་
འབྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་ལ་འདྲུ་བའི་འབྲེལ་པ་དང་།

ཐ་དད་གཞན་གྱིས་གཞན་གོ་བ། །

ཁྱད་པར་བྱེད་ཚོས་འབྲེལ་ཞེས་འདོད། །

ཐ་དད་པའི་དབྱུག་པས་དབྱུག་པ་ཅན་ཏུ་གོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་
པར་བྱེད་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་།

འགགས་པའི་རྒྱ་དང་ད་ལྟར་གྱི། །

འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་སྦྱོར་འབྲེལ་ལོ། །

རྒྱ་འགགས་པ་དང་འབྲས་བུ་ད་ལྟར་བ་གཉིས་འབྲེལ་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་
པ་དང་།

བདག་དང་བྱ་བ་རྣམ་གཉིས་ལ། །

བྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དོ་ལོ། །

བདག་ཉག་པ་དང་བྱ་བ་མི་ཉག་པ་ལ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་པ་དང་།

མིག་གིས་གཞུགས་ལ་བལྟ་བ་ལ།

ཕྱད་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར།

གཞུགས་དང་མིག་འདུས་པའམ་དེ་བཞིན་དུ་ལྟས་དང་རེག་བྱ་འདུས་ནས་
འཛིན་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱད་པའི་འབྲེལ་པ་དང་།

རྗེ་ཁོལ་ཚུལ་ལ་སོགས་ཀྱང་།

འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཚོངས་པ་སྟེ།

ལྷ་བྱུག་དང་ལྷག་ཉམས། བྱ་ཚོད་དང་འཕྱི་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་རྗེ་ཁོལ་
དང་། ལུར་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚུལ་བྱུག་དང་། སྐྱ་དང་དོན་ལ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་
བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྐྱུལ་པ་དུ་མ་དོན་ལ་ཡོད་
པར་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚུགས་གཅིག་དུ་དགག་ན་གཉིས་ལས་
དང་པོ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི།

དོན་ལ་འབྲེལ་བ་འདོད་པ་ནི།

གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་པས་ཞེགས།

ལྡན་པ་དང་འདུ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དངོས་པོར་མེད་ན། དངོས་འབྲེལ་
མི་སྲིད་ཅིང་། དངོས་པོར་ཡོད་ནའང་གཅིག་ཡིན་ནའང་ཐ་དད་མེད་ལ། ཐ་

དད་ཡིན་ན་འདྲེ་བ་མེད་པས་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པར་སྤར་བཀག་པས་དེ་
དག་ཀྱང་ཁེགས་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་སློང་རྩལ་གྱི་འཐད་པ་ནི།

ལྡན་པ་སོགས་ལའང་གཞན་སེལ་གྱིས། །

སྐྱེལ་ན་གོ་བྱེད་ཡིན་ཞེ་ན། །

ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་བྱེད་རང་ལྟར་གཞན་
སེལ་གྱིས་སྐྱེལ་ན་སློང་རྩལ་པ་ཅི་སྟེ་མི་འགྲུབ་སྐྱམ་ན།

ལྡན་པ་ཅན་སོགས་གཞོན་བྱེད་ཡོད། །

གཞོན་བྱེད་མེད་ན་གཉིས་པོར་འདུས། །

དེ་དག་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་པར་མི་རུང་
ངོ། །གལ་ཏེ་གཞོན་པ་མེད་ན་འབྲེལ་བ་སློང་རྩལ་མོད། འོན་ཀྱང་དེའི་
བདག་གཅིག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་ལས་མི་འདའོ། །

དི་ལྟར་གཞོན་པ་ཡོད་ཅེ་ན།

འཁར་གཞོང་གིས་རྒྱ་ཤུག་ལ་སན་པའི་བྱང་པར་མི་བསྐྱེད་ན་རྒྱ་ཤུག་མི་
གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་སན་མ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སན་མ་བཏགས་ཀྱང་
གནས་ན་མཁར་གཞོང་མེད་ཀྱང་རྒྱ་ཤུག་སྤང་བ་མི་སྲིད་དོ། །བསྐྱེད་ན་སྤར་མི་
གནས་པ་ཕྱིས་གནས་པར་བསྐྱེད་པས་རྒྱ་འབྲས་ལས་མ་འདས་ཏེ། ཅམ་

འབྲེལ་ལས། རྒྱ་བྱུག་དང་ཚུ་སོགས་ལའང་དེ་ཡི་ཡུལ་ཏུ་གནས་པ། །བསྐྱེད་པ་
 འཁར་གཞོང་ལ་སོགས་པས་རུས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདྲ་
 བའི་འབྲེལ་པའང་བྱས་མི་རྟག་འདྲ་བ་མ་ཡིན་གྱི་དོན་དོ་སོ་བདག་གཅིག་ཉིད་
 ཏུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞོག་སློག་གཤམ་ལ་སོགས་པའང་འདྲ་བས་སྐྱེལ་བའི་ཡན་
 ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་མི་འདོད་ལ་ཞོག་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ཅན་ཡ་གྲུལ་མ་
 མ་རྣམས་འདུས་པ་ལས་ཚོགས་པའི་གོང་བུ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱལ་ཕྱོད་འདུས་པ་
 ལས་རིམ་ནས་འདུས་པ་ལས་སྤང་བོ་སྐྱེ་བ་ལྟར་པན་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། དབང་ཤེས་ལ་སྤང་རུང་གི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
 མཚེད་ལྟ་བུ་དེ་དོན་རྒྱལ་ཕྱོད་མས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དོན་ནམ་
 རྟོགས་རྒྱལ་ཕྱོད་གཞན་དང་ནི་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །རྒྱལ་ཕྱོད་ལས་གཞན་
 རགས་པའི་གོང་བུ་འགའ་སྐྱེ་བར་འཇུག་བས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྣམ་ངེས་ལས།
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་ལྟ་བུ་ཚོགས་པ་རྣམ་པར་འདོག་པ་ཡི། །རྒྱ་ནི་ཚོགས་པ་ཅན་
 རྒྱལ་རྣམ་བརྒྱུད་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། །ཚོགས་ཅན་དེ་དག་མེད་ན་ཚོགས་པ་དེ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། །དཔེར་ན་བ་ལང་མེད་པ་ཉིད་ལས་རྣ་ཅན་དཔོག་མི་རུས་པ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །རྒྱ་སྐྱོན་ལས་སྤམ་བུ་འབྱུང་བའང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་
 ཏུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རྣམ་འབྲེལ་ལས། དབང་པོས་
 འཕོད་འདྲའི་འབྲེལ་པ་འདྲིན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ལས་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར། །འབྲེལ་པ་མཐོང་བ་མེད་པར་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འབྲེལ་བ་སྤང་དུ་མི་རུང་ངོ་སྟོམ་ན། སྤང་རུང་མ་ཡིན་པའི་འཕྲོ་འདུ་
 དེ་སྟོམ་བྱ་ལ་མི་དགོས་ཏེ་སྟོམ་བྱ་རྒྱ་སྐྱུན་བཏགས་པ་ལས་སྐབ་པའི་སྱིར་
 རོ། །དེ་ཉིད་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བའོ་སྟོམ་ན། དེ་རྒྱ་འབྲས་ལས་མ་
 འདས་ཏེ་སྤར་གྱི་རྒྱ་སྐྱུན་ལས་སྟོམ་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་གཞན་སྐྱེས་པའི་
 སྱིར་རོ། །དེའང་རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྤར་གྱི་སྤལ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྟོམ་
 བྱ། །འདི་བཏགས་ཞེས་སྤར་གྱི་སྤལ་མ་ཐག་མཐན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་ལ། བྱིས་
 འབྲུང་བའི་འབྲས་བུ་སྟོམ་བྱར་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ཁྱི་ལྟ་བུར་ཡང་སྤལ་མ་དང་
 དུས་གཅིག་པའི་འབྲས་བུ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁྱད་པར་བྱ་བྱེད་
 གྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་། ཁྱད་པར་དང་ནི་ཁྱད་པར་ཅན། འབྲེལ་དང་འཇིག་
 ཉེན་ཚོས་ལྷགས་ནི། །བཟུང་སྟེ་དེ་དག་བརྗོད་བྱས་ནས། །དེ་ལྟར་རྟོགས་གྱི་
 གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཚོས་དབྱུག་པ་ཁྱད་
 པར་དུ་བྱ་གཞི་སྐྱེས་བྱས་བཟུང་བ་ན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཚོས་དབྱུག་པ་ཅན་
 ཞེས་འདོགས་པ་ནི་ཁྱད་པར་བྱས་ཚོས་གྱི་འབྲེལ་བ་ཞེས་སྤྲོ་སྟོགས་བྱེད་དང་
 བོད་རྣམས་ཁ་མཐུན་པར་སྟོམ་ཏེ། །དེ་ལྟར་ན་འཁར་གཞོང་དང་རྒྱ་མུག་གམ་
 མེ་དང་དུ་བའང་འབྲེལ་བ་གཞན་ཡིན་པས་ཅིས་དགག་དེ་ལ་དུས་མཉམ་
 པའི་ཉེན་དང་བཞེན་པའམ་མེ་དུད་གྱི་རྣམས་འབྲེལ་བར་མི་འདོད་གྱི་སྐད་
 ཅིག་གིས་སྤར་བའི་འཁར་གཞོང་དང་རྒྱ་མུག་གི་རྒྱ་རྒྱུག་ལས་རྒྱ་མུག་མི་ལྟར་
 བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་གཞན་སྐྱེ་ལ། མེ་དུད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གིས་སྤར་བའི་མེ་

ལས་དུ་བ་སྤྱིས་སྦྱོས་པས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་སྦྱོས་བྱ་དང་
དབྱུག་པ་དུས་མཉམ་པ་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འདོད་ཀྱི། སྐད་ཅིག་གིས་སྣ་བའི་
སྦྱོས་བྱ་དང་དབྱུག་རྒྱང་ལས་སྐད་ཅིག་གིས་འཕྱི་བའི་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་
བྱ་བ་ཚོས་གཞན་སྦྱོ་བ་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་
ནས་རྒྱ་བསྐྱབ་པ་ལ་འདིས་ངེ་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། འདྲ་མོད་འཁར་གཞོང་དང་
རྒྱུག་དང་ཚོགས་པ་དང་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམས་
ན་རྣམས་མཉམ་མི་རྣམས་ན་མི་རྣམས་མཉམ་མོ། །ཀལ་ཏེ་མི་རྣམས་སུ་རྒྱག་ན་འང་རྒྱ་
འབྲས་ཡིན་པ་ཅི་འགལ་ཏེ་ཚང་མང་གི་མེ་དུད་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་
དུ་བྱེད་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྒྱ་འབྲས་སུ་བསྐྱབ་མི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་པོ་དག་གིས་
ལྡན་པ་དང་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་འབྲས་སུ་བསྐྱབ་
མི་ཤེས་པས་སྦྱེགས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཉིད་ཁས་སྲུང་དགོས་སོ། །

གཞན་ཡང་གྲངས་ཅན་འདོད་པ་ཡི། །

ལྷགས་གོང་དང་ནི་མེ་བཞིན་དུ། །

འདྲེས་པ་རྣམ་དབྱེར་མེད་ཅེ་ན།

ལྷགས་མེར་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་ལྷགས་གོང་དང་ནི་མེ་བ་དང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་མི་བྱེ་བ་
བཞིན་དུ། རྗེས་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དང་ལྗང་བུའི་བདེ་སོགས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། །འདྲེས་
པས་རྣམ་པར་དབྱེར་བཤེས་པ་མེད་ཅེ་ན། །ཞེས་ལྷགས་གོང་མེར་སོང་བའང་རྒྱ་
འབྲས་སུ་བསྐྱབ་མི་ཤེས་པས་གྲངས་ཅན་ལྟར་འདྲེས་པས་རྣམ་པར་མ་བྱེད་

པ་ཉིད་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཁོངས་སུ་འདུ་མི་
འདུའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་པས་སྡེ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་
བོར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་བོར་བ་ཡི། །

ངན་རྟོག་པལ་ཆེར་སློབ་པོ་ལེན། །

སྐྱུགས་སྐྱུན་བཏང་ནས་སྐྱུགས་པ་ལ། །

བྱི་ལས་གཞན་པ་སུ་ཞིག་ཟ། །

བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཡང་ཚོལ་བྱུང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱོད་དང་། དཀར་སོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
དུང་། རྩོན་སོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལྷན་ལ་སོགས་པ་གཞི་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཁྱད་པར་
བྱེད་ཚོས་ནི་བདག་གཅིག་པར་གསལ་ལ། རྩོར་བའི་འབྲེལ་བ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟིན་ཏེ། །ཡང་བྱེད་པ་སོ་དང་ལས་ལ་
བྱ་བའི་འབྲེལ་བ་འདོད་དེ། ལས་འབྲས་ཆན་ལ་བྱེད་པ་སོ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བྱ་
བ་འཚོད་པ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་བརྟག་སྟེ། བྱེད་པ་སོ་རྟག་གམ་མི་རྟག་
དེ་ལ་གངས་ཅན་ནི་བྱེད་པ་སོ་མེས་རིགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ། ཟ་སོ་དང་རྟག་དངོས་
ཡིན་པ་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག་ །རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་མེད། ཅེས་བྱ་བ་
ཚོས་ལྟ་ལྟན་གྱི་བདག་དེ་ཡུལ་སྐྱོད་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཅམ་ལྟ་ལ་
ལོངས་སྐྱོད་པ་ན་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲེལ་བ་འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པས་

བདག་ལོ་མ་པོར་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་བཞི་ལྟན་དེས་ལུལ་ལ་དངོས་སུ་
 ལོངས་སྤོང་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བས་སེམས་པ་ཅན་གཞན་དང་ལྟན་པས་
 ལོངས་སྤོང་པ་ལ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་པ་ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་དག་མི་འཐད་དེ།
 བདག་རྟག་པ་ལ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་པ་དེས་བྱུང་པར་བསྐྱེད་ན་མི་རྟག་པར་
 འགྱུར་ལ་མ་བསྐྱེད་ན་བྱེད་པོས་ཅིའང་མ་བྱས་པས་འབྲེལ་པ་དགོས་པ་མེད་
 དོ། །གལ་ཏེ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་པས་ཅིའང་མི་བྱེད་ཀྱང་ལས་
 དང་བྱེད་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལྷས་བྱིན་འབྲས་
 ཚེན་འཚོད་པ་ན་ལྷས་བྱིན་དང་འབྲས་ཡོད་པ་ན་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པས་མེད་ལ་
 བྱ་བ་སྐྱེས་པ་ན་ལྷས་བྱིན་དང་འབྲས་ཚན་འགགས་ནས་མེད་པས་དེ་དག་གི་
 བར་ན་འབྲེལ་པ་ག་ལ་ཡོད། འབྲས་ཚན་འཚོད་པ་ཉིད་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 དེའི་ཚེ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་པོ་མིག་གིས་ལས་
 གཞུགས་ལ་བྱ་བ་ལྟ་བུར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་སྐྱེ་འཛིན་གྱིས་ལས་
 སྐྱེ་ལ་བྱ་བ་ཉན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་
 གཞུགས་འཛིན་དུ་སྐྱེས་པ་ན་དབང་པོ་དང་གཞུགས་མེད་ལ། གཞུགས་དང་
 དབང་པོ་ཡོད་པ་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མེད་པས་གཞུགས་དང་དབང་པོ་ལ་ལྟ་
 བ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲེལ་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་ཅིག་གིས་
 འཛིག་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་མེད་དེ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་པོ། །དེ་
 ཉིད་རྣམ་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཚོད་པའི་བྱ་བས་པན་འདོགས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱི་གསལ་

བར་བྱེད་པ། །ཡིན་པར་འདོད་ན་སྦྱི་རྟག་པ་འགྱུར་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གཞན་ལ་སྟོས་
 པ་མེད་ཅིང་། །རྣམས་འདི་ནི་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་གྱི་སྤྱུལ་གྱུར་གྱི་ཡོད་ན་ཡང་། །སྐྱེད་ཅིག་མ་ཉིད་
 དུ་ཐལ་བའི་སྤྱིར་སྦྱི་རྟག་དངོས་གསལ་བའི་བྱ་བ་གང་ལས་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་བདེ་བར་གཤེགས་པས། །འདི་ན་བདག་
 དང་སེམས་ཅན་མེད། །བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་དམིགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། །ཚོས་
 ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་
 འོ། །དེས་ན་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སྤང་བའི་འབྲེལ་བ་འང་རིགས་པ་དེ་ཉིད་
 གྱིས་ཁེགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་ཁོལ་དང་ཚུལ་ལ་སོགས་པའང་ཕན་ཚུན་
 ལུས་དང་སྟོག་གནས་པ་ལ་སུན་འདོགས་ན་རྒྱ་འབྲས་ལས་མ་འདས་ལ་སུན་
 མི་འདོགས་ན་འབྲེལ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་འོ། །དེས་ན་འབྲེལ་བར་སྐྱོ་བཏགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམས་ཐ་མི་དད་ན་བདག་གཅིག་པ་ལས་མི་འདའ་ཞིང་རྣམས་
 ཐ་དད་ལ་སུན་འདོགས་ན་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ་སུན་མི་འདོགས་ན་འབྲེལ་
 པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྟོ་ངོར་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོས་རི་
 ལྟར་སྐྱེལ་བའི་རྒྱལ་ནི།

- ནམ་རྟོག་ཡུལ་ལ་འདིག་རྟེན་གྱི།
- ཐ་སྙད་བཞིན་དུ་དབྱེ་བསྐྱུ་དང་།
- སྤྱི་རྟོག་པས་སྐྱེལ་བ་ཡིས།

འདུག་ཡུལ་བསྐྱབ་ཕྱིར་འབྲེལ་བར་འཐད། །

དོན་ཐམས་ཅད་དོ་མོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཏུ་གནས་པས་འབྲེལ་པ་མི་སྲིད་
 མོད། འོན་ཀྱང་གཞན་སེལ་གྱི་སློབ་སློབ་དོར་འབྲེལ་པ་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་
 བྱམ་པའི་རང་མཚན་ཉིད་གཅིག་ལ་ཐ་དད་ཏུ་འབྲེད་པའི་གཞན་སེལ་གྱིས་
 ལྟོ་ལྟོར་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་
 པ་མ་ཡིན་པ་སློང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱོན་གྱིས་བྱམ་པ་དང་། མི་ཉག་པ་
 དང་། བྱས་པའི་ལྷོག་པ་ལོགས་སུ་བྱེ་ལ། དེ་དག་གཅིག་ཏུ་སྦྱང་པའི་གཞན་
 སེལ་གྱིས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་ཞེས་བཏགས་
 སོ། །དེ་དག་ཀྱང་སློབ་ཚུལ་རང་དགའ་བས་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་དབྱེ་བསྟུ་བྱེད་
 པ་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱོན་གྱི་ཡུལ་ཐ་དད་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡགས་པའི་ཐ་སྦྱང་
 ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པས་མི་འགལ་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཤིང་ཞེས་པའི་མིང་དོན་
 གང་ལ་ལྡན་པའི་ཕན་ཚུན་དུ། །ཐ་དད་པའི་ཤིང་གསལ་རྣམས་ནི་ཤིང་གི་སྐྱེ་འཛིན་
 འདིའི་ས་བོན་ཏེ་བརྒྱད་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་ངི་ལྟར་
 ཡགས་པ་དེ་ལ། །དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི། །བསྐྱབ་པ་བྱ་བ་དང་བསྐྱབ་པ་
 བྱེད་པ་ཀུན་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ནི། །དམ་པའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་
 པ་ལ་གཞུག་པར་བྱའི་ཕྱིར། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་པའང་རྣམས་ཐ་དད་ཏུས་མཉམ་དང་། སྐྱ་བྱེ་
 གཉིས་ཀའི་དོན་ལ་མི་སྲིད་པས་སྤར་མཐོང་བའི་མེ་དང་བྱིས་མཐོང་བའི་དུ་

བ་གཉིས་མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པ་སྤྲུགས་གསུམ་ལ་སོགས་པས་སློ་
 རོར་འབྲེལ་པ་འབྲུབ་མོད། རོན་ལ་འབྲེལ་པ་ཡོད་ན་སྤྲུགས་གསུམ་ལ་སོགས་
 པ་རྟོག་པའི་བཟོ་ཅི་དགོས། དེའང་འབྲེལ་བརྟག་ལས། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་
 དམིགས་པ་དང་མ་དམིགས་པ་སྟོན་ཏུ་འགོ་བའི་སྤྲུགས་གསུམ་དག་ལས། །རྒྱ་འབྲས་ཁོ་
 བར་རབ་ཏུ་སྤྲུབ། །རི་ཞིག་དེ་ཙམ་ཡང་དག་དོན། །རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་རྟོག་སྒྲིའི་སྤྱོད་ཡུལ་
 རྩ་གྱི་གཟུང་བ་རྣམས། །རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྟོན་པ་ནི། །དོན་ལོག་པ་ཡི་དོན་བཞིན་སྟོན། །ཅིས་
 པའང་སྤང་། །འབྲེལ་པའི་དོན་བཞིན་ཡང་དག་དོན། །སྟོན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པ་
 ཡིན་པ་སྟེ་བསྟན་མི་རུས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། །རྣམ་ངེས་ལས་ཀྱང་། །དོན་དམ་པར་ནི་
 ཡོད་པ་ལའང་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 འབྲེལ་པ་འདི་དག་ནི་སློས་བཀོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ་ཞེས་རྣམ་འབྲེལ་
 ཏུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མི་དམིགས་པ་ལའང་སྤང་བུང་མི་
 དམིགས་པས་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྟོན་བསྐྱབ་པ་དང་། །རྒྱ་བཀག་པས་འབྲས་
 ཏུ་འགོག་པ་དང་། །བྱབ་བྱེད་བཀག་པས་བྱབ་བྱ་འགོག་པ་ལ་དངོས་འབྲེལ་
 མེད་ཀྱང་སེལ་བའི་བདག་གཅིག་དང་དེ་བུང་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་རྣམ་ངེས་
 ལས། འབྲེལ་པ་སློ་ཡིས་བྱས་པ་ནི། །མེད་པ་ལ་འང་གང་གིས་འགོག། །ཅིས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། །སློས་བདག་གཅིག་པར་སྐྱེལ་
 བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི།

བྱས་དང་མི་ཉག་སློལ་སླེལ་བ། །

དོན་ལ་གྲུབ་ན་དོན་འབྲེལ་ཡིན། །

དོན་ལ་དེ་དག་མ་གྲུབ་ན། །

དོན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ཞེ་ན། །

བྱས་པ་དང་མི་ཉག་པ་དེ་དག་སློལ་སླེལ་བ་ལྟར་དོན་ལ་གྲུབ་ན་དོན་ལ་
འབྲེལ་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ་མ་གྲུབ་ན་བྱས་པས་སྐྱ་
མི་ཉག་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། འབྲེལ་པ་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
སློལ་སླེལ་བ་ནི་སློ་ཚོས་རང་དགའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

བརྟགས་པ་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། །

མི་འཇུག་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས། །

འཇུག་པས་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་ནི། །

འབྲེལ་བ་ཉིད་རྒྱང་གཅིག་ཤོས་མིན། །

གཞན་སེལ་གྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བརྟགས་པ་སློ་ཚོས་དེ་མཐོང་བ་དོན་ཚོས་
ལ་འཇུག་ཏུ་རྒྱུ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་ལ་བྱས་པ་དང་མི་ཉག་པ་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་
དང་། གཞན་སེལ་གྱིན་ཅི་ལོག་དོན་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་རྒྱུང་བ་སྐྱུ་ལ་ཉག་པ་དང་
མ་བྱས་པར་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དང་པོས་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པས་འབྲེལ་
པའི་ཐ་སྟོན་རྒྱང་ལ། གཉིས་པས་མི་ཐོབ་པས་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་པར་འདོག་
སྟེ། རྟོག་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇུག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་

ཞེན་ལྷོ་སྲུང་འོད་དང་སྒྲོན་མའི་འོད་དག་ལས། རྣོ་སྲུང་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིས་ནོར་
སྲུང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མངོན་པར་རྒྱལ་པའི་ཚེ་ནོར་སྲུང་ཉོགས་པའི་ཚད་མ་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་གྱི་
ལྷན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང། སྒྲོ་དེ་གཉིས་ལོག་པའི་ཤེས་པར་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། །དཔེ་
དི་ལྟར་ན་ནོར་སྲུང་རྣམས་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དོ། །ཅིས་གསུངས་
པ་ལྟར་རྟོ། །དེས་ན་གཞན་སེལ་གྱིན་ཅི་ལོག་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲོའི་ཚོས་རང་
དགའ་བ་རྣམས་ནི་དོན་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ལ་ཚོད་པ་སྲང་བ་ནི།

- མེད་ན་མི་འབྱུང་དུ་བ་ལ། །
- མེད་ན་དེ་ནི་རྒྱ་མེད་འགྱུར། །
- ཡོད་ན་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡི། །
- འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། །

འབྲེལ་ལྷུལ་མེའི་སྤྲང་ན་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་འབྲེལ་ཚོས་དུ་བའི་སྤྲང་ན་དུ་
བ་འདི་མེ་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དོན་ལ་མེད་ན་དུ་བ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་
ཡོད་ན་དེ་ཉིད་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པའོ་ཞེ་ན།

- དོན་གྱི་དུ་བ་མེ་མེད་ན། །
- མི་འབྱུང་བ་ཚམ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། །
- སྲ་ཕྱི་བརྒྱུང་ནས་སྤེལ་བ་ནི། །

རྟོག་པ་མིན་པས་སྐྱེལ་མི་ལུས། །

དོན་ལ་རྒྱ་མེད་པར་འབྲས་བུ་མི་འབྲུང་མོད། ལྷན་གྱི་མེ་དེ་མེད་ན་ད་ལྷན་
གྱི་དུ་བ་མི་འབྲུང་ཞེས་མཚན་སྒྲིབ་བའི་འབྲེལ་པ་ནི་རྟོག་པས་བྱས་པ་མིན་
པ་དོན་ལ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཞེས་གསུངས་
པའང་སེལ་བའི་སློ་ངོར་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྣ་དོན་རྣམ་པར་བརྟགས་
པའི་འབྲེལ་པ་ཅན་འདོད་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་འབྲེལ་པ་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་འདི་མེད་
དོ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྷན་རྟེན། །རང་བཞིན་དང་། རྒྱ་དང་། རྒྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་སོགས།
དགག་ཉེས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་
འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་འབྲེལ་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་
བསྐྱབ་པ་དང་། མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ། དེ་དག་གང་གིས་ངེས་པའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་སྐྱབ་བྱེད་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ངེས་
བྱེད་གཉེས་ལས། དང་པོ་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་སྐྱབ་བྱེད་ནི། ལྷོག་པ་ཐ་
དད་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཚད་མ་གང་གིས་བྱུབ་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཉེས་
ལས་དང་པོ་ཐ་སྟོན་བསྐྱབ་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ནི།

མཚན་ཉིད་དང་ནི་མཚོན་བྱ་དང་། །

སྐྱི་དང་བྱེ་བྲག་འབྲེལ་བ་ཡང་། །

འཁྲུལ་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ། །

བརྟགས་པས་འགྲུབ་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །

ནོག་སློག་ཤལ་དང་བ་ལང་གི་ཐ་སྣད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་ནོག་སློག་ཤལ་དང་
ལྡན་པ་འདི་ཉིད་བ་ལང་ངོ་ཞེས་མིང་དོན་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ལ་བདག་
གཅིག་པའི་བརྟེན་ཆ་དང་བྱས་པས་འགྲུབ་ཀྱི། དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ་མཚོན་བྱ་
སྒྲོ་བཏགས་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་འབྲེལ་བའང་
སྒྲོག་པ་གཅིག་རྒྱང་དང་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་ཤིང་དང་ཤ་པ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་
ལ་བདག་གཅིག་པའི་བརྟེན་ཆ་དང་བྱས་པས་འགྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་
རྣམས་གཅིག་པ་བཀག་ཟེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི། བྱས་ཡོད་དང་མི་རྟག་པ་གཅིག་
ཡིན་པར་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་རྩ་བའི་རྟགས་
ནི།

གང་ཡོད་དེ་འཇིག་བྱམ་པ་བཞིན། །

སྐྱ་ཡང་ཡོད་ཅེས་རང་བཞིན་རྟགས། །

གཞུང་འདིས་ཡང་དག་གི་སྒྲོར་བ་བཀོད་པ་སྟེ། གང་ཡོད་པ་དེ་སྐད་ཅིག་
གིས་འཇིག་སྟེ་བྱམ་པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་
རྟགས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོར་བའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་ལས། ཚོས་ཅན་སྐྱ་ནི།

རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་ཉལ་པར་ཁས་བླངས་པའི་སྐྱེ་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ་འཁྲུག་པའོ། །བརྒྱབ་བྱའི་ཚོས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་ལོ། །ཤུན་ཚིགས་གྱི་དོན་ལའང་བཞི་ལས་དང་པོ་ཉལ་གས་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་ན། ཡོད་པའམ་བྱས་པ་གང་བཞེད་ཀྱང་རུང་མོད། འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་རྩལ་སྤན་དང་བདག་དང་དབང་ཕྱོག་དང་རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པར་མི་འདོད་པར་ཁོའི་སློང་རོལ་ཉལ་མ་གྱུབ་གྱིས་དོགས་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དེ་དེ་དག་ཡོད་པར་ཁོ་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཡོད་པ་དེའང་རྩུ་རྩུན་གྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་གྲིད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་བྱས་པ་ཉིད་དུ་ཁོའི་སློང་རོལ་གྱུབ་ན་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་པས་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བཉལ་པ་དགག་ན། བོད་ཁ་ཅིག་ཡོད་པའི་དོན་དོན་བྱེད་ལུས་པ་ལ་བྱས་ན་ལྟོས་པ་བའི་ཉལ་གས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། ལྷན་པར་ལྟོས་དང་དག་པ་སྟེ། །འདིག་ལ་འབྲས་དང་ཡོད་ཉིད་བཞིན། །ཞེས་བྱས་པ་ལྟོས་པ་བ་དང་། ཡོད་པ་མི་ལྟོས་པར་དག་པ་བར་གསུངས་པ་དང་འགའ་ལ། དོན་བྱེད་ལུས་པའང་དོན་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་དག་པ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་ཡོད་པ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ་དའི་མཚན་ཉིད་ནི་སློང་མ་བཏགས་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་མི་འཐད་དེ། བྱས་པ་ནི་རྩུ་རྩུན་གང་གིས་བྱས་ཞེས་བྱེད་པ་པོ་ལ་ལྟོས་ལ། ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ན་རྩུ་རྩུན་

ལ་མ་ལྟོས་ཀྱང་ཡོད་པར་རྣམས་པའི་སྱིར་ལྟོས་མ་ལྟོས་སུ་བཤད་ཀྱི་སྱིས་དོན་
བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྟོས་པ་བར་འདྲིལ་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པ་
ཡིན་ལོ། །གལ་ཏེ་སློབ་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བྱེད་ན་དངོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་
ནི་སློབ་བཏགས་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ཉིད་ལ་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་འདོད་
ན་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཡིན་ཞེས་ད་གཟོད་འདྲིལ་དགོས་པས་མཐར་
སྱུང་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་སློབ་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྟགས་ན་འདྲིལ་གོ། །

ཡང་བོད་སལ་ཆེར་དངོས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཡོད་
པས་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་མ་དེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་
གཉིས་ཀ་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་སྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ཅམ་
ལ་དངོས་པོའི་ཡོད་ཅམ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཡོད་ཅམ་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
དངོས་མེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཅི། དོན་བྱེད་རྣམས་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་ལ། མི་རྣམས་
ན་ཅིའང་མེད་པས་ཡོད་པར་མིང་བཏགས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཡང་
རྟགས་དགོད་པ་ན་ཡོད་ཅམ་མ་དེས་པར་འགྱུར་བས་དངོས་པོའི་ཡོད་པ་
ཡིན་པའི་སྱིར་ཞེས་དགོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རིགས་
པ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ངན་རྟོག་གི་རྟོག་པ་འདི་ཅམ་ཞེས་སློང་བ་སྐྱབ་པོ་དེ་དག་
གི་སྣེ་དུ་ཅི་ཞེས་ཞུགས། གསུམ་པ་རང་གི་ལྷགས་ནི། ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་
དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཞེས་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །

བཞི་པ་དེ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་སེམས་སམ་སྱི་རོལ་གྱི་

དངོས་པོ་རྒྱན་འགག་ཀ་མའི་ཐ་མའི་སྐད་ཅིག་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་སྱིར་
དངོས་མེད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱན་དང་མ་སྤང་པ་ཡིན་པས་སྤང་
ན་དོན་བྱེད་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་རྟགས་དེ་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྟོས་མེད་
དང་། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ནི།

སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་འཇིག་པ་ཡིན། །

དེ་ལ་འཇིག་བྱེད་གཞན་མི་དགོས། །

དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་བྱས་པའམ། ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྐྱེས་པ་ན་
སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཞིག་པ་ཞེས་མིང་གདགས་ཀྱི་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གཞན་གྱིས་
བཤེག་ནས་ཞིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་གྲུབ་པ་ཅིའང་མེད་དོ། །དེ་སྐད་དུ། བུ་
པ་རང་གི་དངོས་རྒྱ་ལས་གཞན་མེད་པའི་སྱིར་ན་འཇིག་པ་ནི། །རང་གི་ངོ་བོས་རང་
ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་དོ། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས་
དང་པོ་རྟགས་དགོད་ན། རོ་བོ་གང་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དེའི་ངོ་བོ་
ལ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཚོགས་པ་ཐ་མ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་
བཞིན་དངོས་པོ་འཇིག་པའང་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་རང་
བཞིན་གྱི་རྟགས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་གཞོད་པའམ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མ་གྲུབ་པ་
སྤང་བ་ནི།

འཇིག་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྷོས་ཕྱིར། །

ལྷོས་མེད་འདི་ནི་མ་གྲུབ་ལོ། །

བུམ་པ་འམ་ཤིང་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་གྱི་འོན་ཀྱང་ཐོ་བའམ་
མེ་ལྷ་བྱ་རྒྱ་གཞན་གྱིས་འཇིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དབྱང་དེ།

འཇིག་པར་བྱ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་། །

ཞིག་པ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །

འཇིག་པའི་སྐྱ་དོན་འཇུག་མོད་གྱི། །

གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྒྱ་མི་དགོས། །

འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་དེ་འཇིག་རྒྱ་བུམ་པ་འམ་ཤིང་ལྷ་བྱ་དངོས་པོ་ལའང་
འཇུག་ཞིག་ནས་མེད་པ་དངོས་མེད་ལའང་འཇུག་པ་ལ་ཚོས་གྱི་གྲགས་པས་
འཇིག་པར་བྱ་རྒྱུ་དངོས་པོའི་སྐྱབས་སུ་རྒྱ་མེད་དུ་གསུངས་པ་ནི་འཇིག་པ་
ཉིད་དངོས་པོ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་སྐྱེད་པ་ལས་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་ལྷོས་པ་ལ་
དགོངས་ལ་ཞིག་ནས་མེད་པ་ལ་འཇིག་པར་འདོགས་པའི་སྐྱབས་སུ་རྒྱ་མེད་
ནི་རྒྱ་གཞན་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་འཇིག་པ་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་ཀ་ལྷར་ཡང་འཇིག་པ་ལ་རྒྱ་མི་དགོས་པར་གསལ་ལོ། །འདིའི་
དགོངས་པ་མ་ཤེས་ན་གཞུང་འཆད་པ་འབྲེལ་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ཅམ་ཉིད་
གྱིས་ལྷོས་མེད་འགྲུབ་མོད། འོན་ཀྱང་འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་འདི་དབྱིས་ཕྱིན་པར་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་བརྟགས་ལ་དགག་སྟེ།

བྱམ་འཇིག་དངོས་མེད་རྒྱ་མི་ལྷོས། །
དངོས་ནའང་རང་གྲུབ་རྒྱ་ཅི་དགོས། །
གཞན་རྒྱས་བྱས་པས་དེ་མི་འཇིག། །
དེས་ན་འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་གྲུབ། །

ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་བྱམ་པ་འཇིག་པར་བྱེད་ན་འཇིག་པ་དེ་ཅི་དངོས་མེད་
ཡིན་ན་རྒྱས་བསྐྱེད་པར་འགལ་ལོ། རྒྱས་བསྐྱེད་ན་དངོས་མེད་དུ་འདོད་ཀྱང་
དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ་ལྷ་གྲུ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་པ་དངོས་པོ་བྱེད་ན་དངོས་པོ་ལ་
རང་གཞན་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པས། བྱམ་པ་རང་བྱ་མི་དགོས་ཏེ་རྗེ་མཁན་
གྱིས་བྱས་ཟིན་པའི་བྱིར་རོ། །བྱམ་པ་ལས་གཞན་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འཇིག་པའི་རྒྱ་
ཐོ་བ་དེས་བྱམ་པ་ལས་གཞན་ཐོ་བའམ་གྱོ་མོའམ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ཞིག་
བྱེད་བརྟག་གང་། ཐོ་བ་རང་ཐོ་བས་བྱེད་མི་སྲིད་དོ། གྱོ་མོ་བྱས་ན་བྱམ་པའི་
ཉེར་ལེན་དང་ཐོ་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ལས་གྱོ་མོ་སྐྱེ་བ་ཁོ་བོ་ཡང་འདོད་
དོ། །གལ་ཏེ་གྱོ་མོར་བཏང་བ་ཉིད་འཇིག་པ་རྒྱས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གྱོ་
མོ་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇིག་པ་བསྐྱེད་པར་འདོགས་ན་སྤྱན་པོ་ལ་བ་ལང་ལྟར་མིང་
ལ་མི་བཅད་དོ། །གལ་ཏེ་སློན་མ་གཅིག་གིས་སྤོང་བྱ་བསྐྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་
སེལ་བའི་འབྲས་བུ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཐོ་བ་གཅིག་གིས་བྱམ་པ་དངོས་
མེད་དུ་འཇིག་པ་དང་གྱོ་མོ་དངོས་པོ་གཉིས་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། སློན་
མ་གཅིག་ཉིད་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་དབྱེ་བས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེད་ཀྱང་འདིར་

འཇིག་པ་དངོས་མེད་དང་གྱོ་མོ་དངོས་པོ་གཉིས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་མཚུངས་པ་
 ག་ལ་སྲིད། མོ་བ་དང་གྱོ་མོ་ལས་གཞན་ཞིག་མོ་བས་བྱེད་ན། གཞན་བྱས་པས་
 བུམ་པ་མི་རྟག་པ་བྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་མོ་བས་བུམ་པ་བཤེག་པ་ཡིན་
 གྱི་གྱོ་མོ་ནི་མེས་བྱས་པའི་ཐལ་བ་ལྟར་བྱགས་ལས་བྱུང་བའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་རྩ་
 མཁན་གྱིས་ཀྱང་འཇིག་པ་བཤེག་པར་གྱུར་གྱི་བུམ་པ་བྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་
 ལ་སོགས་པ་ཏུ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་བུམ་པ་འཇིག་པ་ནི་ཡུ་བྱ་གཉི་ག་འདོད་
 ལ། འཇིག་པ་ལ་རྩ་མི་དགོས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པས་འཇིག་པ་རྩ་ལ་སྟོས་
 མེད་དུ་གྲུབ་པོ། །དེ་རྒྱུད་དུ་འདྲ་། དེས་ན་རྩ་ཚམ་པོ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་པའི་ངེས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། །བུམ་པའི་འཇིག་པ་རྩ་དང་ལྡན་པར་སྣོ་བ་རྣམས་ཀྱིས། །འཇིག་པ་
 དེ་བསྐྱེད་པའི་རྩ་ནི་ཐམས་ཅད་དག །འཇུལ་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། །འཇིག་
 པ་བསྐྱེད་ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམ་
 འབྲེལ་དུ། ཤིང་འཇིག་པའི་རྩ་མེ་ཡིན་འོ། །ཞེས་རིག་བྱེད་པས་ཁས་སྲུངས་པ་
 ལ། ཤིང་འཇིག་པ་དེ་ཤིང་དང་གཅིག་ན་ཤིང་སྐྱེས་ཟིན་པས་མེས་བྱ་ཅི་དགོས།
 ཐ་དད་ན་འདྲ་ཤིང་མི་འཇིག་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་རྟག་ཏུ་ཤིང་མཚོང་བར་
 ཐལ། མ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མེ་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་ཤིང་འཇིག་པ་ཡིན་པས་
 ཤིང་མི་མཚོང་ངོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་གཞན་སྐྱེས་པས་གཞན་འཇིག་ན་ཏུ་ཅང་
 ཐལ་ལོ། །ཡང་ཤིང་རྟག་ན་མེ་སྐྱེས་ཀྱང་མི་འཇིག་དགོས་ལ། མི་རྟག་ན་འདྲ་
 ཤིང་ཁོ་རང་འཇིག་པས་མེ་མི་དགོས་སོ། །མེ་སྐྱེ་བ་དེས་ཤིང་བསྐྱེབས་པས་

མི་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། ཤིང་མི་འཚིག་པར་ཐལ། བསྐྱབས་པ་ཅམ་ལས་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཀག་སྟེ། མེ་ཡིས་ཤིང་ལས་དོན་གཞན་དུ་
གྱུར་པའི་ཞིག་པ་དག་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ཤིང་འཚིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །མེས་བསྐྱབས་
པའི་རྗེས་སུ་ཤིང་ནི་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁོ་ན་རེ་ཞིག་པ་དོན་གཞན་
འདི་ཉིད་ཤིང་འདི་ཡི་འཚིག་པ་ཡིན་ཅེ་ན། །རི་ལྟར་ན་མེ་ལས་སྐྱབས་པའི་ཞིག་པ་དོན་
གཞན་ནི་གཞན་ཤིང་གི་འཚིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་།

འཚིག་པ་དངོས་མེད་རྒྱས་བྱེད་ཅེས། །

སྣ་ན་ལྟོས་མེད་ལྷགས་ལས་བྱུབ། །

འཚིག་པ་རྒྱ་ལྡན་དུ་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཚིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་
མེད་པར་བྱེད་པ་ལ་བསམས་ནས་མེད་པ་རྒྱས་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ཁས་
སྲུངས་ཉིད་ཀྱིས་ལྟོས་མེད་བྱུབ་སྟེ། འདི་ལྟར།

དངོས་མེད་རྒྱ་ཡིས་བྱེད་པ་དང་། །

རྒྱ་ཡིས་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ། །

དོན་མཚུངས་དཔེར་ན་མེད་པ་ལ། །

ལྟ་དང་བལྟ་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན། །

ཚུལ་འདི་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་དང་སྦྱར་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འཚིག་པ་

དེའི་རྒྱུ་ལ་འཇིག་པ་བསྐྱེད་ངེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་ངོ། །དེའི་འབྲེལ་
 པར། ཡང་གི་སྐྱེས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་བཀག་པའི་ཡང་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དགོངས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པའི་རྒྱུ་དེས་མེད་པ་
 བྱེད་དོ་ཞེས་ཁས་སྐྱེད་པ་འབྱུགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ལ།
 དེ་ལྟ་ན་འཇིག་པའི་རྒྱུས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་འགོག་སྟེ། འདི་ལྟར་འཇིག་པའི་
 རྒྱུས་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཁས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་བྱ་བྱེད་ལས་
 གོལ་བའི་འཇིག་པའི་རྒྱུ་འདིས་དངོས་པོ་འཇིག་པ་ལ་ཅིའང་མ་བྱས་པས་
 འཇིག་པ་ལྟོས་མེད་གྲུབ་པར་དགོངས་ཏེ། དཔེར་ན་མེད་པ་ལ་ལྟ་བུ་དང་བལྟ་
 རྒྱུ་མེད་པའམ། བམ་མཁའ་སྐྱོམ་པ་དང་བསྐྱོམ་རྒྱུ་མེད་པའམ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
 པ་བསྐྱོམ་པ་དང་སྐྱོམ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དོན་གཅིག་གོ། །
 གཉེས་པ་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ནི།

ཚོགས་པ་ཚང་ཡང་ལྷ་ལྷ་བཞིན། །

ལྟོས་མེད་འདི་ཡང་མ་ངེས་ལོ། །

ཁ་ཅིག་ས་པོན་དང་རྒྱ་ལུང་གི་ཚོགས་པ་ཚང་ནས་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་
 ཏུ་བྱིན་ཡང་། ལྷ་ལྷ་མི་སྐྱེད་པ་མཐོང་བས་ཉགས་དེ་བརྒྱབ་བྱ་བས་ལ་མ་ངེས་
 སོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ།

ཚོགས་པ་དེ་དག་འགྱུར་བ་ལ། །

ལྷོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ངེས་མིན། །

དེ་དག་ཚོགས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར་ལྷོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་
མ་ལྷགས་སོ། །

བྱས་པའང་དུས་ལ་ལྷོས་ཤེ་ན། །

འོ་ན་བྱས་པ་ལ་ཡང་འཇིག་པ་ཡོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་དུས་གཞན་ལ་ལྷོས་སོ་ཞེ་ན།

དུས་ལ་ལྷོས་ན་བྱས་པ་དེ། །

འགྱུར་ན་འཇིག་པ་ལྷོས་མེད་གྲུབ། །

མི་འགྱུར་སྐར་བཞིན་འཇིག་མེད་གནས། །

བྱས་པ་འཇིག་པ་དུས་ལ་སྔོན་ཀྱི་བར་དུ་འགྱུར་ན་འཇིག་པ་ལྷོས་མེད་གྲུབ་
ལ། མི་འགྱུར་ན་སྐར་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ལ་བྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་ཀྱང་
མི་འཇིག་པར་ཐལ། དེས་ན་དུས་ལ་ལྷོས་ནས་ཕྱིས་འཇིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་
པོ་ཉིད་ནས་ལྷོས་པ་མེད་པར་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་གྲུབ་སྟེ། དང་པོ་མི་
འཇིག་མཐར་མི་འགྱུར། །ཞེས་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཚོགས་པ་འགྱུར་མེད་གཅིག་ཡིན་པས། །

གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་མ་གྲུབ་ལོ། །

ས་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པས་
རྒྱན་འགྱུར་བ་ལ་ལྷོས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་བོ་སྟམ་ན།

ཚོགས་པས་བྱི་ནས་བསྐྱེད་པ་ལྟར། །

གཅིག་ཕྱིར་དང་པོ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། །

ས་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ཐ་མས་ལྷུ་གུ་སྐྱེད་པ་ལྟར་སྐྱར་
ཚོགས་པ་ཚམ་ཉིད་ན་སྐྱེད་པར་ཐལ་ཏེ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་བྱིར་རོ། །

གཅིག་ཉིད་ན་ཡང་གོགས་ཡོད་ཕྱིར། །

ལྷུ་གུ་བསྐྱེད་པར་མི་ངེས་ན། །

གལ་ཏེ་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ཚོགས་པ་དང་པོ་ལ་གོགས་སྲིད་པའི་བྱིར་སྐྱེད་
པར་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན།

གོགས་ཅན་གོགས་མེད་ཐ་དད་ཕྱིར། །

གཅིག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་གཉིས་སུ་འགྱུར། །

ཚོགས་པ་སྐྱ་བྱི་གཉིས་ཐ་དད་ཏུ་ཐལ་ཏེ་གོགས་ཅན་གོགས་མེད་ཡིན་པའི་
བྱིར་རོ། །

ནས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་སྐྱ་ལུ་ཡི། །

ལྷུ་གུ་བསྐྱེད་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱང་། །

སྐྱ་ལུའི་ལྷུ་གུ་མི་བསྐྱེད་པས། །

གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་མ་ངེས་ལོ། །

གལ་ཏེ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ལའང་སྐྱ་ལུའི་ལྷུ་གུ་སྐྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་

ལྷོས་མེད་གྱི་རྟགས་ལྷགས་ཀྱང་དེས་སྤྱི་ལུ་ལྷུ་གུ་མི་སྦྱེད་པས་རྟགས་དེ་མ་
ངེས་སོ་ཞེ་ན།

སྤྱི་ལུ་ས་བོན་ལ་ལྷོས་བྱིས། །

ལྷོས་མེད་ཡིན་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ། །

དེ་ལྷོས་མེད་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་འབྲུབ་སྟེ། སྤྱི་ལུ་ས་བོན་གྱི་རོ་བོ་
ལ་ལྷོས་བཅས་ཡིན་ནོ། །

བྱས་ཡོད་སྐད་ཅིག་འཇིག་པ་མིན། །

འཇིག་པའི་རྒྱ་ལ་ལྷོས་ཤེ་ན། །

འོ་ན་བྱས་པའམ་ཡོད་པ་ལའང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་འཇིག་པ་མེད་དོ། །འཇིག་
པའི་རྒྱ་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར་ལྷོས་མེད་གྱི་རྟགས་མི་འབྲུབ་ཐོ་
ཞེ་ན། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ།

ལྷུ་གུ་རང་རང་རྒྱ་ལ་ལྷོས། །

དངོས་འཇིག་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་ལྷོས། །

འཇིག་པ་དངོས་མེད་རྒྱ་མི་དགོས། །

དེས་ན་འཇིག་བྱེད་གཞན་མི་དགོས། །

སྤྱི་ལུ་དང་ནས་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་སྦྱེད་པ་དང་མི་སྦྱེད་པའི་རང་བཞིན་
ནི་རང་རང་གི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་པན་ཚུན་རྒྱ་མ་ཡིན། དེས་ན་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་དེའི་

རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འབྲུང་བ་དང་འབྲུང་བ་ལས་གྱུར་པ་བྱུང་པར་
 མེད་པ་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་
 ཐ་དད་པ་དང་མི་དད་པའི་བྱུང་པར་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་
 གྱིས་བྱེད་པས་ཡུལ་དུས་རྣམས་པ་ཐ་དད་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཐ་དད་ལ་མ་ལྟོས་
 པར་མི་འབྲུང་བར་ཚད་མ་གཉིས་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པའམ་ཡོད་
 པ་འདིག་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བས་རྒྱ་གཞན་མི་དགོས་
 ལ་དངོས་མེད་ཡིན་ནའང་སྐྱེ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་སྤྱ་
 ལྟོགས་བྱེད་གྱིས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་འདིག་པ་ལ་ཐོ་བ་སོགས་གང་ཅི་ཡང་རུང་
 བ་ཞིག་རྒྱ་འདོད་ཀྱང་རུང་མི་འདོད་ཀྱང་རུང་འདིག་པར་ཁས་སྐྱོངས་པ་ཉིད་
 གྱིས་སྤར་ཡང་འདིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་ལ། གལ་ཏེ་མི་འགྲུབ་ན་ཕྱིས་
 ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ་རང་བཞིན་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་
 བོ་འདིག་མེད་རྒྱས་བསྐྱེད་པའམ། འདིག་མེད་དོན་བྱེད་ལུས་པར་འདོད་པ་
 དེས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འདིག་པའམ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་ཅིག་
 ཁས་སྐྱོངས་དགོས་ལ། དེ་མི་གྲིད་དེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིས་འདིག་པའམ་
 དོན་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོས་མེད་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་པོ། །
 གསུམ་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི།

དངོས་འགལ་རྣམས་གཅིག་འགྱུར་བ་དང་། །

དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མི་འཐད་དང་། །

ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་མཚུངས་པ་ཡི། །

ཐལ་བ་གསུམ་གྱིས་འདིར་མི་འགོག །

རིག་བྱེད་པ་ན་རེ། འཇིག་པ་ལ་རྒྱ་མེད་ན་དེ་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དངོས་
 མེད་ཡིན་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་མི་རྟག་པ་དང་འཇིག་
 པ་རྒྱ་མེད་རྟག་པ་གཉིས་དངོས་འགལ་བྱུང་བའི་སྟེང་དུ་རྣམ་གཅིག་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱུ་ཉེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཁོ་ན་རེ་འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་ཅན་ཡིན་
 པར་འདོད་ན་འང་། ཁོ་ན་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤིང་དངོས་པོ་དང་འཇིག་པ་དངོས་
 མེད་དག །ལྟ་བུ་ཅིག་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་
 རོ། འདི་མི་འཐད་དེ། ཞིག་པ་ལ་རྒྱ་མེད་པས་དངོས་མེད་ཡིན་ཡང་རྟག་པར་
 མི་འགྱུར་ཉེ། ཁོ་པོ་ཅག་དངོས་མེད་ངོ་པོ་མེད་པར་འདོད་ལ། རྟག་མི་རྟག་གི་
 དབྱེད་པའང་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་གི་དངོས་མེད་ལ་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་བཤད་
 ཟེན་ཉོ། དེས་ན་རྟག་མི་རྟག་ངོ་པོ་གཅིག་པའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་ཉེ། རྣམ་འགྲེལ་
 ལས། ཞིག་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་རྟག་རྣམ་ཉིད་དུ་ག་ལ་ཡིན་ཉེ་མིན། ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། ཁོ་ན་ཞིག་པ་དངོས་མེད་ལ་རྣམ་པ་མེད་པས་དེས་དངོས་པོ་འཇིག་
 པར་མི་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དངོས་པོ་རྟག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཉེ།
 དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཞིག་པ་དངོས་མེད་གྱིས་དངོས་པོ་འཇིག་པར་མི་
 འདོད་པས་སོ། །དེའང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཞིག་པ་དངོས་མེད་འདོད་པ་ལ་དངོས་པོ་

འཇིག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི། །ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མི་རུང་སྟེ། །ཁང་གི་ཕྱིར་དངོས་
པོ་རྣམས་འཇིག་པ་གཞན་པ་ཡིས། །འཇིག་པར་བྱེད་པ་དག་ནི་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་འཇིག་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཞིག་པས་ཞིག་པ་དེ་
དངོས་མེད་དུ་མི་འདོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་རང་གི་རྩ་ལས་སྐད་ཅིག་གཅིག་སྐྱེས་
ནས་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དུ་མི་སྣོད་པ་ཅམ་ལ་འཇིག་པ་ཟེར་གྱིས་འཇིག་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ལོགས་པ་མི་འདོད་དོ། །དེའང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་
རང་གི་འཇིག་པ་དེ་རང་རྩ་ལས་གཞན་ལ་ལྷོས་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷོས་མེད་ཡིན་པ་
དེ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །དངོས་པོ་དང་དེ་ཡི་འཇིག་པ་ཐ་དད་དུ་
སྒྲོ་བཏགས་ནས། །འཇིག་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་རྩ་གཞན་མེད་པ་ཅན་དུ་བཤད་
དོ། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི།
རྒྱལ་དཔོག་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་འཇིག་པ་རྩ་མེད་ཡིན་ན་སྤར་ངེད་ལ་བཀོད་
པ་ལྟར་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
མ་ཞིག་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་ན་ཤིང་ངམ་བུམ་པ་ཉིད་མཐོང་
བར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་ན་དངོས་
པོ་ལ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་བརྟག་པ་དེ་འཇུག་
གི་འདིར་འཇིག་པ་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲོན་མི་འབྱུང་
དོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཞིག་པ་དེ་ཤིང་དེ་ཡི་དངོས་པོ་ལས་གཅིག་དང་ཐ་དད་

ཀྱི་བརྟུག་པ་རྩུང་བྱང་ཙམ་དུ་འགྱུར་བར་མེད་དེ། ཤིང་ཞིག་ནས་མེད་པར་གྱུར་པ་
ཙམ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་འདིར་
འགྱུར་ཏེ། །གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་བརྒྱབ་པ་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་
རྟོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེས་ན་ཤིང་ཞིག་ཟིན་པ་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
པ་ཡང་། །དངོས་པོ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དགག་པ་ཙམ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རྟོ། །

གསུམ་པ་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། བྱས་
པའམ་ཡོད་པར་མཚུངས་པ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་མི་སྲིད་ན། དངོས་པོ་
མཉམ་པོ་ལ་རང་གི་ཡུལ་དུ་དངོས་པོ་གཞན་སྐྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་
ཐོགས་བཅས་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གོགས་མི་བྱེད་པའི་སྲོ་དང་སྤང་
བ་ལ་སོགས་པའི་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱང་མི་སྲིད་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན་མི་
མཚུངས་ཏེ། བྱས་པའམ་ཡོད་པར་སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་མི་
རྟག་པ་དང་རྟག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཐ་དད་མེད་ལ་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་
གཉིས་རྒྱ་ཐ་དད་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པས་ག་ལ་མཚུངས། དེ་སྐད་དུ་འང་། རྣམ་
འགྲེལ་ལས། དཔེ་རི་ལྟར་ན་སྐྱེ་ལྡན་དུ་ཡོད་པར་འདྲ་ཡང་བུམ་སོགས་འགའ་ཞིག་
ཉིད། ཐོགས་བཅས་ཉིད་དང་རིག་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་ཐོགས་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་
བཞིན་དུ། །སྐྱེ་ལྡན་གྱི་ཡོད་པ་རྣམས་འདིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། །སྐྱེ་ལྡན་
མིན་པའི་ཡོད་པ་རྣམས་འདིག་པ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། །ཞེས་དོགས་པ་བཀོད་ནས་དེའི་

ལན་དུ། མོགས་བཅས་མོགས་མེད་རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་པ་ལས། །འབྲས་
བུ་བུམ་སོགས་དང་རིག་པའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་པ་སྟེ། །རྟག་མི་རྟག་ཐ་དད་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱ་རྩམས་མེད་པའི་སྲིད། །ཡོད་པ་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་བུ་
འབྲུང་བ་མེད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལའང་། །གཉིས་ལས་སྟོགས་སྣ་མ་ནི།

བྱ་རོག་དཀར་པོ་སྲིད་པ་ལྟར། །

དངོས་པོ་རྟག་པ་མི་འགལ་བེད། །

དབང་ཕྱག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་བྱ་རོག་པལ་ཆེར་ནག་པོར་མཐོང་ཡང་
བརྒྱལ་དཀར་པོར་སྲིད་པ་ལྟར། དངོས་པོའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པས་བུམ་པ་
ལ་སོགས་པ་པལ་ཆེར་མི་རྟག་ཀྱང་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་རྟག་
པར་སྐྱེའོ། །དེའི་སྲི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་གྱི་མཐར་འཇིག་པར་མཐོང་བ་
འདི་དག་ལ་སྟོས་མེད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་འབྲུབ་ཀྱང་། དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་
རང་བྱུང་ཡིན་པས་བྱས་པའི་རྟགས་མི་འབྲུབ་ལ་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཐ་མར་
འཇིག་པ་མ་མཐོང་བའི་སྲིར་སྟོས་མེད་ཀྱིས་མི་རྟག་པར་མི་འབྲུབ་པས་ཡོད་
པའི་རྟགས་བྱུབ་ཀྱང་མི་རྟག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མི་འབྲུབ་པོ། །དེས་ན་མི་མཐུན་
སྟོགས་ལ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཞུགས་པས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བེད་རོ། །གཉིས་
པ་དེ་དག་པ་ལ་གཉིས་ལས། བཟླ་ན་མི་འཐད་པ་ནི།

རྟག་དེས་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་ན།

དངོས་མེད་ཡིན་ཕྱིར་དོན་ལ་མཐུན།

རྣམས་དེ་འགྱུར་ན་རྟག་པ་ཉམས།

འགྱུར་བ་མེད་ན་བྱེད་པ་འགལ།

དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྟག་པར་འདོད་པ་དེ་ཅི། དོན་བྱེད་མི་རྣམས་ན་ཡོད་
པར་མིང་བཏགས་ཀྱང་དངོས་མེད་ཡིན་པས་མིང་ལ་མི་བརྟན་དོ། །གལ་ཏེ་
རྣམས་ན་དེས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆེ་སྲར་གྱི་རང་བཞིན་ལས་འགྱུར་ན་མི་རྟག་པར་
འགྱུར་ལ་མི་འགྱུར་ན་དོན་བྱེད་པ་འགལ་ཏེ། དོན་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་
ལས་མ་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟགས་དགོད་
པ་དང་། སྦྱོར་བའི་དོན་ངོས་བཟུང་དང་། རྟགས་ཀྱི་རིགས་ངོས་བཟུང་
བའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་གང་བྱེད་མིན་དེ་དངོས་མེད།

མཁའ་བཞིན་རྟག་པའང་བྱེད་པས་སྟོང་།

གང་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པ་དེ་ཡོད་པས་སྟོང་སྟེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དབང་
ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྟག་པའང་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་ངོ། །ཞིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
རྟག་པ་ལ་རྟགས་བྱས་པའང་ཡོད་པ་འགོག་པས་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་
ཚིགས་སོ།

གཉིས་པ་སྐྱོར་བའི་དོན་ངོས་བརྒྱུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚེས་ཅན་
དང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་། གཏན་ཚིགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་རང་གི་
ལྷགས་ནི།

ཚེས་ཅན་རྟག་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན། །

ཚེས་ཅན་ནི་མ་རོལ་གྱིས་ཁས་སྲུངས་པའི་དབང་ལྷན་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་
སྐྱོདོན་ལ་རང་མཚན་དུ་བརྒྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་
དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། རང་མཚན་ཚེས་ཅན་དུ་འདོད་པ་དགག་ན། བོད་
འགའ་ཞིག་ཤེས་བྱ་བ་ལ་གནས་པའི་འཇིག་པ་ཁེགས་ཙམ་ཚེས་ཅན་ཡིན་
ཞེས་ཟེར་བ་དང་། རྟག་པའི་རང་མཚན་ཤེས་བྱ་ལ་སྲུབ་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་ཚེས་
ཀྱི་བྲགས་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་སྐྱོར་དོན་ཚེས་ཅན་དུ་འདོད་པ་དགག་ན། ཁ་ཅིག་སྐྱོདོན་ཚེས་
ཅན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྐྱོདོན་རྒྱུང་བ་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱས་
པས་རང་མཚན་ལ་མ་འབྲེལ་བའི་སྐྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ནི།

དངོས་པོ་བཀག་ཉིད་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས། །

བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ནི་ཁ་དོག་ཏུ་དབྱུང་བུ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དོན་གྱིས་གོ་བ་བྱས་
པའམ་ཡོད་པས་སྟོང་པའི་མེད་དགག་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷགས་ཚེས་དང་། ལྷབ་

པ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལྷགས་དགག་པ། རང་ལྷགས་
བརྗོད་པ། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མངོན་སུམ་གྱིས་
གྲུབ་པ་དགག་ན།

ཕྱོགས་ཚོས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཟེར། །

ཁ་ཅིག་རྟག་པ་ལ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་
ཚོས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། དགག་གཞི་རྟག་པ་འགྱུར་མེད་
ལ་རྟོག་པ་དང་། དགག་བྱ་དོན་བྱེད་པ་འགྱུར་བ་ལ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་
འཛིན་སྤངས་འགལ་བར་རང་རིག་གིས་ཚྱོང་བའི་ཤུགས་ལས་ཡུལ་འགྱུར་མེད་
དང་འགྱུར་བ་ཅན་གཉིས་འགལ་བར་གྲུབ་པས་རྟག་པ་ལ་དོན་བྱེད་པ་ཞིགས་སོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་མི་འཐད་དེ།

དགག་བྱ་འཛིན་པ་སྐྱེ་མི་དགོས། །

དགག་པ་བྱེད་པ་ལ་དགག་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པ་མི་
དགོས་པའི་སྒྲིབ་རོ། །

གཉིས་པ་རང་རིག་གཅིག་ཤུས་འགྱུབ་པར་འདོད་པ་དགག་ན།

ལ་ལ་རྟོག་ཚྱོང་གཅིག་ཡིན་ལོ། །

ཁ་ཅིག་རྟག་པ་ལ་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ནི་རྟག་པ་འགྱུར་
མེད་དུ་རྟོག་པ་ཚྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་དེའི་ཡུལ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་

གྲུབ་པས་འགྱུར་བ་ཙམ་ཞིགས་པ་ན་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པའང་
ཞིགས་པས་སློབ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།

ལོག་རྟོག་ཉིད་ཀྱང་མི་སྲིད་འགྱུར། །

རྟོག་པ་འགྱུར་མེད་དུ་རྟོག་པ་སྤོང་བའི་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པས་རིམ་དང་
ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཞིགས་ན། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ལ་རྟོག་པ་བྱེད་པ་པོ་
ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་སྟེ་མི་སྲིད་དེ། སློབ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་ལ་དོན་བྱེད་
པ་ཞིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉེས་པ་རང་གི་ལྷགས་ནི།

དེས་ན་རྒྱུད་ཅིག་གིས་སྟོང་ལ། །

དོན་བྱེད་འགོག་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་འགྲུབ། །

དེ་ལ་གཉེས་ལས་དང་པོ་རྟོགས་དགོད་པ་ནི། གང་འགྱུར་བ་མེད་པ་དེ་རིམ་
དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པ་མེད་དེ། བམ་མཁའ་བཞིན་དབང་ཕྱག་ལ་
སོགས་པ་རྟོག་པའང་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་དོན་བྱེད་པ་ལ་བྱུང་བྱེད་ནི་འགྱུར་བ་
ཡིན་པས་དེ་མི་དམིགས་པའོ། །

གཉེས་པ་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉེས་ལས་ཕྱོགས་ཚོས་ནི། ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་
རྟོག་པ་འགྱུར་མེད་དུ་ཁས་སྐངས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། གཉེས་པ་འགྱུར་མེད་ལ་
རིམ་དང་ཅིག་ཅར་མེད་པའི་བྱུང་བ་ནི། མཐའ་གཞན་བཀག་པས་འགྲུབ་

སྟེ། འདི་ལྟར་ཅིག་ཅར་དོན་བྱེད་ན་ཅིག་ཅར་ལན་ཅིག་བྱས་ནས་མཚམས་
 འཛོག་ན་བྱེད་པ་དང་འཛོག་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་
 མི་ཉག་པར་ཐལ་ཏེ། འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལན་ཅིག་ཐམས་ཅད་
 བྱེད་ན་མ་འོངས་པ་ཐམས་ཅད་ད་ལྟར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཅིག་ཅར་བྱས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཕྱིས་ཀྱང་བྱེད་ན་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་ཉག་པས་
 རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་ན་དང་པོ་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ལས་ཕྱིས་བྱེད་པ་
 ན་འགྱུར་ན་མི་ཉག་པར་ཐལ། མི་འགྱུར་ན་ཕྱིས་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ལྷ་
 མ་ལས་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱིས། ཚེས་དེས་རང་གི་རིགས་
 འང་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ལུས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སྐབས་འདིར་དོན་དམ་པར་
 ཡོད་པ་ཡིན། །དེ་ལ་རིམ་ཅན་དང་རིམ་ཅན་མ་ཡིན་པ། །འགལ་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་
 མིན་པའི་ཉག་པ་ལ་དོན་བྱེད་པ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། ཉག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་མི་
 ལེགས་པ་སྤང་བ་ནི།

རང་བཞིན་ཉག་ཀྱང་གནས་སྐབས་ནམས། །

འགྱུར་ཕྱིར་དོན་བྱེད་འཐད་ཅེ་ན། །

ཉག་པའི་རང་བཞིན་མི་འགྱུར་ཡང་གནས་སྐབས་འགྱུར་བས་དོན་བྱེད་དོ་
 ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ།

གཉིས་པོ་གཅིག་ན་ཚེས་གཉིས་འགལ། །

ཐ་དད་ཡིན་ན་བྱེད་པ་འགལ། །

རྟག་པའི་རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་གཅིག་ན་འགྱུར་མི་འགྱུར་ཆ་
གཉིས་འགལ་ལ། ཐ་དད་ན་གནས་སྐབས་མི་རྟག་པས་དོན་བྱེད་ཀྱང་རང་
བཞིན་རྟག་པས་དོན་བྱེད་མི་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ལ་མི་ཞེགས་པ་སྤང་བ་ནི།

སྐད་ཅིག་འདིག་པ་མེད་ན་ཡང་། །

རགས་པའི་འགྱུར་བ་ཡོད་ཅེ་ན། །

རྟག་པ་ལ་སྐད་ཅིག་གིས་འདིག་པ་མེད་ཀྱང་རགས་པའི་འགྱུར་བ་ཡོད་པས་
བྱ་བ་བྱེད་དོན་ཞེ་ན།

དང་པོ་སྐད་ཅིག་མི་འདིག་ན། །

རགས་པའི་འགྱུར་བ་ག་ལ་སྲིད། །

དང་པོ་ནས་སྐད་ཅིག་གིས་མི་འདིག་ན་བྱིས་ཀྱང་འགྱུར་བ་འགལ་ཉེ། སྐད་
ཅིག་དང་པོ་སྐྱེས་པ་དེ་གཉིས་སུ་སྡོད་ཅིང་གསུམ་དུ་མི་སྡོད་པའི་རང་བཞིན་
ཅི་ཞིག་གཉིས་པར་ཉམས་ན་གཉིས་པར་སྡོད་པའི་རང་བཞིན་འགག་པས་
སྐད་ཅིག་ཏུ་བྱུང་ལ། གཉིས་པར་མ་ཉམས་ན་གཉིས་པའི་གཉིས་པ་གསུམ་དུ་
སྡོད་པར་འགྱུར་བ་ལས་གསུམ་དུ་མི་སྡོད་པའི་བྱིར་གཉིས་པར་སྡོད་པ་མ་
ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས། གནས་པ་ལ་ནི་མི་སྲིད་དང་། །དང་པོ་མི་

འཇིག་མཐར་མི་འགྱུར། །ཞེས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པས་སོ། །ཚོད་སྤང་
གཞན་མང་པོ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱབ་ཤེས་ན་རང་གོལ་དུ་
འགོ་བས་སྤང་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་བྱེད་པས་སྤོང་པ་ལ་བྱས་པའམ་ཡོད་པས་སྤོང་པའི་བྱབ་པ་ནི།

དོན་བྱེད་རུས་པ་བཀག་པ་ལ། །

དངོས་པོ་མེད་པས་བྱབ་པ་འགྲུབ། །

དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་རུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྟག་པ་ལ་ཞེགས་པས་
རྟག་པ་ལ་དངོས་མེད་ཀྱི་བྱབ་པ་འགྲུབ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ལོ། །

གསུམ་པ་རྟགས་ཀྱི་རིགས་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་གང་
ཡིན་པ་དང་། གཉིས་མི་དགོས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཡོད་པའམ་བྱས་པའི་
མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་རུས་འགོག་ན་དོན་འགོག་ཡིན་ལ་མཚོན་བྱ་སྟེ་ཡོད་པའི་ཐ་
སྟངས་ལ་འགོག་ན་ཐ་སྟངས་འགོག་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྟོས་མེད་དམ་གཞོན་པ་ཅན་གང་རུང་གིས་ཡོད་པ་ལ་
འཇིག་པས་བྱབ་པ་འགྲུབ་པས་གཉིས་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།

གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ལམ་སྤྱོད་དུ། །

ལྟོས་མེད་འཆད་པ་དགོངས་པ་མིན། །

ཁ་ཅིག་ལྟོས་མེད་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ལམ་སྤྱོད་དུ་འཆད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་

དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ལོག་རྟོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །

གཉེན་པོར་གྲོན་ཆོགས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །

སྟོན་མེད་ནི་སྤྲོ་སྟེགས་བྱེད་འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་འཇིག་རླུ་དང་སྤང་
ན་འཇིག་ལ། མ་སྤང་ན་མི་འཇིག་པར་འདོད་པ་ལ་འཇིག་པར་ཁས་ལེན་ན་
རླུ་ལ་མི་སྟོན་པར་རང་གིས་འཇིག་པར་འབྱུབ་པ་ཡིན་ཅིང་། གཞོད་པ་ཅན་
ནི། དབང་སྤྱད་དང་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ནི་ཡིན་ལ་འཇིག་པའི་
རླུ་དང་སྤང་གུང་མི་འཇིག་པར་འདོད་པ་ལ་དངོས་པོ་འཇིག་མེད་དེས་
དོན་བྱེད་དྲུས་སམ་མི་རུས་ཞེས་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
འཇིག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་མི་འཇིག་པར་ཁས་
ལེན་པ་ལ་སྟོན་མེད་མི་འཇིག་པས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས་
གཞན་ལུགས་དགག་ན།

རླུ་འབྲས་སྤྱདས་ལྡས་ངེས་ཞེས་བྱེད། །

ཏ་ཅང་ཐལ་སྱིར་འདི་མི་འཐད། །

འགའ་ཞིག་རླུ་འབྲས་སྤྱདས་ལྡས་ངེས་པར་བྱེད་དེ། དང་པོ་རླུ་འབྲས་གཉིས་
ཀ་མ་དམིགས། དེ་ནས་རླུ་དམིགས། དེ་ནས་འབྲས་སྤྱད་མིགས། དེ་ནས་རླུ་

ལོག་པས་རྒྱ་མ་དམིགས། དེ་ནས་འབྲས་བུ་ལོག་པས་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་
 པ་དང་ལྷོ་ལོ། །འདི་ཙམ་གྱིས་མི་ངེས་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་རྒྱ་
 རྒྱ་དང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། རང་བཞིན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གིས་
 ངེས་ན། ལྷགས་གསུམ་གང་ཅུང་ཉིད་ཏུ་འདུས་སོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་རྒྱ་འབྲས་
 གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་ལས་རྒྱ་མ་མཐོང་། དེ་ནས་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་བའི་ཚད་
 མ་གསུམ་གྱིས་ངེས་ཞེས་ཟེར་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་མི་
 སྲིད་ལ་རེས་འཛོག་ཏུ་མཐོང་ན་མཐོང་བ་གཉིས་དང་མ་མཐོང་བ་གཉིས་ཏེ།
 བཞིར་འགྱུར་རོ། །དེའང་གནས་སྐབས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་ངེས་ན་
 འགལ་བ་མེད་དེ། ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་། རྒྱ་རྟག་པ་ལ་འབྲས་བུ་ལྡོག་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། །འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཚད་མས་རྟོགས་པ་དཀའ། །ཞེས་
 ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པར་ལོག་ན་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་
 ཉིད་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་འདིས་མི་ངེས་ཏེ་ལྡོག་པ་ངེས་
 པའི་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་དུ་བ་སྐྱེ་བར་མ་གྲུབ་པར་མེ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འགྲུབ་
 ལ། དེ་མ་ཡིན་ལ་སྐྱེ་བ་ཞེས་ཙམ་གྱིས་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འགྲུབ་ཅིང་དཔེར་
 བ་དུ་བའི་སྐྱ་དོན་མེ་མ་ཡིན་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་པས་མེ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འགྲུབ་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། །དུ་བའི་སྐྱ་དོན་དངོས་མེད་ཡིན་པས་
 དཔེ་ག་ལ་མཚུངས། དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་མ་ཡིན་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་
 དེ་ལས་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་ཞེས་པས་མི་རྟག་པ་

ལ་འབྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་
རྒྱ་འབྲས་རྒྱབ་བྱེད་གཞན་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། མི་དུད་
དུས་མཉམ་པ་མཐོང་བ་ནི་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་ལ། ལྷ་ཕྱིར་མཐོང་ནས་རྒྱ་འབྲས་
སུ་དེས་པའང་སྤྲུགས་གསུམ་ལས་མ་འདས་གིང་དུ་བ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་ནི་དུ་བ་
རྒྱུང་པ་ཡིན་གྱི་མེ་ལ་ལྷོས་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད། དེ་
དེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ། དེ་དག་ལ་ཚོང་པ་སྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱ་འབྲས་པན་འདོགས་བྱ་བྱེད་ཡིན། །

རྒྱ་ཡང་ཉེར་ལེན་ལྷན་ཅིག་བྱེད། །

རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ལ་སྐྱེ་མཚན་མེད་པས་སོ་སོར་བྱེ་ན། རྒྱའི་མཚན་ཉིད་ནི་
ཚོས་གཞན་གྱི་མ་ལ་པན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་འབྲས་སུའི་མཚན་ཉིད་
ནི་ཚོས་སྣ་མ་གཞན་གྱིས་པན་བཏགས་པའོ། །རྒྱ་ལའང་གཉིས་ལས། ཉེར་ལེན་
ནི་འབྲས་སུའི་ངོ་བོ་ལ་པན་འདོགས་པ་ཡིན་ལ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ནི་དེའི་
ལྷན་པར་ལ་པན་འདོགས་པའོ། །དེས་ན་ས་བོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྒྱུན་དང་
ཕྱད་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ལུས་སོ། །འོད་ཁ་ཅིག་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ལུས་ལ་བྱེད་པ་
མི་འཐད་དེ། ས་བོན་རྒྱུང་པ་ལ་ལུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེའང་རྣམ་འབྲེལ་
ལས། དེ་ཕྱིར་རྒྱ་རྒྱེན་སོ་སོར་འབྲས་བུ་གང་བསྐྱེད་པའི་ལུས་པ་མེད་ལ། །ཚོགས་ན་
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྲིད་པར་གྱུར་པ། །དེ་དག་རྒྱ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་

པས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ནི།

དེ་ཡང་རྗེས་སུ་འགོ་སྟོན་གྱི།

སྟོན་སྲུགས་གསུམ་རྣམ་པ་གཉིས། །

མ་དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་རྗེས་སུ་སྲུགས་གསུམ་བྱུང་པར་ཅན་ནི། དཔེར་
 བ་དང་པོ་སྟོན་གསུམ་དག་པར་མེད་དུ་གཉིས་ཀ་སྟུང་ཅུང་མ་དམིགས་པ་ལས་
 དེ་ནས་ཐོག་མར་མེ་མཐོང་བའི་ཚེ་རྟོག་པས་མེའི་གཞན་སེལ་བཟུང་། དེ་ནས་
 དུ་བ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་རྟོག་པས་དུ་བའི་གཞན་སེལ་བཟུང་ནས་ད་ལྟར་
 གྱི་དུ་བ་འདི་སྟུང་གི་མེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞེས་རྟོག་བཅས་གྱི་སྟོན་འབྲེལ་བ་
 ངེས་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་སྟོན་སྲུགས་གསུམ་
 ལྟེ། དང་པོ་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ་བཞིན་པ་མཐོང་བ། དེ་ནས་སྟེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མེ་མ་
 མཐོང་བ། དེ་ནས་བསྟེད་པའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་མ་མཐོང་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། །འདི་
 འི་སྟོན་མཐའ་མི་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཅིང་། ལྟ་མ་ནི་བྱི་མཐའ་མི་ངེས་པར་
 འཇུག་ལ་གཉིས་ཀ་སྟུང་ཡང་སྲུགས་གསུམ་ཡིན་ཅོ། །སྟོན་དཔོན་གྱིས། མེ་ལྟ་
 བྱུང་ཞེས་མཐོང་ན་སྟུང་མ་མཐོང་བའི་དུ་བ་སྟེ་བར་མཐོང་ཞིང་། མེ་དེ་མ་མཐོང་
 བ་སྟེ་བ་མ་མཐོང་བའི་དུ་བ། །ཡང་མེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ནི། །སྟོན་པའི་
 སྟེ་བོ་མེད་ཀྱང་ཤེས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྗེས་སུ་འགོ་སྟོན་གཉིས་ཀ་

གསུངས་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་དང་སྡོམ་པ་འཕམ་
 ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་འབྲས་སྤྲུགས་གསུམ་གྱིས་ངེས་མི་རུས་པ་
 རྣམས་ལ། འགའ་ཞིག་སྲ་བྱི་ལྟོས་པས་གྲུབ་ཅེས་ཟེར་མོད། འོན་ཀྱང་གཞན་
 སེལ་ཉིད་གྱིས་དེ་དག་ངེས་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། འབྲས་བུའི་རིགས་གང་ཞིག་
 རྒྱུའི་རིགས་གང་ལས་སྐྱེ་བ་མཐོན་སུམ་གྱིས་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ན་འབྲས་བུའི་རིགས་གཞན་
 ཡང་རྒྱ་དེ་ལས་གྲུབ་པ་ལ། །བྱད་པར་མེད་དེ་དཔེར་ན་མེ་ཡི་ལྷང་པར་འགའ་ཞིག་གིང་
 ལས་བྱུང་བར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་སྐྱེ་བུ་ལས་བྱུང་བ་མ་མཐོང་བ་ཅན་རིགས་བྱེད་
 སོགས་གཞན་ཡང་། །སྐྱེ་བུ་དེ་ལས་གྲུབ་པ་འཕམ་བུང་བར་ཡང་དག་ཤེས། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤར་མི་དམིགས་པས། རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་
 གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིགས་གིང་འབྲས་བུའི་ལྡོག་པ་གྲུབ་ལ། སྤར་མེད་པ་དང་
 ཕྱིས་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་གཉིས་གྱིས་གཏན་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་
 བ་ཞིགས་གིང་འབྲས་བུའི་རྗེས་འགོ་གྲུབ་པས་རྒྱུའི་མཐའ་གསུམ་ཞིགས་ལ།
 འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྡོག་གཉིས་གྲུབ་པས་མ་དམིགས་སྡོན་
 ཏུ་འགོ་བའི་རྗེས་འགོ་སྤྲུགས་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་དམིགས་པ་སྡོན་ཏུ་འགོ་བའི་
 ལྡོག་པའི་སྤྲུགས་གསུམ་གྱིས་འབྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ།

མཚན་ཉིད་མི་འབྲུབ་ཏུ་ཅང་ཐལ། །

གཞན་དུ་འབྲུལ་པས་འདིར་མི་གཞོད། །

དང་པོ་ནི་སྣང་མ་དམིགས་པས་འབྲས་བུ་ལྡོག་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། དགེ་སྤྲིག་གི་
ལས་ལྟ་བུ་འབྲས་བུ་ལྟར་མི་རུང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅུམ་གྱིས་སྐྱེད་པར་
མཐོང་བས་ཀྱང་མི་སྣང་བའི་རྒྱ་གཞན་མི་ཞིགས་ཏེ། བདེ་བ་དང་སྦྱུག་བསྐལ་
ལ་ལས་སམ། ཉན་སྐྱེད་པ་དང་འཚོ་བ་ལ་གདོན་དང་ལྟ་བཞིན་འོ་ཞེ་ན། ལྟར་
དུ་མི་རུང་བའི་ནད་གདོན་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་དོགས་པས་མི་ཞིགས་ཀྱང་
འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བསྐལ་བའི་མེ་དུད་ལྟ་བུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་བསྐྱབ་པས་
སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་སྣོང་བུའི་རྣམ་
འགྲུར་དང་། ལུན་པའམ། འབྲས་བུ་དུ་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱི་དང་རྒྱའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་ཐ་
དད་ལས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ལུན་
པ་ནི་སྣོང་བུའི་རྣམ་འགྲུར་དང་རྗེས་སུ་འགོ་ལྡོག་མི་བྱེད་ཀྱི་སྣོང་བུའི་རྣམ་
འགྲུར་ལྡོག་པའི་སྣང་བ་དང་རྗེས་སུ་འགོ་ལྡོག་བྱེད་པ་ལ་དེ་དང་རྗེས་སུ་འགོ་
ལྡོག་བྱེད་པ་ལྟར་མཐོང་བ་ཡིན་ལོ། །འབྲས་བུའི་སྐྱི་དང་རྒྱའི་བྱེ་བྲག་ཅན་མེ་ལྟ་
བུ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པ་མེད་དེ། དུ་བའི་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱ་ཅུམ་ལྡོག་གཉིས་ལས་
དང་པོ་ནི་མེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པས་མཚན་
ཉིད་མ་ཞུགས་སོ། །

གསུམ་པ་གཞན་དུ་འབྲུལ་པ་སྣང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་མིན་ལས་མི་སྐྱེ།

སྐྱེ་ན་སྔ་ཕྱི་འི་རྒྱ་ལྟམ་སྔ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་
པ་དགག་ན། མེ་མིན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ལས་དུ་བའམ། ས་བོན་མ་ཡིན་པ་
བ་ལང་གི་སྐྱེ་བ་ལས་ལྷན་ལ་འམ། ལྷག་གི་རྩ་ལས་དུར་བ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་
མཐོང་བས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན།

གང་དག་རྒྱ་མིན་ལས་སྐྱེས་པ། །

དེ་ནི་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མིན། །

རྣམ་པ་འདྲ་བས་འཁྲུལ་པ་ལ། །

དེ་ཡི་མིང་གིས་བཏགས་པར་ཟད། །

གང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དེས་རྒྱ་དེའི་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་དོ། །དེས་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་
སྐྱེ་བོའི་དེ་དུ་བ་ཡིན་ན་མེ་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། མེ་ལས་མ་སྐྱེས་ན་དུ་བ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་བྱ་བ་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱིས།
གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སྐྱེ་བོའི་དེ་ཉིད་མེའི། །རང་བཞིན་ཡིན་དང་མིན་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་
དུ་བ་དེ་ཉིད་རང་རྒྱ་མེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། །འོན་ཏེ་དེ་མེའི་རང་བཞིན་མིན་ན། །རི་
ལྟར་དེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་སྟེ། །དུ་བ་ནི་དུ་བའི་རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་མེ། །དེ་ཡི་རྣམས་
པའི་བྱེ་བྲག་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་དུ་བ་དུ་བའི་རྒྱ་མིན་ལས། །འབྱུང་བ་དེ་
ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། །དུ་བ་མེ་དང་མེ་མིན་
གཉིས་ཀ་ལ་སྟོག་པ་འཁྲུལ་བས་དེ་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
པ་དང་། །རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་རྒྱ་མིན་ལས་བྱུང་བས་རྒྱ་ཡི་མེད་དུ་ཐལ་བ་

དང་། མེ་དང་མེ་མིན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པས་དུ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
བ་གསུམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེའི་སྟེང་དུ་ཐལ་བ་གསུམ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྦྱི་
བོའི་སྟེང་དུ་ཐལ་བ་གསུམ་སྟེ་དགུ་བཀོད་ཀྱང་རུང་ངོ་། །དེས་ན་གྲོག་མཁར་
གྱི་དུ་བ་དང་། ལྷི་བའི་ཤུག་ལ་ལ་སོགས་པ་མིང་དེར་བཏགས་ཀྱང་ཁ་དོག་
དང་རྒྱས་པ་དང་རོ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་བྱེ་ན་མི་འདྲ་བས་ཤུག་ལ་ལ་སོགས་
པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ནམ་པར་བྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ནམས་ནི་རྒྱ་ལ་འཁྲུལ་པ་
མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་གཞོན་པ་
ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། །

གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་
ལས་ཐུབ་པ་དེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ན། རྟོག་ཚུབས་པའི་མེ་མེ་མ་ཡིན་པར་
འཇུར་རོ། །མེའི་རྒྱ་བུད་ཤིང་ལས་མ་བྱུང་ཡང་མེ་ཡིན་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྦྱི་བོའི་
ཡང་རྒྱ་མེ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་དུ་བར་མཚུངས་སོ། །དེ་རྒྱ་མེ་ལས་མ་བྱུང་བས་
དུ་བ་མ་ཡིན་ན། རྟོག་ཚུབས་པའི་ཡང་རྒྱ་ཤིང་ལས་མ་བྱུང་བས་མེ་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་མེ་ཡིན་ན་སྤྲ་མ་ཡང་དུ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ།

- རྟོ་དང་ཤིང་སོགས་མེ་རྒྱ་མིན། །
- མེ་རྒྱ་མེ་ཡི་རུལ་ཕྲན་ཡིན། །
- རུལ་ཕྲན་གཅིག་ཏུ་སྦུད་པའི་རྒྱ། །
- རྟོ་ཤིང་སོགས་ཡིན་དབང་པོ་བཞིན། །

རྫོང་དང་བྱུང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་མེད་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱར་འདོད་ན་བདེན་པ་ཞིག་
 བ། ལོ་ལོ་ཅག་བཅའ་པོ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་དོག་དང་རེག་པ་དང་། ཇི་
 དང་རོའི་རྩལ་ཕྱན་འདུས་པར་འདོད་ཀྱི་རྒྱང་པ་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་མི་
 འདོད་དོ། མེད་ཉེར་ལེན་མེད་རྩལ་ཕྱན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་པ་རྣམ་པར་
 འཛོག་པ་ཡི། རྒྱ་ནི་ཚོགས་པ་ཅན་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྫོང་
 དང་ཤིང་ནི་མེད་རྩལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཚོགས་པར་བྱེད་པའི་བདག་རྒྱུན་
 ཡིན་གྱི། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱར་མི་རུང་སྟེ། དབེར་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཉེར་
 ལེན་གྱི་རྒྱ་རྣམ་ཤེས་སྲ་མ་ཡིན་ལ་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ཡིན་པ་བཞིན་
 རོ། །དེས་ན་མེ་མ་ཡིན་པ་མེད་ཉེར་ལེན་དང་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པ། རྣམ་ཤེས་
 གྱི་ཉེར་ལེན་དུ་མི་འཐད་དོ། །འོ་ན་དུ་བའི་རྒྱུའང་སའི་རྩལ་ཕྱན་ཡིན་ལ། མི་
 དང་བརྒྱུན་གྱི་སྤྱི་བོ་ཡང་སའི་རྩལ་ཕྱན་སྤྱད་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། མི་མཚུངས་ཏེ། སའི་རྩལ་ཕྱན་བསྐྱས་པ་ཅམ་གྱིས་དུ་བར་འགྱུར་བ། རི་
 དང་ཁང་པ་ལ་སོགས་པའང་དུ་བར་འགྱུར་རོ། མེད་རྩལ་ཕྱན་བསྐྱས་པ་མེར་
 གྱུར་བ། རྫོང་མ་ཁའི་མེའང་མེར་འགྱུར་རོ་ཞེ་བ། འདོད་པས་ག་ལ་མཚུངས།
 གལ་ཏེ་སའི་རྩལ་ཕྱན་སྤྱད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་མི་དང་བརྒྱུན་གྱི་
 སྤྱི་བོ་གཉིས་ཀས་དུ་བ་སྤྱད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་བ། མ་ཡིན་ཏེ་དུ་བ་ནི་མི་དང་
 བྱུང་ཤིང་གིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་དེ་བརྒྱུན་གྱི་སྤྱི་
 བོ་ལ་ག་ལ་འགྲུབ། དེས་ན་དུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིང་གི་སྐྱེ་ལྟ་བུར་སྤྱི་བོའི་རྣམས་ཀྱི་

རྒྱ་རྒྱ་མ་ཡིན་གྱི། ཤིང་ཤ་པ་ལྟ་བུར་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་གི་ཐ་
 ལྷན་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ལ་མིང་ཡང་དུ་བར་གྲགས་ལ་ནམ་
 པའང་དུ་བ་དང་འདྲའོ། །ཞེ་ན་མི་འདྲ་བ་ལ་སྐྱོ་བཏགས་པ་ཡིན། རྣམ་པ་སྡོལ་
 འཕྱར་བ་ཅམ་དུ་འདྲ་ཡང་མཚུལ་དུ་དཀྱ་བ་དང་། རྡོ་རྩལ་དང་འཕྱར་རྩལ་
 མི་འདྲའོ། །དོ་བོ་མི་འདྲ་ཡང་སྐྱོས་སྐྱེ་རིས་མི་ཟེན་ནོ། །ཞེ་ན། དོ་བོ་མི་འདྲ་བས་
 ཚོག་མོད། སྐྱེ་རིས་མི་ཟེན་པ་སྐྱོའི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོ་
 སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་སྐྱོར་ན་གསེར་དང་ར་གན་དང་མི་དང་ཐོ་ཡོར་ལ་
 སོགས་པའང་སྐྱེ་རིས་མི་ཟེན་པའི་སྐྱོན་པོ་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་དེས་པར་མི་
 ལུས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་། རྒྱས་བུས་མ་བྱས་པ་ལས་ཐ་དད་བྱས་པའི་དངོས་པོ་མཚོད་
 ཉེན་སོགས་ལ་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པའི་དབྱིབས་དེ་དང་དབྱིབས་ཀྱི། །སྐྱེ་འཇུག་པར་མཚུངས་པས་
 དབྱིབས་ལྡན་ཅམ་དུ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། །གནས་ལུས་སོགས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར། རྗེས་
 ལུ་དཔོག་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེ་བུས་མ་བྱས་པའི་རི་བོ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་རྒྱ་བོའི་རྒྱས་ལས་མེ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ། །དེས་
 ན་མིང་གཅིག་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། འཆི་བའི་རྒྱ་ཤིང་སྐྱམ་པ་དང་། མེ་ནལ་
 བ་དང་། འོ་མ་རུལ་པ་ལའང་འཇུག་མོད་གྱི། སངས་རྒྱས་པས་ཤི་བ་མཚན་
 ཉིད་པ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེན་དང་ཚེ་ལ་སོགས་པ་འགག་པ་ལ་ཟེར་གྱི་སྐྱམ་པ་
 ལ་མི་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་རྒྱན་མཛད་པས། རྣམ་ཤེས་དང་ཚོད་ལ་སོགས་
 འགག་པ་ལ། །འཆི་བར་སངས་རྒྱས་པས་དྲོགས་པས། །ལྷ་སྟེགས་པའི་ལྷགས་གང་

ལ་གྲིང་རྣམས་པ་ལ་འཆི་བ་ཞེས་འདོད་ཀྱང་གིང་ལ་རྣམས་ཤེས་སོགས། །མ་ལྷུང་དེ་ལས་
འཆི་བ་མ་ལྷུང་པ་དེ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉེས་པ་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བྱིའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་ལྷུང་བ་ནི།

ཡང་ན་སྣོན་དང་བྱི་མ་ཡི། །

རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་ཐ་དད་ཡོད། །

མེ་དང་དུ་བས་བསྐྱེད་པ་ཡི། །

འབྲས་སུ་དུ་བའི་ཁྱད་པར་བཞིན། །

དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་དང་། །བྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་མི་འདྲ་སྟེ། དུ་
བ་དང་པོའི་རྒྱ་མེ་ཡིན་ལ་དུ་བ་བྱི་མའི་རྒྱ་དུ་བ་ཉིད་ཡིན་པའམ། རྒྱ་གིང་དང་
པོའི་རྒྱ་ས་བོན་ཡིན་ལ། བྱིས་ཀྱི་རྒྱ་སྣོང་སུའམ། དུར་བ་དང་པོའི་རྒྱ་ལྷུག་གི་རྩ་
ཉིད་ལ་བྱིས་ཀྱི་རྒྱ་དུར་བའི་ས་བོན་ནམ། སུམ་པ་དང་པོའི་རྒྱ་འཛིམ་པ་དང་
རྩ་མཐའ་ལ་བྱིས་ཀྱི་རྒྱ་སུམ་པ་ཉིད་དམ། དེ་བཞིན་དུ་ག་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཏུན་ཆོགས་ཐེགས་པ་ལས། རིགས་མི་མཐུན་
པ་ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་འབྱུང་བར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་བ་ལང་གི་སྐྱེ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལས་ག་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རིགས་མི་མཐུན་
པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་སུ་ཁོ་ན་དེ་དང་འདྲ་བའི་དང་པོའི་རྒྱ་
ཡིན་པས་རྒྱ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །རྒྱན་གྱིས་འབྱུང་ན་འདམ་སུ་ལས་འབྱུང་

དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཤ་ལུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་དོ་བོ་ཡིན་ན་སྟེ་
སྤྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ལ་དོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་འདྲ་བ་ཙམ་ནི་དུ་བ་དང་
བརྒྱ་བྱེན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལྟར་མིང་གཅིག་ཀྱང་དོན་འབྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་པ་དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་དོས་བབྱང་བ་ལ་གསུམ་
ལས་གཞན་ལྷགས་དགག་པ་ནི།

རང་མཚན་དང་ནི་སྐྱོདོན་གཉིས། །

འབྲེལ་བའི་མཚན་གཞིར་མི་འཐད་པས། །

ཐོད་རྒྱམས་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། མཚན་གཞིའང་
ཡུལ་དུས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྣམ་རང་མཚན་ལ་བརྩེ་དགོས་ལ། དེ་འདོད་ན་
རང་མཚན་ལ་སྐྱོདོན་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྤྱིར་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །འགའ་ཞིག་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོདོན་ལ་འབྲེལ་པ་
བརྩེ་བའང་མི་འཐད་དེ། སྐྱོདོན་དངོས་མེད་རྒྱང་པ་ལ་འབྲེལ་པ་བྱས་པས་
རང་མཚན་གོ་བར་མི་རུས་སྟེ། རང་མཚན་དང་དངོས་མེད་ཉིད་ལ་འབྲེལ་
པ་མེད་པའི་སྤྱིར་བུས་པ་ལ་འབྲེལ་པ་བྱས་པས་བ་ལང་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་ནི།

སྐྱོདོན་ལ་རང་མཚན་དུ། །

འབྲུལ་པའི་གཞན་སེལ་ཁོ་ན་ཡིན། །

རྟོག་པས་སྐྱོདོན་ལ་རང་མཚན་དུ་འབྱུང་བའི་གཞན་སེལ་གྱིས་དུ་བ་དང་མེ་
དང་། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྡོག་པ་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུང་བ་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། གང་ཚེ་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དང་། །སྦྱི་ཡི་རོ་བོ་
ཉིད་དུ་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། བྱས་མི་རྟག་སོགས་ལྡོག་པ་གཅིག་འདོད་ན་
རྗེས་ཀྱི་སྦྱི་དང་བརྟག་པ་མཚུངས་པའི་སྦྱོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལྡོག་པ་དངོས་
མེད་ཡིན་པས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཀྱི་སྦྱོན་ལས་གོ་ལ་ལོ་ཞེས་གཞན་སེལ་གྱི་
སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཁ་ཅིག་ལྡོག་པ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་མཚུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཚུངས་སམ་
སྦྱོགས་གཅིག་གིས་མཚུངས། གང་ལྟར་ཡང་མཚུངས་པ་ཅོམ་དུ་བརྒྱུང་བས་
འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་པའང་སྤང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གང་གིས་ངེས་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྡོག་པ་རེས་
ངེས་པ་གཞན་གྱི་ལྷགས་དང་། གཉིས་ཀ་དགོས་པ་རང་གི་ལྷགས་དང་། དེ་
ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དཔྱོད་པས་ངེས་པ་ནི།

བདེ་བྱེད་དགའ་བ་དཔྱོད་པ་ཡིས། །
འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བྱེད་ཅེས་གྲག། །

ཁ་ཚེའི་རྟོག་གི་བ་ཆེན་པོ་བདེ་བྱེད་དགའ་བ་ན་རེ། གནས་སྐབས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་བ་དཔྱོད་པས་

དེས་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་འགལ་
 འབྲེལ་གྱི་རྩ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤར་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ལ་མཐའ་
 གཞན་དུ་འཛིན་པའི་དོགས་པ་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་། འཇུག་
 ཡུལ་རང་མཚན་དེས་པ་མ་རྟོགས་པས། །ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མེད་ཀྱང་
 རྒྱ། །འབྲེལ་པའི་རྩ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །རྣམ་གཞག་ཅིང་བརྟགས་དོན་ལ་དོགས་པ་
 འགོག་པ་དང་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་དབྱེ་བ་སྐྱེ་
 དོན་གྱི་དཔྱད་པ་དང་དངོས་པོའི་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཚད་བྱས་
 གྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་དོན་ལ་དོགས་པ་སེལ་བ་སྟེ། གཅིག་
 དང་བཅུ་ལྔ་གས་རྩེས་དང་མིག་མངས་གྱི་ཚད་བྱས་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིའི་དོན་ལ་དོགས་
 པ་སེལ་བ་སྟེ་ཤིང་དང་ཤ་བའི་འབྲེལ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་དཔྱད་པའི་ཚུལ་རི་
 ལྟར་འཇུག་ཅེ་ན། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་
 མཚན་གཞི་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དང་། དེ་ནས་རིགས་མཐུན་ནང་གི་དངོས་པོ་
 དང་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་དངོས་ལས་ལོག་པའི་སྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་
 སྟོང་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ལ་དཔྱད་པ་སྐྱེ་སྟེ། ཚོས་གང་ཞིག་གང་ལས་རྣམ་
 པ་གཞན་དུ་མི་འཆར་བ་དེ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་པ་དང་། གཞན་དང་མི་འགལ་
 བའི་དོགས་པ་ཚོད་དེ། དཔེར་ན་ཤ་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་
 ཤིང་ཚམ་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་པ་མི་འཆར་བས་ཤིང་ཚམ་དང་འབྲེལ་ཞིང་

ཤིང་མིན་དང་འགལ་བར་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ཚེས་གང་ཞིག་གང་ལས་
 གཞན་དུ་རྣམ་པར་འཆར་བ་དེ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་ཞིང་གཞན་དང་མི་འགལ་
 བ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ཚམས་ཤ་པ་ལས་གཞན་དུ་འང་རྣམ་པ་འཆར་བས་དེ་
 དང་འབྲེལ་ཞིང་དེ་མིན་དང་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས། །འདི་ལ་དཔྱོད་པ་
 ལས་ལེན་པ་རྣམས་ན་རེ། མངོན་སུམ་ནི་རང་གི་མཚན་དངོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་
 ཡིན་པའི་བྱིར། །ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ལ། །ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 རྗེས་དཔག་ནི། །ཡུལ་དུས་སྤྱི་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པས། །དེས་ན་གང་ཞིག་སྤྱི་
 ཡི་ཡུལ་ཅན་མིན་པ། །དེ་ཡིས་ཁྱབ་པ་རི་ལྟར་འགྲུབ། །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་
 ཚད་མས་འབྲེལ་བ་མི་ངེས་ཏེ། ཚད་མ་དེའི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་སོ་སོར་
 ངེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དཔྱོད་པས་
 ངེས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའང་ཚེས་ཅན་ངེས་པར་མ་བཟུང་བར་འཇུག་
 པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལྟར་རྟོགས་པ་ཉིད། །རང་མཚན་མ་བཟུང་བས་མངོན་
 སུམ་མིན་ལ། རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པས་རྗེས་དཔག་མིན་ཅིང་དོན་མཐོང་བ་ཚམ་
 ཡོད་པས་དཔྱོད་པ་ཞེས་བཏགས་པར་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ནི།

ཉི་འོག་པ་རྣམས་ཚད་མ་ཡིས། །
 འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བྱེད་པར་འདོད། །

རྒྱ་གར་གྱི་པརྗེ་ཏ་རྣམས་མཐུན་པར་སྲར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་

ལྷོག་ངེས་པའི་ཚད་མས་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་བྱེད་དེ། དཔེ་ལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དང་། དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འགོག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་འགོ་དང་། ལོག་ན་ལྷོག་པའི་ལྷོག་པ་གྲུབ་པས་སྤྱི་བྱས་འབྲུབ་སྟེ། ཏུ་བ་ནི་མེད་རྗེས་སུ་འགོ་དང་ལྷོག་པ་ལས། །ཏུ་བ་གང་ཞིག་མེ་གང་གི་རྗེས་འགོ་མཐོང་བས་ཏུ་བ་ནི་མེད་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའང་མཐུན་དཔེ་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་དངོས་སུ་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། འབྲེལ་པས་ལྷོག་པ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ལ། །ངེས་པར་རྒྱབ་རྟགས་གཉིས་པོ་འདི་ལ་གཞི་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་མི་འདོད་དེ། །དེ་དག་མེད་ན་འང་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ཅེས་པའི་རིགས་པ། །བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་ལྷོག་པ་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་རིགས་པ་ནི་ཏུ་བ་འཕྲ། བྱས་པ་ཡོད་ན་མེའམ་མི་རྟག་པ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མེའམ་མི་རྟག་པ་ལོག་ན་ཏུ་བ་འཕྲ་བྱས་པ་ལྷོག་པས་ངེས་སོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལྷུགས་ནི།

- ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡི། །
- གཞན་སེལ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །
- འཇུག་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ། །
- རྟོག་དཔྱད་དེ་ཡིས་འབྲེལ་བ་ངེས། །

ཁོ་བོ་ནི་ཚད་མ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་དཔྱད་པ་ལ་འང་གཞན་སེལ་གྱིན་ཅི་ལོག་
སྲིད་པས་མི་ངེས་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡང་རྗེས་གྱི་ངེས་ཤེས་གྱིས་མ་ངེས་ན་
འཇུག་ལྗོག་གི་ཐ་སྙད་མི་འགྲུབ་ཅིང་། ངེས་ན་རྟོག་དཔྱད་ལས་མ་འདས་ལ་
རྗེས་དཔག་གིས་ཉགས་དེ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཞེགས་ཀྱང་རྟོག་དཔྱད་མེད་ན་
མཐུན་སྟོགས་དང་འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་པས། ཚད་མའི་རྗེས་ལ་སྐྱེས་པའི་ངེས་
པ་རྟོག་དཔྱད་གྱི་ངོ་བོས་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས།
འཇུག་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལྟར་རྟོགས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དཔྱད་པ་ནི་དོན་
བྱེད་པར་རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་དཔྱད་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིད་
དཔྱད་དམ་བཅད་ཤེས་སུ་འགྱུར་ལ་མ་ཡིན་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་བཞི་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཡིད་དཔྱད་མི་སྲིད་ལ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཡང་བཞི་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། བཅད་ཤེས་ཉིད་ཁ་བྱི་ལྟ་ལོག་ཤེས་ནང་ལྟ་རང་རིག་ཡིན་པའི་
སྲིར་རོ། །འཇུག་ཡང་རང་མཚན་ཐོབ་པའི་མི་འགལ་བ་བཤད་ཟེན་ཏེ། །ངེས་
ན་དཔྱད་པ་མེད་པར་འཇུག་ལྗོག་མི་ངེས་ལ་ཚད་མ་མེད་ན་དཔྱད་པ་འཇུག་
སྲིད་པས་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་དགོས་སོ། །

- དངོས་པོའི་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད། །
- འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱང་སྐྱོ་བཏགས་ཡིན། །
- སྐྱ་ཡི་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ། །

རིགས་གཉེར་རང་འབྲེལ་མཆན་བྱ་ཅན།

འཇུལ་པས་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པ་སྐྱེ། །

ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཚད་མ་རིགས་པའི་གཉེར་ལས་འབྲེལ་པ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
བྱུག་པའོ། །།

འགལ་བ་བརྟག་པ།

གཉིས་པ་འགལ་བའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ་ནི། འགལ་བ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
དང་། མཚན་གཞིའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ཚོས་གང་གང་ལ་གཞོད་བྱེད་པ། །

དེ་ནི་དེ་ཡི་འགལ་ལྷ་ཡིན། །

འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཚོས་གང་ཞིག་གང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན་ལོ། །འགལ་ཞིག་ན་རེ། ཚོས་གང་ཞིག་གང་གིས་དབེན་པ་ཡིན་ལོ་
ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་མི་དང་རྩ་བ་དང་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་
ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཐ་དད་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་མི་
དང་རྩ་བ་དང་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཕན་ཚུན་འགོག་ལྷུས་པར་འགྱུར་ཉེ་
རྣམ་ངེས་ལས། དེའི་སྤྱིར་བསྟུན་པར་བྱ་བ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་འགལ་
བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་ནི།

འགལ་ལྷ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ཀྱི། །

ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་ལྟོས་ནས། །

ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་དག་དང་། །

ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གཉིས་སྲུ་བཞེད། །

འགལ་བ་དེའང་ཡུལ་གྱི་སློ་ནས་དབྱེ་ན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དང་ཕན་
ཚུན་སྤངས་འགལ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་
མཚན་ཉིད། འགལ་བ་གནས་པའི་ཡུལ། གཞོད་བྱ་ལྗོག་པའི་དུས། འགལ་བ་
ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་ལའང་གསུམ་ལས། གཞན་ལུགས་
དགག་ན། རྟོག་ལོས།

ལྷན་ཅིག་མི་གནས་གཞོད་བྱེད་དུ། །

འདོད་པ་དབྱུང་ན་འཐད་མ་ཡིན། །

ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་གཉིས་ལ་གནས་པའི་
ཚོས་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་
འཚོགས་པའི་སྤྱི་གཅིག་མི་སྲིད་ཅིང་ཡ་གུལ་དགོད་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ལྟར་མ་ཁྱབ་སོ། །གཞན་ཡང་གཞོད་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་
ལ་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། འཇིག་པ་ལ་རྒྱ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི།

དེས་ན་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་གཉིས། །

རྒྱ་འབྲས་བཞིན་དུ་ཐ་དད་ཡིན། །

གང་གིས་གཞོད་བྱ་བུས་མེད་དུ། །

བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་གཞོན་བྱེད་ཟེེ། །

གཞོན་བྱེད་མཚན་ཉིད་ནི་རྒྱལ་གཞོན་གསུགས་པ་འབྱུང་བ་ཅན་ཚོས་གཞན་ཡོད་ན་
རང་ཉིད་རྒྱལ་མེད་དུ་སྐྱེ་བའོ། །གཞོན་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྒྱལ་གཞོན་གསུགས་པ་
འབྱུང་བ་ཅན་དེ་རྒྱལ་མེད་དུ་སྐྱེ་བྱེད་དོ། །དེ་རྒྱུ་དུ་འདྲ། རྒྱལ་གཞོན་གསུགས་པ་
འབྱུང་བ་ཅན་གཞན་ཚེ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་གང་ལྟར་གྱི་རྒྱལ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་བྱིར་
འགལ་བར་རྟོགས་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚོན་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། མ་བྱུང་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་
ཏེ་རྒྱལ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་དང་པོ་སྤང་དགོས་པ་ལ་སྤང་ཐུན་གཉིས་སྤང་བ་
མེད་དོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཐུན་པའི་རྒྱུ་ཅིག་སྤང་སྤང་བ་དང་ཉེ་བའི་
རྒྱུ་ཅིག་བྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ཚེ་སྤང་བའི་རྒྱུ་ཅིག་སྤང་སྤང་བ་དང་ཉེ་བའི་
རྒྱུ་ཅིག་བྱི་མ་སྐྱེད་ལ། དེ་ནས་སྤང་བ་དང་ཉེ་བའི་ཐུན་པ་རྒྱལ་མེད་དུ་
སྐྱེ་བོ། བྱིས་ཐུན་པ་རྒྱལ་མེད་འགགས་པ་ཉིད་སྤང་བ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་
འགག་དུས་མཉམ་སྟེ་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་འོ། །གཉིས་པ་བྱུང་ཆེ་བ་
སྤང་བ་ནི། རྒྱལ་མེད་དུ་སྐྱེད་པ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱལ་བྱུང་
ཆེས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱི་ལཱ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ནས་གྱི་ལྷ་གྱུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱལ་མེད་ལ་
སོགས་པ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་མེད་ཡིན་པའི་
བྱིར་ཉེར་ལེན་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་རྒྱལ་མེད་གཞོན་བྱེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱལ་
མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ཅན་ལ་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་གཞོན་གསུགས་པ་འབྱུང་བ་ཅན་

གཞན་གྱི་རྒྱ་ལྷན་མེད་དུ་སྐྱེད་པ་ལ་གཞོན་ཕྱེད་ཡིན་པར་འདོད་ལ། འདིར་རང་གི་རྒྱ་མ་ཚང་བ་ཡིན་པས་བྱབ་ཆེས་པ་མེད་དོ། །ཡང་གཞོན་ཕྱེད་དང་སྟན་ཅིག་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ལ་བྱབ་ཆེས་ཏེ་ཚ་རེག་དང་སྤང་པའི་གྲང་རེག་དེས་གྲང་རེག་སྤྱི་མ་སྐྱེད་པ་ལྟར་དེ་དང་རྣམ་གཅིག་པའི་རྣམ་མེད་ཀྱང་མི་སྐྱེད་ན་ཆ་ཤས་གྱི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་ཕྱེད་དུ་ཐལ་ལ། སྐྱེད་ན་ཚ་རེག་དང་སྤང་པའི་གྲང་རེག་དང་གྲང་རེག་སྤྱི་མ་གཞོན་བྱ་གཞོན་ཕྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚ་རེག་དང་སྤང་པའི་གྲང་རེག་གིས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་ཚ་རེག་གིས་སྟན་ཅིག་ཕྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱས་ནས་གྲང་རེག་རྣམ་མེད་སྐྱེ་བས་དེས་ན་ཚ་རེག་དང་སྤང་སྟོབས་ཀྱིས་གྲང་རེག་རྣམ་མེད་དུ་སྐྱེའོ། །མ་སྤང་ན་རྣམ་སྟན་སྐྱེས་པ་ལས་རྣམ་མེད་ཉིད་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པའི་སྤྱིར་གྲང་རེག་སྤྱི་མ་དང་སྤྱི་མ་གཞོན་བྱ་གཞོན་ཕྱེད་དུ་ག་ལ་འགྱུར།

གཉིས་པ་འགལ་བ་གནས་པའི་ཡུལ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འགལ་བ་དོས་བརྒྱུང་ན།

- སྟན་ཅིག་མི་གནས་རི་སྟེད་པ།
- དངོས་པོ་གཞོན་ཕྱེད་གཉིས་ལ་འཇུག།
- དེ་ཡང་རྒྱན་ཡིན་སྐད་ཅིག་མིན།
- བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་ཕྱེད་ཡིན་སྤྱིར་རོ།

སྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱན་གཉིས་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ་

དེ་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་ཡ་གུལ་དངོས་མེད་ལ་མི་འཇུག་པས་དངོས་པོའི་
ཚོས་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། དེའང་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་
བྱེད་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མི་འཐད་པའི་སྲིར་རྒྱུན་གཉིས་འགལ་
བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡུལ་ལ་བརྟག་ན་མི་
འཐད་པ་སྤང་བ་ནི།

སྐད་ཅིག་མི་འགལ་རྒྱུན་མ་གྲུབ། །

དེས་ན་འགལ་འདི་མི་འཐད་ལོ། །

སྐད་ཅིག་ལ་འགལ་བ་མི་སྲིད་ལ་རྒྱུན་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པས་འགལ་བ་གཉིས་
གནས་པའི་ཡུལ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱོན་མེད་དེ།

སྐད་ཅིག་སྲ་མ་སྲ་མ་ལས། །

རྒྱོན་མེད་བྱི་མ་བྱི་མ་སྐྱེ། །

དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་རྒྱོ་བཏགས་པས། །

རྒྱོག་པར་བྱེད་ལ་ཉེས་པ་མེད། །

གཞོན་བྱ་སྐྱེག་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་མང་པོ་མཐུད་པ་ལ་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་
མེའི་སྐད་ཅིག་མང་པོ་ཡོད་ན་གང་བའི་སྐད་ཅིག་འབྱུང་ཡང་འགག་པའི་
ཚོས་ཅན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་
པོ་ཚོད་པ་དགོད་ན།

རྩལ་སྤྲོད་འགལ་བ་ལྟན་ཅིག་ཏུ།

གནས་ན་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ།

མི་གནས་ན་ནི་གཅིག་བཅོམ་པས།

རྩུ་འབྲས་དུས་མཉམ་འགྱུར་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་ཚ་རེག་དང་གྲང་རེག་གི་རྩལ་སྤྲོད་རབ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་གཞིབས་པ་
ན་གྲང་རེག་གི་རྩལ་སྤྲོད་དེ་མ་བཅོམ་ན་ལྟན་ཅིག་གནས་པར་འགྱུར་ལ།
བཅོམ་ན་སྤང་དུས་དེ་ཉིད་དུ་བཅོམ་ན་དུས་མཉམ་པའི་རྩུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་
ཞིང་། འགྲོགས་ན་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་འགལ་ལོ་ཞེས།

གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས་ལས་གཞན་གྱི་ལན་དགག་ན།

ལ་ལ་ཉེ་བར་ཞ་བར་འདོད།

ལ་ཅིག་སྤང་ནས་བསྐྱུར་བར་འདོད།

འགལ་ཞིག་སྤང་པ་མེད་པར་འདོད།

ཉུག་སྐྱོད་དེ་དག་འཇུག་པ་ཡིན།

གྲངས་ཅན་ནི་གྲང་རེག་གི་རྩལ་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་བཞིན་ཚ་རེག་གི་ཁོངས་
ན་ཉེ་བར་ཞའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞེགས་ཟན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལ་ཅིག་གྲང་

རེག་གི་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་ཞིག་ཀྱང་རྣམ་པར་རྒྱུན་ཉག་པས་གཞོན་པ་མ་
བྱས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་ཁ་ཅིག་གྲང་རེག་གི་རྩལ་སྤྲོད་དེ་ཚ་རེག་གི་རྩལ་
སྤྲོད་ཏུ་བསྐྱུར་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཁ་ཅིག་བསྐྱོར་བ་བར་དང་བཅས་པས་མ་
རེག་པར་ཡོད་ལ། གྲང་རེག་གི་རྩལ་སྤྲོད་གཞན་འོང་བའི་གོ་ཚ་རེག་གིས་
བཀག་པས་རགས་པ་བརྩམ་མ་རྣམས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ལྷན་ཅིག་གནས་ན་འགལ་བ་ཉམས། །

བསྐྱུར་ན་ཉག་པར་འདོད་པ་འགལ། །

ཚ་རེག་གི་ཁོངས་ན་གྲང་རེག་གི་རྩལ་ཉེ་བར་ཞ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ལྟར་
ཡོད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པར་འགལ་ལ་གྲང་རེག་གི་རྩལ་ཚ་རེག་ཏུ་
བསྐྱུར་ན་ཉག་པ་ཉམས་སོ། །

གཉེས་པ་རང་གི་ལན་ནི།

དེས་ན་རྩལ་སྤྲོད་ལས་རྩལ་སྤྲོད། །

རྣམས་མེད་སྐྱེ་བྱིང་འགལ་བ་མེད། །

འགལ་རྒྱའི་རྩལ་སྤྲོད་གཉེས་སྐྱད་ཅིག་སྲ་མ་ཞིག་ནས་བྱི་མ་སྐྱེ་བ་ན་གང་
རྩལ་མང་བ་རྣམས་སྤྲོད་ཏུ་སྐྱེས་ལ། ཉུང་བ་རྣམས་མེད་ཏུ་སྐྱེ་བས་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་གཞོན་བྱ་ལོག་པའི་རྣམས་ལ་གསུམ་ལས་གཞན་ལུགས་དགག་ན།

ལ་ལ་བྱ་རྒྱུ་གས་སྐྱད་ཅིག་གསུམ། །

འགའ་ཞིག་ཡུན་རིང་འགྲོགས་ཞེས་ཟེར། །

ལྷ་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་སྤང་བྱ་ལ་ལ་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སྐད་
ཅིག་གསུམ་པ་ལ་སྤང་བྱ་ལྡོག་པ་དང་། སྤང་བྱ་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་ཁ་ཅིག་ད་ལྟ་
ནས་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱལ་བ་དཔག་མེད་དུ་གཞོན་
བྱ་གཞོན་བྱེད་འགྲོགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ལྷགས་གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ།

ཡུན་རིང་འགྲོགས་པའི་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །

མི་གནས་པ་དེ་ངོ་མཚར་ཆེ། །

བསྐྱལ་བ་དཔག་དུ་མེད་པར་འགྲོགས་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དེ། ལྡོག་གོས་
ནས་མཁའ་དང་མཉམ་པ་བྱེད་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་སྲུང་གོ་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་
ནོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་ནི།

ཡུད་དང་རུས་མེད་སྐྱེས་པ་དེ། །

སྐད་ཅིག་གསུམ་ལ་དོན་འགའ་སྣོག། །

ངེས་པ་སྐྱེས་པས་སྣོ་འདོགས་བྱིས། །

མི་སྐྱེ་བ་ནི་སྣོ་ཡི་ཡིན། །

ཚ་རེག་གང་རེག་ལ་སོགས་པ་དོན་གྱི་ཚོས་རྣམས་དུས་གཅིག་ལ་འདུར་
རུང་བས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཡུད། གཉིས་པ་ལ་གཞོན་བྱ་རུས་མེད་དུ་བསྐྱེད།

གསུམ་པ་ལ་གཞོན་བྱ་འགག་པ་དང་གཞོན་བྱེད་སྐྱེས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་
ལ། སློ་འདོགས་དང་ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་སློའི་ཚོས་དུས་ལ་ལྟོས་པ་རྣམས་ནི་
སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྤང་བ་མི་སྲིད་པས་གཉེན་པོ་ག་དུས་ཡོད་པ་ན་སྤང་བྱ་
སྐྱེ་མ་ལུས་པ་ཉིད་ལ་ལྟོན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་གྱི་འགལ་བ་ལ་ཚོད་པ་
སྤང་བ་དང་། སློའི་འགལ་བ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ཆ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི།

- སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཆ་མེད་ན། །
- རགས་པའི་རླུན་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར། །
- ཆ་ཤས་ཡོད་ན་སྤྲུག་མེད་པས། །
- གསུམ་ལ་ལྟོག་པ་དཀའ་ཞེ་ན། །

ལྷ་པ་གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ལ་ལྟོག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཉིད་ལ་
སྐད་ཅིག་གསུམ་མེད་ན་རླུན་ཚོམ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་ཡོད་ན་དེ་ལའང་སྐད་
ཅིག་གསུམ་འབྱུང་ལ་འདོད་ན་སྤྲུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སྐད་ཅིག་
གསུམ་ལ་ལྟོག་པ་ངོས་མི་ཟིན་ལོ་ཞེ་ན།

- སྐད་ཅིག་ལ་ནི་ཆ་ཤས་མེད། །
- རླུན་ཡང་སྐད་ཅིག་སྐྱེས་ཅོམ་ཡིན། །

རྒྱལ་དང་སྐད་ཅིག་མི་མཚུངས་པས། །

གསུམ་པ་ཉིད་ལ་ལྡོག་པ་ཡིན། །

སྐད་ཅིག་དུས་ལ་ལྡོག་པས་ཆ་མེད་ཅིང་རྒྱལ་ཕན་ཕྱོགས་ལ་ལྡོག་པས་ཆ་
བཅས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་ཆ་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལས་སྐད་ཅིག་གཞན་
སྐྱེ་བས་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་ལྡོག་གོ། །གང་དག་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཚུལ་
གཞན་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་ཆ་གས་ཅན་དུ་འདོད་པ་ནི་རིགས་པའི་
ར་བ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཅོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི།

གང་རེག་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་དེས། །

རྒྱས་ཅན་བསྐྱེད་དམ་རྒྱས་མེད་བསྐྱེད། །

གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་ཆ་རེག་ལ། །

དགོས་རྒྱས་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། །

གལ་ཏེ་ཆ་རེག་དང་དུས་མཉམ་པའི་གང་རེག་དེས་གང་རེག་རྒྱས་ལྡན་
དུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་ན་ཆ་རེག་གིས་བསྐྱོག་མི་རྒྱས་ཏེ་
ཚུལ་འགྲེལ་ལས། མ་ཚང་མེད་རྒྱ་དེ་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་གང་གིས་བསྐྱོག་པར་
རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱས་མེད་དུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་
ཡིན་ན་ཆ་རེག་མི་དགོས་ཏེ། །རང་ཉིད་འགག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གང་རེག་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་དེ། །

སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཉེར་ལེན་ཡིན། །

ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གང་དང་གང་། །

ཕྱད་པ་དེ་ཡིས་འབྲས་བུ་འབྱིན། །

ཚ་རེག་དང་རྒྱས་མཉམ་པའི་གང་རེག་དེས་རྒྱས་ལྟན་གྱི་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་
དང་རྒྱས་མེད་གྱི་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀའི་ལྟོག་པར་མི་འདོད་གྱི། གང་
རེག་གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་
ཡིན་ནོ། །དེའི་འབྲས་བུ་གང་བསྐྱེད་པ་ནི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱུར་ཏེ།
ཚ་རེག་གི་རྒྱུ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱས་མེད་དུ་སྐྱེ་ལ། གང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱས་
ལྟན་དུ་སྐྱེ་ཞེ། དཔེར་ན་འཇིག་པ་ལ་ས་སྟོབས་ཆེན་སྐྱ་བ་དང་ཚུ་སྟོབས་ཆེ་
ན་སྐྱ་བར་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེའི་འགལ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི།

སྤང་བུའི་ངོ་བོ་འཇམ་ས་བོན་སྤོང་། །

གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་ཟེར། །

ངེས་ཤེས་ཀྱིས་སྤོང་འདོགས་སྤོང་བ་ཡང་ངོ་བོ་ཅམ་མེད་པར་བྱེད་པ་གཞན་ལ་
ཡིད་གཏད་པས་ཀྱང་ལྟོག་པས་ཚད་མས་བྱངས་བའི་ངེས་པ་མི་དགོས། ས་བོན་
འདོམས་པའི་རྒྱས་པ་ཚད་མ་ལའང་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ས་བོན་སྤོང་བའི་གཉེན་པོའང་ཡོད། །

ངེས་པས་སྤོང་འདོགས་གཉེས་ཀ་མིན། །

སྤྱིར་སྤྱོད་ལམ་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ལྟ་བུ་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་དང་། རྩོམ་ལྟ་
བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ས་བོན་སྤོང་བའང་ཡོད་མོད་ཀྱི། འདིར་
ནི་ཚད་མ་ལས་བྱུང་བའི་ངེས་པ་རི་སྤྱིད་ཡོད་པའི་བར་དུ་སྤོང་འདོགས་མི་སྤྱི་
བ་ཉིད་ཡིན་གྱི་གོང་དུ་བསྟན་པ་གཉེས་ཀ་མིན་ནོ། །

བཞི་པ་འགལ་བ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
དོན་ལ་འགལ་བ་དགག་པ་ནི།

འབྲེལ་བ་བཞིན་དུ་འགལ་བ་ཡང་། །

དངོས་པོའི་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད། །

རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྤོང་བཏགས་ནས། །

འགལ་བ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག། །

འབྲེལ་བ་བཞིན་དུ་འགལ་བའང་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པ་མེད་དེ་གཞོད་བྱ་
ཡོད་པ་ན་གཞོད་བྱེད་མེད་ལ་གཞོད་བྱེད་སྤྱིས་པ་ན་གཞོད་བྱ་འགགས་
ཤིང་། དུས་མཉམ་པའི་ཚ་རེག་གང་རེག་ལྟ་བུ་ནི་འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་
གཉེས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉེས་པ་སྤོང་འདོགས་མཚན་བསྟན་པ་ནི།

སྣང་དང་མི་སྣང་མ་གཏོགས་པ། །

འགལ་བ་ངེས་བྱེད་གཞན་ཡོད་མིན། །

རྒྱ་འབྲས་ངེས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་གཞོན་བྱ་བ་སྣང་དང་གཞོན་
བྱེད་སྟོབས་ལྡན་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས། དེ་ནས་གཞོན་བྱེད་བྱས་ལྡན་
དམིགས། དེའི་རྗེས་སུ་གཞོན་བྱ་བ་སྣང་དམིགས་པའི་ཚད་མས་ངེས་སོ། །
གསུམ་པ་གྲུབ་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི།

གྲང་རེག་འགོག་ལ་མེ་ཚམ་ནི། །

མ་ངེས་སྟོབས་ལྡན་མི་འགྲུབ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་གྲང་རེག་འགོག་པ་ལ་མེ་ཚམ་བཞོན་ན་གྲང་རེག་མེད་པ་མི་ངེས་ལ།
མེ་སྟོབས་ལྡན་ཏགས་སུ་བཞོན་ན་དེའི་ཆེ་གྲང་རེག་སྣང་དུ་རྒྱུད་ན། སྣང་རྒྱུད་
མི་དམིགས་པས་ཞེགས་ཤིང་སྣང་དུ་མི་རྒྱུད་ན་དེ་བས་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་
ཚོས་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན།

ཁ་ཅིག་སྟོབས་ལྡན་འགོག་ཅེས་ཟེར། །

རང་གི་ངོ་བོ་མེ་ཚམ་ཡིན། །

ལྷ་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་སྟོབས་ལྡན་འགོད་ལ་དགག་བྱ་གྲང་རེག་མེ་བས་སྟོབས་
ཆེ་བའམ་མཉམ་པ་འགོག་པ་ནི་སྣང་རྒྱུད་མི་དམིགས་པས་ཞེགས་ཤིང་། འོན་
ཀྱང་མེ་དེ་བས་སྟོབས་རྒྱུད་བའི་གྲང་རེག་ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རྒྱུད་བས་དེ་

འགོག་པ་ལ་མེ་སྟོབས་ལྡན་ཉགས་སུ་སྦྱོར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་མི་འཐད་དེ།
གང་རེག་སྟོབས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ཆ་རེག་མེད་ལ་སྟོབས་མཉམ་པ་ཞིག་ཡིན་
ན། གཉིས་ཀ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
མི་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་འགལ་ལྷེད་གང་རེག་མེད་པར་གྲུབ་པས་མེ་ཅམ་གྱི་
ཉགས་ཀྱིས་གང་རེག་མེད་པ་འགྲུབ་པོ། །འོ་ན་གང་རེག་དང་ཆ་རེག་སྤང་དུས་ཀྱི་
སྐད་ཅིག་ཅམ་ལྷན་ཅིག་གནས་པས་དེ་འགོག་པ་འཇུག་པོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་
མི་འགོག་གི་རྒྱན་འགོགས་པ་འགོག་གོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་ན།

ཚོས་གང་ཚོས་གཞན་གྱིས་དབེན་པ། །

པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །

རྟོག་ལོ་རྗེས་འབྲང་བཅས་བོད་པལ་ཆེར་རོ། །དེ་ལྷན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའང་
པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འདོད་དོ། །ལ་ཅིག་ནི་རྒྱན་མི་ལྡོག་ཀྱང་
ཚོས་གང་ཞིག་ཚོས་གཞན་གྱིས་དབེན་པ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། རྒྱན་མི་ལྡོག་ཅེས་བྱ་
བས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་གཙོད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ།

དབྱེ་ན་དངོས་འགལ་བརྒྱད་འགལ་གཉིས། །

བརྒྱད་འགལ་ལ་ཡང་རྣམ་གཉིས་འདོད། །

དེ་ལས་དངོས་འགལ་ནི་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ལྡོག་ཅམ་དུ་གནས་པ་སྟེ་དེ་

ལས་རྗེས་དངོས་འགལ་དང་ལྷོག་པ་དངོས་འགལ་གཉིས་ཡོད་པའོ། །བརྒྱད་འགལ་ལའང་
རྗེས་བརྒྱད་འགལ་དང་། ལྷོག་པ་བརྒྱད་འགལ་གཉིས་དེ་རེ་ལའང་གཉིས་གཉིས་ཏེ། དངོས་
འགལ་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པའོ། །དེ་ཡང་།

རྗེས་དང་ལྷོག་པ་འགལ་བ་ཡི། །

སློ་ནས་གཉིས་གཉིས་རྣམ་པ་དུག །

རྗེས་དངོས་འགལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་བརྒྱད་འགལ་ལ་
དངོས་འགལ་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་སློ་མིན་དང་ལྷུ་ལའི་སློན་པོ་ལྟ་
བུ་དང་། བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པ་སློན་པོ་དང་། ལེར་པོ་དང་། འདུས་བྱས་
དང་། རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་འགལ་བ་གསུམ་མོ། །ལྷོག་པ་དངོས་
འགལ་མེད་དགག་ཡིན་མ་ཡིན་དང་། བརྒྱབ་བྱ་ཡིན་མ་ཡིན་དང་། གཏན་
ཚིགས་ཡིན་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པ་གཞི་ལྷོག་པ་གཅིག་ལ་གཅིག་བཀག་པ་
གཅིག་གིས་ལྷོག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལྷོག་པ་བརྒྱད་འགལ་ལ་དངོས་འགལ་
གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་མེད་དགག་དང་ཤེས་བྱའི་ལྷོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཏན་
ཚིགས་མ་ཡིན་པ་དང་བྱས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱུང་པར་
དུ་མ་བྱས་པ་བྱས་ལྷོག་དང་མི་རྟག་པའི་ལྷོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་
པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པས་དུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དག་མི་འཐད་པ་ལ་
གསུམ་ལས་དང་པོ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

ཚོས་གཞན་དབེན་པ་འགལ་ཡིན་ན། །

འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱང་འགལ་བར་འགྱུར། །

ཚོས་གང་ཞིག་ཚོས་གཞན་གྱིས་དབེན་པ་ཅམ་འགལ་བར་འདོད་ན། ཚོས་ཐ་
དད་ཐམས་ཅད་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་མེ་དུད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཐ་
དད་ཐམས་ཅད་དང་། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་ཐམས་
ཅད་དང་། ལྷོ་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཚུན་པ་ལ་སོགས་པ་སྣོག་པ་ཐ་དད་པ་
མཐའ་དག་ཀྱང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །

འདོད་ན་འགལ་བ་འགོག་པ་དང་། །

འབྲེལ་ན་སྐྱབ་པའི་རྣམ་གཞག་འཛིག །

འགལ་བ་རྟགས་སུ་སྐྱབ་བས། བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐམས་
ཅད་མཚུན་པ་དང་སྐྱ་བ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་ན། ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་སྐྱ་བ་
དང་ཐམས་ཅད་མཚུན་པ་ཉིད་ལ་འགལ་བ་རྣམ་པ་གཉི་ག་ཡང་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི།

ཐ་དད་འབྲེལ་ལམ་མ་འབྲེལ་ཡང་། །

རོ་བོ་ཡིན་པ་འགོག་ཅེ་ན། །

རྣམས་སམ་སྣོག་པ་ཐ་དད་རིམ་པ་བཞིན་སྤོ་སེར་ལ་སོགས་པ་མ་འབྲེལ་ཡང་

རུང་། མི་དུད་དམ་བྱས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་ཡང་རུང་པའ་ཚུན་
ཐ་དད་ལྡན་པ་དང་ངོ་བོ་ཡིན་པ་འགོག་ལ། དེ་ཉིད་འགལ་སྟོབས་གྱིས་ཡིན་
པས་འགལ་ཡང་འགལ། འབྲེལ་ཡང་འབྲེལ་བས། སྐྱོན་ཡང་མེད་དོ་སྟུམ་ན།

འགལ་བ་དམིགས་པས་འགོག་པའི་གྱིར། །

སྣང་རུང་མེད་པ་རུས་མེད་འགྱུར། །

ས་སྐྱོགས་སུ་བུམ་པ་ཡོད་པ་དང་། སྡོ་སེར་དང་མི་དུད་ལ་སོགས་པ་པན་ཚུན་
ཡིན་པ་སྣང་རུང་མི་དམིགས་པས་མི་ལེགས་ཤིང་། བྱས་མི་རྟག་སོགས་སྟོག་པ་ཐ་
དད་པའ་ཚུན་ཡིན་པ་གཞན་སེལ་གྱིས་མི་ལེགས་པར་ཐམས་ཅད་དུ་འགལ་
དམིགས་སྐྱོར་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ཐ་དད་ལ་འགལ་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི།

ཐ་དད་འགལ་བར་གསུངས་པ་ནི། །

བཏགས་པ་བ་ཡིན་འབྲེལ་བ་བཞིན། །

ཚས་གྲགས་གྱིས་རྟོག་གའི་སྐབས་འགར་སྡོ་སེར་དང་མི་དུད་ལ་སོགས་པ་པན་
ཚུན་འགལ་བར་བཤད་པ་ནི། དཀར་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་སེར་པོ་འཇམ། ཉ་
དང་འབྲེལ་པའི་བ་ལང་ཞེས་སྟན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པ་ལ་འབྲེལ་བར་འདོགས་
པ་བཞིན་ཐ་དད་ལ་འགལ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་འགལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་འདོད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་ནི།

རྒྱ་དང་ཤེས་པའི་དབྱེ་བ་ཡི། །

ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་བཞག་བྱེད། །

རང་རང་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་འཇམ། ལུ་ཅན་ཤེས་
པ་ལ་ཐ་དད་ཏུ་སྒྲུབ་བ་བྱས་པ་དང་མི་ཉལ་པ་ལྟ་བུ་དང་ཚད་མ་དང་ཡང་དག་ཤེས་པ་ལྟ་
བུ་གཅིག་ཏུ་ཤར་བའི་སློ་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་ཐ་
སྟོན་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཐ་དད་ལ་འགལ་འབྲེལ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས། དང་པོ་ལ་འགལ་བ་བཞག་ཏུ་མེད་ཅིང་།
གཉིས་པ་ལ་ངོ་པོ་གཅིག་ལ་སྟོག་པ་ཐ་དད་དང་། གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དང་། རྣམ་ཐ་དད་
དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་འཛོག་པས་འགལ་བ་མི་སྲིད། གཉིས་
པ་ལ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་འཛོག་གསུམ་པ་ལ་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དང་། ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་
དང་། ཕན་གཞོད་གང་ཡང་མེད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་བ་འཛོག་
སྟེ་ཚ་གང་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་འཛོག་སྟེ་མེ་ཏུ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ་འགལ་
འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་དེ། རྩོ་སེར་ལྟ་བུའོ། །

ཐ་དད་ཕན་གཞོད་འབྲེལ་དང་འགལ། །

གཉིས་ཀ་མིན་ན་ཐ་དད་ཅོམ། །

ཚོས་ཐ་དད་དེ་དག་སྐྱེན་སྐྱེན་འདོགས་ན་འབྲེལ་པ་དང་། གཞོན་པ་བྱེད་
ན་འགལ་བ་དང་། གཉེས་ཀ་མ་ཡིན་ན་ཐ་དད་པ་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་
གོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེན་སྐྱེན་སྐྱེད་སྐྱེད་འགལ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས་དངོས་འགལ་
ནི།

རང་མིན་འགོག་པ་དངོས་འགལ་ཡིན། །

མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །དཔེར་ན་རྟག་མི་རྟག་དང་སྡོན་པོ་སྡོ་མིན་
དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མེད་དགག་ཡིན་མ་ཡིན་གྲུམ་པ་
དང་གུམ་མིན་ལ་སོགས་པ་ལོ། །འོ་ན་སྡོ་མིན་ནི་དཀར་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་
པ་དངོས་པོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིན་པས་འགལ་ལྷོད་དངོས་པོར་གྲུབ་པོ་
ཞེ་ན། སྡོ་མིན་གྱི་སྟོག་པ་མེད་དགག་དངོས་མེད་ཡིན་གྱི་མ་ཡིན་དགག་གི་
དངོས་པོ་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པས་སྡོན་མེད་དོ། །

གཉེས་པ་དེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བརྟུན་འགལ་ནི།

བརྟུན་འགལ་རང་མིན་བྱེད་བྱེད་འགོག། །

ཅེས་བྱ་བ་མཚན་ཉིད་དོ། །དཔེར་ན་འདུས་བྱས་དང་། རྟག་པ་དང་། ལྷོས་
བཅས་དང་། དེས་དངོས་དང་། བདག་དང་། སྤང་པོ་དང་། དངོས་པོ་དང་།
བདེན་དངོས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེན་སྐྱེན་འགོག་པའོ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས། རྟག་

པ་དང་། འཛིག་ངེས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས། འཛིག་རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་བཅས་
པ་དང་། སྤང་པོ་ཅམ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས། བདུག་དང་། ཡོད་པའང་དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས།
བདེན་དངོས་མམ་རྟག་དངོས་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཤུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི།

སྟོ་སོགས་འགེལ་གཉིས་མིན་མི་ལེགས། །

ཤེ་ན་སྤངས་ཡིན་འགེལ་བ་མིན། །

ཁ་ཅིག་སྟོ་སེར་དང་བྱམ་སྤམ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་སྤྱབ་པས་གཅིག་མི་ལེགས་
ཉེ་དངོས་འགེལ་དང་དེས་ལྷད་པར་དུ་བྱས་པའི་བརྒྱུད་འགེལ་གཉིས་ཀ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་པན་ཚུན་སྤངས་པ་ཡིན་ཡང་སྤངས་འགེལ་
མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་པན་ཚུན་སྤངས་པ་སྤང་རུང་འདི་དག་ཡོད་པའམ་ཡིན་
པ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པས་ལེགས་ལ་སྤངས་འགེལ་ནི་དགག་བྱ་སྤང་དུ་
རུང་མི་རུང་བའི་ལྷད་པར་འགེལ་དམིགས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་འགོག་གོ། །

པན་ཚུན་སྤངས་འགེལ་གཅིག་པ་བཀག། །

དེ་ཡིན་དེ་མ་ཡིན་གྱིས་འགོག། །

པན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་པོ་གཉིས། །

ཡིན་པ་སྤང་རུང་མེད་པས་ལེགས། །

བསྐྱུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཚད་མ་རིགས་པའི་གཉེར་ལས་འགེལ་བ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་

རབ་བྱེད་བདུན་པ། འགལ་བ་བརྟག་པ།

བདུན་པའོ། །

མཚན་ཉིད་བརྟག་པ།

གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན། བྱེད་བྱུ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ལ་ཚོས་གསུམ་གྱིས་བྱས་པ་བསྐྱབ་པ། བྱེད་བྱུ་ཚོས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ། ཚོས་གསུམ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི།

ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཚོས་གསུམ་གྱིས།

བྱས་ཕྱིར་དེ་ཡི་རྣམ་གཞག་བཤད། །

ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ། མཚན་གཞི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བྱས་པར་རང་རིག་གིས་འཇུག་སྟེ། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་སྟོ་ལ་འཆར་བ་ན། གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་སྐྱོ་སྐྱོ་མ་འཇུག་པས་ཞེན་དུ་རུང་བ་དང་། གཞི་དང་བཅས་པར་འཆར་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བྱེད་བྱུ་ཚོས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དོ་བོ་དོས་གཟུང་བ་ནི།

མཚན་ཉིད་གོ་བྱེད་དོན་གྱི་ཚོས། །

མཚོན་བྱ་གོ་བྱ་སློ་ཡི་ཚོས། །

མཚན་གཞི་གོ་བྱ་རྟེན་གྱི་ཚོས། །

དེ་དག་རྣམ་པར་བཞག་འདྲོག་ཡིན། །

མཚན་ཉིད་ནི་འདིས་གོ་བར་བྱེད་པ་རྣམ་འདྲོག་གི་རྒྱ་སྟེ་འོག་སྒྲོག་ཤལ་ལྟ་
བུ་དོན་གྱི་ཚོས་སོ། །མཚོན་བྱ་ནི་འདི་གོ་བར་བྱ་བ་རྣམ་གཞག་གི་འབྲས་བུ་
བ་ལང་གི་ཐ་སྟངས་ལྟ་བུ་སློའི་ཚོས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི་འདི་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་
རྟེན་ཏེ་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་ལོ། །

གསུམ་པོ་འདི་འང་དོན་རང་མཚན་གྱི་ཆ་ནས་མི་འགྱུར་གྱི། གཞན་
སེལ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེར་འདྲོག་པའི་འབྲད་པ་ནི།

ཚོས་གསུམ་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་དགོས། །

མེད་ན་ཐམས་ཅད་འཚོལ་བར་འགྱུར། །

དཀར་ཟལ་བ་ལང་གི་ཐ་སྟངས་དུ་མཚོན་པ་ལ་འོག་སྒྲོག་ཤལ་ཁོ་ན་མཚན་
ཉིད་དུ་འདྲོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན། རྒྱ་མཚན་མེད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཅེས་
བརྗོད་ན་གཉིས་པོ་ལའང་ཅི་སྟེ་མི་བརྗོད། དེ་བཞིན་དུ་བ་ལང་གི་ཐ་སྟངས་
དང་དཀར་ཟལ་ལ་ཡང་མཚོན་བྱ་དང་མཚན་གཞིའི་ཐ་སྟངས་དུ་འདྲོག་པའི་
མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེས་བརྟག་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད། མཚན་བྱ། མཚན་གཞི་
གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་པར་རྟོག་
པ་དགག་པ། དགོས་པའི་མཚན་ཉིད་གཞག་པ། དེའི་བསལ་བྱ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་ན།

མཚན་ཉིད་རྣམ་ཡོད་ལ་མཚན་ཉིད། །

མི་དགོས་དགོས་ན་ཐུག་མེད་ཟེར། །

གངས་པ་ཤེའུ་སོགས་ཁ་ཅིག་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་མི་དགོས་ཏེ་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྟོག་རྣམ་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོས་ན་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་
རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཁ་ཅིག་དོན་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་། །

ཐ་སྙད་ལ་དགོས་གཞན་དག་ནི། །

དོན་ལའང་དགོས་ཟེར་མཚན་བྱ་ཡང་། །

དེ་འདྲ་རྟགས་བཞིན་ཐུག་མེད་ཟེར། །

འདི་ལ་ལྷ་པ་སོགས་བོད་སྐད་རབས་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཏུ་མཛོང་བའི་སྐྱོན་པོ་ལ་
མངོན་སུམ་གྱི་དོན་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་མ་གྲུབ་པའི་ཚོངས་པ་ལ་སྐྱོན་པོ་ཚོས་
ཅན་མངོན་སུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཏུ་བྱར་རུང་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པའི་རྩོང་བས་
རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྟོག་གེ་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་བཞིན་ཏུ།
མཚན་ཉིད་ལའང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་

དོན་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་པ་སོགས་མི་དགོས་ཀྱང་དོན་དེ་མཚན་གཞིར་
 གཞན་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྟད་དུ་བྱ་རུང་དུ་མཚོན་བྱའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་ལ་
 མཚན་ཉིད་འདོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཡོད་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པོ་
 ཞེས་ཟེར་བ་དང་། གཙང་ནག་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་དཔེར་ན་གཏན་ཚིགས་སུ་མཚོན་
 པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་དོན་ལ་དགོས་ཀྱང་ཐུག་མེད་ཐལ་བའི་
 རྒྱུན་མེད་དེ་དཔེར་ན་ཐ་སྟད་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ་བ་ལང་གི་ཐ་སྟད་
 ལ་མཚན་ཉིད་འོག་སློག་ཤལ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ་བ་ལང་གི་ཐ་སྟད་
 ཐ་སྟད་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འོ་ན་འོག་སློག་ཤལ་ཡང་
 བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་འདྲི། ཁོ་ན་རེ་དེ་བ་ལང་གི་ཞེན་ཡུལ་
 ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བ་ལང་གི་ཐ་སྟད་ཀྱང་ཐ་སྟད་གཉིས་པའི་ཞེན་ཡུལ་
 ཡིན་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་འོག་སློག་ཤལ་ལ་མཚན་ཉིད་འོག་སློག་ཤལ་གཞན་མི་
 དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚོན་
 བྱ་ལའང་མཚོན་བྱ་གཞན་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །ཁོ་ན་རེ་དེ་ལྟར་ན་མཚན་ཉིད་
 ཀྱི་དོན་ལ་ཐུག་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་སྟད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་
 མཚོན་བྱ་གཉིས་པོ་དེ་གཞིར་བཞག་ནས་མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱའི་ཐ་
 སྟད་དུ་བྱར་རུང་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་
 བ། འདི་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་ཅུས་པའི་ཤེས་བྱེད་བཞོད་པ་ནི། དེའི་དོན་ཁྱོད་ཉིད་ལ་འདི་
 འདྲི་སྟེ་ལ་མེ་ལྡན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་དུ་བ་རྟགས་སུ་བཞོད་པའི་ཚེ་དུ་བ་གཏན་

ཚིགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ངེས་པ་ཡིན། ཁོ་ན་རེ་དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་
བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

འོ་ན་དུ་བ་ཏགས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་དགོས་ན་ཚུལ་གསུམ་དེ་ཉིད་
ཏགས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་གཏན་ཚིགས་གཞན་དགོས་པས་སྤྲུག་མེད་དུ་འགྱུར་
རྟེ། སྤྲུག་མེད་འགྱུར་ཚུལ་དེ་ལ་འདི་རྟེན་ཅེས། ཚོལ་བ་རྫོངས་པ་ལ་དུ་བ་གཏན་
ཚིགས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཅམ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་གཏན་ཚིགས་སུ་
སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། བྱེ་བྲག་གི་ཏགས་སྤྲུག་མེད་དུ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་
དུ་བ་ཚོས་ཅན་ལ་མེ་ལྡན་དུ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་དུ་བྱར་བྱུང་
སྟེ། ལ་མེ་ལྡན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཚོས་ཅན། དུ་བ་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྐྱབ་པའི་
གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་དུ་བྱར་བྱུང་སྟེ། དུ་བ་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་
སྟོས་ནས་ཚུལ་གསུམ་གཉིས་པ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཚུལ་གསུམ་
གཉིས་པ་ཚོས་ཅན། ཚུལ་གསུམ་དང་པོ་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོས་
ནས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་དུ་བྱར་བྱུང་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་དང་པོ་གཏན་
ཚིགས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཚུལ་གསུམ་གསུམ་པ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སུ་རིས་ཟིན་ཅིང་སྐྱེས་བཟོད་པ་མ་འདྲུལ་ན་བསྐྱལ་
པར་བཟོད་ཀྱང་མི་ཟད་དོ། ཁོ་ན་རེ་དེ་ལྟ་ན་སྤྱབ་ཟིན་པའི་སྐྱེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་གསར་
དུ་སྐྱབ་པ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱེ་ལ་སྤར་སྐྱབ་པ་དང་ཕྱིས་སྐྱབ་པའི་ཚོས་

གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རྟོ། །ཞོན་ཅེ་ཚུལ་གསུམ་ལའང་དེ་ལྟར་སྡུ་བ་
 དང་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རྟོ་ཞེ་ན་འདོད་དེ། ཚོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ནི་དུ་བའི་
 ཚུལ་གསུམ་ཡིན་ལ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ནི་རང་ལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་
 གསུམ་ཡིན་པས། སྡུ་བ་ལྟོག་པ་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །སྐྱེ་ལའང་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་ནས་
 འཛོག་ན་སྡུ་བ་དག་པ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ཚུལ་གསུམ་དག་པ་
 བ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པས་མི་མཚུངས་སོ། །ཞོན་ཅེ་དེ་ལྟ་ན་ཐུག་མེད་ཀྱི་ཕྱི་མ་
 མ་ཤེས་པས་སྡུ་བ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་རྟོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ཅ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་
 གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་གཞིས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །དེ་ལྟ་ན་གཏན་ཚིགས་
 ཀྱི་ཐ་སྐྱད་ཐུག་མེད་དུ་དགོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ལོག་ཉོག་ལྷགས་ན་དགོས་
 པ་ཉིད་དོ། །ཏུ་བ་གཏན་ཚིགས་ཅོམ་གྱི་ཐ་སྐྱད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྟོག་པ་གཅིག་
 བཅད་འདོད་པའི་ལྷགས་དང་མཚུངས་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་གཉིས་ལས། དང་
 བོ་ལྟར་ན་སྐྱུར་བ་གསུམ་པའི་ཚེ་དགོས་མེད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚུལ་
 གསུམ་ཚོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་དུ་བྱར་རུང་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་
 བའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཞེས་བཀོད་ན། སྐྱེ་ཚོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ་སྐྱེ་ལིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བརྗོད་པ་ལྟར་གཞི་རྟགས་ཐ་དང་མེད་པའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རྟོ་ཞེས་ཟེར་
 རྟོ། །འདི་ལ་ལྟོག་མཚུངས་འདོད་པ་ལ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་དེ། ཚུལ་གསུམ་ལ་ཚུལ་
 གསུམ་མ་ཚང་ན་ཚུལ་གསུམ་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། མ་ཡིན་ན་
 དུ་བ་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྐྱབ་མི་རུས་ལ་ཡིན་ན་རང་ལྟོག་གཏན་ཚིགས་ཡིན་

པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་ག་ལ་གྲིད། ཡང་ཚུལ་གསུམ་ལ་ཚུལ་གསུམ་མ་
ཚང་ན་དུ་བ་ལའང་མ་ཚང་བར་མཚུངས་སོ། །

དུ་བ་ཚོད་གཞི་ལ་ལ་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཚོས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་མེ་ལྷན་
ལ་འཇུག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མེ་མེད་ལ་མི་འཇུག་པས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་ཚང་
བས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཚོད་གཞི་
དུ་བའི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཚོས་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་
ཐ་སྟད་དང་ལྷན་པ་ལ་འཇུག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་ལྷན་པ་ལ་མི་འཇུག་པས་
རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་ངེ་ལྟར་མ་ཚང་། དེས་ན་ལྷོག་
པ་མཚུངས་པས་གཏན་ཚིགས་ཅམ་གྱི་ཐ་སྟད་བསྐྱབ་པའི་དུས་སུ་འང་ཐུག་
མེད་དུ་འདོད་དེ། སྲ་མ་སྲ་མ་ལ་ལྷོས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཅམ་གྱི་ལྷོག་པ་ཚོས་
ཅན་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་ལྷོས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཅམ་ལྷོག་གཏན་ཚིགས་
ཡིན་པས་སོ། །ཁོ་ན་ཅེ་དེ་ནི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་གྱི་
ཚུལ་གསུམ་ཅམ་པོ་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཚུལ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལྷོག་
པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཅམ་ལྷོག་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བས་
གཏན་ཚིགས་ཐུག་མེད་དུ་གནས་སོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་སློག་ཤལ་ཅམ་མཚན་
གཞིར་བཞག་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྟད་དུ་མཚོན་པ་ལའང་སྦྱིར་མཚན་ཉིད་
ཅམ་གྱི་ཐ་སྟད་དུ་མཚོན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མཚོན་པ་
གཉིས་ལས། བྱེ་བྲག་དུ་མཚོན་ན་མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་དུ་གནས་པ་ཚུལ་སྲ་མ་

བཞིན་ཡིན་ལ། མཚན་ཉིད་ཅམ་དུ་མཚོན་པའི་ཚེ་འང་ལྡོག་པ་གཅིག་བཅད་
དང་མཚུངས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན་སྦྱར་བ་
གསུམ་པའི་ཚེ་ཐུག་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཚོས་གསུམ་ལ་ཚོས་གསུམ་
མ་ཚང་ན་རང་ལྡོག་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། འོག་དང་སྐྱོག་
ཤལ་ལའང་མ་ཚང་ཞེས་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་ལྡོག་མཚུངས་སུ་འདོད་པ་
ནམས་མཚན་ཉིད་ཅམ་གྱི་ཐ་སྣད་དུ་མཚོན་པའི་ཚེ་འང་ཐུག་མེད་དུ་འདོད་
དེ་སྲ་མ་སྲ་མ་ལ་སྟོས་པའི་ཚོས་གསུམ་མཚན་གཞི་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་སྟོས་
པའི་ཚོས་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་མི་འཐད་དེ།

ནམ་འདོག་རྩ་ནི་མ་ངེས་པར། །

ནམ་གཞག་འབྲས་བུ་ངེས་ན་ནི། །

མཚན་ཉིད་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར། །

མ་ངེས་ན་ནི་ཐུག་མེད་འདིག །

ནམ་འདོག་གི་རྩ་མཚན་ཉིད་མ་ངེས་པར་དེས་ནམ་པར་གཞག་པའི་
འབྲས་བུ་མཚོན་བྱ་ངེས་ན་མཚན་ཉིད་མེད་ཀྱང་མཚོན་བྱ་གོ་བར་འགྱུར་
ཞེང་། མི་ངེས་ན་མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་ཀྱི་ཕྱི་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པས་མཐར་
རྩ་བའི་མཚན་ཉིད་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཏྲགས་ཀྱི་མཚན་གཞིས་བསྐྱབ་བྱའི་དོན། །

སྐྱབ་ཕྱིར་ཐུག་མེད་སྐྱོན་མེད་ན། །

ཐུག་མེད་གྱི་སྤྱི་མ་མ་ཤེས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་གྱི་མཚན་
གཞིས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

ཚུལ་གསུམ་རྒྟོག་ཤལ་མ་ངེས་ཀྱང་། །

བྱས་དང་དཀར་ཟལ་ངེས་ཅམ་གྱིས། །

མི་རྟག་བ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

རྟགས་གྱི་མཚན་གཞིའམ་མཚན་ཉིད་གྱི་མཚན་གཞིས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་ན་ཚུལ་
གསུམ་མམ་རྒྟོག་ཤལ་མ་ངེས་པར་ཡང་རྟགས་གྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པའམ་བ་
ཡང་གི་མཚན་གཞི་དཀར་ཟལ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པའམ་
བ་ཡང་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་སྐྱ་བྱས་པར་མཐོང་བ་ལ་རྟག་པའི་
སྐྱོ་འདོགས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། རོག་རྒྟོག་ཤལ་མེད་པའི་གོང་བུ་
གཞན་ལའང་བ་ཡང་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱེ་བྱག་ཏུ་ཐ་སྐྱད་མཚན་ཉིད་
དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ།

ཐ་སྐྱད་ལ་ཡང་ཞེན་རུང་ཞིག །

མེད་ན་དེ་ནི་ཤེས་བྱ་མི་ན། །

ཡོད་ན་དེ་ཉིད་སྤྱི་མ་ཡི། །

མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ལ་ལ་འདོད། །

ཁ་ཅིག་བ་ལང་གི་ཐ་སྐྱད་ཉིད་ཐ་སྐྱད་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་འདི་
 ལྟར་བ་ལང་གི་ཐ་སྐྱད་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱོ་སྐྱོ་མ་འབྱུང་པའི་ཞེན་རུང་ཞིག་མེད་ན་
 ཤེས་བརྗོད་ལས་འདས་པར་འགྱུར་ལ་ཡོད་ན་དེ་ཞེན་ཡུལ་བ་ལང་གི་ཐ་སྐྱད་
 ལས་དོན་ལྡོག་གཞན་མ་ཡིན་ན་སྐྱོག་ཤལ་ལ་ཞེན་རུང་གི་བ་ལང་གི་ཐ་སྐྱད་
 ཡང་སྐྱོག་ཤལ་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་བསྐྱེའོ། །ཡིན་ན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་
 བ་ལང་གི་ཐ་སྐྱད་དེ་ཉིད་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་འོག་སྐྱོག་ཤལ་ཡིན། །དང་པོ་ལྟར་
 བ་གཞན་གྱི་ཐ་སྐྱད་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་སྐྱབ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མཚན་
 ཉིད་གཅིག་གིས་མཚོན་བྱ་དུ་མ་མཚོན་པར་འགྱུར་བས་དེ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་
 བ་ཐ་སྐྱད་སྲ་མ་སྲ་མ་ནི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་སྐྱོ་སྐྱོས་ཞེན་རུང་གི་
 ཐ་སྐྱད་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱ་ལ་མཚན་ཉིད་དུ་མི་
 རུང་བའི་ཚོས་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་གསུང་དོ། །འདི་དགག་སྟེ།

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡལ་ག་ལའང་། །

ཡལ་ག་མེད་ན་ཤིང་མ་ཡིན། །

ཡལ་ག་ཡོད་ན་ཤིང་ལ་ཡང་། །

མཚན་ཉིད་སྐྱག་པ་མེད་པར་འགྱུར། །

ཤིང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཡལ་ག་ལ་ཡལ་ག་གཉིས་པ་མེད་ན་ཡལ་
 ག་ཤིང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་དེ་ལའང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་
 སོགས་པ་དགོས་པས་ཤིང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་སྐྱག་མེད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་

བརྗོད་ན་ཅིར་འགྱུར།

ཡལ་ག་ལ་ནི་ཡལ་ག་གཞན། །

མེད་ཀྱང་ཡལ་ག་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །

ཅན་ལོ་ལོ་དབྱེར་མེད་དུ། །

སྐྱབ་སྱིར་སྤྱག་མེད་མི་དགོས་ན། །

ཅན་གྱི་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡལ་ག་བཞོད་པའི་ཆེ་ཡལ་ག་ལའང་ཡལ་ག་
གཞན་མེད་ཀྱང་ཡལ་ག་གི་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཡལ་ག་དེས་ཡལ་ག་
རང་ཉིད་གི་དང་ཐ་དད་ལྡན་པར་མི་བསྐྱབ་ཀྱི་ལོ་ལོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱབས་
པས་ཡལ་ག་ཉིད་ཀྱང་གི་དུ་སྐྱབ་པོ་ཞེ་ན།

ཐ་སྙད་གཉིས་པ་མེད་ན་ཡང་། །

ཐ་སྙད་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་ཀྱིས། །

ཤེས་བྱའི་ལོ་ལོ་སྐྱབ་པའི་སྱིར། །

ཐ་སྙད་སྤྱག་མེད་ག་ལ་དགོས། །

ཐ་སྙད་ལ་ཐ་སྙད་གཉིས་པ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་སྣ་མ་ཤེས་བརྗོད་ལས་འདས་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རོག་སློག་ཤལ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བ་ལང་ལ་
སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཐ་དད་ལྡན་པར་མི་བསྐྱབ་ཀྱི་ལོ་ལོ་དབྱེར་མེད་དུ་
བསྐྱབས་པས་རོག་སློག་ཤལ་ཤེས་བརྗོད་དུ་སྐྱབ་པ་ན་དེ་དང་དབྱེར་མེད་

གྱི་ཐ་སྟོན་ཀྱང་ཤེས་བརྗོད་དུ་གྲུབ་སྟེ། ཅན་ཅན་གྱི་དུ་གྲུབ་པ་ན་དེའི་ཡལ་
 གཤིང་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན་ལོ། །རིགས་པ་འདི་མཚན་ཉིད་ལྷག་མེད་དུ་འདོད་
 པ་ལ་བསྐྱེས་ན་ཆ་མཐུན་གྱི་མགོ་བསྐྱེ་ཡིན་ལ། ཐ་སྟོན་ལྷག་མེད་དུ་འདོད་པ་ལ་
 བསྐྱེ་བའི་སྐབས་འདིར་གོང་གི་བསྐྱེ་ཚུལ་ནི་ཐོད་ཀལ་བའི་མགོ་བསྐྱེ་ཡིན་ལོ། །ཆ་
 མཐུན་དུ་བསྐྱེ་ན་ཐ་སྟོན་སྲ་མ་ལ་ཐ་སྟོན་གྱི་མ་མེད་ན་སྲ་མ་ཤེས་བརྗོད་ལས་
 འདས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ན། ཅན་ཅན་སྲ་མ་ལ་ཅན་ཅན་གྱི་མ་མེད་ན་སྲ་
 མ་ངོ་དང་བུལ་བར་འགྱུར་རོ། །གྱི་མ་མེད་ཀྱང་སྲ་མ་ཉིད་ཅན་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་
 ངོ་དང་མི་འབྲལ་ལོ་ཞེ་ན། ཐ་སྟོན་གྱི་མ་མེད་ཀྱང་སྲ་མ་ཉིད་ཐ་སྟོན་དུ་གྲུབ་
 པས་ཤེས་བརྗོད་ལས་མི་འདའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེད་མཚན་ཉིད་ཆ་བ་ལ་ཆ་བ་
 གཉིས་པ་མེད་ན་སྲ་མ་མེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། མེ་ལ་མེ་གཉིས་པ་མེད་
 བ་སྲ་མ་མེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་སོ། །གལ་
 ཉེ་མེ་དང་གིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཚོས་དག་པ་བ་ཡིན་པ་དང་མཚན་ཉིད་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ལྷག་མེད་དང་། ཐ་སྟོན་གྱི་ཐ་སྟོན་ལྷག་མེད་ལྷོག་ཚོས་སྟོས་པ་བ་
 ཡིན་པས་ཚོག་མཚུངས་ཀྱང་དོན་མི་འབྲའོ་ཞེ་ན། ཁོ་ལོ་ཅག་སྐྱ་དང་རྣམ་པར་
 ཉོག་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་སེལ་དུ་འདོད་ལ། དགག་སྐབ་ཐམས་ཅད་སྟོའི་
 ཚོས་ལྷོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་སོ། །ཡང་ནོག་
 རྟོག་ཤལ་བ་ལང་གི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་དུ་འགོ་བ་བཞིན་ཐ་སྟོན་
 གཉིས་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྟོན་དང་པོ་མཚན་ཉིད་དུ་འགོ་ཞེས་གསུང་བའང་

ཞེན་ཡུལ་ཙམ་གྱིས་མཚན་ཉིད་དུ་འགྲོ་ན་འབྲས་ཉམས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེ་ཡིན་
པས་མེ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་
ཐུག་མེད་དང་ཐ་སྙད་ཐུག་མེད་འདི་དག་འབྲས་ཚན་ཟ་བ་ལ་ས་སོན་གྱི་སྱི་
མོ་ཚོལ་བ་ལྟར་དོན་མེད་པར་དགོངས་ནས་སྡེ་བདུན་གྱི་གཞུང་གང་ལས་
ཀྱང་མ་གསུངས་སོ། །

གཉེས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི།

བརྗོད་འབྲེལ་བར་ནམ་རྟོགས་པ། །

དེ་ཡི་ཚེ་ན་ཐ་སྙད་འབྲུབ། །

མཁས་པས་གཏུན་ཚིགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྙད་
འབྲུབ་ལ། ལྷན་པོ་ལ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཉམས་སུ་བཀོད་པའི་ཐ་སྙད་
བརྒྱབ་གྱིས་འབྲུབ་ཅིང་ཤིན་ཏུ་ལྷན་པོ་ལ་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་རོ་བོ་བཤད་
པ་དང་། རོག་སྒོག་ཤལ་གྱི་དོན་ལྡོག་གཏུང་བར་ཤ་འཕྲུངས་པ་དང་། མགིན་
པར་པགས་པ་འཕྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་སྡེལ་དགོས་པ་སྤིང་དོ། །དེ་
ཙམ་བརྗོད་ཀྱང་མི་གོ་བ་ནི་ཐ་སྙད་བརྒྱབ་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལྷན་པོ་
ལ་ཐ་སྙད་རི་ལྟར་བརྒྱབ་སྦྲམ་ན།

ཉམས་དང་མཚན་ཉིད་གཉེས་ཀ་ལ། །

སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་གཉིས་ཡིན། །

གཉིས་ཀའང་སྦྱོར་བ་གསུམ་པར་ཐུག། །

བཞི་པ་པན་ཚད་དགོས་ལུས་མེད། །

དུ་བ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། སྤྱིར་གཏན་ཚིགས་
 ཚམ་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་བྱེ་བྲག་དུ་སྦྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོད་བསྐྱབ་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ་བྱས་པ་
 བཞིན་དུ་བ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ངོ་ཞེས་འགོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གསུམ་
 ཚང་བ་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཚུལ་གསུམ་དང་ལྡན་
 པ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བརྗེས་ཏེ་ཡལ་ག་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་གི་བརྗེས་
 བ་བཞིན་ཞེས་བརྗེས་དྲན་པར་བྱས་པས་འགྲུབ་པོ། །སྦྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་
 གྲང་(གང་བསྐྱབ་བྱ་གང་བསྐྱབ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ་གང་བསྐྱབ་
 དེའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ་མི་རྟག་བསྐྱབ་པ་བཞིན། དུ་བ་ལ་འང་ལ་མེ་ལྡན་བསྐྱབ་
 ལ་ལྟོས་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ངོ་། །ལ་མེ་ལྡན་བསྐྱབ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་
 བ་དེ་ལ་མེ་ལྡན་བསྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གང་ལ་མེ་ལྡན་
 བསྐྱབ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ་ག་ལ་མེ་ལྡན་བསྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བརྗེས་
 སྤྱིར་ཏེ་ཡལ་ག་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་དུ་བརྗེས་བ་བཞིན་འགོ་སྤྲོད། །

---

1 མཚན་འདི་མཚན་རྟགས་དང་བཅས་ཏེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་མཚན་བྱ་འདེབས་ས་རིགས་གཉེར་
 རང་འགྲེལ་ས་སྐྱབ་བཀའ་འབྲུག་ཤིང་པར་མར་བཞུགས་འདུག་ཀྱང་སུ་ཞིག་གིས་བཏགས་མིན་མ་དེས།

དེ་བཞིན་དུ་འོག་སློག་ཤལ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ལའང་སྦྱི་དང་སྦྱོར་བ་
 འདིར་གཏོགས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། གང་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་
 ལྡོག་གྲུབ་པ་དེ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་སྣོ་ལྡིར་ཞབས་ལུས་བཞིན་འོག་སློག་
 ཤལ་འདུས་པའང་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་གྲུབ་པོ་ཞེས་པས་
 འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་གང་དངོས་འགལ་གཅོད་
 པའི་དོན་ལྡོག་གྲུབ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བརྟུན་ཏེ་ཡལ་ག་དང་ལྡན་པ་ལ་
 ཤིང་བཞིན་ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་ལ། སྦྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་
 ལ་བཀར་ཏེ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་(གང་གང་དུ་མཚོན་པ་ལ་སྣོས་ནས་
 དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་གྲུབ་པ་དེ། གང་དུ་མཚོན་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ་བྱམ་པར་མཚོན་པའི་སྣོ་ལྡིར་བཞིན། སློག་ཤལ་ལ་དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་
 མཚོན་པ་ལ་སྣོས་ནས་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་གྲུབ་པོ། །དཀར་ཟལ་
 བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་སྣོས་ནས་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་གྲུབ་པ་དེ།
 དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ན། དཀར་ཟལ་
 བ་ལང་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་སྣོས་ནས་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་གྲུབ་
 པ་ལ། དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བརྟུན་ཏེ། ཡལ་ག་དང་
 ལྡན་པ་ལ་བརྟུན་བ་བཞིན།) སྟེན། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི།

---

1 མཚན་འདི་མཚན་རྟགས་དང་བཅས་ཏེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་མཚན་བྱ་འདེབས་ས་རིགས་གཉེར་
 རང་འགྲེལ་ས་སྐྱེ་བཀའ་འདུམ་ཤིང་པར་མར་བཞུགས་འདུག་ཀྱང་སུ་ཞིག་གིས་བཏགས་མིན་མ་ངེས།

ཚུལ་གསུམ་ཚུལ་གསུམ་མེད་ན་ཉགས། །

མི་འགྱུར་ཡོད་ན་སྤྱག་མེད་ལོ། །

ཚུལ་གསུམ་ལ་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་ན་ཚུལ་གསུམ་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་ལ། ཚང་ན་དེ་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་གཉིས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ལ་སྣོས་
ནས་ཚུལ་གསུམ་གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་བྱིད་ལའང་སྤྱག་མེད་
དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཚུལ་གསུམ་དུ་བ་ཁོ་ནའི་ཚོས། །

དབྱེར་མེད་ཡིན་གྱི་ཚོས་གཞན་མེད། །

དུ་བ་གཞིར་བཞག་ནས་དེའི་སྤྲིང་དུ་ཚུལ་གསུམ་གཞན་ཞིག་ཅི་ན་བྱིད་
བདེན་པ་ཞིག་ན་ཁོ་ལོ་ཅག་དུ་བ་ཉིད་སྣོས་ཚུལ་གསུམ་དུ་བཟུང་བ་མ་
གཏོགས་པ་དུ་བའི་སྤྲིང་དུ་ཚུལ་གསུམ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་སོགས་
པ་མི་འདོད་པས་སློན་ག་ལ་ཡོད།

འདི་ཡི་མཚན་ཉིད་སྤྱག་མེད་དུ། །

ཐལ་བའི་སློན་ཡང་བསལ་བ་ཡིན། །

དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་གྲུབ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་ན། དེ་མཚན་
ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་སྤྱག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བའང་
འདིས་བསལ་ཏེ། འོག་སློག་ཤལ་གཞིར་བཞག་ནས་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་

དོན་ལྡོག་གྲུབ་པ་གཞན་ཞིག་ཅི་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཡང་། འོག་སྒོག་ཤལ་
ཉིད་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་ཏུ་སྐྱབ་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ན་སྒོག་ཤལ་ལ་སྒོག་ཤལ་གཉིས་པ་མེད་ན་སྒོག་ཤལ་བ་ལང་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་ལ་ཡོད་ན་སྒོག་ཤལ་ཐུག་མེད་དུ་དགོད་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་
ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་དགོས་པའི་མཚན་ཉིད་གཞག་པ་ལའང་གཉིས་
ལས་དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་ན། ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོ།

ལ་ལ་མཚོན་བྱ་རྣམ་འདྲིག་ཟེམ། །

གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་མཚུངས་ཕྱིར་མིན། །

མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ་རྣམ་འདྲིག་གི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པར་འདོད་
ན་ཉགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། །ལོ་ན་རེ་
བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་ཉིད་ལ་ཚུལ་གསུམ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། མཚོན་བྱ་རྣམ་འདྲིག་
ལའང་འདྲིག་ཚུལ་ཚོས་གསུམ་དགོས་སོ། །ལྟ་གཙང་།

འགའ་ཞིག་ཚོས་གསུམ་ཚང་བར་འདོད། །

སྐྱིར་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ། རང་གི་མཚོན་བྱ་ལས་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་མིན་པ། རང་གི་མཚན་
གཞིའི་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཉེ་རྣམས་ཡོད་ཚོས་གསུམ་ཚང་བའི་མཚོན་བྱའི་དོན་ལྡོག་གཞི་
ལ་གྲུབ་པ་ཞེས་གསུང་དོ། །

མཚོན་བྱ་ལྟོས་ཕྱིར་འདི་མི་འཐད། །

མཚན་ཉིད་དུ་གོ་བ་མཚོན་བྱ་ལ་ལྟོས་དགོས་པས་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་
མཚན་ཉིད་དུ་དགོད་བྱའི་ངོ་བོ་དེ་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་རང་གི་མཚོན་བྱ་ལ་
ལྟོས་ན་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཡང་འདི་རང་གི་མཚོན་བྱ་ལ་མི་ལྟོས་པས་སྐྱོན་དུ་
མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱས་པ་དེ་གང་གི་རྟགས་སུ་འདོགས་པ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་
མི་རྟག་པ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་དགོད་བྱའི་བྱས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མི་རྟག་པ་ལ་
མི་ལྟོས་པས་སྐྱོན་མེད་པ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། དཔེ་མི་མཚུངས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་
མི་ལྟོས་པར་བྱས་ལྟོག་འགྲུབ་ལ་འདིར་མཚོན་བྱ་མ་གྲུབ་ན་མཚོན་བྱའི་དོན་
ལྟོག་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉེས་པ་རང་ལུགས་ནི།

དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྟོག་ཡིན། །

ཚོས་གང་ཞིག་དངོས་འགལ་དེ་མིན་ནམ་པར་གཅོད་པའི་དོན་ལྟོག་གྲུབ་པ་སྟེ།
མཚོན་བྱ་དང་མཚན་གཞིའི་ལྟོག་པ་གཉེས་བཅད་ནས་གང་འདོད་པ་དེའི་
དོན་ལྟོག་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། དངོས་འགལ་གཅོད་པ་ཞེས་པས་ནི་དེ་མིན་གཅོད་
ལ། དོན་ལྟོག་ཅེས་པས་མཚོན་བྱ་དང་མཚན་གཞི་གཉེས་གཅོད། གྲུབ་པ་ཞེས་པས་ནི་རང་མཚན་
དང་དོན་སྐྱི་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་སྣང་བ་ཚམ་སྟོན་ཏེ། དོན་ལྟོག་ནི་དོན་སྐྱི་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རང་
མཚན་དང་དོན་སྐྱི་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་སྣང་བ་ཚམ་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེའི་བསལ་བྱ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་གྲངས་ངེས་པ་ལ་གསུམ་ལས་

གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་ན།

མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྐྱོན་བསྟུ་ན། །

གསུམ་ཞེས་བྱང་ཕྱོགས་པ་རྣམས་འདོད། །

བོད་ཀྱི་རྟོག་གེ་པ་ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟུ་ན། རང་ལྡོག་
རྣམས་སུ་མ་གྲུབ། དོན་ལྡོག་གཞན་དུ་འགྱུར། མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པའོ། །དེ་
ལ་དང་པོ་ནི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་རང་གི་ཐ་སྙད་ལས་རང་དབང་དུ་མ་གྲུབ་
པ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བ་ལང་ཉིད་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་
ཐ་སྙད་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་དང་། བ་ལང་གི་མགོ་བོ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་རང་
གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་བཀོད་པ་གཉིས་དང་། ལ་ཅིག་དེའི་སྟངས་
དུ་རྟེན་ཉིད་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་གཞན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་། རྟེན་མགོ་བོ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་གཞན་གྱི་
ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་བཀོད་པ་སྟེ། བཞི་ཡིན་མོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་དོན་ལྡོག་གཞན་འགྱུར་ནི། མཚན་ཉིད་རང་གི་མཚན་བྱིའི་ཐ་སྙད་
ལས་རང་དབང་དུ་གྲུབ་ཀྱང་མཚན་ཉིད་དེ་རང་གི་མཚན་བྱིའི་དོན་ལྡོག་མ་
ཡིན་པའོ། །དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། མི་སྲིད་པ། མ་ཁྱབ་པ། ཁྱབ་ཆེས་པ། ཁྱབ་མཉམ་
པའི་དོན་ལྡོག་གཞན་གྱུར་རོ། །དང་པོ་ནི་མཚན་ལྡན་གྱི་གཞི་ལ་ཡེ་མི་སྲིད་
པ་སྟེ། དབེར་ན་རྟེན་མཚན་པ་ལ་སྐྱོག་ཤལ་ལམ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་མཚན་
པ་ལ་བསྐྱབ་ཆོས་དོར་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་མཚན་ལྡན་གྱི་
ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མེད་པ་སྟེ། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱོག་ཤལ་ཁྱ་བོའམ་

ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་ཚེས་དོར་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་
མཚོན་ལྡན་ལ་བྱབ་ཅིང་མཚོན་ཚེས་མེད་པར་ཡང་འུགས་པ་སྟེ། བ་ལང་གི་
མཚན་ཉིད་དུ་མགོ་ལྡན་ནམ་མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་བྱ་བཀོད་
པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་མཚོན་ལྡན་དང་བྱབ་མཉམ་ཡང་མཚོན་ཚེས་ལས་ལྡོག་
པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་རྩུ་རྒྱབ་གྱིས་
བསྐྱེད་པའམ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་བྱ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྟོག་ཤལ་ལྟ་བུའི་
མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་རང་གི་མཚོན་བྱའི་ཐ་སྙད་བ་ལང་ཞེས་པ་ལས་རང་དབང་
དུ་གྱུར་ཀྱང་རྐབས་ཀྱི་གང་མཚོན་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལ་རི་ལྟར་དགོད་བྱ་ལྟར་
མ་གྲུབ་པའོ། །དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། འགལ་ནས་མི་གནས་པ། ལྡོག་པ་ཐ་དང་མེད་
ནས་མི་གནས་པ། དོན་ལྡོག་ཐ་དང་མེད་ནས་མི་གནས་པ། མཚན་གཞིའི་
ལྡོགས་གཅིག་ལ་མ་བྱབ་ནས་མི་གནས་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྩེས་ཚེས་ལ་མཚན་
གཞི་རྟ་བ་ལང་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མཚོན་པ་ལ་རྟོག་ཤལ་ལམ་ལྡོག་ཚེས་ལ་ཤེས་བྱ་
མེད་དགག་ཏུ་མཚོན་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚེས་མ་དོར་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚུལ་
གསུམ་གྱིས་སྟོང་བ་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་བཀོད་པ་ནི། དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་
གསུམ་ཚང་བའི་བྱད་པར་བཀག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཉིད་ལ་ཚུལ་གསུམ་
ཚང་བའི་བྱུར་རྟོ། །གཉིས་པ་ནི་མཚན་གཞིའི་ལྡོག་པ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་
པ་སྟེ་རྟོག་ཤལ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་རྟོག་ཤལ་ཉིད་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚུལ་

གསུམ་རྟགས་སུ་མཚོན་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་བཀོད་པ་ནི་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 ལྟོས་པས་གཞི་མཚན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་
 བྱི་མཚོན་བྱ་རང་ཉིད་རང་གི་མཚན་གཞིར་བྱས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་བཀོད་པ་སྟེ།
 བ་ལང་ཉིད་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་སྟོག་ཤལ་བཀོད་པ་ལྟ་སུའོ། །ཤེས་བྱའི་ཐ་
 ལྷན་ཤེས་བྱར་མཚོན་པ་ལ་སྟོའི་ཡུལ་རུང་དུ་བཀོད་པའམ། མ་ཡིན་དགག་
 གི་ཐ་སྟངས་མ་ཡིན་དགག་དུ་མཚོན་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚེས་མ་དོར་བ་བཀོད་པ་ནི་
 དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཚན་གཞི་དང་མཚོན་བྱ་ལྟོས་པས་དེ་གཉིས་དོན་ལྟོག་ཐ་
 དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི་མཚོན་འདོད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་བྱུབ་པ་སྟེ་
 སྟོག་ཆགས་ཅམ་ཡིན་ཚད་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་སྟོག་ཤལ་ལམ། སྟོ་ཅམ་ཡིན་
 པ་དེ་ཚད་མར་མཚོན་པ་ལ་བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་བཀོད་པ་ལྟ་སུའོ། །དེ་དག་
 ལས་མཚན་གཞི་ལ་འགལ་ནས་མི་གནས་པ་མ་གཏོགས་པ་ལྟོག་མ་གསུམ་
 བྱི་ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚེས་དེ་དང་དེ་དག་བསྐྱབ་པའི་ཚེ་མཚན་ཉིད་དེ་དག་མི་
 སྲིད་དེ། འདི་ལྟར་དེར་མཚོན་བྱ་དེ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་མི་གནས་པའི་ལྟོག་
 པ་དེ་ལ་དེ་མིན་དུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་གནས་སམ་མི་གནས། གནས་
 བ་ཉ་ལྟ་སུ་དེ་མིན་གྱི་མཚན་ཉིད་གནས་པས་བ་ལང་ལྟ་སུ་དེའི་མཚན་ཉིད་མི་
 གནས་པ་དེ་ནི་འགལ་ནས་མི་གནས་པ་ཡིན་ལ། མི་གནས་ན་ལྟོག་པ་ལ་དེ་
 དང་དེ་མིན་གྱི་མཚན་གཞིར་གང་རུང་ཁ་ཚོན་མ་ཚོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་སྟོས་པ་དང་བཅས་ནས་གསུངས་སོ། །

འདི་དག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རིགས་པས་མི་འཐད་པ་བརྟན་པ་ནི།

སྒྲོར་བར་བཀོད་ནས་སྒྲོན་ཅི་ན། །

དོན་ལྡོག་གཞན་འགྱུར་མེད་པར་འགྱུར། །

མ་བཀོད་པ་ལ་སྒྲོན་སྒྲོར་ན། །

མཚན་གཞི་མི་གནས་དོན་མེད་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་འདི་དག་སྒྲོར་བ་བཀོད་ནས་བཅི་ན། མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་རང་གི་
མཚོན་བྱ་དེ་ལས་དོན་ལྡོག་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་པ་འདི་སྒྲོན་དུ་མི་འཐད་དེ། དེ་
ལྟར་ན་སྒྲོང་ཉིད་བསྐྱབ་ཚུལ་དོར་བས་མེད་དགག་དུ་མཚོན་པའི་ཚོ། བསྐྱབ་
ཚུལ་དོར་བའི་ཉགས་མེད་དགག་གི་ཐ་སྐད་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དོན་ལྡོག་
གཞན་གྱུར་དུ་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དོན་ལྡོག་གཞན་འགྱུར་མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ་ལ་
སྲིད་མི་སྲིད་ཀྱི་དོན་མཚན་གཞི་ལ་སྲིད་མི་སྲིད་ལ་བརྗོད་ཀྱི་མཚོན་བྱ་ཉིད་
ཀྱི་ལྡོག་པ་ལ་བརྟེན་མི་བརྟེན་ལ་མི་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་མི་དགོས་པ་དང་མི་
ཕན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དོན་ལྡོག་གཞན་གྱུར་དུ་འདོད་ཀྱང་མཚན་གཞི་
ལ་མི་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚོན་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ནས་དོན་ལྡོག་གཞན་གྱུར་གྱི་
སྒྲོན་ཡང་མཚན་གཞི་ལ་མི་སྲིད་པ་ལ་འདོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
སྒྲོར་བ་མི་བཀོད་པ་ལ་སྒྲོན་བཅིའོ་ཞེ་ན། མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པ་མི་
དགོས་ཏེ་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་འོག་སྐྱོག་ཤལ་བཀོད་པ་དང་མེད་དགག་གི་
མཚན་ཉིད་བསྐྱབ་ཚུལ་དོར་བ་བཀོད་ན། སྒྲོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་

གལ་ཏེ་མཚན་གཞིར་འདོག་ཚུལ་ལ་རག་སྟེ། དཀར་ཟལ་ལམ་སྟོང་ཉིད་ལྟ་
 བུ་བཞག་ན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ལ་རྟའམ་ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ་བཞག་ན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་
 འོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱོར་བ་མ་བཀོད་པ་སྐྱོན་བརྩེ་བ་འདོད་པ་ཉམས་ཏེ། མཚན་
 མཚན་གཞིའི་ཚོས་གསུམ་ཀ་སྐྱོར་བ་བཀོད་པ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་མེད་ལྟོས་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྐྱིར་མཚོན་བྱའི་སྐྱོན་ནི་མཚན་གཞིར་བཀོད་དམ་མ་བཀོད་
 གྲང་རུང་སྟེ། མཚོན་བྱ་རང་ལ་བརྩེ་ལ། འདིར་མཚན་གཞིའི་སྐྱོན་ནི་མཚོན་བྱའི་
 ཚོས་དང་ལྡན་ནམ་མི་ལྡན་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། མཚན་གཞིར་བཀོད་པ་ལ་
 ལྟོས་ནས་བརྩེ་བས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པ་
 ཞེས་པའི་སྐྱོན་དེ་མཚན་གཞི་ལ་བརྩེ་ན་མཚན་གཞི་མ་བཀོད་པ་འགལ་ལ་མཚན་
 གཞི་བཀོད་ན་མཚོན་བྱ་ལས་མཚན་གཞིའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་འགལ་ལོ། །རིགས་
 པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པའི་སྐྱོན་མཚོན་བྱའི་ཚོས་
 དང་ལྡན་ནམ་མི་ལྡན་ཡང་རུང་སྟེ། མཚན་གཞིར་བཀོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བརྩེ་
 བ། རྟ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་བ་ལང་ཉིད་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་རང་ལྟོག་རྣམས་སུ་མ་གྲུབ་
 པ་བཀོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པར་འདུས་པས་སྐྱོན་
 གཞན་དོན་མེད་དོ། །ཡང་ལྷོད་རང་གི་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་འགལ་ཏེ། བ་
 ལང་ཉིད་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་སྟོག་ཤལ་བཀོད་པ་དོན་ལྡོག་ཐ་དད་མེད་
 རས་མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པར་འདོད་པ་དང་། མཚོན་བྱ་སྐྱོད་དང་པོའི་

བ་ལང་གི་ཐ་སྐད་ཚུལ་ཅན། བ་ལང་གི་ཐ་སྐད་དུ་བྱུང་བའི་སྐྱེ། འོག་སྐྱོག་
ཤལ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཐ་སྐད་ཐུག་མེད་དུ་འདོད་པ་འགལ་བ་བཞིན་
ནོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

འདི་དག་སྐྱོན་དུ་འཐད་ན་ནི། །

མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཅིས་མི་བཞེད། །

སྐྱོན་གསུམ་པོ་འདི་ནམས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འཐད་པ་ཡིན་ན་མཁས་པའི་
གཙུག་གི་ནོར་བུ་གཉིས་པོས་ཀྱན་ལས་བརྱུས་དང་སྡེ་བདུན་དུ་ཅིའི་སྤྱིར་
མི་གསུང་། དེས་ན་ཐ་སྐད་དེ་དག་རྣམ་པར་འབྲུམས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་འདོད་པ་ནི།

མ་བྱུང་བྱུང་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ། །

མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྤྱི་སྐྱོན་ཡིན། །

རང་ལྡོག་རྣམས་སུ་མ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་འང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་
འགོ་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་གསུམ་པོ་འདིར་འདུས་པ་ཡིན་གྱི་ལོགས་པ་མེད་དོ། །

སྐྱ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་ཀྱུན། །

གསུམ་པོ་འདི་ལས་གཞན་ཡོད་མིན། །

མཚན་ཉིད་དོན་གྱི་སྐྱོ་ནས་རྣམ་གཅོད་གསུམ་པོ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་རྣམ་གཅོད་གསུམ་ལས་མ་འདས་ཏེ། རི་སྐྱད་དུ། ཚོས་ཀྱི་ཚིག་ཤད་

ཐ་དང་པར། བྱེད་པས་མི་ལྡན་པ་དག་དང་། གཞན་པ་དག་དང་ལྡན་པ་
 དང་། གཞན་མི་ལྡན་ཉིད་རྣམ་གཅོད་བྱེད། །དེ་སྦྱར་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་
 ལས། །དེ་དོན་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའང་། མི་ལྡན་རྣམ་
 གཅོད་དང་། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དང་། མ་འབྲེལ་རྣམ་གཅོད་དང་གསུམ་
 པོ་རིམ་པ་ལྟར་མ་བྱུང། བྱེད་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ་གཅོད་པའི་ངག་ཡིན་ལ།
 སྦྱ་རི་ལྟར་གཅོད་པ་ལྟར་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གཅོད་པས། མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་སྦྱོན་གསུམ་ལས་མི་འདའོ། །དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྟོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་ཀུན་བརྟུས་
 སུ་གསུངས་པའི་བདག་ཉིད་དང་ཚིག་སྤྲད་ཁོན་དང་ངོ་བོའི་སྦྱ་དང་། །མ་བསལ་བ་
 དང་བཅས་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས། རྟོགས་ཡང་དག་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ་བྱེད་ཆེས་པ་སེལ་
 བར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་སྤྲད་དོན་དང་། སྦྱ་
 བྱེད་བཞོད་བཞིན་པ་དང་། ལྱི་ཚློ་ཀྱི་ངོར་སྤྱབ་ཟིན་པ་དང་། ཚད་མའི་བསལ་བ་ཞུགས་ཟིན་
 པ་རྣམས་ལ་བྱེད་ཆེས་པ་གཅོད་ཅིང་། ཚློ་བས་ཞེན་འདོད་པ་ཞེས་པའི་སྦྱས་མ་
 བྱེད་པ་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པས་མ་བྱེད་པ་གཅོད་ལ། ལྷ་པོ་དེ་ནི་ལོག་རྟོག་སེལ་
 བའི་དབང་དུ་གསུངས་ལ། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་ལ་ནི། རིགས་སྟོན་གསུངས་པའི་བསྐྱུབ་
 བྱར་ཁས་སྤངས་ཤིང་ཚད་མས་མ་བསལ་བ་དེས་རྟོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་
 ལ། །ཤོང་གསལ་དེ་རྣམས་ལ་ནི་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། །བསལ་བ་
 ལ་ནི་ཚད་མས་གཞོད་པ་དང་ལྷག་མ་བཞི་པོ་ལ། རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མི་སྲིད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚོས་གྱི་
བྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་བདེ་བ་བོར་ནས་རང་ཉིད་གྱིས་མི་དགོས་པ། ལྷོས་
བརྟགས་ནས་སྦྱོར་བ་འདི་ནི་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་ལ། ཅུང་ཟད་མ་འཁྲུལ་དུ་
ཟིན་ཡང་། མཁས་པ་རྣམས་ལ་མ་གྲགས་པས་མི་བདེ་སྟེ་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་གྱིས་
སྤྲོ་འཚད་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོན་ཅན་གསུམ་པོ་ལའང་། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་
ལས། མ་ཁྲབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཚན་ཉིད་བཀོད་པ་གང་ཞིག་མཚན་
གཞིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་བྱུབ་པའོ། །དབྱེ་བ་དངོས་པོ་ལ་དཔེར་བརྗོད་
ན། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ལོག་སྟོག་ཤལ་ཁྲ་བོ་བཀོད་པའམ། དངོས་མེད་
ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། མེད་དགག་གི་མཚན་ཉིད་རི་བོང་གི་རུ་བཀོད་པའམ།
གཉིས་ཀའི་ཚོས་ལ་དཔེ་བརྗོད་ན་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་བསྐྱེད་པ་བཀོད་
པ་ལྟ་བུའོ། །

ཁྲབ་ཆེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་མཚན་གཞི་ལ་
ཁྲབ་ཅིང་མཚོན་འདོད་མེད་པར་ཁྲགས་པའོ། །དེ་ལ་གསུམ་ལས། དངོས་པོའི་
ཚོས་ལ་ཁྲབ་ཆེས་པ་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་མགོ་ལྡན་བཀོད་པའམ། དངོས་
མེད་གྱི་ཚོས་ལ་ཁྲབ་ཆེས་པ་རི་བོང་གི་རུའི་མཚན་ཉིད་དུ་མེད་དགག་
བཀོད་པའམ། གཉིས་ཀའི་ཚོས་ལ་ཁྲབ་ཆེས་པ་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྤྲོད་ཡུལ་རུང་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

མི་སྲིད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་མཚོན་འདོད་ལ་
 ཇི་ལྟར་དགོད་བྱ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་ལྡོག་མ་གྲུབ་ནས་
 མི་སྲིད་པ་དང་། རང་ལྡོག་གྲུབ་ཀྱང་མཚོན་འདོད་ལ་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་
 ལའང་གཉིས་ལས། དངོས་པོའི་རང་ལྡོག་མ་གྲུབ་པ་ནི་རང་གཞན་གྱི་ཐ་སྲད་
 དང་། ཐ་སྲད་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པའོ། །དེ་རེ་རེ་
 ལའང་གཉིས་གཉིས་ཏེ། རང་གི་ཐ་སྲད་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ། དཔེར་ན་
 བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བ་ལང་བཀོད་པ་དང་། ཐ་སྲད་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་
 བྱས་པ་བ་ལང་གི་མགོ་བོ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་གྱི་ཐ་སྲད་བཀོད་པ་
 བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟེན་ཐ་སྲད་བཀོད་པ་དང་། ཐ་སྲད་གྱི་བྱུང་པར་དུ་
 བྱས་པ་རྟེན་ཐ་སྲད་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་འདི་ཐ་སྲད་གྱི་རང་
 ལྡོག་གི་ཆ་ནས་འདོག་གི་རྟེན་རྟེན་ཐ་སྲད་བཀོད་པ་དང་། རང་
 ལྡོག་གྲུབ་ཀྱང་མཚན་གཞི་ལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་སྲད་ཐུག་ཐེད་འདོད་པ་
 ལ་ཅིག་གཞན་གྱི་ཐ་སྲད་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་ན་སྐྱོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 གསུང་བ་མི་འཐད་པར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་རང་ལྡོག་གྲུབ་ཀྱང་མཚོན་འདོད་ལ་མི་སྲིད་པ་ལ་གསུམ་
 ལྟེ། རོ་བོ་ཐ་དད་ནས་མི་སྲིད་པ་རང་ལྡོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ། རོ་ན་
 ལྡོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་རོ་བོ་ཐ་དད་ནས་མི་སྲིད་པ་ནི་
 དངོས་པོའི་ཚོས་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན་གཉིས་ཏེ། རྣམ་ཐ་དད་པ་རྟ་བ་ལང་དུ་

མཚོན་པ་ལ་སློབ་ཤེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷོག་པ་ཐ་དང་པ་བྱས་པའི་མཚོན་
 ཉིད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྣོད་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་མི་སྲིད་པར་རི་
 ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཅིག་གི་དོན་ལྷོག་ཏུ་གཅིག་མི་
 སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་སྐྱེད་ལྡན་གྱི་སྐད་ཅིག་མའི་བྱད་པར་
 གང་ཞིག་ཚོས། །མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་མིང་གང་གིས་གོ་བར་གྱུར་པ་དེ། །དེ་ལས་
 གཞན་གྱིས་གོ་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ། །དེས་ན་སྐྱེད་ལྡན་གྱི་རྟག་གསུམ་ལྷོག་པ་ཐ་དང་
 རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐྱེད་ལྡན་ལྟར་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་སོགས་ཆ་ཤས་
 གྱི་སློབ་འདོགས་རི་སྟེད་ཡོད་པ། །དེ་དག་བསལ་བའི་ཕྱིར་ན་དེས་པ་དང་། །སྐྱེ་
 ཡང་དེ་སྟེད་ཁོ་ན་འཇུག་པ་དེས་ན། །དེ་དག་སྟོད་ལུལ་ཐ་དང་ཅན་ཡིན་གྱི་རྣམ་
 བཅས་པ་མིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་རྟ་ལ་སློབ་ཤེས་མཚན་གཞི་ལ་
 མི་སྲིད་ལ་བྱས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྣོད་པ་མཚོན་བྱ་ལ་མི་སྲིད་
 པ་ཡིན་ལོ། །དངོས་མེད་གྱི་ཚོས་ལ་དོན་གྱི་དངོས་མེད་ཏུ་མཚོན་པ་ལ་དབང་
 ཤེས་འཇུག་པས་གཟུང་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉི་གའི་ཚོས་ལ་ཤེས་བྱ་མེད་
 དགག་ཏུ་མཚོན་པ་ལ་སྟོའི་ལུལ་ཏུ་བྱར་མི་རུང་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚུལ་
 གསུམ་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་བཀོད་པ་ནི་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་
 ཚང་བའི་བྱད་པར་བཀག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལྷོག་པ་ཉིད་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་
 བའི་ཕྱིར་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལྷོག་ཐ་དང་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ་ནི། མཚན་གཞིའི་ལྷོག་པ་

མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། ལྷོག་ཤལ་བ་ལང་
དུ་མཚོན་པ་ལ་ལྷོག་ཤལ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དངོས་མེད་ལ་རི་བོང་གི་རུ་
དངོས་མེད་དུ་མཚོན་པ་ལ་རི་བོང་གི་རུ་ཉིད་བཀོད་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་
ཚོས་ལ་ཤེས་བྱ་སྟོའི་ཡུལ་རུང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ཤེས་བྱ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

གསུམ་པ་དོན་ལྡོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ་ནི། རང་གི་མཚོན་བྱ་
གཞིར་བྱས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་བཀོད་པ་སྟེ། དེ་ལའང་གཉིས་ལས། དངོས་པོ་
ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། བ་ལང་ཉིད་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ལྷོག་ཤལ་བཀོད་པ་
ལྟ་བུ་དང་། དངོས་མེད་ལ་ཉམ་དངོས་སུ་མཚོན་པ་ལ་འཇིག་མེད་བཀོད་པ་
ལྟ་བུ་ལོ། །གཉིས་ཀའི་ཚོས་ལ་ཤེས་བྱའི་ལྡོག་པ་ཉིད་དང་ཤེས་བྱར་མཚོན་པ་ལ་
སྟོའི་ཡུལ་རུང་བཀོད་པ་ནི་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་
ལྟོས་པས་དོན་ལྡོག་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚྱོད་པ་སྲང་བ་ནི།

མཚན་གཞིར་བཀོད་དང་མ་བཀོད་དང་། །

མཚན་ཉིད་མི་སྲིད་པ་ཡི་གཞིར། །

མཚོན་བྱ་ཁེགས་སམ་མི་ཁེགས་ཁེས། །

ཚྱོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་འདིར་མི་གཞོད། །

ཚྱོད་པ་དང་པོ་ནི་གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་འདི་དག་མཚན་གཞི་བཀོད་པ་ལ་
བརྟེན་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ལོག་ལྷོག་ཤལ་ཁྲ་བོ་བཀོད་པ་འདི་མ་ཁྲབ་པར་

མི་འགྱུར་ཏེ། དཀར་ཟལ་ལ་བཀོད་ན་སྐྱོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་ནག་སྐྱུར་ལ་
 བཀོད་ན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་བཀོད་པ་ལ་བཅི་ན་
 མཚན་གཞིའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། གྲོག་ཆགས་ཅམ་བ་
 ལང་དུ་མཚོན་པ་དང་རྟ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་འོག་སྒྲོག་ཤལ་
 བཀོད་པའང་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་ཐམས་ཅད་བཀོད་པ་ལ་
 བཅིའོ། །འོ་ན་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་སྒྲོག་ཤལ་ཁྲ་པོ་བཀོད་ན་མ་ཁྲུབ་པར་
 མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དཀར་ཟལ་མཚན་གཞིར་འཛོག་ལ་འོན་ཀྱང་
 དཀར་ཟལ་ལ་བ་ལང་ཁྲ་པོའི་ཐ་སྟད་དུ་མཚོན་ན་བདེན་ཡང་བ་ལང་ཅམ་དུ་
 མཚོན་པའི་ཚེ་མ་ཁྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །ཡང་མ་བཀོད་ཀྱང་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་
 འོག་སྒྲོག་ཤལ་སྐྱོན་མེད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་
 ཡིན་ཡང་ཚོད་གཞི་ལས་གཞན་དུ་བཀོད་ན་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་
 ལྟར་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་འོག་སྒྲོག་ཤལ་ཡིན་ཡང་མཚན་གཞི་གཞན་རྟ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་བཀོད་ན་མཚོན་མི་རུས་པས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་དང་པོ་
 རྟས་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་སྒྲོག་ཤལ་ཡིན་ནམ་ཞེས་འདྲི་ན། མཚན་ཉིད་ཡིན་
 མོད་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་མཚན་གཞི་ལ་རག་ཅེས་བརྗོད་དགོས་ཏེ།
 དཔེར་ན་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་འབྲས་རྟགས་སུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་འགོད་
 ཚུལ་ལ་རག་པ་བཞིན་ལོ། །

ཚོད་པ་གཉིས་པ་ནི་མཚན་གཞི་ལ་བཅི་ན་མཚན་ཉིད་མི་སྲིད་པའི་

གཞི་ལ་མཚོན་བྱ་མི་ལེགས་ན་མཚོན་བྱ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱས་པར་
འགྱུར་ལ། ལེགས་ན་སློབ་ཤལ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་སློབ་ཤལ་གཉིས་པ་སྟོབ་པ་
ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་མཚོན་བྱ་བ་ལང་གི་ཐ་སྟོད་ཀྱང་ལེགས་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སློབ་ཤལ་རང་མི་སྲིད་པར་མ་བྱས་ལ་གཞན་གཉིས་པ་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྟོད་གཞན་གཉིས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བར་འདོད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་ལེགས་པས་བྱས་བྱ་མི་ལེགས་ན་བྱས་བྱ་ལ་བྱས་
བྱེད་ཀྱིས་མ་བྱས་པར་ཐལ་ལ། ལེགས་ན་སྐྱེ་ལ་བྱས་བྱེད་སྐྱེ་ལེགས་པའི་ཕྱིར་
མཉན་བྱའང་ལེགས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལའང་མཚུངས་ཏེ། ཚ་བའི་སྐྱེ་ལ་
སྐྱེ་ཡིན་པ་མི་ལེགས་ཀྱང་སྐྱེ་གཞན་གཉིས་པ་བྱས་བྱེད་དུ་ལེགས་པས་གཞན་
དེའི་མཉན་བྱའང་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་མཚོན་བྱ་ལའང་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཞན་ལྷགས་དགག་ན།

ཁ་ཅིག་མཚན་མཚོན་ཇས་གཅིག་ཟེར། །

ཐ་སྟོད་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞིར་འདོད། །

མཚན་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མཚོན་བྱའི་ཐ་སྟོད་བསྐྱབ་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་མཚན་མཚོན་དོན་ཉིད་ལ་ཇས་གཅིག་གོ་
ཞེས་གསུང་ངོ། །འདི་མི་འཐད་དེ།

མཚོན་བྱ་མིང་གིས་བྱད་པར་དུ། །

བྱས་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡི། །

དབང་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཉིད་འགྱུར་ཞིང་། །

དོན་སྐྱབ་རྣམས་ཡོད་དག་ཏུའང་འགྱུར། །

མཚོན་བྱ་བ་ལང་གི་ཐ་སྐད་དེ་མིང་གིས་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་ན་མཚོན་བྱར་
ཡིན་པ་མི་རུང་ལ། བྱས་ན་མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ་དང་རྣམས་གཅིག་པས་མིང་དང་
ཡང་རྣམས་གཅིག་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན་རྣམས་གཅིག་ལ་སྣང་མི་སྣང་ཆ་
གཉིས་མེད་པས་མཚན་ཉིད་སྣང་བ་ན་མིང་སྣང་བའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་རྟོག་
བཅས་སུ་འགྱུར་རོ། །རྟོག་བྲལ་ཡིན་པས་མིང་མི་འཛིན་ན་མཚན་ཉིད་བབྱང་
མཚོན་བྱ་མ་བབྱང་བས་དེ་གཉིས་རྣམས་གཅིག་པ་ཉམས། གཞན་ཡང་མཚན་མཚོན་
རྣམས་གཅིག་ན་མཚན་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མཚོན་བྱ་སྐབ་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་
དོན་བསྐྱབ་ཏུ་འགྱུར་གྱི་ཐ་སྐད་བསྐྱབ་ཏུའང་མི་འཐད་དེ། བྱས་པས་མི་རྟག་
པ་བསྐྱབ་པ་བཞིན་ཅོ། །གཞན་ཡང་མཚོན་བྱ་བཏགས་ཡོད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་རྣམས་
ཡོད་དང་རྣམས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བར་ལས་འཇུག་པ་ཐ་སྐད་དུ། །

གསུངས་ཕྱིར་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞི་མིན། །

ཡང་འགའ་ཞིག་ཐ་སྐད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོན་ལྡོག་ལ་སྐྱོ་མོ་མ་འཇུག་བས་ཞེན་
རུང་ཡིན་ལ། ཐ་སྐད་དེ་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞིའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་བ་ནི་
གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བར་དུས་སུ་མཚོན་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བར་དུ་

དུས་སྐབས་མཚན་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བཏགས་པ་དེ་གྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱིས་
དུས་སྐབས་མཚན་ཉིད་མཐོང་བས་སྤར་གྱི་བརྟེན་པ་འཕམ་དུན་པར་བྱས་ནས་
གཞོན་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱགས་
པ་ནི་དོན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བརྟེན་ཡི་རྗེས་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། །བརྟེན་དེ་ཡང་བརྟེན་
འདོད་ཀྱི་རྗེས་སྐབས་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། །དཔེར་
ན་སྟེ་བ་སྟོར་འགའ་ཞིག་ལ་མེ་རྟོག་སྤང་མཛེས་ཞེས་པའི་མིང་དང་སྐྱ་ཡི་ཆ་ཤས་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉེས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི།

རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱེའུ་ཞེས་ནི། །

མཚན་བྱ་ཉིད་ཡིན་དེ་ཡི་གཞི། །

རྒྱ་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟེན་སྟོར་བའོ། །

མཚན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱེའུ་ཞེས་
སྐྱབ། །ཅེས་གསུངས་པས། ལྷོ་ལྷིང་བ་ལྷ་བྱ་དོན་ལྷོག་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་བུམ་
པ་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་སྐྱ་སྟོ་སེལ་རྩེ་བྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་མིང་གི་ལུམ་ཅན་གྱི་
སྐྱ་རྟོག་གང་ལ་བྱབ་པའི་གཞི་རང་མཚན་དང་སྐྱ་དོན་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་བུམ་པ་ལྷ་བྱའོ། །དེའི་
མཚན་གཞི་ནི་དོན་ལྷོག་ལ་བརྟེན་སྟོར་བའོ། །

དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་སྟོ་གསུམ་ནི། །

འཇུག་པ་དེ་ཡི་ཐ་སྟོན་ཡིན། །

ཐ་སྟོན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་བ་ཡང་སྤང་དོར་ལ་འཇུག་པ། ངག་གི་ཐ་སྟོན་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ། ཡིད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འཇིག་ཉེན་གྱི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཐ་སྟོན་བསྐྱབ་ཡིན་ནོ། །

དོན་ལ་ལྟོས་པའི་མིང་ཡིན་པས། །

བཏགས་ཡོད་ཉིད་ཡིན་དངོས་པོ་ལ། །

མ་གྲུབ་ཕྱིར་ན་སྟོབ་བཏགས་ཡིན། །

དེས་ན་སྐྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྐྱ་སྐྱི་ཙམ་དང་། མིང་དངོས་སུ་བཏགས་པ་ཙམ་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷས་བྱིན་ལ་སོགས་པ་མིང་གི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཚོན་བྱར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གདགས་སུ་རུང་བ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བ་ཡང་རམ་བུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རིགས་ཀྱི་སྐྱ་མཚན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སེལ་ངོམ་མིང་གི་སྐྱི་དེ་མཚོན་བྱ་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་ཞེན་རུང་གི་ཚོས་དེ་སྟོབ་ལུལ་ཏུ་འགོ་བ་མཚན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པས་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ལ། དོན་ལ་མ་གྲུབ་པས་སྟོབ་ཚོས་སྟོབ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། ལུལ་གྲུབ་པས་ལུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་སྐྱ་དང་། ཐ་སྟོན་དག་རྟོགས་པའམ། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུལ་རབ་ཏུ་བསྟན་པས་བརྗོད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི།

མཚན་མཚོན་རྣམས་གཅིག་མ་ཡིན་ན། །

རང་བཞིན་རྟགས་སུ་མི་འབྲང་ལོ། །

མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་དང་མཚོན་བྱ་སློ་བརྟགས་དངོས་མེད་གཉིས་པན་
ཚུན་སྤངས་པ་གཉིས་རྣམས་མི་གཅིག་པས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་འགལ་ལོ་
ཞེ་ན།

སྐྱ་ཡི་དོན་ལ་གཅིག་ཉིད་དུ། །

འབྲུལ་པས་ཐ་སྐྱད་སྦྱོར་བ་ནི། །

འདིག་རྟེན་དོན་ལ་མི་སྐྱུའི་ཕྱིར། །

གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ག་ལ་འགལ། །

མཚན་ཉིད་ནོག་སྒོག་ཤལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་བ་ལང་གི་མཚོན་བྱ་གཉིས་རྟོག་
པ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འབྲུལ་པས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུང་བ་དེ་དང་། གཞན་སེལ་བྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པའི་སློ་ནས་ལྡོག་པ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཐ་སྐྱད་
བསྐྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སྦྱར་བས་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་ལ་མི་
སྐྱ་བ་འབྲུབ་ལོ། །

གསུམ་པ་མཚན་གཞིའང་།

མཚན་ཉིད་རྟེན་པ་མཚན་གཞི་ཡིན། །

མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་གཉིས། །

མཚན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་ནི། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་
བརྟེན་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་བྱེད་རྟེན་བྱེད་པའང་གྲུབ་པ་སྟེ་མཚན་བྱ་ནི་མཚན་
ཉིད་དེས་འདོག་པ་ཡིན་འོ། །དབྱེ་བ་གཉིས་ཏེ། མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་པ་བ་
ལང་གི་མཚན་གཞི་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་དང་། བཏགས་པ་སྐྱོན་ཡོན་བཅི་བའི་
གཞིར་གྱུར་བ་ལང་གི་མཚན་གཞི་རྟ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ཚོས་གསུམ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་ལྡོག་ངོས་
བཟུང་བ། ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ། མཚན་ཉིད་དང་འབྲེལ་ནས་སོ་སོར་
མཚན་པའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་ན།

འགའ་ཞིག་ཚོས་གསུམ་རང་ལྡོག་ནི། །

རང་གི་རྣམ་པ་འཆར་རུང་བེད། །

སྣང་བའི་བསྐྱབ་པ་དང་སེལ་བའི་བསྐྱབ་པ་མི་བྱེད་པའི་བོད་ཁ་ཅིག་ཚོས་
གསུམ་གྱི་རང་ལྡོག་བསྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྣམ་པ་རང་དབང་དུ་
རང་འདྲིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་འཆར་བས་དེས་སུ་རུང་བའི་བྱིར་ཞེས་བེད་འོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཚོས་གསུམ་སོ། །

རྟོག་མེད་ཡུལ་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །

མཚན་མཚན་གཞི་གསུམ་སོ་རང་གི་རྣམ་པ་རང་དབང་དུ་འཆར་བའི་བྱིར།

གཞན་སེལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་སྦྱང་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ཐམས་ཅད་གཞན་སེལ་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་འདོད་པ་ནི།

དེས་ན་སྦྱང་བའི་ལྟོག་པ་ནི། །

ཚོས་གསུམ་ཉིད་མིན་སེལ་བ་ཡི། །

ཚོས་གསུམ་གྱི་ནི་རང་ལྟོག་ལ། །

སྦྱབ་དང་དགག་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད། །

དམེར་ན་བ་ལང་གི་རང་མཚན་སྦྱང་བ་རྟོག་མེད་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས། མཚན་
མཚོན་གྱི་ཐ་སྦྱད་མི་འཐད་དོ། །ཚོས་གསུམ་ཀའང་གཞན་སེལ་གྱི་ཆ་ནས་
དངོས་པོའི་ཆ་བསྐྱབ་ན་མ་ཡིན་དགག་དང་། དངོས་མེད་གྱི་ཆ་བསྐྱབ་ན་
མེད་དགག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རི་ལྟར་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལས་འབྲེལ་རྒྱུ་དངོས་ནི།

མཚན་མཚོན་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡིན། །

མཚན་གཞི་པལ་ཆེར་གནས་སྐབས་འབྲེལ། །

མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ་རང་བཞིན་འབྲེལ་ཞིང་དེ་གཉིས་དང་མཚན་གཞི་
གནས་སྐབས་འབྲེལ་ལ། དེ་ཡང་བ་ལང་གི་མཚན་མཚོན་དང་། མཚན་གཞི་དཀར་ཟལ་
ལྟ་བུ་དང་། བུམ་པའི་མཚན་མཚོན་དང་། གསེར་བུམ་ལྟ་བུའོ། །རང་བཞིན་འབྲེལ་པའང་

ཡོད་དེ་དངོས་པོ་མི་ཉག་པར་མཚོན་པ་ལ་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པར་
བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ནི།

འབྲེལ་པས་གཅིག་ཏུ་འདྲིན་པ་ཉིད།

ཚྱོང་བས་མཚན་མཚོན་འབྲེལ་བ་འགྲུབ།

མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དང་མཚོན་བྱའི་སྐྱེ་སྤྱི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱ་ཚད་བྱས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོག་པ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་ཉིད་
ཚྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་བོ།

མཚན་གཞི་དང་ནི་མཚོན་བྱ་ཡི།

འབྲེལ་བ་མཁས་པས་མཐོང་བས་དྲན།

ཚྱོངས་པ་ལ་ནི་བརྒྱ་དྲན་པའི།

ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དགོས།

མཚན་གཞི་དང་མཚོན་བྱའི་འབྲེལ་པ་ནི་མཁས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དག་
མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ན་བརྒྱ་དྲན་པས་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། འབྲེལ་
རྒྱ་དང་ཐལ་བའི་སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོས་ཁ་དོག་སོགས་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཉིད་ལས། །མི་
ཉག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེས་དངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད། །ཅིས་
གསུངས་པས་སོ། །ཚྱོངས་པ་ལ་སྡོན་དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་ཉགས་ཀྱིས་

ངེས་ཏེ། རྒྱལ་མ་གྲུབ་གིས། དུལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡོད་ན་ཡང་མཚན་མཚོན་
ཉི་འབྲེལ་པ་ལ་རྫོངས་པས་འདིར། །ཀའའན་དག་རྗེས་སུ་མི་བརྗོད་པ། །མཚན་མཚོན་
ཉི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་ཞི་ཚོས་མཐུན་ལས། །བད་པུན་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་
གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་དང་འབྲེལ་ནས་སོ་སོར་མཚོན་པའི་རྣམ་གཞག་
ལ་གཉེས་ཏེ། རི་ལྟར་མཚོན་པའི་ཚུལ་དང་། སན་ཚུན་ངེས་པའི་རྣམ་གཞག་
གོ། །དང་པོ་ལའང་གཉེས་ལས་ཐོག་མར་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་ནི།

གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྦྱི་དང་ནི། །

སྦྱོར་བ་འདིར་རྟོགས་གཉེས་གཉེས་དུག །

མཚན་ཉིད་ལ་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་སྦྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
གཉེས་དང་། བ་ལང་གི་ཐ་སྟད་དང་དཀར་ཟལ་གཉེས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་
གཉེས་གཉེས་ཏེ་དུག་པོ་དེ་ཡང་དག་གོ། །

བསྐྱོག་ལའང་དུག་ལས་མཚན་ཉིད་དང་། །

མཚན་གཞིའི་ཆ་གཉེས་སྦྱོན་མེད་སྲིད། །

བསྐྱོག་ལའང་དུག་ལས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་དང་། མཚན་གཞིའི་ཆ་གཅིག་
མཚན་བྱའི་ཆ་གཉེས་སྦྱོན་མེད་སྲིད། བ་ལང་གི་མཚོན་བྱ་དང་དཀར་ཟལ་
གཉེས་མཚན་གཞིར་བཞག་ནས་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་

དང་། བྱེ་བྲག་སྐྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་
གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་མཚོན་བྱ་དང་མཚན་གཞི་གཉིས་པོ་ལའང་སྐྱི་
དང་བྱེ་བྲག་མིན་པར་མཚོན་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་དུག་ལ་བཞི་ཡང་དག་ཡིན་ཅིང་
གཉིས་པོ་དེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དཀར་ཟལ་སྐྱིར་མཚན་ཉིད་ཅམ་མ་ཡིན་
པར་མཚོན་པ་ཡང་དག་མིན་པ་འབྲུལ་པའི་སྐབས་སྲིད་ལ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་གོང་
བྱེ་འདིའི་ཁ་དོག་ཚོས་ཅན་ཁ་བོའི་ཐ་སྐད་དུ་བྱར་རུང་སྟེ་དཀར་ཟལ་དུ་སྐད་
བའི་བྱིར་ཞེས་བཀོད་ན་ཡང་དག་སྲིད་ཅིང་། ཡང་སྐོག་ཤལ་དང་བ་ལང་གི་
ཐ་སྐད་གཉིས་སྐྱིར་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པར་མཚོན་མི་ལུས་ཏེ་སྐབས་ཀྱིས་
མཚན་གཞིར་མི་རུང་བ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རང་ལྷོག་ཡིན་
པར་མཚོན་ཚུལ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི།

- སྐྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་མཚན་ཉིད་དེ། །
- གཞི་མཚོན་གཉིས་ལ་ཞེགས་ན་ནི། །
- མཚན་གཞི་སྐོག་ཤལ་ཞེགས་པར་འགྱུར། །
- མ་ཞེགས་ན་ནི་བྱབ་ཆེས་ཟེར། །

ནོག་སྐོག་ཤལ་མཚན་གཞིར་བཞག་ནས་སྐྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་དུ་མཚོན་པ་ལ་སྐྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་
ལྷོག་གྲུབ་པ་བཀོད་པའི་ཚོ། མཚན་ཉིད་དེ་དཀར་ཟལ་དང་བ་ལང་གི་ཐ་སྐད་

གཉིས་ལ་མ་ཁེགས་ན་བྱས་ཆེས་པར་འགྱུར་ལ་ཁེགས་ན་དེའི་མཚན་གཞི་
སྒྲོག་ཤལ་ཡང་ཁེགས་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཁེགས་ཀྱང་མཚན་
གཞི་མ་ཁེགས་ན་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན།

དོན་ལྡོག་ལ་བྱས་རང་ལྡོག་ལ། །

མ་བྱས་པས་ན་ཉེས་པ་མེད། །

མཚན་མཚོན་གྱི་དོན་ལྡོག་ལ་བྱས་སྟེ་མཚན་མཚོན་དོན་ལྡོག་གཅིག་ཡིན་པའི་སྱིར་
རོ། །དེས་ན་མཚན་གཞི་ལ་མ་བྱས་པའི་སྒྲོན་ལས་གོལ་ལོ། །རང་ལྡོག་ལ་མ་
བྱས་སྟེ་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་རང་ལྡོག་ཐ་དད་པའི་སྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱས་ཆེས་
པའི་ཉེས་པ་ལས་གོལ་ལོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལྡོག་མིན་པར་མཚོན་ཚུལ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ།

མཚོན་བྱ་འགལ་དང་ཐ་སྟོད་ཁེགས། །

དངོས་འགལ་གཞི་མཚོན་ཚོད་པ་མེད། །

དང་པོ་མཚོན་བྱ་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་
པའི་ཐ་སྟོད་མཚོན་བྱ་ཡིན་དང་མིན་ཡིན་ན་དེ་ལ་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཀག་
པས་མཚོན་པ་འགལ་ཏེ། འོག་སྒྲོག་ཤལ་བཀག་པས་བ་ལང་དུ་མཚོན་མི་རུས་
པ་བཞིན་འོ། །མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་ན་རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱ་ལ་མི་སྟོས་པར་འགྱུར་
རོ། །འདོད་ན་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཀག་པ་ལའང་མི་སྟོས་པར་འགྱུར་ལ།

དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཐ་སྙད་ངེས་པ་མི་རུང་བས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 ཡོད་མེད་མི་ངེས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ལྷོན་མེད་དེ། མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་
 སྙད་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ། མཚོན་བྱའི་རང་ལྡོག་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
 ན་ཡོད་ལྡོག་ཚོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ་གྲུབ་བསལ་མེད་ལ་དཔག་འདོད་
 དང་མི་ལྡན་པའི་སྱིར་རོ་ཞེས་བཀོད་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་
 བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པས་ཉམས་ལ་ལྡོས་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་རང་ལྡོག་མ་
 ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་བཀག་པས་བསྐྱབ་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ལོ། །དེ་བཞིན་
 ཏུ་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཞེས་མ་ཞེས་
 བཏགས་པའི་རྩོད་སྲང་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་
 རང་ལྡོག་ལ་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་མ་ཞེས་པས་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞིར་
 ཡང་འཐད་ལ་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་རྟེན་པའི་གཞི་ལྡོག་དཀར་ཟལ་དང་ལོག་
 རྟོག་ཤལ་ལ་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཞེས་པས་དེ་དག་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་
 སྙད་ཏུ་མཚོན་པ་མི་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཞེས་པར་ཐལ་བ་སྲང་བ་ནི། མཚོན་བྱ་
 མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་ན་ལོག་རྟོག་ཤལ་ལ་སྱིར་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱོ་སྐྱོ་གྲུབ་པ་
 ཞེས་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་ལྡོག་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱོ་སྐྱོ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་
 དང་། མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཀག་པའི་རང་ལྡོག་ལ་མཚོན་བྱའི་སྐྱོ་སྐྱོ་འང་
 ཞེས་པས་རིམ་པ་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་

སྣང་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཚད་པར་འགྱུར་ལ། མ་ལེགས་ན་མཚོན་བྱའི་མཚན་
ཉིད་བྱས་ཆེས་པར་ཐལ་ཏེ་དེ་ཉིད་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེ་ན། འོག་སློག་ཤལ་གྱི་དོན་ལྡོག་ལ་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་མ་ལེགས་
པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྣང་རྒྱུན་ཚད་པ་མེད་ལ། མཚན་ཉིད་རང་སློག་ལ་ལེགས་
པས་བྱས་ཆེས་པ་མེད་དོ། །འདི་ལྟ་བུའི་བརྟག་བརྟག་གི་ལན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཚོན་བྱེད་འདི་ཉིད་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་དངོས་འགལ་གཞི་མཚོན་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། མཚོན་བྱ་མ་
ཡིན་པའི་ཐ་སྣང་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ན་དངོས་མེད་ཀྱི་ཐ་སྣང་ཀྱང་
དངོས་པོའི་མཚན་གཞིར་རུང་ངོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་ན་
དངོས་མེད་ཀྱི་ཐ་སྣང་ལ་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་བརྟེན་པར་ཐལ་ལོ། །འོན་མཚོན་
བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྣང་ལ་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན།
དེ་འདོད་པ་ཡིན་ལོ། །སྤང་མ་ཡང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཐ་སྣང་ལ་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་བརྟེན་པར་
འདོད་ན་དོན་བྱེད་རྣམས་མི་རྣམས་རྣམས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ་གཉིས་
ཀ་དངོས་མེད་ཀྱི་ཐ་སྣང་ལ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་
སྣང་དང་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་རྣམས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པ་འདོད་ལ་སློག་པ་
འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་གཏུན་ཚིགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་གསུང་ངོ། །འདི་མི་
འཐད་དེ། དོན་ལྡོག་ལ་སློག་སློམ་འབྲུལ་པས་ཞེན་རུང་དེ་ཐ་སྣང་དུ་མི་འཐད་
པར་སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཚོན་བྱ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སློག་སློ

ཡིན་པས་སློ་ཚོས་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དོན་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་
པའི་ཆ་ནས་སློ་བཏགས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དངོས་པོ་དངོས་མེད་
གཉིས་རྣམས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། གཉིས་ཀ་དངོས་མེད་ཀྱི་ཐ་སྣང་
དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། གཏལ་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ་དངོས་པོ་མ་འདུས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དོན་དང་ཐ་སྣང་རྣམས་མི་གཅིག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེན། འདོད་པ་
ཡིན་ཏེ་དོན་ལྡོག་དང་སློ་གཉིས་ལྡོག་པ་འཁྲུལ་པས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུང་བ་མ་
གཏོགས་པ་རྣམས་གཅིག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་འགལ་མཚུངས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི།

དེས་ན་ལ་ལར་འགལ་བ་དང་། །

མཚུངས་པར་མངོན་པའི་སྒྲིབ་བ་སྲིད། །

གཞི་ཐ་དད་ལ་སྟོས་ནས་དོན་ལ་འགལ་བ་དང་མཚུངས་པ་མེད་ཀྱང་སྟོག་པའི་
སྟོ་ནས་མཚུངས་པར་མངོན་པ་དང་འགལ་བར་མངོན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་
ཤེས་བྱའི་སྟོག་པ་ཤེས་བྱར་མཚོན་པ་ལ་སྟོའི་ཡུལ་རུང་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་མཚུངས་
པ་མངོན་པའམ། འགལ་བར་མངོན་པ་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་མཚན་གཞི་བྱས་
ཏེ་གཏལ་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྣང་དུ་བྱར་རུང་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་བཀོད་པ་ལྟ་
བུ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱ་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་བཀོད་པ་ན། བྱས་པ་ཚོས་
ཅན། སྐྱ་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོས་ནས་གཏལ་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ་
རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ན། ཚུལ་

གསུམ་མ་ཚང་བ་འདི་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཡིན་པས་དེ་མཚན་གཞིར་བཞག་
སྟེ་རྟགས་སུ་མཚོན་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་འོ། །ཁ་ཅིག་
གཞི་མཚན་མཚུངས་པར་མངོན་པར་དཔེར་ན་ཚུལ་གསུམ། མཚན་གཞིར་
བཞག་ནས་གཏན་ཚིགས་སུ་མཚོན་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཉིད་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་
ཡིན་འོ་ཞེས་གསུང་བ་མི་འཐད་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཞི་མཚོན་མཚུངས་པ་
ནི་མ་ཡིན་དགག་གི་ཐ་སྟངས་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་མཚོན་པ་ལ་དགག་བྱ་བཀག་
ནས་ཚོས་གཞན་འཕེན་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

གཉིས་པ་པན་ཚུན་ངེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་རྣམ་གཞག་སྦྱིར་བཞེད་པ་ནི།

མཚན་མཚོན་གྲངས་མཉམ་ངོ་བོ་གཅིག །

རྣམ་ཡོད་བཏགས་ཡོད་ཉིད་དུ་ངེས། །

མཚན་ཉིད་གཅིག་ལ་མཚོན་བྱ་དུ་མ་དང་མཚོན་བྱ་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་
དུ་མ་མི་སྲིད་པས་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། རྟོག་པས་མཚན་མཚོན་ངོ་བོ་གཅིག་
ཏུ་འཛིན་པ་དང་། རོབ་ལ་མཚན་ཉིད་རྣམ་ཡོད་དང་མཚོན་བྱ་བཏགས་ཡོད་
དུ་ངེས་པ་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི།

མཚན་མཚོན་དོན་ལ་གཅིག་པ་དང་། །

ཐ་དད་གྲངས་མི་མཉམ་པ་འབྲུལ།

བོད་པལ་ཆེར་རྗེས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་བཀག་ཟིན་ལ། རྗེས་ཐ་དད་ཏུ་
 འདོད་པ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་བྱམ་པ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་
 ཉིད་སྐྱེ་གནས་ཀྱང་འདིག་བཞི་བྱམ་པ་ལས་རྗེས་གཞན་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུང་
 བ་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་དེས་མཚོན་བྱ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཏུ་མཚོན་ནམ་
 ཐ་དད་ལྡན་པར་མཚོན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རྣམས་ཉེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་གྱི་མི་རྟག་པ་
 ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བོད་སྐད་ལ་ཅིག་དོན་ལ་གནས་པའི་སྟོན་པ་གཅིག་
 ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཤང་ཀར་ནན་ཏེ་དགོངས་པ་མ་ལོངས་པ་ཡིན་ལོ། །ཁ་
 ཅིག་ས་བོན་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་ཏུ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་བྱ་གཅིག་
 ལ་རྟགས་ཏུ་མ་རུང་བ་ལྟར་མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཚོན་བྱ་ཏུ་མ་མཚོན་
 པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཏུ་མས་མཚོན་བྱ་གཅིག་མཚོན་པས་གྲངས་མི་མཉམ་
 ཞེས་གསུང་བ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་མཚན་ཉིད་དེས་མཚོན་བྱ་
 དེ་དེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཐ་དད་ཏུ་མ་སྐྱེ་བར་དེའི་ཐ་སྐྱད་ཏུ་མཚོན་མི་རྣམས་ལ།
 འབྱེད་ན་ཡང་དེ་མིན་དེ་མཚོན་མི་རྣམས་ཉེ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་མི་
 འགལ་བ་སྐྱོ་སྟོ་ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་ལྟར་བ་དང་རི་བོང་ཅན་ལྟར་
 རྣམ་གྲངས་པར་འགྱུར་བས་དོན་མི་མཚུངས་པ་དང་། དཔེ་མི་མཚུངས་ཉེ་
 རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་རྒྱུན་སྟོན་གྱིས་འབྲས་བུ་ཏུ་མ་སྐྱེད་

ལ། མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ་རྣམ་པར་གཞག་འཛོག་ཡིན་པས་གཅིག་གིས་
གཉིས་འཛོག་མི་རུས་སོ། །མཚན་ཉིད་དུ་མས་མཚོན་བྱ་གཅིག་མཚོན་པའང་
མི་རུང་སྟེ། མཚོན་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་ལྡོག་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་ཡིན་
གྱི་དོན་ལྡོག་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་བྱས་ན་མིང་མཐུན་པ་ཅམ་གྱིས་མཚོན་བྱར་མི་
འགྱུར་རོ། །བསྐྱབ་བྱ་ནི་གང་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་གྱི་དགག་
བྱ་མ་ཡིན་པས་ག་ལ་མཚུངས།

གསུམ་པ་མིང་དོན་བསྐྱོག་པའི་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི།

དེ་དག་ཕན་ཚུན་བསྐྱོག་པ་ཡི། །

རྣམ་པར་བཞག་པས་འདིར་མི་གཞོད། །

མིང་དེའི་དོན་གཞན་དུ་བཏགས་ནས་འདོད་པའི་མཚོན་བྱ་འགོག་པ་ཡོད་
དེ། དཔེར་ན་ཚོལ་བས་རྗེས་དཔག་མཚན་གཞིར་བཞག་སྟེ་མི་བསྐྱབ་བས་ཚད་
མའི་ཐ་སྙད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱིར་ཚོལ་གྱིས་དངོས་པོར་འཛོན་པ་ལ་ཚད་མར་
བཏགས་ཉེ་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་འགོག་པའི་གཞོད་པ་མེད་དེ། དངོས་པོར་
འཛོན་པ་ལ་ཚད་མར་བརྟེན་ན་དེ་རྗེས་དཔག་ལ་ངེད་ཀྱང་མི་འདོད་ལ།
མི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚད་མའི་བརྟེན་ན་བྱིད་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་མི་རུས་སོ། །འགའ་
ཞིག་དོན་དེ་ལ་མིང་གཞན་དུ་བྱས་ནས་མི་འདོད་པའི་མཚོན་བྱ་བསྐྱབ་པའི་
གཞོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཚོལ་བས་བྱམ་པ་དཔྱད་མི་བཟོད་པས་ཀུན་རྫོབ་པར་

མཚན་པ་ལ་གྱིར་སྐོལ་གྱིས་བྱམ་པ་དོན་བྱེད་ལྷན་པས་དོན་དམ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་དོན་དེའི་མིང་གཞན་དུ་བརྟགས་ནས་ཚོད་ན། དབུ་མ་པས་སྐྱོས་བྲལ་
 ལ་དོན་དམ་གྱི་བརྗེས་པ་དེ་བྱམ་པ་ལ་མི་སྲིད་ལ། རྟོག་གེ་བས་དོན་བྱེད་
 ལྷན་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བརྗེས་པ་དེ་ཁོ་བོ་ཡང་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་འདུས་
 བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་བསྐྱེད་པར་བཞག་པ་ལ་རྣམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་དང་ཐ་སྙད་གོ་བསྐྱོག་ནས་ཚོད་ན་ཁོ་བོ་ཅག་
 འདུས་བྱས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་
 འདོད་ལ། བྱེད་དེ་ལས་བསྐྱོག་ནས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྣམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་ན། ཐ་སྙད་མཚན་ཉིད་དང་དོན་ལྡོག་མཚན་བྱར་ཡིན་
 པར་འགལ་ལོ། །འོན་ཏེ་མིང་བསྐྱོག་ནས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དོན་རྣམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐ་
 ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་ན། དོན་ལྡོག་མཚན་ཉིད་དང་ཐ་སྙད་མཚན་
 བྱར་ཁས་སྤངས་པས་མིང་ལ་མི་བརྗེད་དོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 མཚན་ཉིད་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེས་སྐོ་འདོགས་རི་ལྟར་གཙོད་པའི་ཚུལ་
 ལོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་དགག་ན།

མི་སྐྱེ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས། །

ནམ་གངས་པ་འམ་བྱེ་སྟེ་སྟོ། །

སྐོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྐོས་གང་ཡང་རུང་བས་སོ་སོར་མཚན་ལྷན་ཞེས་མཚན་

ཉིད་སོ་སོར་ཡིན་པར་གསུང་བ་དང་། རྒྱུན་མཛད་པ་ཤེས་རབ་འབྲུང་གནས་སྐྱེས་པས་
 དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དང་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཚྱོང་
 བ་གཉིས་མེད་གྱི་ཤེས་པ་འབྲུགས་པ་རྣམས་གྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་གསལ་བར་ཚྱོང་བ་དེ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པ་ཡང་
 ཡིན་ལ་ཚད་མ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་གྱི་ཚད་མའོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་མ་
 ཤེས་དོན་གསལ་ཡིན་གྱི་མི་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བཅད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་བར་ལ་ཐ་སྐྱད་དུ་རུང་བ་ཡིན་པས་དེའི་མཚན་
 ཉིད་མི་བསྐྱེད་པ་དང་མེད་པའི་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ་བཅད་པའི་
 དོན་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

ཡང་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་ན་རེ། རྣམ་ངེས་ལས། འདི་དག་གིས་
 དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན་དོན་བྱ་བ་ལ། བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་བྱུང་པར་གསུམ་ལྡན་ནི། རང་
 གི་ངོ་བོའི་བྱུང་པར་དོན་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རུས་པ་སྟེ། མཚན་གཞི་མངོན་སུམ་
 རྗེས་དཔག་ལ་ཡོད་པའི་གཞལ་བྱ་སུམ་པ་དང་། མེ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་
 རུས་པའོ། །ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་ཤེས་པས་བཟུང་བའམ་མ་བཟུང་བའི་དོན་ཅི་
 རུང་རུང་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་འཇུག་ཡུལ་
 ཐོབ་པའོ། །བྱེད་པའི་བྱུང་པར་དོན་ཡོངས་སུ་གཙོད་བྱེད་ལ་གནས་པའི་རུས་

པ་སྟེ། ཤེས་པས་དོན་མེད་དང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་ལྷགས་
པས་ཐོབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་གྱི། རྐང་ལག་ལ་སོགས་པས་ཐོབ་པའི་རྣམ་པ་མ་
ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཚད་མའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་གཙོད་ལ། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་མི་སྲིད་པ་གཙོད་
ཅིང་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བྱབ་ཆེས་གཙོད་ལ་མ་བྱབ་པ་གཙོད་པ་ཞིག་
ཁ་བསྐྱང་ངོ། །མཚམས་དོན་གསལ་ལམ་བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ནི་ཚད་མའི་བྱེད་
པ་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུང་ངོ། །

བྲམ་ཟེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ནི་བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཚོས་
གསུམ་ལྡན་ཏེ། སྤར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་འཛིན་སྐྱངས་མི་འབྲུལ་པས་སློ་
འདོགས་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཏེ། རང་གི་ངོ་
བོའི་ཁྱད་པར་བསྐྱོག་ཕྱོགས་གྱི་སློ་འདོགས་སེལ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཚད་མས་
དགག་སྐྱབ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དོན་ལ་ཤེས་པའི་བྱེད་
ཡོད་པས། དེ་ལ་རྩུང་ཟད་བྱས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡུལ་གྱི་
ཁྱད་པར་སྤར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཡུལ་གྱི་རྗེས་མ་
རྟོགས་པ་ལ་བྱས་ན་བཅད་ཤེས་ལ་བྱབ་ཆེས་ཤིང་རིགས་སྤར་མ་རྟོགས་པ་
ལ་བྱས་ན་ཚད་མ་མི་སྲིད་པས། ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རིགས་
སྤར་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའོ། །འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་
བའོ། །དེའང་སློ་དོན་དང་མཐུན་པར་འཛིན་པ་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིད་དཔྱོད་

ལའང་ཡོད་པས་སོ། །དོན་ཀྱང་དེ་འཛིན་གྱི་སྐྱེ་རིགས་དེ་དོན་དངོས་མེད་
པར་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་དུ་བ་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའང་དོན་གྱི་ཅུམ་
པ་ཅེས་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ལོག་ཤེས་ལའང་ཡོད་ལ། རང་མཚན་ལ་མི་འཁྲུལ་པ་
ལ་བྱེད་ན་སྐོ་བཏགས་མཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་མ་བྱུང་པས་རང་གི་སྐོ་
མ་བཏགས་གྱི་དོན་ལ་མི་འཁྲུལ་པའོ། །དེ་ལ་བྱེད་པའང་གསུམ་སྟེ། རོ་བོའི་
བྱུང་པར་སྐོ་འདོགས་སེལ་བས་ཚད་མ་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་གཅིག་གིས་མི་
འགོག་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་སྐོ་མ་རྟོགས་པའི་བྱེད་པས་ཚད་མ་གཅིག་གིས་གྲུབ་
པ་ཅིག་གིས་མི་སྐྱབ། འཛིན་སྟངས་དོན་ལ་མི་འཁྲུལ་པའི་བྱེད་པས་གཅིག་
གིས་གྲུབ་པ་དང་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་མི་འགལ་བ་ཡིན་འོ། །ཞེས་སྐོས་པ་དང་
བཅས་པ་གསུང་ངོ། །དེ་དག་ལ་མི་འཐད་པའི་ཆ་བཀག་ན།

ལྷགས་དང་པོས།

མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་འཛོག་ན་ནི། །

མཚོན་བྱ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར། །

ལྷས་བཞེད་པའི་གཉིས་ཀ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་
མཚོན་བྱ་ཚད་མའང་གཉིས་སུ་འགྲོ་བས་སོ། །དེས་ན་འདམ་ཀ་ཅན་མི་སྲིད་
པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།

ལྷགས་གཉིས་པས།

མཚན་མཚན་གཉིས་སུ་འདོད་ན་ཡང་། །

སྤྱི་མཚན་གཅིག་པ་མི་སྲིད་འགྱུར། །

དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་བྱེད་པའང་ཚད་
མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲིས་ན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འདི་ཡིན་ཞེས་
བརྗོད་པ་མ་འབྲེལ་བ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་མེད་ན་ཚད་མ་ཞེས་
མཚན་བྱ་གཅིག་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །

ལུགས་གསུམ་པས།

མ་བྲལ་གཅོད་ཚུལ་འདིར་མི་འཐད། །

གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་དགོངས་པ་མིན། །

མ་བྲལ་པ་གཅོད་པ་གཞན་ནས་ཁ་བསྐྱང་ངོ་ཞེས་གསུང་ན་མི་འཐད་དེ།
མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པའི་ཚིག་ལ་རུས་པ་མེད་ན་གཞན་ནས་ཁ་བསྐྱངས་
པས་ཚིགས་སྔ་མ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་བསྐྱོག་མི་རུས་ལ་བདེན་པའི་དོན་
ཚིགས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ན་གཞུང་གི་དགོངས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པའི་དོན་ཚིགས་ནི་མཉམས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ལ་འདོད་པར་སྣང་ཡང་།
དེ་དང་མི་བསྐྱེད་བའི་མཉམས་པ་དོན་གཅིག་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་མིན་པར་འདོད་ན།
སྐོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྐོང་བར་མཛད་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་འཐད་
པ་མིན་ནོ། །

ལྷགས་བཞི་པ་ལའང་།

མི་དགོས་མ་བྱེད་མི་སྲིད་གསུམ། །

བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་འདོད་ན་ཡོད། །

བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཚོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཡང་། ལུལ་གྱི་བྱེད་པར་སྐར་
མ་རྟོགས་པ་ལ་རྣམ་གཅད་མེད་པས་མི་དགོས་པས། འདྲིན་སྤངས་དོན་
ལ་མི་འབྱུང་ན་རྟོགས་ཟེན་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་ལ། རོ་བོའི་བྱེད་པར་སྐོ་
འདོགས་གཅོད་པས་མངོན་སུམ་ལ་མ་བྱེད་སྟེ། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་པས་
སྐོ་འདོགས་གཅོད་པ་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །ཡང་དོན་བདེན་པའི་གོ་བ་དོན་
རི་ལྟར་ཡིན་པ་ལྟར་འདྲིན་པ་ལ་འདོད་ན་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཆ་ལ་མི་འཐད་དེ།
མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་དོན་དང་འབྲ་བ་མཐོང་བ་ལ་དོན་མཐོང་བར་བྱེད་པ་
དང་། འབྲས་རྟགས་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་རྒྱ་བསྐྱབ་མི་ལུས་པས་མེ་ཅམ་ལ་ཚད་
མར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པ་ཐལ་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་གཟུང་འདྲིན་
ལས་གྲོལ་བས་དོན་བདེན་པ་འགའ་ཞིག་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་གཞག་ན།

མི་སྐྱུ་མི་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས། །

རང་མཚན་རྟོགས་པར་དོན་ལ་མཐུན། །

ཐ་སྙད་པ་དང་དོན་དམ་པ། །

གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་གཉིས་པོ་འཇུག།

སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོས་གཞུང་གི་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་མི་བསྐྱེད་བ་དང་
འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་དུ་གསུངས་ལ། དཔལ་ལྷན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་
པས་དེ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་མཛད་ནས་སློབ་དོན་དེ་ལ་མི་བསྐྱེད་བའི་
རྣམ་པ་ཉིད་ལ་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་།

མི་སྐྱེ་ལས་དང་བྱེད་པོ་དང་། །

བྱ་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། །

གང་མི་བསྐྱེད། གང་ལ་མི་བསྐྱེད། ཇི་ལྟར་མི་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཤེས་པ་མ་
འབྱུང་པ་དོན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཤེས། མེད་པ་ལ་
མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་མི་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་དོན་རང་མཚན་
ཡོད་ན་དོན་བྱེད་རྣམས་པར་མི་བསྐྱེད། མེད་ན་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་ཉིད་མི་བསྐྱེད་
པའོ། །གསུམ་པ་ནི་དོན་རང་མཚན་ལ་ཞུགས་ན་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ལ་མི་
བསྐྱེད་རང་མཚན་མེད་པས་དེ་ལ་མི་འཇུག་ན་ལྡོག་པ་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་མི་
བསྐྱེད་པའོ། །དེའང་ནམ་འགྲེལ་ལས། ཚད་མའི་ངོ་བོ་ནི་བསྐྱེད་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་
ཤེས་པ་ནི། །རང་མཚན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ན་རིམ་བཞིན་དོན་བྱེད་
རྣམས་པར་གནས་པ་དང་མི་རྣམས་པ་ལ་ནི། །མི་བསྐྱེད། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མ་ཤེས་
དོན་གསལ་ཡང་དོན་གྱི་སྤྲོད་དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། གསལ་བའི་
སྤྲོད་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་དོན་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་

དོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྩོགས་སྐང་གིས་གསུངས་པའི་མ་ཤེས་དོན་གྱིས་གསལ་བྱེད་
གྲུང་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དོ། །འོན་ཏེ་སྒྲིགས་རང་གི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
འོག་ཏུ། །སློབ་པོའི་སྤྱི་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའང་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐོབ་བོ་ཞེ་ན། །རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་གང་རུང་སྐར་མི་ཤེས་པ། །གསར་དུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དེའི་དགོངས་པ་སྟེ་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟོན་པའི་ཚད་མས་དབྱེད་བྱ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཏུལ་བུའི་དོན་ལ་མི་བསྟུ་བ་དེ་ངོ་བོར་ལྡན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ནི་སྐྱེས་བུ་ཚད་མ་ཉིད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་མི་བསྟུ་བ་དང་མ་
ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་ཀ་ཡང་དོན་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་རྟོགས་པ་དང་། དེ་
དག་ལ་མི་བསྟུ་བར་དོན་མཐུན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།

དངོས་མེད་འཇལ་ལ་མ་བྱས་ཅིང་། །

ཉེ་བར་བསྐྱད་ལ་བྱས་ཆེས་ལོ། །

རང་མཚན་ཡོད་མེད་དཔྱད་བྱིར་འཐད། །

ཉེ་བར་བསྐྱད་པ་བསྟུ་བར་བཤད། །

དང་པོ་ནི། །དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་བསྟུ་ན་དངོས་མེད་འཇལ་བའི་
ཚད་མ་ལ་མ་བྱས་བོ་ཞེ་ན། །དོན་བྱེད་རྣམས་པར་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་སྤྱིར་

སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་ཡུལ་བརྟག་པར་བཤད་ཟེན་ཏེ། །ཡང་ཉེ་བར་བསྐྱད་པ་
 ལ་བྱབ་ཆེས་ཏེ། །དུང་སེར་འཛིན་ནམ་སྐྱོན་ཤིང་འགྲོར་སྤང་ལ་སོགས་པའང་
 དཀར་པོ་དང་སྔོན་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བས་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉེ་བར་
 བསྐྱད་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རྣམས་པ་མེད་དེ་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་སྤང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེའང་རྣམ་ངེས་ལས། ཉེ་བར་བསྐྱད་པ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར། །མངོན་གསུམ་
 ལྟར་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱིས་ཀྱི་དཀར་པོ་དང་སྔོན་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་འོ་སྐྱམ་
 བ། དེ་ནི་སེར་འཛིན་ལ་སོགས་པས་མ་བསྐྱུས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་
 གྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལོ། །པོད་རྣམས་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་དོན་ཐོབ་
 པའི་རྣམས་པས། དངོས་མེད་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་མ་བྱབ་སྟེ། དངོས་མེད་
 ལ་དོན་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་
 ལའང་མཚུངས་ཏེ། དངོས་མེད་ལ་དོན་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་
 དཔོན་གྱིས་དོན་གྱི་སྐྱོད་དངོས་མེད་གཅོད་པ་ལ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས།
 མངོན་སུམ་ལ་དོན་སློབ་པ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྤང་བས་ཚད་མའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་ནི་སློབ་དཔོན་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་
 པ་མ་ལོངས་པར་བཀག་པར་ཟེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེས་སྐྱོད་འདོགས་གཅོད་པའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རི་
 ལྟར་ངེས་པ་ནི།

ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན། །

ངེས་པའི་འགལ་ལྷ་སྟོ་འདོགས་ཡིན། །

ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟོད་པའི་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ན་ངེས་ཤེས་
འདྲེན་དགོས་ཏེ། བ་ཟ་སྐལ་དོན་སོང་བའི་ངོར་ག་ལོད་མེད་གང་ཅུང་ཅུ་ངེས་པའི་
འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པའི། རྱིར་ནའང་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟོད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་འཇུག་བ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་ཚོད་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་མི་བསྐྱུ་བའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཚོད་པ་ཡང་དག་པའི་ངེས་པ་
དང་། བསྐྱུ་བའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཚོད་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །དེ་ཚད་མ་
སྐྱེས་པ་ན་འཇིག་པས་ངེས་པ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཤད་པར་བྱ་བ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ངེས་པའི་འགལ་ལྷ་སྟོ་འདོགས་ལའང་།

དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་གནས་ལུགས་ལས། །

མཐའ་གཞན་ཏུ་རྟོག་དབྱེ་ན་གཉིས། །

རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་མོ། །

གཟུང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ནི། ངེས་པས་བསལ་བུའི་
སྟོ་འདོགས་མ་ཡིན་ཏེ་བདེན་ཞེན་མེད་པས་བསལ་མི་དགོས་པའི་བྱིར་
དང་། ངེས་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མ་བསལ་ན་
བསལ་མི་ལུས་པའི་བྱིར་རོ། །

མ་རྟོགས་པ་ལས་སློབ་བྱུང་དུ།

རྟོགས་པས་སློབ་འདོགས་མ་བཅད་ལོ།

སློབ་བྱུང་པའི་རྗེས་དཔག་ལས་མེ་མཐོང་བའི་ཚོ། མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་
གྱི་སློབ་འདོགས་གཉིས་པོ་བཅད་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

རྗེས་དཔག་སྣང་བས་མི་འཇུག་པས།

སེལ་བ་ཉིད་ཡིན་དེ་ཡི་ཡུལ།

མེ་མེད་གཞན་དང་མཚུངས་པ་སུ།

འཇིན་ཕྱིར་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་བཞེད།

ས་སྟོགས་རྒྱུ་ཡི་མེ་མེད་གཞན་དང་འབྲ་བར་འཇིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཡིན་
ལ་དེར་འཇིན་པས་ལོག་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེད་དང་བཞི་པ་ལས་གསུངས་
སོ། །ངེས་པས་སློབ་འདོགས་སེལ་བ་དེ་ཡང་སློབ་འདོགས་ཀྱི་ས་བོན་མེད་པར་
བྱེད་པའི་རྣམས་པ་བྱིས་པའི་ཚད་མ་ལ་མེད་ལ། མངོན་དུ་རྒྱ་གཞན་ལ་ཡིད་
གཏད་པས་ཀྱང་ལྡོག་པས་ངེས་པ་མི་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཚད་མ་དེའི་བྱེད་
པ་མ་ཉམས་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་མིན་དུ་འཇིན་པའི་སློབ་འདོགས་མི་སྐྱེ་བ་ཅམ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི།

ངེས་པ་དང་ནི་སློབ་འདོགས་གཉིས།

ཡུལ་དང་ངོ་བོ་དུས་གསུམ་ལ།

གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟག་པ་ཡི།

ཚོད་པ་གསུམ་གྱིས་འདིར་མི་གཞོད།

དང་པོ་ཡུལ་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས་ཚོད་པ་དགོད་པ་
ནི། དེས་པ་དང་སློང་འདོགས་ཡུལ་གཅིག་གམ་མི་གཅིག་མི་གཅིག་ན་བསལ་
བྱ་སེལ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱི་ནང་གི་སྤང་སྟབས་བཞིན་ནོ། །གཅིག་
ནའང་ཡུལ་དེ་གྲུབ་ན་བསལ་བྱ་སློང་འདོགས་མ་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་
བདེན་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར་ཚད་མ་བཞིན་ནོ། །མ་གྲུབ་ན་སེལ་བྱེད་གྱི་སློང་ཚད་
མར་མི་འགྱུར་ཏེ་གཞལ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་སློང་འདོགས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
བཅད་དོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཞན་གྱི་ལན་དགག་ན། ལ་ཅིག་
སྐྱ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སློང་འདོགས་དང་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
གི་ཡུལ་གཉིས་ཡུལ་སྤྲི་རྣམས་སུ་གཅིག་པས་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་འཐད་ལ།
སྟོག་པ་ཐ་དད་དེ་ཚད་མའི་ཡུལ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཞིང་། སློང་འདོགས་གྱི་
ཡུལ་སྐྱ་རྟག་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པས་སེལ་བྱེད་ཚད་
མ་ཡིན་ལ། རྟག་པར་མ་གྲུབ་པས་བསལ་བྱ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་རྗེས་གཅིག་པར་འགལ་
བའི་བྱིར་དང་། སློང་འདོགས་གྱི་ཡུལ་སྐྱ་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་

སྲིད་པས་སློབ་འདོགས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལན་ནི།

ངེས་དང་སློབ་འདོགས་ཞེན་ཡུལ་གཅིག །

ཞེན་སྣངས་ཐ་དད་ཕྱིར་ན་སེལ། །

མངོན་སྲུང་དངོས་ཀྱིས་སློབ་འདོགས་མི་གཙོད་ཀྱང་དེས་བྱངས་པའི་ངེས་ཤེས་
དང་རྗེས་དཔག་གི་ངེས་པ་གཉིས་པོ་དང་། སློབ་འདོགས་གཉིས་དམིགས་པར་
བྱ་བའི་ཡུལ་གཅིག་པས་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་འང་འཐད་ལ། འདྲི་བ་སྣངས་
ཐ་དད་ལས་སློབ་འདོགས་འཇུག་པ་དང་། ཚད་མ་མ་འཇུག་པ་འཐད་དེ། ཚད་
མའི་ཡུལ་ཡོད་ཅིང་སློབ་འདོགས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐག་
པ་ལ་སྡུལ་དུ་འཇུག་པ་ན་ཚད་མའི་ཡུལ་ཁྲ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཐག་པར་མི་
བརྗོད་དེ་དེའི་སློབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡུལ་དུ་མི་བརྗོད་དེ་དེ་ན་མི་
གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མངོན་སྲུང་གིས་སློབ་འདོགས་བཅད་ཅེས་བརྗོད་
ཀྱང་མངོན་སྲུང་མ་ཡིན་གྱི་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པས་བཅད་པ་ཡིན་ཏེ།
ཀུ་ཤ་ལག་པས་བཟུང་ནས་ཚོར་བས་གཙོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་ངེས་པ་དང་སློབ་འདོགས་ཡུལ་
གཅིག་ན་དེ་བདེན་ནམ་བརྟུན། བདེན་ན་སློབ་འདོགས་མ་འཇུག་པར་འགྱུར་
ཏེ་ཡུལ་བདེན་པས་སོ། །བརྟུན་ན་ངེས་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་བརྟུན་

པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལྷོན་མེད་དེ། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་བྱུང་པར་
 ཞེན་ཡུལ་བདེན་བརྒྱན་གྱིས་མི་འཛོག་གི་ཞེན་སྣངས་དོན་དང་མཐུན་མི་
 མཐུན་གྱིས་འཛོག་པས་ཞེན་ཡུལ་བདེན་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཞེན་སྣངས་དོན་
 དང་མི་མཐུན་པས་སློ་འདོགས་འཁྲུལ་པ་དང་མཐུན་པས་ངེས་པ་མ་འཁྲུལ་
 པར་འཛོག་སྟེ། དཔེར་ན་ཞེན་ཡུལ་བདེན་པ་དང་ལྡན་ཡང་སྤང་པོ་ལ་བདག་
 འཛིན་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མ་འཁྲུལ་པ་དང་། ཞེན་
 ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་རི་བོང་གི་རྩ་དངོས་མེད་དུ་དཔོགས་པའི་རྗེས་
 དཔག་ལ་སོགས་པ་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུང་
 ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་ནི་གཟུང་ཡུལ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་གྱིས་འཛོག་
 པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྟོག་པ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གཉིས་ཞེན་ཡུལ་
 གཅིག་ན་དུང་དཀར་པོ་དང་སེར་པོར་སྤང་བའི་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་
 གཉིས་ཀྱང་གཟུང་ཡུལ་དུང་གི་རྗེས་སུ་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་དུང་དཀར་
 དེ་སེར་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འོ་ན་ཚོས་ཅན་སྤང་ཡང་རྟག་འཛིན་གྱི་སློ་འདོགས་གྱིས་ཞེན་པར་བྱས་
 པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤང་
 མ་ཡང་འདོད་ན། སེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་དུང་སྤང་བའི་ཕྱིར་དེ་དང་དབྱེར་
 མེད་གྱི་དཀར་པོ་ཡང་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་རྟག་འཛིན་གྱི་སློ་འདོགས་
 གྱིས་ཀྱང་སྤང་ཞེན་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་དབྱེར་མེད་གྱི་མི་རྟག་པའང་ཞེན་པར་

བྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། རྟོག་མེད་རྣམས་གཅིག་ལ་སྤང་མི་
སྤང་ཆ་གཉིས་འགལ་ལ་རྟོག་པ་རྣམས་གཅིག་ལ་ངེས་མ་ངེས་ཆ་གཉིས་མི་
འགལ་བར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། སློ་འདོགས་དང་
ངེས་པ་གཉིས་སློའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་ན་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་
དེ། རལ་གྱི་མོ་རང་གིས་རང་མི་གཅོད་པ་བཞིན་ལོ། །ཐ་དད་ནའང་བསལ་
བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་མི་
ཤེས་པ་མི་སེལ་བ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། སློའི་རྒྱུན་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་
པས་སློན་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་ལོ། །

གསུམ་པ་དུས་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། ངེས་པ་དང་སློ་
འདོགས་གཉིས་དུས་གཅིག་ན་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ།
དུས་མི་གཅིག་ན་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། མ་ཚོགས་པའི་སྤྱིར་
ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་མཚན་མོའི་སྤུན་པ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་དུས་མི་
གཅིག་གོ། །འོ་ན་ངེས་པས་སློ་འདོགས་མི་སེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤང་
ནས་སེལ་བ་མེད་ཀྱང་སློའི་རྒྱུན་གཅིག་ལ་དང་བོ་སློ་འདོགས་སྐྱེས་ནས་
སྤྱིར་ཚད་མ་ལས་བྱུང་བའི་ངེས་པ་སྐྱེས་པས་སློ་འདོགས་ཀྱི་རྒྱུན་སྐྱེ་མ་རུས་
པ་ཉིད་ལ་སློ་འདོགས་བསལ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་འདོག་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་
སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་གཅིག་ལ་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཐ་

དད་སྲ་སྲི་བའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ཡིན་ནོ། །ཚ་རེག་གྲང་
རེག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་ལ་ནི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྤྲ།
གཉིས་པ་ལ་རུས་མེད་དུ་བྱས། གསུམ་པ་ལ་སྤྲ་བུ་ལྡོག་གོ། །འདི་ལ་ཁ་
ཅིག་ཚད་མའི་སྲུང་རྒྱུད་དང་སྣོ་འདོགས་གཉིས་དུས་དང་པོར་ཚོགས་པ་ལ་
གཉིས་པར་རུས་མེད་དུ་བསྐྱེད། གསུམ་པ་ལ་སྣོ་འདོགས་འགགས་པའི་རྗེས་
སྲུང་ཚད་མའི་ངོ་བོ་སྐྱེ་བས་ཚད་མས་སྣོ་འདོགས་བསལ་བའི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སྟེ།
རྒྱལ་བོའི་འཁོར་གྱིས་གྲོང་ཁྱེད་བཙོམ་པ་ལ་རྒྱལ་བོས་བཙོམ་པར་སྐྱོགས་པ་
བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རྣམས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་ལ་ད་ལྟ་ཡིན་ཡང་། ཐ་
དད་སྲ་སྲི་བ་ལ་དེ་མི་འཐད་དེ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཚོགས་པ་མེད་པའི་སྲིར་
རོ། །ཚོགས་ན་རྟག་དངོས་སུ་འགྱུར་བ་གང་གིས་བསྐྱོག

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི་
སྟེ། མཚོན་བྱའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ། མཚན་
གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ། དེས་དགག་སྐབ་རི་ལྟར་བྱེད་
པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དབྱེ་བའི་གཞི། དབྱེ་བའི་དོན། གྲངས་ངེས་
པ། སྐྱའི་དོན་རྟོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་གཞན་གྱི་ལྷགས་དགག་ན།

ཚད་མ་མིན་ལ་ཡང་དག་བཀག་།

བོད་རྣམས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་དབྱེ་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ་བཅད་ཤེས་དང་
ཡིད་དཔྱོད་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་

ནི། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་དང་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པར་ཟད་པས་
བཀག་ཟིན་ཏོ། །

ཡང་དག་ཕྱེ་ནས་འཆད་པ་འཇུག།

སྟོབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ལ་དོན་བྱེད་པར་སྣང་བ་
དང་། དོན་བྱེད་པ་ལ་རབ་རྒྱ་འཇུག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མེས་བཙུན་གྱི་
བྱེད་བཞིན་པར་སྣང་བ་སྐྱེས་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུར་གྲུར་པ་ཡིན་ལ།
གཉིས་པ་ནི་མེ་དང་རྩ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་རྒྱུང་པ་སྣང་བ་སྐྱེས་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་
བརྒྱུད་པའི་རྒྱུར་གྲུར་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མི་བསྐྱེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་
ཟིན་པས་བསྟན་བཙུན་གྱི་དབྱེད་བྱ་མ་ཡིན་ལ། ཡང་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་ངེས་
པས་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་བྱེད་ལུས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡང་
དག་པའི་ཤེས་པ་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་གསུང་བ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་
དབྱེ་གཞིར་མི་རུང་བར་བྱེ་བྲག་བྱེ་ནས་དབྱེ་གཞིར་དགོས་ན་མངོན་སུམ་
ལ་སོགས་པ་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལའང་དེ་ལྟར་དགོས་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །
གཉིས་པ་རང་འདོད་པ་ནི།

དེས་ན་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཉིད། །

ཚད་མ་ཡིན་ཕྱིར་དབྱེ་གཞིར་འཐད། །

ཚད་མ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་རྣམ་ངེས་ལས་

ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་
ན་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པས་དབྱེ་གཞི་
ལོགས་པ་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་གཉིས། །

དེ་དག་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟག། །

མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་བྱམ་པ་སྣམ་བུ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐ་དད་དམ།
དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལྟར་གཅིག་པ་བཀག་པའམ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་
པ་ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དམ། ཟླ་བ་དང་བསེལ་ཟེར་བྱེད་ལྟར་
དོན་གཅིག་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞེ་ན།

འདི་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་ན། ལྡོ་ན་སྣེ་སོགས་ཁ་ཅིག་
མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་སྐྱོའི་ཆ། རྗེས་དཔག་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དྲི་མའི་ཆ་
ཡིན་པས་གཟུང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པའི་སྤྱིར་དེ་འདྲིན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་
དངོས་པོ་མེད་པས་གཅིག་པ་བཀག་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་སྲིད་ནའང་མི་འཐད་
དེ།

ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཉིད། །

ཡིན་སྤྱིར་གཅིག་པ་བཀག་པ་མིན། །

རྗེས་དཔག་གཟུང་ཡུལ་མེད་པ་བཟུང་བས་འཇུག་པ་ཡིན་ཡང་། འཇུག་པའི་
ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཅིག་པ་བཀག་པ་མི་
སྲིད་དོ། །

ཡུལ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་ལ། །

ལྟོས་ནས་གཅིག་དང་ཐ་དད་མིན། །

ཡུལ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་རྟོག་བྲལ་གཉེས་ཡུལ་ཐ་
དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་
མངོན་སུམ་ཅམ་དང་ཐ་དད་ན་རང་རིག་དང་ཡང་ཐ་དད་པས་ཤེས་པ་མ་
ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉེས་པ་རང་འདོད་པ་ནི།

དེས་ན་སློ་ཡི་ངོ་བོར་གཅིག །

ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་ཡིན། །

ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་ཡུལ་ལ་རྒྱབ་ཀྱི་མེ་ལ་ལྟོས་ནས་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཞིང་
ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས། མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་
ཡུལ་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་ན་རྗེས་
དཔག་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་རང་རིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་

ཡུལ་ཅན་ལ་སྟོན་ནས་རང་རིག་དང་གཅིག་པས་སྤྱི་མངོན་སུམ་ཙམ་དང་
གཅིག་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ཐ་དད་པས་སྤྱི་མངོན་སུམ་ཙམ་དང་
ཡང་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྗེས་དཔག་ཡུལ་མིན་རང་རིག་དང་། །

གཅིག་ཕྱིར་བརྟན་པའི་སྟོན་ལས་གྲོལ། །

རྗེས་དཔག་ཡུལ་གྱི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ལ་རྟོག་པའི་སྟོན་ཡིན་པས་སྟོན་
དང་པོ་ལས་གྲོལ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་དབང་པོ་དང་ཐ་དད་ཀྱང་བྱེ་
བྲག་རང་རིག་དང་གཅིག་པས་སྟོན་གཉིས་པ་ལས་གྲོལ་ལོ། །བྱེ་བྲག་དང་
གཅིག་པས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ན་བྱེ་བྲག་དང་ཐ་དད་པས་ཀྱང་ཐ་དད་ཏུ་
འགྱུར་བ་མཚུངས་སོ་སྟེན་ན། འོ་ན་ཤ་པ་ཙམ་དང་ཐ་དད་པས་ཤིང་ཙམ་
དང་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ལ། ལྗོང་ཏུ་མ་ཤ་པ་དང་གཅིག་པས་ཤིང་ཙམ་དང་
གཅིག་པ་ནི། འདོད་པས་ག་ལ་མཚུངས།

གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི།

གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །

དེ་ལས་གྲངས་གཞན་བཀག་ཕྱིར་རོ། །

འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ལ། རྟོགས་ཚུལ་གྱིས་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡིན་པས་
དེ་འདྲའི་གྱི་ཚད་མའང་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། རྗེས་དཔག་གྱུང་ཚད་མའི་

མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་གྲུབ་པས་ཚད་མའི་གངས་ཉུང་བ་རྒྱང་འཕེན་པས་མངོན་
སུམ་གཅིག་ཤུར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཁེགས་ལ་རང་སྤེལ་གཅིག་ཤུང་ཚད་མ་དང་གསུམ་
དང་དཔེར་ཉེར་འཇལ་དང་བཞི་དང་དོན་གོ་དང་ལྷ་དང་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཚད་མ་དང་
རྒྱག་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ལས་
གཞན་མེད་དེ་རྒྱུང་བ་དང་རྟགས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྟོགས་རྒྱུ་གསུམ་
པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཐེ་ཚོམ་བཞིན་ཅེས་བྱ་བ་དང་། སྐྱེལ་ས་བྱུང་བ་དང་། ཉེ་
བར་འཇལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་སློང་དང་། ལྷན་པར་མཐོང་བ་ངོ་
ཤེས་ཀྱི་སློང་གཞན་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
ལོག་ཤེས་བཞིན་ཞེས་པས། ཚད་མ་ལ་གངས་གཞན་འགོག་པ་དང་། གངས་
གཞན་ལ་ཚད་མ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་སོ། །

བཞི་པ་མིང་དོན་ནི།

མིང་ལ་བཤད་འཇུག་རྣམ་པ་གཉིས། །

བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡི་གེ་སོ་
སོར་བཤད་པ་ལས་ཐོབ་པ་དང་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱིང་ལ་སོགས་པའི་
མིང་ངོ་། །

དེ་ལ་བཤད་འཇུག་འགལ་བ་དང་། །

མི་འགལ་འགལ་ཞིང་མི་འགལ་བའི། །

རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི། །

བཤད་འཇུག་འགལ་བའི་སྐྱ་བྱེའུ་ཉིལ་འཕྱང་ངམ། བྱ་ལུག་རྗེ་མོ་ལ་སོགས་
པའོ། །མི་འགལ་བའི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའམ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
སོགས་པའོ། །འགལ་ཞིང་མི་འགལ་བ་ནི་འགལ་འདུ་མུ་གསུམ་པ་སྟེ། དཔེར་
ན་མཚོ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་སྟེ། འཇུག་པ་ནི་བརྗོད་ལ་འཇུག་ལ་བཤད་ན་མཚོ་ལས་
སྐྱེས་པའི་བྱིར་མཚོ་སྐྱེས་སོ། །དེ་ལ་མུ་གསུམ་སྟེ། མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བརྗོད་
ལ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། རྣམ་ལས་སྐྱེས་པའི་བརྗོད་ལ་འཇུག་པ་
འབའ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲོག་ཆགས་ལ་བཤད་པ་འབའ་
ཞིག་ཡོད་པས་སོ། །འོ་ན་རྣམ་སའི་སྡོང་དུམ་ལ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་མེད་
པས་མུ་བཞི་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་མོད་ཀྱི་མཚོ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་མིང་ལ་
མི་འཇུག་པའམ་མི་ལྟོས་པས་མུ་བཞི་པ་མི་བཟང་ངོ་། །

དེ་དག་མིང་དང་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ། །

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་སྟེ། །

མིང་གི་སྐྱ་ལྟས་བྱིན་དང་མཚོད་སྐྱིན་ལ་སོགས་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་སྐྱ་ཤིང་
དང་བ་ལང་ལ་སོགས་པའོ། །སྤྲུལ་རིགས་ལ་མི་ལྟོས་ལ་བྱི་མ་ནི་སྐྱི་རིགས་ལ་
ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་མངོན་སུམ་ལ་སྤྲུལ་སྐྱེས་རྗེས་དཔག་ལ་གཅིག་སྟེ་མངོན་སུམ་
ཀྱི་སྐྱ་པ་ཅ་ལྟ་ཞེས་པའི་པྱ་ཉི་ནི་སོ་སོ། །ཨ་ལྟ་ནི་དབང་པོ་ཡིན་པས་དེའང་སྐྱའི་
མདོ་ལས། ཨི་ནི་ཨ་དང་ཡའོ། །ཞེས་ཟེར་བས་པྱ་ཉིའི་ཨི་ཨ་དང་ཡ་གཉིས་སུ་

བསྐྱར་ལ་ཨ་བརྗེད་པའི་དོན་ཏེ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་མངོན་པར་བྱས་ལ།
ཡ་ཏ་ལ་སྐྱར་བས་ཨ་ལཱའི་ཨ་ཏའི་སྲོག་ཏུ་བྱིན་པས་སྤྱ་བྱ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ལ་དེ་ནི་དབང་རྟེན་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་བས་བཤད་ན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་
པ་ཞེས་བྱ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདྲིན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་ནི་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྟར་སྤྱ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་
དང་པོ་གཉེས་ལ་གཉེས་ཀ་ཡོད་ཅིང་གཞན་གཉེས་ལ་འཇུག་པ་འབའ་ཞག་
ཡོད་ལ། ལྷ་བ་གཉེས་འདྲིན་ལ་སོགས་པ་དབང་ཤེས་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་བཤད་པ་
འབའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཨ་བྱ་ནི་ཕྱི་ནས་སམ་རྗེས་
སྤྱ་མ་ཏ་ནི་འངལ་བའམ་དཔག་པ་སྟེ་རྟགས་མཐོང་འབྲེལ་པ་དྲན་པའི་རྗེས་
སྤྱ་སྐྱེའི་ཚུལ་གྱིས་དཔོགས་པས་ན་རྗེས་དཔག་གོ། །

གཉེས་པ་མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉེས་ཏེ། མངོན་སུམ་
དང་རྗེས་དཔག་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་
པ་ལ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་ན།

ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་འཇུག་པའི་ཆ།

མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་པ་ཡོད། །

ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འདྲིན་པ་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་སྒོ་
སྤྱགས་ལ་འཇུག་ཡང་ནོར་བུ་ཅམ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། བཅད་
པའི་དོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒོ་གསེང་དང་འབྲེལ་བར་བཅད་དེ་

མ་ཐོབ། ཁང་སྤྱག་དང་འབྲེལ་བར་ཐོབ་སྟེ་མ་བཅད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྟོན་པོ་
འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་རྒྱན་ཅིག་སྟེ་མ་དང་འབྲེལ་བར་བཅད་དེ་མ་
ཐོབ་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་བར་ཐོབ་སྟེ། མ་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟེ་ཕྱི་མ་
ཕྱི་བའི་སྟོ་ཅམ་ལ་བཅད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་ཚད་མ་ཡིན་ན། འདིར་
ཡང་སྟོ་སྤྱགས་མ་ཕྱི་བར་ནོར་བུའི་འོད་ཅམ་མཐོང་བ་ནོར་བུ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དུས་ལ་འཇུལ་པའང་ནམ་གུང་ལ་ཉིན་ཕྱིད་དུ་འཇུལ་
པའི་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པའང་ཉིན་ཕྱིད་གྱི་བུ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྣམ་
པ་ལ་འཇུལ་པའང་དུང་མེར་པོར་སྣང་བ་ཁ་དོག་ལ་འཇུལ་ཡང་དབྱིབས་ལ་
ཚད་མ་དང་། ལྡོག་ཤིང་འགྲོར་སྣང་ཡང་བརྟེན་པ་སྟོན་པའི་ཚལ་འཇུལ་ཡང་
རྟེན་ཁ་དོག་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།

རང་མཚན་མེད་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མིན། །

རྟགས་ལས་ངེས་ན་རྗེས་དཔག་གིད། །

རིམ་བཞིན་ནོར་བུའི་རང་མཚན་གྱིས་རྣམ་པར་མ་གཏང་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉིན་
ཕྱིད་གྱི་བུ་ལས་རྣམ་པ་མ་གཏང་པའི་ཕྱིར་དང་། དུང་གི་དབྱིབས་དང་སྟོན་པའི་ཁ་དོག་
གི་རང་མཚན་སྣང་ན་དེ་དང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཁ་དོག་དང་སྟོན་པའང་སྣང་
བར་ཐལ་ཏེ་རྗེས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་འཇུལ་
ན་ཀུན་འཇུལ་ལ། མ་འཇུལ་ན་ཀུན་མ་འཇུལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རིམ་པོའི་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་འབྲེལ་ལས། བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་

ནི་ཡུལ་བུམ་སོགས་བརྒྱུང་བ་ལ། །བྱས་མི་ཉག་སོགས་བྱུང་པར་གྱི་ཆ་གས་རྣམ་སྤངས་
 པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། །རྣམ་ཐུག་སྲིད་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་ཉག་པ་སོགས་གཅིག་
 གི། །བདག་ཉིད་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། །རྗེས་སུ་དཔག་
 པའི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་བྱ་གང་། །མངོན་སུམ་གྱིས་མ་ཐོང་བའི་ཆ་གཞན་
 ཅི་བཞིན་ཡོད་དེ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་འོད་དང་ཉེར་བྱ་གང་ཡང་
 རུང་བའི་སྤྱིའམ། ཉེར་བྱའི་འོད་ཉགས་སུ་བཀོད་ན་འབྲས་ཉགས་ཉིད་ཡིན་
 བོ། །འོད་ཅམ་འཁྲུལ་ལ་ཉེར་བྱའི་འོད་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཏུ་བ་ལའང་མཚུངས་
 སོ། །མི་ལམ་བདེན་པའང་སད་པའི་ཆེ་རང་མཚན་སྣང་བའི་བག་ཆགས་གྱི་
 རྒྱུ་ལས་མི་ལམ་གྱི་བག་ཆགས་སྣང་བས་རྒྱུའི་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔོགས་པ་ཉིད་
 དེ། རྒྱུ་གཞན་གྲུབ་པ་ལས། ལས་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པའི་མི་ལམ་
 བདེན་པ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དུང་དང་སྣོན་པ་དང་ལྷ་བ་
 གཉིས་ལ་སོགས་པའང་ཡུལ་རང་མཚན་དང་དབང་བོ་སྣོན་ཅན་ལས་ཤེས་
 པ་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བས། ཉན་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པར་གོ་བ་ན་འཁྲུལ་པ་ལ་དངོས་
 ཡུལ་མེད་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་དབྱིབས་དང་སྣོད་པ་དང་ལྷ་བ་གཅིག་ལ་འབྲས་
 ཉགས་གྱི་སྐབས་སྲིད་དེ། འཁྲུལ་ཡང་འབྲེལ་གྱིར་ཚད་མ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །དེའང་འཁྲུལ་པ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུན་ལ་ལྷོས་པ་ལ་འཇུག་གི་ནང་གི་འཁྲུལ་
 རྒྱས་བསྐྱེད་པ་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་ཡིན་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་རྟོག་མེད་
 དོན་གཞན་ལ་ཚད་མར་འདོད་དེ།

ཁ་དོག་འཛིན་པ་རེག་བྱ་ལ།

མངོན་སུམ་ཡིན་ཞེས་ལ་ལ་སྒྲ།

དུང་གི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་རེག་བྱ་འཇམ་པ་དང་སྡིད་པ་ལ་མངོན་
སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མེ་དང་རྩ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་འཛིན་
པའང་ཚ་བ་དང་གཤེར་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་མི་
འཐད་དེ།

སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པས།

རྒྱ་ཚོས་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འཇུག་ལ།

སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྩལ་གཞན་ལ་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་ཚད་མར་འགྲོ་ན་དབང་པོ་
དུ་མ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས། ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་
རག་ལས་པའི། །བྱ་རམ་གྱི་གཞུགས་དང་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་བྱ་རོས་རྟོགས་པ་ཡོད་
པས། །དེ་ནི་རྒྱ་ཚོས་རྩལ་སུ་དཔག་པའི་འབྲས་ཉགས་སྟེ། །དཔེར་ན་དུ་བས་བྱུད་གིང་
གི་འགྱུར་བ་དཔོག་པ་བཞིན། །ཞེས་རྩལ་དཔག་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །
གཉེས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་ན།

རྟོག་པ་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ལ།

འཇུག་པས་མངོན་སུམ་འགོག་ཅིས་ཟེར། །

རྟོག་པ་སྐྱམ་བུའི་དམར་པོ་ལ་སུམ་པའི་དམར་པོར་འཇུག་པའི་ཚོ། མིག་ཤེས་

ཀྱང་དམར་པོ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲུང་སེར་པོར་སྤང་བ་དབྱིབས་ལ་ཚད་
མ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒོ་རྒྱབ་གྱི་བུམ་པ་ལ་ཁང་སྤྱགས་གྱི་
བུམ་པར་རྟོག་པ་འཁྲུལ་པ་དང་། ཕྱི་ངོའི་སྟོག་ཆགས་ལ་སྤྱི་ངོའི་སྟོག་ཆགས་
སུ་རྟོག་པ་འཁྲུལ་པའི་ཚེ་དབང་ཤེས་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་མི་
འཐད་དེ།

རྟོག་པ་འཁྲུལ་ཡང་དབང་ཤེས་ལ། །

མི་སྐྱབ་སྡོ་འཛིན་ཚད་མ་བཞིན། །

དེའི་ཚེ་རྟོག་པ་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ལ་འཁྲུལ་པས་ལོག་ཤེས་ཡིན་ཡང་། མངོན་
སུམ་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མ་འཁྲུལ་པས་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ལ་
རྟོག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་འདོགས་ཡོད་ཀྱང་སྡོན་པོ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་
འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི།

འགའ་ཞིག་ཡིན་མིན་མཚུངས་ཞེས་ཟེར། །

མཚུངས་མིན་ཡུལ་ཐ་དད་ཕྱིར་རོ། །

རྟོག་པ་སྤྲུལ་བའི་དམར་པོ་ལ་བུམ་པའི་དམར་པོར་འཁྲུལ་པ་དམར་པོ་ལ་
ཚད་མ་ཡིན་ན། དྲུང་སེར་པོར་འཁྲུལ་པའང་དབྱིབས་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ་ཡི་ཤེས་རྟོག་བཅས་དང་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ཡུལ་ཐ་དད་པས་

མི་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་ན།

འོར་བུའི་འོད་ལས་འོར་བུ་ཉིད། །

རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་མིན་ཞེ་ན། །

ཁ་ཅིག་འོར་བུའི་འོད་ལས་འོར་བུ་རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་ཏེ། འོར་
བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཐ་དད་མེད། འོར་བུའི་འོད་མི་
འགྲུབ། འོད་ཅམ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན།

སྲ་ལུའི་རླུ་གུས་སྲ་ལུ་སོགས། །

འབྲས་རྟགས་པལ་ཆེར་འཁྲུལ་པར་འགྱུར། །

དེ་ལྟ་ན་སྲ་ལུའི་རླུ་གུ་ལས་དེའི་ས་བོན་དཔོགས་པའི་ཚེ། སྲ་ལུ་བཀོད་
ན་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མེད། སྲ་ལུའི་རླུ་གུ་མ་གྲུབ། རླུ་གུ་ཅམ་མ་ངེས་
སོ། །གལ་ཏེ་སྲ་ལུའི་རླུ་གུ་འགོད་ལ་དེའི་ཚེ་སྲ་ལུས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མ་
གྲུབ་ཀྱང་གཞན་དུ་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེར་སྲ་ལུའི་རླུ་གུ་ཡིན་པར་སྨྲ་རིས་
ཟིན་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོར་བུའི་འོད་ཀྱང་གཞན་དུ་མཐོང་བའི་སྟོབས་
ཀྱིས་དེར་སྨྲ་རིས་ཟིན་པས་གལ་འགལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འབྲས་བུའི་རྟགས་
ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་ན།

རྟོགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་འཁྲུལ་ན་ཡང་། །

དོན་དང་ཆ་ལ་ཚད་མ་ཟེར། །

དུ་བས་ལ་ལ་རྟོག་པའི་མེ་དཔག་པ་ན་མེ་ཅམ་ལ་ཚད་མར་འདོད་པ་
དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལ་ཚོས་ཅན་རྟོག་པའི་མེ་ཡོད་དེ་དོན་དམ་པའི་དུ་བ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པའི་ཚང་མང་བཞེན་ལོ། །ཞེས་བཀོད་པ་
ན། རྗེས་ཚེད་གྱི་རྟོགས་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཡང་གྲུབ་ཚེད་གྱི་སློབ་མེས་དཔག་
ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ།

དེ་ལྟར་རྟོགས་ལ་རྩལ་གསུམ་མེད། །

གྲུབ་ལ་རྟོགས་གྱི་བྱུང་པར་མེད། །

དུ་བས་ལ་ལ་རྟོག་པའི་མེ་བསྐྱབ་པའམ། དོན་དམ་པའི་དུ་བ་རྟོགས་སུ་བཀོད་
ན་རྟོགས་དེ་དག་ལ་རྩལ་གསུམ་མི་འགྲུབ་ལྟེ་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བཀོད་པ་དེ་ལྟར་བཀོད་ཀྱང་སོང་ཚེད་ལ་མི་རྟོག་པའི་མེ་ཅམ་གྲུབ་པ་
དང་། དུ་བ་ཅམ་རྟོགས་སུ་སོང་ངོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་ཚོས་
རྟོག་པ་དང་། དོན་དམ་པ་མ་གྲུབ་པར་དེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟོག་པའི་
མེ་དང་དོན་དམ་པའི་དུ་བ་ག་ལ་འགྲུབ། མེ་ཅམ་དང་དུ་བ་ཅམ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།
མ་ཡིན་ཏེ་དབྱུག་པ་ཅན་འདོད་པ་ལ་མི་རྒྱུད་གྲུབ་པས་ཅི་ཞེག་བྱ།

གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་པའི་ཚད་མ་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ངྷི་བ་དགོད་པ་ནི།

ཚད་མ་དེ་དག་ངེས་པ་ནི། །

རང་གཞན་གང་ལས་རྟོགས་ཤེ་ན། །

དེས་ན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མས་སྡོན་པོ་ལྟ་བུའམ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་སོགས་དོན་རྟོགས་པ་
ཡི་ཚོ། །མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་ངེས་ཤེས་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནམ་
གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན། ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲེན་ན་ཚད་མའི་མཚན་
ཉིད་ལ་འགའ་ཡང་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་བསྐྱུན་བཅོས་ཚུམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལ་
ཚད་མ་གཞན་ལས་ངེས་དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་གྱི་ལན་དགག་ན།

ལ་ལ་རང་ལས་ངེས་པར་འདོད། །

འགའ་ཞིག་གཞན་ལས་ངེས་ཞེས་ཟེར། །

དེ་དག་གཉིས་ཀས་རིགས་པ་དང་། །

རིགས་པ་སྐྱུ་བའི་བཞེད་པ་དོར། །

ཁ་ཅིག་རང་ཁོ་ན་ལས་ངེས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་གཞན་ཁོ་ནས་
ངེས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་དང་། སྟོབ་
དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པར་ཟད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་རིག་པ་ལས་

རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་དོན་རྟོགས་ལ། །ངེས་པ་སློབ་མ་སྟོན་ལས་ནི་མི་བསྐྱེད་པའི་
ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་ངེས་སོ། །ཅིས་བྱ་བ་དང་། ལུས་སོགས་ལུས་ཏུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་
གྱིས་ནི་དོན་དམ་པར་ལུས་ལ་རི་ལྟར་གནས་པ་བརྒྱུད་བ་དང་། །དེ་ཡང་བྱས་མི་རྟོག་སོགས་
ཀྱི་བྱུང་པར་ཆ་གས་རྣམས་སྤངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། མ་སྟོན་ངེས་པར་བྱང་ཚུལ་ནི། །ལ་དོག་
ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་གྱི་ཚོས་གང་ལ་རྟོགས་པ་ཡི། །མཐུན་ཆུབ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྟོགས་
པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལན་ནི།

དོན་རིག་གཉིས་དང་རང་རིག་དང་། །

རྗེས་སུ་དཔག་པ་རང་ལས་ངེས། །

མཚན་གཞི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གི་སྟེང་ཏུ་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་རི་ལྟར་ངེས་
པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར། དོན་བྱེད་པར་སྤང་བའི་མངོན་སུམ་དང་། མངོན་སུམ་
གོམས་པ་ཅན་ཏེ་དོན་རིག་གཉིས་དང་། རང་རིག་དང་རྗེས་དཔག་བཞི་རང་
ལས་ངེས་ལ།

དང་པོ་པ་དང་ཡིད་མ་གཏད། །

འཇུལ་རྒྱ་ཅན་རྣམས་གཞན་ལས་ངེས། །

མངོན་སུམ་དང་པོ་བ་དང་ཡིད་མ་གཏད་པ་དང་། འཇུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
ཟིན་པ་གསུམ་པོ་གཞན་ལས་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་བརྗོད་ན་ལ་དོག་སྤང་

བ་ཚད་མ་རང་ལས་ངེས་ཤེས་བྱངས་པ་དང་བདེན་པའི་ཆ་གཞན་ལས་ངེས་པ་
 དཔེར་ན་རྒྱུང་རིང་པོ་ནས་དམར་འབར་བའི་རྣམ་པ་རང་ལས་ངེས་ཀྱང་མེར་
 བདེན་ནམ་འོན་ཏེ་སྐྱུ་མའམ་སྐྱུ་ལ་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་ཞེས་ཐེ་
 ཚོམ་ཟ་བར་གཞན་ལས་ངེས་པར་བྱེད་པའམ། རྒྱུང་རིང་པོ་ན་ཡལ་འདབ་
 དང་ལྡན་པ་སྣང་བ་ན། སྤྱི་ཤིང་ཅམ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲོ་འདོགས་ཚོད་ནས་རང་
 ལས་ངེས་ཤིང་བྱེ་བྲག་ཤ་པ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་མངོན་གྱི་
 ཚད་མ་ཡིན་ཡང་ཤ་པའི་ལྟོག་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཚོད་པས་གཞན་ལས་ངེས་
 སོ། །བྱེ་བྲག་མ་ངེས་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཞན་
 སེལ་གྱི་སྤྱི་མ་གཏོགས་པ་དོན་ལ་སྤྱི་མ་གྲུབ་པས་དོན་བྱེད་པ་ན་བྱེ་བྲག་ཉིད་
 གྱིས་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡང་ཤ་པ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྣང་བ་རང་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལས་ངེས་པ་དཔེར་ན་
 འགལ་ཞིག་ཏུ་མེ་སྣང་བ་ན། ཁོ་བོ་ལ་མེ་སྣང་བའི་སྒོ་གཅིག་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་
 ཞེས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་པས་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་
 ཡིད་ཤེས་གྱིས་ངེས་མ་རུས་པ་གཞན་ལས་ངེས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ངེས་པར་
 བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡང་།

དོན་བྱེད་པ་དང་གོམས་པ་ཅན། །

རྗེས་སུ་དཔག་པས་ངེས་པར་བྱེད། །

མེའི་རྣམ་པ་སྣང་ནས་བདེན་བརྟུན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན། བཙོ་སྟེག་ལ་སོགས་

པའི་དོན་བྱེད་པར་མཐོང་ནས་མེར་ངེས་པའམ། ཡང་ན་ད་ལྟར་དངོས་སུ་བཙོ་
ཞིག་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་མ་མཐོང་ཡང་བར་དུ་སྐྱེས་པ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་
གསལ་བར་འདྲིན་པའི་མདོན་སྲུང་གོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་མེ་ཡིན་པའི་སྤྱ་རིས་
ཟིན་ནས་དོན་དེར་ངེས་པའམ། རྗེས་དཔག་གི་ངེས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས།
དམར་འབར་བ་སྣང་ཡང་བརླུན་པར་དོགས་པ་ལ་དུ་བ་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ལས་
མེར་ངེས་པའམ། ལྷན་ཅིག་རྒྱ་བའི་དོན་གཞན་འདྲིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་
དཔག་དམར་འབར་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན། མེའི་དྲི་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མཚེད་
གྱི་རྗེས་གཞན་ལས་མེར་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་འདི་མདོན་སྲུང་ཡིན་ཞེས་
ཟེར་བ་ནི་སྐྱེ་མཚེད་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་པར་ཟད་དོ། །ཚོས་གྱི་ཀྲགས་
པས་ཀྱང་རྒྱའི་ཚོས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་གསུངས་པ་ཡིན་འོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི།

ཁ་ཅིག་ལྟལ་དང་དོ་བོ་ལ།

བརྟགས་ནས་གཞན་ངེས་མི་སྲིད་ཟེར། །

ངེས་བྱའི་ཚད་མ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་གཉིས་ལྟལ་གཅིག་ན་ངེས་བྱེད་གྱི་
ཚད་མ་གཉིས་པ་བཅད་པའི་ལྟལ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ་ལྟལ་མི་གཅིག་ན་ལྟལ་
གཞན་དངོས་པོར་གྲུབ་པས། གཞན་ངི་ལྟར་དངོས་པོར་གྲུབ་ཅིས་ཟེར་བ་
དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གཞན་ལས་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་དེའི་ཚེ་རང་ལྟལ་

སྐྱོ་འདོགས་མ་ཚོད་ན་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་གཞན་ངེས་སུ་འང་མི་འཐད་
ལ། སྐྱོ་འདོགས་ཚོད་ན་རང་ལས་ངེས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཞན་ལས་ངེས་
ཀྱི་ཚད་མ་གཏན་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་དག་གིས་ནི་མངོན་སུམ་དང་། །

རྟོག་པའི་བྱེད་པ་འདྲེས་པར་ཟད། །

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མར་འགྲོ་ལ། མངོན་སུམ་
ཉིད་ཀྱི་རང་སྟོབས་གྱིས་དེ་མ་ཐག་རྟུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་རུས་ན་རང་ལས་ངེས་
ཡིན་ཅིང་། མངོན་སུམ་གྱི་རང་སྟོབས་གྱིས་དེ་མ་ཐག་རྟུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་མ་
རུས་པ། ཕྱིས་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ངེས་དགོས་པ་ལ། གཞན་ལས་ངེས་ཡིན་
པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཤེས་པར་སྐྱེགས་བྱེད་ལྟར་རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་
བྱེད་པ་འདྲེས་ཏེ། མངོན་སུམ་ཉིད་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་རྟུ་བསམས་ནས་ཚོད་
པར་ཟད་དོ། །འོ་ན་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་སྤང་ལ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ནོ། །

བཞི་པ་དེས་དགག་སྐྱབ་རི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་
དགག་སྐྱབ་སྐྱིད་རྣམ་གཞག་ནི།

སྤང་བ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །

སེལ་བ་ལ་ནི་དགག་སྐྱབ་གཉིས། །

སྣང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས། མངོན་སུམ་དོན་ལ་ལྟ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྟོན་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེས་བྱངས་པའི་ངེས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་སྟེ་མངོན་ན་སེལ་བས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །སྐབས་འགར་སྣང་བ་ལ་སྐྱབ་པར་བྲགས་པ་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྣང་བའི་བསྐྱབ་པ་དང་སེལ་བའི་བསྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེད། །དེ་ལ་རྟོག་མེད་སྣང་བའི་བསྐྱབ་པས་དངོས་སུ་དགག་སྐྱབ་མི་བྱེད་ལ་ངེས་ནས་བྱེད་ན་སེལ་བར་འགྱུར་བས་སྐབས་འདྲིར་སེལ་བའི་བསྐྱབ་པ་བཤད་དོ། །ཚོས་ཀྱི་བྲགས་པས་ཀྱང་། དགག་པ་དང་སྐྱབ་པ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ། སྐྱེལ་ས་བྱང་བའི་ཐ་སྟོན་གཞན་ནི། །ཁང་ཡང་ཡོད་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའང་སེལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་དགོངས་ལ་དེས་ན་དེ་མིན་རྣམ་པར་སེལ་བའི་རྟོག་སྟེ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་དང་། མེད་དགག་མ་ཡིན་དགག་དོན་གཅིག་གོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་། དེས་དོན་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་གྱི་ལྷགས་དགག་ན། །ཁ་ཅིག་མེད་དགག་མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད། བསྐྱབ་ཚོས་དོར་མ་དོར་ལ་བྱས་ནས་མ་ཡིན་དགག་དང་མངོན་སུམ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི། སྐྱེད་ཚད་མའི་གཞུང་ལྷགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་མཐོང་བས་རྟོག་མེད་སྣང་བའི་བསྐྱབ་པ་དང་རྟོག་པ་སེལ་བའི་བསྐྱབ་པ་གཉིས་དབྱེ་བ་མ་བྱེད་ཅིང་། མ་ཡིན་དགག་གི་བསྐྱབ་པ་དང་། དགག་པའི་ཆ་གཉིས་སོ་སོར་

མ་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པ་རྒྱུ་པར་རྫོམ་པ་ཟད་དེ། རྣམ་ངེས་ལས། མ་ཡིན་པར་དགག་
པ་གཅིག་ཤུ་ནི་དགག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། མེད་པར་དགག་
པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཞེས་དགག་སྐྱབ་གཉེས་ཚོགས་སུ་གསུངས་པ་མ་དྲན་པ་ཡིན་
ནོ། །ཡང་བསྐྱབ་ཚོས་མ་དོར་བ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཡང་མ་
ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ་ཏེ། བསྐྱབ་ཚོས་མ་དོར་བའི་སྱིར་རོ། །
གཉེས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི།

དགག་པ་སྐྱབ་པ་སྐྱོང་བ་དང་། །

མི་སྐྱོང་བ་ཡི་སྐོ་ནས་གཉེས། །

མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་རྟོག་རྫོས་དགག་
བྱ་བཅད་ནས་ཚོས་གཞན་མི་འཕེན་པ་དང་འཕེན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སེལ་
ངོར་བུམ་པ་མེད་པ་དང་། བུམ་པ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་དགག་པ་རྒྱུ་པ་
དང་དགག་སྐྱབ་ཚོགས་པ་འཛིན་པའོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྐྱང་བ་ནི། ལ་ཅིག་དགག་བྱ་དེ་ཡོངས་ཚོད་
དང་། དངོས་འགལ་གཅོད་ན་མ་ཡིན་དགག་མི་སྲིད་དེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
སེལ་ངོར་དངོས་འགལ་བཅད་ལྡོག་ཅམ་ཁོ་ནར་གནས་པའི་སྱིར་རོ། །བརྒྱུད་
འགལ་གཅོད་ན་མེད་དགག་མི་སྲིད་དེ་བརྒྱུད་འགལ་བཅད་ནས་ཚོས་
གཞན་མི་འཕེན་པ་མེད་པའི་སྱིར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་འགལ་བརྒྱུད་འགལ་

གང་ཡིན་ཡང་སླ་སྐབས་དེར་མི་འདོད་པའི་ཚོས་གཅིག་ཡིན་ལ། རྒྱལ་དུ་
 འཕང་བའི་ཚོས་ཀྱང་སྐབས་དེར་འདོད་པའི་ཚོས་ཡིན་པས་མི་འདོད་པའི་
 ཚོས་གཅིག་བཅད་ནས་འདོད་པའི་ཚོས་གཞན་འཕེན་པ་དང་མི་འཕེན་
 པ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་མ་ཡིན་དགག་དགག་སྐྱབ་ཚོགས་པ་ཡིན་པས་དངོས་
 པོའི་ཆ་གཙོ་ཆེ་ན་བསྐྱབ་པར་ཡང་མིང་འདོགས་ཏེ། དགག་དང་བསྐྱབ་པ་
 མ་གཉོགས་པ། སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་གཞན། །ཡོད་མིན་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་བའི་ཆ་གཙོ་ཆེ་ན་དགག་པར་ཡང་འདོགས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་
 ལས། མ་དམིགས་གཉིས་པོ་འདིས་ནི་དགག་གཞི་ཚོས་ཅན་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་
 པོའི་ཆ། །ཁས་སྒྲངས་མེད་པ་ཅན་ཏེ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ནི་དགག་པའི་ཐ་སྙད་ཅམ་
 ཉིད། སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ་སྲ་མ་སྐྱབ་ཉགས་གཉིས་པོ་དག་གིས་ནི། །མ་ཡིན་དགག་པ་
 བསྐྱབ་བྱེད་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །

གཉིས་པ་དོན་རྗེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཞན་
 གྱི་ལྷགས་དགག་ན། ལྷ་པ་ཚོགས།

ཁ་ཅིག་དངོས་བྱུགས་སློ་ནས་ཀྱང་། །

སྐྱབ་པ་དང་ནི་འགོག་ཅེས་ཟེར། །

པོད་རྣམས་འདོད་པའི་དངོས་བྱུགས་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།
 རིམ་པ་ལྟར་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤང་བའི་སློ་ནས་སློ་འདོགས་གཙོད་པ་
 དང་། གཞན་གྱི་རྣམ་པ་སྤང་བའི་སློ་ནས་སློ་འདོགས་གཙོད་པའོ། །དེ་ཡང་

དངོས་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པ་ཉིད་ན་ལྷགས་ཀྱིས་སྐྱོ་འདོགས་གཙོད་པས་སྐྱོ་ལྷ་ཕྱི་
རིམ་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བསྐྱབ་པ་
ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། རྗེས་དཔག་གིས་ལ་མེ་ལྡན་དུ་གཞལ་བ་ན་སྐྱོ་བདག་
ཉིད་མེ་འཇལ་དུ་ལྷགས་ལས་རྟོགས་པ་དང་། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་དགག་པ་
དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ན་དྲན་བཞིན་པའི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱས་པ་ལྷགས་
ལ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའམ། མངོན་སུམ་ལའང་། རང་རིག་གིས་སྐྱོ་དེ་སྐྱོ་འདྲིན་དུ་
སྐྱབ་པས་ཡུལ་དེར་སྣང་དུ་ལྷགས་ལ་འགྲུབ་སྟེ། སྐྱོ་བ་གཉིས་སྣང་དང་སྐྱོན་
པོ་འདྲིན་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པས་ཡུལ་སྐྱོ་བ་གཉིས་དང་སྐྱོན་པོའི་ནམ་པ་
ལྷགས་ལ་འགྲུབ་པ་དང་། གཞན་རིག་གིས་ཡུལ་དེར་སྣང་དུ་དངོས་སུ་སྐྱབ་
པས་སྐྱོ་དེ་འདྲིན་ལྷགས་ལ་སྐྱབ་སྟེ། གཟུང་ཡུལ་སྐྱོན་པོར་དངོས་སུ་སྐྱབ་པས་
སྐྱོ་རང་ཉིད་སྐྱོ་འདྲིན་དུ་ལྷགས་ལ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའམ། དོན་རིག་གིས་དུ་བ་
ལ་མེ་ཡོད་དང་ཤ་པ་ལ་ཤིང་ཡིན་པ་བྱས་པ་སྐྱབ་པས་མེ་མེད་ལ་དུ་བ་མེད་
དང་། ཤིང་མེད་ལ་ཤ་པ་མེད་པས་བྱས་པ་ལྷགས་ལ་འགྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་དགག་
པ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། ལྷོག་པ་གཉིས་ཚོགས་འདྲིན་པ་ལ་ཆིག་རྒྱུང་འདྲིན་
པས་བྱས་པས་ཤིང་ལྷ་སུ་རིགས་ཀྱི་སྐྱི་ཆིག་རྒྱུང་འདྲིན་པ་ལེགས་ནས་ཤ་པ་ལྷ་སུ་
བྱེ་བྲག་གཉིས་ཚོགས་འདྲིན་པ་ལྷགས་ལ་ལེགས་སོ། །

གསུམ་པ་རི་ལྷ་སུ་ལེགས་པའི་ཚུལ་ཡང་གསུམ་ལས་དང་པོ་དགག་

གཞིའི་སྤྱི་ལ་དངོས་སུ་ཁེགས་པས་དགག་གཞིའི་བྱེ་བྲག་ལ་ཤུགས་ལ་ཁེགས་
 པ་ནི། དབེར་ན་མེ་ཅམ་གྱི་སྤྱི་ལ་བསེལ་བ་དངོས་སུ་ཁེགས་པས་ཅན་གྱི་མེ་
 ལ་བསེལ་བ་ཤུགས་ལ་ཁེགས་པའམ། དངོས་པོའི་སྤྱི་ལ་བདེན་དངོས་
 ཁེགས་པས་ལུལ་དུས་རྣམ་པ་ཐ་དད་གྱི་དངོས་པོ་ཡའང་བདེན་དངོས་
 ཁེགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་སྤྱི་དངོས་སུ་ཁེགས་པས་བྱེ་བྲག་ཤུགས་ལ་ཁེགས་
 པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་དགག་བྱ་བདེན་དངོས་ཅམ་གྱི་སྤྱི་དངོས་སུ་ཁེགས་པས་
 བྱེ་བྲག་གང་ཟག་གི་བདག་དང་རྩལ་དང་སྐད་ཅིག་ལ་བདེན་དངོས་ཤུགས་
 ལ་ཁེགས་པའམ། ས་ཕྱོགས་སུ་སྡོ་ཅམ་ཁེགས་པས་ལྷན་ལའི་སྡོན་པོ་ཤུགས་
 ལ་ཁེགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་དགག་གཞིའི་སྤྱི་ལ་དགག་བྱའི་སྤྱི་དངོས་སུ་
 ཁེགས་པས་དགག་གཞི་བྱེ་བྲག་ལ་དགག་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཤུགས་ལ་ཁེགས་པ་
 ནི། དངོས་པོ་ཅམ་གྱི་སྤྱི་ལ་བདེན་དངོས་ཅམ་དངོས་སུ་ཁེགས་པས་དངོས་
 པོའི་བྱེ་བྲག་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ་རྩལ་དང་སྐད་ཅིག་ཏུ་བདེན་པ་ཁེགས་པ་
 ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་པར་བྱས་ཚོས་བྱེད་ཚོས་ཀྱང་སྡོག་པ་ཚིག་རྒྱང་
 དང་གཉིས་ཚོགས་ཡིན་པས་བྱང་པར་བྱེད་ཚོས་དབྱུག་པ་ཁེགས་པས་བྱས་
 ཚོས་དབྱུག་པ་ཅན་ཁེགས་པ་བཞིན་ལོ། །བྱེད་ཚོས་ལ་ཁེགས་པས་བྱས་ཚོས་
 ལ་མི་ཁེགས་ཏེ། དབྱུག་པ་ལ་སྲོག་ཁེགས་པས་དབྱུག་པ་ཅན་ལ་མི་ཁེགས་
 པ་བཞིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་ཚོས་དངོས་སུ་བཀག་པས་བྱས་ཚོས་ཤུགས་
 ལ་ཁེགས་པའི་རྩལ་ཡང་བྱེད་ཚོས་ཡིན་པ་བཀག་པས་བྱས་ཚོས་ཡིན་པ་

དང་། བྱེད་ཚོས་ཡོད་པ་བཀག་པས་བྱས་ཚོས་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཞིགས་
པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དབྱུག་པ་ཡིན་པ་བཀག་པས། དབྱུག་པ་ཅན་ཡིན་པ་
དང་། ས་ཡོད་པ་བཀག་པས་བྱ་ཡོད་པ་མི་ཞིགས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་
དབྱུག་པ་ཅན་ལག་ན་དབྱུག་པ་ཡོད་པའམ་བྱ་པ་སྡོན་དུ་སོང་བས་ཁྱད་པར་
དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ། ཇི་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ལྟར་གྱིས་བྱེད་ཚོས་ཞིགས་ན་
བྱས་ཚོས་ཞིགས་ཏེ། ཚིག་རྒྱང་མ་བཟུང་ན་གཉིས་ཚོགས་མི་འདྲིན་པའི་བྱིར་
རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིའང་དབྱུད་དེ།

རྗེས་དཔག་བྱུགས་རྟོགས་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

མིན་ན་ཚད་མ་གསུམ་པར་འགྱུར། །

བྱུགས་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོན་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་སྤང་བའི་སྐོན་ནས་སྐོ་
འདོགས་གཅོད་པ་དེ་རྗེས་དཔག་ལ་ཁྱབ་ཆེས་སོ། །ཀལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་ཉུགས་
ལ་སྟོས་ལ་འདི་ཉུགས་ལ་མི་སྟོས་པར་དོན་གཞན་ལ་སྐོ་འདོགས་གཅོད་དོ་ཞེ་
ན། ཉུགས་ལ་མི་སྟོས་པ་དེ་ཅི། འབྲེལ་པ་གཉིས་གང་ལ་མི་སྟོས་པར་སྐོ་འདོགས་
གཅོད་ན་ཚད་མ་གསུམ་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོས་ན་རྗེས་དཔག་ལས་མི་འདའ་
སྟེ། འབྲས་བུ་དང་བྱེ་བྲག་བྲུབ་པའི་བྱུགས་ཀྱིས་རྒྱ་དང་རྒྱི་བྲུབ་པ་ནི་འབྲས་
བུ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཉུགས་ཡིན་ལ། རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་བཀག་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱུགས་ལ་འགོག་ན་རྒྱ་མི་དམིགས་པ་དང་ཁྱབ་
བྱེད་མི་དམིགས་པར་འདུ་ཞིང་། ཁྱད་པར་བྱེད་ཚོས་ཞིགས་པས་བྱས་ཚོས་

ཞིགས་པ་འང་དབྱུག་པ་དང་སྐྱེས་བུ་གཉིས་འདུས་པའི་རྒྱུ་ལས་དབྱུག་པ་ཅན་
 གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བས་རྒྱུ་འཕྲུལ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་རྗེས་དཔག་
 གིས་ལ་མེ་ལྷན་དུ་རྟོགས་པ་ན་སློ་མེ་འང་ལ་དུ་ལྷུགས་ལ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་
 པ་ནི་ལ་མེ་ལྷན་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་སློ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལྷུགས་ལ་རྟོགས་རྒྱུའི་སློ་
 གཞན་མེད་དོ། །རང་རིག་གིས་སློ་རྒྱ་བ་གཉིས་འདྲིན་དུ་དངོས་སུ་གྲུབ་པས་
 ཡུལ་རྒྱ་བ་གཉིས་སུ་ལྷུགས་ལ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སློ་འཇུག་
 པ་ལ་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་ཅམ་ལ་མི་འཇུག་ལོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་དེ་
 ཅི་དོན་རང་མཚན་ཡིན་ན་སློ་མ་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། དོན་རྒྱུ་འཕྲུལ་མེད་པ་
 གསལ་བའི་རྣམ་པ་ནི་སློ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཡུལ་མེད་པར་བཤད་ཟེན་
 ཏོ། །གཞན་རིག་གི་ཡུལ་སློན་པོར་དངོས་སུ་གྲུབ་པས་སློ་སློ་འདྲིན་སུ་ལྷུགས་ལ་
 གྲུབ་པའང་མི་འཐད་དེ། ཡུལ་སློན་པོར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པས་གཞག་
 པའི་སློ་ཡིན་པས་དེས་སུ་ལྷུགས་ལ་སློ་གཞན་བསྐྱབ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་བྱེད་བཀག་པའི་སུ་ལྷུགས་ལ་འབྲས་བུ་དང་བྱེད་བྱ་འགོག་
 པ་རྗེས་དཔག་དུ་འདུ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་བརྟགས་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་སུ་ལྷུགས་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱབ་པ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་
 དང་། དགག་པ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རྟོགས་བྱ་བསྐྱབ་པའི་དབྱེ་
 བ་ནི།

དོན་དང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། །

ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་བཞི། །

ཕྱི་གཟུང་དོན་དང་ནང་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་ངོ་བོ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དང་ཡུལ་ཅན་ཤེས་
པ་ཡིན་པ་དང་། ལ་ན་མེ་ཡོད་པ་དང་ཤེས་རིག་ཉམས་ཚུང་ཡོད་པ་སོགས་ཐ་དད་ལྡན་
པས་བྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་བཞི་ཡིན་ལོ། །

དགག་པ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་བཞི། །

དགག་པའི་དབྱེ་བ་ནི། དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་ངོ་བོ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པའམ་རྒྱ་
ཤེས་མ་ཡིན་པ་དང་རི་བོང་ལ་ར་མེད་པའམ། ཤིང་ལ་སེམས་མེད་པ་སོགས་ལྟ་བུ་ཐ་དད་
མི་ལྡན་པ་གཉིས་གཉིས་བཞི་ཡིན་ལོ། །

དགག་སྐྱབ་དེའང་ཚད་མས་འགྲུབ། །

བསྐྱབ་པ་རྟོགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་པ་དང་མ་ཡིན་
དགག་སྐྱབ་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ལ། དགག་པ་རྟོགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་
དང་མེད་དགག་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ལོ། །རྗེས་དཔག་གྲུང་མེད་
དགག་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་རང་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་གྱིས་མེད་དགག་རྟོགས་
ལ་མ་ཡིན་དགག་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་རྟགས་ཉེ་འབྲས་རང་གི་རྟགས་གྱིས་མ་ཡིན་
དགག་རྟོགས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་འགོག་པའི་ཚུལ་ཡང་ངོ་བོ་ཡིན་པ་
དང་། ཐ་དད་ལྡན་པ་གཉིས་ལས། དང་བོ་བདེ་བ་སྐྱབ་བསྐྱབ་ཡིན་པར་འགོག་
པ་དང་། གཟུགས་འདྲིན་རྒྱ་འདྲིན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་འགོག་པ་སོགས་ནི། རང་གི་

བྱེད་པས་ཁེགས་ཉེ་དེར་བསྐྱབ་པས་དེ་མིན་ཁེགས་པས་སོ། །ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་
 གཞུགས་འདྲིན་སྐྱེས་ལ་སྐྱེ་འདྲིན་མ་སྐྱེས་པ་ན་སྐྱེ་འདྲིན་མེད་པར་གང་གིས་
 ཉོགས་ཤེ་ན། སྐྱེ་འདྲིན་ཚྱོད་ན་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ལ་ཡིད་གཏད་
 བ་སྐྱེ་ཡིན་པར་ངེས་པས་བྱས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ངེས་ཤེས་མ་དམིགས་པའོ། །ངེས་
 ཤེས་མ་དམིགས་པ་ཉིད་གང་ལས་ཤེ་ན། ངེས་ཤེས་ཡོད་ན་སློབ་གཞན་ངེས་པ་
 དེའི་ངོ་བོར་འགྱུར་དགོས་ཉེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་འཇུག་
 པར་འགྱུར་བས་སོ། །ངེས་ཤེས་བཀག་པ་དེའང་འབྲས་བུའམ་བྱས་བྱེད་མི་
 དམིགས་པ་ཡིན་ཡང་། ཚྱོད་བྱ་ཚྱོད་བྱེད་དག་གྲུབ་ལྡེ་གཅིག་པས་མངོན་སུམ་
 ཏུ་མ་དམིགས་པ་བརྗོད་དོ། །ཡང་ས་ཚྱོགས་ཉིད་བུམ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། བུམ་
 པ་ཀ་བ་ཡིན་པ་དང་། སློན་པོ་སེར་པོ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡིན་པ་འགོག་
 པ་ནི། དེ་འབའ་ཞིག་པར་འདྲིན་པའི་གཞན་རིག་གིས་བྱེད་པས་ཁེགས་ལ།
 ཐ་དད་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡང་ས་ཚྱོགས་ན་བུམ་པའམ། མགོ་ལ་རུ་ལྟར་གཞི་
 འདྲིན་ལ། གཞི་དེ་ལ་བལྟར་རུང་རྣམས་ནི་གཞི་དག་པར་ཚྱོད་བ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཁེགས་ཉེ། བུམ་དག་གི་ས་ཚྱོགས་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་བྱུང་པར་ཅན་ཤེས་པས་ཉམས་
 སུ་ཚྱོད་བ་ལས། །གཞན་བུམ་སོགས་བསལ་བ་ནི་བྱེད་པར་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྩ་ལ་སྐྱེ་མེད་པ་དང་མར་མེད་རྒྱུན་ཚད་པ་ལ་སོགས་
 པ་དག་གཞི་འདྲིན་པ་ལ་དག་གཟུབ་ལྟར་མི་རུང་བ་རྣམས་འབྲས་བུའི་ངེས་
 ཤེས་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་སོ། །ས་ཚྱོགས་ན་སློབ་ཆགས་ཕྱ་མོའམ། གཞུག་

ལག་ཁང་ན་རྗེ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ཙམ་མི་སྣང་ཞིང་མ་མཐོང་
བས་མེད་པར་མི་འབྲུབ་སྟེ། མྱོ་བྱུར་དུ་མིག་དང་རྣ་བའི་དབང་པོ་ཉམས་པ་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་དང་མཉམ་པའམ། སྤ་བའི་གཞུགས་སམ།
སྤྲུལ་ཞུས་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ན་དེ་དག་མེད་པར་འབྲུབ་པོ། །དེས་ན་དགག་གཞི་
འདྲིན་པ་ལ་སྣང་རུང་གི་གཞི་དེ་དག་སྣང་བ་ན་དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་
པའི་དོན་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཞིགས་པ་ནི་རྗེས་དཔག་གིས་བྱེད་དོ། །དེ་
ལྟར་ཚད་མས་བཀག་པའི་དོན་ཡང་སྤར་བུམ་སོགས་ཡོད་པ་བསལ་བ་མ་ཡིན་
ཀྱི་བུམ་སོགས་མེད་པ་ལ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་དགག་བྱའི་
བུམ་སོགས་དམིགས་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་དགག་བྱ་ཞིགས་
པའི་དོན་དེ་ཙམ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་པ་ནི།

བྱུགས་ལས་རྟོགས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། །

བྱེད་པའམ་རྗེས་དཔག་ཉིད་ལ་དགོངས། །

སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་གི་ཆ་འགར་བྱུགས་ལ་རྟོགས་པའམ་དོན་གྱིས་གོ་བ་
ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མདོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པའམ། ཚུལ་
གསུམ་གོམས་པ་ལས་སྟོ་བྱུར་བའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། རྣམ་
ངེས་ལས། ཚད་མ་རང་གིས་བྱུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་བྱུབ་པར་བྱེད་པ་

ནི་བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཚད་མ་གཞན་
ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་
གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཚད་མ་རིགས་པའི་གཉེར་ལས་མཚན་ཉིད་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
བརྒྱད་པའོ། །

མངོན་སུམ་བརྟག་པ།

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། མངོན་སུམ་ལ་གསུམ་
སྟེ། མངོན་སུམ་ཡང་དག་པ། བརྗོག་ཕྱོགས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་། ཚད་མ་
དང་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་མངོན་སུམ་ཡང་དག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་
དང་། མཚོན་བྱའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚོན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ལས་གཞན་ལུགས་དགག་ན།

མྱོང་བས་སྣོ་འདོགས་གཅོད་པ་འཁྲུལ། །

ལྷ་པ་སོགས་བོད་རྒྱམས་མངོན་སུམ་དང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཐ་དད་ཏུ་བྱེ་ནས།
མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པ་དང་། དེའི་ཚད་མའི་མཚན་
ཉིད་སྤར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་མྱོང་སྟོབས་གྱིས་སྣོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཞེས་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་གཞུང་ལས་མ་བཤད་ཅིང་སྤར་མ་
རྟོགས་པ་ལ་རྒྱུ་གཅད་མེད་ལ་སྣོ་འདོགས་གཅོད་པ་མངོན་སུམ་གྱི་རང་
སྟོག་ལ་མི་སྲིད་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་རང་འདོད་པ་ནི།

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ། །

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པའི་
རིག་པའམ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་

མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། མངོན་
སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་དེ་ནི་མིང་
ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ཚོལ་བ་ཡིན་པས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མ་འཇུག་པ་
གཉིས་དབྱེད་དོ། །དེའང་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ལུང་ལས་གྲགས་པ་ཡང་དག་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་སེམས་རྩིང་པར་འཇུག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི།

རྟོག་པ་སྐྱ་དོན་འདྲིན་པ་ཡིན། །

རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་གང་ཞིག་ཡུལ་གང་ལ་སྐྱ་དོན་འདྲིན་པར་སོང་བའི། ཤེས་
པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་མིན་ཏེ་རྟོག་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། །རྣམ་ངེས་ལས་ཀྱང་། རྟོག་པ་ནི་བརྗོད་པ་དང་འདྲེར་རུང་བར་སྣང་
བའི་ཤེས་པ། ཞེས་གསུངས་པའང་དེ་ཡིན་ལོ། །དོན་སྦྱི་འདྲིན་པ་ཞེས་བརྗོད་
ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་སོ། །ཁ་ཅིག་དོན་སྦྱི་འདྲིན་པ་ཞེས་བརྗོད་ན་སྲ་
སྟེགས་དབང་ཤེས་རྟོག་བཅས་སུ་འདོད་པ་ལ་མ་བྱུང་བོ་ཞེས་ཟེར་མོད་གྱི་
དེ་ལྟ་ན་སྐྱ་དོན་འདྲིན་པས་ཀྱང་བརྗོད་པ་མ་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་ལ་མ་བྱུང་བར་
མཚུངས་སོ། །རྒྱ་གར་གསལ་ཅིག་བརྗོད་པ་མ་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་
བརྗོད་པ་སྐྱ་དང་འདྲེར་རུང་འདྲིན་པ་ཞེས་ཟེར་ནའང་འདྲེས་པ་འདྲིན་པ་
ལ་མ་བྱུང་བོ། །མཚན་ཉིད་རིགས་ལ་འདོག་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་
ན་དེ་དག་གང་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་རིགས་གཅིག་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །བྲལ་

བའི་དོན་རྟོགས་པའི་རྣམ་ལ་བྱས་ན་རྟོག་པ་མྱོང་བའི་རང་རིག་རྟོག་བྲལ་མ་
ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། རྟོག་པའི་ལྷོག་པ་ལ་བྱས་ན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་རྟོག་བྲལ་
དུ་འགྱུར་བས་འདྲིར་རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་རང་ལྷོག་ལ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་མི་
བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །མ་འཇུག་པའི་དོན་ཁ་ཅིག་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལྟར་
མི་བསྐྱུ་བ་ལ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཡུལ་བདེན་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་འདོད་
པ་དང་། ཁ་ཅིག་གཟུང་ཡུལ་ལ་མ་འཇུག་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་
དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མི་བསྐྱུ་བ་ཙམ་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ལའང་
ཡོད་ཅིང་། དོན་བདེན་པ་བརྟགས་ན་སྟོང་པོ་མེད་ཅིང་། གཟུང་ཡུལ་དོན་
བྱེད་ལུས་པ་ལ་བྱེད་ན་རང་རིག་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་མ་བྱུང་སྟེ།
རྣམ་འགྲུལ་ལས། དབང་ཤེས་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་
པའི། །དེའི་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མ་འཇུག་པའི་དོན་རྣམ་ངེས་ལས། རབ་རིབ་དང་ལྷུང་དུ་
བསྐྱོར་བ་དང་གྱུར་ལྷགས་པ་དང་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་བག་ཆགས་ཀྱིས་འཇུག་
པ་མ་བརྐྱེད་པ། ཞེས་གསུངས་པས་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་ཐོག་མའི་བག་ཆགས་ཐོམས་པའི་འཇུག་པའི་རྒྱུད་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཀ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་དགོས་སམ་
ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་འཇུག་པའི་དོན་མ་ཤེས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡང་དག་པར་ན་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ཡིན་པས་

མ་འཇུག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཉིད་གྱིས་རྟོག་བྱས་ཏེ་འཇུག་མོད་ཀྱི། ཕྱི་ཐག་པ་
དང་རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་དབང་ཤེས་རྟོག་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་གཟུང་
དོན་ལ་མ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་འཇུག་ཡུལ་ལ་མ་འཇུག་པས་
ཀྱང་མ་འཇུག་པའི་གོ་ཚེད་པས་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མ་འཇུག་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་
པའི་ལོག་རྟོག་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་བྱས་སྟེ་མ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཚོན་བྱའི་དབྱེ་བ་ནི། །

མ་འཇུག་པ་དེ་རྣམ་པ་བཞི། །

མངོན་སུམ་བཞེར་འབྱེད་པའི་དབྱེ་གཞི་ནི་མ་འཇུག་པ་ཅམ་མམ། ལོག་རྟོག་
ལ་སྟོན་དེ་རྟོག་བྱས་མ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་ན་དབང་པོ་དང་ཡིད་
དང་རང་རིག་པ་དང་། རྣམ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་སྟེ་བཞིའོ། དེ་དག་ཡུལ་ལ་
སྟོན་ནས་ཐ་དད། ཡུལ་ཅན་ལ་སྟོན་ནས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

ཡུལ་དང་རྟེན་དང་གང་ཟག་གི། །

སྟོན་ནས་མངོན་སུམ་རྣམ་པར་དབྱེ། །

མངོན་སུམ་དེའང་ཡུལ་གྱིས་དབྱེ་ན་ཡུལ་གཞན་མཐོང་བ་དོན་རིག་གཉིས་
དང་། རང་མཐོང་བ་རང་རིག་དང་། རང་གཞན་མེད་པར་མཐོང་བ་རྣམ་
འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་མོ། རྟེན་གྱིས་དབྱེ་ན། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དོན་རིག་
གཉིས་དང་། གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་པ་རང་རིག་དང་། ཉིང་རེ་འཇིག་ལ་

བརྟེན་པ་རྣམ་འབྱོར་རོ། །གང་ཟག་གིས་དབྱེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་
དང་། འཕགས་པའི་མངོན་སུམ་གཉིས་སོ། །ཡུལ་གྱི་སྐོན་པས།

མངོན་སུམ་བཞི་པོ་མདོ་སྡེའི་ལུགས། །

བྱེ་བྲག་སྐྱ་གསུམ་རྣམ་རིག་གཉིས། །

མངོན་སུམ་གྱི་གངས་ངེས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་
གྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཆེ་ཡུལ་གྱི་སྐོན་ནས་བཞེར་བྱེ་སྟེ། མདོ་ལས།
དགེ་སློང་དག་གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མི་
འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡང་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་སྟེ། རུལ་
སྐྱ་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྐྱབས་ནས་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་
ལྟར་ན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡང་དེའི་དེ་མ་ཐག་པ་འཛིན་པས་ག་ལ་འགལ།
འོ་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གཞན་ཡིན་ལོ་ཞེ་
ན། གཟུང་འཛིན་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཉིད་དེ་ལྟར་
གསལ་བས་རང་རིག་པ་ལས་མ་འདས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་
རང་རིག་མི་འདོད་པས་མངོན་སུམ་གསུམ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་
ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་རང་རིག་པ་དང་། རྣམ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་ལས།
གཞན་མི་སྲིད་པ་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། ཐོག་མར་དབང་སོའི་
མངོན་སུམ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དེ་བརྒྱབ་པ་དང་། སྐྱ་དོན་ངེས་
པར་བྱ་བའོ། །དང་སོ་ལ་གཉིས་ལས་གཞན་ལུགས་དགག་ན།

བྱེ་ནས་མཚན་ཉིད་འདོག་པ་འཇུག་ལ། །

བོད་པ་ལ་ཆེར་དབང་སོའི་མངོན་སུམ་དང་། དེའི་ཚད་མ་མཚན་ཉིད་ཐ་དང་
དུ་བྱེད་དེ། རིམ་པ་ལྟར་བདག་རྒྱུན་དབང་སོ་གཞུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐྱེས་ཤིང་གཞུང་དོན་ལ་མ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་རྒྱུན་དབང་སོ་
གཞུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་ཕྱོང་སྟོབས་ཀྱི་སྐྱོ་
འདོགས་གཙོད་བྱེད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དོན་མེད་
ཅིང་སྤར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་ནམ་གཅད་མེད་ལ་སྐྱོ་འདོགས་གཙོད་པ་མི་
སྲིད་དོ། །ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི།

དེས་ན་དབང་ཤེས་མ་འཇུག་པའོ། །

དེ་ལ་དབང་ཤེས་ཅམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དབང་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དབང་སོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བདག་རྒྱུན་དབང་
སོ་གཞུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་མ་འཇུག་པའོ། །དེ་
ཉིད་ཚད་མའང་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་དེ་བསྐྱབ་པ་ལའང་གཉིས་ལས། དང་པོ་དབང་
པོ་ལས་སྐྱེས་པར་བསྐྱབ་པ་ནི།

དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཛིན་ཅུས་ཏེ། །

རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་ངེས་པས་འགྲུབ། །

ཕྱི་སྐྱོ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་འགའ་ཞིག་ལ་གྲགས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་མི་
འགྲུབ་ཀྱང་དབང་རྟེན་གཟུགས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ལྗེ་ལ་འཛིན་
པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཅུས་པ་ཤིག་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་དབང་ཅུས་པ་ཡི། །ངོ་
བོ་གང་ཡིན་དབང་པོ་འང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལས་སྐྱེས་པར་
རྗེས་འགོའི་སློབ་པས་འགྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་དབང་དོན་བར་མ་ཚོད་དང་འབྲས་
བུ་དབང་ཤེས་གཉི་ག་དང་པོར་མ་དམིགས་པ་ལས་དབང་དོན་བར་མ་ཚོད་
དམིགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡུལ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་དམིགས་པས་རྟེན་གཟུགས་
ཅན་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཅུས་པ་ཞིག་ལ་དབང་ཤེས་བརྟེན་པར་འགྲུབ་སྟེ། མེ་དུད་
བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ལྗོག་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པར་བསྐྱབ་པ་ནི།

གསལ་བར་སྣང་བས་རྟོག་མེད་འགྲུབ། །

དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་མ་འདྲེས་པ་སྣང་
བའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་བཞིན་ཞེས་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་

ཡུལ་དུས་ནམ་པ་འདྲེས་པར་སྣང་བ་དེ་དང་འགལ་བ་མ་འདྲེས་པར་དམིགས་པའི་རྟགས་
ཀྱིས་འགྲུབ་པོ། རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་མང་དུ་གསུངས་
མོད་ཀྱི་འདིར་མ་སྐྱོས་སོ། །

རང་མཚན་འདི་ན་ཕྱིར་འབྲུལ་པ་མེད། །

མ་འབྲུལ་བར་དོན་རང་མཚན་དུ་ངེས་པས་འགྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེ་དོན་ངེས་པར་བྱ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡུལ་
དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའང་དགོས་བཞིན་དུ་དབང་ཤེས་ཞེས་དབང་པོ་ཁོ་ནའི་
མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

དབང་པོ་སྤྱན་མོང་མིན་རྒྱུ་ཕྱིར། །

དབང་ཤེས་ཡིན་ཏེ་རྩ་སྐྱེ་བཞིན། །

ཡུལ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་པ་གཞན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས། འདོད་
པའི་དོན་བདེ་སྐྱབ་དུ་མི་གོ་བས་ཡུལ་ཤེས་ལ་སོགས་པར་ཐ་སྟོད་མ་མཛད་ལ།
དབང་པོ་ནི་ཤེས་པ་དེའི་རྒྱ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས་དབང་ཤེས་ཞེས་ཐ་
སྟོད་མཛད་དེ། དཔེར་ན་རྩ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེས་བུ་དང་དབྱེ་གུའང་དགོས་ལ་ལྷ་གུ་ལ་
ས་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པའང་དགོས་ཀྱང་། དབྱེ་གུའི་སྐྱེ་དང་སའི་ལྷ་གུ་ཞེས་མི་
བརྗོད་པར་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལ་སྐྱོས་ནས་རྩེ་སྐྱེ་དང་ནས་ཀྱི་ལྷ་གུ་
ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་

རྒྱུ་ཡི་སྲིད། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
གལ་ཏེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་སྦྱེད་པ་ལ། །དབང་པོ་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་
བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡང་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་མཚུངས་ན། །འོ་ན་ཅི་སྲིད་ཡུལ་དབང་
གཉིས་ཀ་ལ་རག་ལས་པ་ལས། །སྦྱེ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེས་མི་བརྗོད་ཅེ་ན། །ཐ་
སྙད་དེས་དོན་དེ་ཐུན་མིན་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་མཐོང་ནས། །ཐ་སྙད་དེ་
དོན་དའི་མིང་དུ་ངེས་པར་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐང་པོ་ཆེའི་
གཟེགས་སྐངས་ཀྱིས་སྲི་རོལ་གྱི་དོན་དཔྱོད་པའི་དགོངས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། རང་
བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
ལའང་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་མཚན་ཉིད་ངོས་གཟུང་ན།

- ཡུལ་དང་དབང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །
- དེ་མ་ཐག་ལས་སྦྱེས་པའི་ཡིད། །
- དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འཇུག་པའི། །
- ཤེས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན། །

དབང་པོའི་ཤེས་པ་འགགས་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་གྱི་
ཡིད་ལ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མི་བཞིན་དོ། །མངོན་པ་ལས་དུག་པོ་འགགས་

མ་ཐག་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡིད་
གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཡིད་གྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་མ་
འཇུག་པའོ། །དེའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་ནི། རྣམ་ངེས་ལས། དབང་ཤེས་
དེས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས། །བྱུང་ཞིང་དབང་ཤེས་དེའི་དོན་དེ་མ་ཐག་པ་
དེ། །འདྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱང་ངོ་རྟེན་མངོན་སུམ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་བྱང་པར་གསུམ་ལྡན་ཏེ། བདག་པོའི་རྐྱེན་ནི་དབང་ཤེས་སྣ་མ་
འགགས་མ་ཐག་པའོ། །གཟུང་བའི་ཡུལ་ནི། དབང་ཤེས་གྱིས་བཟུང་བའི་
རྒྱུད་ཅིག་གཉིས་པ་འདྲིན་པའོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡུལ་
ལ་གཏོད་པའི་ཡིད་གྱི་དབང་པོའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་ཅིག་གཉིས་པ་འདྲིན་པར་
བརྟེན་པའི་ཡིད་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྐྱེན་བའི་རྩལ་
དང་། ཚད་མར་འགྱུར་བའི་འཐད་པ་དང་། རྐྱེན་བའི་གནས་སྐབས་དཔྱད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྡ་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་
ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གཅིག་རྐྱེན་རྒྱུའི་བྱང་པར་གྱི་འབྲས་བུའི་བྱང་པར་མི་
རྐྱེན་བར་འགྱུར་ལ། ལྡ་རྐྱེན་ཡིད་དུ་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཡང་། །

དབང་ཤེས་བཞིན་དུ་རང་རིག་གཅིག་ །

རྒྱ་ཐ་དད་པས་ཁ་བྱི་ལྷའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཐ་དད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
དུ་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁ་ནང་ལྷ་རང་རིག་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དབང་ཤེས་
དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་དུ་མར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

འཇུལ་པ་མེད་སྤྱིར་ཚད་མ་ཡིན། །

རྒྱུན་མེད་སྤྱིར་ན་ངེས་མི་རུས། །

དོན་བདེན་པ་ལ་ཤེས་པ་མ་འཇུལ་བས་བརྒྱུད་བའི་སྤྱིར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་
ཡིན་ཡང་། སྤར་བཤད་པའི་གཞན་ལས་ངེས་བཞིན་དུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་
མ་རུས་པས་ཚད་མའི་ཐ་སྣད་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རུལ་
སྤར་བ་ཡིན་ཡང་དེར་མི་སྤང་བས་ཡུལ་དུ་མི་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་རྒྱུན་ཡོད་པ་རང་ལས་ངེས་རུས་ལ་ཡིད་ལ་རྒྱུན་མེད་
པས་ངེས་མི་རུས་པ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།

དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ལ་དབང་སྤྱེ། །

ངེས་ན་དབང་ཤེས་རྒྱུན་བཅས་ཡིན། །

ཡིད་དབང་ལས་ནི་ཡིད་དབང་མིན། །

དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་དེ་རྒྱུན་མེད། །

དབང་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་ཞེན་གྱི་རྣམ་རྒྱུན་ལས་ལོགས་སུ་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་གྱི་

སྐད་ཅིག་སྲ་མ་ལས་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་བྱི་མ་སྐྱེ་བས་སྐྱེགས་པའི་
རྒྱན་ལྟ་བུ་ཉག་པ་མེད་ཀྱང་རིགས་འདྲ་སྐྱེ་བ་བར་མ་ཚད་པའི་དབང་པོའི་རྒྱན་
ཡོད་ལ། ཡིད་གྱི་དབང་པོ་ནི་དབང་ཤེས་སྲ་མ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཅམ་ཡིན་
པས་ཡིད་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་ལོགས་སུ་སྤྱར་པའི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཞན་ལས་
གཞན་མི་སྐྱེ་བས་ཡིད་མངོན་ལ་རྒྱན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་མཚམས་
སྦྱོར་མ་བྱས་པས་རང་ལས་ངེས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་འོ་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱན་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་
ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གཅིག་སྐྱེ་བའམ་སྤེལ་མར་འབྱུང་ཞེན།

སྤེལ་མ་དང་ནི་རྒྱན་གྱི་མཐའ། །

གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་གཞོན་བྱེད་ཡོད། །

རྒྱན་མངོན་པ་དབང་ཤེས་གྱི་སྐད་ཅིག་སྲ་མ་ལས་འགགས་པའི་རྗེས་ལ་ཡིད་གྱི་
མངོན་སུམ་རེ་སྤེལ་མ་སྐྱེ་བས་མགོ་དབང་ཤེས་གྱི་འདྲིན་ལ་མཇུག་ཡིད་ཤེས་
གྱིས་རྒྱལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། སྤེལ་མར་འབྱུང་བ་ལ་དབང་
ཤེས་ངེས་ལ་ཡིད་ཤེས་མི་ངེས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་མཚོག་དབང་
མངོན་རྒྱན་གྱི་མཐའ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གཅིག་སྐྱེ་བར་བཞེད་པའང་མི་འཐད་
དེ། རྒྱ་མཚན་བྱུང་པར་མེད་པ་ལ་སྤར་མི་སྐྱེ་བ་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

དེས་ན་དབང་པོ་དབང་ཤེས་ཀྱི།།

རྒྱ་ཡིན་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར།།

རང་རིག་ཡིན་ཕྱིར་རྒྱུད་གཞན་མེད།།

དེས་ན་མངོན་སུམ་འགོས་གསུམ་པ།།

དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཅིག་དང་པོས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱས་ནས་དེ་དང་རིས་
འདྲའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཅིག་གཉིས་པ་བསྐྱེད་ལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་པར་
ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་བྱས་ནས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་
སུམ་གྱི་རྒྱུད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེད་དོ། །ཁ་ཕྱི་ལྟ་ལ་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གཉིས་
སྐྱེ་བ་ན་ཁ་ནང་ལྟ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གཅིག་སྐྱེ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་མངོན་སུམ་
རི་སྐྱེད་སྐྱེས་ཀྱང་རང་རིག་གིས་བསྐྱེས་པས་རྒྱུད་དུ་མར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་
ལས་གོལ་ཞིང་། སྤེལ་མར་མི་སྐྱེ་བར་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྐྱེ་ལ། དེ་གཉིས་རྒྱུན་
ཡོད་མེད་ཀྱིས་ངེས་མ་ངེས་སྲིད་པས་རྒྱུན་མཛད་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་མེད་
ལ། བྱངས་མཉམ་པར་སྐྱེ་བས་ཚོས་མཚོག་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ལས་གོལ་བ་
འདི་ནི། ཤང་ཀར་ནན་ཉའི་དགོངས་པ་ཁོ་བོའི་མཁན་པོ་ལས་རྟེན་པ་འདི་
ཁོ་ན་འཐད་པར་མཐོང་དོ། །དེས་ན་ཕྱིའི་ཡུལ་གཉིས་ལ་མངོན་སུམ་གཉིས་
ཀྱི་འགོ་ཚུལ་དང་། རང་གི་བསྐྱེས་པ་ལ་རང་རིག་གི་འགོ་ཚུལ་འདི་ནི་མངོན་
སུམ་འགོས་གསུམ་པ་ཡིན་ལ་ཡུལ་གྱི་འགོས་དབྱུད་ན་རང་རིག་ལ་ཡུལ་
གཞན་མེད་པས་འགོས་ལྡར་འགྱུར་ལ། དབང་པོ་དང་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་

ལ་བྱེད་པ་སྣ་མ་བསྐྱེད་ན་འགྲོས་བདུན་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། རྣ་བ་མ་སྤྲུག་པ་ན་རེ་ཡིད་མངོན་
གྱིས་དབང་པོས་བཟུང་བ་འདྲིན་ན་བཅད་ཤེས་སུ་འགྱུར་ལ། མ་བཟུང་བ་
འདྲིན་ན་ལོང་བས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཡུལ་གཞན་འདྲིན་དང་དབང་པོ་ལ། །

ལྷོས་བྱིར་འདི་ལ་སློབ་གཉིས་མེད། །

དབང་པོའི་ཡུལ་གྱི་དེ་མ་ཐག་པ་འདྲིན་པས་བཅད་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་ལ་
དབང་ཤེས་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ལ་ལྷོས་པས་ལོང་བ་ལ་སོགས་པས་མི་མཐོང་
བས་སློབ་གཉིས་པ་ལས་གོལ་ལོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་བྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པས། །དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན། །ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་
ནི་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་རྒྱུད་ཅིག་གཉིས་པ་ཉིད་འདྲིན་པར་བྱེད་
པ། །དེའི་བྱིར་ལོང་བས་ཡིད་མངོན་གྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། །

གསུམ་པ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པ་ནི། །

མངོན་སུམ་ཡིན་པར་མཁས་རྣམས་བཞེད། །

རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མ་འབྲུལ་

པའོ། །དེ་ཉིད་ཚང་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལོ། །རང་རིག་པའང་དོན་དམ་པར་
རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་སྐྱེ་བའི་རང་རིག་པ་མ་ཡིན་གྱི། བཅའ་པོ་ལས་ལོག་ནས་
རིག་པའི་རོ་བོ་སྐྱེས་པ་ཅམ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་བཅའ་པོའི་རང་བཞིན་
ལས། །བརྒྱུག་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། །བཅའ་མིན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །དང་
འདྲིར་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན། །ཞེས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། །ཁ་ཅིག་རང་རིག་མི་འཐད་དེ། རིག་བྱ་
རིག་བྱེད་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་མེད་ཀྱང་རིག་ན་གངས་
ཅན་ལྟར་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།

- རང་སྐྱེ་སྣོན་མེད་སྐྱེ་བ་ཡིན། །
- རང་རིག་བཅའ་པོ་བརྒྱུག་ཅམ་ཡིན། །
- དེས་ན་རང་རིག་རང་སྐྱེ་གཉིས། །
- མཚུངས་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་མ་ཡིན། །

རང་སྐྱེ་ནི་རང་གྲུབ་པ་བསྐྱེད་མི་དགོས་ལ། མ་གྲུབ་པ་བསྐྱེད་མི་ལུས་
པས། དགོས་ལུས་མེད་དོ། །རང་རིག་ལ་རང་རིག་པའི་རོ་བོ་ཅམ་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་
རང་རིག་ཅེས་བཏགས་པར་བྱས་པ་ལ་མཚུངས། ཡང་ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་
སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་སྟེགས་འགའ་ཞིག་རང་རིག་མི་འདོད་མོད་ཀྱི་འདི་གྲུབ་མཐའ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སུན་འབྲེན་པས་འདྲིར་མ་སྐྱོས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་དབྱུང་པ་ནི་འོན་རང་རིག་ཐམས་ཅད་
ཚད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་མི་
སྲིད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་ཡང་བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཚོས་
རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་བྱི་མ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་དག་ཅིས་
གསུངས་པ་དང་། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོ་མ་
བསྟེན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཅམ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་
ལས། རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་སྤྲར་ལེུ་གཉིས་པར་བཤད་པ་ནི། །བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་
དག་གི་རྣམ་པ་བརྟུག་པོ་དེ་བསྟོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་རྣོ་དེ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་ན་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་ངོས་
གཟུང་བ། ཡུལ་ལ་ཚད་མར་རྒྱར་པའི་ཚུལ། །དེ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། རྒྱ་བསམ་པའོ། །མཚན་ཉིད་
ལ་གཉིས་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་ན།

བྱེ་ནས་མཚན་ཉིད་འཛོག་པ་འཇུག།

བོད་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་། དེའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དང་
དུ་འབྱེད་དེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བདག་རྒྱུན་དེ་ཁོ་ན་
གོམས་པའི་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་
པའོ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བདག་རྒྱུན་དེ་ཁོ་ན་

གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྲར་མ་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྤྱིར་
སྟོབས་གྱིས་སློང་འདོགས་གཙོད་པ་ཞེས་ཟེར་བའང་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་མི་
འཐད་ཅིང་སྲར་མ་རྟོགས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་ལ་སློང་འདོགས་གཙོད་པ་
མི་སྲིད་པར་སྲར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི།

བསྐྱོམ་འབྱུང་འབྱུལ་མེད་མངོན་སུམ་སྟེ། །

འབྱུལ་པ་ཅན་རྣམས་ལྟར་སྤང་ཡིན། །

དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཤེས་པ་ཅམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ལས་
སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བསྐྱོམས་པ་ལས་
བྱུང་བ་མ་འབྱུལ་བའི་ཤེས་རབ་པོ། །དེ་ཉིད་ཚད་མའང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལའང་གཉིས་ལས། ཉེན་གྱིས་དབྱེ་ན།

འཕགས་པ་གསུམ་གྱིས་མངོན་སུམ་གསུམ། །

སྟོབ་དང་མི་སྟོབ་སྟོབ་ནས་ལ། །

ཉན་ཐོས་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོབ་པའི་མངོན་སུམ་དང་། ཤེས་
རབ་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཏེ་མི་སྟོབ་པའི་མངོན་སུམ་སྟེ་གཉིས་
སོ། །རང་སངས་རྒྱས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་ཐམས་ཅད་
ཅིག་ཅར་བཤོད་པས་སྟོབ་པའི་མངོན་སུམ་མེད་ལ་གྲུབ་མཐའི་བྱེ་བྲག་འགའ་

ཞིག་སློབ་པའི་འཕགས་པ་འདོད་པ་དེ་དག་གི་འང་ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་འཕགས་པ་གང་རུང་ལས་མི་འདའོ། །མི་སློབ་པ་ལ་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་
 གཉིས་སོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་སློབ་པ་ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། མི་སློབ་པ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ལྡར་འགྱུར་དོ། །འདི་ནི་སྤུན་མོང་གི་དབྱེ་
 བ་ཡིན་ལ་སོ་སོའི་གྲུབ་མཐའ་དང་བསྐྱུན་ན་ཉན་ཐོས་འགའ་ཞིག་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་འཕགས་པ་མེད་པས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་མི་འདོད་ལ་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་འགའ་ཞིག་ཉན་ཐོས་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐོང་བ་མེད་
 པས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འོན་
 །ཀྱང་འདིར་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ལོ་རྒྱུས་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 དང་བསྐྱུན་ཏེ། བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་
 སུམ་ཏུ་བཞག་ནས་དེ་ནས་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱིས་བདག་མེད་པ་ལ་
 སྦྱོར་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་འཕགས་པ་ལྟ་ཀའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་
 དཔལ་དོ། །

གཉིས་པ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།

དེ་དག་སྣང་བཅས་སྣང་མེད་ཀྱི།

དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་རྣམ་པ་བཅུ།

སྣང་བཅས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློབ་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་ན་མངོན་

པར་ཤེས་པ་འཆར་ལ་མ་ཐོབ་ན་མི་འཆར་ཞིང་མི་སློབ་པ་ལའང་ཤེས་རབ་
 གྱི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་མེད་ལ་གཉིས་ཀའི་
 ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་
 ལྟོང་གཉིས་གསུམ་དང་གྲངས་མེད་གྱི་འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་མཐོང་སྟེ།
 མངོད་ལས། སློབ་མ་བསེ་ཏུ་སྟོན་རྣམས་གྱིས། ལྟོང་གཉིས་གསུམ་དང་གྲངས་
 མེད་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ལ་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་
 ལྟ་བཅས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་འཛོག་མངོད་པས་མངོན་ཤེས་དེ་དག་ཀྱང་དབང་ཤེས་མིན་
 པར་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྟུས་གྱི་མིག་དང་རྣ་བའི་དབང་པོ་བསྐྱེད་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཡིད་
 གྱི་ས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ལ་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་
 དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་སུ་འཛོག་དགོས་པ་འདྲ་གསུངས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དེར་མ་
 གསུངས་མོད་གྱི། འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་དང་སྟོང་དང་འབྲུམ་ལ་སོགས་
 པ་མདོ་སྡེ་ས་བརྒྱ་པ་ནས་དི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྣང་མེད་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་གྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་སློབ་པས་ཀུན་བརྟགས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ལ།
 མི་སློབ་པས་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་གང་ཟེག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཤིང་། རང་སངས་
 རྒྱས་གྱིས་ཚོས་གྱི་བདག་བཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ་སྐྱེད་དང་གཉིས་
 རྟོགས་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་བདག་མེད་གཉི་ག་རྟོགས་ཤིང་། སངས་
 རྒྱས་གྱིས་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 རྟོགས་སོ། །

གསུམ་པ་རྒྱ་བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ནི།

ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལེགས་སྤངས་པས། །

ཕན་ཚུན་རྒྱ་དང་རྒྱུ་རྒྱུར་པས། །

རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་པའི། །

ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

བསམ་གཏན་དང་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཉེར་
ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱས་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དུ་རྒྱུར་ན་ཤེས་
བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་བ་འབྲུང་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རི་ལྟར་མདུད་པའི་བྱེ་
བྲག་གིས། ལོ་ལ་ཚོན་བཀའ་མི་བཀའ་བ། །དེ་བཞིན་འཕེན་པའི་དབང་གིས་
ན། ལོ་ལ་བའི་ཡེ་ཤེས་བཀའ་མི་བཀའ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཤེས་རབ་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེན་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱས། ཐབས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱས་
ན་རི་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གསལ་སྤང་འབྲུང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འགའ་ཡིས་
ཚོས་ཀུན་བདག་མེད་པ། ལོ་མས་པས་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ། །འགྱུར་ཉེ་དངོས་
པོ་མཐོང་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་མཐར་ཕྱིན་པའི་དུས་ནི། །

ཚོ་གསུམ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་དང་ནི། །

གྲངས་མེད་གསུམ་གྱིས་དེ་མཐར་ཕྱིན། །

ཚེ་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱེད་པས་དགུ་
 བཅོམ་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་བརྒྱུ་ལྷོ་ཚོགས་དང་བདག་མེད་བྱེད་དང་གཉིས་
 གྱིས་རང་སངས་རྒྱས་དབང་པོ་རྣམ་པོ་དང་། བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་
 གྱི་ཚོགས་དང་སྣོང་ཉིད་སྣོང་རྗེ་ལྷོ་ཚོགས་པོ་ཅན་གྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 འཚང་བྱ་སྟེ། མངོན་ལས། ལྷུ་བ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་གྲོལ། །བསེ་རུ་བསྐྱེད་
 པ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱལ། །དེ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །བདག་མེད་རྣོགས་པའི་དབྱེ་བ་འདི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ཡིན་གྱི། ཉན་
 ཐོས་དང་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ལྷན་བ་སོགས་སམ་ལྷོགས་ཚོས་རྣམ་གཉིས་འགའ་
 ཞིག་འཕགས་པ་གསུམ་ལ་བདག་མེད་རྣོགས་པའི་བྱུང་པར་མི་འདོད་དེ།
 བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་དམ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་མ་རྣོགས་
 བ་བདེན་པ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་མཚོག་དམན་གྱི་བྱུང་
 པར་ནི་སྣོང་རྗེ་དང་ཐབས་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ་སྣོང་པར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཐབས་ལ་སྣོང་ནས་འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་ནི།

- ཐབས་ཞན་པས་ན་རྣམ་གྲོལ་གཉིས། །
- བག་ཆགས་བཅས་ཕྱིར་སྣོན་པ་མིན། །
- ཐབས་ལ་གོམས་པས་དངོས་ཀུན་གསལ། །
- བག་ཆགས་སྤངས་ཕྱིར་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན། །

ཐབས་ལ་མ་སྐྱུངས་པར་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་བསྐྱོམས་པས་བདག་མེད་སྟོགས་
 གཅིག་སྟེང་དང་གཉིས་ཉོགས་སུ་ཟེན་ཀྱང་ཐབས་ཡུན་རིང་དུ་མ་སྐྱུངས་
 པས་མ་གོམས་པའི་རིག་པ་ལྟར་སེམས་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་བག་ཆགས་སྟོང་
 མི་རུས་པས་གཞན་དོན་ཆེན་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གཉིས་མི་
 འཇུག་ལ། ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་ཤེས་རབ་སྐྱུངས་པས་ན་བཟོ་གནས་གོམས་
 པ་ལྟར་སྟགས་གསལ་བའི་ཕྱིར། བག་ཆགས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པས་ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་ལ་སྟགས་རྗེ་དང་ལྡན་པས་གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར་གྲོལ་བ་གཉིས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་པར་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྣམ་
 འགྲེལ་ལས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམ་པ་དུ་མར་ལྷུར་པའི་ཐབས་མང་
 བོར། །རྒྱན་མི་ཚད་པར་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་སྟན་
 ཚོགས་འབྱུང་སྟེ། །དེ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་དག །རབ་ཏུ་གསལ་
 བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བཙམ་ལྡན་འདས་སྟགས་ཀྱང་གསལ་བ་
 རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་བའི་ཕྱིར། །སྟག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་བག་ཆགས་སྤངས་
 པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐབ་པ་ཆེན་པོ་ནི་གཞན་དོན་ལ་རང་གིས་འཇུག་
 པ་ཅན་གྱི། །བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རང་སངས་རྒྱས་དང་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་ལས་བྱང་པར་འདི་
 ཡིན་ནོ། །གཞན་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་དེའི་རྒྱུའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྤར་ཐབས་ལ་གོམས་
 པ་མཛད་པ། །དེ་ཉིད་ཚད་མ་མདོའི་མཚོན་བཛོད་དུ་བསྟན་པའི་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
 པར་འདོད་དོ། །ཚེས་བྱ་བ་དང་། བཙེ་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་གཞན་གྱི་སྟག་བསྐྱེད་ལ་

གཞོན་པའི་ཕྱིར། །རང་ཉིད་སྟུག་བསྐལ་ཞི་བ་དང་མཐུན་པའི་ཐབས་ཉེ་ལམ་རྣམས་ལ་
ནི་མངོན་པར་སྐྱོར་བར་མངོན་དེ། །ཐབས་བྱུང་སྟུག་བསྐལ་ཞི་བ་དང་དེའི་རྒྱ་ཐབས་
རང་ལ་སྒོག་ཏུ་གྱུར་པ། །དེ་གཞན་ལ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ཚད་མ་ཡིན་
ནམ་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ཡུལ་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ་ནི།

- བཅད་ཤེས་དང་ནི་ངེས་པ་གཉིས། །
- རྟོག་པ་ཡིན་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མིན། །
- དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཀུན། །
- མངོན་སུམ་ཡིན་ཕྱིར་ཚད་མར་གྲུབ། །

བཅད་ཤེས་དང་ངེས་པ་གཉི་ག་རྟོག་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་དང་
གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་བཤད་ཟིན་ལ། དེས་ན་མངོན་སུམ་རང་ལས་
ངེས་པ་འདྲེན་ལུས་མི་ལུས་དཔྱད་པར་བྱའི་ཚད་མ་ཡིན་མ་ཡིན་དཔྱད་པར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚད་མ་དེས་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི།

སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཚད་མ་ནི། །

ངེས་པ་ཉིད་ལས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད། །

འཕགས་པ་ཉོག་པ་བྲལ་བ་རྣམས། །

ཉིང་ངེ་འཇིན་ལས་བྱེད་པར་གསུངས། །

སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཚད་མ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་མྱོང་བ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་
དབྱ་པས་སོ་སོར་ངེས་ནས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་ལ། འཕགས་པ་ཉོག་པའི་བག་
ཆགས་མ་སྤངས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་དང་
འབྲེལ་སློན་ནས་ཤེས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱིས་བྱེད་
དོ། །ཉོག་པའི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་དེ་དག་སློན་ལམ་ལས་ཐུབ་པའི་དཔའ་
བར་འགོ་བ་དང་རིན་ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཉིང་ངེ་འཇིན་བྱེད་པར་ཅན་
གི་སྟོབས་གིས་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དབྱུང་བ་ནི། འོ་ན་སངས་
རྒྱས་གིས་འདས་མ་འོངས་མི་མཁྱེན་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མི་རུང་
ལ་མཁྱེན་ནའང་སྣང་ནས་མཁྱེན་ན་དུས་གསུམ་རྣམས་སུ་ཐུབ་པར་འགྱུར་
ཞིང་། མི་སྣང་ན་མངོན་སུམ་གི་སྦྱུན་ཅན་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན།

བསམ་གིས་མི་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཅན། །

དེ་ཡི་མཁྱེན་པ་དཔག་མི་རུས། །

གཉིད་གིས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གིས་ཀྱང་སད་པའི་སྟོང་དཔག་མི་རུས་ན། གཟུང་
བ་དང་འཇིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་གནས་སུར་

པའི་ཡེ་ཤེས་དཔག་རྣམས་རེ་སྐྱེ། དེས་ན་གནས་གྱུར་པའི་སྱིར་དུས་གསུམ་
དང་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བོ། །དེའང་
ནམ་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་དང་སྐྱོ་སོགས་ལྷུལ་དུ་འགྱུར་བར་རགས་པ་དགོས་ཚུལ་
དང་ནི་སེམས་གྱི་གཟུང་ལྷུལ་འཛོག་ན་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་དགོས་ཞེས་
དེ་ལྟར། །གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དཔྱོད་པ་འདི་ནི། །མ་དག་སློ་ཅན་ལ་ཡིན་
གྱི། །རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་བྱལ། །ཅེས་བྱ་བ་དང་། །ནམ་ངེས་ལས།
འདི་ནི་ཀུན་རྫུ་ཐ་སྣང་པའི་ཚད་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་ད་ལྟ་བའི་ཤུགས་ལས་འདས་མ་འོངས་
རྟོགས་ཟེར་བ་དང་། །འདས་མ་འོངས་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་ནས་རྟོགས་ཞེས་ཟེར་བ་
དང་། །ཁ་ཅིག་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་སྱིར་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་
བ་ནི། །ལུང་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྟོན་པའི་རུས་སྐུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་
པ་སྟོན་པར་བཟད་དོ། །

གསུམ་པ་དེ་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་བསྐབས་
པ་དང་། མཚན་ཉིད་བསྐབས་པ་དང་། སྐབས་པའི་དོན་ལ་མི་འཐད་པ་སྣང་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། འདས་པ་བསྐབས་ན།

ཚིག་གིས་བྱུང་པར་ངེས་འགྱུར་ན། །

སྟོན་བྱུང་པའང་དཔག་པར་རུས། །

སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་མཛད་པས་ནི། གང་གཞན་ལ་འཚད་པ་ལ་དོན་དང་མཐུན་

ཞིང་འགལ་བ་མེད་པ་དེས་གཞལ་བྱ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་
རང་གི་ཡུལ་བཤད་པ་བཞིན་གཞུང་འབྲུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པ་པོ་དེས་
ཀྱང་དོན་དང་མཐུན་ཞིང་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྐྱབ་པར་རུས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ངག་གི་སྤྱི་རིས་ཟིན་ན་འགལ་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་མ་འོངས་པ་ན་འབྲུང་རུང་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་
ཉུགས་དགོད་པ་ནི།

གོམས་པ་རྫོགས་ནས་དེ་གསལ་བ། །

མཐའ་གཞན་བཀག་པའི་ངེས་པས་འབྲུབ། །

གང་རྟེན་བརྟན་ཞིང་གོམས་པ་ངང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འཇུར་བ་བསྐྱོམ་པ་དེ་
ལ་གསལ་སྤང་འབྲུང་སྟེ་འདོད་འདིགས་གོམས་པ་བཞིན། སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་
པའང་རྟེན་བརྟན་ཞིང་གོམས་པ་ངང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འཇུར་བ་བསྐྱོམ་པར་
བྱེད་དོ། །ཡང་ན་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་སློ་ཚོས་ཅན། གོམས་རྒྱན་དང་མ་བུལ་བར་གོམས་པར་
བྱས་ན་གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་འབྲུང་བར་ངེས་ཏེ། རྟེན་བརྟན་ཅིང་གོམས་པ་རང་གི་ངང་
གིས་ཁྱད་པར་དུ་འཇུར་བ་དེ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་མཐའ་གཞན་གོམས་རྒྱན་
དང་མི་ལྡན་པ་བཀག་པའི་ངེས་པ་བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉུགས་སོ། །ཉུགས་
དེའི་ཚོས་ཅན་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་དང་གཞན་ལ་ལྷུས་ངག་གི་རྣམ་
འཇུར་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཉུགས་ཀྱིས་འབྲུབ་པོ། །བསྐྱབ་བྱ་ནི་འབྲུང་རུང་ཅོམ་
དང་འབྲུང་ངེས་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་དང་ཕྱད་ན་རུང་བ་ཅོམ་མི་བསྐྱོམ་པ་

ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་ངེས་པ་བསྐྱོམ་པ་ལའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བསྐྱོམ་
པའི་ཡན་ལག་དང་མ་བྲལ་ཞིང་འགལ་རྒྱུན་མེད་ན། གསལ་སྣང་འབྱུང་ངེས་
ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཚོགས་པ་ཚང་ཞིང་འགལ་རྒྱུན་མེད་ན་འབྲས་བུ་འབྱུང་ངེས་
དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ཚུལ་བརྒྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་ཚོས་དང་ལྷབ་པ་
བརྒྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉེན་བརྟན་པ། གོམས་པ་ངང་གིས་བྱང་
པར་དུ་འགྱུར་བ། དེ་བསྐྱོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་ལུགས་
དགག་ན།

- འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཉེན་བརྟན་པ། །
- རིག་པའི་ཐོག་མཐའ་རྣམ་པ་གཉིས། །
- མེ་དང་རློན་མ་དཔེར་བྱས་ནས། །
- མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུབ་ཅེས་ཟེར། །

རིག་པའི་ཡ་མཐའ་དང་མ་མཐའ་ལྷག་པ་གཉིས་རང་རིག་གིས་ཞིགས། དབུས་
ཀྱི་རིག་པ་རང་རིག་གིས་བྱུབ་པས་རིག་པའི་རྒྱན་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་བྱུབ་
པོ། །ཡ་མཐའ་མ་མཐའ་རི་ལྟར་ཞིགས་སྟོན་ན། རང་རྒྱུད་ལ་རང་རིག་གིས་
རིག་པ་ཅམ་རིག་པ་སྡེ་མ་ལས་བྱུང་བར་བྱུབ་པས་རིག་པ་སྡེ་མ་སྟོན་དུ་མ་
སོང་བའི་རིག་པ་ཅམ་དངོས་སུ་ཞིགས་པ་ན་རིག་པ་སྡེ་མ་སྟོན་དུ་མ་སོང་
བའི་རིག་པའི་བྱེ་བྲག་ལུགས་ལ་ཞིགས་ཏེ། དུ་བ་ཅམ་མེ་ལས་བྱུང་བར་མངོན་

སྤྲུལ་གྱིས་སྤྱབ་པས་མེ་སྒོན་དུ་མ་སོང་བའི་དུ་བ་ཅམ་དངོས་སུ་ཞེགས་པ་ན་
མེ་སྒོན་དུ་མ་སོང་བའི་དུ་བའི་བྱེ་བྲག་ཤུགས་ལ་ཞེགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་
རང་རྒྱུད་ལ་རིག་པ་ཅམ་རིག་པ་བྱི་མ་བསྐྱེད་པར་སྤྱབ་པས་རིག་པ་བྱི་མ་མི་
བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཅམ་དངོས་སུ་ཞེགས་པ་ན་བྱི་མ་མི་བསྐྱེད་པའི་རིག་པའི་
བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ཤུགས་ལ་ཞེགས་ཏེ་སྒོན་མ་ཅམ་གྱིས་འོད་འབྱེན་པར་
སྤྱབ་པས་འོད་མི་འབྱེན་པའི་སྒོན་མའི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ཤུགས་ལ་ཞེགས་
པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ། །འདི་མི་འཐད་དེ།

སྤྱག་མེད་རང་རིག་གིས་མི་འགྲུབ། །

མེ་དང་སྒོན་མ་དཔེར་མི་རུང་། །

རང་རིག་གིས་ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་ཅམ་འབྲེལ་པ་ཅན་དུ་སྤྱབ་ཀྱང་སྐྱེ་བ་
དང་འཆི་བའི་ཐོག་མཐའ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཚུ་རོལ་མངོས་པ་བ་ལྟར་དང་པོའི་
སེམས་འདིག་ཉེན་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ལས་མི་སྐྱེ་བར་པ་མའི་ལུས་ལས་སྐྱེ་
བར་འདོད་པས་རྒྱ་གཞན་དོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་བའི་སེམས་གྱིས་ཀྱང་
སེམས་བྱི་མ་མི་བསྐྱེད་པར་མེ་ནལ་བ་ལྟར་རྒྱན་ཆད་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །ཤལ་ཏེ་ད་ལྟར་རིག་པ་ཅམ་རྒྱ་འབྲས་སུ་སྤྱབ་པའི་ཤུགས་ལ་འདིག་ཉེན་
སྤྱི་བྱི་ངེས་ན་ཆད་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ཉོག་ཀྱང་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་
དཔེ་མི་མཚུངས་ཏེ་དུ་བའི་དང་པོ་དུ་བ་སྤྲུལ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་དཔེར་དགོས་
གྱི། དུ་བའི་དང་པོ་རིགས་མི་མཐུན་མེ་ལས་སྐྱེ་ལ་དུ་བའི་རྒྱན་དུ་བའི་རིགས་

འདྲ་སྲ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་དང་པོ་རིས་མི་འདྲ་ལུས་ལས་སྐྱེ་ལ།
སེམས་ཀྱི་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་རིས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བ་ཚུ་རོལ་མངོས་པའི་ལྷགས་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་དང་། སློན་མའང་རྣལ་ཁ་མས་སློན་མ་གཞན་བསྐྱེད་པ་ཞིག་དཔེར་
དགོས་ཀྱི་སློན་མ་ལ་འོད་འབྱིན་པས་བྱས་པ་ནི་སེམས་ལ་གསལ་བས་བྱས་
པའི་དཔེར་རུང་གི་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་དཔེ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་འདོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཐུག་
མེད་དུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས། ཉགས་དགོད་ན།

སེམས་ལས་གཞན་ལ་ལྷོས་མེད་ཀྱི། །

ཉགས་ཀྱིས་སློན་མཐའ་ཐུག་མེད་འགྲུབ། །

སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཚོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་སེམས་སྲ་མ་སློན་དུ་སོང་
སྟེ་རིག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ད་ལྟར་གྱི་རིག་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲས་
ཉགས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས་སྤྱོད་ཚོས་ནི་རྒྱུང་བའམ་
ཉགས་ཀྱིས་འགྲུབ་ལ་བྱས་པ་ནི་སེམས་ཅམ་ཡིན་ཡང་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་སེམས་
མ་ཡིན་པ་ལ་ལྷོས་ན་ཅི་སྟོ་ཞེས། ཚུ་རོལ་མངོས་པ་བརྟག་པ། སེམས་ཀྱི་རོ་
པོ་སྐྱེ་བ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་སེམས་མ་ཡིན་པ་ལ་ལྷོས་སམ། སེམས་ཀྱི་བྱང་པར་
སྐྱེ་བ་སེམས་ལས་གཞན་ལའང་ལྷོས། ཕྱི་མ་ནི་ཁོ་བོ་ཡང་འདོད་དེ་མིག་སྟགས་

དབང་པོའི་སྐྱེ་མཚེད་གྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཐ་དང་གྱིས་སྒོ་ལཱའི་ནམ་ཤེས་ཐ་
 དང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྲ་མ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་འདི་རྒྱ་
 མེད་ལས་སྐྱེ་འཇམ། རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བརྟག་དང་པོ་ལྟར་ན། རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་སྟོས་
 ཕྱིར། །རྟག་དུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རིགས་པས་ཞེགས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་ལས་སྐྱེ་འཇམ་བེམ་པོ་ལས་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཤེས་
 པའི་རྒྱ་ཤེས་པར་གྲུབ་པས་འདིག་རྟེན་སྲ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་འོ། །གཉིས་
 པ་ལྟར་ན་དབང་པོ་མེད་པའི་ལྷས་སམ། དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྷས་སམ།
 དབུགས་འབྱུང་རྩལ་གསུམ་གང་ལས་སྐྱེ་བརྟག་གང་། དང་པོ་ལྟར་དབང་པོ་
 མེད་པ་ལས་སྐྱེ་ན། རྩལ་སྟན་སོ་སོ་ལས་སྐྱེ་འཇམ། འོན་ཏེ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ།
 དང་པོ་ལྟར་ན་ཚོགས་པ་ཚང་ཞིང་གོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རྩལ་སྟན་རེ་རེ་
 ལས་སེམས་རེ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་སོར་མོ་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་
 གཅིག་ཉམས་ཀྱང་སེམས་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མ་ཚང་བའི་ལྷ་གྲུབ་ཞིན་
 འོ། །དེ་ཉིད་ནམ་འགྲེལ་ལས། རྩལ་སྟན་རེ་རེའི་རྩས་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། །ཅིག་
 ཅར་ཚོས་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྩལ་སྟན་མ་ལྷས་པ་ཚོགས་
 པ་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། །སོར་མོ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་གཅིག་དང་བྲལ་ནའང་ཤེས་པ་སྐྱེ་
 བ་མིན་པ་ཐལ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྷས་ལས། མི་སྐྱེའི་
 ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་ལས་སྐྱེ་འོ་ཞེ་ན། ལྷ་རུང་མི་དམིགས་པའམ། གཅིག་
 གལ་ཏེ་ན་ཐམས་ཅད་གལ་བར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པས་ཞེགས་པར་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་འགའ་ཞིག་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལས་ཤེས་པ་
 རྐྱེའོ་ཞེ་ན། ལྷ་མ་ལྟར་དབང་པོ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་ན་དབང་པོ་གཅིག་མ་
 ཚང་ཡང་ཡིད་ཤེས་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་པ་ལས་སྐྱེ་ན་དབང་པོ་འཛོ་
 བཞིན་དུ་ལུས་སོ་སོར་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡིད་ཤེས་དེ་
 དབང་པོ་འཛོ་བཞིན་དུ་ལུས་སོ་སོར་འཛིན་པ་འགྱུར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། །དབང་
 པོ་རྒྱུ་པ་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིད་ཤེས་སྐྱེ་བ་མིན་ཞིང་། །དབང་ཤེས་སོ་སོར་སྐྱེ་ད་
 པའི་རུས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། །དབང་པོ་ཀུན་ཚོགས་པ་ལས་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་གཅིག་སྐྱེ་
 བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་དབང་པོ་དེ་ཅི། དབང་
 ཉེན་གཞུགས་ཅན་ལ་ཟེར་རམ། ལུས་ལ་འཛིན་རུས་ལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་
 ཤི་བའི་གཞུགས་ལས་ཀྱང་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་
 རུས་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་ཤེས་པ་ལས་ཤེས་པ་ཁྱད་
 པར་ཅན་སྐྱེ་བར་འགྲུབ་སོ། །དེས་ན་སྐྱོ་དབང་པོ་འཛོ་ཡིན་པར་རྣམ་འགྲེལ་
 ལས། མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་འགའ་ཞེན་གྱིས་གཞོད་ཀྱང་། །ཡིད་སྐྱོ་
 ལ་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཡིད་སྐྱོ་འདི་ལྟ་ཅན་སོགས་ཀྱིས་འགྱུར་ན་
 བྱི་མིག་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་། །འགྱུར་བ་དག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་
 པོ་ཡིད་ལ་བརྟེན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡིད་སྐྱོ་ཕྱི་མ་གནས་པ་ཡི་རྟེན། །ཡིད་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་མ་ཉིད་ལ་
 བྱི་བརྟེན་པའི་ལས་འགའ་ཞིག། །དབང་པོ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་རྐྱེད་པས་ན། །དེའི་
 ཕྱིར་ཡིད་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་ལས་དབང་པོ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ཡང་གསུམ་པ་ལྟར་ཁ་ཅིག་དབྱགས་དབྱུང་རྩལ་ལས་ཤེས་པ་སྐྱེའོ་ཞེ་
 བ། སེམས་ཀྱི་རྩ་དབྱགས་ཡིན་ན་དབྱགས་ཀྱི་རྩ་ཅི་ཡིན། སེམས་ཡིན་ན་
 སེམས་སྣ་མ་གྲུབ་ཅིང་། དབྱགས་སྣ་མ་ཉིད་ཡིན་ན་ལུས་དང་སེམས་མེད་
 ། གང་དབྱགས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ་ལུས་ཡིན་ན་རྩ་ཚང་ཞིང་གཤགས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ལས་གང་དབྱགས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདིའང་རྣམ་འགྲེལ་
 ལས། གཞན་ཡང་དབྱགས་ཕྱིར་རྩ་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལའང་དོན་སྣ་ཕྱི་དུ་མ། །འདི་ན་
 པའི་སྐོ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དེ་གཅིག་ལས་ཡིད་སྐོ་གཅིག་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དབྱགས་འབྱུང་བ་གཅིག་ལས་སེམས་གཅིག་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་དང་། གཅིག་
 ཉིད་ན་ཡང་མང་གསལ་འགྱུར། །དེ་རྩ་ཉལ་ཉེ་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དུ་མའི་རྩ་མིན་ན། །རིམ་གྱིས་
 ། གང་མིན་ལྟར་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་དབྱགས་གཅིག་ལས་སེམས་དུ་མ་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་འབྱུང་རྩལ་ལས་
 སེམས་མི་འབྱུང་གི་སེམས་ལས་འབྱུང་རྩལ་འབྱུང་བར་གྲུབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་
 ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། རྩ་མེད་དང་རིས་མི་མཐུན་གྱི་རྩ་གཞན་
 ལས་སྐྱེ་བ་ཞིགས་པས་རིས་མཐུན་གྱི་ཤེས་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་རྩར་གྲུབ་
 པ་ན། །འདི་ག་ཉེན་འདིའི་ཤེས་པ་ལ་འདི་ག་ཉེན་སྣ་མའི་ཤེས་པ་སྐྱོན་དུ་སོང་
 བར་བྱས་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡ་མཐའ་འགྲུག་མེད་དུ་གྲུབ་པོ། །དཔེར་ན་བྱམ་པ་
 རྩལ་གྱི་མཐར་འདི་ག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། །འདི་ག་པའི་རྩ་གཞན་ལ་སྐྱོས་
 པ་ཞིགས་པས་བྱམ་པ་ཉིད་འདི་ག་པ་དང་། །དབྱེར་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ན་དངོས་

པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་འདིག་པར་འགྲུབ་པ་བཞིན་ལོ། །འདིར་ལྟོས་མེད་
དུ་འདྲ་ཡང་སེམས་ནི་སེམས་སྣ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་གྲུབ་པས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ལ་
བུམ་པ་ནི་འདིག་པའི་ངོ་བོར་བསྐྱབ་པས་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་
སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་སེམས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་འདིག་ཉེན་སྣ་མ་གྲུབ་པའང་རྣམ་
འགྲུལ་ལས། དེ་སྤྱིར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པར་གང་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། །འདུ་བྱེད་
རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་ནི་རྗེས་སུ་འདུག་པར་བརྟེན། །སེམས་ནི་ཆོ་སྣ་མ་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་
བས། །དེ་སྤྱིར་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱེ་
མ་ཐག་པའི་རིག་པ་ཚོས་ཅན། རིག་པ་སྣ་མ་ཚོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བུ་སྟེ། རྣམ་
ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །ཉེར་ལེན་མིན་པའི་སྤྱིར་ཡང་ཞེས་པས་རྒྱེ་བ་སྣ་མ་
འགྲུབ་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉེས་པ་མ་འོངས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉེས་ཏེ། བདག་འདྲིན་དང་བཅས་
པ་དང་། བདག་འདྲིན་མེད་པའི་གསལ་བ་ཐུག་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ་ལས་ཉུགས་དགོད་པ་ནི།

རྒྱ་ཚོགས་ཚང་ཞིང་གོགས་མེད་པའི། །

ཉུགས་ཀྱིས་སྤྱི་མཐའ་ཐུག་མེད་འགྲུབ། །

འཆི་ཀའི་སེམས་ཚོས་ཅན། སེམས་སྤྱི་མ་བསྐྱེད་ངེས་ཏེ། རྒྱ་ཚང་ཞིང་གོགས་
མེད་པའི་སྤྱིར། ཚོགས་པ་མ་མའི་ལྷ་གྲུ་བཞིན། ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱི་
ཉུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོགས་ཚོས་དང་བྱས་པ་བསྐྱབ་
པའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས་དངོས་ནི། རྟེན་བའི་རྒྱ་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཞེས་
བྱ་བ་བདག་འཇིག་ཅན་གྱི་སེམས་ཡིན་ཅིང་གཤགས་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡིན་
ལ་དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གཤགས་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་འཁོར་བའི་འཇུག་ལྗོན་ཤེས་དགོས་
པས་དེ་ལ་གསུམ། གཞན་ལུགས་དགག་རང་ལུགས་བརྗོད། དེ་ལ་རྩོད་པ་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ལས་དང་ལུས་སེམས་འཁོར་བའི་རྒྱ། །

གཉིས་པོ་སྤངས་ཕྱིར་དཀའ་སྡོད་ཟེར། །

འདི་ལ་སྤྲོ་སྤྲོགས་བྱེད་འགའ་ཞིག་ལས་དང་ལུས་གཉིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྒྱ་
ཡིན་པས་ཚོགས་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡ་གུལ་མེད་ན་འབྲས་བུ་མི་རྟེན་བས།
དེ་གཉིས་གང་རུང་ལ་གཞོན་པ་བྱས་ཀྱང་རྟེན་བ་ལྗོན་སྤེལ་སོན་ཡོད་ཀྱང་
རྒྱ་ལུང་ལོག་ན་རྒྱ་གུ་མི་རྟེན་བ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་དཀའ་སྡོད་ཀྱིས་ལས་ཟད་
ན་ཡང་གྲིད་མི་ལེན་ལོ་ཞེ་ན།

མི་རྣམས་མི་པན་མི་དགོས་པས། །

ལས་དང་ལུས་འཇོད་ལམ་མ་ཡིན། །

ལས་སྤང་བར་མི་རྣམས་ཏེ་མཐའ་ཡས་ཤིང་གཉེན་པོ་ཤེས་པར་མི་རྣམས་པའི་
ཕྱིར་དོ། །མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་མ་སྤངས་ན་ལས་དང་ལུས་སྤང་

གྱི་སྤངས་ཀྱང་བྱིས་སྐྱེ་བས་མི་སུ་པའི་བྱིར་དང་། བདག་ཏུ་སྲིད་པ་སྤངས་
ན་ལས་དང་ལུས་མ་སྤངས་ཀྱང་བྱུང་གིང་ཟད་པའི་མེ་ལྷན་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་
པས་མི་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེའང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐར་པ་དོན་གཉེན་ཅན་གྱི་
ལས་དང་ལུས་དག་སྤོང་བ་མིན་ཏེ། །དེ་གཉིས་ཁོ་ན་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་དག་ནི་
མེད་པའི་བྱིར་དང་། །སྲིད་པ་མ་སྤངས་པ་དེ་གཉིས་སྤོང་བའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ་
སྲིད་པ་ནི། །ཡོད་ན་ལས་སྤངས་སྤོང་ཡང་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། །འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྩུ་རོས་
གཟུང་བ་དང་། །དེའི་གཉེན་པོ་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྐྱིར་ཡང་
སྲིད་ཅམ་སྐྱེ་བའི་རྩུ་ནི།

སྐྱེ་རྩུ་མ་རིག་དེ་ལས་ཀྱང་། །

ཉོན་མོངས་ལས་དང་འཁོར་བ་འབྱུང་། །

འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྩུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ། །དེ་ཡོད་ན་བདག་གི་བར་འཛིན་
པ་གཞན་འབྱུང་། །དེ་ལས་མཐུན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། །མི་མཐུན་པ་ལ་སྤང་བ་
འབྱུང་ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་ལས་བསགས་ནས། །དགེ་བས་མཐོ་རིས་
གསུམ་དང་མི་དགེ་བས་ངན་སོང་གསུམ་དང་། །མི་གཡོ་བས་ཁམས་གོང་མར་
འཕེན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྱེས་སུ་གང་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་
ཡོད་ན་ནི་དེ་ལས་གཞན་ལའང་གཞན་ཏུ་ཤེས་ལ། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་

དང་སྤང་བར་སྐྱེ་ཞིང་། རྒྱལ་སྤང་དེ་དག་དང་ནི་ཡོངས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས། རྒྱལ་
 དོག་དང་མེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་
 བ་དང་། དེས་ན་བདག་ལ་མངོན་ཆགས་པ་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་ཏུ་ཆགས་ཅན་དེ་ནི་
 འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མིན་པ་དང་
 བདག་གི་བ་ལ་སྲིད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། །བདག་གི་བ་ཐོབ་པའི་ལས་ཚོམ་པ་ཀུན་ལ་
 ཉེན་པ་དེ་ནི། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ལས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པར། །དེ་འདྲ་བདག་
 འཛིན་ཅན་ནི་འཁོར་བ་པ་ཞེས་བྱ་ཡི་གོལ་བར་ཐོབ་པ་མིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།
 འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། །ཉོན་མོངས་པ་ལས་ལས་ཏེ་ལས་ལས་ཀྱང་། །སྐྱེ་
 བ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱབ་པས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་
 སེམས་ཚམ་གྱིས་བྱི་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་སེམས་སྲ་མ་ལས་རྒྱ་གཞན་མི་དགོས་
 ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། གང་ཆེ་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་ལུས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར། །ཤེས་པ་
 སྲ་མ་འགའ་ཞིག་ཕྱི་མ་འགའ་ཞིག་གི། །བག་ཆགས་སད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ། །རྒྱ་
 མཚན་དེས་ན་ཤེས་པ་སྲ་མ་འགའ་ཞིག་ལས་ཕྱི་མ་འགའ་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །

གཉེས་པ་བྱེ་བྲག་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི།

སྐྱེ་མཆེད་འདི་ལས་སྐྱེ་མཆེད་གཞན། །
 དེ་ཡི་བཟང་ངན་ལས་ཀྱིས་བྱེད། །

དབང་པོའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་འཆི་ཀའི་སེམས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་
བྱས་དབང་པོས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱས་ནས་བྱི་མའི་དབང་ཤེས་སྐྱེ་ལ་
དབང་པོས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་། སེམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱས་
ནས་བྱི་མའི་དབང་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀ་བཟང་ངན་དུ་བསྐྱེད་པའི་
བདག་རྒྱུན་ལས་ཀྱིས་བྱེད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཆོ་འདི་ཉིད་གྱི་འཆི་བའི་སྐྱེ་
མཆེད་ལྔ་པོ་དེ། །ལུས་གཞན་ཆོ་བྱི་མའི་ལུས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
བྱ་བ་དང་། གལ་ཏེ་དེ་ལས་ལུས་དའི་བྱེད་པར་ཅན་ཏེ་དབང་པོ་ཚང་མིན་སོགས་
ནི། །ལས་རྣམས་བདག་པོ་སྤེལས་ལ་རག་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་གཉེན་པོར་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྩོགས་རེ་མགོ་གཞོན་ནི།

བྱམས་སོགས་བདག་དང་མི་འགལ་བྱིར། །

འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་ལུས་མིན། །

ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ། འདོད་ཆགས་ལ་མི་སྦྱག་པ། རྣམ་པར་འཆོ་
བ་ལ་སྦྱང་རྗེ། རྒྱག་དོག་ལ་དགའ་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བཏང་སྟོམས་
བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པའང་རྩོགས་རེ་མགོ་གཞོན་པའམ། རྒྱང་བསྲིང་བ་ཅོམ་
དུ་ལུས་ཀྱི་རྩ་བ་ནས་གཅོད་མི་ལུས་ཏེ་རྒྱ་དང་མི་འགལ་བའི་བྱིར་མངར་བ་
དང་བསེལ་བ་དང་སྦྱམ་པས་བད་ཀན་གྱི་ནད་བཞིན་ནོ། །དེའང་རྣམ་འགྲེལ་
ལས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་སོགས་ཚོངས་པ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་

སྤྲུལ་ལ་བར་མེད་པའི་སྤྱིར། །ཞེས་པ་གིན་ཏུ་ཚར་གཙོད་པ་སྟེ་རྩལ་ནས་འབྱིན་བྱེད་
མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉེས་པ་མཐའ་དག་དབྱིས་འབྱིན་ནི།

བདག་མེད་བདག་དང་འགལ་བས་ན། །

བདག་མེད་མཐོང་བས་དེ་སྲུན་འབྱིན། །

དེས་ན་བདག་དང་བདག་མེད་གཉེས་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་འགལ་བ་
ཡིན་ཏེ། ཉག་མི་ཉག་གམ་ཚ་རེག་གུང་རེག་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་མེད་
ཉོགས་པས་བདག་འཛིན་ཡུལ་ཐོན་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ། རྣམ་
འགྲེལ་ལས། སྤང་སོ་སྤོང་པ་ཉིད་ཏུ་ལྟ་བ་དང་དེ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་གཉེས་འགལ་
བའི་སྤྱིར། །བདག་ལྟ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚགས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཀུན་དང་། །འགལ་
བར་གྱུར་པའི་གཉེན་པོར་རབ་ཏུ་གྱུབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། །བདག་
དང་བདག་གིར་འཛིན་པར་བྱས་པ་ཡི་སྟོན་ས། །ཟག་བཅས་འདུས་བྱས་སྦྱོད་ཡུལ་
ཅན་གྱི་ཚགས་པ་ནི། །འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་དེ་ཡི་གཞོད་བྱེད་གཉེན་པོ་ནི། །བདག་
མེད་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་དང་དངོས་སུ་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་བྱ་
བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལ་བདེ་བ་འཛིན་པའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོང་དང་། །བདག་སྤེད་
པས་ཀུན་ནས་འཆིང་བ་ནི། །ཡང་སྤྱིད་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ་གང་ལ་ལོག་སྤེད་
གཉེས་པོ་དེ་མེད་པ། །དེ་ནི་ཡང་སྤྱིད་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ་

རྟོ་ཏེས་ན་རི་སྲིད་བདག་འཛིན་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡང་སྲིད་མི་ཆད་པས་
ཉེན་བརྟན་ལ། བདག་མེད་མཐོང་བ་ན་ཡང་སྲིད་ཟད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རླེ་རྒྱ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་
ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ཐོག་མར་རྒྱ་གསུམ་གསུངས་པ་
དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་རླེ་བ་ལེན་པ་ལ་ལས་དང་ལུས་ཀྱང་རྒྱར་
དགོས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་གསུམ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་
ཞེ་ན། དེ་ནི་བདག་འཛིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད། ཉོན་མོངས་པས་ལས་
བསྐྱེད། དེས་ལུས་བསྐྱེད། ལས་ཉོན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གོགས་བྱས་པའི་འཆི་སེམས་
གྱིས་ཆེ་བྱི་མ་སྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་པས་མི་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་སྲིད་པ་རྒྱར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། བདེ་བར་
གཤེགས་པས་སྲིད་པ་རླེ་བའི་རྒྱར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་
རིག་པས་ཉེར་ལེན་བྱས་པའི་སྲིད་པས་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྩོལ་བས་
ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་རླེ་གནས་སུ་འཇུག་པ་ལ་དགོངས་པས་མི་འགལ་
ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་ཤེས་པ་སྟེ་མ་རིག་པ་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། །འདིར་མ་
བརྗོད་དེ་ཡང་སྲིད་འཕེན་པར་མ་ངེས་པའི་བྱིར་སྲིད་པ་ཉིད་རྒྱ་བཤད་པ་ནི། །ཡང་སྲིད་
སྤང་བའི་རྒྱན་ནི་འཕེན་པ་སྟེ་ལེན་པ་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་དང་། །དེ་ལྟར་ན་
སྲིད་པ་དེ་རླེ་བ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་རྒྱར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་

བ་ནི། མདོ་ལས། འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་འཁོར་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་མ་རིག་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་
 ཀུན་རྫོངས་པ་དེ་ཡི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫོངས་པ་དེ་ཡང་འདིག་ཚོགས་
 ལ་ལྟ་བ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཕྱིར་བ་ཉེས་རྣམས་ཀྱི། རྒྱུ་ནི་གཉི་
 ལྷག་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་གཞན་ལས་འདིག་ཚོགས་ལྟ་བ་
 ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། །དེ་སྤངས་པ་ན་ཉེས་པ་གཞན་རྣམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །འདི་ལ་ཉན་ཐོས་འགའ་ཞིག་མ་རིག་པ་ནི་མི་ཤེས་པ་ཙམ་
 ཡིན་ལ། འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་རྣམ་པ་མི་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རྣམ་འགྲུལ་ལས། རིག་པ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཁེམས་བྱུང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་
 པ་འདིན་པའི་རྫོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དམིགས་པ་ལ་ལོག་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མ་
 རིག་པར། ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་གཞན་རིག་པ་བཀག་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ནི་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མ་རིག་པ་རིག་པའི་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ཡིན་པ་དེའང་། མེད་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་གི་རུ་
 ཡང་མ་རིག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་
 ཏེ་བེམ་བོའང་མ་རིག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འགལ་བས་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། ཁེམས་ལས་བྱུང་བས་དམིགས་པ་ཡང་རྟེན་དང་དམིགས་པ་

དང་དུས་དང་ནམ་པ་དང་ཇས་མཚུངས་ལྡན་དུ་དམིགས་པའི་སྱིར་རོ། ། ཟླ་བ་
སྐྱོན་མ་དང་ས་བརྩུ་བ་ལ་སོགས་པར་ཡང་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཞེ་ན།
ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཚོས་ནམས་ལ་ལྟག་པར་སྐྱོ་འདོགས་པ་དང་
བྲལ་བ་གང་ཡིན་པའོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་ལམ་
དང་པོར་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། མ་རིག་པ་དང་བྲལ་
བས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་ན་རྒྱུ་ཏུ་བྱུགས་པའམ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ན་སྐྱེ་
བ་མི་ལེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་པ་གཉིས་ལས་ཀུན་བརྟགས་སྤངས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལྷན་
སྐྱེས་མ་སྤངས་པས་ཡང་སྲིད་ལེན་པ་མི་འགལ་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གལ་
ཏེ་འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བའི་སྱིར། ། འཕགས་ལམ་དང་པོར་མཐོང་ལམ་
ཏུ་ནི་ཡང་སྲིད་མེད་པ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ། ཀུན་བརྟགས་སྤངས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་
མ་སྤངས་བའི་སྱིར་སྲིད་པ་མི་ལྡོག་ལ། ། གལ་ཏེ་དེ་ཡང་སྤངས་ན་ཡང་སྲིད་ག་ལ་
ཡོད། ། ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །

འོ་ན་ལྷུ་བ་མཐའ་འགའ་ཞིག་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་མ་
སྤངས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་པ་དང་། ས་བརྒྱུད་པ་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་
སྤངས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་ལེན་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལྷུ་བ་མཐའ་སྐྱོ་བ་དག་
ལན་སོ་སོར་འདེབས་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་མ་སྤངས་ཀྱང་

དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་སྲིད་པ་ཟད་པས་འཕེན་མི་རུས་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། སྲིད་
 པ་མ་སྤངས་ཏེ་རང་ངམ་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་སང་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའི་སྲོད་པ་ལ་འཇུག་ཅིས་ཟེར་བ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་
 པས་བདག་སྤངས་པས་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་
 པའི་འགོག་པས་བདག་སྤངས་པས་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་ཞེས་ཐ་དད་ཏུ་འདོད་
 པ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མདོ་སྡེ་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ཉེར་
 ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྲེས་པའི་རྒྱུན་བདག་དང་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་སྲིད་
 པ་ཟད་པས་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་པར་བཞེད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པའི་
 སྲིད་པ་ལས་རྣམ་པར་བརྒྱལ་བའི། །ཆགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་གཞན་
 འཕེན་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ལོག་སྲིད་གཉིས་ཀ་ཟད་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱད་པ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
 ཡིད་གནས་རྒྱུར་ཏེ། ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདག་མེད་པས་སྦྱིང་རྗེས་སྲིད་པའི་
 མཚམས་སྦྱོར་བར་འདོད་ལ། །ཁ་ཅིག་ནི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདག་ས་བཅའི་རྒྱུན་
 གྱི་མཐར་མི་སྤང་སྟེ། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 སྲིད་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བར་འདོད་དོ། །སློབ་དཔོན་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་སྦྱིང་རྗེ་གཙོ་བོའི་ལས་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་ལས་གཙོ་བོའི་
 སྦྱིང་རྗེ་ལས་ཀྱང་ཕྱང་བོ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྲིད་པར་བཞུགས་པར་བཞེད་དེ།

རྣམ་འབྲེལ་ལས། འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་གང་ཟག་རེ་ཞིག་འཁོར་བར་གཞན་
 པའི་རྒྱ་ནི། ཐིག་ཆེན་འཕགས་པ་བརྩེ་བའམ་ཡང་ན་ཐིག་དམན་འཕགས་པ་ལས་ཀྱིས་
 འཕངས་པས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། འཆི་ལ་དགའ་བར་
 མི་བྱ་ཞིང་། །གསོན་པ་ལ་ཡང་དགའ་མི་བྱ། །དཔེར་ན་དབང་པོའི་སྤང་པོ་
 བཞིན། །ཁོ་བོ་དུས་ལ་སྡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤིང་རྩེ་
 ཡོད་ན། དེ་ཉིད་འདོད་ཆགས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་རྒྱ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་
 པ་མི་འདྲ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྡ་ལ་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་
 དང་། བདག་དང་། བདག་གིར་འདུ་ཤེས་པའི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་རྒྱ་ཡིན་ལ་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པར་མཐོང་བའོ། །རྣམ་པ་
 བྱི་མའོ་བར་སེམས་པའོ། །སྤིང་རྩེའི་རྒྱ་ནི་སྤྲུལ་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱུན་རིག་པ་གོམས་
 པའོ། །ཡུལ་ནི་སྤྲུལ་བསྐྱལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས་ཟེན་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་དེ་དང་བྲལ་
 བར་འདོད་པའོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཆགས་པའོ་
 ཞེ་ན། མིང་དུ་འདོགས་པ་ལ་རག་མོད་འདམ་ལས་གསེར་ལེན་པ་དང་འབྲུ་
 ལེན་པའི་འཇུག་ཚུལ་བཞིན་བསམ་པ་ལྟར་པར་ཆེའོ། །དེས་ན་འཁོར་བའི་རྒྱ་
 བདག་འདྲིན་ཡིན་པས་བདག་འདྲིན་གྱི་སྤང་ཤིང་མེད་ན་ཉོན་མོངས་པའི་མེ་
 རྣལ་ལ་དེ་ལྟ་ན་སྤྲུལ་བསྐྱལ་གྱི་དུ་བ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལྷ་དཔེ་ལས་འདས་ན་རྟེན་མི་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི།
 ལྟན་སྦྱེས་གྱི་བདག་སྤངས་པས་ཡང་སྤིང་མི་ལེན་ན་རྟེན་བརྟེན་པར་མི་

འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན།

ས་བོན་ཐོག་མ་ཡོད་མིན་ཡང་། །

མེས་བསྐྱེད་པ་ན་གྱི་མཐའ་མཐོང་། །

དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ཀྱང་། །

བདག་མེད་མཐོང་ན་གྱི་མཐའ་གྲུབ། །

ས་བོན་ཐོག་མ་མེད་ཀྱང་མེས་བསྐྱེད་པ་ལ་གྱི་མཐའ་མཐོང་ལ། མ་བསྐྱེད་ས་
ཤིང་མཐུན་རྐྱེན་འདོམ་འགལ་རྐྱེན་མེད་ན་འབྲས་བུ་གྱི་མ་འབྲིན་པར་ངེས་
སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཀྱང་བདག་མེད་པའི་མེས་བདག་
འདྲིན་གྱི་ས་བོན་བསྐྱེད་ས་དེ་དག་འཁོར་བའི་གྱི་མཐའ་གྲུབ་ལ་སྲིད་པའི་
མཐུ་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་སྣོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་རྐྱེན་མེད་ན་ཡང་སྲིད་པ་འབྲིན་
པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྣོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་གྱི་བར་དུ་
རྟེན་བརྟེན་པས་ཚོག་མོད། སྣོང་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་སྲིད་པ་གྱི་མ་ལེན་པའི་རྟེན་
བརྟེན་ན་འཁོར་བའི་རྐྱེན་མི་འཆད་པས་ལམ་བསྐོས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་
རོ། །

གཉིས་པ་གསལ་བ་ཙམ་རྟེན་བརྟེན་པར་བསྐྱབ་པ་ནི།

གསལ་བ་བསྐྱེད་ལ་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་། །

གོགས་མེད་ཕྱིར་ན་བསྐྱེད་པར་ངེས། །

སེམས་གསལ་བ་ཙམ་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་སེམས་ལས་གཞན་
སྒོ་བྱར་གྱི་དྲི་མར་གྱུར་པའི་རྒྱ་གཞན་མི་དགོས་པས་རྒྱ་ཚང་ཞིང་བདག་
འཛིན་གྱི་གོགས་བདག་མེད་ལྟ་བུ་གཞན་མེད་པས་བསྐྱེད་ངེས་སོ། །དེས་
ན་གང་གོགས་མེད་ཅིང་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་དེ་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་
བསྐྱེད་ངེས་ཏེ། གོགས་མེད་ཅིང་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ས་བོན་བཞིན། སེམས་
གསལ་བ་ཙམ་ཡང་གོགས་མེད་ཅིང་གསལ་བ་ལས་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་
དོ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སོ། །འོ་ན་སེམས་གསལ་བ་ལ་རྒྱ་གཞན་
མི་དགོས་མོད། གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་
པ་ལ་སོགས་པ་གོགས་ཅིའི་ཕྱིར་མེད་ཅེ་ན། དེ་དག་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་
གསལ་བའི་གོགས་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གསལ་བའི་གོགས་
སུ་མི་འདོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །འོ་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཡང་སེམས་གསལ་
བ་རྒྱན་མི་འཆད་ན། གསལ་བ་གཞན་དབང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་འདུ་བྱེད་
གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱེད་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེ་ལོང་
ལྟ་བུར་གནས་གྱུར་པ་ན། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་གྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་
ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་གསུངས་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ག་
ལ་འབྱུང་། དབུ་མ་པ་འགའ་ཞིག་སྣང་བ་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་པའང་བསམ་
གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འགལ་ཞིང་ཚོས་གྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་མ་

ཡིན་པའི་སྤྱིར་འདྲིར་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་གོམས་པ་ངང་གིས་བྱད་པར་དུ་
འགྱུར་བ་དང་། གསུམ་པ་དེ་བསྐྱོམ་པ་ནི་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་བྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི།

འཇིག་སོགས་གོམས་ལས་གསལ་སྣང་དང་། །

བྱབ་པ་ནི་དཔེ་འདོད་འཇིག་སོགས་གོམས་པ་ལ་གསལ་སྣང་སྐྱེ་བར་མཐོང་
བས་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉུགས་འདི་ནི་རྒྱ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་
ཅུང་གི། དོན་བསྐྱབས་ལ་གོགས་མེད་ན་ངེས་པ་བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
ཉུགས་སོ། །

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ནི།

གཟུང་འཇིན་མེད་སྤྱིར་འཁྲུལ་མེད་འགྲུབ། །

བསྐྱོམས་པས་གཟུང་འཇིན་སྤངས་ན་འཁྲུལ་མེད་འགྲུབ་ལ། འཁྲུལ་པ་དང་
བྲལ་ན་རྟོག་པ་དང་ཡང་དོན་གྱིས་བྲལ་བ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་རི་
ལྟར་གནས་པ་དང་དོན་དམ་པ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་ལྟར་གཟིགས་པས་སྣང་
བཅས་དང་སྣང་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་ཀ་རྟོག་བྲལ་མ་
འཁྲུལ་པར་བྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣོ་དེ་གོམས་པ་མཐའ་ཐུག་པ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་དུ་བ་ལྷོ་སྐྱོན་སྤངས་པའི་སྤྱིར། ཞོམས་བུའི་དོན་དེ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་
ཡིན། །ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤངས་པ་
དང་ཡེ་ཤེས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མི་རུས་མི་ཤེས་མི་བརྟེན་གྱིར།

སྤངས་པའི་གྲོལ་བ་མེད་ཅེ་ན།

གྱི་རོལ་པ་ལ་ཅིག་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྤང་མི་རུས་ལ། རུས་
ཀྱང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་མི་ཤེས་ཤིང་། ཤེས་ནས་ལན་ཅིག་སྤངས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་
ལྟར་སྤངས་ལོག་པའི་གྱིར་སྤངས་པ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་མི་སྤྲིད་དོ་ཞེ་ན།

རང་བཞིན་མིན་གྱིར་ཐབས་ཡོད་གྱིར།

རྒྱ་སྤོང་གྱིར་ན་རྣམ་གྲོལ་འཐད།

དྲི་མ་གྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྐོ་བཏགས་པ་སྐོ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མ་ཡིན་
ཏེ། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པའི་གྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་
པའི་རྒྱ་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ་དེ་དང་འགལ་བ་བདག་མེད་ཡོད་པའི་གྱིར་
དང་། རྒྱ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤངས་མི་ལོག་སྐྱེ་བྱུང་ཤིང་ཟད་པའི་མི་བཞིན་
བྱུང་བས་བྱ་སྐྱེད་མི་རུས་པའི་གྱིར་རོ། །དེ་དག་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཀྱི་
འདིའི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཏེ། དྲི་མ་རྣམས་ནི་སྐོ་བྱུང་བ། །ཞེས་བྱ་བ་
དང་། ཉོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་བདག་འཛིན་དེ་གཉིས་འགལ་བའི་གྱིར། །ཞེས་
བྱ་བ་དང་། ཐེག་དམན་སྐོབ་པ་ལ་སྐྱེ་སོགས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བདེན་པ་དང་ཆགས་སོགས་སྐྱོན་
ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་དག་ལན་གཅིག་སྤངས་ཀྱང་སྤངས་ཡང་ལོག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་

ལ། །སངས་རྒྱལ་གྱིས་ནི་བདག་ལྟའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །སྤྲོད་མི་གཤེགས་
པར་སྤངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་གོམས་པ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི།

མཚོངས་དང་ཚུ་དང་གསེར་གྱི་དཔེས། །

གོམས་པ་སྲིད་པ་མིན་ཞེ་ན། །

མཚོངས་པ་གོམས་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་མི་མཚོངས་པ་ལྟར། བརྟེ་བ་དང་ཤེས་
རབ་ལ་སོགས་པ་གོམས་ཀྱང་སྤྲུག་མེད་དུ་འཕེལ་མི་སྲིད་དོ། །ཡང་ཚུ་རི་ལྟར་
བསྐོས་ཀྱང་མེར་མི་འབར་བ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་དང་བརྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་གོམས་
ཀྱང་ཚུང་ཟུང་རྟོགས་པ་སྲིད་གྱི་དེའི་ངང་དུ་འགྲོ་མི་སྲིད་དོ། །ཡང་གསེར་
བཟུ་ཡང་མེ་དང་བྲལ་བ་ན་སྤྲོད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ལན་ཅིག་སྟོང་ཉིད་དང་
བརྟེ་བ་སོགས་རྟོགས་ཀྱང་འབད་པ་དང་བྲལ་བ་ན་སྤྲོད་ལྡོག་གོ། །དེས་ན་བརྟེ་
བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་
ཅིང་ཚད་མེད་པ་འབྱུང་མི་བྱས་སོ་ཞེ་ན།

འབད་ལ་སྟོས་ཕྱིར་མི་བརྟན་ཕྱིར། །

སྤྲོད་འབྱུང་བསྐྱེད་ཕྱིར་དཔེར་མི་རུང་། །

མཚོངས་པ་ནི་ལྷུས་གྱི་སྟོབས་ཡིན་པས་ཚད་ཅན་ཡིན་ཏེ། བད་ཀན་ལ་

སོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཚོས་དག་ནི་རང་ལ་གཏུག་མར་གནས་པའི་སྟོབས་ཉིད་
 དུ་མཐར་ཐུག་ནས་གནས་སོ། །དེས་ན་མཚོངས་པ་ལས་མཚོངས་པ་གཞན་
 མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པའི་མཚོངས་པ་མི་གྲིད་དོ། །བརྗེ་བ་དང་
 ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་པས་ཚད་མེད་པར་བསྐྱེད་ཅུས་
 ཏེ། བརྗེ་སོགས་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་བྱུང་པར་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཤིང་དང་མེའམ་
 དངུལ་ཚུ་དང་གསེར་རམ་ས་བོན་ལས་ས་བོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕེལ་བ་
 བཞིན་འོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། མཚོངས་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་དང་བོ་མ་སྦྱོང་བའི་དུས་
 བས་ཕྱིས་སྦྱོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །མཚོངས་ཅུས་པ་མིན་ཏེ་དཔེ་བད་ཀན་སོགས་ལུས་ལ་
 མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཕྱིས་རྩོལ་བས་རིམ་གྱིས་མི་མཐུན་
 པ་སྐྱེ་བ་སོགས། །བསལ་ན་མཐའ་མེད་དུ་མི་མཚོངས་པར་རང་སྟོབས་ཉིད་དུ་གནས་
 པའི་ཕྱིར་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སེམས་ལ་བརྗེ་སོགས་གོམས་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་། །གོམས་
 རྒྱུན་དང་མ་བལ་ན་རང་གི་དང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། །དཔེར་ན་མེ་ལ་སོགས་
 ལས་ཤིང་དག་དང་། །དངུལ་ཚུ་དང་ནི་གསེར་སོགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་
 པ་སྟར་སོ། །ཡང་ཚུ་བསོལ་ཀྱང་མེར་མི་འགྱུར་བའང་དཔེ་མ་ཡིན་ཏེ། །འབར་
 བའི་སྡོན་དུ་ཉེན་མི་བཏེན་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། །མེར་འབར་བའི་རང་
 བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ནས་ལ་འབད་ཀྱང་སྐྱེ་བུ་ལྷུ་གུའི་མི་འབྱུང་
 བ་བཞིན་འོ། །སེམས་ནི་བརྗེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ་བྱུང་
 ཤིང་བསྐྱེད་པས་མེར་འགྱུར་བ་བཞིན་འོ། །དེའང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལྷིང་རྗེའི་

རང་བཞིན་ནི་དེ་འདྲའང་མ་ཡིན་ཏེ། །མཚངས་པ་དེ་ལ་སྐྱོད་འདོགས་པར་བྱས་
 པའི་ཚོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས། །འདྲ་པར་བྱི་མ་དག་ལ་ནི། །མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་བསྐྱབ་
 པའི་བྱས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། །ཚུ་ནི་ཉལ་དུ་ཚུའི་ཚོད་ཀྱི་ཉེན་ཚུ་དེ་གནས་པ་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་གསེར་གྱི་སྲ་བ་ལྡོག་པ་
 ཡང་དཔེ་མ་ཡིན། །སྤྱིར་ནད་གསོ་བ་ལྟར་གཉེན་པོའི་རིགས་གཉིས་ཏེ་སྤར་
 ལྡོག་པ་དང་མི་ལྡོག་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བད་ཀན་ལས་སེུ་འབྱུང་ལྡོག་
 བ་དང་། །ཞེ་སྤང་ལ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། །གསེར་ལ་མེ་ལ་སོགས་པ་
 སྤར་ལྡོག་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ། བད་ཀན་ལ་འཇུ་སྐྱབ་དང་། །ཉེན་མོངས་
 པའི་གཉེན་པོར་སྤོང་ཉིད་དང་། །ཤིང་མེས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤར་
 མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། །སྤར་མི་འབྱུང་བ་འཇུར་བར་བསྐྱེད་པ་མེ་
 དང་ཤིང་ལྷ་སྤུ་འགའ་ཞིག་དང་ནི། །ལ་ལར་སྤར་ཡང་འཇུར་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
 གསེར་ལྷ་སྤུ། །འགའ་ཞིག་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དཔེར་ན། །ཤིང་དང་གསེར་ལ་
 མེ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། །བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཉེས་པ་རྣམ་པར་འགགས་
 པའི་སེམས་རྒྱུད་ནི། །གསེར་གྱི་སྲ་བཞིན་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། །བདག་མེད་རྟོགས་
 པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ལྷུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཉེན་པོ་དང་འབྲེལ་བར་མེད་དེ། །མི་དང་བཟའ་
 བའི་ཐལ་བ་ཤིང་དུ་མི་ལྡོག་པ་བཞིན་དུ་མ་ངེས་པའི་བྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། །འཕོར་
 བའི་ཉེར་བར་འཚོ་བ་མེད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་དོན་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་
 དང་། །སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཉེས་པའི་གཉེན་པོར་ལྷུར་པ་དེ་ལ་བྱིར་ལོག་གིས། །འབད་

དུ་བྱིན་ཀྱང་སྐར་མི་སྐྱོགས་ཏེ། །སྐོ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེའི་སྐྱོགས་སུ་འཛིན་
པའི་སྐྱེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་སྲིད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། ཚྱོད་
པ་དགོད་ན།

སྣོང་ཉིད་སྣོང་རྗེ་གོམས་པ་ལས། །

དེ་ཡི་ངང་དུ་འགྱུར་སྲིད་མོད། །

ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཐའ་མེད་སྲིད། །

ཀུན་མཁྱེན་བསྐྱབ་པ་དཀའ་ཞེས་ཟེར། །

ལྷ་སྟེགས་འགའ་ཞིག་སྣོང་ཉིད་མཐོང་བས་འཁོར་བར་མི་སྐྱེ་བ་དང་། སྣོང་རྗེ་
གོམས་པས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཀྱང་
ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་ཤེས་བྱ་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁའི་
མཐའ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་བཞིན་ལོ། །དེ་མི་ཤེས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པར་མི་འགྱུར་ལ་ཤེས་ན་ལོག་ཤེས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་
པའི་སྐྱེར་རི་བོང་གི་རྒྱ་མཐོང་བ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན།

འདིའི་ལན་ལ་དགོས་པའི་དོན་ཀུན་ཤེས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
དང་། ཤེས་བྱའི་དོན་ཀུན་ཤེས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི།

གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱེ་བ། །

ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་ཏེ་ཀུན་ཚོགས་བཞིན། །

འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་གི་རྒྱ་འབྲས་བདེན་པ་བཞི་ལ་མི་བསྐྱེ་བར་ཚད་མས་
 འབྲུབ་པས་དགོས་པའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གྲུབ་
 རྟེ། མི་ཀུན་ཚོགས་སྣམ་ཀུན་ཚང་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་འགྲེལ་
 ལས། སྒྲང་བྱ་འགོག་བདེན་ཐབས་ལམ་བདེན་བཅས་པ་དང་དོར་བྱ་སྐྱུག་ཀུན་གཉིས་
 བཞི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་དང་བཅས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིག་མཛད་པ། །གང་
 ཡིན་པ་དེ་སྐྱེས་བྱ་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་འདོད་ཀྱི། །དེ་ལས་གཞན་སྐོག་ལྷན་ཐམས་ཅད་
 རིག་པར་མཛད་པ་ལོན་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་འདིས་རིང་པོ་མཐོང་ངམ་མིན་ཡང་
 ཏུང་། །འདོད་པའི་དེ་ཉིད་བདེན་བཞི་མཐོང་བ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདོད་
 དོན་མ་ཤེས་ཀྱང་རིང་པོར་མཐོང་བ་ཚད་མ་ཡིན་ན། །ཚུར་ཤོག་བྱ་རྒྱུ་དང་མཁའ་
 འགོ་སོགས་སློབ་དཔོན་ཏུ་བསྟེན་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྒྱན་མཛད་
 པས་ཀྱང་། །གནས་སྐབས་མཐོ་རིས་དང་ནི་མཐར་ཐུག་བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ། །དི་ལྟ་བ་
 བཞིན་ཏུ་ནི་མཁྱེན་པས་ན། །སྐྱེས་བྱ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་མཁྱེན་པ་ཅམ་གྱིས་
 ནི། །སྟོན་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་འདོད། །ཅེས་བཤད་པའང་དེ་
 ཡིན་ནོ། །

དགོས་པའི་དོན་ཀུན་ཤེས་པ་ལ། །

མཁའ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཞེས་ཟེར། །

ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་ཉན་པ་ལ། །

བ་ལང་མེད་ཀྱང་སྒྲོན་མ་ཡིན། །

བར་རྒྱབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

དེས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པས་དེའི་ཐབས་ཀྱི་མཁྱེན་པས་
 ཚོག་མོད། ཉེ་བར་མི་མཁོ་བ་སྲིན་བྱའི་གྲངས་དང་རྩལ་ཕྱན་གྱི་གྲངས་ལ་
 མོགས་པ་མཁྱེན་ཡང་ཅི་དགོས། བད་གསོ་བ་ལ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་པས་ཚོག་
 མོད། བ་ལང་གི་སོ་མི་ཤེས་ཀྱང་སུ་ཞིག་སྤོང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྒྱུ་མཚན་དེའི་
 ཕྱིར་ཐར་བ་དོན་གཉེར་ཅན་དེ་ཡི་བསྐྱབ་བྱ་བུ། །ལྟར་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ལ་ཡོད་པ་
 དེ་རྣམ་པར་དབྱུང་པར་བྱའི། །སྒྲོན་པའམ་བཤེས་གཉེན་འདི་ཡིས་སུས་ཀྱི་སྲིན་བྱའི་
 གྲངས་མཁྱེན་པ། །དེ་ལ་ཐར་བ་དོན་གཉེར་མཁན་པོ་དང་ལ་འགར་ཡང་ཉེར་མཁོ་
 མེད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཀྱང་མཁྱེན་པའི་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་འགོག་གམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་ཤེས་པས་ཚོག་
 གི་མི་མཁོ་བ་རྩལ་ཕྱན་གྱི་གྲངས་མཁྱེན་ཡང་ལེགས་མ་མཁྱེན་ཡང་སླ་ཞེས་
 བཏང་སྒྲོམས་སུ་འདོག་སྟེ། བད་གསོ་བ་ལ་སྒྲུབ་ཤེས་པས་ཚོག་གི་གཞན་
 བཏང་སྒྲོམས་སུ་འདོག་པ་བཞིན་ལོ། །རྒྱན་མཛད་པས། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་རིག་པར་མཛད་པ་ཡི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འགོག་པ་མིན། །དེད་ཀྱིས་
 ཤེས་པར་མི་རུས་པས། །ཚོག་ཤེས་པར་ནི་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 པའང་དེ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཡང་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིས། །

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གྲུབ་པ་ཡིན། །

ཡང་ན་ཞེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་སྟེ། གང་སྲ་
 ཞིང་དཀའ་བ་མཐོང་བ་དེས་ཡིད་གཏང་ན་རགས་ཤིང་སླ་བ་མཐོང་སྟེ། ཉི་
 ཟེར་གྱི་རྩལ་མཐོང་བ་དེས་ཡིད་གཏང་ན་བུམ་པ་མཐོང་བ་བཞིན། ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་སྲ་ཞིང་དཀའ་བ་བདེན་པ་བཞིན་དོན་གཟིགས་སོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལྷང་བྱ་འཕོག་བདེན་དང་
 དོར་བུའི་སྣུག་བཟུལ་བདེན་པའི་དེ་ཉིད་ནི། རབས་ལམ་ཀུན་འབྱུང་དང་བཅས་པ་
 རབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིས། རྒྱོག་གྱུར་གཙོ་བོའི་དོན་བདེན་བཞིན་གླང་དོར་ལ་མི་བསྐྱེད་
 ཟུར། རྟེན་ལས་གཞན་པའི་རྒྱོག་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་མི་བསྐྱེད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྟེན་བྱ་གཞན་ལ་ཉེ་བར་མི་མཁོ་བའི་ཟུར།
 ཐུགས་མི་གཏོང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཐམས་ཅད་
 ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཟུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས་གང་རུང་གཅིག་མ་མཁྱེན་
 ཡང་དེ་དང་འཚམ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་རྣམས་པས་ཐམས་ཅད་མཁོ་
 བའི་ཟུར་ཐུགས་མི་གཏོང་བ་མི་སྲིད་དོ། རྟེན་ཐམས་ཅད་མཁོ་རྒྱ་མེད་པར་
 བཤད་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། རང་དོན་ལ་མི་མཁོ་ལ་གཞན་དོན་ལ་མཁོ་
 བ་ལ་དགོངས་པས་མི་འགའ་ལོ། རྟེན་ལ་དོན་དམ་པར་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་

ཡིན་པས་འཇུལ་སྒྲུང་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། ལུལ་ཅན་ཤེས་པ་གནས་མ་
གྱུར་པར་ཤེས་ན་འཇུལ་པ་ཡིན་ཡང་། གྱུར་པ་ན་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་ཚམས་པར་
འཇུལ་པ་ཡིན་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པོ་ཞེས་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་བརྗོད་རྒྱུ་ཡང་། །

མེ་ལོང་ནང་དུ་ཅིག་ཆར་འཆར། །

དེ་བཞིན་ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་པ། །

མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཁྱེན། །

བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱོག་ཕྱོགས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་
མཚན་ཉིད་ནི།

འཇུལ་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །

མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ཉིད་དུ་འདོད། །

མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། ཤེས་པ་འཇུལ་པ་ལ་སྒྲུང་བའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་ན།

དེ་ལ་རྟོག་པ་རྟོག་མེད་གཉིས། །

རྟོག་མེད་ལ་ཡང་ཡིད་དབང་གཉིས། །

རྟོག་པ་གསུམ་ཡིན་དུག་བཤད་པ། །

ལོག་ཉོག་བསྐྱོག་གྱིར་བྱེ་སྟེ་གསུངས། །

ཉོག་མེད་གཉིས་ནི་ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་ལ་སོགས་པ་དབང་ཤེས་འཇུག་པ་
 དང་། མི་ལམ་གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཤེས་འཇུག་པ་ལོ། ཉོག་པ་གསུམ་
 བྱི་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། འཇུག་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་རྗེས་
 སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །དྲན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱལོ། །ཞེས་བྱུག་ཏུ་བྱེ་བ་
 ལ་སྤྲིག་རྒྱ་ལ་རྒྱུར་འདྲིན་པའི་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ནི་དོན་གཞན་ལ་རྩོམ་འདོགས་པ་
 དང་། བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟོག་པའམ་སྤྱི་འདྲིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་
 བརྟེན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་སྤྱི་རོལ་པས་དབང་ཤེས་སུ་འདོད་པས་དེ་དགག་
 པའི་གྱིར་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ལ། རྗེས་དཔག་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་ཉོག་པ་གཉིས་ཉགས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སྟོག་གྱུར་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་
 པས་ཡིན་ལ། དྲན་དང་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཉོག་པ་གཉིས་མངོན་སུམ་
 དང་། ཉགས་གཉིས་ག་ལ་མ་སྟོས་པ་ཡིན་ལོ། །དེའང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། མངོན་
 སུམ་ལྟར་སྤང་རྣམ་པ་བཞི། །བུམ་པའི་སྤྱི་འདྲིན་ལྟ་བུ་སྟེ་བརྟེན་ཅན་དང་། སྤྲིག་རྒྱར་
 རྩོམ་འདྲིན་ལྟ་བུ་དོན་གཞན་ལ་རྩོམ་འདོགས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་སྟོ་ལྟ་བུ་སྟོག་གྱུར་དོན་ཅན་
 ཉེ། ཉོག་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། ཉེན་བདག་ཕྱེན་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་
 བ་ཅན། །རབ་རིབ་དང་ཟླ་གཉིས་སྤང་བ་སོགས་ཉོག་པ་མེད་པ་ཅིག་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་ཚད་འབྲས་གསུངས་པའི་སྤྱིའི་དགོས་པ་ནི་སྤྱི་རོལ་པས་བྱ་བྱེད་
 རྗེས་གཞན་བྱེད་འདོད་པ་འགོག་པའི་ཆེད་དང་སོ་སོའི་དགོས་པ་ནི་རང་སྟེ་ཁ་ཅིག་དབང་ཤེས་ལ་

དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བ་དང་རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པ་འགོག་པའི་ཚེད་ཚད་འབྲས་གཉིས་
གསུངས་སོ། །ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྐབ་བྱེད་བརྟན་པའི་
སློབས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་དེ་ཚད་མའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་ལོ། །

གསུམ་པ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་།
རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་གཞན་ལུགས་དགག་
བ། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་པ་ནས་བྱེ་སྐྱའི་བར་གྱིས་བྱ་བྱེད་རྗེས་གཞན་དང་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་
བརྐྱེད་བྱ་བྱེད་བྱེད་དང་སློ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་འདོད་པ་འདྲ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་
པར་ནི།

ལྟ་དང་ངེས་པ་ཚད་འབྲས་དང་། །

ལྟ་སྟེགས་དཔྱོད་པ་བ་དོན་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་མར་དོན་སྣང་བའི་ཤེས་
པ་རྟོག་མེད་ཚད་མ། དེའི་འོག་ཏུ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ངེས་པའི་རྟོག་
པ་ཚད་འབྲས་བུ་འདོད་དོ། །རི་རྒྱད་དུ། དང་པོ་ཡོད་པའི་ལྟ་བ་པོ། ཤེས་པ་
རྟོག་པ་མེད་པ་ཅན། བྱིས་པ་རྒྱུ་དང་སྐྱུགས་པ་སོགས་ཀྱི་སློ་འདྲ་བ། །དག་
པ་དངོས་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། །དེ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་སློ་
གང་གིས། །དངོས་ཚོས་རིགས་ལ་སོགས་རྣམས་སྟུ། །སློ་ནི་ཞེན་པར་བྱེད་པ་
གང་། །དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅིས་ཟེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། དོན་
དང་མི་འདྲ་ན་དོན་ལ་ལྟ་བར་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཕྱད་དང་དོན་རྟོགས་ཚད་འབྲས་འདོད། །

རིག་པ་ཅན་དབང་པོ་དང་དོན་སྤྲད་པ་ཚད་མ་དེ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་
བུར་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དབང་པོ་དང་དོན་གང་དང་སྤྲད་པ་ལས་སྐྱེས་
པའི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་བའང་མི་
འཐད་དེ། མིག་གི་དབང་པོ་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དང་སྤྲད་པས་གཞུགས་
རྟོགས་ཆེ་བའི་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱེར་ལོ། །

བྱད་པར་བྱད་པར་ཅན་དེ་སྟེ། །

བྱེ་བྲག་པ། ཚིག་གི་དོན་དུག་ལས་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་བྱད་པར་འཛིན་
པ་ཚད་མ། བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་རྟོགས་པ་འབྲས་བུར་
འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལ་རྣམས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། ཚད་འབྲས་གཉིས་ལྷལ་ཐ་དད་ན་ཡོན་ཏན་གཞལ་
བས་རྣམས་རྟོགས་པར་མི་འཐད་དེ། ལྟོན་པོ་གཞལ་བས་སེར་པོ་བཞིན་ལོ། །

ལ་ལ་དབང་ཤེས་ཚད་འབྲས་འདོད། །

ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟེ། བ་ནི། དབང་པོ་ཉིད་ལྷལ་རྣམས་འཛོག་གི་ཚད་མ་དེ་
ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་འབྲས་བུར་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། མིག་གིས་གཞུགས་
རྟོགས་མཐོང་རྟེན་བཅས། །དེ་ལ་རྟེན་པའི་རྣམས་ཤེས་མིན། །ཀྱང་སྐྱེར་བར་
དུ་ཚོད་པ་ཡི། །གཞུགས་རྣམས་མཐོང་བ་མིན་སྐྱེར་ལོ། །ཞེས་ཟེར་བའང་མི་
འཐད་དེ། དབང་པོ་ཅོམ་སྟེ་སེར་སོགས་ཀྱི་དོན་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་

པས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་རུས་ཅིང་བེམ་པོས་ཡུལ་རིག་པ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ཚད་འབྲས་ངོས་གཟུང་བ་ནི།

དེས་ན་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི།

རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ལ་ཚད་འབྲས་བཞེད། །

དེ་ཡང་གཞལ་བྱ་ནི། ཡུལ་ཅན་ཚད་མའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་གཞི་སྟེ་སྟོན་པོ་ལྟ་བུའོ། །འབྲས་བུ་
ནི་བྱེད་པ་དངོས་ཏེ་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚད་མ་ནི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཏེ་སྟོན་
པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་ན་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་རྒྱ་
འབྲས་ཡིན་གྱི་ཚད་འབྲས་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དང་འཇུག་
དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཚད་མ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ། དེས་ན་འབྲས་བུ་དོན་རྟོགས་དེ་
ཚད་མ་དོན་འཇུག་པ་ལས་གཞན་མིན་པའི་བྱིར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཚད་མ་དང་
འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གཞག་འཛོག་ཅན་ཡིན་པར་ཡང་། །དོན་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་
པ་མེད་པས་རང་ཉིད་བྱེད་པ་སོ་མིན་ན་ཡང་། །ཤེས་པ་དོན་འཇུག་བུ་དེ་ཡི་དབང་
གིས་དོན་རྟོགས་པ་དེར་བཞག་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་དང་སྦྱར་ན།

དེ་ལ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་ནི། །

རྣམ་གཞག་གྲུབ་མཐའ་པལ་ཆེར་མཐུན། །

བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱ་བ་རང་རིག་མི་འདོད་མོད། །རང་རིག་འདོད་པའི་སྟེ་པ་ཐམས་

ཅད་མཐུན་ན། རང་གཞུང་གྲུ་མེད་བར་སྐྱེས་པ་ཚད་མ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་
པའི་ཐ་སྐྱད་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མདོ་སྐྱེ་པའི་ལྷགས་ལ་འདོད་ཆགས་
སོགས་གཞུང་གྲུ་མེད་པ་ན་དེ་ཉམས་སྲུ་མེད་པའི་ཚོར་བ་སྣེ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་སྲུ་བཞག་
པ་བཞིན་དུ། ཁེམས་ཚམ་པའི་ལྷགས་དེར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལྷུལ་དུ་བཞག་
པ་ན། །རང་གཟུང་རྣམ་གཞུང་གྲུ་དང་འཇལ་བྱེད་དེ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་དང་དེ་ཉམས་
སྲུ་མེད་པའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་གནས་པ། །འདི་ནི་སྐྱོ་གྲུན་ལ་སྐྱུར་བར་བྱ་སྟེ་རང་
རིག་མཚན་ཉིད་པའི་འབྲས་བུར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་
དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་མི་མཚུངས་ཏེ།

དོན་རིག་སྐྱེ་བས་རང་རང་གི། །

ལུབ་མཐའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚད་འབྲས་འཛོག།

བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱེ་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐུག་པུད་སྣང་བའི་དོན་དངོས་གཞུང་
བྱ། དབང་སོས་དོན་མཐོང་བ་ཚད་མ། དོན་རྟོགས་མཚན་ཉིད་པའི་ཐ་སྐྱད་
འབྲས་བུར་སྐྱེ་བས་གཞུང་གྲུ་དང་ཚད་འབྲས་གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་
པར་འདོད་དོ། མདོ་སྐྱེ་པས་དོན་རྟོག་ན་མོ་གཞུང་གྲུ་དོན་དང་འབྲས་བུར་སྐྱེས་
པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། དོན་རྟོགས་བརྟག་པའི་ཐ་སྐྱད་འབྲས་བུར་འདོད་པས་
གཞུང་གྲུ་དང་ཚད་འབྲས་གཉིས་དུས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ནོ། །ཁེམས་ཚམ་
པའི་ལྷར་ན། དོན་སྣང་གི་སྐྱོ་གཅིག་ལ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཚད་འབྲས་གཞུང་གསུམ་འཛོག་པར་མི་
འགལ་ཏེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་རིག་པ་དག་འོན་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མིན་

ཡང་དེ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཞལ་བྱ་དང་། །འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་དང་འབྲས་
 བྱར་གནས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི། །ཤེས་པ་འཇལ་འོ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་
 བྱས་པ་ལས་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྣམ་བཅས་
 པའམ་རྣམ་བདེན་པ་དག་གཟུང་བར་སྤང་བའི་རང་རིག་གཞལ་བྱ། དེ་འཇིན་
 པར་སྤང་བ་ཚད་མ། རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བྱར་འདོད་པས་གཞལ་
 བྱ་དང་ཚད་འབྲས་བདེ་སྦྱུག་ཚུང་བ་ལྟར་དུས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་
 འོ། །རྣམ་རྒྱན་པ་དོན་དུ་སྤང་བའི་སྦྱོ་བཏགས་གཞལ་བྱ་དེ་འཇིན་པའི་ཤེས་
 པ་ཚད་མ། རང་རིག་བཏགས་པ་པའི་ཐ་སྦྱད་འབྲས་བྱར་འདོད་པས་གཞལ་
 བྱ་དང་ཚད་འབྲས་གཉིས་སྐྱ་སོགས་སྤང་བ་ལྟར་གཅིག་པ་བཀག་པར་འདོད་
 འོ། །དེ་ལྟར་སྐབ་མཐའ་བཞི་ལས་སློབ་དཔོན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་
 ཅན་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་མཛད་ལ། །ཤེས་བྱ་ནང་ལ་འཇུག་པ་ན་རྣམ་མེད་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་སོ། །གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་། དོན་དམ་པར་རང་རིག་ཚད་འབྲས་ཡིན་
 ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་ན། །རང་རིག་
 འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཐ་སྦྱད་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་
 མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན། དོན་རིག་ཚད་འབྲས་ཡིན་ཏེ། དོན་སྤང་དེ་ཐ་སྦྱད་དུ་དོན་དུ་
 འཇོག་ཅིང་དཔྱད་ན་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་
 རིག་འདོད། ཅེས་གསུངས་ལ། གང་ལྟར་ཡང་སློ་རྒྱུ་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་
 རིག་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན་ཡང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །དོན་

སྣང་གི་ཤེས་པ་དང་དེ་ལ་སྣང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་རྟེན་སྒྲོལ་གཉིས་ཅན་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དོན་ཤེས་པ་དང་སྒྲོལ་གཉིས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ལ།
རྣམ་རིག་ལྟར་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་དོན་
སྣང་གི་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པས། སྒྲོ་
གཅིག་ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པས་ཡུལ་དང་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་སོ། །ཁོ་
པོ་ཅག་ཀྱང་ཚོས་གྱི་གྲགས་པའི་ཚུལ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ། །འོད་པལ་
ཆེར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་མོད། དེ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་གྱི་
རིགས་པ་མ་ཤེས་པར་བྱད་དོ། །

ད་ནི་བཤད་པའི་སྐབས་བདེ་བས་གཉིས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་
འབྲས་བཤད་ན། གཉིས་ལས་དང་པོ་དོན་རིག་པའི་ལྷགས་ནི།

- མེ་ཡི་རང་མཚན་གཞལ་བྱ་ལ།
- དུ་བ་ལས་བྱུང་གཞན་སེལ་སྟོ། །
- ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་དེ་རྟོགས་པ།
- འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་མཁས་རྣམས་བཞེད། །

གཞན་སེལ་ལ་དོན་རང་མཚན་གྱི་མེར་འབྲུལ་པ་གཞལ་བྱ། དུ་བའི་རྟགས་
ལས་དེ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཚད་མ། དེ་ལས་མེའི་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་རྗེས་
དཔག་གི་ཐ་སྙད་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་ལ་ཁ་ཅིག་འབྲས་བུའི་རྟགས་མི་
སྲིད་དེ། ལ་ལ་དུ་བ་མཐོང་བའི་ཚེ་ལ་རྒྱབ་ན་མེ་ཡོད་ན་ཤེས་པ་མེད་པའི་
ཡུལ་ཡིན་པས་བེམ་པོར་འགྱུར་ལ། མེ་མེད་ན་རྟགས་ལ་སྣོས་པ་ལོག་ཤེས་
སྲུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ད་ལྟར་མེ་མེད་ཀྱང་དུ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལ་བྱིས་
སྦྲིས་བྱས་བྱིན་པ་ན་མེར་སྣང་བ་སྦྱི་བ་འདོད་ན་ནི་དུ་བ་རྒྱ་དང་མེ་འབྲས་
བུར་འགྱུར་བས་རྒྱ་འབྲས་གོ་བརྒྱུག་པ་མི་སྲིད་ལ། དེས་ན་སེམས་ཅམ་པའི་
འབྲས་རྟགས་ལ་ཚད་འབྲས་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན།

མེར་སྣང་བག་ཆགས་སྦྱིང་པོ་ལས། །

དུ་བར་སྣང་བའི་བག་ཆགས་སྦྱི། །

དེས་ན་སྦྲིས་བྱ་མི་བསྐྱུ་བ། །

རྗེས་དཔག་ཡིན་ཞེས་མཁས་རྣམས་བཞེད། །

དུ་བར་སྣང་བའི་སྦྱིང་རྒྱ་མེད་སྣང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་ཅན་དེ་དང་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཞན་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་བག་ཆགས་གསལ་
བར་སང་པ་ཅན་སྟེག་པའི་དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་མེར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་བསྦྱེད་
པར་རྣམས་པ་དཔོག་ལ། དེས་སྦྲིས་བྱ་མི་བསྐྱུ་བས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་རྗེས་
དཔག་གྲུབ་པོ། །སྦོབ་དཔོན་ཤུག་སྦོ་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་མེ་དཔོག་པ་ན་
ད་ལྟར་བ་ཡིན་ལ་སེམས་ཀྱི་མེ་དཔོག་པ་ན་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཅིང་། གཤགས་
མེད་ན་མི་བསྐྱུ་བ་གཉིས་ཀ་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་མེར་སྣང་བའི་སྦོ་བྱེད་

ལྷན་པའི་ཤེས་པ་ལས་དུ་སྣང་གི་སྣོ་སྣེ་བས་དུ་བར་སྣང་བའི་སྣོ་མེ་ལས་སྣེ་ཞེས་
 བརྗོད་གྱི་མེ་དངོས་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུའི་ཚོས་དཔོག་པའི་འབྲས་
 ཉགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་དོ། །ནང་གི་ལུགས་འདི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སེམས་
 ཚམ་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བས་མེ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་དེ་ལའང་དུ་བར་སྣང་བའི་སྣོ་
 ཉགས་ལ། །གཞི་འགར་མེ་སྣང་གི་བག་ཆགས་གསལ་བར་སང་པ་ཅན་གྱི། །མེར་སྣང་
 བ་ཡི་སྣོ་ཉིད་ནི་འབྱུང་ཅུང་། །རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་དང་མེར་སྣང་ད་ལྟ་
 བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་རྒྱུད་དེར་མེར་སྣང་བསྐྱེད་པར་རུང་བའི་བག་ཆགས་
 གྱི། །སྣོང་པོ་ཅན་དེ་ཉིད་གྱིས་དུ་བར་ནི། །སྣང་བའི་སྣོ་ནི་གསལ་བའི་རྒྱན་བྱེད་
 པ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་མེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་བའི་རྣམ་གཞག་ཅུང་བ་ཡིན་ཞེས། །མཁའ་
 པ་སེམས་ཚམ་པ་རྣམས་ལ་བརྟུན་པའི་ལན་འདི་ཡོད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །

ཚད་མ་རིགས་པའི་གཉེར་ལས། མངོན་སུམ་བརྟགས་པའི་རབ་དུ་བྱེད་
 པ་སྣེ་དགུ་པའོ། །།

རང་དོན་རྗེས་དཔག་

གཉེས་པ་རྗེས་དཔག་བཤད་ན།

རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉེས་རང་དོན་ནི། །

ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། །

རྗེས་དཔག་རྣམ་པ་གཉེས་ཏེ། རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་རང་
དོན་ནི་རྗེས་དཔག་མཚན་ཉིད་པའོ། །དེ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་
དང་། དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་གཉེས་ལས། དང་པོ་ནི།

ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའོ། །རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་
མཚན་ཉིད་ལོག་པ་མི་དགོས་ཏེ། རྣམ་གཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉེས་པ་ལ་གཉེས་ཏེ། གང་གིས་རྟོགས་པའི་རྟགས་དང་། དེས་རྟོགས་
པའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གཉེས། རྟགས་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་ངོས་གཟུང་བ། དེ་
ལ་ལྟོས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བའོ། །ལྟོས་གཞི་ལའང་། ཚུལ་དང་པོའི་
ལྟོས་གཞི་ཕྱོགས་དང་། རྗེས་སུ་འགོ་ལྡོག་གི་ལྟོས་གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་དང་། དེ་དག་ལྟོས་གཞིར་འདོག་པའི་འཐད་པ་སྟེ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ལའང་གཉེས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་བྱའི་སྐྱ་དོན་རྒྱིར་བསམ་པ་དང་། ལྷན་ས་
སུ་བབ་པའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྗེས་སུ་

དཔག་པའི་སྐྱ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ། གང་དུ་འཇུག་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་ངེས་པ། ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

ཕྱོགས་ནི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི།

ཚོགས་པ་བརྗོད་ལ་དངོས་མིང་ཡིན།

དེ་ཡི་ཕྱོགས་རེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

ཡ་གྲུལ་གཉིས་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག།

རྟོག་གའི་གཞུང་ལས་ཕྱོགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ཞེས་གང་
འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཅན་གྲངས་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ལ་དེ་དག་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡང་
གསུམ་སྟེ། ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་གཉིས་ལ། བཏགས་
མིང་དུ་འཇུག་ལ། དེ་དག་གི་ཚོགས་དོན་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་སྟེ། ཕྱོགས་
ཀྱི་སྐྱང་པོས། ཏྲགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་དངོས་མིང་ཚོགས་པ་ཉིད། །ཡིན་ཕྱིར་ཚོས་
དང་ཚོས་ཅན་རེ་རེ་བ་དག། །གཙོ་བོ་དངོས་མིང་འཇུག་པའི་ཡུལ་མིན་ཡང་དེའི་
ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་བཏགས་པའི་མིང་དུ་འདོགས་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་སྐྱབ་བཏགས་
མིང་དུ་འཇུག་པར་སྟོབ་དཔོན་ཚོས་གསུངས་ཀྱིས། ཕྱོགས་ནི་ཚོས་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི། འདིར་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་
དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། རིས་མཐུན་
པ་ལ་ཡོད་པ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཚོས་ལའང་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པར།

གཏན་ཚིགས་བསྐྱབ་བྱེད་རྗེས་འགོ་བ། །བསྐྱབ་བྱ་མེད་ན་མེད་པ་ཉིད། །ཅིས་གསུངས་ལ། ཚོགས་དོན་ལ་དངོས་མིང་ཏུ་འཇུག་པའང་། རྒྱགས་ཚིག་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱགས་ཀྱི་ཚིག་བརྗོད་པ་ཡིས་ཀྱང་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་དེ་གཏན་ཚིགས་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། སྐྱའི་དོན་ངེས་པ་ལ་གྲགས་པ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྒྱགས་ཚོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཚད་གཞི་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་སམ། བསྐྱབ་བྱེད་ཚོས་ཀྱི་ཚོས་སམ། དེ་དག་གི་ཚོགས་དོན་གྱི་ཚོས་ཡིན་ཞེས་འཇུག་པ་འཚོལ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་ཐམས་ཅད་སྐབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྐྱའི་འཇུག་པའི་སྐབས་གསུམ་ལས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་འཇུག་ལ། རྗེས་འགོ་དང་ཕྱོག་པའི་བྱབ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཚོས་ལ་འཇུག་ཅིང་བསྐྱབ་བྱ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཚོགས་དོན་ལ་འཇུག་པས་མི་འཇུག་ཏེ། སེན་རྒྱ་པའི་སྐྱ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ཞེས་བྱ་བ། །ཁ་ཅིག་རྟགས་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་དང་། མཚན་བྱ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཟེར་གྱི་ཚུལ་དང་པོ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་སྐྱ་ཚུལ་དང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་

སྐབས་ཡིན་པས་འཇུག་པ་འཚོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྐབས་ཞེས་པ་ནི་ཚུལ་དང་པོ་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། ཚུལ་དང་པོ་དེ་གྲུབ་ན་གཏན་ཚིགས་གྲུབ་པ་དང་། མ་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་ཅེས་
 ཟེར་བས་གྲགས་པས་ཉེ་བ་དང་། འདིར་ཚུལ་དང་པོ་གཏན་ལ་འབབས་པ་
 ཡིན་པས་སྐབས་ཀྱི་ཉེ་བ་ཡིན་ལོ། །ཚོགས་རྒྱ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དེ་དག་གསུམ་པོར་
 རེ་རེ་ལའང་སྐབས་གསུམ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་བྱའི་འབྲེལ་
 པ་གཏན་ལ་འབབས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་རིག་པ་དང་། མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་བ་སྟེ་དུ་བྱེད་པའི་སྐབས་སོ། །དེ་དག་དཔེར་བརྗོད་པ་
 ཤེས་པར་སྒྲུབ་ཏེ། དེ་ལྟར་དགུ་སྟུགས་ཡོད་པའི་ཚོགས་བཏགས་པ་བ་གཉིས་ཀྱི་
 སྐབས་དང་པོ་ལ་བརྟམ་མིང་འཇུག་ལ། སྐབས་བྱི་མ་གཉིས་ལ་རང་མིང་གིས་
 བརྗོད་དེ། ལྟར་བརྟམ་བཏགས་པ་བྲན་པར་བྱེད་ཅིང་གསར་དུ་བཏགས་པ་ལ་
 མི་སྟོས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བའང་དེ་ལྟར་མ་ངེས་ཏེ། གྲགས་པའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་སྐབས་ཡིན་ན་གང་ལྟར་ཡང་གོ་བས་བསྟན་བཅོས་ཚེན་པོ་རྣམས་ལས་
 ཅི་རིགས་སུ་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རི་ལྟར་འཇུག་པའི་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་
 མིང་བཏགས་མིང་གི་བྱུང་པར་དང་། དངོས་དང་བཏགས་པའི་ཚོས་བསམ་
 པའོ། །དང་པོ་ནི།

བརྗོད་པར་འདོད་པས་སྟོན་སྦྱར་བ། །

དེ་ཉིད་གོ་བ་དངོས་མིང་ཡིན། །

དེ་བརྟེན་རྒྱ་མཚན་འགའ་ལས་གཞན། །

རྟོག་པས་བཏགས་པའི་མིང་དུ་འདོད། །

དོན་ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་མིང་གང་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དགོས་པ་དང་
 རྒྱ་མཚན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་འདོད་རྒྱལ་བས་ཐོག་མར་བརྟེན་བས་དེ་ནི་
 དངོས་མིང་ཡིན་ཞིང་། དེས་དོན་གོ་བ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་ལ།
 གཞན་ལ་གྲགས་པའི་མིང་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་ལ་
 རྟེན་བ་བཏགས་མིང་ཡིན་ཞིང་དེས་དོན་གོ་བ་ཡང་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་
 པར་འཆར་ཏེ། དཔེར་ན་ལོག་སློག་ཤལ་ཅན་ལ་བ་ལང་དུ་བཏགས་པ་དངོས་
 མིང་དང་། མི་སྐྱེན་པོ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་དེ་དག་
 ལ་བརྟེན་འདོགས་པ་དང་དོན་གོ་བའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་ཚང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་
 ལས། བམིན་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་པར་བ་ལང་འཛིན་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་བ་
 ལང་གི་མིང་དང་པོ་ཡི། །བརྟེན་ཡི་སྟོན་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་མིང་འཇུག་པའི་
 ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། མིང་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་འབྲུལ་པར་རྟོགས་པ་ཅན་
 གྱི་མིང་གཞན་ནི་པལ་བ་སྟེ་བཏགས་མིང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྐར་
 རྩི་ཏ་རས་ཀྱང་། རྐྱེན་པོ་ལ་ནི་བ་ལང་ཞེས་ཚིངས་པ་འདྲ་བ་ལྟ་བུ། །རྗེས་སུ་འབྲེལ་
 པའི་རྒྱ་མཚན་འགའ་ཡོད་པ་ལས་བཏགས་པར་འདོད། །བ་ལང་དངོས་མིན་པའི་དོན་
 ཅམ་བྱིན་ཅི་ལོག་འགྱུར་ཏེ། །འོན་ཀྱང་སྐྱེ་ནི་རང་གི་བརྟེན་དོན་ལ་བཏགས་པ་ལྟར་

གནས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དངོས་དང་བཏགས་པའི་ཚོས་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས།

ཚོགས་དོན་ལ་དངོས་ཚོས་བསམ་པ་ནི།

ཚོགས་དོན་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ། །

མཁས་པ་རྣམས་ལ་གདོད་ནས་བྱུབ། །

ཚོགས་དོན་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་གདོད་མ་ནས་མུ་སྟེགས་ཚུན་ཚད་ལ་བྱུབ་པས་

དངོས་མིང་དུ་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་སྒྲུའོ། །

གཉིས་པ་ཡ་གྲུལ་གཉིས་ལ་བཏགས་ཚོས་བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་

འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

བཏགས་པ་ལ་ནི་འདྲ་བ་དང་། །

འབྲེལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ལ་ལྟོས། །

བཏགས་མིང་ལ་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་སྐྱབ་བྱ་རོག་རྒྱུ་རྒྱུ་སྐྱེས་བུ་

སེང་གེ་ལྟ་བུའོ། །འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའང་གཉིས་ལས། རྒྱ་འབྲས་

ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་ནི། རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་ནི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ནི་

མ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་ཚང་ལ་ཕྱོས་པ་ཞེས་

བྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚོགས་པའི་འབྲེལ་པའང་རྒྱུར་རྒྱ་འབྲས་ལས་མ་འདས་

མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐུན་མོང་བ་ཟེར་བ་ལྟར་དཔེར་བརྗོད་ན། རས་ཡུག་གི་

སྤྱོད་པ་གཅིག་ཚིག་པ་ལ་རས་ཡུག་ཚིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཚོགས་པའི་མིང་
ཡ་གྲུལ་ལ་བཏགས་པ་དང་། རྗེས་སྐྱོལ་ལྟར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་
བུ་ཡ་གྲུལ་གྱི་སྐྱོལ་ཚོགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །འདིར་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་
རྒྱུ་པ་གཉིས་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱའི་མིང་བཏགས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་བྱའི་
སྤྱོད་པ་རེ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཏེ། རས་ཡུག་གི་སྤྱོད་པ་གཅིག་ལ་རས་
ཡུག་ཏུ་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། འོན་སྐྱོལ་པ་དག་གིས། དགོས་པ་
མེད་པར་གཙོ་བོ་ཡི། རྒྱ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལས་འདས་པར་ལོགས་པ་འདོད་པ་
མ་ཡིན། །ཞེས་པས་དགོས་པ་མེད་པར་གཞན་གྱི་མིང་གཞན་ལ་འདོགས་པ་
མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཚོས་ལ་བསྐྱབ་བྱུང་བཏགས་
པའི་དགོས་པ་ནི།

- ཚོས་ལ་བསྐྱབ་བྱུང་མིང་བཏགས་པ། །
- འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ། །
- ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤང་བྱིང་རམ། །
- སྤེལ་སྦྱོར་དོར་བྱས་བཏགས་པ་ཡིན། །

དེའང་། གཏན་ཚིགས་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འགྲོ་བ། །ཞེས་བརྗོད་ན་འགལ་བའི་ཚོས་
ལའང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་དམ་སྟེ་མ་པའི་ལོག་རྟོག་གི་དཔས་དེ་སྤང་བའི་
སྤེལ་གཏན་ཚིགས་བསྐྱབ་བྱའི་རྗེས་འགྲོ་བ་ཞེས་གསུངས་ལ། འགལ་ཞིག་ཏུ་

ལྷེབ་སྦྱོར་གྱི་དོར་བཅོལ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉེས་པ་ཚོས་ཅན་ལ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི་བཏགས་པའི་དགོས་
པ་དངོས་དང་། མ་བཏགས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་གཉེས་ལས།
དང་པོ་ནི།

- ཚོས་ཅན་བཅོལ་ན་འཁྲུལ་གཞི་ཡོད། །
- མཐའ་ནམས་བཀག་ན་ཡུན་རིང་འགོར། །
- དངོས་མིང་བཅོལ་ན་ལྷེབ་སྦྱོར་ཉམས། །
- བདེ་སྤྱད་རྟོགས་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཞེས་གསུངས། །

ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་སུ་སྐྱབ་པ་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཞེས་བཅོལ་ན་ཚུལ་དང་པོ་ལ་མི་གོ་
བར་མཐུན་དཔེ་ཚོས་ཅན་ནམ་མཁུན་དཔེ་ཚོས་ཅན་ལ་ཡོད་པའང་ཚུལ་
དང་པོ་ཡིན་ནམ་སྤྲུལ་པའི་ལོག་རྟོག་སྦྱེ་ལ་སྦྱོ་ཚོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ་མིག་གིས་
གཞུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་མ་གྲུབ་
པའི་གཏན་ཚིགས་ལའང་རྟགས་མཐུན་དཔེ་ཚོས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་དང་
པོ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གཉེས་ཀ་ཚང་བས་ཡང་དག་པའི་གཏན་ཚིགས་
ཡིན་ནམ་སྤྲུལ་པའི་ལོག་རྟོག་སྦྱེ་བ་མིང་ལ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་གཤེས་འདོད་
ཚོས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་ཞེས་བཏགས་སོ། །རི་རྒྱན་
དུ། ཕྱོགས་ནི་ཚོས་ཅན་ནོ། །དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གདགས་པར་
མི་བྱའོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཚོས་དགག་པའི་དོན་གྱི་

ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཉགས་ཚོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་
 དང་པོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་མཐུན་དཔེ་ལ་མི་གོ་སྟེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཅེས་
 བྱ་བའམ་དེའི་ཆས་བྱུང་བ་ཞེས་བརྗོད་པས་དེའི་སྐབས་སུ་ཉགས་མཐུན་དཔེ་ལ་
 རྗེས་འགོ་ཡོད་པར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཞེས་བརྗོད་
 བ་ཚུལ་དང་པོ་ཉིད་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། མཐའ་དེ་ལྟར་
 འགོག་ན་ཚོད་པ་བརྟུང་པས་ཡུན་རིང་དུ་འགོར་ཏེ། མཐའ་འགོག་ཚུལ་ཡང་ཚོས་
 ཅན་གྱི་སྐྱེལ་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་ཟེར་རོ་ཞེས་བཤད་དགོས་པས་སོ། །དེ་
 ལྟ་མཐའ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ན་གྲུབ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་དུ་དོགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚོས་ཅན་གྱི་སྐྱེལ་གཞི་ཡིན་འོ་ཞེས་ལན་གཉིས་པ་
 བཤད་པ་ན་ཚུལ་དང་པོ་ལ་གོ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་ན་གོ་
 ཡང་ལན་གཅིག་གིས་གོ་བ་ལ་གཉིས་བརྗོད་པ་ཉིད་མི་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ།
 སེན་མོས་ཚོད་པ་ལ་སྟེ་ལེན་པ་བཞིན་འོ། །གལ་ཏེ་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཞེས་
 བརྗོད་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་བདེན་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་བརྗོད་ན་བརྟན་མིང་དུ་
 འགྱུར་བས། གཉིས་ཀ་ལྟར་མི་བརྗོད་པར་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཞེས་
 རང་མིང་ནས་སྟོན་ན་གོ་བདེ་མོད། ཁར་ཟན་འཇུག་པ་ལ་ལྟག་པ་བསྐྱོར་ཅི་
 དགོས་སྟམ་ན། དངོས་མིང་དེ་ལྟར་བརྗོད་ན། མི་འགྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་མོད་
 གྱི་འོན་ཀྱང་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་རྗེས་འགོ་ལྟོག་པ་ཞེས་ཚུལ་གསུམ་
 བརྗོད་པའི་ཡི་གེ་མི་མཉམ་པས་མི་བདེ་བ་དང་། ཕྱོགས་ཚོས་མཐུན་ཕྱོགས་

ཡོད་མེད་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ལེན་བྱས་པ་མི་འགྲིགས་
པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཏང་སྟོམས་སུ་མཛད་དེ། གཏན་ཚིགས་ཐིགས་
པ་ལས། རྒྱགས་ཀྱིས་དོན་གོ་ཡང་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཅམ་ཡི་གེ་མཉམ་པས་
བསྐྱབ་དཀའ་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ལྡོམ་སྐྱོར་གྱི་
བརྟན་བཅོས་ལས། ཡི་གེ་ཉམས་པ་ལྟའི། ལྡོམ་སྐྱོར་ཉམས་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ལོག་རྟོག་སྐྱེ་ཞིང་བཟོད་དཀའ་བ་དེ་དག་
དོར་ནས་ལོག་རྟོག་མེད་ཅིང་བཟོད་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཚོས་ཞེས་བརྟན་
མིང་གིས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་བཏགས་པ་ལ་མ་བཏགས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཚུངས་པའི་ཚོད་པ་
སྤང་བ་ནི།

ཕྱོགས་དང་ཚོས་ཅན་མཚུངས་ཤེ་ན། །

ཡགས་པའི་སྐོ་ནས་བྱད་པར་ཡོད། །

ཁ་ཅིག་ཚིག་བཟོད་བདེ་མོད། དོན་ལ་ལོག་རྟོག་མི་ཞེས་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་
སྐྱེ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་དང་ཚོགས་དོན་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་པས་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་དང་གཉིས་ཀའི་ཚོགས་དོན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཡོད་པའང་ཚུལ་
དང་པོ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་སྐྱེས་ན་མིག་གིས་གཟུང་
བྱས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའང་མིག་གིས་གཟུང་བའི་རྟགས་དཔེ་བུམ་པའི་ཚོས་

མི་རྟག་པ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་དང་པོ་དང་། རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གཉི་ག་ཚང་བས་ཡང་དག་པའི་རྟགས་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་པའི་ལོག་རྟོག་སྣ་མ་བཞིན་དུ་སྐྱེའོ། །ཞེ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། རྩོགས་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་སྤྱོད་ཡིན་པ་བདེན་ཡང་ཚོས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་དང་འབྲེལ་བ་ན། སྤྱི་ལ་མི་འཇུག་པར་བྱེ་བྲག་གིས་ཐོབ་སྟེ། དཔེར་ན་ལག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་མི་དང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ལ་འཇུག་ཀྱང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་དང་འབྲེལ་བ་ན་གཞན་ལག་པ་དང་ལྡན་ཡང་ལག་ལྡན་གྱི་སྤྱི་མི་འཇུག་གི་སྲང་པོ་ཆེ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་འོ། །ཚོས་ཅན་གྱི་སྤྱི་དེ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ་ཚོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་སྤྱོད་ཡིན་པ་སྣ་མ་དང་འདྲ་ལ། ཚོས་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་དང་འབྲེལ་ཡང་ཚུལ་དང་པོ་ཁོ་ན་ལ་མི་འཇུག་གི་མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་དཔེ་གཉི་ག་ལའང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཞེས་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན་མགོ་པོའི་སྤྱི་སྤྱོད་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་དང་འབྲེལ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྲང་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མི་འཇུག་གི་མགོ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མགོ་ལྡན་ཞེས་འཇུག་སྟེ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་བྲགས་པའི་སྤྱིར་པོ། །དེས་ན་སྤྱིའི་དོན་དེས་པ་ལ་བྲགས་པ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཞེས་བརྗོད་ན་གསུམ་ཀ་ལ་བྲགས་པས་ཐེ་ཚོམ་བྲ་ལ། རྩོགས་ཚོས་ཞེས་བརྗོད་ན་ལྷ་སྟེགས་ཚུན་ཚད་ལ་ཚུལ་དང་པོ་ཁོ་ན་ལ་བྲགས་ཀྱི་གཉིས་པོ་ལ་མ་བྲགས་པས་ཐེ་ཚོམ་མི་སྤིད་དེ། སྤྱིའི་བསྟན་བཅོས་ལས། མཚོ་ལུ་ལ་ནི་མཚོ་སྟེས་ཞེས། །རྒྱ་མཚན་བཤད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོན་ས་འདིར་མི་

བཅད། །དོན་གྱི་རྒྱ་མཚན་བཤད་རྒྱ་ཡོད་ཅམ་མཚུངས་ན་ཡང་། །གྲགས་པའི་
སྒོ་ནས་མཚུངས་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་ལ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། འགྲོ་བའི་སྤྱིར་
དང་ལག་ལྡན་སྤྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བ་ག་མོ་དང་། སྒང་པོ་ཆེའི་སྤྱ་གཉེས་རིམ་
བཞིན། །རྩ་ཅན་ཡིན་པ་དང་སྒང་པོ་ཆེ་ཡིན་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པ། །འདི་
ཡི་རྒྱ་ཡི་བརྗོད་བྱ་རྩ་ཅན་དང་སྒང་པོ་ཆེ་ལ་གོ་བ་ནི། །འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པས་ཡིན་
གྱི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་དོན་ངེས་པར་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་
གོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོ་ཞེས་བརྗོད་
པ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཚོས་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེ། །

ཚོད་གཞི་ཉིད་ཡིན་ལག་ལྡན་བཞིན། །

ཚོས་དང་འབྲེལ་ཡང་ཚོས་ཅན་གྲས། །

ངེས་པར་མི་རྣམས་མགོ་ལྡན་བཞིན། །

བསྐྱེད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

འདི་ལས་གཞན་པའི་ལན་འདེབས་པ་མང་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱི། །གྲགས་པའི་རྒྱ་
ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་སུ་ཚོད་པ། དཔེར་ན་ལག་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་
མིའང་ལག་ལྡན་དུ་ཐལ་ལག་པ་དང་ལྡན་ཡང་མ་ཡིན་ན་སྒང་པོ་ཆེའང་ལག་
ལྡན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །ཞེས་ཚོད་པ་དང་མཚུངས་པས་སྟོ་རྣམས་དགའ་བར་
བྱེད་པའི་རྟོག་དཔྱད་ཁོ་བོས་མ་བཞུགས་དོ། །དེས་ན་འདིར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤེས་

འདོད་ཚུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ནི།།

ཚུལ་དང་ཚུལ་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད།།

མ་ཡིན་མཚན་ཉིད་མེད་ཕྱིར་རོ།།

བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་གྲུབ་བསལ་མེད་ལ་དཔག་བྱར་བརྒྱུད་བ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡ་གྲུལ་གཉིས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་དོན་གྱི་
ཁྱད་པར་ངེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཤེས་འདོད་ཚུལ་ཅན་གྱི་འདོད་པའི་སྐྱེ་ལས་དང་བྱེད་
པོ་དང་བྱ་བ་དང་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ལས་དེའི་མཚན་ཉིད་ལས་སུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་
བསྐྱབ་བྱའི་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་རྟགས་ཡང་དག་པའི་
མཐུན་དཔེ་ལ་བྱབ་ཆེས་ལ་རྟགས་འགལ་བའི་ཚོད་གཞི་ལ་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བྱེད་པ་པོ་འཕ་བྱ་བར་གྱུར་པ་འདོད་བཞིན་པའི་སློང་མ་ཡིན་ཏེ་སློ་
བྱར་པའི་རྗེས་དཔག་གམ་ལོག་རྟོག་དང་སློ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་གཞི་ལ་མཚན་
ཉིད་དེས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་དེའི་མཚན་ཉིད་བསྐྱབ་བྱའི་ཚུལ་ལ་ཚད་
མས་གྲུབ་བསལ་མེད་པའི་གཞི་དེ་ཤེས་འདོད་ཚུལ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའང་
སྐྱེ་མི་སྣུན་གྱི་ཁང་བཟང་ལ་སོགས་པ་སྐབས་སུ་མ་བབ་པའང་བྱབ་ཆེས་པས་
མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན།

དཔག་གཞིར་བརྒྱུད་བཤེས་འདོད་ཡིན།།

ཤེས་འདོད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་བསལ་མེད་ལ། དཔག་གཞིར་བརྒྱུང་
བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་རང་དོན་གྱི་ཤེས་འདོད་ནི་ཚོལ་བས་བརྒྱུང་
བ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་དོན་ནི་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་བརྒྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་སྐྱ་
ཉག་གམ་མི་ཉག་དབྱེད་པ་ན་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་གང་ཅུང་དང་ལྡན་
པའི་གཞིལ་འཇུག་ལ། རྗེས་དཔག་གིས་སྐྱོ་འདོགས་གཅོད་པ་ནི་མ་རྟོགས་པ་
འགའ་ཞིག་ལོག་རྟོག་ཉིད་ཏུ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །

དེ་ལ་རྟགས་གྲུབ་པ་སྟོགས་ཚོས་སོ། །

ཤེས་འདོད་ལ་རྟགས་མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གྲུབ་པ་ནི་ཚུལ་
དང་པོ་སྟོགས་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ཀྱི་སྟོས་གཞི་མཐུན་སྟོགས་མི་མཐུན་
སྟོགས་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལུགས་དགག་རང་ལུགས་དགོད། དེ་དག་ལ་
ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་སྟོགས་སྲ་མ་བརྗོད་ན།

བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལྡན་མི་ལྡན་ལ། །

མཐུན་སྟོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ཞེས་ཟེར། །

ཁ་ཅིག་སྟོབ་དཔོན་ལྟེ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་
ལྡན་པ་མཐུན་སྟོགས། མི་ལྡན་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཞེས་ཟེར་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་
ཚོས་ཀྱང་རྟགས་གྱིས་བསྐྱབ་ལུས་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་འདོད་ལ་དཔག་བྱར་

བཟུང་བའི་སྤྱི་རིགས་མེའམ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། ལྡན་པའི་དོན་
ཡང་ཤེས་འདོད་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་ལུགས་ལྟར་ལྡན་པ་སྟེ། འབྲས་ཉགས་ཏུ་བས་
མེ་བསྐྱབ་པ་ན་རྩ་འབྲས་ཚོགས་པ་གཅིག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་
དོ་བོ་དབྱེར་མེད་དང་། ལྡོག་པ་ལ་བཞེན་པ་སྐབས་ན་རང་ལྡོག་ལ་བཞེན་པར་
ལྡན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱིས་སྣོང་མི་སྣོང་ལ་འདོད་
ནའང་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་སོ། །

སྤྱོད་པ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཏུ་བསམས་ནས། །

སྤང་གསུམ་བྱུང་བར་དོགས་པ་ལ། །

མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་པོ་དངོས་འགལ་ཏུ་རྣོ་ནས་དོགས་པ་རི་ལྟར་
འགྱུར་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོན་ན་རྣམས་ལ་ཁ་ཚོན་
ཚོད་དམ། ལྡོག་པ་ལ་ཁ་ཚོན་ཚོད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྣོང་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་
བསྐྱབ་པའི་ཚེ། བྱམ་པའི་རྣམས་མཐུན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་བྱམ་པའི་བྱས་པ་དང་མི་
རྟག་པའང་མེད་དགག་ཏུ་འགྱུར་ལ། མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་བདེན་
དངོས་དང་རྟག་དངོས་ཀྱིས་སྣོང་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མེད་དགག་གི་
ཐ་སྟད་དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་བས་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་
པའི་རྣམས་སྤྱོད་པ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་སྤང་པོ་གསུམ་པར་
འགྱུར་ན་གང་རུང་ཏུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པ་ཉམས་སོ། །ཡང་ལྡོག་པ་ལ་ཁ་ཚོན་ཚོད་
ན་བྱས་པས་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པའི་ཚེ་ཤེས་བྱ་ཅམ་ལྡོག་མཐུན་སྤྱོད་པ་ཡིན་

ན་ཉག་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་མི་ཉག་པ་མི་སྲིད་
པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དེའི་ཚེ་ཤེས་བྱ་ཙམ་ལྡོག་གཉི་ག་ཡིན་པའམ་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་ན་ལྡོག་པ་ལ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པ་ཉམས་སོ། །དེས་ན་གང་ལྟར་ཡང་
མི་འཐད་དོ། །ཞེས་དགོངས་ཏེ་དོགས་པ་ལ། དེའི་ལན་དུ།

ཚད་མའི་ཡུལ་མི་ཤེས་པ་འགའ། །

རྣམ་ལྡོག་ནམས་པར་བྱེ་སྟེ་སྟེ། །

ཚད་མའི་ཡུལ་མི་ཤེས་པའི་བོད་འགའ་ཞིག་མེ་དང་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པ་
རྣམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་བརྒྱབ་པ་ན་རྣམ་ལ་ཁ་ཚོན་ཚོད། ལྡོག་པ་ལ་སྲུང་
པོ་གསུམ་པ་སྲིད་ཀྱང་མི་སྐྱོན་ཏེ་ལྡོག་པ་ལ་དགག་སྐྱབ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་
རོ། །གཏན་ཚིགས་དང་མེད་དགག་གི་ཐ་སྟར་ལ་སོགས་པ་ལྡོག་པ་ལ་བརྟེན་
པའི་ཚོས་བརྒྱབ་པའི་ཚེ་ལྡོག་པ་ལ་ཁ་ཚོན་ཚོད། རྣམ་ལ་སྲུང་པོ་གསུམ་པ་
སྲིད་ཀྱང་མི་སྐྱོན་ཏེ། རྣམ་ལ་དགག་སྐྱབ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །བརྒྱབ་པའི་
ཚུལ་ཡང་།

རྣམ་ཚོས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལྡན། །

ལྡོག་ཚོས་རང་ལྡོག་རྟེན་ཞེས་ཟེེ། །

རྣམ་པོ་བོ་དབྱེར་མེད་དང་ཐ་དད་ལྡན་པར་བརྒྱབ་པ་གཉིས་དང་ལྡོག་པའི་
ཚོས་རང་ལྡོག་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱས་པས་མི་ཉག་

པ་བསྐྱབ་པ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དང་། ཏུ་བས་མེ་བསྐྱབ་པ་ཐ་དད་ལྡན་པ་
དང་། བྱས་པའི་རང་ལྡོག་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བས་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་
སོགས་པ་རང་ལྡོག་ལ་བརྟེན་པར་བསྐྱབ་པའོ། །དེ་དག་གི་རྒྱུར་བའི་རྟགས་ཚོས་
དོན་གསུམ་ཉིད་ཀྱང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ནི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་མཐུན་
ཕྱོགས་ཡིན་པ་དང་ཚོས་ཅན་དང་རྟགས་གཉིས་ནི་རྒྱུར་བ་ཡང་དག་གི་སྐབས་སུ་
མཐུན་ཕྱོགས། རྟགས་འགལ་བ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་རྟགས་མ་ངེས་པ་ལ་ཅི་
རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་
ཚོད་པ་མི་འཐད། རྗེས་ལྡོག་བྱེ་སྟེ་བསྐྱབ་པ་མི་འཐད། བྱེ་བྲག་ཏུ་རང་ལྡོག་
ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྐྱབ་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཕྱོགས་གཉིས་
སུ་ཁ་ཚོན་མི་ཚོད་པ་ནི།

- རྗེས་ལྡོག་ངི་ལྟར་བྱེ་བ་ཡང་། །
- ཕྱོགས་གཉིས་ཉིད་ཏུ་ངེས་མི་ལུས། །
- གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་རྗེས་ལྡོག་ཀྱང་། །
- མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཀྱབ་པར་མཐོང་། །

རྗེས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་བསྐྱབ་པ་ན་རྗེས་ལ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ན། ལ་མི་ལྡན་ཏུ་
བསྐྱབ་པ་ན་སྐྱུ་བོའི་རྗེས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚོ། སྐྱུར་སྐྱུ་བོའི་རྗེས་མཐུན་
ཕྱོགས་ཡིན་ན་རྒྱངས་པའང་མི་ལྡན་ཏུ་འགྱུར་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་

དུ་བའང་མེ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐྱུ་བོའི་རྣམ་ལ་གཉེས་ཀ་སྲིད་ན་གཉེས་སུ་
 ལ་ཚོན་ཚོད་པ་ཉམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་ཚོལ་བྱུང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་དོན་བྱེད་
 ལུས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་ལྗིད་དོན་བྱེད་ལུས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་
 བ། ལྷོག་དང་བཀགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཀྱང་ཚོད་བྱུང་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་བུམ་པ་དང་རྩ་འདྲའང་ཚོལ་བྱུང་དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་
 རོ། །གཉེས་ཀ་ཡིན་ན་ཕྱོགས་གཉེས་སུ་ལ་ཚོན་ཚོད་པ་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་
 ལྷོག་པ་ལ་ལ་ཚོན་ཚོད་ན་བྱས་ལྷོག་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྐད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་
 ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་བཀོད་པའི་ཆེ་ཤེས་བྱ་ཅན་ལྷོག་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་
 ཤེས་བྱ་ཅན་གྱི་རང་ལྷོག་ལ་སྐྱུ་མི་རྟག་བསྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་རྟེན་པར་ཐལ་
 ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་བྱས་ཚུལ་གསུམ་ལ་བྱབ་ན་
 འགལ་བའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་མ་བྱབ་ན་ཚུལ་གསུམ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་ལ་ཅིག་དེའི་ཆེ་ཤེས་བྱ་ཅན་ལྷོག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་
 འོན་ཀྱང་། འགལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉེས་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་
 བ་སྟོན་པོ་ལ་སྐད་ཅིག་མས་བྱབ་ཀྱང་སྐོག་གྱུར་གྱིས་བྱབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་གཉེས་ལྷོག་པ་ཐ་དད་བཞིན་ནོ་སྐྱུ་མ་ན། སྟོན་པོ་དང་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ལ་
 བྱབ་ཀྱང་གཞན་སེལ་ལ་མ་བྱབ་པས་དཔེར་མི་མཚུངས་ཤིང་། ལྷོག་པ་ཐ་དད་
 པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བྱབ་པར་མི་འགྱུར་ན་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་
 གཏན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་བྱས་ལྡོག་སྐྱ་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་
 ལྷན་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་བྱ་ཚམ་ལྡོག་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཉགས་
 སུ་བཀོད་ནས་བྱས་ལྡོག་སྐྱས་དངོས་སུ་བརྗོད་རུང་ལ་སོགས་པ་དཔོག་པ་ན།
 ཤེས་བྱ་ཚམ་ཉགས་ཀྱི་ཐ་ལྷན་དུ་བྱར་རུང་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་སྐྱིར་
 ཉགས་ཚམ་ཀྱི་ཐ་ལྷན་དུ་བསྐྱབ་པ་ན་ཤེས་བྱ་ཚམ་ཀྱི་རང་ལྡོག་ལ་སྐྱ་མི་ཉག་
 པར་བསྐྱབ་པའི་ཉགས་ཀྱི་ཐ་ལྷན་དང་མི་ལྷན་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས་པའང་ངེ་ལྟར་བསྐྱབ་ཀྱང་རུང་སྟེ་བྱས་པ་ཉགས་ཚམ་གྱིས་ཐ་ལྷན་སྐྱབ་
 པའི་ཚེ་ཤེས་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཚེ་ཤེས་བྱས་མ་བྱུང་ན་བྱས་ཉགས་
 ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་བྱུང་ན་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། མཐུན་ཕྱོགས་
 ལའང་འཇུག་ན་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་ཀྱིས་བྱུང་པས་ཤེས་བྱ་མ་
 ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ལ་ལྡོག་པས་མ་བྱུང་པས་འགལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སྐྱམ་
 བྱའང་རྗེས་ལྡོག་བསྐྱེས་པར་སོང་གི་ལྡོག་ཚོས་རྐྱང་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེས་
 བྱ་ལྡོག་པའང་ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བོ་གསུམ་པ་ཉིད་ཡིན་
 བོ། །

གཉིས་པ་དབྱེད་ན་རྣམ་གཞག་འདིག་པ་ལ་བཞི་ལས། བཟགས་ན་མི་འཐད་
 པ་ནི།

དོན་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ན་ནི། །
 ཚད་མའི་ཡུལ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར། །

སློང་འོ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ན་ནི། །

ཡོད་མེད་མ་ངེས་གསུམ་དུ་འགྱུར། །

དོན་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ན་ཚད་མའི་ཡུལ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་དོན་ལ་
དགག་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷི་རོལ་བརྟེན་མི་སྐྱོདོན་ལ། །བརྟེན་ནས། ཞེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ་སློང་འོ་བྱེད་ན་ཡོད་པ་ངེས་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་
མེད་པར་ངེས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། གཉེས་ཀར་མ་ངེས་པའི་ཕྱོགས་རྒྱང་
པ་སྟེ་སྲུང་པོ་གསུམ་ཅི་སྟེ་མེད།

གཉེས་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

ཤེས་འདོད་ཕྱོགས་སུ་མི་འདོད་བྱིས། །

སྟོས་གཞི་དང་པོ་མེད་པར་འགྱུར། །

སྟོས་གཞི་དང་པོ་མི་འདོད་ན། །

འདི་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་མཚན་ཉིད་དཀའ། །

བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འདོད་
ན་བར་དེར་ཚུལ་དང་པོའི་སྟོས་གཞི་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་མི་རྟོག་དེ། ཡང་
དག་ལ་ཚོད་གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་འགལ་བ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་ན་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཡིན་ཞེས་ངེས་
པ་ན། བྱེད་སྐྱར་ན་ཕྱོགས་མེད་པས་ཕྱོགས་ཚོས་ཞེས་མི་བརྗོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་

ཡང་དག་པའི་ཚུལ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་འདོད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རི་ལྷར་
དགོད་བྱ་ལྷར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འགལ་བའི་སྐབས་སུ་ཤེས་འདོད་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཉགས་རི་ལྷར་དགོད་བྱ་ལྷར་གྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པས་
ཕྱོགས་ཚོས་ག་ལ་རྟེན།

ལྷོས་གཞི་དང་པོ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ། །
ངེས་ན་ལྷོས་གཞི་གཞན་གཉིས་ཀྱི། །
ཡོད་མེད་ངེས་པའི་འགོ་ལྡོག་ཀྱང་། །
བརྗོད་པ་རབ་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན། །

ཚོད་གཞི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ན་མཐུན་དཔེ་ལ། མཐུན་ཕྱོགས་
ཞེས་བརྗོད་མི་རུས་ཏེ། ཚོད་གཞིའང་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་
ན་མཐུན་དཔེའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་རྗེས་འགོ་ཞེས་དགོད་དགོས་སོ། །ཡང་
ཉགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ལྡོག་པ་ཞེས་བརྗོད་མི་རུས་ཏེ། འགལ་བའི་
ཚོད་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཚོད་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་
པར་དོགས་པས་མི་མཐུན་དཔེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ལྡོག་པ་ཞེས་
བརྗོད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཚུལ་གསུམ་འཇུག་པ་འཚོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ངེ་
ལྷར་བརྗོད་ན་ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཇིག་གོ། །གཞན་ཡང་།

ཕྱོགས་ཚོས་དང་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་པོ། །

གཅིག་ལ་ལྗོག་པས་འབྲེད་ན་ནི། །

ཉགས་ཀུན་ཕྱོགས་སུ་སྤྱང་གྱུར་པའི། །

གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་ག་ལ་སྲིད། །

ཡང་ཉགས་ཤེས་འདོད་ལ་ངི་ལྟར་དགོད་བྱ་ལྟར་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱང་
 ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཡང་དག་གི་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་ལྡན་པས་མཐུན་
 ཕྱོགས་ཡིན་ཞིང་འགལ་བའི་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་མི་ལྡན་པས་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་གཞི་མཐུན་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཉགས་ཐམས་
 ཅད་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་རྒྱ་ཆད་པས་མ་ངེས་པའི་ཉགས་ལྟར་སྤྱང་མི་སྲིད་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་འང་ཐོག་མར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་དེ། རྒྱ་
 མི་ཉག་པའམ་ཉག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ། མཉན་བྱ་བའོད་ན་རིམ་པ་བཞིན་ཡང་
 དག་གམ་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་མཐུན་ཕྱོགས་སམ་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའམ་ལྗོག་པ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུན་མོང་གི་
 མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་དེ། རྒྱ་ཉག་པའམ་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པ་ན་ཤེས་བྱ་ཉགས་
 སུ་བའོད་པ་ན་རིམ་པ་བཞིན་ཡང་དག་གམ་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉག་པའམ་
 མི་ཉག་པའི་ཤེས་བྱ་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་གཉི་ག་ཡིན་ན། ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་མ་ཚོད་པ་དེ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ་རང་ཉིད་
 རང་ལ་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག

ཚོགས་དོན་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་ན། །

དེ་ཡི་ཡན་ལག་དེ་ལྟར་ཉིད། །

ཅེས་ཟེར་བ་ལྟར། ཚོགས་དོན་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་དེའི་ཡན་ལག་བསྐྱུབ་
བྱའི་ཚོས་ཀྱང་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འདུའོ་ཞེ་ན་དེ་ལྟར་དབྱུག་པ་སྲུབ་པས་
དབྱུག་པ་ཅན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་འགལ་བ་ནི། །

ཤེས་བྱ་ཕྱོགས་གཉིས་ངེས་པ་དང་། །

ལྟོས་གཞི་གསུམ་དུ་འདོད་པ་འགལ། །

མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ། །

ངེས་པ་སློབ་དཔོན་མི་བཞེད་དོ། །

ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་
པ་དང་། ཚུལ་དང་པོའི་ལྟོས་གཞི། ཕྱོགས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་ལྟོས་གཞི་
མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཏེ་ལྟོས་གཞི་གསུམ་དུ་འདོད་པ་གཉིས་
འགལ་ལོ། །ཡང་དག་པར་ན་ལྟོས་གཞི་འང་གཉིས་ཉིད་དོ་ཞེ་ན།

ལྟོས་གཞི་གཉིས་སུ་འདོད་ན་ནི། །

དེ་ལྟོས་རྟགས་ཀྱང་ཚུལ་གཉིས་འགྱུར། །

ཚུལ་དང་པོའི་ལྟོས་གཞི་ཤེས་འདོད་ཕྱོགས་ཀྱང་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་

ཚོད་ན། ཉགས་ཚྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སྲུ་གྲུབ་པ་ཚུལ་དང་པོ་ཞེས་བཟོད་ཅི་དགོས།
 ཡང་དག་ལ་མཐུན་ཚྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོ་མི་མཐུན་ཚྱོགས་ལ་སྟོག་
 པ་ཚུལ་གཉིས་པ། འགལ་བ་ལ་དེ་ལས་བསྐྱོད་པ། མ་ངེས་པ་ལ་གཉི་ག་སྟེ་
 ཚུལ་གཉིས་པར་ངི་སྟེ་མི་བཟོད། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བཟོད་ན་ཚུལ་བར་པའི་
 ལྟོས་གཞི་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལྟོས་གཞི་གཉིས་སྲུ་འདོད་ཀྱང་གསུམ་
 ཏུ་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་ཚྱོགས་
 མི་མཐུན་ཚྱོགས་གཉིས་སྲུ་ངེས་པ་སྟོབ་དཔོན་མི་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་རྣམ་ངེས་
 ལས། ཚྱོགས་གཉིས་སྲུ་ངེས་ན། ཚྱོགས་ཚོས་མཐུན་ཚྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚྱོགས་ཚོས་དང་ལྡན་པ་དགྲའི་བར་ཏུ་དབྱེ་བ་མི་རུང་བ་
 དང་། གཞན་ཡང་ཚྱོགས་གཉི་གར་ཡང་སྲིད་པ་མི་འགལ་ན་དེ་དེ་ལྟར་འཐད་
 པ་འགྱུར་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་དེ་སྐྱེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་
 དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་དེ་ནི་ཚྱོགས་ཉིད་ཡིན་གྱི་མཐུན་པའི་ཚྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་
 ཚྱོགས་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་བརྟག་བཞིན་པ་
 དང་ཚྱོགས་གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་ངེས་པ་འགལ་བའི་སྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་
 དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ལ་ངེས་ཞེས་མཐུན་ཚྱོགས་ལ་ཉགས་ཡོད་པར་ངེས་པར་གཟུང་
 བའི་སྱིར་ཚོས་ཅན་ལ་ཉགས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་འགོག་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་མི་མཐུན་ཚྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དགག་པའི་དོན་གྱི་སྱིར་རོ། །མཐུན་
 ཚྱོགས་དེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་སྤྱད་པའི་ངེས་པར་གཟུང་བས་ནི། གཞན་མི་

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན། དང་པོ་རང་ལས་
བྱ་གཉིས་སྐྱེ་འགྲུར་ཏེ། །ན་ར་དང་ནི་སྲིད་མེད་བྱ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་སོ། །དེས་ན་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྣོས་གཞི་ཡིན་པས་སྣོ་རོར་སྲུང་པོ་
གསུམ་དུ་གནས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམས་ལྟོག་སྐྱེ་སྐྱེ་བསྐྱབ་པ་མི་འཐད་པ་ནི།

རྣམས་སྣོག་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཡི། །

རྗེས་སུ་འཇུག་ན་ཐ་སྲད་འདིག །

རྣམས་ཚོས་སྣོག་ཚོས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་འཇུག་ན། དོན་རང་མཚན་རྟོག་པའི་ཡུལ་
མ་ཡིན་ལ་རྟོག་པའི་ཡུལ་གཞན་སེལ་ལ་ཐོབ་པ་མེད་པས་འདིག་རྟོན་གྱི་ཐ་
སྲད་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་པར་འགྲུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམས་ནི་སྣོ་ལ་མི་སྣོས་པར་དོན་
ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ་སྣོག་པ་ནི་སྣོ་ལ་སྣོས་ནས་བསྐྱབ་པས་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་
པ་མི་འགལ་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམས་བསྐྱབ་བཟ། རྣམས་ལ་
བརྟེན་ནས་སྣོག་པ་བསྐྱབ། དེ་བཞིན་དུ་སྣོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣོག་པ་བསྐྱབ་
པའམ་སྣོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམས་བསྐྱབ་པ་བརྟག་གང་། དང་པོ་བསྐྱབ་
པར་མི་རུས་ཏེ་རྣམས་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྐྱིར་རོ། །གཉིས་པའང་མི་རུས་
ཏེ། རྣམས་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་ཅིང་སྣོག་པ་རྒྱང་པ་ལ་དགོས་རུས་མེད་པའི་སྐྱིར་
རོ། །གསུམ་པའང་མི་འཐད་དེ་སྣོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣོག་རྒྱང་འགྲུབ་གང་

འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྲིར་རྟོ། །བཞི་པ་འཐད་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་རྣམ་ལྡོག་སོ་སོར་མ་
སྲི་བར་ལྡོག་པ་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་པའི་སློ་ནས་འཇུག་
པ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་གངས་ཅན་པ་ལྟར་གངས་ཅན་པས་ཀྱང་ཚད་མའི་ཡུལ་
མི་ཤེས་པར་བྱད་དོ། །

གསུམ་པ་རང་ལྡོག་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྐྱབ་པ་མི་འཐད་པ་ནི།

རང་ལྡོག་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་ཡི། །

ཚུལ་འདི་བརྟགས་ན་སྤྱིར་པོ་མེད། །

ལྡོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་རང་ལྡོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི།
ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དམ། ཐ་དད་ལྡན་པའམ། དེ་གཉི་ག་མ་ཡིན་པར་བརྟན་པ་
གཅིག་བསྐྱབ་པ་ཡིན། དང་པོ་གཉིས་ནི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་བསྐྱབ་
པ་ཡིན་ཞིང་། གསུམ་པ་མི་སྲིད་དེ་དངོས་པོ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་
ལས་མི་འདའ་ལ། དངོས་མེད་ཡིན་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཡང་མི་འཐད་པའི་
སྲིར་རྟོ། །ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གཉི་ག་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི་སློས་རང་ལྡོག་ལ་བརྟེན་པར་
བཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་ལོ་སྐྱམ་ན་དེ་ལྟར་ན་ཡང་སློས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དམ་ཐ་
དད་ལྡན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པར་འདྲིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་
འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་གངས་ངེས་འདྲིག་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་སྤང་བ་ནི།

ཕྱོགས་གཉིས་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་གྱིར། །

དགག་སྐྱབ་རྣམ་གཞག་འཇིག་ཅེ་ན། །

གལ་ཏེ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་མ་ཚོད་ན་དགག་
བྱ་ལེགས་པས་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པས་དགག་བྱ་ལེགས་
པའི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་ངོ་སྟོམ་ན།

དགག་སྐྱབ་ཕྱོགས་གྱིས་བྱེད་པ་མིན། །

ཚད་མའི་འགལ་འབྲེལ་ངེས་པས་འགྲུབ། །

དགག་བྱ་ལེགས་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པའི་གནད་ནི། ཕྱོགས་གཉིས་
གྱིས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཚད་མའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་འགལ་འབྲེལ་ངེས་
པས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དབེར་ན་ལ་མེ་ལྡན་དུ་བསྐྱབས་པ་ན་མཐུན་དཔེ་
ཚང་མར་དུ་མེ་དུད་གྱི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་འགྲུབ་པས་གང་དུ་བ་ཡོད་པ་ན་
མེ་གྲུབ་པའི་ཆེ་མི་མཐུན་དཔེ་ལས་གཞི་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་། མེ་
ལོག་པས་དུ་བ་སྟོག་པར་ངེས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་མོད། ལྷས་བྱིན་གྱི་ཁང་
པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཡང་སྒྲ། མ་ཡིན་ཡང་སྒྲ་ཞེས་བཏང་སྟོམས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ལྷས་བྱིན་གྱི་ཁང་པར་མེ་ཡོད་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ་
མེད་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་བཏང་སྟོམས་སུ་གལ་རུང་ཞེ་ན། མེ་ཡོད་
པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དང་མེད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པས་དེའི་ཆེ་མེ་ཚོམ་ཡིན་ལ།

ཕྱོགས་གཉི་གར་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར་སློབ་ལ་སྟོན་ནས་གཉི་ག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
པོ་གསུམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ནའང་མི་
རྟག་པ་དང་ལྡན་པར་ངེས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་ལྡན་པར་ངེས་པ་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་གཉི་གར་མི་ངེས་པ་བཏང་སྟོན་པས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མི་རྟག་པ་ལྟ་
བུ་གཅིག་བསྐྱབ་པ་ན་ཚེས་དེ་ཉིན་ཉིད་དུ་སྐད་བ་དང་། །གཞན་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་དགག་སྐྱབ་མ་བྱས་པར་བཏང་སྟོན་པས་ལྟ་བུ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་
གནད་གཅིག་གོ། །དེས་ན་སྦྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་ལ་སྟོན་ནས་ཕྱོགས་གཉིས་
སྲུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་འདོད་པ་ནི་ལྱང་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བས་རྣམ་པར་
འབྲམས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་གང་སྟོན་པའི་རྗེས་སྲུ་
འགོ་ལྟོག་ནི།

རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་འབྲེལ་སྟོན་གྱིས། །

ཡོད་མེད་ངེས་པ་རྗེས་འགོ་ལྟོག།

རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་ནས་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སྲུ་བསྐྱབ་
བྱ་འགོ་བ་རྗེས་འགོ་དང་། །བསྐྱབ་བྱ་ལོག་ན་རྟགས་ལྟོག་པ་ནི་ལྟོག་པའི་ཚུལ་
ལོ། །དེ་དག་གིས་འདོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངེས་མི་རུས་པས་དཔའི་སྟེང་དུ་ངེས་པར་
བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་གང་ལ་སྟོན་པའི་སྟོན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ།

མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དབྱེད་པ་དང་། ཉུགས་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཡུལ་
ངོས་གཞུང་བ་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་
ལའང་གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་ནི།

ཕྱོགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་སྦྱིས། །

མཚུངས་དང་མི་མཚུངས་ཕྱོགས་གཉིས་ཡིན། །

འདིའང་ནམ་ངེས་ལས། མཐུན་ཕྱོགས་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་སྦྱིས་དོན་མཐུན་
པའོ། །དེ་མེད་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ས་པུ་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཨ་ས་པུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་དོན་ཡང་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་མཐུན་ཡུལ་ངོས་གཞུང་བ་ནི།

མཐུན་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱང་བཏགས་པ་ཡི། །

གཞན་སེལ་ཉིད་ཡིན་གཉིས་པོ་མིན། །

འོན་མཐུན་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་དེ་ནི་བཏགས་པ་བཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དང་མཐུན་
པ་ཡིན་ནམ། མཚན་ཉིད་པ་ཚོགས་དོན་དང་མཐུན་པའམ། གཉི་གའི་སྐྱ་དོན་
དང་མཐུན་པ་ལ་ཟེར་ཞེ་ན། རང་མཚན་དང་སྐྱ་དོན་སོ་སོར་ལན་འདེབས་པ་
ནི་རྟོག་གའི་གསང་ཚིག་གི་གནད་གཞན་སེལ་གྱི་འཇུག་པ་མཤེས་པར་ཟད་
ལ། འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་ཚོགས་དོན་དང་མཐུན་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་
ན་ལ་མི་ལྟན་དང་མཐུན་ཞེས་བརྗོད་ན་ནི་ཚོས་མེད་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་

པའི་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་མཐུན་ལྷུལ་དུ་སོང་གི་ཚོགས་དོན་མཐུན་ལྷུལ་དུ་
མ་སོང་སྟེ། དཔེར་ན་དབྱུག་པ་ཅན་དང་མཐུན་ཞེས་བརྗོད་ན་བྱང་པར་བྱས་
ཚོས་སྐྱེས་བུ་མཐུན་ལྷུལ་དུ་འགོ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ལ་མེ་ལྡན་དང་མཐུན་རི་
ལྟར་མཐུན་ན་དུ་བའི་རྩ་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་གཞན་དང་མཐུན་ཞེས་
ཟེར་དགོས་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་ལྡན་པ་མི་འགྲུབ་པོ། ལྷོབ་
དཔོན་ཚོས་ཀྱགས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐུན་ལྷུལ་ཚོས་ཅན་ལ་གསུངས་པ་གོང་དུ་བྲངས་པ་
ལྟར་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་ལྷགས་ནི་ཕྱོགས་བཏགས་པ་
བའི་སྟེ་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་གྱི་སེལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི།

འདི་ལ་གཞན་གྱི་ལྷན་ཀ་མེད། །

གཞུང་གི་དགོངས་པའང་འདི་ཉིད་ཡིན། །

འདིར་གཞན་གྱི་ལྷན་ཀ་གསུམ་སྤང་བ་ལས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་
ལ་ཡོད་པའི་བྱབ་པ་བསྐྱབ་པའི་དུས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་
རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་རྗེས་འགོའི་བྱབ་པ་ངེས་པ་ལ་རྟགས་གང་
ལ་ཡོད་པ་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པ་ངེས་པ་ལ་སྟོས་ལ། མཐུན་ཕྱོགས་ངེས་པ་དེ་གྲུབ་
པ་ལ་ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་ཚོས་ཅན་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཡོད་དུ་མཐུན་པ་ལ་
སྟོས་ཤིང་བཏགས་པ་བའི་ཕྱོགས་དེའང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཡོད་གྲུབ་པ་ལ་སྟོས་པའི་

སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལྡན་ལའང་མཚུངས་སོ། །འདིར་ལན་
དངོས་ནི། དཔེ་ཚང་མང་དུ་དུ་བ་མི་དང་འབྲེལ་བར་ཚད་མས་ངེས་ནས་ལ་
ལའང་དུ་བས་མི་གྲུབ་ན་མཐུན་དཔེ་དེ་ཉིད་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་འདོག་
གོ། །དེས་ན་དུ་བ་དང་མེད་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་ཚང་མང་འདི་དང་ལ་གཉིས་
མི་དང་ལྡན་པར་མཐུན་ནོ། །ཞེས་སྐོལ་བས་བསྐྱབས་ནས་སྤྱིར་སྐོལ་ལ་སྟོན་
པའི་སྤྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་སྤྱི་པའང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལྡན་དུ་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོར་དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་འགལ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། རྒྱ་
ཚོས་ཅན་རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ཕྱོགས་
བཏགས་པ་བ་རྒྱ་དང་བསྐྱབ་བྱ་རྟག་པའི་ཚོས་ཡོད་དུ་མཐུན་པ་མི་སྲིད་པའི་
སྤྱིར་དང་། རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་འགལ་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱ་རྟག་པའི་རང་མཚན་མེད་པས་དེ་དང་མཐུན་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་
གཞན་སེལ་སྲིད་ཅིང་དེ་དང་མཐུན་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་སྲིད་པས་
དེ་དང་མི་རྟག་པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གཞལ་བུམ་ཤེས་བྱས་བྱུང་
པའི་སྤྱིར་མ་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་འགལ་བར་ག་ལ་འགྱུར།

གསུམ་པ་ཡང་དག་གི་ཚོད་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་
ནི། ཡང་དག་གི་ཚོད་གཞི་རང་ཉིད་རང་དང་མི་འདྲ་བའི་སྤྱིར་མི་མཐུན་

ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དེ་ལ་རྟགས་ཀྱི་གསལ་བས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ལས་ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚོད་གཞི་མཐུན་ཡུལ་ཡིན་པས་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ག་ལ་འགྱུར། རྣམ་ངེས་ཀྱི་ལུང་གོང་དུ་བྲངས་ཟིན་པའི་དགོངས་དོན་
རྣམ་སྲོལ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་ངེས་གཟུང་གིས་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལའང་ཡོད་པ་འགོག་གི། ཚོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་མི་འགོག་པར་
གསུངས་པའི་དགོངས་པའང་དེ་ཡིན་ནོ། །

གཉེས་པ་རྟགས་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་ན།

- རྣམ་ཞི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་མིན། །
- གཞན་སེལ་ལས་གཞན་ལྡོག་པ་མེད། །
- དེས་ན་རྣམ་ལྡོག་གཅིག་ཉིད་དུ། །
- འཁྲུལ་པ་ཉིད་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད། །

རྣམ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོས་དུ་མ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་སྐྱེགས་བྱེད་ལ་གྲགས་པ་
དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་ལ། དོན་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་རྣམ་སུ་འདོད་ན་མིང་
དུ་འདོགས་པ་ལ་རག་གོ། །ལྡོག་པ་ནི་གཞན་སེལ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་རྟོག་པས་
སྐྱོ་བཏགས་པ་མ་གཏོགས་པ་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་མེད་པས་དངོས་མེད་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་སྐྱེ་དོན་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱས་པས་རང་མཚན་ལ་གོ་བའི་འཐད་པ་
དང་། དངོས་པོ་རང་མཚན་དང་ལྡོག་པ་གཞན་སེལ་གཉེས་པོ་དེའང་འཆད་པའི་
ཚེ་སོ་སོར་འབྱེད་ལ་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཚེ་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་འཇུག་ཡུལ་གོ་བའི་

འཐད་པ་གཞན་སེལ་གྱི་ལེའུར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གཞན་སེལ་གྱི་དགག་སྐྱབ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི།

ཡོད་མེད་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་ནས། །

སྐྱ་དོན་གསུམ་གྱིས་ཚོས་གཉིས་བསྐྱབ། །

ཡོད་པའི་ཚོས་དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་ཅན་གྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མེད་པའི་ཚོས་དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་རི་བོང་གི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོད་མེད་གཉི་གའི་ཚོས་གཉིས་ཀར་གཞན་སེལ་གྱི་སྐྱོ་གདགས་སུ་རུང་བཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་སྐད་ཏུའང་། ཐོག་མེད་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི། རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་བསྐྱབ་པ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི། སྐྱ་དོན་ཚོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པོ་དེའང་སྐྱ་རོལ་ཏུ་ཞེན་ནས་ཡུལ་ཏུ་འཛོག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གསུམ་གྱི་སྐྱ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་གཉིས་བསྐྱབ་པ་ནི་དོན་དང་ཐ་སྙད་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ལའང་། དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་དང་། ཐ་སྙད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་བསྐྱབ་པ་གཉིས་གཉིས་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེའང་རྟོགས་གསུམ་པོས་དོན་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ན་དོན་དང་ཐ་སྙད་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ན་ཐ་སྙད་བསྐྱབ་ཡིན་ནོ། །འདི་དེའི་བདག་ཉིད་གྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོགས་ཡིན་ཡང་དགག་བྱ་འགོགས་པའི་ཆེ་མི་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུའང་།

འགྲུར་རོ།

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པས་མི་འཐད་པ་
དང་། ལྷང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་ཐོག་མར་ཕྱོགས་
གཉིས་སུ་དབྱད་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི།

དུ་བའི་རྟགས་ལས་སྐྱུ་བོའི་རྣམ། །

ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལ་ཤེས་བྱ་ཅན། །

མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ། །

དབྱད་ན་ཚད་མ་འཇིག་ཅེ་ན། །

རྣམ་ཕྱོག་མ་ཕྱེ་བར་བསྐྱབ་པ་ལྟར་ན་དུ་བས་མེ་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་སྐྱུ་བོའི་རྣམ་
ཅན་ཕྱོགས་གར་འདུ། དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ཕྱོག་རྟགས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་
གསུམ་བཀོད་པའི་ཆེ་ཤེས་བྱ་ཅན་ཕྱོག་ཕྱོགས་གར་འདུ་བརྟག་ན་མི་འཐད་
ཅེ་ན།

དུ་བ་དང་ནི་ཚུལ་གསུམ་གྱི། །

གཞན་སེལ་གཉིས་པོ་སྐྱུ་བོ་དང་། །

ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ལོག་པ་དང་། །

ཕྱོག་པ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་ཕྱིར་འཐད། །

ཁོ་བོ་ལ་རྒྱོད་རྩལ་པོ་གསུམ་པ་མི་སྐྱོན་པས་དུ་བས་མེ་བསྐྱབ་པ་ནི་དུ་

བའི་སྐྱེ་བོ་མཐུན་ཕྱོགས། ཏུ་མིན་གྱི་སྐྱེ་བོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས། གཉིས་ཀས་ཁྱད་
པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྐྱེ་བོའི་གཞན་སེལ་ནི་གཉི་གའི་ཚོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་
བྱས་ལྡོག་གཏན་ཚིགས་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བསྐྱབ་པ་ན་ཤེས་བྱ་ཙམ་ལྡོག་ཀྱང་
ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཤེས་བྱ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཚུལ་གསུམ་ཤེས་བྱ་
མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་ལ། མ་ཚང་བའི་ཤེས་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
ཡིན་པས་ཤེས་བྱའི་ལྡོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ལས་
གྲོལ་ཞིང་། གཉི་གས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཤེས་བྱའི་གཞན་སེལ་ནི་གཉི་
གའི་ཚོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་བྱེད་རང་ལའང་ཤེས་བྱ་ལ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་
གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་མ་ཚོད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ཙམ་ལྡོག་སྤང་བོ་གསུམ་པར་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་སྤང་གསུམ་མེད་ཀྱང་སྒོ་རོར་ཤེས་བྱ་ཙམ་
ལྡོག་སྤང་གསུམ་དུ་རྟོགས་པ་འགལ་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་དང་དགག་བྱ་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ཚོད་པ་བཞི་ལས། གཞན་གྱི་ལན་དགག་པ་ནི།
    ལྡོག་འགོག་ཚོས་རྟགས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི། །
    ཚོད་པ་བཞི་ཡི་གཞན་ལན་འཇུག། །

དང་པོ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ན་དགག་བྱའི་ཚོས་ལྡན་ནམ་ཚོས་ཅན་
ལས་ལྡོག་ན་སྤོང་ཉིད་ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་ནས་མེད་དགག་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཚོ།
དགག་བྱ་བཀག་ནས་ཚོས་གཞན་མི་འཕེན་པ། གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་ན་རྟགས་

འདི་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་མེད་དགག་གི་ཐ་སྟོན་ལས་ལྡོག་པར་ཐལ་ཏེ།
 བསྐྱབ་ཚོས་མེད་དགག་གི་ཐ་སྟོན་དེ་ཉིད་དགག་བྱའི་ཚོས་མེད་དགག་གི་ཐ་
 སྟོན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་དེ་རྣམས་
 ཉགས་སྦྱར་དེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་དེ་ཉགས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་མི་འཇུག་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །ཀལ་ཏེ་ཉགས་དེ་དགག་བྱའི་ཚོས་ལས་ལྡོག་ན་མེད་དགག་གི་
 ཐ་སྟོན་ཚོས་ཅན་ཏུ་བསྐྱབ་ནས་མེད་དགག་གིས་ཐ་སྟོན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྐྱབ་པ་
 ལ་ཉགས་དགག་བྱ་བཀག་ནས་ཚོས་གཞན་འཕེན་པ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་ཉགས་དེ་
 རང་གི་ཚོས་ཅན་མེད་དགག་གི་ཐ་སྟོན་ལས་ལྡོག་པར་ཐལ་ཏེ། ཚོས་ཅན་མེད་
 དགག་གི་ཐ་སྟོན་དེ་ཉིད་དགག་བྱའི་ཚོས་ཡིན་པས་སོ། །འདོད་ན་དེ་རྣམས་
 ཉགས་སྦྱར་དེ་ལ་སྦྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉགས་རང་གི་ཚོས་ཅན་ལ་མི་
 འཇུག་པའི་སྤྱིར་རོ་ཟེར་བ་ལ། །འགའ་ཞིག་ན་རེ་ཉགས་དགག་བྱའི་ཚོས་ལྡན་ལས་
 ལྡོག་ལ་འོན་ཀྱང་ཉགས་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་འགོ་ནི་ཉགས་
 ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་ངེ་ལྟར་འགོད་བྱ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་ལྡན་པ་ལ་
 འཇུག་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་རོ་བོ་དབྱེར་
 མེད་ཏུ་ཞུགས་ན་མེད་དགག་ཉིད་འགྱུར་ལ་ཐ་དང་ལྡན་པར་ཞུགས་ཀྱང་
 རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཀྱི་རྗེས་འགོ་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉེས་པ་ནི་ཉགས་ཀྱིས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཚེ་དགག་བྱའི་ཚོས་
 ལྡན་ནས་ཚོས་ཅན་འགོག་ན་སྤར་གྱི་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་

གྱི་རྟུགས་དེས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་མེད་དགག་གི་ཐ་སྐྱད་ཉིད་འགོག་པར་ཐལ་
ལ་འདོད་ན་ཚོས་འགོག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དགག་བྱའི་ཚོས་
འགོག་ན་སྤར་མེད་དགག་གི་ཐ་སྐྱད་དེ་སྣོང་པར་བསྐྱབ་པའི་འགལ་བྱུང་དམིགས་པའི་
རྟུགས་དེས་རང་གི་ཚོས་ཅན་ཉིད་འགོག་པར་ཐལ་ཏེ། ཚོས་ཅན་མེད་དགག་
གི་ཐ་སྐྱད་དེ་ཉིད་དགག་བྱའི་ཚོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཚོས་ཅན་
འགོག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལ་སྤྲ་མ་སྤྲ་ལན་འདེབས་
མོད་གྱི་གཞན་སེལ་མ་མཁྱེན་པར་ཟད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི་སྣོང་ཉིད་ཚོས་ཅན་ཏུ་བརྒྱུང་ནས་མེད་དགག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་
རྟུགས་ལ་བསྐྱབ་ཚོས་དོར་བ་བཞོད་བ་ན། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་མེད་དགག་གི་ཐ་སྐྱད་
དེ་ཉིད་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་མེད་དགག་གི་ཐ་སྐྱད་གྱི་རང་ལྡོག་མ་ཡིན་དགག་
ཡིན་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚོས་དོར་བའི་རྟེན་པར་ཐལ་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་དེ་
ལ་རྟུགས་ལྷགས་ན་རྟུགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་མ་
ལྷགས་ན་རྟུགས་རྗེས་འགོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་མེད་དགག་གི་
ཐ་སྐྱད་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་རྟུགས་བསྐྱབ་ཚོས་
དོར་བ་མི་འཇུག་མོད་གྱི་རྟུགས་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟུགས་ཚོས་
ལྡན་གྱི་གཞི་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་
གཞག་མ་མཁྱེན་པར་ཟད་དོ། །

བཞི་པ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བས་སྐྱེ་རྣམས་ལྷུང་གི་རྟུགས་བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་

སྲུབ་སྐྱབ་པ་ན་གཏན་ཚིགས་ཚུལ་གསུམ་དེ་ཉིད་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་ཚུལ་
གསུམ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་ཚང་བར་ཐལ་
ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་ལ་མཚོན་བྱ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་ཅམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ན་
ཚུལ་གསུམ་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ་བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ན་
ཚུལ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། དོན་བསྐྱབ་ཡིན་པས་ཚུལ་གསུམ་ཀ་ལ་སྐྱ་མི་
རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གྱི་ཐ་སྙད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
གསུངས་པའང་། ལྷན་སྐྱེ་བའི་ལན་འདེབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་
རང་ལྡོག་སྲུང་པོ་གསུམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལན་ནི།

མེད་དགག་ཐ་སྙད་མེད་དགག་དང་། །

སྐྱི་ལྡོག་སྲུང་གསུམ་ཡིན་ཕྱིར་འཐད། །

ཚོད་པ་ལྔ་མ་གསུམ་པོ་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་རྫོམས་ནས་
ཚོད་པར་ཟད་དོ། །གལ་ཏེ་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ན་
དགག་སྐྱབ་དོ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་མཐར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་
དོ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་མེད་པ་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཅི་ཡང་
མེད་པ་ལ་མེད་དགག་གི་བརྗོད་བཏགས་པ་ཡིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟགས་དགག་
བྱ་ལས་ལྡོག་གམ་འགོག་གྱུང་རུང་སྟེ་དགག་གཞི་སྐྱེམས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་དགག་བྱའི་

ཚོས་ཉག་པའམ་མེ་མེད་ལྟ་བུ་ལས་ལྡོག་པའམ་འགོག་པ་ཡིན་འོ། །ཡང་ན་སྣང་ཉིད་
མེད་དགག་གི་ཐ་སྐད་དུ་བསྐྱབ་པ་ན། མེད་དགག་གི་ཐ་སྐད་ཀྱིས་སྣང་པ་དེ་
དགག་གཞི་སྣང་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ག་ལ་འགལ། ཡང་དེའི་རྐྱབས་སུ་མེད་དགག་
གི་ཐ་སྐད་ཀྱིས་སྣང་པའང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བྱས་ནས་དེ་མེད་དགག་གི་ཐ་སྐད་ལ་
ལྟན་པར་ཚོས་རྗེས་པ་ཁོ་བོ་མི་འདོད་དོ། །བཞི་པ་བྱས་པ་ཉག་སུ་བསྐྱབ་པའི་
ཚུལ་གསུམ་ཡང་ལྡོག་པས་བྱེ་བ་ཕྱོགས་གསུམ་ཀར་འགོ་བ་མི་འགལ་བས་
སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ལས་རང་གོལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོག་སྐོག་ཤལ་མཚན་ཉིད་
དུ་འགོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། ལྷི་ལྡོག་སྤང་གསུམ་ཡིན་པ་ལྟར་ན།
རྣམ་ངེས་ལས། དེ་ལྟ་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡང་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་
ལོ་སྐྱམ་ན། དེ་ནི་སྐྱེ་སྐྱེགས་པ་འགའ་ཞིག་དགག་སྐྱབ་དོན་ལ་བྱེད་ལ་བསྐྱབ་
བྱའི་ཚོས་ཀྱིས་སྣང་མི་སྣང་དོན་ལ་དངོས་འགལ་དུ་འདོད་པ་དང་། ལྟོ་ངོར་
ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དོན་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འདོད་པས་དེ་དག་ལས་སྤངས་འགལ་
བར་དགོངས་ནས་ཐལ་བར་བརྗོད་པ་མི་འགལ་ལོ། །དེས་ན་དོན་སྤང་གསུམ་
སེལ་བར་གནས་པ་དང་། ལྟོས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་ངོར་སྤང་
གསུམ་མི་སེལ་བ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། དེའི་ཕྱིར་ཚོས་རྣམས་གཞན་སེལ་
ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་ཕྱོགས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྣོལ་མི་སྣོལ་པ་རང་

མཚན་དེ་དག་ནི། སན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་སྤང་
པོ་གསུམ་པ་ལྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་ལྟོས་གཞིར་འདོག་པའི་འཐད་པ་ནི།

རི་སྟེང་རྟགས་སུ་བཀོད་གྱུར་པ། །

དེ་སྟེང་ཕྱོགས་གསུམ་ལ་ལྟོས་པ། །

དངོས་སུ་གང་རུང་མ་ཚང་ཡང་། །

ལྟོས་གཞི་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན། །

ཕྱོགས་གསུམ་པོ་དེ་སྤྱིར་རྟགས་སུ་བཀོད་ཚད་ཀྱི་སྟོན་ཡོན་བརྩེ་བའི་གཞི་
ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བྱེ་བྲག་ཡང་དག་གི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་
ལྷན་དགོས་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ལྷན་གྱང་སྟོན་མེད་དོ། །

དགག་སྐྱབ་སེལ་བས་བྱེད་འདི་ལ། །

རྩལ་ལྟོག་བྱེ་ནས་ཕྱོགས་གཉིས་སུ། །

ཚོད་པའི་ཉེས་པས་མི་གཞོད་དེ། །

ཚད་མའི་ཡུལ་ལ་མཁས་བྱིར་རོ། །

བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡང་
དག་དང་། ལྟར་སྤང་དང་། དེ་དག་གི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཏན་

ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། མཚོན་བྱའི་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་
མཚན་ཉིད་དུ་རྗེ་ལྟར་འགོ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་གཞན་གྱི་
ལུགས་དགག་ན།

ཚུལ་གཅིག་ནས་ནི་དྲུག་གི་བར། །

ཉི་ཚེའི་ཚུལ་གཞན་འདོད་པ་འཁྲུལ། །

ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟོན་གྱི་རྗེ་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བའི་
ཚུལ་གཅིག་ཉིད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་དེ་ཤེས་
འདོད་ཚོས་ཅན་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་ན་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་
ཉགས་སུ་འགྱུར་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ལ་བྱེད་ན། མིག་
གི་གཟུང་བྱས་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པ་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་ཚོས་ཅན་
དང་ཚོས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ལ་བྱེད་ན་ཉགས་ངེས་པར་བསྐྱབ་
བྱ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ལ་གོ་བྱེད་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ལ་བྱེད་ན་ཚུལ་
གསུམ་ཉིད་ལས་མི་འདའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཕྱོགས་ཚོས་དང་རྗེས་འགོ་འཕྲོགས་
ཚོས་དང་ལྟོག་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཚུལ་གཉིས་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་
ཏེ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པར་ཅན་དུ་ལྟོག་པ་འདུས་པས་ཚུལ་གསུམ་ཉིད་ཡིན་ལ་
ཕྱོགས་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་མཐོང་མ་མཐོང་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་འཁྲུལ་
པའི་བྱིར་རོ། །

ཡང་རིགས་པ་ཅན་འགའ་ཞིག་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་གྲུབ་པ་སྣ་མ་
ཅན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ལྷག་མ་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་སྐྱི་ལ་
མ་མཐོང་ལ་མངོན་སུམ་དང་ལུང་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཞོན་པས་འགལ་བ་མེད་
པ་སྟེ། ཚུལ་བཞིན་འདོད་པའང་ཚུལ་གསུམ་མ་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཏེ། ཚུལ་
གསུམ་གྲུབ་ན་ཚང་མས་འགལ་བ་མེད་པ་གྲུབ་ལ་ཚང་མ་གཉིས་དང་འགལ་ན་ཚུལ་
གསུམ་མི་སྲིད་པའི་སྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ཚུལ་གསུམ་དང་དེ་ཤེས་པ་སྟེ་ཚུལ་བཞིན་འདོད་པ་
དང་། ཡང་ཚུལ་གསུམ་དང་གྲངས་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། གཞོན་པ་མེད་
པའི་ཡུལ་ཅན་དང་ལྡར་འདོད་པའང་ཚུལ་གསུམ་མ་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྲུར་
ཡིན་པས་མི་འཐད་པར་གོ་སློའོ། །ཡང་ཅ་ར་ཀ་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་ཚུལ་གསུམ་གྱི་
སྟེང་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པ་འབབ་པའི་རྟགས་གཅོད་པ་ལ་གཞོན་པ་མེད་
པའི་ཡུལ་ཅན། འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་པ་གཅོད་པ་ལ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་
གྲངས་གཅིག་པ། ཚུལ་གསུམ་སྟོས་མ་ངེས་པ། གཅོད་པ་ལ་ངེས་པ་ཉིད་ཅེས་
བྱ་བའི་ཚུལ་དུག་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་ཚུལ་སྐྱི་མ་གསུམ་སོ་མི་འཐད་
པ་ལ་རེ་ཞིག་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཚང་མས་དངོས་སུ་
གཞོན་པ་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་བསལ་བྱ་བསལ་བ་མེད་
པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས་གཅོད་ཅིང་། གཞོན་པ་དོགས་པ་མེད་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་
ཉིད་གྲུབ་དགོས་ལ་དེ་གྲུབ་ན་རྟགས་མི་དགོས་པས་གཞོན་པར་དོགས་པ་ནི་

ཉགས་ཡང་དག་གི་སྐབས་སུ་སྐྱོན་མ་ཡིན་པས་གཅད་མི་དགོས་སོ། །ཡང་བཟོད་
པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་ཡང་མི་དགོས་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་
གྲུབ་པ་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཕྱོགས་
ཚོས་གྲུབ་པའི་གཞི་ལ་བསྐྱབ་བྱ་མེད་ན་མི་འཇུག་པ་མེད་ལ་ཡོད་ན་དེ་དང་
འགལ་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཡང་ངེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ཉིད་ངེས་
པ་ལ་ཟེར་རམ་དེ་ལས་གཞན་ངེས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཚུལ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་
མེད་ལ། དེ་ལས་གཞན་མི་དགོས་ཏེ་རྣམ་གཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་ནི། །

ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་འབྲེལ་བ་ངེས། །

གཏན་ཚིགས་མཚན་ཉིད་སྐྱོན་མེད་ཡིན། །

ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་པ་ཚུལ་དང་པོ། །

ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་འགོ་དང་། ལྷོག་ན་ལྷོག་པའི་ལྷོག་པ་ཚང་ན་འབྲེལ་བ་
གྲུབ་པས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི།

ཚུལ་གཉིས་པ་དང་རྗེས་འགོ་ཡིས། །

ལྷོག་པ་འཕེན་པའི་སྐྱོན་གཉིས་མེད། །

ཁ་ཅིག་ཕྱོགས་ཚོས་དང་རྗེས་འགོ་བྱེད་པར་ཅན་ནམ་ལྷོག་པ་བྱེད་པར་ཅན་

གཉེས་སམ། རྟོགས་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་གཉེས་སུ་འདུས་པས་ཉུགས་
ཚུལ་གཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བའི་སྟོན་མེད་དེ། མཐུན་རྟོགས་ལ་
བསྐྱབ་མི་མཐུན་རྟོགས་ལ་འགོག་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་གཉེས་མེད་ན་འབྲེལ་བ་
མི་འགྲུབ་ཅིང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཚུལ་གཉེས་གྲུབ་པས་
ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཡང་རྗེས་འགྲོ་ཙམ་པོ་འཇུག་ཞིང་ལྷན་
པར་ཅན་དུ་ལྡོག་པ་འདུས་ན་རྗེས་འགྲོས་ལྡོག་པ་འཕེན་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་
ན། ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་འགྲོ་དེ་ཉིད་ལོག་ན་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་ལ་མི་འཇུག་
པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །དེས་ན་རྟོགས་ཚོས་དེ་ཚས་བྲུབ་པ་དང་། རྟོགས་
ཚོས་དེ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ། །

གཉེས་པ་དེ་མཚན་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ནི། ཡང་དག་གི་
ཉུགས་ཚུལ་གསུམ་དེ་དངོས་སུ་ངེས་པ་འཇུག་ ངེས་སུ་རུང་བ་ཙམ་གང་ཞིག་ཡིན་
ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ་ལས་གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་ན།

ངེས་རུང་ཉུགས་མིན་ཐེ་ཚོམ་གྱིས། །

ཚུལ་གསུམ་ངེས་རུང་ནི་དངོས་སུ་ནི་མ་ངེས་པས་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ལ། ཐེ་ཚོམ་ཟུ་བའི་
དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉུགས་གང་བཞོན་ན་དེ་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་
ལས། དགོད་བྱའི་ཉུགས་རང་ཉིད་དམ་ཉུགས་དེའི་གཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟུ་བ་ན་ཉུགས་
མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་བསྐྱབ་པ་ལ་རྒྱངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་
པོར་ཐེ་ཚོམ་ཟུ་བའི་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་དང་གཟུགས་

ལ་སྒོམ་མ་བཞིན་དུ་སྒོམ་མ་ངེས་པར་རྟགས་རང་གི་ངོ་བོས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་པའམ་ཚོས་ཅན་ལ་བསྐྱབ་བྱ་
བརྟེན་པ་རྟགས་གྱིས་མ་ངེས་ན་ནི་དེའི་རྟགས་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་
བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་
ལ་ཡང་སློབས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཚུལ་
གསུམ་མ་གྲུབ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། རྟོགས་པ་པོ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་མིན། ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བརྗོད་ན།

ངེས་པ་རྟགས་ཡིན་གོ་བྱེད་ཕྱིར། །

ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་དགག་སྐྱབ་མི་བྱེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱེད་ལ་སེལ་
བའི་ངོར་ཚུལ་གསུམ་ཅམ་གྲུབ་པ་ལྷག་ལྡན་ལའང་ཡོད་ཅིང་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་
དུ་འགྲོ་བ་ལ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་དེ་ངེས་པ་མེད་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོན་གི་འབྲེལ་པ་
མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་གྱི་སྲུང་པོས་འབྲེལ་པ་གྲུབ་དགོས་པ་ལ་
དགོངས་ནས་ངེས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །དེས་རུང་ཅམ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱི་
ཡུལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་འགའ་ཞིག་ལའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ།
དགག་སྐྱབ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་མཚན་ལ་རྟེན་པར་མིན་པའི་སྐྱོ་དོན་ལ། །བརྟེན་ནས་སྐབས་
འདིར་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། །དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་དང་། །རྗེས་

སྲུ་དཔག་པ་དང་རྗེས་སྲུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྐྱད་ནི་ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་པའི་
ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཐ་མར་སློབ་པའི་
ངེས་པ་ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཀ་ལ་བལྟ་བར་བྱཏོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་
ན་འདི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ལུལ་འཛིན་ལུས་ཅམ་ལ་མི་ཟེར་བར་ལུལ་འཛིན་པ་
ལ་ཟེར་བ་ལྟར། ཉགས་ཀྱི་སྐྱེའང་བསྐྱབ་བྱ་གོ་ལུས་ལ་མི་ཟེར་བར་གོ་བྱེད་ཉིད་
ལ་གསུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི།

འདི་ལ་གཞན་གྱི་ལྷན་ཀ་མེད། །

དེ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ངེས་པ་ལ་རྣམ་གཅད་མེད་དེ་མ་ངེས་
ཀྱང་ཉགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སློབ་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་ས་བོན་
མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བསྐྱེད། ངེས་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉགས་ལྟར་
སྤང་གཅོད་ལ་སློབ་ཀྱི་ས་བོན་ཀྱང་ཉེན་དང་མ་སྤང་ན་བྱེད་རྒྱུར་མི་འདོད་
ཅིང་། ཉགས་ཡང་དག་ཀྱང་མི་ངེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་མ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་དོན་གྱི་ཚོས་སུ་མི་འཐད་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པར་བྱས་པ་
དེ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་སློལ་སློབ་ན་ཉགས་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་ཚོས་
མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ་མི་སློབ་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དུས་ན་འང་ངེས་པར་བྱས་
པ་ཡོད་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཉགས་ལྟར་སྤང་གཅོད་མི་ལུས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་

ན། སློ་ལ་སློམ་ཀྱང་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་ཚོས་མ་ཡིན་པར་མི་
འཇུག་ཏེ། ལྷང་བརྟགས་གཅིག་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་སྐྱེས་བུ་ཀུན་གྱིས་ངེས་
བྱར་ཐལ་བ་ནི། དཔེར་ན་བེ་རྒྱུའི་སྡོན་པོ་དོན་ཚོས་ཡིན་པས་སྐྱེས་བུ་ཀུན་
ལ་སློམ་ན་སྡོན་པོར་གནས་པ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་གྱིས་
ངེས་པར་འཇུག་རོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་སློའི་ཚོས་དོན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་
སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་ལས་རྟགས་འཛིན་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་ནི། ཚུལ་གསུམ་
མ་ངེས་པའི་སྲར་རྟགས་མ་ཡིན་པས་དེ་ལས་རྟགས་འཛིན་སྐྱེས་པ་དེ་རྟགས་
མ་ཡིན་པ་ལས་རྟགས་འཛིན་སྐྱེས་པར་འཇུག་རོ། །འདོད་ན། །འདི་ལྟར་དངོས་
གང་ཅི་འདྲ་བ། །དེ་ནི་དེ་འདྲའི་རྟགས་སེམས་ཀྱི། །རྒྱ་ཡིན་དེ་ལས་དེ་ལྟ་
ཡི། །དངོས་ལས་དེ་བསྐྱེད་རྟགས་ཅན་སྟོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་
ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་རྟགས་སུ་དགོད་བྱའི་རོ་བོ་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་
ལས་རྟགས་འཛིན་སྐྱེ་བར་འདོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ངེས་
པ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱ་འབྲས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཐལ་བ་ནི། ཚུལ་
གསུམ་ངེས་པ་སློ་ལ་སློམ་ན་སློ་དེ་ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱི་སློས་སར་སོང་བས་རྒྱར་
འཇུག་ལ། ཡུལ་དེ་སློ་ཐ་དད་ཀྱི་སློས་ཚོས་སུ་སོང་བས་འབྲས་བུར་འཇུག་རོ་

ཞེ་ན། དེས་པ་ལས་ཡུལ་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་ཀྱི་དེས་པ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་ཚོས་སུ་
གཞན་སེལ་གྱིས་བབྱུང་བས་མི་འགལ་ལོ། །

བཞི་པ་དགག་ཉགས་མི་ཉག་པར་ཐལ་བ་ནི། དངོས་མེད་དོན་བྱེད་པས་
སྣོང་པ་ལ་སོགས་པ་མི་ཉག་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤར་མ་དེས་པ་ན་ཉགས་མ་ཡིན་
ལ་དེས་པ་ན་ཉགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དངོས་པོར་ཐལ་ལོ་ཞེ་
ན། དོན་ལ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཇིག་ན་མི་ཉག་པར་འགྱུར་གྱི་སྒོས་རེས་འཇོག་
ཏུ་བབྱུང་བས་དོན་མི་ཉག་པར་འགྱུར་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེ་སྐྱོན་ཏུ་འགྱུར་
ན། དེས་རུང་བ་ལའང་མཚུངས་སོ། །

ལྷ་པ་མཚན་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་ནི། གཏན་ཚིགས་ལ་དེས་
པ་དགོས་པ་ན་མཚན་ཉིད་ལའང་དེས་པ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ།
དགག་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་མི་བརྟེན་པར་སྐྱ་དོན་ལ་བྱེད་པས་མཚོན་
བྱ་དེས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་དགོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་
མ་ཉོགས་པར་དོན་ལ་ནི་མཚན་མཚོན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རུང་ཟུང་ཀྱང་
མེད་དོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཉགས་གྱི་སྐྱ་དོན་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེའང་
དངོས་སུ་གོ་ན་དེས་པ་དགོས་ལ་བརྒྱད་ནས་གོ་ན་དེས་རུང་གིས་ཚོག་གོ་
ཞེས་ཟེར་ནས་དེས་པ་བ་རྣམས་གྱིས་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་སྤོང་བ་ནི་གཞུང་
གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དགག་སྐྱབ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་མཚུན་པར་ཟུང་
དོ། །དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ཉོག་དཔྱོད་མཐའ་དག་གཞན་སེལ་ལ་སྐྱོ་ཁ་མ་

སྤྱོད་པ་ལེ་རྣམ་གཞག་ཡིན་ནོ། །

གཞིས་པ་མཚན་གཞི་དོན་བཟུང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་གྱི་
ལྷགས་དགག་ན།

ལ་ཅིག་ཚོད་གཞིས་བྱང་པར་དུ། །

བྱས་པ་རྟགས་གྱི་མཚན་གཞིར་འདོད། །

དེ་ཡང་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་བྱེད་དེས་པ་དང་། གཞི་ཚོས་ཅན་ལ་བཀག་པའི་
སྤྱོད་བྱེད་དེས་པས་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་དག་གིས་མི་འགྲུབ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་
བའི་སྤོ་ནས་བསྐྱབ་སྟེ་དང་པོ་རྟགས་ལའི་དུ་བ་ཉིད་དཔེ་ཚང་མང་ལ་རྗེས་སུ་མི་
འགོ་ཡང་མཚན་ཉིད་དེས་པའི་ཚད་མས་དུ་ཅམ་གྱི་སྤྱི་ལ་མེས་བྱེད་པ་གྲུབ་
ན་ལུལ་དུས་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་གི་དུ་བ་ཡིན་ནའང་མེས་མ་བྱེད་པའི་དོགས་
པ་ཚོད་པས་འགྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་བྱེད་ཅམ་གྲུབ་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ལ་བྱེད་པ་མི་
འགྲུབ་ན་འོན་ཏེ་དོན་པོ་ཅམ་གྱི་སྤྱི་ལ་གཅིག་དང་དུ་མས་བྱེད་པ་གྲུབ་ཀྱང་
ཡང་དག་གི་དོན་པོ་ལ་ཡང་དག་གི་གཅིག་དང་དུ་མས་བྱེད་པ་མི་འགྲུབ་
སྟེ་བྱེད་བྱེད་ཡང་དག་གི་དོན་པོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་པོ། །འདོད་ན་གཅིག་
དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལ་བསྐྱོག་བྱེད་མི་འགྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དག་གི་ཡོད་
པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྤྱིར་དོན་པོ་ཅམ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མས་བྱེད་པ་གྲུབ་པས་
སྤྱིར་ཡོད་པ་ཅམ་པོ་དེ་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཡང་དག་གི་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་དག་གི་
གཅིག་དང་དུ་མས་མ་བྱེད་བམ་སྤྲུམ་པའི་དོགས་པ་ཚོད་པས་བྱེད་པ་འགྲུབ་

པས་སྤྱི་བྱུང་གྲུབ་པས་ཕྱི་བྲག་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་བྱུང་བྱ་ལའི་དུ་བ་ཉིད་ལ་
མེ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྤྱི་དུ་བ་ཚམ་ལ་མེ་ཚམ་གྱིས་བྱུང་བ་གྲུབ་པས་དུ་
ཚམ་ལའི་ཡིན་ནའང་དེ་ལ་མེས་མ་བྱུང་བམ་སྣམ་པའི་དོགས་པ་ཚོད་པས་
བྱུང་བ་ཅི་སྟེ་མི་འགྲུབ། གཉིས་པ་གཞི་ལ་བཀག་པའི་ཕྱོག་བྱུང་ངེས་པས་འགྲུབ་པ་
ནི། དུ་ཚམ་མེ་མེད་ལ་འཇུག་པ་ཁེགས་ལ་བྱེ་བྲག་ལའི་དུ་བའང་མེ་མེད་ལ་
འཇུག་པ་ཁེགས་པས་ལའི་དུ་བ་ལ་མེས་བྱུང་བ་འགྲུབ་སྟེ། གཞོད་པ་ཅན་
གྱིས་བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་ཁེགས་པས་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་བ་གྲུབ་པ་
བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གིས་བྱུང་བ་མི་འགྲུབ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། དབུ་མ་
པའི་གྲུབ་མཐས་དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་མི་སེལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཚོལ་བྱང་གི་རྟགས་
ལྟ་བུ་ཕྱོག་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མེ་ཚོམ་བ་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོས་ནས་གསུང་དོ། །འདི་མི་འཐད་དེ།

- མི་ལྡན་གཅོད་པ་ཚོད་གཞི་ཡིས། །
- ཡིན་ན་ཡུ་བྱ་ཚོད་པ་མེད། །
- གཞན་ལྡན་གཅོད་ན་རྗེས་འགོ་མེད། །
- ཚོས་དང་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དང་འབྲ། །

ལའི་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོད་གཞིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་
གཞིར་འདོད་པ་དེ་ཚོད་གཞི་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྐྱོར་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་

འདོད་ལ་ཚོད་གཞི་ལས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་དོན་དུ་སྦྱོར་ན་
རྗེས་འགོ་མེད་དོ། །རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་བྱུང་ངེས་པར་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་
ལ་སོགས་པ་ནི་ཚོད་གཞིའི་ཚོས་མི་ལྡན་རྣམས་གཅོད་དུ་སྦྱོར་ཞེས་ངག་སྦྱང་
མ་གཤེས་པར་བཟད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་ནི།

རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཞན་སེལ་ཡིན།།

ཡུལ་དུས་རྣམ་པས་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་
སྤྱི་ལྡོག་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞིའོ། །དེ་ལ་ཚོད་གཞི་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་
གྲུབ་པ་ཕྱོགས་ཚོས། རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲུབ་བྱ་འགོ་བ་རྗེས་འགོ། བསྐྱབ་བྱའི་
ཚོས་ལྡོག་སྟོབས་ཀྱིས་རྟགས་ལྡོག་པ་ནི་ལྡོག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་
ཚོས་ཀྱང་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྦྱོར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི།

འདི་ལ་གཞན་གྱི་ལྷན་ཀ་མེད། །

ལ་ཅིག་རྟགས་ཀྱི་སྤྱི་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། རྗེས་ཀྱི་སྤྱི་མེད་ཀྱང་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་
མི་འགལ་ལོ། །ཡང་སྤྱི་གཅིག་པ་དེ་ལ་ཚུལ་གཉིས་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སེལ་
བའི་སྤྱི་དེ་ཉིད་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་དང་འབྲེལ་པས་མི་འགལ་
ལོ། །ཡང་ཚུལ་གསུམ་ཅིག་ཅར་ངེས་དགོས་ན་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་པ་ན་བསྐྱབ་

བྱ་བྱུང་པར་འགྱུར་ལ། རིམ་ཅན་དུ་ངེས་པས་ཚོག་ན་མཉན་བྱའང་ཡང་དག་
དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འཇུག་པས་རིམ་གྱིས་ངེས་
ལ། འོན་ཀྱང་སྐབས་འགར་ཅིག་ཅར་ངེས་པར་གོ་བ་ནི་ཚུལ་གསུམ་གོམས་
པ་གསལ་བས་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་པ་ཉིད་ན་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཡང་སྤྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་
དེ། ཚོས་ཅན་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་འདི་རྟོགས་
ན་ཁྱད་པར་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཚོད་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གོལ་དུ་འགྱུར་
རོ། །

གསུམ་པ་མཚོན་བྱའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཇི་ལྟར་འབྱེད་པའི་
ཚུལ་དང་། ཕྱེ་བའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་ལ་
ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ཐོག་མར་དངོས་པོའི་སྟོན་ནས་
དབྱེ་བ་ནི། །

མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡི། །

གཏན་ཚིགས་དབྱེ་སྟོན་དུ་མར་འགྱུར། །

ཚུལ་གསུམ་པ་དེའང་རྟགས་སུ་དགོད་བྱའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་མེད་དགག་
རྟགས་སུ་དགོད་པ་སྟེ་འབྲེལ་ལྗང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་དང་། མ་ཡིན་
དགག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་འབྲས་རང་གི་རྟགས་
རྣམས་ཉེ་གཉིས་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་གྱིས་དབྱེ་བ་མེད་དགག་སྐྱབ་པ་སྟེ་མ་

དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་དང་། མ་ཡིན་དགག་སྐྱབ་པ་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཏེ་
 གཉིས་དང་། འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་དབྱེ་ན་བདག་གཅིག་པ་དང་དེ་ལས་
 བྱུང་བ་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ལའང་དངོས་འབྲེལ་དང་བརྒྱད་འབྲེལ་ལམ་ལྡོག་
 འབྲེལ་གཉིས་དང་། དང་པོ་ལ་དངོས་འབྲེལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་རང་
 བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། ལྡོག་འབྲེལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་བྱུང་བྱེད་
 མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་དང་། གཉིས་པ་ལ་དངོས་འབྲེལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་
 པ་ནི་འབྲས་རྟགས་རྣམས་དང་། ལྡོག་འབྲེལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་
 གཏན་ཚིགས་རྣམས་ལོ། །བསྐྱབ་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན། དོན་བསྐྱབ་དང་མ་སྟོད་བསྐྱབ་
 གཉིས་དང་། སྐྱབ་བྱེད་གྱིས་དབྱེ་ན། འགོ་ལ་གྲགས་པ་རང་བཞིན་རྟགས་དང་། ཡིད་
 ཚེས་དང་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཏེ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ཏེ་
 གཉིས་ལོ། །གཉིས་པ་སྐྱོར་བའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན་མི་དམིགས་པ་དང་། རང་
 བཞིན་དང་། འབྲས་བུའི་རྟགས་གསུམ་ལོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། ལ་ཅིག་སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་
 བ་དགག་རྟགས་ཀྱང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་བཞིར་འཇུར་ལ། དགག་པ་གཅིག་
 ཏུ་སྟུང་ན་སྐྱབ་པའང་གཅིག་ཏུ་འདུ་བས་ཡང་ན་བཞིའམ་མིན་ན་གཉིས་
 སུ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཞན་དག་རྟགས་གསུམ་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ་
 གཉིས་དང་བཞིའི་གངས་ངེས་བྱེད་པ་ནི་མ་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། །རྟིགས་པའི་
 དོན་འདི་ཡིན་ཏེ།

ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་སྦྱོར་བ་ཡི། །

སྒོ་ནས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་མཛད། །

དགག་རྟགས་མཐའ་དག་མཐར་སྒྲུང་རུང་མི་དམིགས་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར་
དཔེ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཏན་ལ་དབབ་ཏུ་རུང་བས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ལ་སྦྱབ་
རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དཔེ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འབྲས་རང་
གཉེས་སུ་བྱེ་བས་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་རྟགས་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉེས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མི་དམིགས་པ་
དང་། རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་ནི།

དགག་བྱ་འགོག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉེས་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉེས་ལས། དང་པོ།

ངོ་པོ་མི་དམིགས་པ་ལ་བཞི། །

ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་སྒྲུང་རུང་མི་དམིགས་པས་མེད་པའི་ཐ་སྟོད་བསྐྱབ་པ་ལྟ་
བུ་གངས་ཅན་པས་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་པ་དང་བྱེ་བྲག་པས་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་འདོད་པ་
འགོག་པའི་ཆེད་དུ་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་དང་། མི་བཀག་ནས་དུ་བ་འགོག་
པ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བསྐྱེལ་བདེན་པ་སྟོང་བ་ལ་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་སྟོང་དགོས་
པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་མི་དམིགས་པ་དང་། ཤིང་བཀག་པས་ཤ་པ་འགོག་པ་ལྟ་

སུ་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྤངས་ན་འཇུག་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱང་སྤོང་བར་ཤེས་
ཆེད་སུ་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་དང་། སུ་བ་བཀག་པས་སུ་རྒྱ་རུས་པ་ཐོགས་
མེད་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་གངས་ཅན་པས་གཙོ་བོའི་སྐྱེད་དོན་དངོས་པོས་ཉེར་ལེན་ཅན་
སུ་འདོད་པ་འགོག་ཆེད་འབྲས་སུ་མི་དམིགས་པའོ། །དེ་དག་འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་
པས་འབྲེལ་ཚོས་འགོག་པ་མི་དམིགས་པ་བཞིའོ། །འདི་ལ་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་
པའི་དགག་ཉགས་ཡང་དག་ནི། ཤ་ཟ་སྐལ་དོན་སུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དོར་མ་དུན་གྱི་གཞི་ན་ཚོས་
ཅན། ཤ་ཟ་ཡོད་དེས་མ་ཡིན་ཏེ། ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་
སྐལ་དོན་གྱི་དབང་སུ་བྱེད་ལ། ཡུལ་དུས་སྐལ་དོན་ལ་ཡང་སྐྱུར་བར་གསུངས།

གཉེས་པ་ནི།

འགལ་བ་དམིགས་པ་རྣམ་པ་གཉེས། །

དེ་ཡང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་དང་། སན་ཚུན་སྤངས་འགལ་དམིགས་པའོ། །

དང་པོ་ལའང་གཉེས་ལས། གཞན་གྱི་གངས་དགག་ན།

ཚ་རེག་སྐོར་བཞིས་གང་རེག་བཞི། །

བཀག་པས་སྐྱོར་བ་བརྟུ་བྱུག་ཟེད། །

མེ་དང་མེའི་རྒྱ་རུས་པ་ཐོགས་མེད། མེའི་འབྲས་སུ་སུ་བ། མེའི་ཁྱབ་བྱ་ཅན་

གྱི་མེ་སྟེ་བཞིའོ། །གང་རེག་ལའང་གང་རེག་གང་རེག་གི་རྒྱ་རུས་པ་ཐོགས་

མེད། དེའི་འབྲས་སུ་སྐྱེ་ལོང་། དེའི་ཁྱབ་བྱ་བ་མོའི་རེག་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དེའང་

གང་རེག་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་གཞི་ལ་མེས་འགོག་
ན་རང་བཞིན་འགལ་བ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ། །ཚ་རྒྱན་གྱི་མེས་
བཞི་པོ་འགོག་ན་རང་བཞིན་འགལ་བའི་བྱབ་བྱ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་
བཞི་པོ། །དུ་བས་བཞི་པོ་འགོག་ན་རང་བཞིན་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་
པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ། །མི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་བཞི་པོ་འགོག་ན་རང་
བཞིན་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་རྟེ་བཅུ་དུག་འདོད་པ་ལ་
ཕྱི་མ་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པ་བཞི་མི་འཐད་དེ།

རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་མེ་མིན་ཞིང་། །

རྒྱན་མེད་ཕྱིར་ན་འགོག་མི་རུས། །

རྒྱ་ཚམ་འཁྲུལ་པས་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཉམས་སྲུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་རུང་ཡང་། དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་རུང་
ངོ་སྟམ་པའང་མི་འཐད་དེ། རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་མེ་
སྐྱེད་པའི་བྱད་ཤིང་ཉིད་ཡིན་པས་མེ་མ་ཡིན་པ་དེས་གང་རེག་མི་ཞིགས་ལ།
ཐོགས་མེད་མེས་བྱད་པར་དུ་བྱེད་ན་མེ་ཉིད་གྱིས་ཞིགས་པས་རྒྱའི་ཉམས་
མི་དགོས་ཤིང་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་འཛོག་པ་སྐད་ཅིག་གིས་ལྡོག་པ་ཡིན་
ལ་མེར་འཛོག་པ་རྒྱན་ལ་བྱེད་ན། སྐད་ཅིག་གིས་མེས་གང་རེག་མི་ཞིགས་
པས་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཉམས་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འགལ་བའི་བྱབ་བྱ་དམིགས་
པའང་ཚ་རྒྱན་གྱི་མེ་མེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ན་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་སྲུ་

འགྲུར་བས་དེ་གཉིས་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ཅན་གྱི་མེ་མེ་ཉིད་
ཡིན་པས་གང་རེག་དང་འགལ་ལ། བྱད་པར་སྦྱི་ཚོས་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཞེས་
གསུངས་པས་རྟགས་སུ་འདུང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལུག་པ་འགོག་པ་ལ་མར་
མེ་དང་། རྟག་པ་འགོག་པ་ལ་ཚོལ་བྱུང་བཞོད་པ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་
བ་འགོག་པ་ལ་དག་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལུང་རིགས་ལས་བྱེ་བྲག་བཞོད་
པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འགྲུར་ཏེ། དེ་དག་གྲང་མཐར་སྣང་བ་དང་བྱས་པ་
དང་། ལྷ་དཔལ་ལས་འདས་པ་ལ་བྲག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་ནི།

གཞུང་ལས་རྣམ་གཞག་མང་བཤད་ཀྱང་། །

འགོག་ལུས་སྣ་མ་བརྒྱ་གཉིས་ཡིན། །

སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་ལས་གསུམ་དང་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་སུ་
གསུངས་པས་ཀྱང་། རྗེ་ཏུ་རིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྣར་གྱི་བརྒྱ་གཉིས་པོ་
དེ་ཙམ་སྐབས་སུ་བབ་པར་མངོན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་དེའི་དགོས་པ་ནི། བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱེད་ན་བདག་འཛིན་འགོག་ལུས་པས་དེ་སློང་བ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་སྦྱེས་དགོས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ལོ། །

གཉིས་པ་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་བཤད་ན།

པན་ཚུན་སྤངས་པ་དངོས་ལ་ནི། །

རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་དངོས་ནི་རྣམ་གཅད་ཡོངས་གཙོད་ཡིན་པས་རྟགས་
དང་རྟགས་ཅན་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ཡང་ན་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ། གནས་པའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །

དེ་ཡིས་བྱད་པར་བྱས་པ་ནི། །

བྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པ་ཡིན། །

དཔེར་ན་སྐྱེ་ཚེས་ཅན། རྟག་པའི་དངོས་པོས་སྤོང་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
བྱས་པ་ལ་དགག་བྱ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་དེ་དང་
འགལ་བ་བྱས་པ་དམིགས་པ་བྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱས་
པའམ་དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱབ་བྱེད་སྟོན་མེད་ཀྱི་གཏན་
ཚིགས།

ཚད་མས་གཞོད་པའི་འགལ་བ་ཡང་། །

བྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པར་འདུས། །

རང་སྤེམ་མང་པོས་བཀྱར་བ་སོགས་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་དེ་གཉིས་ལ་སྦྱིར་འཇིག་པས་བྱབ་ཀྱང་
གྲུབ་ཚམ་ནས་འཇིག་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་འབྱུང་གི་འཇིག་རྒྱས་འཇིག་པར་བྱེད་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་འདོད་པ་ལ། ཚད་མས་གཞོད་པའི་འགལ་བ་སྟོན་པས་ངེས་པ་འགོག་
པ་དང་། སྟོན་མེད་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་འགོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་དཔེར་ན་

གང་སྟོན་པ་དང་བཅས་པ་དེ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ་གོས་ལ་ཚོན་བཞིན། འཇིག་
 པའང་རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོན་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ངེས་པ་དང་འགལ་བ་མ་ངེས་
 པའི་བྱབ་བྱ་སྟོན་བཅས་ཉམས་སྲུ་བཀོད་ནས་ངེས་པ་འགོག་པའོ། །གཉིས་
 པའང་གང་ཡོད་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་སྟོན་པ་དེ་དེའི་ངོ་བོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
 ཚོགས་པ་ཐ་མ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་ངེས་པ་བཞིན་བྱམ་པ་འཇིག་པའང་དེ་ལ་
 ཡོད་ཅིང་གཞན་ལ་མི་སྟོན་སོ་ཞེས་མ་ངེས་པ་དང་། འགལ་བ་ངེས་པའི་བྱབ་
 བྱ་སྟོན་མེད་ཉམས་སྲུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འགལ་བྱབ་དམིགས་པར་འདུའོ། །འདི་
 ལ་སྲ་མ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ལོག་རྟོག་གི་དབལ་བཅོམ་པ་དང་བྱི་མ་རང་རྒྱུད་གྱིས་སྟོན་མེད་ལ་
 ངེས་ཤེས་སྐྱེད་བྱེད་དོ་གསུངས། །ཁ་ཅིག་ཐ་དད་ཅམ་ལ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་བུ་
 འདོད་པ་དེ་དག་ནི་སྤར་བཀག་ཟིན་ལ་ཅི་ནས་འདོད་ན་སྟོན་པོ་སྐྱོར་བཞིས་
 སེར་པོ་སྐྱོར་བཞི་འགོག་པ་ལའང་། ལྟ་ཅིག་མི་གནས་པའི་སྐྱོར་བ་བཞིན་
 །ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གསུམ་བུ་འདུས་པ་ལ་སོགས་
 པ་ནི་རང་གི་འཇུག་པ་ལ་ཚོ་འདྲི་བ་ཡིན་འོ། །དེས་ན་ངེས་པའི་ཡ་གྲུལ་མ་ངེས་
 པ་སྤང་བུ་མི་རུང་ཞིང་དེ་ཡིན་པར་དོགས་པ་ལ་མ་ངེས་པ་དང་འགལ་བར་ངེས་
 པའི་བྱབ་བྱ་སྟོན་མེད་ཉམས་སྲུ་བཀོད་པའི་སྟོན་ནས་འགོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་
 སྤངས་འགལ་གྱི་སྐྱོར་བ་འཇུག་ལ། གཉི་ག་སྤང་བུང་ཕན་ཚུན་ཡིན་པ་འགོག་
 པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་འབྲུབ་པས་འགལ་བའི་ཉམས་སྲུ་ལ་མི་སྟོན་སོ། །

གསུམ་པ་དགག་ཉམས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས་

གཞན་ལུགས་དགག་ན།

དངོས་འབྲེལ་བཀག་ཟེན་ལྟན་ཅིག་ན། །

མི་གནས་ཚོགས་པས་སྐྱེད་པ་འབྱུང། །

དགག་སྐྱབ་གཉི་ག་ལ་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་འདོད་པ་ནི་ཇུར་འབྲེལ་བ་བཟླ་ག་
པའི་སྐབས་ལྷ་བཀག་ཟེན་ལ་ཁ་ཅིག་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་དམིགས་
བསྐྱོག་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་དེ། དགག་བྱ་གང་
རེག་སྐོར་བཞི་པོ་རྟགས་མེ་སྟོབས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་མེད་པའི་ཚོགས་
པ་ལས་སྐྱེ་བོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི།

འབྲེལ་ཡུལ་ལོག་པས་འབྲེལ་ཚོས་ཉིད། །

ལྷོག་པས་བསྐྱོག་འབྲེལ་སྐོར་འབྱུང། །

ངོ་བོ་མི་དམིགས་པའམ་འབྲེལ་ལྷན་མ་དམིགས་པ་ནི། བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་
ཡུལ་བཀག་པས་འབྲེལ་ཚོས་ཞེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱོག་འབྲེལ་ངེས་ཏེ། ལྷ་
མི་དམིགས་པ་དང་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ནི་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་བསྐྱོག་
པ་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་དང་། ལྷ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་དང་
ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་རྣམས་ནི་བདག་གཅིག་པ་བསྐྱོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་

ན་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ། མཐུན་དཔེའི་སྣང་དུ་རྟགས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་
གྱིས་བྱབ་པ་ཚད་མས་བསྐྱབས་ནས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་དཔེ་གྲུབ་བཟ། མ་
གྲུབ་ཀྱང་ཅུང་སྟེ། གཞོད་པ་ཅན་གྱིས་རྒྱ་མེ་དང་བྱབ་བྱེད་ཤིང་ལྟ་བུ་བཀག་པ་
ན་འབྲས་སུ་དུ་བ་དང་བྱབ་བྱེད་ཤིང་ལྟ་བུ་ཞེགས་པས་འབྲེལ་བ་སྟོ་དོར་འབྲུབ་
སྟེ། དེ་གྱིར་ཚོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ། །ངེས་པར་འདི་ལ་གཞི་མི་འདོད། །ཅིས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དོན་བྱེད་ཅུས་སྣང་གི་རྟགས་གྱིས་འགྲོ་བའི་བྱེད་རྒྱ་འདོད་པའི་དབང་
ལྷག་རྟག་དངོས་བཀག་པ་ན། དཔེ་བྱས་པའི་འབྲས་སུ་ཞེགས་པ་ལྟ་བུའོ། །འགལ་བ་དམིགས་
པ་ནི། འགལ་རྒྱ་མེ་ལྟ་བུ་གྲུབ་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་རིག་ལྟ་བུ་ལ། གཞོད་པས་ཞེགས་
གྱི་འབྲེལ་རྒྱ་འགོག་པ་ལ་མི་སྟོས་པས་བསྐྱོག་འབྲེལ་དབྱེད་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ། གསུམ་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

ཡིན་པ་བསྐྱབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། རྟགས་དངོས་ནི།

དོ་པོ་དབྱེར་མེད་རང་བཞིན་རྟགས། །

དེ་ལའང་རྟགས་གྱིས་དབྱེ་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱས་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ལའང་། བྱད་པར་ལ་མ་སྟོས་པ་དང་སྟོས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་མི་
རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་ལ། ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་ལྟ་བུ་གཏན་མཇགས་དག་པ་བ་

དང་། གཉིས་པ་ལའང་རང་གི་ཚོས་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་པ་དང་། འབྲེལ་པ་
གཞན་གྱི་ཚོས་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། ལྟོས་པ་ཁོང་
ན་ཡོད་པ་བྱས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟོས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ཉེན་གྱི་
བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་བཀོད་པ་བྱས་པ་མི་ཉག་སྟེ། ར་མཁན་གྱིས་བྱས་པའི་སྤྱིར་ལྟ་
བུའོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་རྒྱ་མི་ཉག་སྟེ། རྒྱེ་བ་དང་ལྷན་པའི་
སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། རྒྱེ་བས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་
བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིས་མཚོན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དང་དོ་བོ་གཅིག་པའི་ཚོས་
ཉགས་གང་བཀོད་དོ་ཙོག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱི་
ཉགས་ཡིན་ལོ། །བསྐྱབ་བྱའི་དབང་གིས་དབྱེ་བ། དོན་བསྐྱབ་དང་ཐ་སྲིད་
བསྐྱབ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ནི།

དེ་ཡི་ཆ་མཐུན་ཁོངས་སུ་བསྐྱུ། །

སྤྱི་ཉགས་བྱེད་ཉགས་ལོག་པར་འདོད་པ་རྒྱ་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ལས་འབྲས་
བུ་རྒྱེ་བུར་དཔོག་པ་དང་། དུ་རྒྱ་བྱས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་འདུས་བྱས་གྱི་དུ་
བ་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་གཞན་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་
གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི།

གཅིག་གི་རྩེ་མོ་དང་སྐྱོན་མི་འགོ། །

གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དགོས་ན་དུ་རྩུ་རུས་
པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་དུ་བ་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མ་བྱེད་སྟེ་རྣམ་ཅིག་སྣ་
ཕྱིའི་རྣམ་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དུ་རྩུ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་དང་དེའི་འབྲས་
བུ་མི་རྟག་པའི་དུ་བ་གཉིས་རྣམ་མི་གཅིག་ཀྱང་དུ་རྩུ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་
འཛོག་པ་དུ་བ་སྐྱེ་བཞིན་པ་མཐོང་བ་ལ་སྟོན་པས་དོན་དུ་ན་དུ་བ་སྐྱེ་བཞིན་
པ་དང་མི་རྟག་པའི་དུ་བ་བདག་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དུ་རྩུ་
རུས་པ་ཐོག་མེད་ཅེས་པ་རྩུ་ཉིད་ལ་སེམས་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

ཡོད་པ་བསྐྱབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས་འབྲས་བུའི་རྟགས་དངོས་ནི།

དེ་བྱུང་བ་ལ་འབྲས་བུའི་རྟགས།

དེའང་སྐྱིར་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྩུ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་
རྩུང་འཕེན་པས་སྐྱིས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་དེ་རིག་པ་སྣ་མ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་དང་། དཔྱོད་པ་པས་
ནམ་མཐོན་བྱུང་བེན་མེད་པ་དང་། ཕྱེ་རྣམས་རྩུ་འབྲས་དུས་མཉམ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གཉེན་
སོ་དུ་བས་མེ་ཅམ་བསྐྱབ་ན་རྩུའི་ལྟོག་པ་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་དང་། ཚིག་

ཅམ་གྱི་རྟགས་ལས་རིག་བྱེད་གྱི་ཚིག་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་སྐྱབ་པ་དང་། རྣམ་མཁའི་དྲུ་
བས་མེ་སྡོན་དུ་སོང་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་སྡོན་དུ་སོང་བ་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་
དང་། དབང་ལྷག་པས་སྡོད་བརྟུན་གྱི་འདིག་རྟེན་གྱི་འདིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དབང་ལྷག་གིས་
བྱས་པ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ལས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་
དོན་དཔོག་པ་དང་། དུ་བས་བྱུང་གིང་གི་འཇུག་བ་དང་། དུ་བ་བྱུང་པར་བས་
མེ་ད་ལྟར་བ་སྐྱབ་པ་དང་། མཚན་མོ་ནགས་མེར་འབར་བ་ལས་དུ་བ་དཔོག་
པ་དང་། རོ་ལས་གཞུགས་དཔོག་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུའི་ཚོས་དཔོག་པའི་འབྲས་
རྟགས་ཏེ་གསུམ་རྣམས་སོ། །

གཉེས་པ་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ནི།

དེ་དང་ཆ་མཐུན་ཁོངས་སུ་བསྐྱེ།

སྐྱ་སྟེགས་བྱེད་རྟགས་ལོག་པར་འདོད་པ་རྒྱ་རྒྱར་ལས་རྒྱ་དང་། རྒྱ་མི་གཡོ་
བ་དང་། རྒྱ་ལྷག་གཞན་པ་ལས་རྟེན་བརྟེན་པ་དཔོག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་
གཞན་གྱིས་ཐན་འདོགས་རུས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །

གསུམ་པ་རྗོད་པ་སྤང་བ་ནི།

ཐ་དད་བསྐྱབ་ཕྱིར་སྡོན་ལས་གྲོལ།

འབྲས་རྟགས་ཀྱང་དེ་ལས་བྱུང་བ་དགོས་ན་རྣམ་མཁའི་དྲུ་བ་ལོང་ལོང་པོ་
ཚོས་ཅན་མེ་སྡོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ་དུ་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

བཀོད་པ་ན་འབྲས་བུ་ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་པའི་འབྲས་ཉགས་ལ་མ་བྱེད་སྟེ།
 མེ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཅན་དང་དུ་ཅམ་གཉིས་རྣམས་གཅིག་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན།
 རྣམས་གཅིག་པའི་ཆ་བསྐྱབ་ན་འབྲས་ཉགས་མ་ཡིན་པ་བདེན་ཡང་། ལྷན་གྱི་
 མེ་དེ་ལས་ད་ལྟར་གྱི་དུ་བ་སྐྱེས་པའི་སྟོན་པ། ལྷན་ཉེ་དུ་སོང་བ་བསྐྱབ་པས་
 མི་འགལ་ཉེ་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ལས་སྤྲ་མའི་ལས་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་
 བུམ་པའི་ངག་ལས་བུམ་པའི་སྤྱི་རྟོག་པ་ལ་ཤར་བ་དཔོག་པ་ལ་མ་བྱེད་སྟེ།
 སྤྱི་དངོས་མེད་ལས་ངག་དངོས་པོ་མི་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་རོ། ཞེ་ན། སྤྱི་ཤར་བའི་
 བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་བྱས། ཀའ་དང་བྱེད་པ་ཕྱད་པས་སྟོན་ཅིག་བྱེད་
 པའི་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་ངག་འབྱུང་བས་རྒྱུའི་ཚོས་དཔོག་པ་མི་འགལ་ལོ། །དེ་
 ལྟར་སྐྱབ་ཉགས་གཉིས་པོ་འདིའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་ལ་
 ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་ལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་ནི། འབྲས་བུ་ཡོད་པ་གང་
 ཞིག་རང་གི་རྒྱ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་སྟེ་རང་གི་རྒྱ་དང་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའམ། ཉགས་རང་
 གི་བདག་ཉིད་བསྐྱབ་ཚོས་དང་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་བསྐྱབ་
 བྱ་དེ་ལས་འཁྲུལ་པ་མི་འཁྲུར། །ཞེས་ཤིས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གཏན་ཚིགས་དེ་གཉིས་
 རབ་བྱེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉགས་གསུམ་པོ་དེ་འང་གཉིས་ནི་
 དངོས་པོ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ་གཅིག་ནི་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་

ཕྱོགས་སྡེ་མ་བརྗོད་ན།

ལ་ཅིག་འབྲེལ་བ་སྲུ་དགུ་ལ། །

གོ་བྱེད་འབྲེལ་བ་བཞི་ཡོད་ལོ། །

ཉགས་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ན་དངོས་འབྲེལ་ལམ་བསྐྱོག་འབྲེལ་
 གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། འབྲེལ་ཚོས་དངོས་དང་འབྲེལ་ཡུལ་དངོས་འབྲེལ་
 དགོས་ན་ངག་ལ་སྦྱི་ཤར་བ་དང་དུ་རྒྱ་བྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མི་ཉག་པའི་
 དུ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉགས་ལ་མ་བྱལ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱང་པར་བྱས་
 ཚོས་དང་བྱེད་ཚོས་འབྲེལ་བ་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་ན། དུ་བས་ཅན་ཉག་གི་མེ་བསྐྱབ་
 པ་དང་། གཞུགས་ཅན་གྱི་བྱས་པས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་མི་ཉག་པ་བསྐྱབ་པའང་
 ཉགས་སྲུ་འགྱུར་ཏེ། དུ་བ་དང་བྱས་པ་མེ་དང་མི་ཉག་པ་ལ་འབྲེལ་པའི་བྱིར་
 རོ་ཞེ་ན། བྱིར་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་དགུར་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་ཚོས་ལ་འབྲེལ་ཚོས་
 དངོས་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་དེ་བྱང་པར་དུ་བྱེད་ཚོས་སྡོ་ཞིང་རྒྱར་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེས་
 བྱང་པར་དུ་བྱས་ཚོས་དུ་བའི་ཇི་མནམ་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་དང་། འབྲེལ་ཡུལ་མེ་ལྟ་
 བུ་ལའང་མེ་དངོས་དང་དམར་འབར་བ་དང་བྱད་ཤིང་སློག་པ་ལྟ་བུ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་
 ལས། འབྲེལ་ཚོས་དངོས་འབྲེལ་ཡུལ་གསུམ་ལ་འབྲེལ་བ་དང་། འབྲེལ་ཚོས་
 ཀྱི་བྱང་པར་དུ་བྱེད་ཚོས་དང་། འབྲེལ་ཚོས་ཀྱི་བྱང་པར་བྱས་ཚོས་གཉིས་
 བོའང་འབྲེལ་ཡུལ་གསུམ་ལ་སོ་སོར་འབྲེལ་བ་སྟེ་དགུ་ཡོད་པ་ལས། འབྲེལ་
 ཚོས་ནི་འབྲེལ་ཚོས་དུ་བ་དངོས་དང་། དེ་བྱང་པར་དུ་བྱེད་ཚོས་སྡོ་ཞིང་རྒྱར་བའི་

དུ་བ་གཉིས་འབྲེལ་པས་སུ་གྱི། བྱེད་པར་དུ་བྱས་ཚོས་དུ་བའི་ཅི་ཙམ་དང་འབྲེལ་
པས་མི་སུ་ཉེ་བྱས་ཚོས་ལ་བྱུང་པས་བྱེད་ཚོས་མི་ཡོད་པ་ལ་བྱུང་པ་མི་འགྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་ཡུལ་ནི་མེ་ལྷ་བྱ་དངོས་དང་། བྱེད་པར་དུ་བྱས་ཚོས་བྱུང་
ཤིང་དངོས་སུ་སྲིག་བཞིན་པ་ལྷ་བྱ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་པས་སུ་གྱི། བྱེད་པར་དུ་བྱེད་
ཚོས་དམར་འབར་བ་ལྷ་བྱ་ལ་འབྲེལ་པས་མི་སུ་ཉེ། བྱེད་པར་དུ་བྱེད་ཚོས་དམར་
འབར་བ་ཡོད་པ་ན་བྱས་ཚོས་དུ་བ་དངོས་སུ་ཡོད་པར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་ན་འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་དོ་བོའམ་བྱེད་པར་དུ་བྱས་ཚོས་གཉིས་ལ་འབྲེལ་ཚོས་
གྱི་དོ་བོའམ་བྱེད་པར་དུ་བྱེད་ཚོས་གཉིས་འབྲེལ་པ་སྟེ། བཞིས་འབྲེལ་ན་སུ་
ལ་ལྷག་མ་ལྷས་མི་སུ་ཉེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་ན།

འདི་ནི་རྣམ་གཞག་འགལ་བ་དང་། །

གཞུང་གི་དགོངས་པར་འཐད་མ་ཡིན། །

རྒྱ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་བྱེད་པར་བྱེད་ཚོས་མི་དང་དུ་བ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གོ་
ཚོད་པར་འདོད་པ་དང་། འདིར་འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་བྱེད་ཚོས་ལ་འབྲེལ་
པས་གོ་མི་ཚོད་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གཞག་འགལ་བ་དང་། རྒྱའི་
ཚོས་ལ་བྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པར་འདོགས་ན། རྒྱ་ཚོས་དཔོག་པར་
འདུས་པའི་ཕྱིར་སྲི་དགུ་ལ་སོགས་པ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་བྱེད་པར་

བྱ་བྱེད་གྱི་འབྲེལ་པས་གོ་ཚོད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ལྷན་པར་བྱ་བྱེད་དུ་གྲགས་
པས་འགའ་ཞིག་གོ་བྱེད་དུ་འགྲོ་ན་དེ་ལས་བྱུང་བར་འདུལྱོ། །ཞེས་བཤད་ཟིན་
པའི་སྱིར་དང་། ལྷོ་བ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་འབྲེལ་པ་གཉིས་ལས། གཞན་ཐམས་
ཅད་བཀག་པའི་སྱིར་རོ། །

ལྷན་པར་བྱ་བྱེད་འབྲེལ་པ་ཡི། །
ལྷོ་བས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བ་མིན། །
དེ་ཡི་ངོ་བོ་འཕ་དོན་གཞན་གྱི། །
འབྲེལ་པའི་ལྷོ་བས་གྱིས་ཉོགས་པར་ཟད། །

བར་སྐབས་གྱི་ཚིགས་བཅད་དོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་སྣང་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

ཉོགས་གང་ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པ། །

ཞེས་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། འགལ་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་ནི། །

སྟོགས་ལ་ཉོགས་མེད་མ་གྲུབ་པ། །

མ་གྲུབ་པ་ནི་ཉོགས་སྟོགས་ཚོས་བཀོད་པ་ལྟར་མི་གནས་པའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ལྷོ་ངོར་མ་གྲུབ་

པ་དང་། ཚོལ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚེས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་མ་གྲུབ་པ། རྟགས་གྱི་དོ་བོ་མ་གྲུབ་པ། དེ་དག་ཕྱོགས་རེ་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་ཚེས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དཔེར་ན་བདག་ཚེས་ཅན། ཐམས་ཅད་ན་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེའམ། དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་ཚེས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་སྲིད་ཀྱང་ཚོད་གཞིར་གཞི་ཚེས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱེ་མཉམ་བྱུང་མ་ཉམ་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་གྱི་དོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྟགས་གྱི་དོ་བོ་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱེས་བྱུང་འདི་བདག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེའམ། རི་བོང་གི་རྩས་སུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་གྱི་དོ་བོ་སྲིད་ཀྱང་ཞེས་འདོད་དང་འབྲེལ་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དོ་བོ་མ་ཡིན་ནས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱེ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཚེས་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པ་མི་རྟག་པས་མི་རྟག་པ་བསྐྱུང་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་གཉིས་ནི་དམ་བཅའ་བའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཅིག་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་གསུངས་

སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་རྟགས་ཀྱི་རོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ནི་མ་གྲུབ་པར་མཚོན་མི་ལུས་
ཏེ་མཚན་གཞི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མེད་པ་གཞན་སེལ་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་མཐུན་པར་ཟད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྐྱེ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་
པར་དམ་བཅས་པ་ལ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་མཉན་བྱས་པས་ལ་
བའང་བསལ་བའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་མཚོན་མི་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་སྟོགས་རེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་ཚོས་
ཅན་གྱི་སྟོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་ཚོས་ཅན་
ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལའང་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་དང་ཚོགས་པའི་སྤྱི་ཚོས་ཅན་དུ་
གཞག་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ཟད་བྱེད་པས་ཤིང་རྣམས་ཚོས་ཅན། སེམས་པ་
དང་བཅས་ཏེ་ཉལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྲུམས་པ་ལ་ཉལ་བར་བརྗོད་ལ་དེ་ཤིང་
གི་སྟོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པའམ། ཉལ་བ་གཉིད་ལོག་པ་ལ་ཟེར་ན་རྟགས་
ཀྱི་རོ་བོ་མ་གྲུབ་པའམ། གྲུབ་མཐའ་ལ་སྟོས་ནས་ཕྱིར་ཚོལ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་
དོ། །ཚོལ་བྱུང་གིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་བརྒྱབ་པ་ན་དེ་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་ལྟེ་རྟག་ཞོགས་
ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་ལ་གྲུབ་ཀྱང་སྤྱི་སྟོགས་གཅིག་ཚུ་སྐྱེ་དང་རྒྱང་སྐྱེ་ཞོགས་ལ་མེད་པ་ལྟ་
བུའོ། །འདི་ནི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྟོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་དེས་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་
མི་རྟག་པར་རྒྱབ་པ་ཚོལ་བའི་ཞེ་འདོད་མ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ལོ། །ཚོགས་པའི་སྤྱི་
ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་པ་དཔེར་ན་ཚུལ་གསུམ་རྟགས་སུ་མཚོན་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་
ཚོས་ཅན། གཉན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། འདིས་མཚོན་ལུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་

ན་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ཚོས་བས་ཚུལ་གསུམ་ཆར་ཚོགས་པ་དེ་
ལྟར་སྐྱབ་པར་འདོད་པས་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ། རིགས་
ཀྱི་སྐྱི་གཞི་རྟགས་སུ་བྱས་པ་དང་། ཚོགས་པའི་སྐྱི་གཞི་རྟགས་སུ་བྱས་པའི་
ཚེ་མཚུངས་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལའང་གྲུབ་མ་གྲུབ་མཚུངས་པ་གཉིས་ལས་
དང་པོ་མ་གྲུབ་མཚུངས་པ་འི། སྐྱ་ཅམ་གྱི་སྐྱི་ཚོས་ཅན་བཟུང་བ་ལ་རྟག་པ་རྟགས་སུ་
བཀོད་ན་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་རྟག་པ་ཚོས་ཅན་བཟུང་བ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་
ནའང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པའང་སྐྱ་ལ་བྱས་པ་
རྟགས་སུ་བཀོད་ན། སྐྱའི་བྱས་པ་གྲུབ་སྐྱ་མ་ཡིན་གྱི་མ་གྲུབ་ཀྱང་བྱས་ཅམ་
གྲུབ་པ་མི་སྐྱོན་པ་བཞིན། ཚེས་བྱང་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་སྐྱ་ཅམ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་
ལ་ཚོས་བྱང་གྲུབ་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་མི་སྐྱོན་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་
ལོ། །གཉིས་པ་འི་ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན་བཟུང་བ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་
འཇུག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ན། ཡ་གྲུལ་རྟོག་བྲལ་གྲུབ་ཀྱང་མ་འཇུག་པ་མ་
གྲུབ་པས་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་པའི་ཚོགས་པ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ཚོགས་པའི་སྐྱི་
ཚུལ་གསུམ་ཚོགས་པ་ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་ན། འདི་ཅམ་གྱི་རྟགས་སུ་མཚོན་
བྱས་བཀོད་པ་ན་རྟགས་དེ་ཚོགས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཕྱོགས་ཚོས་རྒྱུང་པ་ལ་
མ་གྲུབ་པས་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་སོ། །གཞན་སྐྱོས་པ་རྣམས་
རང་གིས་ཤེས་པར་ཟད་པས་མ་བྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་སློང་རིམ་གྱི་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚོས་ཅན་དང་། ཉགས་
དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བའི་མ་གྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ལས། དེས་རྩང་མེད་ནས། ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བ་ཤ་ཟེ་བའི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཚོས་ཅན་
བཟུང་ན་བསྐྱལ་བས་དེས་རྩང་མེད་པ་དང་། གཉིས་པ་དེས་རྩང་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་
ཟེ་བ་ལོར་བུམ་སྟོན་མར་མ་དེས་པ་ན་ལོར་བུ་ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་
ཉགས་དང་ཚོས་གང་བཞོད་ཀྱང་འབྲེལ། །

གཉིས་པ་ཉགས་ལའང་གཉིས་ལས། དེས་རྩང་མེད་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་
བ་བུམ་པ་ཚོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། འདོད་ཚགས་དང་བྲལ་བས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་དེས་རྩང་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བ་དུ་བའམ་སྒྲངས་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་
བ་ན་སྐྱེས་དང་ལྟ་བའི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་ཏེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཉགས་སུ་བཞོད་
པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་འབྲེལ་པ་ལའང་གཉིས་ལས། དེས་རྩང་མེད་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་
བ་ད་ལྟའི་དགེ་བས་སམ་བདེ་བས་སྒྲ་མའི་དགེ་བ་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་
པ་དེས་རྩང་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བ་མ་བྱའི་སྐྱེས་ཀྱི་གསལ་བས་རི་སྐལ་དབུ་མར་
མ་བྱ་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ཚོལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་མ་གྱུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཚོལ་
བ་རང་ཉིད་ལ་མ་གྱུབ་པ་གྲངས་ཅན་པས་སློང་དང་བདེ་བ་ཚོས་ཅན། ལེམས་པ་
མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཅན་ནམ་མི་ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཞོད་པ་

ན་རང་ཉིད་མངོན་པར་གསལ་བ་དང་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་འདོད་ཀྱི་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་
མི་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་འདྲ་གྲུབ་མཐའ་ལ་གྲགས་པའི་སློང་དང་བདེ་བ་ལྷན་
མེད་ཚོས་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྐྱེ་སློང་དང་བདེ་བ་ཅམ་གྲུབ་ཚོད་ལ་
བསམས་ནས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ཚོལ་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བཏགས་ལ།
ཡང་དག་པར་ན་རྟགས་ཚོས་ཅན་ལ་གྲུབ་ན་ཁྱབ་པའི་སློན་ཡོན་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་
ཚོས་སློན་མེད་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་མི་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལས་སྐྱེ་སློང་
པ་ལ་སློས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་དེ་ལྟར་བཏགས་སོ། །

གཉེས་པ་བྱིར་ཚོལ་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི་འཇོམ་མེད་པས་ལྷན་པ་བཤུས་
ན་འཆི་བས། ཤིང་ལྷན་པ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི་ཤིང་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་
ཚོ་སློག་འདོར་བའི་འཆི་བའི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་
མཐའ་ལ་སློས་ནས་བྱིར་ཚོལ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བསྟན་པར་ཟད་དོ། །དེས་
ན་རྟགས་སུ་དགོད་བྱའི་དངོས་པོ་ཚོད་གཞི་སྤེང་དུ་ཚོལ་བ་གཉེས་ཀ་ལ་གྲུབ་ན་ཚོལ་བ་
གཉེས་ལ་སྐྱེ་མཐུན་སྤང་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་ཡིན་ལ། རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཚོད་
གཞི་ལ་མ་གྲུབ་ན་ཚོལ་བ་གཉེས་ཀ་སྐྱེ་ཅམ་མཐུན་པ་འདོད་ཀྱང་རྟགས་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་བསྟར་ན་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཚོས་ཅན་
དང་། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་གཉེས་ལས་བྱེ་བའི་དུག་སློང་དངོས་མ་གྲུབ་པ་
ལས་གསུམ་ལས་བྱེ་བའི་དུག་སློང་། བྱེ་བ་བརྒྱ་གཉེས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ལ། ཚོས་
དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལས་བྱེ་བའི་སློན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆ

རྣམས་ནི་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པར་འདྲུ་ལ། གཞན་ནི་ཕྱོགས་ཚོས་སྐྱོན་
མེད་ཡིན་ཞིང་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྟོས་པའི་སྐྱོན་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལས་སྐྱེས་པ་
ལ་དགོངས་ཀྱི། ཡང་དག་པར་ན་ཚོས་ཅན་ནམ་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ།

ཕྱོགས་ཚོས་དོན་ནམ་སྟོང་ངོ་ལ།
མི་གནས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན།
ཕྱོགས་རེའམ་རྒྱལ་བ་རྣམས་གཉིས་ལ།
མ་གྲུབ་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་བཤད།

བསྐྱེད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།

གཉིས་པ་མ་ངེས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

མ་ངེས་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་རྟགས།

མ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་བསྐྱོག་པ་མི་ཚོད་པའོ།

གཉིས་པ་མཚོན་བྱའི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་
དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ལ་ཚོད་པ་སྐྱང་བ་དང་། དེ་ལ་དཔེ་དང་ཚོད་གཞིར་
འགྲུར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་རྟགས་ཚོས་ཅན་ལས་གཞན་དུ་མི་འཇུག་ན་
སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་ན་སྐྱབ་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་
གལ་ཏེ་ཚོས་ཅན་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་པ་གཞན་ཡིན་ན་མཉན་བྱས་

རྩི་རྟོག་པ་བསྐྱབ་པའང་གཏན་ཚིགས་སྤུན་མོང་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་མྱི་ལས་ལྡོག་
པ་གཞན་རྩ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པས་སོ། །རྩི་གཞན་ཡིན་ན་སྐྱད་ཅིག་
གིས་སྤོང་པ་ཚོས་ཅན་དོན་བྱེད་པས་སྤོང་སྟེ་བྱས་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་པའི་སྤྱིར་
ཅེས་བཀོད་པའང་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྩི་གཞན་ལ་མི་འཇུག་
པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉི་ག་ལ་སྤྱིར་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་འདོད་ལས་གཞན་མཐུན་
ཚུགས་མི་མཐུན་ཚུགས་ལ་ངེས་པར་རྒྱས་མི་རྒྱས་ལ་སྤུན་མོང་དང་སྤུན་མོང་
མ་ཡིན་པར་འདོག་གོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱིས་དཔེ་དང་ཚོད་གཞིར་འགྱུར་
བ་དང་། རོ་བོ་གཅིག་ལའང་གཞན་སེལ་འཇུག་ཚུལ་གྱིས་འགྱུར་བའོ། །དང་
པོ་ནི་མི་དང་མི་རྟོག་པ་བསྐྱབ་པ་ན་ལ་དང་སྐྱེ་ཤེས་འདོད་དང་། ཚང་མང་
དང་བུམ་པ་དཔེར་འགྱུར་བ་སྟེ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལའང་གཉིས་ལས། ཐ་སྙད་
ལྷུ་མ་ལྷུ་གི་འགྱུར་བ་བུམ་ལྡོག་ཚོས་ཅན་གཞན་སེལ་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་
ཅུང་སྟེ། དངོས་འགལ་བཅད་ནས་འཇུག་པའི་སྤྱིར་མི་རྟོག་པའི་ལྡོག་པ་
བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་རོ་བོ་གཅིག་ལ་མངོན་གྱུར་སྒོག་གྱུར་གྱིས་
དཔེ་དང་ཚོད་གཞིར་འགྱུར་བ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རོ་བོ་གཅིག་ལ་མངོན་སྒོག་
གཉིས་མི་སྤྱིར་མོད། འོན་ཀྱང་རྟོག་སྒོས་ངེས་པ་དཀའ་སྤྱི་ལ་མངོན་གྱུར་སྒོག་
གྱུར་དུ་འདོགས་པར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གིས་འགྱུར་བ་ལའང་གཉིས་ལས། བྱུང་ཆེ་

རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ཤེས་བྱ་ཙམ་གཅིག་དང་དྲུ་བྲལ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་
 པ་ན་དངོས་མེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་དཔེ་དང་ཤེས་བྱ་ཙམ་ཤེས་འདོད་དྲུ་འཇུར་བ་
 ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཚོད་གཞི་དང་དཔེར་བུར་ན་མཉན་བྱས་
 མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་ན་འང་སྐྱ་ཙམ་དང་རྩ་སྐྱ་དེ་ལྟར་འཇུར་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ཡིན། འདི་ཡང་འདྲི་ན་དཔེ་དངོས་མེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ལ་རྟགས་གཅིག་
 དང་དྲུ་བྲལ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྟར་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཙམ་ལ་མི་འགྲུབ་སྟེ།
 གཅིག་དང་དྲུ་བྲལ་གྱིས་མ་བྱས་པའི་ཤེས་བྱ་འགའ་ཞིག་འདོགས་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །འདིར་ཡང་རྩ་སྐྱའི་སྟེང་དྲུ་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱས་པ་ལྟར་ཀྱང་སྐྱ་
 ཙམ་ལ་མི་འགྲུབ་སྟེ། གཉན་ཆིགས་མཉན་བྱས་མ་བྱས་པའི་སྐྱ་ཙམ་དགོས་
 པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྐྱ་ཙམ་འདྲིན་པའི་ཚད་མས་མཉན་བྱ་མི་འགྲུབ་
 པར་ཐལ་བར་འཇུར་ལ། འདིར་ཤེས་བྱ་ཙམ་འདྲིན་པའི་ཚད་མའང་གཅིག་
 དང་དྲུ་བྲལ་དྲུ་མི་འགྲུབ་པར་འཇུར་བ་འདོད་པས་ག་ལ་མཚུངས། དེ་བཞིན་
 དྲུ་སྐྱ་མི་རྟག་སྟེ་སྐྱའི་བྱས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྩ་སྐྱ་བཞིན་ཞེས་བསྐྱབ་པ་ན་བྱེ་
 བྲག་དཔེར་འཇུར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྱས་མཉམ་ནི་མདོན་སྲུང་ཙམ་ཚོས་ཅན་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ།
 བེམ་པོ་ལས་ལོག་པའི་སྤྱིར་རང་རིག་མདོན་སྲུང་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན་
 མདོན་སྲུང་དང་རང་རིག་བྱས་མཉམ་ཡང་དཔེ་དང་ཤེས་འདོད་དྲུ་འཇུར་བ་
 བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་སེལ་གྱི་སྟོན་སྟོང་དོར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱད་པར་

ཡོད་ན་རྗེས་དང་ལྡོག་པའམ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གམ་མཚན་ཉིད་དམ་མཚོན་བྱ་
གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ་གང་སྟོང་རྩེ་བ་སྐྱབ་སྐྱབ་བ་དཔེར་བྱས་ཏེ། དཀའ་བ་ཚོད་
གཞིར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པ་
དང་། ལྷན་མོང་གི་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་ནི།

ཕྱོགས་མིན་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པ། །

ལྷན་མོང་མ་ཡིན་

དེའི་མཚན་ཉིད་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ནས་བསྐྱོག་
པ་མི་ཚོད་པའོ། །

གཉིས་པ།

དབྱེ་བ་བཞི། །

དེ་ལ་ཉལ་སྟེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་བ། དཔེར་ན་སྐྱ་མི་ཉལ་
སྟེ་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་
མཐོང་བ་སྐྱེས་བུ་འདི་ལྟ་ལས་ཚེ་འཕོས་ཏེ་མིག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ལྟ་
བུའོ། །ཉལ་སྟེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་རིག་སྐྱ་ཉལ་པར་འདོད་པའི་
དོར་སྐྱ་མི་ཉལ་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་བཞིན་ལྟ་བུའོ། །ཉལ་སྟེ་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་ཡང་དེའི་དོར་གང་བྱས་པ་མི་ཉལ་སྟེ་

དུང་སྐྱབ་བཞིན་རིག་བྱེད་བཞིན་ནམ་མཁའ་འཛི་མ་བྱས་སོ་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ།

གཉེས་པ་མུན་མོང་བ་ལའང་གཉེས་ལས་མཚན་ཉིད་ནི།

ཕྱོགས་ལས་གཞན་འཇུག་མུན་མོང་བ། །

དེའི་མཚན་ཉིད་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉི་ག་ལ་
འཇུག་པའོ།

གཉེས་པ།

དབྱེ་ན་དངོས་དང་ལྷག་ལྷན་གཉིས། །

དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་དང་ལྷག་ལྷན་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ལའང་གཉེས་ལས་མཚན་ཉིད་ནི།

གཉེས་ཀ་ལ་མཐོང་བསྐྱོག་མི་ཚོད། །

ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་ཕྱོགས་གཉི་ག་ལ་མཐོང་ཡང་བསྐྱོག་པ་མི་ཚོད་པའོ། །

གཉེས་པ་དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། ཕྱོགས་གཉི་ག་ལ་བྱབ་པར་མཐོང་བ་སྐྱེ་མི་
རྟག་པ་ལ་གཞལ་བྱ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་པར་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉེས་སུ་མཐོང་བ་སྐྱེ་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ལ་མི་རྟག་པ་བཀོད་པ་
ལྟ་བུའོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་པར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཉེས་སུ་སྐྱེ་ཚོལ་མ་བྱུང་
ལ་མི་རྟག་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉི་གའི་ཕྱོགས་རེ་ལ་མཐོང་བ་སྐྱེ་རྟག་པ་

ལ་ལྟས་ཅན་མ་ཡིན་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་མཐུན་སྟོགས་ལ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་
ལྟེ་བྱས་པས་འབྲུང་བཞིན་རྩལ་ཤན་རྟག་པ་དང་རེག་བྱ་ཅན་གཞི་མཐུན་དུ་ལས་སྒངས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ལྟག་ལྟན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་དང་འགལ་བའི་
ལྟག་ལྟན་ནོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་ནི།

ཡང་དག་ལྟག་ལྟན་མཐུན་སྟོགས་མཐོང་། །

མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བའོ། །

གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་རྟོག་པོ་ལ་བའི་རྟོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་མཐུན་སྟོགས་ལ་
མཐོང་། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་བསྐྱོག་པ་མི་ཚོད་པའོ། །གཉིས་
པ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ་དེའང་རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་
བ་དཔེར་ན་དག་སྐྱེ་བའི་སྐྱེས་སུ་པ་ལོ་པོ་ཚོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་
ཏེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། མེད་ཀྱང་མི་འགལ་བ་ལ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་སྐྱེས་སུ་ཚོས་ཅན། ལྟོ་
བསངས་མ་ཡིན་ཏེ་ལྟས་བྱིན་གྱི་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། འགལ་ཡང་མ་ངེས་
པ་ནི་བྱས་པ་རྟག་པ་དང་འགལ་བར་མ་ཤེས་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་
སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུའོ། །འདི་འགལ་བར་ངེས་ན་ཡང་དག་ཉིད་དོ། །གཉིས་
པ་འགལ་བའི་ལྟག་ལྟན་ནི།

མི་མཐུན་སྟོགས་མཐོང་མཐུན་སྟོགས་ལ། །

མ་མཐོང་འགལ་བའི་ལྟག་ལྟན་ཡིན། །

དེ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་རྟོག་པོ་ལ་བའི་རྟོགས་

ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་
བརྗོད་པ་མི་ཚོད་པའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཉུགས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་
མཐོང་བ་དཔེར་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ་སྣ་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་མེད་ཀྱང་མི་འགལ་བ་སྟེ་བསངས་ཡིན་ཏེ་ལྷས་བྱིན་གྱི་བྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ལྟ་བུ། འགལ་ཡང་མ་ངེས་པ་བྱས་པ་ཉུག་པ་དང་འགལ་བར་མ་ཤེས་པ་
ལ་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། ཉུག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུའོ། །འགལ་བར་ཤེས་ན་འགལ་བའི་
ཉུགས་ཉིད་དོ། །འདི་གཉིས་བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པའི་ལྷག་ལྡན་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་
གྱི་རིམ་པ་བཞིན་ཉུགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ལས་ལྡོག་
པ་ངེས་ན་ཉུགས་ཡང་དག་དང་འགལ་བར་འགྲོ་བ་ལས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྷག་མ་
ཡོད་པས་ལྷག་ལྡན་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་འགལ་བ་ལ་གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་ནི།

ཉུགས་གྲུབ་བརྗོད་པས་བྱབ་ན་འགལ། །

དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་བརྗོད་པས་བྱབ་པ་སྟེ། གང་ལ་ཉུགས་
སུ་སོང་བའི་རྟོག་བས་བྱབ་པའི་རྣམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་པོའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་
དང་། བརྗོད་འདོད་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བ་གཞན་ཏུ་འདོད་པ་

དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་
དང་། ལྗོངས་བ་ལ་ལྗོངས་ནས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་གཉིས་
སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་ནི།

མི་དམིགས་རང་བཞིན་གཏན་ཚིགས་སུ། །

བསྐྱས་པས་འགལ་བ་གཉིས་ཉིད་ཡིན། །

མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དཔེ་ལ་སྣང་རུང་མི་དམིགས་པར་འདུ་ལ་དེ་
བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་རྟགས་ཡིན་ཅིང་
དེ་དག་བརྗོད་པས་མི་དམིགས་པའི་འགལ་བའང་རང་བཞིན་འགལ་བའི་
ལྟར་སྣང་དུ་འདུ་བས་འགལ་བའང་རང་བཞིན་དང་འབྲས་འགལ་གཉིས་
ཉིད་དེ། རང་བཞིན་འགལ་བ་སྐྱེ་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་དང་། འབྲས་
བུ་འགལ་བ་དུང་སྐྱེ་རྟག་སྟེ། བཅའ་མ་ཐག་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བུའོ། །འདི་
འབྲས་བུ་འགལ་བར་སོང་ཚུལ་ནི། དུང་སྐྱེ་སོས་པའི་ཉན་ཤེས་མ་འཇུག་པ་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱ་
སྐྱེ་རྟག་པ་སོན་དུ་སོང་སྟེ། ཚོལ་བྱུང་མ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་
རྟེན་དུ། རང་གི་རང་བཞིན་ལ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱབ་པ་ལ་འབྲས་
བུའི་རྟགས་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་འགོ་བསྐྱབ་པ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་ཤེས་པའི་དོན་
དུ། །གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཉིས་དང་བརྗོད་པ་འགལ་རྟགས་གཉིས་དང་། །ལྗོད་
པ་རྒྱང་པ་ཅན་དང་རྗེས་འགོ་རྒྱང་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཚོད་པ་དེ་དགག་པའི་
ཕྱིར་བྱུང་པར་མཉན་བྱ་དང་སྐྱེ་གཞལ་བྱའི་རྟགས་དག་སྟེ། །ལྟག་མ་གསུམ་མ་ངེས་པར་

བསྟན་པས་དེ་ལྟར་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་སྦྱབ་པའི་སྦྱབ་བྱེད་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་འགལ་བ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚོད་པ་
དགོད་པ་དང་། ལན་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཉགས་དེ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཚོལ་བྱུང་སྐྱ་ཉག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེསོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་
བཞི་ལས། དང་པོ་ཉན་ཤེས་སྐྱ་མི་ཉག་པའི་འབྲས་བུར་བསྐྱབ་ན།

བཅའ་མ་ཐག་བྱུང་མི་ཉག་འབྲས། །

ཉན་པའི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན་སྐྱ་མི་ཉག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ་བཅའ་མ་ཐག་
ཏུ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉག་པའི་འབྲས་བུར་མི་འཐད་པ་ནི།

ཉགས་ལ་འཇུར་བ་མེད་སྤྱིར་འགལ། །

གལ་ཏེ་ཉག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་བཅའ་བའི་སྤྱིར་རོ་ལ་དུའང་ཐོས་པར་
འཇུར་ཏེ་ཉག་པའི་སྤྱིར་རོ། །བསྐྱབས་པས་མི་ཐོས་སོ་ཞེ་ན། སྐབ་བྱེད་དེས་
ཡུལ་སྐྱེལ་པའི་གཞོན་བྱས་སམ་ན་བའི་དབང་པོ་ལ་བྱས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡུལ་
ལ་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་ན་མི་ཉག་པར་འཇུར་ལ། མ་བསྐྱེད་ན་བསྐྱབས་པར་
འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱིས་དབང་པོ་ལ་པན་གཞོན་བསྐྱེད་པས་སྐྱའི་སྟན་
ཅིག་བྱེད་པར་འཇུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བའང་སྟན་ཅིག་བྱེད་པ་དེས་སྐྱ་ཉག་པ་

དེ་འགྲུར་རམ་མི་འགྲུར་ཞེས་བརྟག་པ་སྤར་དང་མཚུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤར་བ་ནི།

མི་རྟག་འགྲུར་བྱིར་འདི་མི་མཚུངས། །

འོ་ན་བྱེད་རང་ལྟར་ཡང་བྱམ་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཚིག་པ་ལ་སོགས་པས་
བརྒྱེད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་རྟག་པ་བརྒྱེད་པར་འདོད་ན་བདེན་
ཡང་མི་རྟག་ལ་བྱམ་པ་དེའི་སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྒྱུར་མི་འདོད་
གྱི་རྒྱུན་གསུམ་ཚོགས་པའི་སྐད་ཅིག་བྱེད་པར་ཅན་གཞན་རྒྱུར་འདོད་པའི་
བྱིར་རོ། །

བཞི་པ་འགྲུར་མེད་ལ་དེ་མི་མཚུངས་པ་ནི། དེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

དེ་འདྲ་འགྲུར་མེད་ལ་མི་འཐད། །

བྱེད་གྱི་རྟག་པ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་བྱེད་པར་བྱ་བྱར་མེད་པའི་བྱིར་རང་གི་དོ་བོ་
ལས་མ་རྒྱུར་པས་རྟག་ཏུ་དམིགས་པའམ་མི་དམིགས་པར་འགྲུར་རོ། །དེའི་
བྱིར། བཅའ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱིར། ཤེས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་འབྲས་བུར་
འབྲུབ་སྟེ། སྐྱ་རྟག་པ་སྤར་ནས་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ནི། བཅའ་མ་ཐག་ཏུ་
འབྱུང་བར་དེས་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་སོ་དང་སྐྱ་རྟག་པ་དག་ལ། རྣམ་
པ་ཀུན་ཏུ་ཡན་གཤོང་ཉེར་སྦྱོར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རྟག་པས་
བྱས་ཤིང་འགའི་ཚོ། འབྲས་བུ་བྱེད་དང་མི་བྱེད་འགལ་བའི་བྱིར། བརྗེས་མ་ཐག་

ལྷུ་གི་ཤེས་པ་དེ་འདྲ་བའི་རེས་འགའ་བའི། །སྐྱེ་མི་ཉལ་པའི་འབྲས་བུར་སྐྱབ་པ་
ལྷེ་དེ་ཉིད་ཉལ་སྐྱེ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷུར་རོ། །

གཉེས་པ་སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱོས་ནས་གསུམ་དུ་དབྱེ་ན།

མི་དམིགས་གསུམ་པར་འབྱེད་ན་ནི། །

དེ་བརྗོད་འགའ་བའང་གསུམ་དུ་འགྱུར། །

སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བས་ཡང་དག་གི་ཉལ་སྐྱེ་གསུམ་དུ་འབྱེད་ན། དེ་དག་བརྗོད་
པ་ཉིད་འགའ་བ་ཡིན་པས་འགའ་བའང་གསུམ་ཉིད་དེ། ལྷུར་གྱི་གཉེས་པོ་དེའི་
ལྷུང་དུ་བུམ་དག་གི་ས་ལྷོགས་ཚོས་ཅན། ལྷུང་རུང་གི་བུམ་པ་ཡོད་དེ་མི་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་
ལྷ་བུའོ། །

གཉེས་པ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྦྱོ་ནས་དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། གཞན་གྱི་
ལྷགས་དགག་པ་ནི།

འགའ་ཞིག་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི། །

དབྱེ་བས་འགའ་བ་བཞི་ཞེས་ཟེར། །

ཉོག་གི་བ་འགའ་ཞིག་སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ནི་རེས་འགའ་ཚོས་ཀྱི་སྦྱོ་ནས་སམ།
ཚོས་ཅན་གྱི་སྦྱོ་ནས་སམ། དེའི་འབྲུད་པར་གྱི་སྦྱོ་ནས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེས་ཐ་
དད་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་པོ་
དང་འབྲུད་པར་གཉེས་འགོག་པའི་འགའ་བ་བཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་

ཚོས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་འགོག་པ་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ། ལ་ཅིག་ན་རེ་ཚོས་
 ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་དོ་བོ་དང་འགལ་བས་ཚོགས་དོན་
 གྱི་སྐྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའོ། །མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ན་དངོས་པོར་གྱུར་
 པའི་ནམ་མཁའ་ཚོས་ཅན། ཉག་སྟེ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཀོད་པ་ན། ཚོས་
 ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ནམ་མཁའ་སྤང་ཅམ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་། ཚོས་ཅན་གྱི་
 དོ་བོ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་དང་མ་བྱས་པ་འགལ་བས་ཚོས་ཅན་
 གྱི་དོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཚོས་ཅན་དངོས་པོ་གྱུར་
 པའི་ནམ་མཁའ་མི་སྲིད་པས་ཕྱོགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་པའི་སྐྱ་ཚོས་ཅན་
 ཏུ་བཞག་པ་དང་མཚུངས་པས་སོ། །འདི་ལ་ཚོས་མཚོག་ན་རེ། ནམ་མཁའ་
 མ་བྱས་ཤིང་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འདོད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ནམ་མཁའ་ཚོས་ཅན་
 ཉག་སྟེ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་གི་རུ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན། རི་བོང་གི་རུ་
 དང་མཚུངས་ན་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་མེད་པར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱི་འདི་ཚོས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་འགོག་པ་འདོད་ན་ཕྱོགས་
 ཚོས་མི་འགྲུབ་ལ། ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ན་ཚོས་ཅན་མི་ཞེགས་ཤིང་། ཡང་བསྐྱབ་བྱ་
 ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་ན་ཚོས་གྱི་དོ་བོ་འགོག་པར་འགྱུར་བས་
 རིགས་པས་མི་འཐད་ཅིང་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་མཁྱེན་པར་ཟད་དོ། །

ཡང་ཚོས་གྱི་དོ་བོ་འགོག་པ་ནི་སྐྱ་ཚོས་ཅན་ཉག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ནམ་
 མཁའ་བཞིན་ནོ། །ཚོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་འགོག་པའི་འགལ་བ་མིག་སོགས་འདུས་

བ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འཇུག་བ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་
 གྱི་བྱུང་པར་འགོག་པ་མིག་སོགས་ཚོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་
 བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་
 དོན་བྱེད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ཅམ་མིན་པར་དོན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་
 བྱེད་པ་ནི་རིགས་པ་དང་གཞུང་མི་འཕྲོད་པས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 གཉེས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི།

དངོས་ལྷགས་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི། །

འགལ་བ་བརྗོད་འདོད་སྟོབས་གྱིས་ཡིན། །

ལ་ལ་དངོས་སུ་འགལ་བ་བརྗོད་པ་དང་། ལ་ལ་བརྗོད་པའི་ལྷགས་གྱིས་འགལ་
 བར་ཇུར་པ་དང་། ལ་ལ་ཚོས་བརྗོད་པ་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྟོན་པ་བྱེ་
 བར་ཟད་གྱི། དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་པས་བྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་སུ་འགལ་
 བ་བརྗོད་པ་མི་རྟག་པའི་སྐྱ་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་
 བཏོད་ན། དངོས་སུ་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འཇུག་པོ། །བརྗོད་པའི་ལྷགས་གྱིས་འགལ་
 བ་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་གཏན་ཚིགས་དོན་བྱེད་ལུས་སྟོང་འགོད་
 བ། ལྷགས་གྱིས་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འཇུག་པའོ། །ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་འགལ་
 བ་ལ་ཡི་ཤེས་དཔལ་ལ་སོགས་པ་ཟེར་བ་ལྟར། ཚོས་གྱི་བྱུང་པར་གྱི་སྟོན་པས་
 འགལ་བ་བརྗོད་པ་དཔེར་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་

པ་ལྷ་སྤྱོད། །དེ་ལས་སྐྱེན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་སྱིར་ཞེས་གཏན་

ཚིགས་དངོས་སུ་བརྗོད་ན། ཚོས་ཀྱི་བྱུང་པར་འགོག་པའི་འགལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་

ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ན་ཚོས་ཅན་བྱུང་པར་གྱི་སྐོ་

ཅན་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འགལ་བ་འང་འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་གཏན་

ཚིགས་བཞེད་ན་ཚོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་འགོག་པའི་འགལ་བ་ཞེས་ཟེར་ལ་འདོད་

པ་ལ་སྐྱེན་ཅི་ལོག་ཏུ་ནི་གཉི་ག་མཚུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཏན་ཚིགས་

ལའང་། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། མི་རྟག་པའི་སྐྱ་ཞེས་བརྗོད་པའང་ཐ་སྲུང་

བྱུང་པར་ཡོད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པའི་སྐྱའི་

སྐྱ་ཞེས་བྱ་བའང་ཚོས་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐོ་ཅན་བརྗོད་པ་

རྟེ་རྟག་པའི་སྐྱ་ལས་སྐྱ་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའོ། །སྐྱའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་ལྟན་

པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོས་ཅན་སྐྱས་མི་རྟག་པ་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་བརྗོད་པ་རྟེ་སྐྱ་

མ་ཡིན་གྱི་མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱ་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀའང་སྐྱ་མི་

རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པས་དོན་ལ་བྱུང་པར་མེད་དོ། །དེ་དག་བྱས་

པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་རྣམས་པས་ཡང་དག་ཡིན་ལ་འདུས་ཤིང་བསགས་

པའི་སྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྟོགས་པར་མི་རྣམས་པའི་སྱིར་འགལ་བ་

ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་དོན་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་རང་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ལ། སྐྱ་

སྐྱའི་སྐྱོན་ཡོན་གཞན་དོན་གྱི་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཟོར་ཡང་བར་བྱ་བའི་སྱིར་སྐྱོགས་

གཅིག་ཏུ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི།

ཡང་དག་ལ་ཡང་མཚུངས་ཤི་ན།

བྱེད་པ་ཚུང་བྱིར་བཏང་སྟོམས་མཛད། །

འོ་ན་ཡང་དག་ལའང་དེ་ལྟར་ཅི་སྟེ་མི་འབྲེད་ཅེ་ན། བྱེ་ནའང་སྐྱོན་མེད་མོད་
བྱེད་པ་ཚུང་བས་མ་བྱེ་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། འགལ་བ་བཞིན་ཏུ་གཏན་ཚིགས་
ཀྱང་། །ཅི་སྟེ་ཐ་མི་དད་ཅེ་ན། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་སྲུས་འགོག་ །ཅིས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་གཞན་ཏུ་འདོད་པ་འགལ་བ་ནི།

ཞེ་འདོད་དང་ནི་སྤྲུལ་པ་གཉིས། །

བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཏུ་མཚུངས་པའི་བྱིར། །

གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་འགལ་བ་སོགས། །

འགལ་བ་གསུམ་པ་འདིར་མི་བཞེད། །

གངས་ཅན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདུས་ཤིང་
བསགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བཞིན་
ཞེས་ཟེར་བའི་ཉུགས་དེ་ཞེ་འདོད་ཤེས་རིག་རྒྱུས་བྱ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་
གྱི་དོན་བྱེད་པ་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྟངས་ཏུ་བརྗོད་པ་བསྐྱབས་པས་འགལ་བ་
གསུམ་པ་འང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་ཞེ་བས་འདོད་པ་གཉིས་

བསྐྱབ་བྱར་བྱུང་མེད་པས་སྣ་མའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་རྟགས་དེ་དག་གི་ངེས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐའ་འགོག་གི་ངེས་
པ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་ངེས་པ་ཡིས། །

རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞི་རུ་ངེས། །

རྟགས་ཚྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་ལས། མ་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པའི་
རྟགས་ལྟར་སྣང་ངོ། །སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་ངེས། འགོག་ངེས། གཉིས་
ཀར་མི་ངེས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡང་དག་གཉིས་པ་འགལ། གསུམ་པ་
མ་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལའང་གཉིས་ལས་ཇི་ལྟར་རྣམ་པའི་ཚུལ་ནི།

རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞི་པོ་ལ། །

རྣམ་པ་དེ་ཡང་རྣམ་བཞི་ཡོད། །

མ་གྲུབ་པས་ཚོས་ཅན་གྱི་སྣང་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཡང་བསྐྱེད་མི་རུས་སོ། །མ་ངེས་
པས་ཐེ་ཚོམ་ཅན་བསྐྱེད་ཅིང་འགལ་བས་མི་འདོད་པའི་ངེས་པ་དང་། ཡང་
དག་གིས་འདོད་པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་
གི་ནོར་བུས། ཚྱོགས་ལ་མཐུ་མེད་སོམ་ཉི་དང་། །མི་འདོད་འདོད་པའི་ངེས་
འགྲུབ་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མ་གྲུབ་པ་ལ་
སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱོད་ལ་ཚོས་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་ན་མི་འགོད་ཅིང་། མཤེས་
པར་བཀོད་ན་རྟོག་པ་འགའ་ཞིག་མི་བསྐྱེད་པ་འགལ་ལོ་སྟམ་ན། མ་གྲུབ་པར་
ཤེས་ཀྱང་རྟགས་དེ་ལྟར་བཀོད་ན་ཞེས་བརྟགས་པ་མཐའ་གཟུང་བའམ་རྟོག་
པ་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་ཀྱང་རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པས་སྐྱོན་མི་དེད། །

གཉིས་པ་འགལ་བ་ལ་སྤང་བ་ནི། རྟགས་སྤྱོད་ལ་ཚོས་དང་བསྐྱོག་
པས་བྱུང་བ་མ་ངེས་ན། འགལ་བ་ལ་རུས་པ་མི་དུལ། ངེས་ན་འགལ་བ་ལ་
དཔོག་འདོད་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། ངེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགོད་ན་ཞེ་འམ་བབ་ཅོལ་
དུ་བཀོད་པ་ལ་བྱིས་ངེས་པའི་ཚེ་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྐྱོན་པས་མི་འགལ་
ལོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་དེས་རྟོགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་
དགོད་པ་དང་། མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། སྤྱོད་ལ་གཞོད་པའི་
བསལ་བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཅད་ལ་
སྟོས་ཏེ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། ཡོངས་གཙོད་ལ་སྟོས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ། དེ་
དག་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

མདོ་ལས་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གསུངས། །

སྤྱོད་སྤང་གིས་ཚད་མ་མདོ་ལས། མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རོ་
བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། །བདག་ཉིད་འདོད་དང་མ་བསལ་བ། །ཞེས་ཚོས་ལྟ་ལྟན་

དུ་གསུངས་ལ། དེ་དག་ལས་ངོ་བོ་ནི། བསྐྱབ་བྱུང་བ་ན་ཚད་མས་གྲུབ་
ཟིན་པ་དུན་རུང་མེད་པའོ། ། དེའི་དོན་ཚད་མའི་སྣོད་མཉམ་གྱིས་ངེས་ཤེས་གྱིས་ངེས་ཟིན་པ་ད་
ལྟར་ཚིག་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་དུ་བརྟེ། དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱུང་མི་འགྱུར་བས་དེ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་
དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། །དེའི་རྣམ་གཅོད་ནི། དམ་བཅས་ཙམ་ཉིད་ན་མ་སྣང་པའི་
ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་གཅོད་པའོ། །

འདོད་པ་ནི་རྒྱ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་ཞེ་བས་བསྐྱབ་བྱུང་འདོད་
པའོ། །དེའི་རྣམ་གཅོད་ནི། ལུ་སྟེགས་བྱེད་དག་སྐོལ་བས་མ་བརྗོད་ཅིང་ཕྱིར་
སྐོལ་གྱིས་དངོས་སུ་མ་ཐོས་ན་བསྐྱབ་བྱུང་མ་ཡིན་པར་བསམས་ནས་མིག་ལ་
སོགས་པ་ཚོས་ཅན་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ་འདུས་ཤིང་
བསགས་པའི་ཕྱིར། མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན་
མིག་སོགས་གྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་ནས་རང་དོན་ཏེ། བདག་ཤེས་
རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དོན་བྱེད་པར་ལྟ་བུ་སྐྱབ་པ་སྐྱུ་ཐབས་གྱིས་སྐྱོར་བ་ལ་ཞེ་འདོད་
མ་ཡིན་པ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་བསྐྱབ་བྱུང་འདོད་པ་གཅོད་དོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་དུ་
དངོས་སུ་སྐྱས་པ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་ན་སྐྱོན་ཡིན་གྱི་རྒྱ་དུ་མ་སྐྱོས་པའི་ཞེ་འདོད་
ལ་མེད་ཀྱང་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱས་མ་སྐྱས་གཉེས་ཀ་ལ་
རྟགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱུང་མིན་པར་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེའི་དགོས་པ་
ཡང་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་གཞན་གྱི་སྐྱས་བརྗོད་ན་དཔེ་མལ་ཆ་སོགས་ལ་
རྗེས་འགྲོ་མེད་དེ་སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། བདག་དོན་བྱེད་པ་ལ་གཞན་

རོན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན་དེ་མ་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
 གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ལའང་རྗེས་འགྲོ་མེད་དེ། རྒྱང་འཕེན་པས་བུམ་པ་ཚོས་
 ཅན་མངོན་པར་གསལ་བའི་སེམས་པ་ཅན་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་
 དང་བུམ་པ་གང་ཡང་རུང་བས་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ལ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མངོན་པར་གསལ་བའི་སྐྱེས་བུ་
 གཉིས་ཀ་དང་བཅས་པ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཡིན་པ་དེ་དཔེ་རྟེན་པ་ལ་རྗེས་འགྲོ་
 མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོགས་དང་མཐུན་སྟོགས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའང་བསལ་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་པའི་སྐྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་
 བ་སྟོགས་ཚོས་དང་རྗེས་འགྲོ་གཉིས་ཀ་མེད་ཅིང་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པའི་སྐྱི་
 འགོད་ན་གང་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཉིད་ནི་རྟོག་པས་ཁས་སྐངས་པའི་
 བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་གྱི་རྟོག་པ་རང་འདོད་
 པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའོ། །དེའི་རྣམ་གཅོད་ནི་ཁ་རྟེན་བསྟན་བཅོས་
 ལས་བཤད་པར་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་དེ་ལ་གཞོན་ནའང་
 གཏན་ཚིགས་དང་དམ་བཅའི་སྒྲོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་ནས། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཏུ་བཤད་
 པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་བ་གཅོད་དོ། །དེ་ཡང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ནི་དངོས་
 བོ་སྟོབས་ལྷགས་ཡིན་པ་དེ་ལའང་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཚད་མའི་རིགས་པ་
 ལྷང་ལ་མི་སྟོས་ལ། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་ལྷང་དོན་ལ་སར་དབྱེད་

པའི་དགོས་པ་ནི་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་པར་འཕོ་བ་ན་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་
བའི་ལྷང་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁོ་ནའི་ངེས་བབ་ལྟེན་པ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་གཉི་ག་མ་ཡིན་གྱི་བསྐྱབ་
བྱ་ཁོ་ནར་འདོད་པའོ། །དེའི་རྣམ་གཅོད་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བརྟན་བྱ་བ་དང་
མ་འགྲེལ་ན། རང་ཉིད་འདོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིས། །ངེས་བབ་
གི་དོན་དཔེ་དང་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྟོགས་ན་ཡང་། །ཀུན་བཏུས་
གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མཚན་ཉིད་ལ་བྱེད་པའི་མཐའ་སྟེ་དུས་གསུམ་གྱི་ལུལ་ཅན་བརྟན་བྱ་ཞེས་པ་
དང་འགྲེལ་པའི་ཕྱིར་ན། །དུས་གཞན་མ་འོངས་པ་གཅད་ཕྱིར་ཁོ་ན་གསུངས་
པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྟན་བྱའི་སྐྱ་དུས་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་ལ་
འདིར་བརྟན་བྱའི་སྐྱ་གཙོ་པོ་ཡིན་ཞིང་རང་ཉིད་དང་འདོད་པ་གཉིས་དེའི་
ལྷང་པར་ཡིན་པས་གཙོ་པོའི་ཞར་ལས་གཉིས་པོ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མ་
འོངས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་ཉིད་དང་འདོད་པ་གཉིས་པོ་དེ་མ་གྲུབ་
པའི་གཏན་ཚིགས་དང་མ་གྲུབ་པའི་དཔེ་བརྗོད་པ་གཉིས་ལ་ལྷབ་ཆེས་པས་
དེ་གཉིས་ཀྱང་དམ་བཅའ་བར་འགྱུར་བས་དེ་གཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ཉེ་ལྟའི་
རྒྱུན་ད་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པས་འདོད་པའི་སྐྱའང་ད་ལྟར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་
ན་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་པོ་ད་ལྟར་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་
ལ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པས་ལྷབ་ཆེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལྷོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་
གྱི་སྐྱབས་འདིར་འདོད་པའི་བྱིངས་ཨེ་ཏུ་བྱ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཀུན་བཏུས་ལྟེན་

ཡན་ལག་མ་ཡིན་པས་མ་འོངས་པ་ན་བསྟན་པར་བྱ་བ་གཅོད་མི་ལུས་སོ། །འོ་
ནའི་སྐྱོ་ཡོད་ན་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་གཉིས་བསྐྱབ་བྱ་འོ་ནར་བསྟན་པར་
བྱ་བར་འདོད་པ་མེད་དེ། ལྷུབ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་རིག་པའི་སྐོར་ཡང་འོ་ནའི་སྐྱོ་དགོས་ཏེ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་
ནི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལའང་བྱེད་ལྡན་གྱི་མཐའ་ཅན་བསྐྱབ་བྱའི་
སྐྱོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། རིགས་སྐོར་འདོད་པའི་ཚིག་ལ་འཇུག་ཡན་ལག་
ཡིན་ལ་འབྲུང་བར་འབྲུར་བ། མ་འོངས་པ་གཅོད་ལུས་པས་གཏན་ཚིགས་
དང་དཔེ་ལ་མ་ཐུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱོ་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་
པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བྱས་པ་དཔྱོད་པ་ལ་མ་ཐུབ་ཀྱང་ཚོལ་
བ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་ལ། བྱངས་ཅན་ལ་དཔེ་མ་ཐུབ་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱར་མི་
འདོད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་བརྗོད་པ་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་འགྲེལ་
ལས། ཀུན་བཏུས་ལུ་འདོད་རྐྱེན་འདིར་ནི་དཔེ་རྟགས་མ་ཐུབ་པ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་
མིན་ཏེ་བསྟན་བྱ་བ་དང་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་སྐོར་འདོད་པར་འབྲུར་བ་ཕྱོགས་
ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དག་ལ། །བསྟན་བྱ་བ་དང་མ་འགྲེལ་བའི་དཔེ་རྟགས་མ་ཐུབ་པ་
བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བྱ་འདོད་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིས་
ནི། །གཏན་ཚིག་མ་ཐུབ་ལ་སོགས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་འགོག་ལུས། །ཚིས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གྱི་ཚིག་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པས་བསྟན་པར་བྱ་བ་མི་
འཐད་དོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་ཁ་དོག་ཏུ་འབྱེན་པར་འདོད་པ་

ལྟར་ན་འང་བསལ་བ་བཞི་མ་ཞུགས་པ་ཅིག་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
དགོངས་ཏེ་རྣམ་ངེས་ལས། གལ་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་དུ་ཚུགས་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་རྟགས་ཀྱིས་བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་ཚིགས་སྟུང་པས་
མི་འགལ་ལོ། །འདི་ཀྱང་བཏུས་རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་འདིའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་ན་རྟགས་ལ་བརྟེན་
ནས་གང་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སོང་བས་སེལ་བའི་སློ་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་བྱ་བ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས། དེ་
ལྟར་ན་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་གོ། །

མ་བསལ་བ་ནི་བསལ་བ་བཞི་མ་ཞུགས་པའོ། །དེའི་རྣམ་གཅད་ནི་
བསལ་བ་བཞི་ཞུགས་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྲུང་དུ་མི་རུང་བས་དེ་གཅོད་པའོ། །
གཉིས་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་སྟོས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་ན།

བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་རིགས་པའི་སྟོར། །

རིགས་པའི་སྟོར་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་སྟོགས་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྲུངས་པ་ཉིད་
དམ་བསྐྱབ་བྱ་ཁས་སྲུངས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དངོས་སམ་ཤུགས་ཀྱིས་ཁས་
སྲུངས་པའོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྲང་བ་ནི།

འདི་ལ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་དང་། །

རྟགས་ལ་མཚུངས་པའི་ཚོད་པ་མེད། །

འདི་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མ་བྱུང་པ་སྤང་བ་ནི། སློ་བུར་བའི་རྗེས་དཔག་
ལ་མ་བྱུང་སྟེ་བསྐྱབ་བྱ་ལས་སྤངས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་
སློ་བུར་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། འོན་
ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་གཞིར་བྱང་བའི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་རྟོགས་
པས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་བརྗོད་དོ། །ཡང་དེའི་ཚེ་དངོས་སུ་ལས་སྤངས་པ་
མེད་ཀྱང་། སྐྱབ་བྱེད་སློ་བུར་པ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བྱའང་སློ་བུར་བྱ་འདོད་པ་
ཉིད་ཡིན་ཏེ་དུ་བ་སློ་བུར་པ་མཐོང་བས་བསྐྱབ་བྱ་མེ་ལས་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་ཆེས་པ་སྤང་བ་ནི། སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་དམ་བཅས་པ་
ལ་བྱུང་ཆེས་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་རྒྱིས་པ་ན་ཐ་དད་པ་དབང་པོས་
གཟུང་བར་བྱ་བའི་སྐྱ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱི་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་མི་
རྟག་པ་ཉིད་དང་སྐྱ་ལྡན་ནོ་ཞེ་འཇམ། ལ་མེ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་
ལ་སོགས་པའང་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་ལ། འདོད་ན་དེ་ཚོར་གཅད་པ་མ་ཡིན་པར་
འཇུར་རོ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་བྱར་ལས་སྤངས་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་མོད་ཀྱི་སྐྱོན་གྱི་ཆ་
གཞན་གྱི་སློ་ནས་ཚོར་གཅད་དུ་འཇུར་བ་མི་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་རྟགས་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལས་སྤངས་
པ་དགོས་པ་ལྟར། རྟགས་ལའང་ལས་སྤངས་པ་ཅི་སྟེ་མི་དགོས་ཤེ་ན། མི་
མཚུངས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་གྱུབ་ན་ལས་མ་སྤངས་ཀྱང་རྟགས་སུ་འཇུར་ལ། མ་
གྱུབ་ན་ལས་སྤངས་ཀྱང་མི་འཇུར་ཞིང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དངོས་སམ། སྐབས་ཀྱིས་

ཁས་སྤངས་ནས་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་འདི་ཚོལ་
སྤྱིར་ཚོལ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་འདོག་ཅེ་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ཏེ། སྐབས་སུ་བབ་
པའི་བསྐྱབ་བྱར་འོས་པ་ཞིག་ལ་སྤྱིར་ཚོལ་གྱིས་ན་བ་གཏད་པར་འོས་ལ། དེ་
ལས་གཞན་དུ་ཚར་གཅད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་དོས་གཟུང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་
ལྷགས་དགག་ན།

བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་གཞི་དངོས་པོའམ། །

བརྟགས་པར་སྤྱེ་སྤེ་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ། །

བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་གཞི་རང་མཚན་དངོས་པོའི་ཚོགས་དོན་ནམ། བརྟག་པའི་
ཚོགས་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་བརྟགས་པ་སྐྱོད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་ཚད་
མས་གྲུབ་བསལ་མེད་པ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤངས་ན་སྐྱོ་རྟག་པར་དམ་
བཅས་པའང་སྐྱོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐྱོ་
དོན་ཁོ་ན་བསྐྱབ་པས་རང་མཚན་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡང་ཁ་
ཅིག་ཚོགས་དོན་དངོས་པོ་རང་མཚན་ལ་གནས་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱོ་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱོ་མི་རྟག་སྐྱབ་གྱི་ཚད་མས་བསལ་བ་འདྲུག་
སྤིད་པའི་སྤྱིར་དང་། རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲུག་པའི་ལྷུལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
ཞེས། །འདི་འང་མི་འཐད་དེ། བསལ་བའི་དོན་དམ་བཅས་ཅམ་ཉིད་ན་བསལ་
བ་དྲན་རུང་ལ་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་དང་། རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྷུལ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་

བྱ་མ་ཡིན་ན། གཙོ་བོ་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དང་། བྱམ་པ་སྐྱེས་བྱས་གཉིས་
བཅས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་བྱུང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་
དགོངས་པའང་སྐྱ་དོན་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
ཁ་ཅིག་རྟགས་གྱི་རྣམ་ལུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་དངོས་པོ་རང་མཚན་བ་ཡིན་ལ།
སྐྱོན་ཡོན་བརྩི་བ་ནི་བྱུགས་པ་བ་སྐྱ་དོན་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རིམ་
པ་ལྟར་རྟགས་གྱིས་གོར་རུང་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ལ་འདོད་པས་
ལུལ་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། སྲར་གྱི་སྐྱོན་གཉིས་ལས་མི་
འདའ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་འདོད་པ་ནི།

སྐྱ་ཡི་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ། །

འཇུལ་པ་བསྐྱབ་བྱུངེ་མཚན་གཞི་ཡིན། །

སྐྱ་དོན་དང་རང་མཚན་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་ཚེས་དང་ཚེས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་
བསྐྱབ་བྱུངེ། །ཞེས་བརྗོད་པས་དགག་སྐྱབ་སྐྱ་དོན་ལ་བྱས་ཀྱང་རང་མཚན་
གོ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་ན་སྐྱོན་དུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་
པོར་ཞེན་པའི་སྐོ་ལ་སྣང་བའི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དུ་ཞེན་པའི་སྐོ་ལ་སྣང་བའི་དངོས་
མེད་ལ་རྟེན་པ་ཅན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ལ་རྟེན་པར་མིན་པའི་སྐྱ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱ་དོན་ཚོས་ནི་རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྱ་

བ་ལ་སོགས་པ་འཐད་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏེ། །དེའང་སྐྱ་མི་ཉག་པ་
དང་། ལ་མེ་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་དངོས་པོ་དང་། སྐྱ་ཉག་པ་དང་
གཙོ་བོ་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། ཉམ་མཁའི་
མེ་ཉོག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དགག་པ་རྒྱང་པ་རྣམས་ལ། གཞལ་བྱ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སྐྱ་མི་ཉག་པ་དང་ལ་མེ་ལྷན་སོགས་དང་། མེད་པ་སྐྱ་ཉག་དངོས་
སོགས་གཞལ་བ་ན་གཞན་སེལ་གྱི་སྣོ་ནས་དངོས་པོ་སྐྱབ་པའི་ཆ་ལས་ལེན་པ་
དང་མི་ལེན་གྱིས་རིམ་པ་བཞེན་མ་ཡིན་དགག་དང་མེད་དགག་གི་འཇུག་ཚུལ་
དུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི།

འདི་ལ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་དུ། །

བསྐྱབ་ལ་ཚོད་པའི་གོ་སྐབས་མེད། །

ཁ་ཅིག་སྐྱ་མི་ཉག་པའི་ཚོགས་པ་བསྐྱབ་བྱར་མཚོན་པའི་ཚུལ་མི་འཐད་
དེ། གཉིས་ཀའི་ཚོགས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཆེ་བསྐྱབ་བྱ་མཚོན་རྒྱ་མེད་ཅིང་། སྐབ་
པའི་ཆེ་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཚོལ་བ་གཉིས་ལ་སྣོས་
ནས་དུས་ཅིག་ཅར་སྣོས་རང་ལ་སྐབ་བསལ་བྱུང་ཡང་སྤྱིར་ཚོལ་གྱི་རོར་སྐབ་
བསལ་མ་བྱུང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་མི་འགལ་ལོ། །ཡང་སྐྱ་ཉག་པར་དམ་བཅས་པ་
ལྟ་བུ་བསྐྱབ་བྱར་རི་ལྟར་མཚོན་ཏེ་སྐྱ་དང་ཉག་པ་སོ་སོ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་

ཞིང་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་རོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་སྐྱེ་མི་ཉལ་པའམ་ཉལ་
པའི་གཞན་སེལ་སློབ་བརྒྱུང་བ་དེ་དངོས་པོའམ་དངོས་མེད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཅན་
བསྐྱབ་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསལ་བ་སྟོགས་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པའི་
ཚོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་མི་སྲིད་པར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་
གཞག་ཤེས་ན་རྩོད་པ་ལས་ཁོལ་ལོ། །

གསུམ་པ་སྟོགས་ལ་གཞོན་པའི་བསལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱིའི་རྣམ་
གཞག་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་
ནི།

བསལ་བ་སྟོགས་དང་འགལ་བ་ཤུབ། །

དེའི་མཚན་ཉིད་དམ་བཅས་ཚམ་ཉིད་ན་དེ་སེལ་རུས་ཀྱི་འགལ་བ་ཤུབ་
པའོ། །དཔེར་ན་སྐྱེ་ཉལ་པ་དམ་བཅས་ཚམ་ན་དེ་སེལ་རུས་ཀྱི་འགལ་བ་སྐྱེ་མི་ཉལ་པ་དངོས་
སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་ཤུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བསྟུ་ནི།

ལྷ་པོ་བཞི་རུ་བསྟུས་ཏེ་བཤད། །

བསལ་བའི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་རིགས་པའི་སྒོར་ལྷར་གསུངས་ལ། ཀུན་ལས་
བརྟུས་སུ་བཞིར་གསུངས་པ་དེ་སྒོབ་དཔོན་གྱིས་སྦྱི་མའི་དགོངས་པ་རྣམ་
འགྲེལ་ལས། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡང་དག་པར་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཚོལ་བ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་དང་གཞན་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ལུང་
གཉིས་ཀ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་མཚུངས་པ་ཡི། །ཕྱིར་ན་ཚད་མ་མདོར་རང་གི་ཚིག་
དང་ནི། །བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྟུན་ནས་བཤད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་དེ་བཤད་དེ།

ཡུལ་གྱི་སློབ་ནས་རྗེས་དཔག་ལ། །

ཕྱི་སྟེ་བསལ་བ་བཞི་རུ་གསུངས། །

རྗེས་དཔག་ལ་རྟགས་ཀྱི་བྱབ་པ་ཁས་སྐྱངས་ཀྱིས་སྐབ་པ་དང་དངོས་པོ་
སྟོབས་བྱུགས་ཀྱིས་སྐབ་པ་གཉིས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལའང་རང་གི་ཁས་སྐྱངས་
དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱངས་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་སོ། །དེ་རྟེན་དུ། རྗེས་
སུ་དཔག་པ་ལ་དངོས་སྟོབས་དང་ཡིད་ཆེས་གྲགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །མདོན་སུམ་དང་
བཅས་ཉེ་མེལ་བྱེད་བཞི་ཡིས་གཞོད་པ་བསལ་བ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཚུགས་སྐང་གིས་
བཤད། །ཅིས་བྱ་བ་དང་། རྗེས་དཔག་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཁས་སྐྱངས་པའི་ལུང་དེ་ནི་
རང་གི་བསྟན་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྟེ་མ་སྟོན་སོང་སྐབ་པ་ལ་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཡང་དག་ཉེ་རང་རྒྱ་སྐབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་
སོ། །འགོ་ལ་གྲགས་པ་སྟེ་རི་བོང་ཅན་ལ་ཟླ་སྟེན་བརྗོད་རུང་སྐབ་པ་ལ་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་རང་བཞིན་རྟགས་ཡང་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱུར་བསྟེ་
ན་བསལ་བ་གཉིས་ཡིན་ཉེ།

མངོན་སྲུང་རྗེས་དཔག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི།

ཚད་ཡིན་ཁས་སླངས་གྲགས་པ་གཉིས།

སྟོབ་བྱགས་ཡིན་ཕྱིར་ཁོངས་སུ་སྤྱད།

མངོན་སྲུང་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱི་བསལ་བ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱིས་
 བསལ་བ་ཡིན་ལ། ཁས་སླངས་དང་གྲགས་པའི་བསལ་བ་གཉིས་ནི་རང་གི་ཁས་
 སླངས་པ་ཅམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་སླངས་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་
 ལས་བྱུང་བ་དང་ཚད་མ་དེའི་བསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཏུ་སྟོབ་བྱགས་ནས་བསལ་
 བ་གཉིས་སུ་གསུངས་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཁས་སླངས་ནི། དཔེར་ན་གཞལ་བུའི་དོན་ཅན་
 ཀྱི་ཚད་མ་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་གཞི་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡོད་པར་མི་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་ཁས་སླངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གོགས་བྱེད་དང་སྐྱོན་ཡིན་ལ་སྔ་
 མ་གསུམ་ནི། གཞོད་བྱེད་དང་དོན་སྟོན་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཕྱི་མ་ཁས་སླངས་དང་
 གྲགས་པ་གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་སྐྱོབ་བཞེད་
 འདོད་ཀྱིས་ཕར་མ་སྐྱུར་བར་དོན་གྱིས་ཚུར་བཞག་པར་འགྱུར་ལ་རྗེས་དཔག་
 ཉིད་ཡིན་པས། ཁོངས་སུ་བསྐྱུ་བར་གསུངས་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་
 སྤང་བ་ནི། དམ་བཅའ་དང་བསལ་བ་ཏུས་མི་གཅིག་ན་ཉིན་མཚན་གྱི་སྤང་
 ལུན་ལྟར་བསལ་བུ་མེལ་བྱེད་ཏུ་མི་འཐད་ལ། གཅིག་ན་བདེན་ཞེན་གྱིས་
 ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དམ་བཅས་ཏུས་ཉིད་ན་བསལ་བུ་ལོད་

ཀྱང་། དམ་བཅའ་བའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་བསལ་བ་མ་རྒྱལ་པས་ཁས་ལེན་པ་འཐད་
ལ། ཁས་སླངས་པའི་རྒྱན་ལ་བསལ་བ་འཇུག་པའང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བསྐྱེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཏུ་མི་
འདུ་བ་དང་། མངོན་སུམ་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།
ཁས་སླངས་རྗེས་དཔག་ཏུ་མི་འདུ་བ་སྤང་བ་ནི། བྱད་མེད་འདི་མ་ཡིན་ཏེ་
མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པས་ཤེས་འདོད་
ཀྱི་གཞི་ལ་སྤྱོད་ཆོས་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་
ཚད་མ་ཡིན་ཡང་དེའི་མིང་མི་འདོད་པས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་བྱེད་པ་ཡིན་
ཏེ། སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚད་མ་ཟེར་བ་ནི་བརྗོད་བྱ་རྗེས་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དོན་
རང་མཚན་ལ་ཡོད་པ་འདོད་པས་འཇུག་ལ། འདིར་ནི་བརྗོད་པར་མངོན་པར་
འདོད་པའི་དོན་སྤང་བ་སྟེ་དོན་སྤང་གི་སྐོར་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་རྒྱུ་འབྲས་
སུ་འབྲེལ་པས་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གྲགས་པ་རྗེས་དཔག་ཏུ་
མི་འདུ་བ་སྤང་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཚམ་ལ་བྱེད་ན། བདག་དང་
རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་གྲགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གྲགས་ཀྱང་གཞོན་བྱེད་ཡོད་ལ་
བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་མེད་པས་རུང་བ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་
འཇིན་པས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི།

རྗེས་དཔག་བཞིན་ཏུ་མངོན་སུམ་ལའང་། །

བསལ་བ་གཉིས་པོ་འཇུག་ཅེ་ན། །

རྗེས་དཔག་ལྟར་མངོན་སུམ་ལའང་ཟླ་བ་གཉིས་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལའང་ཟླ་
བ་གཉིས་སྣང་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་སྒྲངས་པས་བསལ་བ་དང་། སྐྱམ་བཤེད་རུང་ལ་
བཤེད་མི་རུང་དུ་འདྲིན་པ་ལྟ་བུ་བསལ་བ་ལ་བཤེད་རུང་གི་བསལ་བ་དང་གྲགས་པའི་
མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་ཡང་ཡོད་པས་དུག་དུ་འཇུག་རོ་ཞེ་ན།

ཁས་སྒྲངས་འབྲས་རྟགས་ལས་གཞན་མི་ན། །

རུང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འབྲུབ། །

ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་སྒྲངས་པས་
མེལ་བ་ནི། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་མངོན་སུམ་དུ་བཤེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྟེ་དེ་ཡང་
མངོན་སུམ་ཡིན་ཞེས་བཤེད་པའི་ཚིག་ལས་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་སྒྲངས་
པའི་དོན་དཔག་པའི་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་ལས་མ་འདས་ཏེ། མ་ཡིན་པར་
བཤེད་པའི་ཚིག་ལས་དོན་བཤེད་འདོད་ཀྱི་སྒྲོས་དཔག་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ལས་མ་
འདས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་གྱིས་མདུན་གྱི་བུད་མེད་ཚོས་ཅན། མ་ཞེས་བཤེད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ལས་འོགས་སུ་མི་
འཐད་དེ། ཕྱོགས་ཚོས་མ་ཞེས་བཤེད་པའི་ཚིག་ལ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་བྱུང་བ་
ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་མ་ཞེས་བཤེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་བྱུང་བས་མཐར་ཚིག་
ལ་དོན་གྱིས་བྱུང་བ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གྲགས་པའི་
མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྐྱམ་བཤེད་རུང་གི་གྲགས་པ་མངོན་

སྐྱམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ཅིང་རང་རིག་གིས་ལྷུབ་པ་ནི་མངོན་སྐྱམ་གྱི་བསལ་བ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྒྱབ་བྱུང་དམ་བཅས་པ་ཉིད་ན་དོན་དང་སྐྱའི་
སྐྱོན་གྱིས་ཚོལ་བ་ཚར་གཅོད་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསལ་བ་རྟོགས་སུ་མི་
རུང་བ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལ་བཞི་ལས་ཐོག་མར་མངོན་སྐྱམ་གྱི་
བསལ་བ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་ནི།

དམ་བཅས་ཉིད་ན་ལྷོང་བ་དང་། །

འགལ་བ་མངོན་སྐྱམ་བསལ་བ་ཡིན། །

དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། དམ་བཅས་ཅམ་ཉིད་ན་ལྷོང་སྟོབས་གྱིས་འགལ་བ་གྲུབ་
པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱམ་མཉམ་བྱུང་མ་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅས་པ་སྣ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱམ་གྲུབ་ན་མཉམ་བྱུང་མ་ཡིན་པ་ལ་
བདེན་ཞེན་མེད་ལ། ཚོངས་པས་ཐ་སྐྱད་ལ་ལོག་པར་ཞེན་ན་ཐ་སྐྱད་བརྒྱབ་ཏུ་
འགྱུར་བས་མངོན་སྐྱམ་གྱི་བསལ་བ་མི་འཐད་ཅིང་སྐྱམ་གྲུབ་ན་མཉམ་བྱུང་
ཡང་མ་གྲུབ་པས་སེལ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྤང་གྲུབ་པ་མ་བྱུང་བས་དམ་
བཅས་པ་ན་བྱུང་བ་ལ་སྐྱོར་བས་མི་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་ལའང་གཉིས་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

ཚུལ་གསུམ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་དང་། །

དམ་བཅའ་འགལ་ན་རྟགས་བསལ་ཡིན། །

དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། དམ་བཅས་ཙམ་ཉིད་ན་ཚུལ་གསུམ་དངོས་པོ་སྟོབས་
ལྷགས་ཀྱི་འགལ་བ་འགྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་སྐྱ་རྟག་གོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལྟ་
བུལོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། གངས་ཅན་ན་རེ། སྐྱ་རྟག་ཀྱང་སྐྱེ་
འཇིག་ཏུ་སྤང་བ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་མངོན་པར་གསལ་བ་དང་། ཉེ་བར་ཞ་བ་
ཙམ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་མེད་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཡོད་པ་གཏན་
ནས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ཉེ་བར་ཞ་བའི་གནས་སྐབས་ན་མངོན་
པར་གསལ་བ་ཞིག་དང་མི་ཞིག་ཞིག་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། མ་ཞིག་ན་ཉེ་བར་
ཞ་བ་ཉིད་འགལ་ལོ། །དེས་ན་ཚད་མའི་ངོར་མི་སྤང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པ་
དང་། གནས་སྐབས་འགྱུར་ཡང་རང་བཞིན་རྟག་པར་འདོད་པ་དང་། གཙོ་བོ་
དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་
ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་བསལ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

ཡིད་ཆེས་ཚིག་དང་དམ་བཅས་པ། །

འགལ་བ་ཁས་སྤངས་བསལ་བ་ཡིན། །

དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། དམ་བཅས་ཙམ་ཉིད་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་དང་འགལ་

བར་ལྷུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་ན།

དེ་ལ་ཁས་སྐྱབས་རང་ཚིག་གཉིས། །

རིགས་པའི་སྒོར་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་སྐྱབས་ཀྱི་བསལ་བ་དང་། རང་ཚིག་གི་བསལ་བ་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་དང་རང་ཚིག་གི་བྱུང་པར། དེ་འགལ་ན་དམ་བཅའ་འདིག་པ། དེས་ན་གཞན་དོན་ལ་སྐྱོ་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ་ལས། ལྷ་རབས་པ་ཡི་ལྷགས་དབྱེད་ན།

གཞན་དག་ལུང་དང་རང་ཚིག་ཟེར། །

དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྐྱ་རབས་པ་དག་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རང་གི་དག་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དག་གི་དབྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི།

སྟོབ་དཔོན་དག་གི་དབྱེ་བར་བཞེད། །

དག་གི་དབྱེ་བ་སྟེ་ཞེས་པས་ཁས་སྐྱབས་པ་ནི་སྐྱར་དམ་བཅས་པ་དང་བྱིས་བརྗོད་པ་གཉིས་འགལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱར་མར་དམ་བཅས་ནས་བྱིས་མོ་

གཤམ་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །རང་ཚིག་ནི་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་
དཔགས་ན་འགལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་
ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་སྤྱི་གཞལ་བྱ་བ་དེན་པ་བཀག་ནས་བྱེ་བྲག་རང་གི་ཚིག་གིས་
གཞལ་བྱ་ཁས་ལེན་པས་རང་ཚིག་གི་བསལ་བའོ། །

ཀུན་ལས་བདུས་སུ་གཉིས་ཀ་ཡང་། །
དཔེ་གཅིག་གིས་བསྟན་རིགས་པའི་སྟོར། །
ལྷང་ལ་དཔེར་བརྗོད་གཞན་དུ་གསུངས། །

གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་དང་རང་ཚིག་
གཉིས་ཀ་དཔེ་གཅིག་གིས་གསུངས་ལ། རིགས་པའི་སྟོར་ལྷང་ལ་དཔེར་
བརྗོད་གཞན་དུ་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་ཚོས་ཀྱི་བྲགས་པས་དཀར་པོའི་ཚོས་
ནི་ཚེ་འཕོས་ནས་རང་འབྲས་བུའི་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་
བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྷང་དང་འགལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དཔྱད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷང་
ལྷང་པར་བ་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུ་བ་དང་། ལྷང་ཕལ་པ་རང་གི་ཚིག་དང་
མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཞལ་བྱ་གཉིས་ལ་ཚད་མ་གཉིས། །
བསྐྱལ་བའི་དོན་ལ་རང་ཚིག་གིས། །

མི་གཞོན་གསུང་རབ་ངེད་ཀྱི་ལུང་། །

རྗེས་སུ་དཔག་པར་བསྐྱུས་ཏེ་གསུངས། །

མངོན་གྱུར་ལ་མངོན་སུམ་དང་། རྟོག་གྱུར་ལ་རྗེས་དཔག་དང་། ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་ལ་ལུང་གི་ཚིག་པན་ཚུན་ནང་མི་འགལ་བའི་གསུང་རབ་ངེད་ཀྱི་ལུང་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིང་པོས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བསྐྱུས་པས་ཚད་མ་གསུམ་པར་མི་བཞེད་ཅིང་། གཞོན་བྱེད་ཉིད་ཡིན་ཏེ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མངོན་རྟོག་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི། །སྤྱི་ལས་ལུང་ལས་རྟོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་སྣོ་འདིའི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་ཡིན་ནའང་། །ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུང་དོན་རྟོགས་པའི་སྣོ་ནི། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མར་བཞེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉེས་པ་ནི།

དེས་ན་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ལུང་། །

ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་མ་གྲུབ་ན། །

རང་གི་ཚིག་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །

གཤགས་བྱེད་ཉིད་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན། །

དངོས་པོ་སྟོབས་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ལུང་རྣམས་ནི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་དང་མི་ལྡན་པའི་ལུང་རྣམས་ནི། རང་ཚིག་དང་ལྷན་པར་མེད་

པས་དེ་ལས་སྒངས་ནས་འགལ་ཡང་རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་དང་། སན་ཚུན་
སྟོབས་མཚུངས་པས་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་གྱི་གོགས་བྱེད་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ལུང་ཏུ་གྲགས་ཚད་ཚད་མ་མིན། །

ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེ་ལུང་ཡིན། །

ལས་སྒངས་ནས་ནི་དཔྱོད་པ་སློན། །

དཔྱད་ནས་ལས་སྒངས་མངོངས་པའི་ལུགས། །

བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དོ། །

ནམ་འགྲུལ་ལས་ཀྱང་། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་དང་མ་མཐོང་བ་སྐོག་གྱུར་དང་། ཤིན་
ཏུ་སྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་དག་ལ། །མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དང་
ལུང་རང་གི་ཚིག་འགལ་བ་དག་གིས། །གཞོན་པ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི། །གཞལ་བུའི་གནས་གསུམ་པའི་སྐབས་བྱེད་ཏུ་གཞུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལུང་དོན་ནང་
འགལ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་གྱི་ལུང་དང་
མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི།

ལུང་གཞན་འགལ་བའང་དེར་འགྱུར་ལ། །

འོ་ན་རིག་བྱེད་ལས་སྐྱུས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་འདག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའང་
ལུང་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཆགས་སོགས་ཚོས་མིན་ཆགས་བྲལ་སོགས། །

ཚོས་སྲུ་ཆད་ལྟ་མིན་རྣམས་འཆད། །

ཆགས་སྤང་རྣོངས་པ་ཚོས་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་རྣམས་མེད་པ་ཚོས་ཡིན་པར་
རྒྱུ་འཕེན་པ་ལས་གཞན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་འདོད་དོ། །

ལྷུས་དང་ཆགས་སོགས་རྒྱ་མི་འགལ། །

དེ་ལྟའི་གཞུང་རྣམས་ལུང་མ་ཡིན། །

ཚོས་ཡིན་མི་མཐུན་བཞིན་དུ་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ལྷུས་
ཀྱིས་སྡིག་པ་འཛོམས་པར་འདོད་པ་དེ་རང་ཚིག་དང་ཡང་འགལ་ཉེ། ཅན་གྱི་
རྒྱ་ལ་མི་གཞོད་པའི་སྤྲོན་གྱིས་ནད་སེལ་བར་ཁས་སྐྱབས་ན་བཞད་གད་དུ་
འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གཞུང་མཐའ་དག་
ལུང་དུ་མི་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་གཅིག་བྱེད་བསྐྱབ་བྱའི་སྦྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི།

གལ་ཉེ་རང་ཚིག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། །

གཅིག་ལས་ཐེ་ཚོམ་ཅོམ་ཡིན་ལ། །

དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྦྱོན་མེད་ཉིད། །

ཡིན་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྦྱོན་མིན་ཞེ་ན། །

རང་གི་ཚིག་དང་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བས་གཅིག་བྱས་ནས་ཐེ་ཚོམ་

སྐྱེ་མོད། དེ་ནི་བརྒྱབ་བྱ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པས་བརྒྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པར་ག་ལ་
འགྱུར་ཞེ་ན།

གཤམ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་ཡི། །

སྐྱོན་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་མིན། །

ཚིག་དེས་བརྒྱབ་བྱ་མི་འགྱུར་པའི། །

སྐྱོན་སྐྱོན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན། །

ཚིག་པན་ཚུན་གྱི་གཤམ་ལས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པའི་སྐྱོན་སྐྱོན་དུ་མི་བགང་
གི། གཤམ་གྱི་སྐྱོན་སྐྱོན་བརྒྱབ་བྱ་དེ་མི་བརྒྱབ་པས་སྐྱོན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉེས་པ་དེ་འགལ་ན་དམ་བཅའ་འཛིག་པ་ལྟི།

དམ་བཅས་རང་གི་བསམ་པ་སྟོན། །

འགལ་བ་འདུས་ན་དམ་བཅའ་འཛིག། །

དམ་བཅས་རང་གི་བསམ་པ་ཡོད་པར་སྟོན་ལ། རང་ཚིག་དང་བསྟན་བཅོས་
གྱི་འགལ་བ་གཞི་གཅིག་ལ་བསྟུས་ན་ཅི་ངན་པའི་ཞོ་ལྟར་རང་གིས་འདོད་
པ་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེས་ན་གཞན་དོན་ལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟི།

དེས་ན་བཞོན་པ་སྐྱོན་ཅན་གྱིས། །

ཚོད་པའི་སྐབས་སུ་པམ་པ་བསྐྱེད། །

ཚིག་སྐྱོན་ཅན་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་སྐྱོན་ཀར་འགྱུར་
བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་གྲགས་པས་བསལ་བའང་གཉིས་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

དམ་བཅས་ཉིད་ན་འཇིག་རྟེན་དང་།།

འགལ་བ་གྲགས་པས་བསལ་བ་ཡིན།།

དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། དམ་བཅས་ཅམ་ཉིད་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དང་འགལ་
བ་སྲུབ་པའོ།།

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བསྐྱུས་
ཉི་བཤད་ན།

བརྗོད་པ་དག་སྐྱོད་ལ།།

དངོས་འབྲེལ་འདོད་པ་སྤར་བཀག་ཅིང་།།

ལྷ་སྟེགས་བརྗོད་པ་དག་སྐྱོད་ལ་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་
བསམས་ནས་གང་ལ་བརྗོད་བྱ་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེས་བརྗོད་
དུ་བྱུང་གི། དེ་མེད་པས་བརྗོད་ན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དངོས་
འབྲེལ་འདོད་པ་བརྗོད་བྱ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་བར་བཀག་ཟིན་ཉོ།།

བརྗོད་འདོད་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡང་།།

བསྐྱབས་ཟིན་དེས་ན་གྲགས་པའང་འགྱུབ།།

གཞན་སེལ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་འདོད་གྱིས་སྦྱར་བ་བྱུང་ལ། དེ་
བྱུང་ན་བྲགས་པ་འང་བྱུང་བྱིན་ཏེ།

གཉིས་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐོག་མར་མདོའི་ཚིག་དགོངས་
ན། གང་ལ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ་སྐྱབས་ལས་བྱུང་
བའི་བྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེའང་སྟོགས་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཤད་ཚུལ་དང་
པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་དགག་པ་དང་། རང་གིས་འཐད་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྟོགས་སྲ་མ་བརྗོད་ན།

ཡོད་པའི་རྟགས་གྱིས་རི་བོང་ཅན། །

ཟླ་བ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ། །

བརྗོད་པ་བ་དག་རི་བོང་ཅན་ཚོས་ཅན་ཟླ་བའི་སྐྱབས་བརྗོད་མི་རུང་སྟེ།
ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྟགས་འདི་སྤྱན་མོང་མ་
ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ནི།

འདི་ལ་དཔེ་མེད་ཡོད་ཅམས་ལ། །

སྐྱེ་ཀྱུ་བརྗོད་དུ་རྩལ་སྦྱར་རྟོ།

སྐྱེ་སྐྱེས་བརྗོད་མི་རྩལ་བར་སྐྱེ་བར་ཡོད་པའི་རྟགས་ལ་དཔེ་མེད་པས་སྐྱེ་མོང་མ་
ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་གང་བཞག་པའི་ཚོས་དེ་ལའང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེས་བརྗོད་དུ་
རྩལ་བའི་སྦྱར་རྟོ། །དེས་ན་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ལའང་རྗེས་འགྲོ་མེད་ན་
རྟགས་པལ་པ་དེ་ལས་གཞན་བཞོད་ཀྱང་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་སྐྱེ་མོང་མིན་
པ་འགྱུར་བ་སྐྱོས་ཅི་དགོས། ཡོད་པ་དཔེར་བརྗོད་པའི་འབྲས་བུ་འདི་ཡིན་
ནོ། །

གཉིས་པ་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ནི།

སྐྱེ་ཡི་དོན་གྱི་ཡོད་པ་ལ། །

སྐྱེ་བར་རྩལ་སྦྱར་འགལ་བ་ཡིན། །

ནམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་ཡོད་པ་ནི་སྐྱེས་བརྗོད་རྩལ་འགོག་པ་ལ་འགལ་བ་
ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་བརྗོད་རྩལ་བའི་སྦྱར་རྟོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་འབྲས་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྗོད་དུ་རྩལ་བའི་
གྲགས་པ་དང་། སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་བརྗོད་
རྩལ་གི་གྲགས་པ་དོས་བབྱུང་ན།

འཇིག་རྟེན་དཔྱོད་པའི་སྐྱེ་ལས་བྱུང་། །

དེ་ཉིད་གྲགས་པ་ཡིན་པར་བཞེད། །

འདིག་རྟེན་ཡུལ་ལྷགས་ཀྱི་དཔྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་ཉིད་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གྲགས་པའི་བརྟན་མཛད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཟླ་བ་ཞེས་པ་སོགས་གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་ཐ་སྙད་ལས་ནི་སྐྱེས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་ཡི་ཕྱིར། །བརྗོད་ཅུང་གི་ཚོས་དེ་གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཡང་། གྲགས་པའི་སྐྱེ་ཡིས་ཉེ་སྐྱེ་བྱུང་གི་གྲགས་པ་ཞེས་ཚད་མ་མདོ་ལས་བརྗོད། །ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱས་པར་བསྐྱབ་པ་ནི།

དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ། །

ཅུང་སྐྱིར་གྲགས་པས་ཀུན་ལ་བྱུབ། །

ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་གང་ཡིན་ཡང་ཅུང་། སྟར་བད་བྱས་སམ་མ་བྱས་ཀྱང་ཅུང་། སྐྱབ་མོང་དུ་གྲགས་སམ་མ་གྲགས་ཀྱང་ཅུང་སྟེ། སྐྱས་བརྗོད་ཅུང་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུབ་པས་གྲགས་པའང་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུབ་པའི་སྐྱིར་སྐྱབ་མོང་བར་དགོངས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདིག་རྟེན་པ་བརྗོད་འདོད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན། །འདོད་རྒྱལ་བས་མིང་ཟླ་བ་སོགས་ནི་འདོད་པས་འཇུག་པའི་སྐྱིར་འབྱུང་ཅུང་དོན་གང་ལའང་དགག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་སྟར་ཐ་སྙད་བྱས་པ་རི་བོང་ཅན་དང་མ་བྱས་པ་སུམ་སོགས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཟླ་བ་སོགས་མིང་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་བརྗོད་ཅུང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྟངས་བ་ནི།

མ་གྲགས་པ་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲ། །

འཇིག་རྟེན་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། །

རུང་བ་ཙམ་ཡོད་མོད་སྤར་མ་གྲགས་པ་ལ་གྲགས་པར་མིང་འདོགས་པ་
འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཤེས་བྱ་ཀུན་དང་རུང་བ་ལ། །

གྲགས་པའི་སྒྲ་མངོད་འཚོད་པ་བཞིན། །

དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པ་ཡོད་པས་དེར་བརྟེན་མངོད་དེ་འཚོད་པའི་རྣམ་པ་
ཡོད་པ་ལ་འཚོད་པ་དང་། བརྟེན་ཏུ་རུང་བ་ལ་བརྟེན་བཞིས་བརྟེན་པ་བཞིན་
འོ། །རྣམ་འབྲེལ་ལས། བྱམ་སོགས་ལ་རྒྱ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་སྤར་གྲགས་ཟིན་པ་མེད་ཀྱང་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ། །འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཉིད་དེ་ཡི་
སྟོབས་ཉིད་ལས། །བྱམ་སོགས་དེ་ལ་རྒྱ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཀུན་འབྲེལ་བ་སྟེ་འཇུག་ཏུ་རུང་
བ་དེས་ན། །བྱམ་སོགས་དེ་ལ་རྒྱ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ནི་བརྟེན་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་འོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྒྲ་བྱུང་
གི་གྲགས་པ་ངོས་བབྱུང་ན། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དགོངས་པ་ཡང་།

གྲགས་རུང་དོན་ལ་གྱུབ་ན་ཡང་། །

བར་དང་བརྗོད་འདོད་ལ་བརྟེན་པའི། །

སྐྱ་ལྷུང་ན་ནི་ལྷུང་པོ་ཞེས། །

བརྟེན་གྱིར་སྐྱ་ལྷུང་གྲགས་པ་གསུངས། །

སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་ཏུ་རྩལ་བ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷུང་མོད་ཀྱི། སྐྱ་བར་
ལ་བརྟེན་པ་དང་བར་བརྗོད་འདོད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུང་ནའང་གྲགས་པ་ལྷུང་
པོ་ཞེས་བརྟེན་པའི་གྱིར་ཡིན་ཏེ་སྐྱ་ལ་སྐྱོས་པ་ལ་སྐྱ་ལས་ལྷུང་བའི་ཞེས་གསུངས་
ཏེ། འདོད་ལྷུང་བའི་སྐྱ་དོན་དེ་ལ་འཇུག་པ་ནི་བར་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ལ། །བར་དེ་
ཡང་བར་སྐྱོར་བ་པོའི་འདོད་པ་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་གྱིར། །འདོད་ལྷུང་བའི་སྐྱ་
ཡིས་བརྗོད་ཏུ་ལྷུང་པ་དེ་དོན་གང་ལ་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་མིན་ཞེས། །དེ་སྐྱར་རྟོགས་པའི་
ཚད་ཏུ་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱ་ལྷུང་གྲགས་པ་གསུངས་སོ། །ཞེས་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བཤད་
པ་སྐྱར་རོ། །

གཉེས་པ་དེ་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུ་བ་ནི།

གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་པས། །

འགལ་བ་མི་འཇུག་མི་སྲིད་དོ། །

དེ་སྐྱར་ན་གྲགས་པས་འགྲུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་ནི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པས་རྗེས་སུ་
དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པས་དེའི་ལོགས་སྐྱོགས་བརྗོད་
མི་རུང་བ་སྐྱོགས་མ་ཡིན་ཅིང་། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གངས་གཅིག་པ་ཅན་ཡང་

མི་དགོས་པར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་ཡང་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བཤད་ཚུལ་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྗེས་དཔག་ལས་གྲགས་པ་ཡུལ་ཐ་དད་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། རྒྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སྲུ་དཔག་པ་མེད་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན། བརྗོད་པས་བསྐྱབ་བྱ་རི་བོང་ཅན་ལྷ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བའི་འདིག་རྟེན་གྱི་བརྗོད་པ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་སྲུ་དཔག་པ་མེད་པར་སྟོན་ཏེ། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལས་གྲགས་པ་ཡུལ་སྐྱོད་ཡིན་པས་ཐ་དད་པར་གསུངས་སོ། །དྲི་ལྟར་ཡུལ་མི་གཅིག་ཅེ་ན། །

གྲགས་པ་དངོས་པོས་བསྐྱེད་ན་ནི། །

རྗེས་དཔག་བཞིན་ཏུ་ཡུལ་ངེས་འགྱུར། །

བརྗོད་འདོད་དབང་གིས་སྐྱུར་བ་ལ། །

སྐྱ་རྣམས་གང་ལའང་མི་འཇུག་མེད། །

གྲགས་པ་དངོས་པོས་བསྐྱེད་ན་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའམ། མི་དང་ཏུ་བ་ལྟར་རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་ཞིག་ན། བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་པར་སྐྱུར་བས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་སྲུས་ཞིགས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་གྲགས་པ་ཡུལ་ཐ་དད་པ་དེས་ནི་འཇུག་ཡུལ་སྐྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི། རྗེས་སྲུ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་ལས། གྲགས་པ་ཡུལ་ཐ་དད་ཏུ་བརྟན་པ་ནི་གྲགས་པ་དེ་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་མི་འཇུག་པ། །དེ་སྐྱེས་བུའི་

འདོད་པ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་བརྗོད་པའི་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ནི།

- དེས་ན་ཀུན་ལ་འཇུག་པ་ཡི། །
- ཟུགས་པ་ལུལ་འདིར་མི་འཇུག་ཅེས། །
- བརྗོད་པའི་དཔེ་གཞན་རྟོག་དཀའ་བས། །
- སྐྱབ་མོང་ཉིད་མིན་མཉན་བྱ་བཞིན། །

རི་བོང་ཅན་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་
དེ་ལ། ཡོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་གང་ལའང་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་བརྗོད་དུ་མི་
རུང་བའི་དཔེ་མེད་པས་མཉན་བྱའི་རྟགས་བཞིན་དུ་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པར་
གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་སྟེ་པའི་འཆད་ཚུལ་མི་འཐད་པ་ནི།

- སྐྱི་མཚན་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། །
- རི་བོང་ཅན་ལ་དཔེར་མཛད་ནས། །
- ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་བསྟན། །
- ད་ཉིག་ཤིང་མིན་སོགས་ལའང་མཚུངས། །

ལྷོ་ཀ་བྱེད་པ་དག་རི་བོང་ཅན་རྣམས་འདི་སྐྱེས་བཅོམ་རྒྱུ་དཔོག་པའི་གྲགས་
པ་ཉིད་ལ་དཔེ་མེད་པས་གང་ལ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་དཔེ་མེད་དུ་རྒྱུག་ཀྱང་ད་ཀྱི་གཤིང་མ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལའང་གྲགས་པས་གཞོན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
རྣམས་འདི་སྐྱེས་སྤྱོད་མོང་བར་སྐྱབ་པ་ནི།

- ག་ཡུར་དང་ནི་དེའལ་སོགས་ལ། །
- རྣམས་འདི་སྐྱེས་ལོན་དུ་གྲགས། །
- དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་བསེལ་ཟེར་ཅན། །
- རྣམས་བར་བསྐྱབ་པ་སྤྱོད་མོང་རྟགས། །

སློབ་སྦྱོར་ལས་ག་ཡུར་དང་། བརྒྱུད་ལེན་ལས་དེའལ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་
པའི་སྐྱེས་མཚོང་ལ་དེ་དཔེར་བྱས་ནས་བསེལ་ཟེར་ཅན་ལའང་རྣམས་བར་བཅོམ་
པས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་སུ་ག་ལ་འགྱུར།

གཞིས་པ་དེ་དངོས་པོ་སློབས་ལྷགས་སུ་འགྱུར་བ་ནི།

- བར་ལ་འཇུག་རྣམས་སྤྱོད་མོང་བ། །
- གཅིག་ལ་སྐྱབ་ན་ཀུན་ལ་སྐྱབ། །
- འདི་ནི་དངོས་པོ་སློབས་ལྷགས་ཡིན། །

ཡུགས་པ་འཕོག་ན་ཁྱེད་ཀྱི་འང་འཇིག །

བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བརྗོད་ལུགས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་དེ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་མི་སྲིད་དོ། །རི་བོང་ཅན་ལྟ་བུ་གང་ཡང་རུང་བ་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་བརྗོད་
འགྲེལ་ན། དེ་དཔེར་བྱས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུབ་པར་དངོས་པོ་
སྟོབས་ལྷགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཡུགས་པ་ཁས་མི་ལེན་
ན་ཁྱེད་རང་ཁས་ལེན་པའི་རི་བོང་ཅན་ལ་སོགས་པར་འདོད་པའང་འཇིག་
པས་ཐ་སྐད་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་བརྗོད་རུང་འཕོག་ན་ཡུགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི།

- དེས་ན་འདོད་པས་སྦྱོར་བའི་བར། །
- ཀུན་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བཞིན་དུ། །
- འཕོག་ན་འཇིག་ཉེན་གྱིས་གཞོད་པས། །
- ཡུགས་པ་དག་དང་འགལ་བར་དགོངས། །

སྦྱིར་རྒྱ་མཚན་ཅན་དང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བརྗོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱ་མཚན་
ཅན་གྱི་རྒྱ་བསེལ་བྱེད་ཅན་ནམ་འཚོད་པ་ལ་སོགས་པ་དབྱུད་ན་ཐམས་ཅད་
ལ་མི་འཇུག་པ་སྲིད་ཀྱང་། གཉིས་པ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བརྗོད་ནི། འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་
གྲུབ་བཞིན་དུ་རི་བོང་ཅན་ལ་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཕོག་པ་ནི་འཇིག་ཉེན་གྱི་
ལྷགས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་སྦྱིར་ཡུགས་པ་དང་འགལ་བ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ལྷགས་སྐང་

གིས་དགོངས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱི་
ལྷགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་འདོད་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།
ཐོག་མར་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་འབྱེད་པ་དགག་ན། །

ལ་ལ་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི། །

གྲགས་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ཡོད། །

བྱང་ཕྱོགས་པ་བོད་དག་མིང་གི་རྣམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཞེན་རུང་བརྗོད་ཀྱི་གྲགས་པ་
ཡིན་ལ་དོན་ལྡོག་ངེས་པ་ལ་སྐྱོ་སྐྱོས་ཞེན་རུང་ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲགས་པ་ཞེས་ཟེར་
སོ། །འདི་མི་འཐད་དེ།

ཐ་སྙད་འདི་ཡི་སྐབས་དོན་མིན། །

མཚན་ཉིད་དེ་འདྲ་སྲུང་བཀག་ཟེན། །

ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོན་ལྡོག་ལ་སྐྱོ་སྐྱོ་མ་འཇུག་པ་ལ་འདོད་པ་སྲུང་བཀག་
ཟེན་ལ། མཚན་ཉིད་གྱིས་མཚན་པའི་མཚོན་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་ན་དེ་ཉིད་འདིའི་
སྐབས་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་། འདིག་ཉེན་དཔྱོད་པའི་ལྷགས་ལ་བྱེད་ན་ལུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་འགའ་ཞིག་ཡིན་ལ་འགའ་ཞིག་མ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བརྗོད་པ་དངོས་དང་ཞེན་པར་འབྱེད་པ་དགག་ན།

དངོས་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་རུང་གི།

བད་ཡི་གྲགས་པའང་གཉིས་ཞེས་ཟེེ།

བོད་རྣམས་བདའི་གྲགས་པ་ལ་དངོས་སུ་བརྗོད་རུང་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་
རུང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་རུང་དོན་སྦྱི་ཡིན་ལ། ཞེན་པའི་བརྗོད་
རུང་དོན་དངོས་པོར་བྱས་ནས་རི་བོང་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་སྦྱིའམ་དངོས་པོ་རང་
མཚན་ཚོས་ཅན་ལྷ་བའི་སྦྱས་དངོས་སམ་ཞེན་ནས་བརྗོད་ཏུ་རུང་སྟེ་རྟོག་
པའི་སྣང་ངོར་ཡོད་པའམ་རང་མཚན་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པའི་སྦྱིའམ། རང་
མཚན་བཞེན་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་མདའི་བཤད་
ཚུལ་དང་པོས་ཞེན་པའི་བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་པ་དང་། ཕྱི་མས་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་པ་
གཉིས་འཆད་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཤད་དེ།

འཆད་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་མོད་ཀྱི།

འཇུག་པའི་ཚེ་ན་རྣམ་དབྱེ་མེད།

འཆད་ན་སྦྱི་དང་རང་མཚན་ཏུ་འབྱེད་མོད་ཀྱི། འཇུག་ན་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་
དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱར་མི་འབྱེད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་བྱ་བཏྲག་པར་བཤད་ཟིན་
ཏོ། །རྟོགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའམ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་དེས་ན་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ལ་སྦྱར་བ་འཇུག་པ་ནི།

དེས་ན་བཤད་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས།

དངོས་དང་ཞེན་པར་འཆད་པ་འཇུག་པ། །

མདོའི་བཤད་ཚུལ་དང་པོས་ཞེན་པའི་བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་པ་དང་། ཕྱི་མས་
དངོས་ཀྱི་བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་པར་འཆད་པ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་འདོད་པ་བརྗོད་ན།

སྣ་མས་སྐྱུང་བྱུང་གྲགས་པ་ལ། །

རྗེས་དཔག་མེད་ཕྱིར་མི་ལེགས་པའམ། །

ཡང་ན་དེ་ལ་འགལ་སྐྱེ་མེད། །

དེས་ན་དེས་ཕྱིར་གཞོད་བྱེད་ཡིན། །

སྐྱུང་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ་དབྱེད་ཚུལ་གཉིས་ལས་དང་
པོས་ནི་སྐྱུང་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པའི་ཚོས་རི་བོང་ཅན་ལ་སྐྱུང་བརྗོད་དུ་རུང་བ་ནི་
རྗེས་དཔག་མེད་པར་དགག་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་
ན་རྗེས་དཔག་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེས་པ་ཡིན་པས་
གྲགས་པ་འགོག་ན་སྐྱུང་ལས་བྱུང་བའི་རྗེས་དཔག་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པར་བསྟན་
ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། གྲགས་པར་འབྲེལ་སྒྲིབ་ཚད་མ་མེད་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན། །ལྷང་ཆིག་དེས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ལྷུབ་པ་ལ། །གཞུང་
བའི་དོན་གྱི་སྟོག་སྟོགས་འཇུག་པའི་འགལ་བ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་
མ། མེད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཕྱི་མ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ། །

ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་བརྟན་པ་ཡིན། །

གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་དེས་འདིག་ཉེན་གྱི་བརྗོད་པའི་
སྐྱེས་བཞུགས་པ་སྟེ་རི་བོང་ཅན་ལ་རྒྱ་སྐྱེས་བཞུགས་པ་ལྟར་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་
མེད་པར་དགོངས་ཏེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་དངོས་པོ་ཡིན་ལ་
བརྗོད་མི་རུང་འདིའི་ཡུལ་སྐོ་བྱ་གས་སྐྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྐྱེས་ཏུ་དགོངས་
སོ། །མདོར་ན་བཤད་ཚུལ་དང་པོས་བདེ་སྐྱོད་པའི་གཏན་ཆེགས་དེ་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་
མེད་ཅེས་དང་། གཉིས་པས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་མེད་ཅེས་སྟོན་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་གཉིས་ཀ་འདྲའོ། །

དེ་ལྟར་ཤེས་ན་གྲགས་པ་ཡི། །

བསལ་བ་མཁས་པའི་དགོངས་པ་འགྲུབ། །

གཞན་སེལ་གྱི་སྐོ་ནས་བརྗོད་བྱ་རྗེས་བྱེད་ཤེས་ན་གྲགས་བསལ་གྱི་དགོངས་
པ་ལེགས་པར་ཤེས་སོ། །

ཚད་མ་རིགས་པའི་གཉེར་ལས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་བརྟན་པའི་རབ་
ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བརྟན་པའོ། །།

གཞན་དོན་རྗེས་དཔག

གཉེས་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཅི།

གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་རང་ཉིད་ཀྱིས། །

མཐོང་བ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ངག །

གཞན་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅི་སྣ་ཚོས་རང་གིས་མཐོང་བའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་
རྣམས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཚོས་གཞན་ལ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པའི་ངག་གོ། །འདི་དང་
རྒྱབ་ངག་ཡང་དག་གཉེས་ཅི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །འདིར་རྗེས་དཔག་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་
འདི་ངག་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་རང་གིས་རྟོགས་པའི་
འབྲས་བུ་གཞན་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཚད་མའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱ་འབྲས་བུའི་
མིང་རྒྱལ་བ་བྱགས་ནས་རྗེས་དཔག་ཏུ་གསུངས་སོ། །

གཉེས་པ་སྐྱེ་བ་པོ་གང་ཟག་ལ་གསུམ་སྟེ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་
དག་པམ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་ལ་དཔང་པོས་ཇི་ལྟར་བརྒྱབ་པའི་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཅི།

ཚོས་དང་ཕྱིར་ཚོས་དཔང་པོ་གསུམ། །

བརྒྱབ་དང་སུན་འབྱེན་བརྗོད་པའོ། །

རྒྱབ་བྱེད་བརྗོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཚོས་བ། སུན་འབྱེན་བརྗོད་པར་

ཁས་ལེན་པ་ཕྱིར་ཚོལ། དེ་གཉིས་པམ་རྒྱལ་བཅོལ་པར་ཁས་ལེན་པ་དཔང་
པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའོ། །དེའང་ཚོད་པའི་རིགས་པ་ལས། སྐབ་བྱེད་ཡང་དག་
པར་བཅོལ་པའམ། སྐྱོན་ཡང་དག་པར་བཅོལ་པའི་སྐོ་ནས་རིགས་པའི་ཇེས་
སྲ་འཕྲུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔང་པོས་དངོས་སྲ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་ན་དམ་པའི་རིགས་པའི་ཇེས་སྲ་འབྲང་བའི་ཚོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །དེའང་ཚོད་པ་ཆེན་པོ་ལ་དཔང་པོས་གཉི་གའི་དག་ཇེས་སྲ་བཅོལ་
ན་མི་འཕྲུག་ཅིང་སྐབ་མཐའི་གནད་ཡི་གེར་བྲིས་ན་བསྟོན་མི་ལུས་སོ། །ཞེས་
མཁས་པ་དག་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་པམ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་གཞག་གི།

ཚོལ་བ་གཉིས་ལ་སྐྱོན་ཡོན་གྱིས། །

ཚར་གཅད་པ་དང་ཇེས་འཛིན་འཕྲུག།

ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་པོ་གང་སྐྱོན་ཅན་བཅོལ་པ་ཚར་གཅད་པའི་གནས་
དང་། སྐྱོན་མེད་བཅོལ་པ་དེ་ཇེས་སྲ་གཟུང་བའི་གནས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྟོན་ན་རྒྱལ་པམ་ཡོད། །

མིན་ན་གཉིས་ཀ་མེད་པར་གསུངས། །

ཚོལ་བས་སྐབ་བྱེད་ཡང་དག་པ་བཀོད་པ་ལ་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་སྐྱོན་མ་བཅོལ་
ན་ཕྱིར་ཚོལ་པམ་ལ། ཚོལ་བས་སྐབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་བཀོད་པ་ལ་ཕྱིར་ཚོལ་

གྱིས་སྐྱོན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་ན་ཚོལ་བ་ཕམ་ཞིང་། དེས་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་
སྤང་བཀོད་ཀྱང་ཕྱིར་ཚོལ་སྐྱོན་མི་བརྗོད་པའམ། སྐྱོན་ལྟར་སྤང་བ་ཞིག་
བརྗོད་ཀྱང་ཚོལ་བས་ཚར་མ་འབྱིན་མ་ཤེས་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཕམ་རྒྱལ་
མེད་དེ། སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཡང་བསྐྱབ་པ་དང་སྐྱོན་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
དང་རྒྱལ་ཕམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀྱི་སློབས་པ་འདོམས་ལུས་མ་
ལུས་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ཚོད་རིགས་ལས། ཕྱིར་ཚོལ་བས་དེའི་
དངོས་པོ་གོ་བར་བྱས་ན་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ན་གཉིས་པོ་གཅིག་ཀྱང་རྒྱལ་
བ་དང་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཚོལ་བས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
སྐྱོན་ཅན་བརྗོད་ན་འདྲི་ཕྱིར་ཚོལ་བས་སྐྱོན་མ་བསྐྱབ་ན་ཕམ་པའི་རྣམ་པར་
བཞག་པའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཕན་ཚུན་ལུས་པ་ཉེ་བར་
འདོམས་པ་ལ་སྟོས་ནས་རྒྱལ་བ་དང་ཕམ་པར་རྣམ་པར་འདོག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རྒྱན་དང་གཡོ་སྦྱས་ཚར་གཅད་ཀྱང་། །

དེ་ལ་རྒྱལ་ཕམ་མི་བཞེད་དོ། །

བརྒྱན་དང་གཡོ་དང་ཚིག་དོར་གྱིས་བསྐྱས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་བསྐྱར་མི་ལུས་
ཕས་ཕམ་རྒྱལ་མེད་དེ། ཚོད་རིགས་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱང་བའི་དོན་དུ་
དམ་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བར་འདོད་པས་གཡོ་སྦྱེ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་
ཚར་གཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་ཚུར་དང་། ཐལ་ལྷག་

དང་། མཚོན་བསྟུན་པ་དང་། མེ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཞེས་བཞེད་པར་བྱ་ན།
འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུང་བའི་ཐབས་དམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་དབང་པོས་རི་ལྟར་བསྟུབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས།
སྦྱར་ཚར་གཅད་པ་དང་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཚུལ་ནི།
འཕྲོག་དང་སྦྱིན་པས་འཇིག་རྟེན་པ། །
ཚར་གཅད་པ་དང་རྗེས་འཇིག་འདོད། །
འཇིག་རྟེན་ན་ཕྲོག་དང་ཞོར་ལ་སོགས་པ་འཕྲོག་པ་དང་། གདོང་ཐལ་བས་
བྱུགས་པ་ལ་སོགས་པས་ཚར་གཅོད་ལ། ལོ་འཕང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་རྗེས་
སུ་འཇིག་ཏེ། །

གྲུབ་མཐའ་ལྔ་དོར་བྱེད་པ་ལ། །
དམ་པའི་ཚར་གཅད་རྗེས་འཇིག་འདོད། །

མཁས་པའི་གྲར་ཞོར་པ་འདོར་བ་དང་། བདེན་པ་ལེན་པ་དང་། དེ་ལྟར་
ཕྲོགས་པ་ཉིད་དོ། །ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་དག་ཚུལ་གཉིས་ཀ་བྱེད་དོ་
ཞེས་གྲག་གོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚར་གཅད་པའི་གནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། འཐད་པ་བཞེད་པ་དང་འབྲུལ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཚར་གཅད་གཉིས་ལས་བྱེ་བའི་བཞི། །

རིགས་པ་མཁུན་པའི་དགོངས་པ་ཡིན། །

ཚོལ་བ་ཚར་གཅད་ཀྱི་གནས་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བཅོད་པ་དང་། ཡན་
ལག་མ་ཡིན་པ་བཅོད་པ་གཉིས་དང་། ཕྱིར་ཚོལ་ཚར་གཅད་ཀྱི་གནས་ལ་སྐྱོན་
མི་བཅོད་པ་དང་། སྐྱོན་མིན་བཅོད་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བསྐྱབ་པའི་
ཡན་ལག་མི་བཅོད་ཅིང་། སྐྱོན་མིན་བཅོད་པ་གཉིས་སོ་དག །ཚར་གཅད་
པ་ཡི་གནས་ཡིན་ཏེ། །གཞན་ནི་མི་རིགས་ཕྱིར་མི་འདོད། །ཅིས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། གངས་ཅན་པའི་ལྷགས་ནི།

ཚོལ་བ་ལ་ནི་གསུམ་གཉིས་ཏུག །

ཕྱིར་ཚོལ་ལ་ཡང་གསུམ་གཉིས་ཏུག །

དཔང་སོ་ལ་གསུམ་ཀུན་ལ་གཅིག །

གངས་ཅན་པ་རྣམ་བཅུ་ཏུག་འདོད། །

བོད་སྐད་རབས་པ་རྣམས་ཚོལ་བ་ལ་དྲིས་པའི་ཡན་ལག་མི་བཅོད་པ་སྐྱོན་ཅན་བཅོད་པ་
མ་དྲིས་པ་བཅོད་པ་ལྟེ་གསུམ་དང་། སྐྱོན་སྤོང་བའི་ཚེ། སྐྱོན་མི་སྤང་བ། ལན་
ལྟར་སྤང་བ། སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་ཡན་བཅོད་པ་ལྟེ་ཏུག་གོ། ཕྱིར་ཚོལ་ལ་
འདྲི་བའི་ཚེ་མི་འདྲི་བ། མི་འོས་པ་འདྲི་བ། མ་འབྲེལ་པ་འདྲི་བ་དང་གསུམ།

སྐྱོན་བརྗོད་པའི་ཚེ། སྐྱོན་མི་བརྗོད་པ། སྐྱོན་ལྟར་སྤང་བརྗོད་པ། སྐབས་སུ་
མ་བབ་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་སྟེ་དྲུག་གོ། །དཔང་པོ་ལ་ཤུན་མི་འབྱེད་པ། ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་འབྱེད་པ། སྐབས་མ་ཡིན་པར་འབྱེད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །ཐུན་མོང་
དུ་རྒྱ་མི་གཏོད་པ་དང་བཅུ་དྲུག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་མི་འཐད་དེ།

- ཚར་གཅད་ཡིན་ན་སྡེ་མར་འདུས། །
- མིན་ན་ཚར་གཅད་ཉིད་མ་ཡིན། །
- དཔང་པོ་ལ་ནི་ཚར་གཅད་མེད། །
- ཅི་ནས་བྱེད་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ། །

ལན་མི་བརྗོད་པ་དང་། སྐྱོན་ཅན་བརྗོད་པ་དང་། སྐྱོན་མི་སྤོང་བ་དང་། ལན་
ལྟར་སྤང་བ་བརྗོད་པ་ནི། མོལ་བས་སྐྱབ་བྱེད་མི་བརྗོད་པའམ། མ་ཡིན་པ་
བརྗོད་པར་འདུ་ལ། མ་དྲིས་པ་བརྗོད་པ་ནི་སྐབས་སུ་མཁོ་ན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་
ཞིང་། མི་མཁོ་ན་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་
མོལ་ཁས་སྤངས་ནས་མི་འདྲི་བ་དང་། མི་འོས་པ་འདྲི་བ་ནི་སྤོབས་པ་མེད་
པ་ཉིད་ཡིན་ལ། མ་འབྲེལ་པའི་འདྲི་བ་ཡང་བསམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འདྲི་
ན་མ་འབྲེལ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱོན་ནས་མ་འབྲེལ་ན་སྤོབས་པ་མེད་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྤོབས་པ་མེད་པ་ནི་སྤོབ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མི་
བརྗོད་པའམ་སྐྱོན་མི་བརྗོད་པར་བསྐྱེད་ཞེ། ཚོད་རིགས་ལས། གང་གི་ཚེ་ཚོད་
པ་ཁས་སྤངས་ནས་ཞུས་པ་ཉིད་གྱིས་ཅུང་ཟད་མི་སྐྱོབ་པའམ། གཞན་ཅུང་ཞིག་

སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་རི་ལྟར་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་བའི་ནང་དུ་འདུས་
པར་འགྱུར་ཞེས་བྲིས་པའི་མཐར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་
པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པའི་ཡན་ལག་མ་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚར་གཅད་པའི་གནས་ཉིད་ཡིན་ཅོ་
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་ནི་ཚར་གཅད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་
རྐྱད་དུ། གཞན་ཡང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་དང་སྤྱི་མའི་རྗོལ་བ་དག་གཏན་ཚིགས་ལྟར་
སྤང་བ་དང་སྤོབས་པ་མེད་པ་དག་ལས་གཞན་ཚར་གཅད་པའི་གནས་ཡིན་
པ་ལ་རིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅོ། །གཉིས་ཀའི་ཚིག་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་
བསྟན་པའི་སྤྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་འདུས་པའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་
ཚུད་པར་མེད་པའི་ཚིག་ལས་ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རབ་དུ་སྤོབས་
པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དཔལ་པོ་ལ་ཚར་གཅད་ཀྱི་
གནས་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སོ་དག་ཚར་གཅད་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ་
ཞེས་གསུངས་ལ། གཞུང་གི་ཆ་འགར་ཡང་དེ་མ་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རྐྱང་མིག་གི་ལྷགས་དགག་ན།

- དམ་བཅས་ལ་གཞོན་དམ་བཅའ་གཞན། །
- དམ་བཅའ་འགལ་དང་དམ་བཅའ་སེལ། །
- གཏན་ཚིགས་གཞན་དང་དོན་གཞན་དང་། །

དོན་མེད་པ་དང་དོན་མི་ཤེས།
 དོན་བྲལ་དུས་ལ་མ་བབ་དང་།
 མ་ཚང་ལྷག་དང་ཡང་བཟོད་དང་།
 རྗེས་སུ་མི་སྐྱེ་མི་ཤེས་དང་།
 རྗེས་སུ་མི་མེད་དང་རྣམ་གཡེང་དང་།
 འདོད་པ་ཁས་ལེན་བཀལ་བཏག་འདོད།
 རྗེས་སུ་སྦྱོར་མེད་ལ་སྦྱོར་དང་།
 བྱབ་མཐའ་ཉམས་དང་རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་།
 བྱབ་པ་རྐང་མིག་གིས་བཤད་པའི།
 ཚར་གཅད་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་ཡིན།
 དེ་ལ་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ་ཡིས།
 འགའ་ཞིག་ཚར་གཅད་མིན་པར་བཤད།
 ཚར་གཅད་ཡིན་ན་གཉིས་པོར་སྟུང།

དེ་དག་གྱེ་སྟེ་བཤད་ན།

དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་ཚར་གཅད་ནི།
 བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མིན་བཟོད་ཡིན།

མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རང་གི་དཔེ་ལ་ཁས་ལེན་ན་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པའོ། །དཔེར་ན་ལྷ་མོལ་གྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་སྟེ་དབང་པོས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་

ཕྱིར། ཅེས་བརྗོད་པ་ལ་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་སྦྱི་རྟག་པར་འདོད་པའི་སློབ་ལ་བརྗོད་ག་
སྟེ། དབང་པོས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱ་རྟག་པར་ཐལ་ཅེས་བརྗོད་ན་སྤར་
གྱི་དམ་བཅས་པ་ལ་གཞོན་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་བརྗོད་པས་
ཚོལ་བའི་དམ་བཅའ་གཏོང་བའི་ངེས་པ་སྤྲུལ་བྱས། སོ་ཡི་ལྷགས་གྱིས་སྦྱི་རྟག་
པ་དབང་པོས་གཟུང་བྱས་འདོད་པ་ལ་སྐྱ་དབང་པོས་གཟུང་བྱས་མི་རྟག་པར་
བརྗོད་པས་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་གྱི། དམ་བཅའ་ལ་གཞོན་པ་མ་བྱས་སོ། རྗོངས་
པ་ལ་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྗོངས་པ་ལ་སྦྱིའི་རྟགས་ཅི་དགོས་ཏེ། རྟག་པར་
བྱངས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་པས་ཚོགས་ལྟེ་དེ་ལ་དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
ན་མི་མཐུན་ཚུགས་རང་གི་དཔེ་ལ་ཁས་སྤངས་པས་ཚར་གཅད་མ་ཡིན་གྱི་སྦྱབ་
པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པས་ཚར་གཅད་ཡིན་ནོ། །

དམ་བཅའ་གཞན་པའི་ཚར་གཅད་ནི། །

སྦྱོར་འབྲིན་ཤེས་ན་མ་ངེས་འདུས། །

སྦྱ་ཚོལ་གྱིས་དམ་བཅས་པ་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་བཀག་པ་ལ་ཚོས་རྣམ་པར་བརྟགས་
ནས་དེའི་དོན་སྟོན་པ་ནི་དམ་བཅའ་གཞན་ནོ། །དཔེར་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
དམ་བཅས་པ་ལ་དབང་པོས་གཟུང་བྱ་ཉིད་གྱི་རྟགས་བཀོད་པའི་ཚེ་རྟགས་
དེ་སྦྱི་རྟག་པར་འདོད་པས་མ་ངེས་པར་བསྟན་ཏེ་བཀག་པ་ལ་ཚོས་གྱི་བྱེ་བྲག་
སྦྱི་དང་བྱམ་པ་གཉིས་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་ཡིན་པ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་མ་
ཡིན་པར་བརྟགས་ནས་བྱམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་སྐྱ་

ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅའ་གཉིས་པ་སྟོན་པ་ནི་དམ་
བཅའ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ཚར་གཅད་པའི་གནས་སོ། །དེའང་དམ་བཅའ་གཞན་
དང་དམ་བཅའ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་མི་ལུས་པས་སྟོན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ།
དེ་ནི་དམ་བཅའ་གཞན་དམ་བཅའ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། དབང་
པོས་གཟུང་བུའི་རྟགས་སྤྱི་ལ་འདུག་པས་མ་ངེས་པའོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ཐམས་
ཅད་དུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་དབང་པོས་གཟུང་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
གཏན་ཚིགས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཅོ། །དེས་ན་སྤར་གྱི་དམ་བཅའ་ལས་
དམ་བཅའ་གཞན་བསྟན་ན་བདེན་ཡང་འདི་ནི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་
གཞན་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཅོ། །དེས་ན་འདིས་ཚོལ་བ་ཚར་གཅོད་ཤེས་ན་གཏན་
ཚིགས་མ་ངེས་པ་བརྗོད་པས་ཚར་གཅད་ཡིན་ཅོ། །

- དམ་བཅའ་རྟགས་སོགས་འགལ་བ་ནི། །
- དམ་བཅས་བརྗོད་ན་ལྷག་པའི་སྟོན། །
- མ་བརྗོད་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་གསུམ་འགྲུང། །
- རྟགས་ལ་སྟོན་མེད་ཚར་གཅད་མིན། །

དམ་བཅའ་དང་རྟགས་འགལ་ན། དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའོ། །དཔེར་ན་
གཟུགས་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་འདེགས་འཛོག་སོགས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྣམས་
ཞེས་དམ་བཅས་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་དོན་གཞན་མི་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དམ་བཅའ་དང་དཔེ་འགལ་བ་

དཔེར་ན་སྐྱོ་ཉག་སྟེ་སྤྲུམ་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དམ་བཅའ་དང་
རང་ཚིག་འགལ་བ་དཔེར་ན་དགེ་སྦྱོང་མ་སྐྱུམ་མའམ་བདག་མེད་དོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལོ།

ཡང་སྣ་ཚོས་རང་ལ་གྲུབ་པའི་བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པའང་གཞན་
ལ་མ་ངེས་པར་སྟོན་ན་འགལ་བ་དང་། རང་གི་སྤྱོད་ལའང་མ་ལྟོས་པའི་
དབང་སོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལ་སོགས་པ་དང་གཞན་ལ་གྲུབ་
པའི་བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མི་ཉག་པ་དང་འགལ་བས་འགལ་བ་ཡིན་
ཞེང་། གཉིས་ཀས་ཁས་སྒྲངས་ན་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་
མི་འཐད་དེ། ཉགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྗོད་མི་དགོས་པའི་དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཚར་གཅད་དུ་འགྱུར་བས་དམ་བཅའ་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་
གཞི་མ་གྲུབ་པའི་བྱུང་པར་དཔྱོད་པར་ཟད་དོ། །གལ་ཏེ་དམ་བཅའ་ཁར་མ་
སྤྱང་ཡང་ཞེ་འདོད་དང་ཉགས་འགལ་ན་འགལ་བར་འགྱུར་མིན་ནམ་ཞེ་ན།
ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དམ་བཅའི་སྟོན་སུ་མ་ཡིན་གྱི་ཉགས་འགལ་བ་ཚར་
གཅད་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་བཅའ་ཁར་སྤྱང་ན་མི་དགོས་པ་བརྗོད་པས་ཚར་ཚོད་
ཀྱི། འགལ་བ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དེ་སམ་ཟིན་པ་ལ་ཡང་དུ་སམ་པ་བསྐྱེད་མི་
དགོས་པའི་སྤྱིར་མགོ་བཅད་པ་ལ་ཡན་ལག་སྤུབ་པ་བཞིན་ནོ། །བསྐྱབ་བྱ་
གཅིག་ལ་ཉགས་མང་སོའང་མི་འཇུག་སྟེ། ཕྱི་མ་ནམས་དོན་མེད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །བདག་མེད་པའང་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་མེད་དེ་དངོས་པོའི་ཉེར་

ལེན་ཅན་གྱི་བདག་འཕོག་གི་སྐྱོན་ཅམ་མི་འཕོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་གཏན་
ཚིགས་དང་དམ་བཅའ་འགལ་བ་དཔེར་ན་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ་
ཚོགས་པ་ལ་དངོས་པོའི་སྐྱོན་སྤྱིར་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལའང་འདི་ལ་དམ་
བཅའ་དང་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་བ་གཉིས་ཀ་མེད་ཀྱི་མདོར་ཅམ་བསྟན་པའི་དོན་ཉེ་
བར་བཤད་པའི་སྐོན་ནས་ཉེ་བར་སྤྱད་པའི་ཚིག་གམ།

ཡང་ན་མཚན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ་སྐྱོན་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པ་ཉིད་མི་
རྟག་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོ་ལས། དེ་ལ་ལྟ་བུ་དཔེ་ཡིན་ཏེ།
གཏན་ཚིགས་ཉེ་བར་སྐྱོན་བ་ལས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་གཅིག་
མི་འདོད་པ་ལ་དེ་བསྟུས་པའི་ཚོགས་པ་གཅིག་མི་འདོད་པས་འགལ་བར་
འཇུག་པའི་སྐབས་མེད་དོ། །དུག་གི་ཅིག་ཅར་སྤྱར་བའང་ཚོགས་པ་གཅིག་
བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མ་
འཕོག་པ་ཡིན་འོ། །དེས་ན་འདི་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའམ་འགལ་བའི་
སྐོན་ནས་སྐྱོན་དུ་འཇུག་གི་ལོགས་པ་མ་ཡིན་འོ། །

ཡང་རྟགས་དང་དཔེ་འགལ་བ་དུ་བས་མེ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུ་རྐྱང་དཔེར་
བཀོད་པ་བཞིན་འོ། །ཞེས་ཟེར་བའང་མཐུན་སྟོགས་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པས་
མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི་རྟགས་དང་དཔེ་འགལ་བའི་སྐོན་ནས་སྐྱོན་མ་ཡིན་
འོ། །སྐྱོན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་བསྐྱབ་པའི་ངག་ལ་
སྤར་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་པས་པམ་པ་ལ། ཕྱིས་དཔེ་དང་འགལ་བའི་

དཔྱོད་པ་མི་འཇུག་པའི་སྲིར་རོ། །རྟགས་དང་ཚད་མ་འགལ་བ་དཔེར་ན་མེ་
སྲིག་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་གང་བའི་སྲིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའང་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་
ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་པས་ལོགས་སུ་མི་འཐད་དོ། །ཡང་ལན་འགལ་བ་གཞན་
གི་ཕྱོགས་ལ་བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རང་ལ་གྲུབ་པའི་སློ་ནས་གཞན་ལ་
མ་ངེས་པར་སྟོན་པའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བ་ལང་ཉིད་ཡོད་པའམ་
མེད་པའང་རུང་སྟེ་དེ་དག་གི་སྐྱབ་བྱེད་མ་བཟོན་ན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་
པས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱབ་བྱེད་བཟོན་ན་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་སྦྱི་རྟག་པ་དོན་ལ་
མེད་པས་དེ་ལ་རྟགས་མི་འཇུག་པར་ངེས་པས་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །ཚོམ་བ་གཉིས་
ཀའི་ཕྱོགས་ལ་ཁས་ལེན་པའི་སློ་ནས་དངོས་སུ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
བའང་ལོགས་པ་མི་འཐད་དེ་རྟགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བའི་མ་ངེས་པར་འདུ་བའི་
སྲིར་རོ། །ཡང་དཔེ་སྟོན་ཅན་གྱི་སློ་ནས་ཚར་གཅད་ཀྱང་ལོགས་སུ་མེད་དེ།
དཔེ་རྟགས་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་སྲིར་རོ། །དེས་ན་ཚོམ་བའི་ཕྱོགས་སུ་མ་
རྟགས་ལྟར་སྣང་དང་མ་འབྲེལ་ན་ཚར་གཅད་མ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འབྲེལ་ན་
ལྟར་སྣང་བཟོན་པའི་ཚར་གཅད་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཚར་གཅད་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །

དམ་བཅའ་སེལ་བ་མ་ངེས་འདུས། །

ཚར་བཅའ་གཉིས་པ་དོན་མེད་ཡིན། །

ཕྱོགས་ལ་དམ་བཅའ་བའི་དོན་སེལ་བ་ནི། དམ་བཅའ་སེལ་བ་སྟེ། དཔེར་

ན་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་དབང་པོས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་སྲིར་
ཞེས་བཀོད་པ་ན། རྟགས་སྤྱི་ལའང་འཇུག་པས་མ་ངེས་སོ། །ཞེས་སྲིར་ཚོལ་གྱིས་
བཀག་པའི་ཚེ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྲུ་སྐྱེ་ཞེས་སྲར་གྱི་དམ་བཅའ་འདོར་ན་དམ་
བཅའ་སེལ་བའི་ཚར་གཅད་ཡིན་ནོ་ཞེསོ། །འདིའང་མི་འཐད་དེ། སྲར་མ་ངེས་
པ་བརྗོད་པས་ཚར་གཅད་ཐོབ་པའི་སྲིར་སྲིས་གྱི་དམ་བཅའ་བ་སེལ་བའི་སྲིར་
ཚར་གཅད་དོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚར་གཅོད་དོ་ཞེ་ན། ཉ་ཅང་ཐལ་ཉེ།
ཕྱོགས་བཀག་པ་ལ་མི་སྐྱེ་ན་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འབྲོས་ན་འབྲོས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཚར་གཅད་གཞན་ཡང་ཐོབ་པའི་སྲིར་རོ། །

གཏན་ཚིགས་གཞན་པ་ངག་རྗོགས་ན། །

མ་ངེས་མ་རྗོགས་ཚར་གཅད་མིན། །

རྟགས་བྱང་པར་མེད་པ་བཀག་ནས་བྱང་པར་འདོད་པ་གཏན་ཚིགས་གཞན་
པ་ཡིན་ཉེ། དཔེར་ན་གསལ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཉེ། ཚད་
ཡོད་པའི་སྲིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། དེ་ལ་འདི་མ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁམ་ཕོར་ལ་
སོགས་པ་འགའ་རེའི་ཚད་མཐོང་བའི་སྲིར་རོ། །དེ་ལྟར་ནའང་བདེ་སྲུག་མ་རིག་པ་
དང་འབྲེལ་པའི་གསལ་བ་འདི་དག་ཚད་དང་ལྡན་པར་འདི་ན་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར་རོ། །འདོད་མི་རུས་ཉེ། བདེ་སྲུག་སོགས་དེའི་རང་བཞིན་གཅིག་དང་དུ་མ་ལ་
ཚད་མ་མཐོང་བས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་ཚད་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་དང་འབྲེལ་
པ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སོ། །ཞེས་སྲུན་སྤྱང་བ་ན་ཚད་མེད་པ་དེའི་ངོ་བོ་དང་མ་

འབྲེལ་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྒྲིམ་ན་དང་པོ་ཚད་ཡོད་ཀྱི་རྟགས་
བྱུང་པར་མེད་པར་བཀོད་པ་དེ་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་བཀག་ནས་བསྟན་ཏེ་འཕ་བསྟན་པ་ན།
སྐར་བྱུང་པར་ཡོད་པར་འདོད་པས་རྟགས་གཞན་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་རྟགས་གཞན་
ཡོད་ན་རྟགས་སྒྲ་མའི་སྐབ་བྱེད་མ་ཡིན་པས་ཚར་གཅད་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །འདི་འང་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་མའི་ངག་རྗེས་ན་མ་དེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པས་
གཉེས་པ་དཔུང་ཅི་དགོས། ངག་མ་རྗེས་ཤིང་ལན་གྱི་གོ་སྐབས་མི་སྟེར་ན་
ངག་མ་རྗེས་པས་ཚར་གཅད་ཉིད་མ་ཡིན་ལོ། །

- དོན་གཞན་ཚོལ་བ་མ་དེས་པས། །
- ཚར་གཅད་ཕྱིར་ཚོལ་སྐྱོན་མིན་པ། །
- བརྗོད་པའི་སྐོ་ནས་ཚར་གཅད་ཀྱི། །
- དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚར་གཅད་མིན། །

རྣམ་མའི་དོན་དང་མ་འབྲེལ་པ་ནི་དོན་ཅན་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་སྐྱ་རྟག་སྟེ་རིག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཀོད་པ་ལ་
ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་རྟགས་ཀྱི་སྐྱ་དོན་ཅི་ཞེས་བྲིས་པ་ན། གཏུན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱད་ཀྱི་བྱིངས་
ནི་ཉི་ལོ་ཉེ་སྒྲིའི་རྒྱུན་བྱས་པའི་མཐའ་ཅན་གྱི་ཚིག་གོ་ཞེས་སོགས། དེ་ལ་མིང་
དང་ཨུ་ར་དང་ཉེར་བསྐྱར་ལ་སོགས་པ་སྐབས་མ་ཡིན་པ་འཆད་པ་ནི་དོན་
གཞན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚར་གཅད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཟེར་བའང་ལོགས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉེས་ཀ་བསྐབས་པའི་ཡན་ལག་དང་སྐྱོན་མི་བརྗོད་པར་

འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་མེད་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་ཡི། །

ཡན་ལག་མེད་བརྗོད་ལས་གཞན་མིན། །

ཡི་གེའི་གོ་རིམ་སྟོན་པ་དང་འདྲ་བ་ནི་དོན་མེད་པའོ། །དཔེར་ན་སྐྱེ་ཉལ་
 ལྟེང་བ་ག་ཏ་ད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྟོ་རྟོ་སྟོ་རྟོ་སྟོ་བཞིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་
 བྱེད་མ་བསྐྱབ་པ་ཚར་གཅད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་འང་མི་འཐད་དེ།
 ཡི་གེའི་གོ་རིམ་བསྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་གཞན་
 བརྗོད་པ་ལས་དོན་མེད་པ་བརྗོད་པར་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་
 མི་བསྐྱབ་པའི་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱུང་པར་མེད་བཞིན་དུ་
 དབྱེ་བ་བྱེད་པ་མ་འབྲེལ་ལོ། །འདྲ་ཞེས་བརྗོད་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་
 ལྟ་ན་དོན་གཞན་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་མི་དགོས་ཏེ་དོན་མེད་པ་དང་འདྲ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །མི་འདྲ་སྟེ་དོན་མེད་པ་ནི་དོན་ཅི་འང་མེད་པ་ཡིན་ལ། དོན་གཞན་
 བྱི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། མོལ་བ་མ་ཡིན་པ་དོན་མེད་འགའ་ཞིག་
 དོན་མེད་བརྗོད་པའང་ཚར་གཅད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལྷོ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །མ་ཡིན་ཏེ་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐབས་འདིར་དོན་གཞན་
 ཡང་དོན་མེད་པ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་
 ལག་མི་བརྗོད་པས་ཚར་གཅད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ཀྱང་དོན་ཡེ་
 མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྐབས་འགར་དེ་བསྐྱབ་པའི་དགོས་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

ལྷ་ནའང་ཚར་གཅད་གཞན་དུ་བྱེད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཏེ། མ་ལུར་ཚོས་ལ་རྟེན་
པ་དང་མཆན་ལྷང་འཚོར་བ་ལ་སོགས་པའང་ཚར་གཅད་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ།

དོན་མི་ཤེས་པ་དོན་མེད་འབྲ། །
སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མིན་པར་འདུས། །
དོན་ལྡན་གསུམ་བཟོད་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས། །
མི་རྟོགས་ཚོལ་བ་ཚར་གཅད་མིན། །

ཚོགས་པ་དང་ཕྱིར་ཚོལ་བ་ལ་ལན་གསུམ་བཟོད་ཀྱང་མི་གོ་ན་དོན་མི་ཤེས་
པའོ། །འདི་ལྟར་ཚོགས་པ་དང་ཕྱིར་ཚོལ་ལ་ལན་གསུམ་བཟོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་
དང་། ཇི་མ་ཅན་གྱི་སྐྱད་དང་། མ་གྲགས་པ་དང་། ལྷུང་ཆེས་པས་བཟོད་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱས་དོན་མི་ཤེས་པས་བསྐྱབ་པར་འདོད་ན་ཚར་གཅད་པ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །འདི་ལའང་ཇི་མ་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་ཞི་དོན་མེད་པ་ཉིད་དང་
ལྷང་པར་མེད་ལ། ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ལན་གསུམ་བཟོད་ཀྱང་མ་གོ་ན་ས་རོལ་སོ་
སྐྱན་པས་ཚུ་རོལ་ཚར་གཅད་པ་ག་ལ་རིགས། དེའི་ཆེ་ཕྱིར་ཚོལ་ཉིད་ཚར་
ཅིའི་ཕྱིར་མི་གཅོད། ལྷན་པོས་མ་གོ་ན་མཁས་པ་མ་རྒྱལ་མོད། ཚར་གཅད་
པ་ག་ལ་འོས། འབྲེལ་མེད་གྱི་དོན་བཟོད་པའང་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་
དོན་མི་ཤེས་པ་ལས་ལོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དོན་བྲལ་བསྟོན་ཚོགས་མ་འབྲེལ་བ། །

བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མིན་པར་འདུས། །

ཚིག་དོན་སྒྲིམ་འབྲེལ་པ་ནི་དོན་དང་བྲལ་བའོ། །དཔེར་ན་ས་བརྒྱལ་སོགས་
པ་སྒྲིམ་མེད་ཚིག་མ་འབྲེལ་པ་སྣ་བྱ་སྟེ། དེས་ན་ཡི་གེ་མ་འབྲེལ་པའང་དོན་
མེད་པ་ལས་ལོགས་སུ་སྒྲུབ་འོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རག་ཀྱང་དོན་དང་
བྲལ་བ་ལས་ལོགས་སུ་བརྗོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་བྱེ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེས་
ན་ཚར་གཅད་སོགས་སུ་བྱེ་བ་ལས་ཡོན་ཏན་ནམ་བུས་པ་ལ་སྐྱོན་མ་མཐོང་བས་
དེ་ལྟར་བྱ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིའང་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་
པ་བརྗོད་པའི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །

དུས་ལ་མ་བབ་གོ་རིམ་བརྗོད། །

དེ་ལས་གོ་ན་ཚར་གཅད་མིན། །

དོན་མི་གོ་ན་བསྐྱབ་པ་ཡི། །

ཡན་ལག་མིན་པ་བརྗོད་པར་འདུས། །

ཡན་ལག་གོ་བརྗོད་ནས་བརྗོད་ན་དུས་ལ་མ་བབ་པའོ། །འདི་ལྟར་དམ་བཅའ་
བ་དང་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་གོ་ན་ཚར་གཅད་དོ། །གོ་བརྗོད་
ཀྱང་དོན་གོའོ་ཞེ་ན། དོན་གོའང་སྒྲ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྒྲ་སྐྱོར་
བ་དང་བྲལ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་སྒྲ་བྱུར་ཆག་པ་ལས་ལེགས་
པར་སྦྱར་བ་གོ་ལ། དེ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་ལ་སོགས་
པའི་ཡན་ལག་ལས་གོ་རིམ་བརྗོད་པ་དང་དེ་ལས་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་

རྟོ། །འདིག་རྟོན་ནའང་ལས་དང་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་འཇུག་གོ། །ཞེས་
 ཟེར་རྟོ། །འདི་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་རྒྱུར་ཆག་གིས་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ན་དེ་ཉིད་
 གྱིས་དོན་རྟོགས་པར་བྱ་མོད། རྒྱ་རྒྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཅི་དགོས། རྒྱར་ཆག་
 གིས་རྒྱ་གོ་བའི་བརྗེས་བས་དེ་ཉིད་གོའོ་ཞེ་ན། བརྗེས་བ་ལས་གོ་ན་རྒྱར་
 ཆག་ཉིད་གྱིས་དོན་ལ་བརྗེས་བས་གོ་མོད། བརྗེས་ཤེས་ཀྱང་འཕྲལ་སྐད་
 ལས་དོན་གོ་བ་མཐོང་བས་ལེགས་རྒྱར་གྱི་རྒྱ་རྒྱུར་བའི་རྗེས་སུ་འཆད་པ་དོན་
 མེད་དོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ལེགས་པར་རྒྱར་བས་བརྗོད་ན། མཐོ་རིས་སུ་འགྲོའོ་ཞེ་
 བ། འོ་ན་ལེགས་པར་རྒྱར་བ་འཆད་མཁན་གྱི་མགོ་ཚུང་ཅེས་ལེགས་པར་
 རྒྱར་བས་བརྗོད་ནའང་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་འཇུག་རམ། རིག་བྱེད་སྲུང་བ་
 ལ་རྒྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེད་ལ་རིག་བྱེད་སྲུང་བ་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་དོན་
 རྒྱུང་ལ་དཀའ་བའི་རྒྱ་རྒྱུར་མི་དགོས་ཏེ། ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱི་སྐད་གྱིས་ཀྱང་དོན་
 གོ་ལ་རང་རང་གི་གོ་མས་པས། རྒྱ་དང་རྒྱ་ཉམས་ཤེས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་
 རྒྱར་བའང་དེ་ལྟར་ཤེས་སོ། །དེས་ན་རྒྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་འཇུག་པ་
 ཅི་ཚོངས་པའི་འཇུག་པའོ། །དོན་གོ་ན་གོ་རིམ་བརྗོད་མ་བརྗོད་མཚུངས་ཏེ།
 ལྷན་ལ་སྟོན་པོ་འཕྲལ་སྟོན་པོ་ལྷན་ལ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱའི་གོ་རིམ་ཡང་མི་
 དགོས་ལ་དོན་ལའང་དམ་བཅའ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་དོན་གོ་བས་གོ་རིམ་
 བརྗོད་ཅི་དགོས། དོན་གོའང་བརྗོད་དགོས་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བས་དེའང་འདྲ་བ་
 ཉིད་ཚར་གཅད་མིན་ནོ། །གོ་བ་མེད་པའི་ངག་སྐྱེལ་བ་ནི་དོན་མེད་པའི་ནང་

དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཚར་གཅད་ལོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

མ་ཚང་ཡན་ལག་གཉིས་པའི་སྐྱོན། །

དམ་བཅའ་མེད་སོགས་ཚར་གཅད་མིན། །

ཡན་ལག་གང་ཡང་རུང་བ་མེད་ན་མ་ཚང་བའོ། །ཡན་ལག་ལྔ་ལས་གང་ཡང་
རུང་བ་གཅིག་མ་བཟོད་ན་མ་ཚང་བ་བཟོད་པས་ཚར་གཅད་དོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །མ་ཡིན་ཏེ་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་བཟོད་པ་མེད་ཀྱང་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་
གོའང་ངག་མ་ཚང་དོ་ཞེ་ན། གོ་བཞིན་དུ་དོན་མེད་སྐྱོར་བ་ནི་ཚར་གཅད་
པར་འོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་པའི་ངག་མ་ཚང་ན་བསྐྱབ་
པའི་ཡན་ལག་མ་བཟོད་པར་འདུས་སོ། །

ལྷག་བཟོད་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པར་འདུས། །

བྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཚར་གཅད་མིན། །

ཉུགས་དང་དཔེ་ལྷག་པ་བཟོད་ན་སྔ་མས་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱིས་བསྐྱབ་པས་ལྷག་
པ་བཟོད་པས་ཚར་གཅད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིའང་བསྐྱབ་པའི་ངག་ཡན་
ལག་གཉིས་ལྷན་ངེས་པ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་ཡིན་
ཀྱི། བྱེད་གཏམ་རྒྱུད་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། མི་དགོས་པ་བཟོད་
པ་སྐྱོན་དུ་མི་བཅི་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་བཟོད་སྐྱོན་སྐྱོན་མ་ཡིན། །

དོན་རྫོགས་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པར་འདུས། །

དེ་ཡང་བསྐྱབ་པའི་ངག་ལ་ཡིན། །

གཏམ་རྒྱུད་རྒྱས་ལ་འདི་སྐྱོན་མིན། །

རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ལས་གཞན་སྐྱབ་དང་དོན་དག་རྫོགས་པ་ནི་ཡང་བརྗོད་པ་སྟེ།
དཔེར་ན་སྐྱབ་རྫོགས་པ་སྐྱབ་མི་རྟག་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་རྫོགས་པ་
སྐྱབ་མི་རྟག་སྐྱབ་འགོག་པའི་ཚེས་ཅན་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར་
རོ། །འདིར་སྐྱབ་རྫོགས་པ་ལོགས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ་དོན་རྫོགས་པར་འདུས་པའི་
སྐྱར་རོ། །དོན་མི་རྫོགས་ན་སྐྱབ་རྫོགས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དེ། རྩོད་དགའ་ན་ང་དགའ།
ལྟ་ན་ལྟ། ཟ་ན་ཟ་ཞེས་བརྗོད་པའམ། གང་གང་ཡོད་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་
མེད་ན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་འབྲས་སུ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དོན་རྫོགས་ན་ནི་དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་ལྟར་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །འདི་འང་བསྐྱབ་
པའང་ངག་དགོད་པ་ན་སྐྱོན་ཡིན་གྱི། གཏམ་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་ཚོ། སྐྱོན་མ་ཡིན་
ཏེ་པ་རོལ་པོས་མ་གོ་བར་དོགས་པའི་ཚེ་དཔང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ནས་
ཡང་བརྗོད་ཀྱང་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སློབ་མ་ཡིན་ན་བདེན་མོད། ཕྱིར་
མོལ་དང་དཔང་པོ་སློབ་མ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་བརྗོད་པ་ཉིད་ཚར་
གཅད་པའོ། །ཞེ་ན། དཔང་པོས་གོར་གཞུག་པ་དང་། མ་གོ་ན་སྐྱོན་ཡོན་མི་
ཕྱེད་ལ་བསྟན་བྱ་ཡིན་པས་སློབ་མ་དང་ཁྱད་མེད་ཅིང་རྒྱལ་བར་འདོད་

པའི་ཚོད་པ་དགག་བྱ་ཡིན་ལ་བྱེད་རང་ལྟར་ནའང་ལན་གསུམ་དུ་བརྗོད་
དུ་ཡོད་ཅིང་། གཏམ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལ་ལྷག་ཆད་གྱི་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཡང་བསྐྱབ་པ་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་ཚོད་པའི་རིགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་
རྟོ། །བསྐྱབ་པའི་ངག་ལ་ནི་ལྷག་པ་བརྗོད་པའི་ནང་དུ་འདུས་པས་སྐྱོན་ལོགས་
པར་མི་བགྲང་ངོ། །དེས་ན་ལྷག་པར་བརྗོད་པ་དང་། །ཡང་བརྗོད་པ་ཐ་དད་
དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བས་སྐྱོན་པོའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ལོ། །དོན་གཅིག་ཡང་ཡང་བརྗོད་
ན་སྐྱོན་ཡིན་གྱི། ཉན་པ་པོ་བསྐྱབ་བྱ་དུ་མ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མ་འདོད་པའི་ཚེ་
ཉགས་ཡང་ཡང་བརྗོད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དེ་མི་འདྲ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྗེས་སུ་མི་སྣ་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས། །

ཚོལ་བའི་ངག་ཀྱང་མ་བརྗོད་པ། །

སྐྱོན་མིན་དགོས་པ་མ་བརྗོད་ན། །

སྐྱོབས་པ་མེད་པའི་ནང་དུ་འདུས། །

ཚོགས་པ་ལ་ཚོལ་བས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་ངག་གོའང་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་
རྗེས་སུ་མི་བརྗོད་ན་རྗེས་སུ་སྣ་བ་མེད་པའི་ཚར་གཅོད་པའོ་ཞེས་ཟེར་
རྟོ། །འདིའང་མི་འཐད་དེ། དང་པོར་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་བརྗོད་ལ་བྱི་ནས་ལན་
གདབ་པོ་ཞེས་སུས་དམ་བཅས། རྗེས་སུ་བརྗོད་རུང་མ་བརྗོད་རུང་ལན་བྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པ་བརྗོད་པས་ཚོག་མོད། ལན་མི་བརྗོད་ན་སྐྱོབས་པ་མེད་པས་
ཚར་གཅོད་ཡིན་ལོ། །ཚོལ་བས་བསྐྱབ་བྱའི་ཞར་ལ་སྐྱོ་ཐབས་གྱིས་སྐྱབས་སུ་

མ་བབ་པ་ཅི་རུང་རུང་ཁས་སྐྱབས་པའི་ངག་རྒྱས་པས་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་
 དགོས་ལུས་མེད་དོ། དེས་ན་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་མི་བརྗོད་པ་དང་། ལུན་
 འབྲིན་པ་ལ་སྐྱོན་ཡང་དག་པ་མ་བརྗོད་ན་སྐྱོན་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་མ་བརྗོད་པ་
 སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྤར་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་ཕྱིས་སུ་ལུན་འབྲིན་ནའང་ལན་
 གཉིས་བརྗོད་པས་མི་དགོས་པ་བརྗོད་པས་ཚར་གཅད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཕྱོགས་
 ལྷན་མང་པོ་ཞིག་ལུན་འབྲིན་ནའང་སྐབས་སུ་གང་བབ་པ་དེ་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་
 དང་ལུན་དབྱེད་གི་གཞན་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ནི་སྐབས་དེར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །མི་དགོས་པ་བརྗོད་པ་དེའང་བསྐྱབ་པའི་ལན་ལག་མི་བརྗོད་པའམ་སྐྱོན་
 མི་བརྗོད་པར་འདུ་བས་ཚར་གཅད་ལོགས་སུ་མི་བརྗོད་དོ། །ཡང་ལན་གསུམ་
 བརྗོད་དགོས་པའི་ངེས་པའང་གསོག་གམ་སྤོང་པོ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ས་རོལ་གྱི་གོ་
 བའི་དོན་དུ་བརྗོད་ན་ནམ་གོ་བའི་བར་དུ་བརྗོད་དགོས་ལ། གོ་བར་མི་འདོད་
 བ་ལན་གཅིག་ཀྱང་བརྗོད་ཅི་དགོས། ས་རོལ་གདུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
 བརྗོད་ལ་མ་གོ་བས་སྐབས་དོན་འགྲུབ་པོ་སྣམ་ན། དེ་ལའང་ལན་གསུམ་ཅི་
 དགོས། དཔལ་པོའི་ན་བར་བཤུབ་པ་དང་། ངག་ལྷུར་བ་དང་། ཚིག་བསྐྱུས་པ་
 དང་། མ་གྲགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། ངམ་པ་དང་། སྒོད་པ་དང་། བཀྱར་འདེབས་
 ཤིང་བརྗོད་ནའང་དེར་འགྱུར་ཏེ་མ་གོ་བ་ལ་ལན་སུས་ཤེས་མི་སྣུ་བ་ལས་འོས་
 ཅི། ཞེས་བསྐྱེད་པ་(བསྐྱེས་)ཏེ་མི་སྣུ་བར་འདུག་ན་སྐབས་དོན་གྲུབ་པོ་སྣམ་ན།
 ལྷ་སྐྱོའི་རྣམ་དང་། མ་འབྲེལ་པའི་སྐྱོར་བ་དང་། ལྷུང་བ་ལྷུང་བར་ལྷབ་ལྷིབ་པོ་

ལན་གསུམ་བརྗོད་ན།

ཁྱིད་ཀྱང་ཚར་གཅོད་དེར་འགྱུར་མོད། །

ཚོད་རིགས་ལས། དེ་ཕྱིར་རི་སྲིད་པ་རྒྱལ་པོས་གོ་སྟོན་ལ་མ་བརྒྱུང་བ་དེ་སྲིད་
དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ལན་གསུམ་ནི་རེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། གཞན་པ་རྒྱལ་པོ་གདུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འཇུག་པའམ།
བསྟན་བཅོས་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དབྱིག་གཉེན་
གྱིས་ཀྱང་། གང་ཞིག་རྒྱལ་འདོད་འབའ་ཞིག་གིས། ཚོད་པ་སྐྱེ་བ་དམ་པ་
མིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དོན་མི་ཤེས་པ་ཕྱིར་ཚོལ་ནི། །

སློབས་པ་མེད་ལས་གཞན་དུ་མིན། །

དཔང་པོས་གོ་ཡང་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་མ་གོ་ན་དོན་མི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚར་
གཅོད་པའོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་འང་རྗེས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་འདྲ་བར་སློབས་པ་
མེད་པ་ཉིད་དུ་འདུའོ། །འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་ཡུལ་དོན་མི་ཤེས་པ་
ཡིན་ལ། ཡུལ་མི་ཤེས་ན་ལན་ཤེས་པ་ག་ལ་སྲིད། ལན་མི་ཤེས་ན་རྗེས་སུ་སྐྱེ་
ཤེས་ཀྱང་དོན་མེད་དོ། །མི་ཤེས་པའང་ལན་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀ་
སློབས་པ་མེད་པ་ལན་མི་ཤེས་པས་ཚར་གཅོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ལ་
ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་རུང་བའདྲ་ཡོད་པས་ཡུལ་མི་ཤེས་པ་དང་། ལན་མི་ཤེས་པ་

ཐ་དད་དུ་འཛོག་ན། འོན་མི་ཤེས་པ་ལའང་ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་པ་དང་བྱེད་
མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚར་གཅད་གཞན་ཡང་དགོས་པས་ཏེ་ཅང་ཐལ་ལོ།

མི་སློབས་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པའམ། །

སློན་མི་བརྗོད་པའི་ཁོངས་སུ་འདུ། །

ལན་རྟོགས་པ་མེད་པ་ནི་སློབས་པ་མེད་པ་སྟེ། ཐ་རོལ་འགོག་པ་ལ་ལན་མི་
ཤེས་ན་ཚར་གཅད་པའོ། །དཔེར་ན་པ་རོལ་པོས་ངག་བརྗོད་པའི་རྗེས་ལ་
དེའི་ལན་མི་འདེབས་པར་དོན་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་གོ་རིམ་གཞན་དུ་སྐྱབ་
དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པས་དུས་འདའ་བར་བྱེད་ཅིང་
སྐབས་དོན་མི་བརྗོད་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཚོལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མི་
བརྗོད་པའམ་གྱིར་ཚོལ་ལ་སློན་མི་བརྗོད་པར་འདུས་སོ། །

རྣམ་གཡེང་བྱང་པོ་ཚར་གཅད་མིན། །

གཡོ་ཅན་སློབས་པ་མེད་པར་འདུས། །

བྱ་བ་ལ་ཆགས་ནས་རྗོད་པ་འདོར་བ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའོ། །དཔེར་ན་པ་
རོལ་གྱིས་ངག་བཞོད་པ་ན་སློན་ལ་བྱ་བ་འདི་བྱས་ལ་གྱིས་བརྗོད་གྱིས་ཤེའམ།
ད་ལྟ་བདག་ནའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྗོད་པའི་སྐབས་གཙོད་ན་རྣམ་
པར་གཡེང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚར་གཅད་པའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིའང་སློག་
དང་སློམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གྱིར་མི་བྱར་མི་རུང་བའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་གམ། ལྷོ་

མི་རྣམས་པའི་ནད་ལ་སོགས་པ་བདེན་ན་ཚར་གཅད་པའང་ག་ལ་ཡིན། ལན་
མི་ཤེས་པའི་སྐྱུ་ཐབས་སུ་སྙད་འདོགས་ན་སློབས་པ་མེད་པར་འདུའོ། །གལ་ཏེ་
ཚོད་པ་ཐམས་ཅད་ཚོལ་བྱིར་ཚོལ་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་སུན་འབྱེན་པའི་སློབ་ནས་
འདུག་ན་ཉགས་ལྟར་སྤང་དང་སློབས་པ་མེད་པ་གཉིས་སུ་ཚར་གཅད་ཐམས་
ཅད་འདུ་བ་བདེན་མོད་ཀྱི། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཚོད་པ་གཞན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པས་
དེ་ལ་ཚར་གཅད་གཞན་ཡོད་དོ་སྣམ་ན་མི་སྲིད་དོ། །རྟེན་ཚོས་ཅན་གཅིག་ལ་
འགལ་བ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཚོད་པ་མེད་ཀྱི་ཁས་ལེན་ན་ཚོད་པ་མ་འཇུག་ན་
ཡང་དག་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་སྐྱུ་བའམ། མི་སྐྱུ་བར་འདུག་གམ། འབྲེལ་
མེད་དམ། རྩལ་རྩལ་བམ་བཞད་གད་ལ་སོགས་པ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་ཉགས་ལྟར་
སྤང་སློབས་པ་མེད་པ་གཉིས་ལས་མ་འདས་སོ། །འོ་ན་ཚོད་པ་ཁས་སྲངས་
ནས་ཞུམ་སྟེ་ཅང་མི་སྐྱུ་བའམ། འབྲེལ་མེད་གཞན་སྐྱུ་ན་ཉགས་ལྟར་སྤང་
གང་དུ་འདུ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚར་གཅད་
པའི་གནས་ཡིན་ནོ། །

འདོད་པ་ཁས་ལེན་ཤེས་མི་ཤེས། །

རིམ་བཞིན་མ་ངེས་སྐྱོན་མི་བརྗོད། །

རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཁས་སྲངས་ནས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཞར་ལ་
འདུག་པར་བྱེད་པ་འདོད་པ་ཁས་ལེན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱིད་རྒྱན་མ་ཡིན་ཏེ་
སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་དེས་བྱིད་ཀྱང་ངོ་ཞེས་བྱིར་

སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་བརྟག་སྟེ་སྐྱེས་སུ་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་མར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ཚོད་ཀྱང་འགྱུར་ལ། བྱེད་རང་དེར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་
སུ་རྒྱུ་མ་ལ་རྟགས་མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་བརྗོད་ན་སྐྱོན་མེད་དེ་རང་རྒྱུ་མར་
མི་འདོད་པས་རྟགས་མ་ངས་པར་སྐྱོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་སུའི་རྟགས་ལྟར་
སྣང་བུ་མ་ཤེས་པས་ཡང་དག་ཏུ་བཟུང་ནས་རང་དེར་ཁས་སྲུངས་ཏེ་གཞན་
ལ་དགོད་ན། འདོད་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཚར་གཅོད་ཅི་སྟེ་མིན་ཞེ་ན། དེའི་ཚེ་
རང་གི་སྐྱོན་གཞན་ལ་སྐྱོར་བས་ཚར་གཅོད་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་རྟགས་སྐྱོན་
ཅན་ལ་སྐྱོན་བུ་མ་ཤེས་པས་སྐྱོན་མི་བརྗོད་པ་ཚར་གཅོད་ཉིད་ཡིན་འོ། །

བཀལ་བརྟགས་འདོར་བ་ཚོལ་བ་གཉིས། །

སྐྱོབས་པ་མེད་པའི་ནང་བུ་འདུས། །

ཚར་གཅོད་ཐོབ་པ་ལ་མི་གཅོད་པས་ནི་བཀལ་བརྟགས་འདོར་བ་སྟེ། ཚོལ་
བའི་སྐྱེས་བྱེད་སྐྱོན་ཅན་ནི་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཚར་མི་གཅོད་པ་
ནི་འདོར་བ་སྟེ་ཚར་གཅོད་པའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་ཚོལ་བའི་དག་སྐྱོན་
ཅན་སྐྱོན་འབྱེད་མ་ཤེས་པས་སྐྱོབས་པ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་ཚར་གཅོད་གཞན་མ་
ཡིན་འོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ཡང་གཉི་ག་ལ་རྒྱལ་བ་དང་པམ་པའི་ཐ་སྙད་མི་འདུག་
གོ། །ཚོད་རིགས་ལས། རིགས་པས་དབྱུད་ན་གཉིས་ལས་གཅིག་ལའང་རྒྱལ་
བ་དང་པམ་པ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བྱེད་ལྟར་སྣང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཡང་དག་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྗེས་སུ་སྐྱོར་མེད་པ་སྐྱོར་བའང་། །

སྐྱོབས་པ་མེད་པ་ལས་གཞན་མིན། །

ཚོལ་བ་གཉིས་པན་ཚུན་གཞན་ཚར་གཅད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་སྐྱོར་
བ་ནི་རྗེས་སུ་སྐྱོར་བ་མེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་སྐྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚར་གཅད་དོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་འང་བརྟག་སྟེ། ཚོལ་བས་ཡང་དག་བརྗོད་པ་ལ་ཕྱིར་ཚོལ་
གྱིས་ལྟར་སྣང་གི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་སྐྱོབས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འདུ་བས་ལོགས་
པ་མེད་པ་ལ་ཡང་ན་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་སྐྱོན་ཡང་དག་བརྗོད་པ་ལ་ཚོལ་བ་སྐྱོན་
ལྟར་སྣང་ཏུ་སྐྱོ་བརྟགས་ནས་ཚར་གཅོད་ན་རྟགས་ལྟར་སྣང་བརྗོད་པར་འདུ་
བས་ཚར་གཅད་ལོགས་པ་མེད་དོ། །

གྲུབ་མཐའ་ཉམས་པ་བསྐྱབ་པ་ཡི། །

ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པ་ཉིད་ཡིན། །

དང་པོ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་སྒྲངས་ནས་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ངེས་མེད་ཀྱི་
ཚིག་ཞར་ལ་འོངས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཉམས་པའོ། །དཔེར་ན་གྲངས་ཅན་གྱིས་
ཡོད་པ་མི་འདྲིལ་མེད་པ་མི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་སྒྲངས་ནས་དེ་
བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གཅིག་གིས་གསལ་བ་འདི། །འཇུག་བའི་རྗེས་
འགྲོ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་རྣམ་
འཇུག་ཏུ་མ་མཐོང་བར་བརྗོད་པ་ན། མེད་པ་མི་སྐྱེ་ཡོད་པ་མི་འདྲིལ་པའི་
དམ་བཅས་མ་ངེས་པ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་མཛོན་པ་དང་མི་མཛོན་པར་

འདོད་པ་ན། ཡོད་པ་འཇིག་པ་དང་། མེད་པ་ཐོབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་པས་གྲུབ་
མཐའ་ཉམས་པའོ། །དེ་ཁས་མི་ཡིན་ཕྱོགས་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་འང་
བརྒྱབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པས་ཚར་གཅད་པ་ཡིན་གྱི་ངེས་པ་མེད་པའི་
སྤྱིར་ཚིག་ཞར་ལ་འོངས་པས་ཚར་གཅད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

གཏུན་ཚིགས་ལྟར་སྤྲང་ཚར་གཅད་གནས། །

དཔེར་ན་ལྟག་ཚོད་བརྗོད་པ་བཞིན། །

དེ་ཡང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྲུང་པོས་སྤྲུ་སྟེགས་
བྱེད་ཀྱི་ལྟག་ཚོད་སུན་སྤྲང་བ་དེའི་ཚུལ་མདོ་ཅམ་ཞིག་བཤད་དོ། །

ཕྱད་དང་མ་ཕྱད་གཏུན་ཚིགས་དང་། །

ཉག་དང་མ་སྐྱས་མ་སྐྱེས་དང་། །

འབྲས་བུ་ཚོས་མཐུན་མི་མཐུན་དང་། །

རྣམ་རྟོག་ཁྱད་མེད་དམིགས་པ་དང་། །

ཐེ་ཚོམ་དོན་གོ་ཐལ་འགྱུར་རྣམས། །

ཀུན་ལས་བརྒྱས་ཡིན་རིགས་བརྟགས་ལས། །

འཕེལ་འགྲིབ་བརྗོད་དང་མ་བརྗོད་དང་། །

རིགས་པ་དང་ནི་སོ་སོའི་དཔེ། །

བརྒྱབ་བྱ་མི་ཉག་རབ་བྱེད་དང་། །

དུས་འདས་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་ནི། །

ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་ཚུགས་སྐྱང་གིས། །

བཀག་ཕྱིར་གྲངས་པས་བཏང་སྟོམས་མཛད། །

སྤང་པ་དང་མ་སྤང་པ་སོ་སོར་བྱེ་ན་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷ་ཡོད་མོད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འདུ་
 བས་སོ། །མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་ཅེས་ཚིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱུར་བར་བྱ་སྟེ། སྤང་པ་
 མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་རོ། །ཚུགས་ཀྱི་སྐྱང་པོས་ཀྱུན་
 ལས་བཏུས་སུ་བསྐྱས་ཏེ་གསུངས་ལ། རིགས་པ་བརྟག་པར་རྒྱས་པར་གསུངས་
 སོ། །ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ནི་ཚུགས་ཀྱི་སྐྱང་པོས་བཀག་ཟེན་པ་དང་། ལྷག་
 ཚོད་དེ་དག་སྟོས་ན་ཉུངས་ལ། བསྐྱས་ན་མངས་བར་དགོངས་ནས་བཏང་
 སྟོམས་སུ་མཛད་དེ་ཚོད་རིགས་ལས། ཅི་དེ་དག་རི་རྐང་དུ་མཚོན་པའི་རབ་
 ཏུ་དབྱེ་བ་དེ་ལྷ་བུ་ཉིད་དམ་འོན་ཏེ་རྣམ་པ་གཞན་ཡང་ཡིན་ཞེས་དེ་དབྱང་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་ནའང་འདིར་གིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མ་སྟོས་ཏེ།
 རི་ལྷར་རིགས་པས་གཏན་ཚིགས་ལྷར་སྐྱང་བ་ཚར་གཅད་པའི་གནས་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅམ་འདིར་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་
 རོ། །འདིར་ཚུགས་ཀྱི་སྐྱང་པོའི་གཞུང་གཉིས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཤད་ན།

སྤང་པ་མཚུངས་པ་དཔེར་ན། སྐྱ་མི་རྟག་སྟེ་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
 བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན། ཕྱིར་ཚོལ་ན་རེ་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྤང་ན་
 རྒྱ་མཚོ་དང་སྤང་པའི་ཚུ་ལྷར་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ་མ་སྤང་ན་སྐྱ་ལ་མིག་གིས་

གཞུང་བྱ་ལྟར་བསྐྱབ་མི་ལུས་སོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །

གཏན་ཚིགས་མཚུངས་པ་དཔེ་སྲ་མ་ལྟ་བུ་ལ་ཉགས་སྲ་ན་བསྐྱབ་བྱ་
མེད་པས་མི་ལུས་ལ་ཕྱི་ན་གྲུབ་ཟེན་པས་མི་དགོས་ཤིང་དུས་མཉམ་ན་སྤང་
གི་རྒྱ་ལྟར་ཉགས་དང་ཉགས་ཅན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །འདི་གཉིས་ཀ་ཉགས་
སྐྱི་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་མ་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྲུར་
ཡིན་པས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་སྐྱོན་དུ་བརྗོད་པ་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་ལྟར་སྤང་
ཡིན་ལོ། །མདོ་ལས། ཉགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྤྲད་དང་མ་སྤྲད་བཟག་པ་དང་དེ་གཉིས་
དུས་གསུམ་ལའང་བཟག་པས། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མི་འདོད་པ་སྤྱི་སྐྱོན་ཅན་
ཡིན་པར་རྗོད་བྱེད་པ། །དེ་དག་གི་ཉགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྤྲད་མ་སྤྲད་བཟག་པའི་སྐོན་པས་
གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པར། །བརྗོད་པ་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་
བར་བརྗོད་པའི་སྐབ་འབྱིན་ལྟར་སྤང་དང་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོ། །

ཉག་པ་མཚུངས་པ་ནི། དཔེར་ན་སྐྱ་མི་ཉག་ཅེས་བརྗོད་པ་ན། འོ་ན་མི་
ཉག་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཉག་པར་འགྲུར་ཏེ་ཚོས་རྣམས་མི་འཕོ་བའི་རང་
བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །འདི་འང་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ལྟར་སྤང་བ་
ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་བྱུང་ནས་མེད་པར་འགྲུར་བ་ཉིད་
མི་ཉག་པར་འདོད་ཀྱི་མི་ཉག་པ་དང་ལྟན་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །མདོ་
ལས། སྐྱ་མི་ཉག་པ་དང་འབྲེལ་བའམ་ལྟན་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་རང་གི་དོ་ཕོ་ཉག་པར་འདོད་
དགོས་པ་སྟེ། སྐྱ་ཉག་པ་ཉིད་ཐལ་ཏེ་ཞེས་པའི་སྐབ་འབྱིན་ལྟར་སྤང་འདི་ལ་ཡང་། །དམ་

བཅའ་མ་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

མ་སྐྱེས་པ་མཚའས་པ་ནི། དཔེ་སྲ་མ་ཉིད་ལ། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པར་བརྗོད་པ་ལ་སྤར་རྟགས་འདི་མེད་པས་རྟག་པར་ཐལ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་འང་མ་ཡུབ་པ་ལྟར་སྤང་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བྱི་ཚོལ་བ་ན་རེ། རྩོད་ཀྱི་སྦྱར་བ་བཞོད་པའམ་བརྗོད་པ་ལས་སྤར་ད་ལྟའི་རྟགས་འདི་མེད་པས། རྒྱ་ལ་བརྒྱབ་བྱ་མི་རྟག་པ་མེད་པའི་རྟག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ། །དེས་ན་སྦྱོར་བ་མ་སྐྱེས་པས་མཚའས་པར་འགྱུར་ཞེས་སློབ་བཏགས་ནས། །དོན་ལ་རྟགས་ཚོས་མེད་ན་མི་འབྲུང་གི་འབྲེལ་བ་རྒྱབ་པ་མིན་པར། རྒྱ་བ་པོའི་དག་གིས་རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཏེ་སུན་འབྲིན་པ་ནི། །མ་ཡུབ་ལྟར་སྤང་བརྗོད་པའི་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྤང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་འདི་གཏན་ཚིགས་མ་ཚང་བ་བརྗོད་པའི་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྤང་ཡིན་ཏེ། །ཉུང་ལྟར་སྤང་སྟེ་རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག། །བརྗོད་པ་ལས་སྤར་རྟགས་དེ་རྒྱབ་བྱེད་མིན་པ་རྣོ་བཏགས་ནས་སུན་འབྲིན་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

མ་སྐྱེས་པ་མཚའས་པ་ནི། དཔེ་སྲ་མ་ལ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལས་སྤར་སྐྱ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བ་འདོད་པ་ལ། །འོན་སྲར་རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བའི་བྱིར་སྐྱ་རྟག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལ་དབྱེད་ན་རྟགས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལས་སྤར་རྒྱབ་བྱེད་ཏུ་སློབ་བཏགས་ན། །མ་ཡུབ་པ་ལྟར་སྤང་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་སྐྱ་སྐྱེས་ན་རྩོལ་བྱུང་གིས་མི་རྟག་པར་

བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། ཚེ་ལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་བཏགས་ཀྱིས་ཉལ་པར་སྐྱོ་
འདོགས་ན་དེའི་ཚོ། མ་ངེས་པའམ་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། རྒྱ་
རྒྱུ་བ་ལས་སྤར་ཚེ་ལ་བྱུང་ཉལ་མིན་པའི་སྤྱིར། ཉལ་མ་མ་གྲུབ་དང་བརྒྱུག་པའི་
དག་རྒྱ་ཉལ་པ་དག་ནི་ཐལ་ཏེ། ཚེ་ལ་བ་ལས་མ་སྐྱེས་མཚུངས་སྤྱིར་ཞེས་མ་གྲུབ་པ་དང་
འགལ་བའི་ཉལ་མ་གཉིས་དག་ཏུ། རྐྱོ་བཏགས་པ་ལས་ལྷན་འབྲེན་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་
འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འབྲས་བུ་མཚུངས་པ་ནི་དཔེར་ན། རྒྱ་མི་ཉལ་སྤེ་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་
བརྗོད་པ་ན་སྤྱིར་བཏགས་པས་རྒྱ་མི་ཉལ་པར་མི་འགྲུབ། བུམ་པའི་བུས་པ་རྒྱ་
ལ་མེད། ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་རྒྱ་བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་གསུམ་
བུ་འཇུག་ཏེ། བུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་རྒྱ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་ན་མ་གྲུབ་པ་
ལྟར་སྣང་ངོ། །སྤྱིར་འབྲས་བུ་ཉིད་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མི་ཉལ་པ་རྣམས་
ལ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་ངོ། །དེ་ཉིད་ཉལ་པའམ་མི་ཉལ་
པ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་ན་སྤེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དཔེའི་སྐྱོན་ལྟར་སྣང་བ་
ཡིན་ཏེ། ཚོས་མཐུན་པས་དཔེར་བུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རྗེས་
དཔག་སྤྱི་ལ་འཇུག་གི་བྱུང་པར་ལ་མི་འཇུག་ལ་འདྲིར་དོན་སོ་སོར་ངེས་པས་
རྗེས་དཔག་མི་འཇུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །མདོ་ལས། རྒྱའི་འབྲས་བུ་བུམ་པ་ཉིད་སོ་སོར་
གཞན་གྱི་ཆ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ནི། །བསྐྱབ་བུ་མི་ཉལ་པ་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བ་བརྗོད་
པ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་འབྲས་བུ་མཚུངས་པའི་ལྷན་ཚོད་འདི་ཡང་ནི། །ལྷན་འབྲེན་

སྐྱེ་བོའི་བསམ་པས་མ་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པ་སྟེ་ལྷར་སྣང་རྣམ་པ་གསུམ་
མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

ཚོས་མཐུན་པ་དང་མཚུངས་པ་ནི། ཚོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་
དཔེས་ཚོས་མཐུན་པས་བསྐྱོག་པ་གྲུབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱེ་མི་ཉག་སྟེ་ཚོལ་
བ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་ཚོས་མི་མཐུན་དཔེར་
བྱས་པ་ནི་སྤྱིར་ཚོལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ཚོས་མཐུན་པའི་དཔེར་བྱས་ནས་ལྷས་
ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པས། ཉག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་གཏུན་ཚིགས་དེ་ཉིད་ལ་བུམ་པ་ཚོས་མཐུན་པར་བྱས་ནས་དེའི་མི་མཐུན་
སྤྱོགས་ནམ་མཁའ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚོས་མི་མཐུན་པ་དང་མཚུངས་པ་ནི། དཔེ་སྲ་མ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ། དཔེ་
གཉིས་པོ་ལ་བུམ་པ་ཚོས་མི་མཐུན་དཔེར་སྐྱུར་བར་བྱའོ། །འདི་གཉི་ག་མ་
ངེས་པ་ལྷར་སྣང་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་དཔེ་ལ་མ་བརྟན་པས་དཔེ་ལྷར་
སྣང་བ་ཡིན་ཅོ། །མདོ་ལས། སྐྱེ་མི་ཉག་སྐྱབ་ཀྱི་དཔེ་དང་མི་མཐུན་སྤྱོགས་ནམ་
མཁའ་དག་དང་ནི། སྐྱེ་གཉིས་ལྷས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཚོས་མཐུན་པ་ཡི་དཔེ་ཡིས་བསྐྱབ་
བྱ་སྐྱེ་མི་ཉག་པ་ལས་གཞན་ཉག་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། ཚོས་མཐུན་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་
ཡིན་ལ་གཞན་ཡང་ནི། སྐྱེ་དང་བུམ་པ་གཉིས་ལྷས་ཅན་མིན་མིན་ཚོས་མི་མཐུན་པས་
མི་ཉག་པ་སྐྱབ་མི་ལུས་ཤིང་ནམ་མཁའ་དང་ལྷས་ཅན་མིན་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་
བཀོད་ནས། གཞན་ལ་ཉགས་མ་གྲུབ་པར་བརྟན་པའི་སྤྱིར་ཚོད་པ་སྟེ། །དེ་གཉིས་

ནི་རྟགས་དེ་སྤྱོད་མོང་བའི་མ་ངེས་པར་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་འབྲིན་ལྟར་སྤྲང་བ། །ཞེས་བྱ་བ་
དང་། སྤྱོད་འབྲིན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དཔེའི། །སྤྱོད་
ལྟར་སྤྲང་བ་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རྣམ་རྟོག་མཚུངས་པ་ནི་དཔེ་སྤྱོད་མ་ལ་སྤྲང་བ་དང་ཚོས་མཐུན་པས་
མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་སྤྲང་བ་ནི་ཚོས་པ་ཉིད་དང་མིག་གིས་གཟུང་བྱ་
ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ནས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་གྱི། མ་ཚོས་པ་དང་མཉན་བྱ་ལ་
སོགས་པའི་སྤྱོད་ནས་སྐྱ་རྟག་གོ་ཞེས་བསྐྱབ་བྱ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་ཏེ།
དེ་བཞིན་ཏུ་དཔེ་གཞན་ལ་འང་སྤྱོད། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་འང་བརྟག་སྟེ། བྱེད་
གྱི་རྟགས་འདི་སྤྱོད་བྱེད་ཏུ་འགོད་ན་འགལ་བའང་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྤྲང་བ་
འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་འབྲིན་ཏུ་འགོད་ན། སྤྱོད་མོང་དང་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་
ངེས་པ་ལྟར་སྤྲང་བ་འགྱུར་རོ། །མདོ་ལས། རྒྱ་དང་སྤྲང་བ་ཚོས་མཐུན་པ་ལ་ཡང་
ཚོས་མི་མཐུན་པའི་བྱེད་པར་བརྗོད་དེ་སྤྱོད་འབྲིན་པ་ནི། །རྣམ་རྟོག་མཚུངས་པའི་ལྟག་
ཚོད་ཡིན་ལ་འདི་ནི་གཞན་སྤྱོད་ལ་ཡང་། །བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་སོགས་གྱི་བྱེད་པར་གྱིས་
ནི་གཉན་ཚིགས་འཇུག་པ་ཅན་དང་། །སྤྱོད་ལྟར་པར་ཐལ་བའི་སྤྱོད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་
དེར་མ་ངེས་པའི་སྤྱོད་འབྲིན་ལྟར་སྤྲང་བ་ཉིད། །འདི་ལ་སྤྱོད་མིན་གྱིས་ཏེ། སྤྱོད་མོང་མིན་པའི་
བྱེད་པར་མཉན་བྱའི་རྟགས་ལྟ་བུས་ཀྱང་རྟག་པར་སྐྱབ་མི་ལུས་ཞེས་སྤྲང་། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །

བྱེད་པར་མེད་པར་མཚུངས་པ་ནི། །སྤྱོད་བའི་དབྱེ་བས་གསུམ་སྟེ། །འདི་

ལྟར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་ན་བྱམ་པ་དཔེར་བྱས་པའི་ཚེ་བྱམ་པའི་ཚོས་ཚོས་
 པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱ་ལ་ཐོབ་ལ། སྐྱའི་ཚོས་མཉམ་བུ་ལ་སོགས་
 པའང་བྱམ་པ་ལ་ཐོབ་པས་དེ་ལྟ་ན་པན་ཚུན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
 རོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནམ་རྟོག་མཚུངས་པ་དང་འབྲ་བར་མ་ངེས་པ་ལྟར་
 ལྡང་ཡིན་པས་ཡོགས་སུ་མ་མཛད་དེ། མདོ་ལས། དཔེ་དང་སྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀུན་
 གཅིག་ཉིད་དུ། ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །བསྐྱབ་བྱ་དང་རྟགས་བྱུང་པར་མེད་པས་དཔེར་ན་སྐྱ་མི་རྟག་སྟེ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་རྟགས་བྱུང་པར་
 མེད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་མ་གྲུབ་
 པའི་རྟགས་སོ། །མདོ་ལས། བསྐྱབ་བྱ་དང་དཔེ་དང་གཉན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་བྱུང་
 པར་ཡོད་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པའམ། །དེ་ནི་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་པའི་སུན་འཐིན་ལྟར་
 ལྡང་འདོད། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་བསྐྱོག་པ་དང་བྱུང་པར་མེད་པ་
 འོ། ཚེ་ལ་བྱུང་གིས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་ན་དཔེ་བྱམ་པ་བཀོད་ན་རུང་བ་ལྟར་སྐྱ་
 ལ་ཚོས་གཞན་རྟག་པ་ཡང་བསྐྱབ་པའི་དཔེ་བྱམ་པས་རུང་བའི་སྤྱིར་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་
 ཀ་སྐྱབ་པའི་དཔེ་ལ་བྱུང་པར་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་འགལ་བ་ལྟར་
 ལྡང་རོ། །མདོ་ལས། ཚེ་ལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རུང་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་དཔེ་བྱམ་པ་བཀོད་
 པ་ན། བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ནི་དཔེ་བྱམ་པའི་ཚོས་མིག་གིས་གཟུང་
 བྱ་དང་མཉན་བྱ་མིན་པ་དག་ཀྱང་། །སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཉན་ཚིགས་སུ་མཚུངས་པ་

ཉིད་གྱིས་ན་བུམ་པ་སྐྱ་ཉག་མི་ཉག་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པའི་དཔེ་ཡིན་པར་བྱུང་མེད་པར་བྱས་
པའི། གཤམ་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་ནི་འགལ་བར་ལྟར་སྤང་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་འབྱིན། ལྟར་
སྤང་ཡིན་ཀྱི་དོན་ལ་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ན་ནི་དེ་ལན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །

དམིགས་པ་མཚུངས་པ་ནི། སྐྱ་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚོལ་བྱུང་
བཀོད་པའི་ཚེ། ཕྱིར་ཚོལ་ན་རེ་འདི་མི་ཉག་པའི་ཉགས་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་ཀྱང་
བྱུབ་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་སྐྱོག་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་མམ། ཉགས་གཞན་
གྱིས་མི་ཉག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། གང་མེད་ཀྱང་གང་ཡོད་པའི་དེ་དེའི་
རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚོལ་བྱུང་མི་
ཉག་པའི་ཉགས་མ་ཡིན་ཏེ་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཤིང་སེམས་པ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་
པ་ལ། ཉལ་བ་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལ་
དབྱུང་དེ། མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དེ་མི་ཉག་པ་ལ་
ཉགས་མེད་པས་སྐྱ་ལའང་མེད་པར་བརྟུ་གཅིག་ན་མ་བྱུབ་པ་ལྟར་སྤང་ཡིན་
ཅོ། ཉགས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འདི་ཉགས་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་
ངེས་པའི་ལྟར་སྤང་ཡིན་ཏེ། བྱེད་རྒྱུ་ལ་འབྲས་སུ་གཞན་ལས་འབྱུང་ན་དེ་རྒྱུ་
མ་ཡིན་པར་འགྲུབ་བ་བདེན་ཡང་། ཉགས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དུ་མས་
གཅིག་བསྐྱབ་པ་ཅི་འགལ། མདོ་ལས། དུང་སྐྱ་མི་ཉག་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་
གཤམ་ཚིགས་ཚོལ་བྱུང་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་པར། རྒྱན་པའི་སྐྱོན་འབྱིན་ལྟར་སྤང་ནི་

དམིགས་པ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་ཡིན་ཞིང། །དེ་ནི་མ་གྲུབ་པ་དང་མ་ངེས་པར་སྐྱོ་
བཏགས་ནས། །རྟགས་ཡང་དག་ལ་དེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་ཏེ་རྟགས་ལྟར་སྤང་ཉིད་ཏུ་
བརྗོད་པའི་སྟབ་འབྲིན་ལྟར་སྤང་ཡིན། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཐེ་ཚོམ་མཚུངས་པ་ནི། དཔེ་སྲ་མ་ཉིད་ལ་ཚོལ་བྱུང་གསལ་བ་དང་སྐྱེ་
བ་གཉིས་ལ་མཐོང་བ་ལས་འདིར་གསལ་བ་ཡིན་ནམ། སྐྱེ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་
ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བས་རྟགས་འདིས་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་མི་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁོ་
པོ་ཅག་ནི་མངོན་པར་གསལ་བ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ལྷག་ཚོད་འདི་ཡང་
མ་ངེས་པ་ལྟར་སྤང་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཚོལ་བྱུང་སྐྱེ་བར་སྐྱོ་བཏགས་ནས་སྟབ་
འབྲིན་ན་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྤང་ཡིན་ཏེ། ཚོལ་བྱུང་དམིགས་པ་ཉིད་རྟགས་ཡིན་
གྱི་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་རྟགས་སུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས།
གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་སྐྱེ་ལ་མི་རྟག་པ་སྤར་མེད་གསར་ཏུ་སྐྱབ་པའམ་སྤར་ཡོད་གསལ་
བར་བྱས་པ་གཉིས་ཐ་དད་པས་ཚོལ་བྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་དེ་གཉིས། ཐེ་ཚོམ་ཟེའོ་
ཞེས་ཚོད་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་བཤད། །དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱུང་སྐྱོ་བཏགས་
ཏེ་ཚོད་པ་ཡིན་ན་རྟགས་མ་ངེས་པར་བརྗོད་པའི། །སྟབ་འབྲིན་ལྟར་སྤང་ཡིན་པ་དང་རྟགས་
ལ་སྐྱོ་བཏགས་ཏེ་ཚོད་པ་མིན་ན་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་སྟབ་འབྲིན་ལྟར་སྤང་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དོན་གྱིས་གོ་བར་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་ནི། དཔེར་ན་ཚོལ་བ་ལས་
བྱུང་བས་མི་རྟག་ན་ཚོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བའི་སྐོག་ལ་སོགས་པ་རྟག་པར་

དོན་གྱིས་གོ་བ་ཐོབ་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་འང་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ། ཚོལ་བྱུང་གིས་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བ་སྐྱོ་
 བཏགས་ནས་དེ་ལ་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་སྐྱོབ་དཔོན་བཞེད་དོ། །སྲ་མ་
 ལ་སྐྱོ་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་སྱིར་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་གཏན་ཚིགས་རྟག་པའང་ཡོད་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྱིར་རོ། །ཡང་ཚོལ་བ་ལ་བྱུང་བའི་སྱིར་མི་རྟག་པ་ཁོ་
 བའོ། །ཞེས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚོལ་བྱུང་ཁོ་ནའི་སྱིར་ཞེས་སྐྱོ་བཏགས་ནས་སྐོག་ལ་
 སོགས་པ་ལ་ཚོལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ལྷུང་བོ་ཞེས་ཚོད་ན། དེ་རྟག་པ་
 ལའང་མེད་པའི་སྱིར་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། ཚོལ་བྱུང་མ་ལྷུང་
 པའི་སྐོག་སོགས་མི་རྟག་པའི་མི་མཐུན་སྐྱོགས་རྟག་པ་ལ་དོན་གྱིས་ནི་སྐྱེ་སྐྱེགས་ལ་གོ་
 བར་འགྱུར་བས། མི་འདོད་པའི་རྟག་པར་བརྗོད་པའི་དོན་ཅན་ཏུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་
 འགྱུར་ཞེས་པའི་ལྟ་ཚོད། །འདིར་ནི་མ་བྱས་པ་སོགས་གཏན་ཚིགས་གཞན་གྱི་བསྐྱབ་
 བྱ་རྟག་པ་ལ་འབྲུལ་པ་བརྗོད་པ། །དེས་ན་ཚོལ་བྱུང་གི་བསྐྱབ་བྱ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་
 དེར་སྐྱོ་བཏགས་པའི་སྲུན་འཕྱིན་ལྟར་སྣང་རོ། །ཞེས་གསུང་པ་ལྟར་རོ། །

ཐལ་འགྱུར་མཚུངས་པའི་ལྟ་ཚོད་ནི། དཔེ་སྲ་མ་ལ་སྲུམ་པ་ཁོ་ན་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་དང་དཔེ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་མ་གྲུབ་པར་ཚོད་པ་
 ལྟ་བུའོ། །འདི་འང་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྱིར་དཔེ་ལྟར་སྣང་བར་ཚོད་པ་དེས་
 བ་དཔེ་ལྟར་སྣང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འབྲས་མཚུངས་སྲ་མ་ནི་

ཉུགས་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ཡིན་
 འོ། །མདོ་ལས། སྐྱ་མི་ཉུག་སྐྱབ་ཀྱི་དཔེ་བྱམ་པ་ལ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་མཚུངས་པར་འདོད་
 པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་ཚོལ་བ་གཉེས་ཀ་དག་ལ་གྲུབ་པའི་ཉུགས་ཚོས་གཉེས་ལྡན་
 ཀྱི་དཔེ་ཡོད་བཞིན་དུ། །ཤུན་ཚིགས་ཀྱི་ལམ་མི་འཐད་པའི་ཚོད་པ་ལེན་པ་ནི་ཐལ་
 འགྱུར་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་དོ། །དཔེ་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་འབྱེད་བརྗོད་པ་
 འདི་ནི་སྐྱབ་འབྱེད་ལྟར་སྣང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་མ་ཚང་བ་
 དང་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་དེའང་དངོས་སུ་བརྗོད་ན་
 མ་དེས་པར་འགྱུར་བས་རྗོད་བྱེད་ལ་བརྗོད་བྱར་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 རང་འབྲེལ་དུ། དེ་ནི་རྗོད་བྱེད་ལ་བརྗོད་བྱར་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་ཡིན་ཏེ།
 གཞན་དུ་ན་མ་ཚང་བ་བརྗོད་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་
 པ་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་བུའང་ཤིན་ཏུ་ཚིགས་ཚེན་པོར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞུང་གང་དུ་མོ་ཉུགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་དེ་དག་
 ལྷག་ཚོད་དང་འབྲེལ་ལ། མ་ནིང་གིས་བསྐྱབ་པ་དེ་ནི་ལན་དང་འབྲེལ་པ་
 ཡིན་འོ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཚོད་པ་གྲུབ་པར་ལྷག་ཚོད་རྣམས་
 ལྱིན་ཅི་ལོག་དང་མི་བདེན་པ་དང་། འགལ་བ་ཞེས་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པ་ནི་
 ཕན་ཚུན་འཚོལ་བའི་ལྱིར་སློབ་དཔོན་མི་བཞེད་པས་འདིར་མི་བཤད་དེ།
 མདོ་ལས། ལྷག་ཚོད་བཅུ་བཞི་པོ་རྣམས་ལ་ཚོད་སྐྱབ་ཏུ་ལྱིན་ཅི་ལོག་དང་མི་བདེན་པ་
 བརྒྱན་ཉིད་དང་། །འགལ་བ་ཉིད་དེ་ལྷག་ཚོད་རྣམས་ལ་ནི། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཚོད་

པ་སྲུབ་པར་སྐྱོན་གསུམ་བཤད། །འདི་ལ་གསུམ་པོ་མ་འདྲེས་པར་བྱུང་པར་ཐ་དང་
པར་མཚོན་ལུས་པ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོ། །འོན་ཀྱང་ཀུན་ལས་བརྟུས་
ལས། ལྟག་ཚོད་ནམས་ལས་ཕྱོགས་ཅོམ་ཡིན། །ཞེས་གསལ་བར་མ་གསུངས་
ལ། རིགས་པ་བརྟག་པར་གསུངས་པ་དེ་ཚུང་ཟད་བཤད་ན་འཕེལ་བ་དང་
མཚུངས་པའི་ལྟག་ཚོད་དཔེར་ན་སྐྱ་མི་ཉག་སྟེ་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་སྐྱ་བུམ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཅན་དུ་ཐལ་
ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །

འགྲོ་བ་དང་མཚུངས་པ་ནི། དཔེ་སྲ་མ་ཉིད་ལ་བུམ་པ་སྐྱ་དང་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །

བརྗོད་པ་མཚུངས་པ་ནི། སྐྱ་བརྒྱབ་བྱུང་འགྱུར་ན་རྩ་མཚན་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར་བུམ་པའང་བརྒྱབ་བྱུང་ཐལ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །

མ་བརྗོད་པ་མཚུངས་པ་ནི་བུམ་པ་བརྒྱབ་བྱུང་མི་འགྱུར་ན་རྩ་མཚན་
མཚུངས་པས་སྐྱའང་བརྒྱབ་བྱུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །

རིགས་པ་མཚུངས་པ་ནི། ཚོལ་བྱུང་གིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་བརྒྱབ་པ་ན་
སྐྱ་ཉག་སྟེ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་
བུའོ། །སོ་སོའི་དཔེ་དང་མཚུངས་པ་ནི་སྐྱ་མི་ཉག་སྟེ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེ་བུམ་པ་བཀོད་པ་ན། དཔེ་བམ་མཁའ་བཀོད་ན། ཉག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །

བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པ་ནི། སྐྱ་མི་ཉག་སྟེ། ཞེས་ཡན་ལག་ལྡན་ལྟ་
བཞེད་པ་ན་དཔེ་བྱམ་པ་ལའང་ཡན་ལག་ལྡན་བཞེད་དགོས་ཞེས་ཟེར་
བ་ལྟ་བུའོ། །འགའ་ཞིག་ཚོས་ཅན་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཉགས་
གཞན་སྦྱོར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱ་མི་ཉག་སྟེ་མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
ཞེས་བཞེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

མི་ཉག་པ་དང་མཚུངས་པ་ནི། སྐྱ་མི་ཉག་སྟེ་བྱམ་པ་བཞིན། ཞེས་
བཞེད་པ་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན་དུ་ཅི་སྟེ་མི་འདོག་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟ་
བུའོ། །དེ་དག་ཅི་རིགས་པར་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་དག་གི་ནང་དུ་འདུ་
བ་ཤེས་པར་ཟད་པས་སོ་སོའི་དགག་པ་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་མ་
བཞེད་དོ། །

རབ་བྱེད་དང་མཚུངས་པ་ལ་སྐྱ་རབས་པ་ནི། སྐྱ་མི་ཉག་པ་སྟེ་ཚོ་ལ་
བ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་བཞེད་པ་ན། དེ་ལྟར་སྐྱ་ཉག་སྟེ་
མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྐྱ་ཉིད་བཞིན་ཞེས་ཟེར་བ་མ་ངེས་པར་འདུས་ལ།
གཞན་དག་ན་རེ། སྤ་དེ་ཤ་ཨེ་ཀ་ཀ་ར་ཏ་སྤ་ཀ་ར་ཏི་ཞེས་བར་གྱི་ཚིགས་
མི་མངོན་པར་བསྐྱས་ན་སྤོགས་གཅིག་ལ་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་འབྲུང་བ་ལྡ་པོ་མི་ཉག་སྟེ་བྱི་དང་ལྟན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་བཞེད་
ན་སྤོགས་གཅིག་རྒྱང་དང་ནམ་མཁའ་ལ་མ་གྲུབ་པས་སྤོགས་གཅིག་ལའང་
བསྐྱབ་མི་རུས་ལ་སྤོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྤོགས་གཅིག་ཤོས་ལའང་

བསྐྱབ་པར་མི་རྣམས་པ་མཚུངས་པས་རབ་བྱེད་དང་མཚུངས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་
 མ་གྲུབ་པར་འདུའོ། །དུས་ལས་འདས་མཚུངས་པ་ཡང་རིགས་པ་ཅན་ཀུན་པོའི་
 ལྷགས་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་བཀག་པ་ལ་བྱིས་ཀྱི་བ་ཚའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ་
 དུས་ལས་བཀལ་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་སྐྱོར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་རྣམ་ཉག་སྟེ། སྐྱོར་བ་
 ལས་གསལ་བའི་སྐྱིར་བཟུགས་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་ནི་སྤྲོ་རོལ་ནས་
 ཡོད་ཀྱང་བུམ་པ་དང་སྣང་བ་སྐྱུར་བ་ལས་གསལ་བར་བྱ་བ་བཞིན་ལོ། །སྐྱ་
 ལའང་སྤར་ཡོད་པ་ལས་རྩ་དང་དབྱ་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྐྱུར་བ་ལས་གསལ་
 བའི་སྐྱིར། སྐྱ་ཉག་གོ་ཞེས་དཔྱོད་པ་བ་ཟེར་བ་ལ་རིགས་པ་ཅན་ན་རེ་དེ་ནི་
 དུས་ལས་འདས་པའི་ཚར་གཅད་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་
 དང་སྐྱོན་མ་རི་སྲིད་སྐྱུར་བའི་བར་དུ་མཐོང་བས་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་རྣམས་
 མཉམ་པ་འཐད་ཀྱི། རྩ་དང་དབྱ་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་ན་རྣམ་མེད་ཀྱི་བྲལ་
 བ་ན་རྒྱང་རིང་པོར་གྲགས་པས་དུས་མི་མཚུངས་པས་དུས་ལས་འདས་པ་རྒྱ་
 མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལྷགས་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ནི་དུས་
 ལས་འདས་པ་ཞེས་པའི་ཚར་གཅད་མ་ཡིན་ཀྱི་ཉགས་མ་གྲུབ་པར་འདུས་སོ། །རབ་
 བྱེད་དང་མཚུངས་པ་དང་དུས་ལས་འདས་པ་མཚུངས་པའི་དབྱེ་བ་མང་པོ་
 ཞེག་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་མ་བྲིས་མོད། ཁོ་བོས་གཞན་
 དུ་བཤད་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་མཚོན་ནས་ལྷག་ཚོད་ཐམས་ཅད་
 དབྱིས་བྱིན་པར་ཞེགས་སོ། །

ལྷག་ཚོད་འདི་དག་མ་གཤིས་ན། །

གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོར་འཆད་པ་ཡི། །

ཕྱོགས་སྲུ་པལ་ཆེར་མི་རྟོགས་པས། །

ཕྱོགས་ཅམ་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ཡིན། །

བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དག་གི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། གང་ཟག་
དང་། དགོས་པ་དང་། བཟོད་ཚུལ་གྱི་སློན་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ཟག་གསུམ་ལ་བཟོད་ཚུལ་ལྷག །

དེའང་ཚོལ་བས་དོན་གྱི་དངོས་པོ་འཛོག་པ་དང་། སློན་སྤང་གི་དག་གཉིས་
དང་། ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་འདོད་པ་དྲི་བ་དང་། སློན་བཟོད་པའི་དག་གཉིས་
དང་། དཔང་པོས་རྗེས་སུ་བཟོད་པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་དག་གཉིས་ཏེ་
ལྷག་གོ། །

གཉིས་པ་དགོས་པའི་སློན་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱབ་པ་དང་སུན་
འབྲིན་པའི་དག་གོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། བཟོད་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་
ཡང་དག་དང་ལྷར་སྤང་ངོ། །ཡང་དག་པ་ལའང་གསུམ་ལས་དང་པོ་མཚན་
ཉིད་ནི།

ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པ་བསྐྱབ་པའི་དག །

ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་གྱི་སྤང་པོས་ཚུལ་གསུམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རྟོ། །གལ་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་པའི་ངག་བསྟན་ནས་བྱིར་ཚོལ་ལ་རྗེས་དཔག་མ་
སྐྱེས་ན། ལུ་སྟེགས་འགའ་ཞིག་ཚོལ་བ་ཚར་གཅད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱིར་རྟོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་གཉིས་ཀ་ལ་པམ་
རྒྱལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པར་ཚོད་པའི་རིགས་པར་གསུངས་སོ། །བསྐྱབ་པའི་
ངག་དེའང་པ་རོལ་གྱིས་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །རྫོགས་ཚོས་
བྱེད་པ་རེས་འཛོག་ཏུ་རྟོགས་ཀྱང་གཞི་མཐུན་ཏུ་མ་བྱ་བ་བྱ་བར་བྱེད་
པའི་ངག་གོ། །

གཉིས་པ་ངག་དགོད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། མི་འཐད་པའི་ལྷགས་
དགག་པ་དང་། འཐད་པའི་ལྷགས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ལྷ་རབས་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ནི།

ཡན་ལག་ལྷ་ལ་དམ་བཅའ་དང་། །

ཉེར་སྦྱོར་མཇུག་སྟེད་གསུམ་པོ་ལྟག།

སྤྱི་བྱེད་མ་ཚང་བྱིར་མི་འཐད། །

གངས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རབས་པ་དག་ལ་ལ་མེ་ཡོད་དེ་ཏུ་བ་ཡོད་
པའི་བྱིར་ཚང་མང་བཞིན། ཚང་མང་ལ་ཏུ་བ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ལ་ལ་ཡང་ཏུ་བ་
ཡོད་པས་དེ་བྱིར་ལ་ལ་མེ་ཡོད་ཅེས་ལྷ་ལྟན་ཏུ་བརྗོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་བྱེད་

བརྗོད་པ་མ་ཚང་ལ། བསྐྱབ་བྱ་ཉེར་སྦྱོར་མཚུགས་སྦྱང་གསུམ་ལྟག་པའི་སྦྱིར་
རྟོ་ཏེ་ལ་དགོངས་ནས། ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྦྱིར་བསྐྱབ་
བྱ་ནི། གདོན་མི་བཟང་བརྗོད་བྱ་མིན། ཞེས་བྱ་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་མི་རྟག་པ་
ཅམ་བརྗོད་པའི་སྦྱིར་སྐྱེ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་པར་བརྗོད་པ་ཡིས་ཀྱང་གཏན་
ཚིགས་མ་བརྗོད་པའི་སྦྱིར་སྐྱབ་པའི་རྣམས་པ་མེད། ཚེས་གསུངས་སོ། རྗོད་སྦྱོར་འགོ་
སྦྱོག་གི་ངག་གཉེས་བརྗོད་པའང་ལྟག་པ་སྟེ། རྗོད་སྦྱོར་འགོ་བ་དང་སྦྱོག་པ་
དག་ལས་བྱབ་པ་ངེས་པ་དང་ལྟན་པའི་ཚུལ་གང་ཅུང་གཅིག་སྦྱོར་བས་ཀྱང་
དོན་གྱིས་གོ་བས་གཉེ་ག་རབ་ཏུ་བརྟན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉེས་པ་གངས་ཅན་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ལ།

ཡན་ལག་གཉེས་ལའང་གསུམ་པ་དང་། །

ལྷ་པ་སྦྱོར་ན་དམ་བཅའ་འདྲིན། །

བོད་འགའ་ཞིག་ཡན་ལག་གཉེས་པ་ལའང་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་སྦྱོར་ཏེ།
དཔེར་ན་ལ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པས་ཞེའམ། བྱས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། འགའ་
ཞིག་ལྷ་པར་སྦྱོར་ཏེ་ལ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པའི་སྦྱིར་ཞེས་བྱ་བའམ། སྐྱའང་བྱས་
པའི་སྦྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྦྱོར་རོ། ཏེ་ལྟ་བུའི་ངག་འགྲོ་ཅན་དེས་དམ་བཅའ་
འདྲིན་པ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ཡོད་པས་མེ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། བྱས་པའི་སྦྱིར་མི་
རྟག་ཅེས་བརྗོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་དམ་བཅའ་མ་བཟོད་ན། །

ངག་མ་རྗོགས་སྱིར་ངི་དགོས་འགྱུར། །

གསུམ་པ་དང་ལྔ་པའི་རྣམ་དབྱེ་སྦྱར་ཡང་དམ་བཅའ་བཟོད་མི་དགོས་ཏེ་དོན་གྱིས་གོ་བའི་སྱིར་རོ་སྣམ་ན། དོན་གྱིས་གོ་ཡང་ཚིག་དེའི་རྣམ་པ་མི་རྗོགས་པས་ཚིག་གཞན་འདྲིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཟན་ཟ་བར་དོན་གྱིས་གོ་ཡང་ཟན་ཟ་བས་ཤེའམ་ཟ་བའི་སྱིར་ཞེས་བཟོད་པའི་ལྷགས་གྱིས་ཟ་བས་ཅི་ཡིན། ཟ་བའི་སྱིར་ཅི་ཡིན་ཞེས་སྐར་ངེས་ལ་བསམ་པ་སྲུང་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཚོལ་བའི་ངག་མ་རྗོགས་པ་ལ་སྱིར་ཚོལ་གྱི་ངག་ལྷགས་ན་སྦྱ་བ་པོའི་སྦྱོན་ཏུ་ཚོད་རིགས་ལས་གསུངས་པའི་སྱིར་རོ། །དེས་ན་ངག་ལྷག་ཚད་མེད་པ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེའང་། ཚུལ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཁྲ་སྦྱས་ན་སྦྱབ་ངག་མ་ཚང་བ་སྦྱོན་ཅན་ཡིན་པ་སོགས་བཟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉེས་པ་རང་གི་ལྷགས་ལ་གཉེས་ལས། དང་པོ་མི་མཁས་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ནི།

སྦྱོན་པོ་ལ་ནི་ཉུང་རྒྱས་སྦྱར། །

ཚིག་ཡན་ལག་གཉེས་པའི་ངག་ཏུ་སྦྱར་ཏེ། རྗེས་འགོ་དང་ཕྱོགས་ཚོས་བཟོད་པ་ཚོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་ངག་དཔེར་ན་གང་བྱས་པ་དེ་མི་རྟག་སྟེ་བུམ་པ་བཞིན་སྦྱ་ཡང་བྱས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱོགས་ཚོས་དང་བསྟོན་བྱས་བཟོད་པ་ཚོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་ངག་དཔེར་ན་གང་མི་རྟག་པ་མ་

ཡིན་པ་དེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་སྐྱེ་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པོ་སྣ་ཕྱི་བྱང་པར་མེད། །

མཐའ་རྟེན་རྫོགས་པའི་ཚིག་ཏུ་སྐྱུར། །

ཚོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ངག་རི་ལྟར་སྐྱུར་ཡང་རུང་ཕྱོགས་ཚོས་
དང་བྱབ་པ་སྟོན་ལ་གང་བརྗོད་ཀྱང་རུང་འགལ་བ་མེད་ཀྱི། དཔེར་ན་ལ་ལ་
དུ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་མ། ཚང་མང་བཞིན་ནོ་ཞེས་མ། སྐྱེ་བྱས་སོ་ཞེས་མ་བྱས་པ་
བཞིན་དུའོ། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུར་ཕྱོགས་ཚོས་དང་བྱབ་པ་གང་སྟོན་ལ་བརྗོད་
ཀྱང་རུང་རྟེ་མཐུག་རྫོགས་པར་སྐྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་མཁས་པ་ལ་སྐྱུར་བའི་ཚུལ་ནི།

མཁས་པ་ལ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཉིད། །

གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པས་བྱབ་པ་བྲན་བྱས་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་
ཅམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པར་བྱབ་པར་སྐྱེ་བའི་ཚོལ་བ་
མཁས་པ་ལ་དེ་ལ་འོ་ན་སྐྱེ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པས་འགྲུབ་པོ། །ཚོགས་
སྐྱེ་བྱས་པ་ངག་ཏུ་མི་བརྗོད་ན་མཁས་སྐྱེ་བའི་ཡང་སྐྱབས་དེར་སྐྱུར་པའི་ངག་
རྫོགས་པར་སྐྱུར་ཏེ། མ་རྫོགས་ན་ལྷན་ཀར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པེས་ལས།
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། ཚིག་གི་སྟོན་ཡོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་ནི་མ་

རབ་བྱེད་བརྒྱ་གཅིག་པ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བརྟག་པ།

ཡིན་ཏེ། དོན་རྗེས་བཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ཀྱང་སྣང་བ་པོ་ལ་སྐྱབ་ཀར་འགྱུར་བའི་སྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་ཏོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། དཔེ་བུམ་པ་དང་ཚང་མང་ལ་མི་རྟག་པ་བྱས་པ་
དེ་ཡི་ངོ་བོ་དང་མེ་དུ་བ་དེའི། །རྒྱ་དངོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་དག་མི་ཤེས་པའི་སྤྱི་ཚོལ་
ལ། །སྟོན་ཏེ་སྤྱི་བྱ་བ་འཛིན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །གཏན་ཚིགས་ཏེ་ཕྱོགས་ཚོས་
འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱས། །ཚེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་མཚོན་ནས་ཕྱོགས་
ཚོས་ཁར་འབྲེན་པ་ལ་བྱབ་པ་ཙམ་བརྗོད་པའང་སྟོན་མེད་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེས་ན་སྤྱིར་ཚོལ་གྱི་སྟོན་ཏེ་བྲག་གིས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིར་ཚོལ་
ཕྱོགས་ཚོས་བྱབ་པ་གཉིས་ཀ་དེ་དུང་མེད་པ། གཉིས་ཀ་དེ་དུང་པ། དེ་དུང་
ཡོད་ཀྱང་མ་དེ་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱི་མ་གཉིས་ནི། བསྐྱབ་དག་འགོད་པའི་ཡུལ་
མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ལ་མི་རུས། གཉིས་པ་ལ་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་
པ་ཕྱོགས་ཚོས་བྱབ་པ་གཉིས་ཀ་མ་དེ་པ་ལ་ཚོས་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་དག་
དང་། ཕྱོགས་ཚོས་མི་ཤེས་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་དང་། བྱབ་པ་མི་ཤེས་པ་ལ་བྱབ་
པ་བརྗོད་པའང་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི།

ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་ཚིག་བསྟུ་བ། །

རྣམས་དབྱེར་བཤད་ནས་འགལ་ཞེས་བེད། །

ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོས། རང་ལས་ངེས་བཞེས་གཞན་དག་ལའང་། །དེས་པ་སྦྱེད་

པར་འདོད་པ་ཡིས། རྩོགས་ཚོས་དང་ནི་འབྲེལ་པ་ཡིས། །བསྐྱབ་བྱ་བཅོང་
བྱ་གཞན་ཚམས་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། རྩོགས་ཚོས་དང་བསྐྱབ་བྱ་དང་
འབྲེལ་པ་ཞེས་སྐྱེས་དབྱེ་བར་བཤད་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་གསུམ་ཀ་བཅོང་
དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

གསུམ་པ་དེ་ཡི་སྐྱེས་བྱ་ཡི། །

བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད། །

ཁོ་ལོ་ཅག་རྩོགས་ཚོས་དང་འབྲེལ་པ་ཡིས་བསྐྱབ་བྱ་བཅོང་ཞེས་ཚམས་དབྱེ་གསུམ་
པའི་དེའི་སྐྱེས་བྱའི་བསྐྱབ་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱབ་པའི་ངག་གི་བྱེད་པ་ནི།

འབྲས་བུ་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པ་ཡིན། །

ཅི་ཚོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ།
བསྐྱབ་པའི་ངག་དེས་མ་རོལ་ལ་འབྲས་བུ་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། །

གཉེས་པ་བསྐྱབ་པ་ལྟར་སྤང་ལ་གཉེས་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

སྐྱབ་བྱེད་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ། །

བཀོད་པ་བསྐྱབ་པ་ལྟར་སྤང་ཡིན། །

བསྐྱབ་པའི་ངག་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་
བསྐྱབ་པ་ལྟར་སྤང་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཡན་ལག་མ་གྲུབ་ལ། ཤེས་བྱེད་ལུས་པ་

ཡོད་མིན་པས། རྒྱལ་གསུམ་མ་གྲུབ་ཐེ་ཚོམ་བ། རྟོགས་པ་པོ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་
མིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་ན།

དོན་སློབ་སྐྱ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས། །

ལྟར་སྣང་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། །

རྟགས་རྒྱལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་སྟེ་མ་གྲུབ་པའམ་མ་ངེས་པའམ་འགལ་བ་འགྱུར་བ་གསུམ་
པོ་གང་ཅུང་བཀོད་པ་དོན་སྟོན་ཅན་དང་། རྟགས་རྒྱལ་གསུམ་ཚང་ཡང་ཚོལ་བ་
རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མས་མ་ངེས་པ་སྟེ་རྒྱལ་གསུམ་ཚང་མ་གྲུབ་པའམ་བྱུང་བ་མ་གྲུབ་པའམ་
ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་བཀོད་པ་སྟེ་སྟོན་ཅན་དང་། སྐྱ་ཚོལ་རང་གིས་ཀྱང་རྒྱལ་གསུམ་
ཚད་མས་ངེས་ཀྱང་དག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྟན་ལོགས་བརྗོད་པ་མ་ཤེས་ན་བརྗོད་ཚུལ་སྐྱ་
སྟོན་ཅན་དག་བཀོད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དེའང་རང་དོན་དུ་དོན་གྱི་སྟོན་འབའ་
ཞིག་དབྱེད་ལ་གཞན་དོན་དུ་སྟོན་པའི་སྟོན་ཡང་དབྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་འབྱིན་པ་ལའང་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་
རོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་ནི།

སྟོན་བརྗོད་སྟོན་ལོག་རྟོག་སེལ། །

སྐྱབ་འབྱིན་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་ལ་སྟོན་དུ་བརྗོད་པས་སྟོན་ཅན་གོ་
བཤོ། །

གཉེས་པ་དབྱེ་ན།

ཡུལ་དང་ངོ་བོ་བརྗོད་ཚུལ་གྱིས། །

དབྱེ་བས་སུན་འབྲིན་ནམ་པ་གསུམ། །

ཡུལ་གྱི་སློ་ནས་དབྱེ་བ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློན་ལ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སློན་ལ་
དང་། དམ་བཅའ་བརྒྱབ་བྱའི་སློན་ལ་སློན་ཏུ་བརྗོད་པ་གསུམ་མོ། །ངོ་བོའི་སློ་ནས་
དབྱེ་ན། རོན་སློན་ལ་དང་། སློ་སློན་ལ་དང་། སླ་སློན་ཅན་ལ་སློན་ཏུ་བརྗོད་པ་གསུམ་
མོ། །བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སློ་ནས་དབྱེ་ན། རྣལ་མ་དང་ཐལ་བར་བརྗོད་པ་གཉེས་
སོ། །

གཉེས་པ་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྤང་ལའང་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉེས་
ལས། དང་བོ་ནི།

ལྟར་སྤང་སློན་ལ་སློན་མི་བརྗོད། །

དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། སློན་ལ་སློན་ཏུ་མ་བརྗོད་པས་སློན་ཅན་མ་གོ་བའོ། །

གཉེས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉེས་ལས། གཞན་གྱི་ལྷགས་དགག་ན།

སྤྲུལ་སྤྲུལ་བྱེད་དང་བོད་འགའ་ཞིག །

གངས་ངེས་བྱེད་མོད་དེ་མི་འཐད། །

སྤྲུལ་སྤྲུལ་བྱེད་ཚར་གཅད་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉེས་དང་། ལྷག་ཚོད་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིར་
འདོད་པ་ནི་བཀག་ཟེན་ལ། གཙང་ནག་པ་སོགས་བོད་འགའ་ཞིག་མཚན་ཉིད་

དང་། གཏཏ་ཚིགས་དང་། བརྒྱབ་བྱའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་སྐྱོན་དུ་བརྗོད་པ་
དང་། དོན་དང་མྱོ་དང་སྐྱའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་སྐྱོན་དུ་བརྗོད་པའོ། །ཞེས་ཟེར་
བ་མི་འཐད་དེ། མོལ་བས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བཞོད་པ་ལ་དེ་ལ་སྐྱོགས་སྐྱ་
ཚོགས་ནས་སྤང་དམ། རང་ལ་བསྐྱོད་དམ། འབྲེལ་མེད་གཞན་འཆད་ནའང་
དེ་དག་དུ་མི་འདུ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉེས་པ་རང་གི་ལྷགས་ནི།

སྐྱོན་མི་བརྗོད་དང་སྐྱོན་མིན་བརྗོད། །

གཉེས་ཡིན་དབྱེ་བ་བསམ་མི་བྱུབ། །

ཚོད་རིགས་ལས་བཤད་པ་བཞིན་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་མི་
བརྗོད་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་བརྗོད་
པའམ། བདག་ལ་བསྐྱོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་
བརྗོད་པའོ། །དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པས་མ་བྱེ་སྟེ། ལོག་པའི་ལན་ལ་
མཐའ་མེད་སྤྱིར། །དེ་དག་འདིར་ནི་སྐྱོ་བྱ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན།

བརྗོད་པའི་ཚུལ་ལ་རང་རྒྱད་དང་། །

ཐལ་འགྱུར་གཉེས་ཡིན་རང་རྒྱད་བཤད། །

རང་རྒྱད་ནི་བརྒྱབ་པ་ཡང་དག་ཡིན་པས་བཤད་ཟིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་ལ་

ཐལ་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། གཞན་ལྷགས་དགག་པ། རང་ལྷགས་གཞག་པ། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ལྷོགས་སྣ་མ་བཅོལ་ན།

ཐལ་འགྱུར་བཞི་ལས་བཅུ་བཞི་ཞེས། །

གངས་ཅན་པ་དག་དེ་ལྟར་འདོད། །

རིགས་པའི་དབང་ལྷག་ལྷ་པ་ཚེན་པོ་སོགས་བོད་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་ཐལ་བ་བཀོད་ཚད་
ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་བཞིར་འདོད་དེ། ཐལ་བའི་རྟགས་དང་། རྩབ་པ་གཉི་ག་མ་
ལྷབ་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་མ་ལྷབ་པ་དང་། རྩབ་པ་འབའ་ཞིག་
མ་ལྷབ་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལྷབ་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དང་པོ་དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་
པ་ལ་སྐྱ་རྟག་པའི་སྤྱིར་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེས་བཅོལ་ན་གཉི་ག་
ཚད་མས་ཀྱང་མ་ལྷབ་ཁས་ཀྱང་མི་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱ་རྟག་པའི་སྤྱིར་
མ་བྱས་པར་ཐལ་ཞེས་བཅོལ་ན། རྟགས་ཚད་མས་ཀྱང་མ་ལྷབ། ཁས་ཀྱང་མི་
ལེན་པའོ། །གསུམ་པ་སྐྱ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟག་པར་ཐལ་ཞེས་བཅོལ་
པ་ན། རྩབ་པ་ཚད་མས་ཀྱང་མ་ལྷབ་ཁས་ཀྱང་མི་ལེན་པའོ། །བཞི་པ་ལའང་
བཞི་སྟེ། གཉི་ག་ཚད་མ། གཉི་ག་ཁས་སྤངས། རྟགས་ཚད་མས་རྩབ་པ་ཁས་
སྤངས། རྟགས་ཁས་སྤངས་རྩབ་པ་ཚད་མས་ལྷབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་
པ་ལ་སྐྱ་བྱས་པའི་སྤྱིར་མི་རྟག་པར་ཐལ་ཞེས་བཅོལ་པ་ལྟ་བུ་འདོད་པས་ལན་
ཐེབས་པ་ལྟར་སྤང་དང་། འགའ་ཞིག་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐལ་བ་དེ་

ཉལ་སྐྱོད་དང་བྱུང་བ་གཉི་ག་ཚད་མ་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་ལྷངས་ཀྱི་བསལ་བའི་
ཐལ་བ་ཡང་དག་དེ་གནས་སྐབས་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་སྐྱ་མིག་གི་གཟུང་
བྱ་དང་དེ་ལ་ཉལ་པས་བྱུང་བར་སྐྱ་བ་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱའི་སྱིར་ཉལ་པར་
ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐྱ་མི་ཉལ་པར་ཚད་མས་ངེས་ན་དམ་བཅའ་ལ་
ཚད་མས་བསལ་བ་དང་ཁས་ལྷངས་ན་ཁས་ལྷངས་ཀྱི་བསལ་བ་དང་། གཉི་
ག་མེད་ན་བསལ་བ་ཡེ་མེད་དེ་སྐབས་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི་བྱས་པ་ལས་
ཉལ་པས་བྱུང་བར་སྐྱ་བ་ལས། སྐྱ་བྱས་པའི་སྱིར་ཉལ་པར་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་
ལྟ་བུ་སྟེ། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཡོད་མེད་གསུམ་པོ་སྐྱ་མ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་
ནི་སྐྱ་ཉལ་པར་སྐྱ་བ་ལ་ཉལ་པའི་སྱིར་མ་བྱས་པར་ཐལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་
སྟེ། དེའང་བསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐབས་གསུམ་སྐྱ་མ་བཞིན་འོ། །དེ་དག་ཡང་
དག་ལྟར་སྣང་བུ་དབྱེ་ན། །

བརྗོད་པར་བྱས་དང་མི་བྱས་ལས། །

ཡང་དག་ལྟར་སྣང་བུན་བུན་ཡིན། །

ཐལ་བ་བརྒྱ་བཞི་པོ་ལ། ཉལ་སྐྱོད་དང་བྱུང་བ་གཉི་ག་མ་གྲུབ་པ་ནི། གཉི་ག་མ་
གྲུབ་པས་ལན་ཐེབས་ལ། ཉལ་སྐྱོད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་ནི་མ་གྲུབ་པ་དང་། བྱུང་བ་
འབའ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ་ནི། བྱུང་བ་མ་གྲུབ་པས་ལན་ཐེབས་སོ། །གཉི་ག་ཚད་
མ་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཡེ་མེད་དང་། གཉི་ག་ཁས་ལྷངས་དམ་བཅའ་
ལ་བསལ་བ་ཡེ་མེད་དང་། ཉལ་སྐྱོད་ཚད་མ་བྱུང་བ་ཁས་ལྷངས་དམ་བཅའ་

ལ་བསལ་བ་ཡེ་མེད་དང་། ཉགས་ཁས་སྤངས་བྱས་པ་ཚད་མ་དམ་བཅས་
ལ་བསལ་བ་ཡེ་མེད་བཞི་པོ་འདོད་པས་ལན་ཐེབས་པས་བདུན་པོ་ཐལ་
འགྱུར་ལྟར་སྤང་ངོ་། །གཉི་ག་ཚད་མ་འདོད་པ་ལ་ཁས་སྤངས་ཀྱི་བསལ་བ་
དང་། གཉི་ག་ཁས་སྤངས་འདོད་པ་ལ་ཚད་མ་དང་ཁས་སྤངས་ཀྱི་བསལ་བ་
གཉིས་དང་། ཉགས་ཚད་མ་བྱས་པ་ཁས་སྤངས་འདོད་པ་ལ་ཚད་མ་དང་ཁས་
སྤངས་ཀྱི་བསལ་བ་གཉིས་དང་། ཉགས་ཁས་སྤངས་བྱས་པ་ཚད་མ་འདོད་པ་
ལ་ཚད་མ་དང་། ཁས་སྤངས་ཀྱིས་བསལ་བ་གཉིས་ཏེ་བདུན་ནི་ལན་གྱིས་
བརྗོད་པར་མི་རུས་པས་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གོ། །ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལ་བརྗོད་
ན་རང་རྗེད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པ་དང་མི་འཕེན་པ་དབྱེ་ན།

རྒྱལ་དང་བྱེད་ཀྱིས་མི་འཕེན་ལ། །

བདུན་པའི་བྱེད་ཀྱིས་འཕེན་ཞེས་ཟེར། །

ཐལ་བ་སྔ་མ་རྒྱལ་དང་བདུན་པའི་བྱེད་ཉག་པའི་སྐྱ་ཉག་པར་ཁས་ལེན་པ་
ལ་ཉག་པའི་ཕྱིར། མ་བྱས་པར་ཐལ་ཞེས་ཉགས་ཁས་སྤངས་བྱས་པ་ཚད་མ་
དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་ཡང་ཉག་པའི་སྐྱ་ཚོས་ཅན་བཞོད་པ་ལྟ་བུ་ཚོད་གཞི་
ཚོས་ཅན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་ཏེ་བརྗོད་ན་ཚུལ་གསུམ་མ་
ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཚོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ནི་བརྗོད་ན། སྐྱ་མི་
ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཉག་པའི་ཤ་
ཟའི་བྱམ་པ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་ལ་ཉག་པའི་བྱམ་པའི་རང་མཚན་ཚོས་ཅན་

ཡོད་པའི་སྤྱིར་མི་ཉག་པར་ཐལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན་ཚད་མས་མ་
གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པ་སྐྱུར་རོ། །འདི་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་
མེད་དེ་ཚོད་གཞི་ཤ་ཟེའི་བུམ་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་དེ་ཉག་པ་དམ་བཅའ་ལ་རི་ལྟར་
སེལ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞི་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དངོས་བསལ་
མེད་ཀྱང་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་ཤུགས་བསལ་ཡོད་དེ། གཞན་ཏུ་ཉག་མི་ཉག་
འགལ་བའི་ཚད་མས་དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་ཞིགས་པ་ན། བྱེ་བྲག་ཤ་ཟེའི་བུམ་
པ་ཉག་པ་དང་མི་ཉག་པའི་ཚོགས་པའང་ཤུགས་ལ་ཞིགས་སོ། །དེ་བཞིན་
ཏུ་སྐྱེ་གཅིག་གསལ་བ་ཏུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་། ཉམ་
མཁའའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐྱེ་ཉག་པར་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བའི་ཐལ་བ་དང་། བསལ་
བའང་ཤུགས་བསལ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་ན།

- རང་རྗེད་ལ་ཡང་མཚུངས་སྤྱིར་དང་། །
- ཉགས་མེད་བྱུབ་པ་འགལ་སྤྱིར་དང་། །
- ལྷག་ཚོད་ངེས་པ་མི་རུང་སྤྱིར། །
- ཐལ་འགྱུར་བཞིར་དབྱེ་མི་འཐད་དོ། །

ཐལ་འགྱུར་བཀོད་ཚད་ལ་བཞིར་ངེས་ན་རང་རྗེད་ལའང་བཞིར་ཅི་སྟེ་མི་
འབྱེད། རང་རྗེད་ལ་ཡང་དག་ལྟར་སྤྱང་གཉིས་སུ་ངེས་པས་གཞན་གྱིས་ཅི་བྱ་

ཞེན་ཐལ་འགྱུར་ལའང་ཅི་སྟེ་མི་མཚུངས། ཡང་རྟགས་དང་བྱུང་པ་གཉིས་ཀ་
མ་གྲུབ་པ་དང་ཞེས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་བཞིའི་ནང་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་པ་དང་
། རྟགས་འབའ་ཞེག་མ་གྲུབ་པའང་མི་འཐད་དེ། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་སྟོགས་ལ་
མཐུ་མེད་པའི་སྲིད་དང་། བྱུང་པ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་སྣུན་པོའི་རྣམ་ཐར་ཉེ་
སྟོག་ཆད་པ་ལ་དབང་པོ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་གཉི་ག་མ་གྲུབ་
པ་དང་། རྟགས་མ་གྲུབ་ལ་བྱུང་པ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པར་འབྱེད་ན་ལྷག་ཚོད་
གྱི་དབྱེ་བ་ལྟར་ཉ་ཅང་ཐལ་ཉེ་ཚོད་པའི་རིགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། རྟགས་
བྱེད་མ་གྲུབ་པ་དང་། བྱུང་པ་བྱེད་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའང་སྲིད་པར་ཐལ་
བ་དེ་སྟེད་གྱི་དབྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

མ་གྲུབ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ལྷག །

འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ཆད། །

རྟགས་མེད་བྱུང་པ་གྲུབ་པ་འབྲུལ། །

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་མིན། །

རྟགས་བྱུང་གཉི་ག་མ་གྲུབ་པ་དང་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡང་རྟགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་
པ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་མོད། བྱུང་པ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དགོས་ལུས་མེད་པས་གཉི་ག་མ་
གྲུབ་པ་ཞེས་བྱེ་བ་ལྷག་ཅིང་སྐྱབས་པའི་སྲིད་རྟག་པར་ཐལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་
བུ། རྟགས་འགལ་བས་ལན་འདེབས་པ་མ་སྟོས་པས་ཆད་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱང་
བྱུང་པ་གྲུབ་པ་སྲིད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་སྟོག་མེད་ཀྱང་དབང་པོ་གཞན་ཚང་བ་

ལྟར་འབྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་འདོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་ལྟར་
སྣང་ངོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་ནི།

འདོད་པ་བརྗོད་ནས་མི་འདོད་བསྐྱབ། །

ཐལ་བ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཁས་སྐྱབས་ཀྱི་རྟགས་ལས་མི་འདོད་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་འཕེན་པ་སྟེ་མི་འདོད་པ་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་སྐོན་ནས་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐོན་
ཅན་སུན་འབྲིན་རྩས་ཀྱི་ཐལ་བའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱབ་བྱེད་འཕེན་པ་དང་། མི་འཕེན་པ་
དང་། དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་ཐོག་མར་
མཚན་ཉིད་ནི།

བསྐྱབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཚོས་གསུམ་ལྟོ། །

དངོས་སུ་ཐལ་བ་འཕངས་པས་བརྗོད་ན་རྩལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་
འཕེན་པའོ། །དེ་ལྟར་འཕེན་པ་ལ་ཐལ་བ་ཚོས་གསུམ་ལྟོན་ཞིག་དགོས་ཏེ།
རྟགས་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁས་ལེན་པ། བརྗོད་བྱུང་ཚད་མས་
གྲུབ་པ། གཞི་གྲུབ་ཅིང་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་རུང་ངོ། །རྟགས་ཁས་
སྐྱབས་པས་མ་གྲུབ་པ་སེལ་ལ་བྱུང་བ་གྲུབ་པས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པས་
འགལ་བ་སེལ་ཞིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་པས་མ་དེས་པ་སེལ་ལ་དམ་

བཅས་ལ་ཚད་མས་བསལ་བས་འདོད་པའི་ལན་ཐེབས་པ་གཙོད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་དོན་བསྐྱོག་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །
གཉེས་པ་བསྐྱོག་ན་བསྐྱབ་པའི་ངག་ཏུ་འགྱུར་བའི་འཐད་པ་ནི།

དངོས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ངག་མིན་ཡང་། །

བསྐྱོག་ན་བསྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད། །

དངོས་སུ་རྟགས་ཁས་སྐྱབ་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ལས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་བསྐྱབ་
པའི་ངག་མ་ཡིན་མོད། བསྐྱོག་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བས་བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་
ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཐལ་བའི་ངག་ལས་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉེས་ལས་
དང་པོ་གཞན་ལྷགས་དགག་ན།

ཁ་ཅིག་ཐལ་བའི་ཚོས་བསྐྱོག་པས། །

བསྐྱབ་པའི་ངག་ཉིད་འཕེན་ཞེས་ཟེར། །

ཐལ་བའི་ངག་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི། །

ཕྱོགས་ཚོས་འཕེན་ན་སྤྱིར་བ་འདིག །

ཐལ་བའི་བྱབ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བྱབ་པ་འཕེན་མོད། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་
ཐལ་བའི་ངག་གིས་འཕེན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་བ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་
ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་བརྗོད་པས་འཕེན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བསྐྱབ་

པའི་ངག་ལྟར་འདིར་ཡང་དམ་བཅའ་བརྗོད་ན་ལྷག་པས་ཚར་གཅད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཐལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ་མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་
 པས་བསྐྱབ་བྱ་དུ་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྐོ་འཕེན་ལ། དེ་ལ་ཡིད་གཏད་པས་
 བསྐྱོག་པ་དུ་ཡོད་གོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལ་མི་རིགས་ཏེ། དུ་མེད་ཀྱི་
 སྐོ་འཕེན་པས་དུ་ཡོད་གོ་བར་མི་རུས་ཏེ། དངོས་ལྷགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རུས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། གངས་ཅན་སྐྱ་མ་བྱས་པར་སྐྱ་བ་
 ལ་གང་མ་བྱས་པ་དེ་རྟག་སྟེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་སྐྱའང་མ་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་
 པས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཐལ་བའི་ཕྱོགས་ཚོས་དང་
 བསལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པའི་རང་རྗེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་སྟོན་ཏེ་ལ་ལ་མེ་མེད་
 ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་ཁས་སྲུངས་བརྗོད་པས་ཤེས་འདོད་ཀྱི་གཞི་ཡོད་པར་བསྟན་ལ།
 དུ་བ་མཐོང་བས་བསལ་ཞེས་བསལ་བ་བརྗོད་པས། དུ་ཡོད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོན་ཅིང་
 དེ་གཉིས་འཚོགས་ནས་མེ་ཤེས་འདོད་ཀྱི་གཞི་ལ་རྟགས་དུ་བ་ཡོད་པར་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའང་མི་འཐད་དེ། དུ་བ་མཐོང་བས་བསལ་ཞེས་
 ཐལ་འགྱུར་གྱི་ངག་ལ་བསལ་བ་བརྗོད་པ་གཞུང་གང་དུ་འང་མ་མཐོང་ལ་དུ་
 བ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་བརྗོད་ན། ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་བརྗོད་པས་ངག་
 ལྷག་པ་ལྟར་བསལ་བའང་ངག་ལྷག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དུ་བ་ཡོད་པས་བསལ་
 ཞེས་པ་བསྐྱོག་ན། རང་རྗེད་ལ་དུ་བ་མེད་པས་མ་བསལ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་
 ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ངག་བསྐྱོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉེས་པ་རང་འདོད་པ་ནི།

ཐལ་བའི་ངག་ལས་རང་རླུང་གི།

དོན་འཕེན་ངི་ལྟར་བསྐྱོག་བཞིན་མིན།

ཐལ་བའི་ངག་ལས་རང་རླུང་གི་དོན་འཕེན་མོད། ངག་བསྐྱོག་པ་ལྟར་མི་
 འཕེན་ཏེ། འདི་ལྟར་མེ་མེད་པར་ཁས་སྐྱབས་པའི་རྟགས་མ་བརྗོད་ན་ཐལ་
 འགྲུར་ལ་ཐལ་འགྲུར་གྱི་ཕྱོགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་ལ་བརྗོད་ན་སྐྱོག་པ་རང་རླུང་གི་
 རྟགས་ལྟར་རླུང་གི་བསྐྱབས་བྱར་བརྗོད་པས་ངག་ལྟག་པར་འགྲུར་ཏེ། མེ་ཡོད་
 པར་ཁས་ལེན་ཞེས་བསྐྱོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐལ་བའི་ངག་སྐྱོན་
 མེད་འདི་ལྟར་དགོད་དེ། སྤྱི་གཅིག་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་མར་ཐལ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་ཐལ་འགྲུར་གྱི་
 དམ་བཅའ་བཞོད་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་འདི་ན་ཐལ་བའི་ངག་འདི་ལྟར་དགོད་
 དེ་གང་དུ་མ་དང་འབྲེལ་པ་དེ་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོད་ཐ་དད་ཀྱི་རྒྱ་ཤུག་བཞིན་
 སྤྱི་གཅིག་པོ་འང་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་ཚོས་མཐུན་པ་
 ཉིད་ཅན་རོ། །གང་གཅིག་མི་སྲིད་པ་དེ་དུ་མ་དང་མི་འབྲེལ་ཏེ་རི་བོང་གི་རུ་
 བཞིན་དུ་མ་དང་འབྲེལ་པའི་སྤྱི་འང་གཅིག་དུ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཚོས་མི་
 མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་རོ། །ཡང་གང་མེ་མེད་པ་ན་དུ་བ་མེད་དེ། ཚུ་སྤྱང་བཞིན།
 དུ་བ་དང་བཅས་པའི་ལའང་མེ་མེད་དུ་ཁས་སྐྱབས་སོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ཚོས་
 མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་རོ། །གང་དུ་བ་ཡོད་པ་ན་མེ་ཡོད་དེ་ཚང་མར་བཞིན་དུ་

བ་དང་བཅས་པའི་ལ་ལ་ཡང་མེ་མེད་དུ་བ་ཁས་སྤངས་སོ་ཞེས་བཟོད་པ་
ཚོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་ངག་གོ། །ངག་དེ་དག་ལ་དུ་མར་ཐལ་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། དུ་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལྷགས་ལ་གོ་བས་དངོས་སུ་མི་བཟོད་དོ། །
གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།

ཡང་དག་ཐལ་བ་བརྗོད་མི་འཕེན། །

སུན་འབྱེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་ཞེས། བརྗོད་པ་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་
གཏན་ཚིགས་མི་འཕེན་པའོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་དཔེར་བཟོད་ན། གཉིས་ལས་དང་པོ་སྐྱབ་
བྱེད་འཕེན་པ་དང་། མི་འཕེན་པར་དབྱེ་བ་ནི།

རང་བཞིན་འབྲས་བུ་མཚན་ཉིད་དེ། །

མི་དམིགས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་མི་འཕེན། །

ལྷགས་འདི་ལ་སྦྱར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས།
འབྲེལ་སྐྱེ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་
དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བརྒྱ་གཅིགས། བན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་གཏན་ཚིགས་
གཉིས་ཏེ། ཉེ་ལྷན་གྲངས་དེས་ལ། ཐལ་འགྱུར་ལ་ཡང་དེ་དག་གི་མིང་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཉེ་ལྷན་
གྲངས་དེས་སོ། །དེ་ལ་སུམ་པས་དག་པའི་ས་སྦྱོགས་ན་སུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་སྦྱར་
མེད་པར་ཐལ་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་དང་། དུ་བ་མེད་པའི་

ཕྱིར་དུ་རྒྱ་ལྷན་པ་ཐོགས་མེད་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་པའི་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་
པ་དང་། འོག་སློག་ཤལ་དང་མི་ལྷན་པས་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེས་པ་
འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་མཚན་ཉིད་མི་དམིགས་པ་གསུམ་གྱིས་རྒྱབ་བྱེད་
འཕེན་པ་མི་རུང་སྟེ། བྱམ་པ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཚད་མས་འབྲས་
ན་བྱམ་པ་ཚད་མས་དམིགས་པར་ལ་སོགས་པ་ཡང་གྲུབ་པས་རང་རྒྱུད་ལ་ཤེས་འདོད་
མེད་པས་སྤྱོད་ཚུལ་མེད་ལ་དེ་དག་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་
བསལ་བ་མེད་ཅིང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་མི་འབྲས་བུའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷག་མ་ཡང་དག་གཏན་ཚིགས་ཀུན། །

རྒྱབ་བྱེད་འཕེན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པའི་ནང་ཚན་མཚན་ཉིད་མ་དམིགས་པ་མ་གཏོགས་པའི་འབྲས་
བུ་མི་དམིགས་པ་གཞན་རྣམས་དང་། ལྷན་གྱི་གསུམ་པོ་དེའི་ལྷག་མ་གྱུར་པའི་ཡང་དག་གི་
གཏན་ཚིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་བཅུ་བདུན་ཏེ། བཙོ་བརྒྱད་པོས་ནི་རྒྱབ་བྱེད་
འཕེན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་འདི་ལ་ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་ཉི་ཤུའི་མིང་ཅན་གྱི་ཐལ་
འགྱུར་ཡང་དག་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ལ་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་མཚན་ཉིད་མ་
དམིགས་པ་ནི། རྒྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཅིག་གི་གྲངས་འདྲི་ན། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་
ནི་རྒྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཅིག་གི་གྲངས་འདྲི་ན་པས་མི་འཕེན་པ་ལ་གསུམ་དང་ལྗོག་
པས་རང་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་བཞི། གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་སྟེ།
བཙོ་བརྒྱད་འབྲུང་བ་ནི་རིགས་གཉེར་རང་འགྲེལ་ཉོར་པར་གྱི་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཆ་ལས་འབྲུང་བའི་

དགོངས་པ་དག་པར་གསུངས་སོ། །སྤར་བཤད་པའི་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཉི་ཤུ་པོས་
སྐབ་བྱེད་འཕེན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྐབ་བྱེད་འཕེན་པ་ལ་རང་རིགས་གཞན་རིགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་
ན།

བརྗོད་པ་རང་རིགས་འཕེན་པ་བཞི། །

དཔེར་ན་གང་རེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མེ་མེད་པར་ཐལ་བའི་རང་བཞིན་འགལ་
བ་དམིགས་པའི་ཐལ་བ་ལས་མེ་ཡོད་པས་གང་རེག་མེད་ཅེས་རང་བཞིན་
འགལ་བ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་འཕེན་པ་དང་། བ་མོའི་རེག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཚ་རྒྱན་གྱི་མེ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་བྱབ་བྱེད་འགལ་བའི་བྱབ་བྱ་དམིགས་པས།
ཚ་རྒྱན་གྱི་མེ་ཡོད་པས་བ་མོའི་རེག་པ་མེད་ཅེས་འགལ་དམིགས་དེ་ཉིད་
འཕེན་པ་དང་། སྐྱ་ལོང་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏུ་བ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་
པའི་རྩུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་སུ་དམིགས་པས་ཏུ་བ་ཡོད་པས་སྐྱ་ལོང་བྱེད་
པ་མེད་ཅེས་པའི་འགལ་དམིགས་དེ་ཉིད་འཕེན་པ་དང་། ལྗོས་བཅས་ཡིན་
པས་མ་ངེས་པར་ཐལ་ཞེས་པའི་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་བྱབ་བྱེད་འགལ་བ་
དམིགས་པས་ངེས་པས་ལྗོས་བཅས་མ་ཡིན་ཞེས་དེ་ཉིད་ཅེས་འཕེན་པའོ། །

གཞན་རིགས་འཕེན་པ་བརྒྱ་དྲུག་ཡོད། །

དཔེར་ན་ཏུ་བ་ཡོད་པས་མེ་ཡོད་པའི་འབྲས་རྟགས་དང་། མེ་མེད་པས་ཏུ་བ་

མེད་པའི་རྒྱ་མི་དམིགས་པས་གཉིས་ལ་མཚོན་ན་ཐལ་བསྐྱོག་གཉིས་སན་
 ཚུན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལོག་པ་རྟགས་ཡིན་ཞིང་། གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཅིག་ཤོས་
 གྱི་བསྐྱོག་འབྱོར་ཡིན་པས་འབྲེལ་ཞིང་ཕྱོགས་ཚོས་འགལ་བ་དག་གཞི་
 གཅིག་གི་སྤོང་དུ་བསྐྱབ་བྱ་མེད་བཞིན་དུ་རྟགས་ལས་ལེན་པ་ལ། གཅིག་
 གི་ཐལ་བ་བརྗོད་པས་གཅིག་གི་རང་རྒྱུད་འཕེན་ཏེ་མེ་མེད་པའི་སྤྱིར་དུ་བ་
 མེད་པར་ཐལ་ཞེས་རྒྱ་མི་དམིགས་པའི་ཐལ་བས་དུ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་མེ་
 ཡོད་ཅེས་འབྲས་རྟགས་གྱི་རང་རྒྱུད་འཕེན་ལ། དུ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་མེ་ཡོད་
 པར་ཐལ་ཞེས་འབྲས་རྟགས་གྱི་ཐལ་བས་མེ་མེད་པའི་སྤྱིར་དུ་བ་མེད་ཅེས་
 རྒྱ་མི་དམིགས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་འཕེན་ནོ། །འགལ་དམིགས་བརྒྱ་གཉིས་སོའི་
 སྐོར་ནས་མེ་དང་བ་མོའི་རེག་པ་སན་ཚུན་འགོག་པ་ན་འབྱོར་བྱེད་དང་འགལ་
 བ་དམིགས་པ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། དུ་བ་དང་
 བ་མོའི་རེག་པ་སན་ཚུན་འགོག་པ་ན་འབྱོར་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་
 དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། མེ་
 དང་སྤྱི་ལོང་བྱེད་པ་སན་ཚུན་འགོག་པ་ན་རྒྱ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་
 རང་བཞིན་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། དུ་བ་དང་གྲང་
 རེག་སན་ཚུན་འགོག་པ་ན་རང་བཞིན་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ་
 དང་རྒྱ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། ཅན་ལྡན་གྱི་མེ་དང་གྲང་རེག་
 སན་ཚུན་འགོག་པ་ན་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ་དང་། འབྲས་བྱེད་འགལ་

བ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། ཚུན་གྱི་མེ་དང་སྐྱ་ལོང་བྱེད། བན་ཚུན་འགོག་
པ་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་བྱ་དམིགས་པ་དང་། བྱ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་
འབྲས་བུ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། བྱ་བྱ་གསུམ་པས་སྐྱི་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་
ཤ་པས་ཤིང་བསྐྱབ་པའི་ཐལ་བས་ཤིང་བཀག་པས་ཤ་པ་འགོག་པའི་རང་
རྒྱུད་དང་། ཤིང་མེད་པའི་སྱིར་ཤ་པ་མེད་པར་ཐལ་བས་ཤ་པ་ཡོད་པའི་སྱིར་
ཤིང་ཡོད་ཅེས་འཕེན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་བྱ་བྱེད་མི་དམིགས་པས་
བན་ཚུན་འཕེན་པ་ན། གཅིག་གི་རྗེས་འགོའི་བྱ་བ་པ་གཅིག་གི་བསྐྱོག་བྱ་བ་
ཏུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་བ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་
ལས་དང་པོ་ནི།

འདོད་བརྗོད་མི་འདོད་བསྐྱབ་པ་མེད། །

ཐལ་བ་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། ལས་སྒྲངས་གྱི་རྟགས་ལ་མི་འདོད་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་འཕེན་པ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་བཞི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་
དང་། རྟགས་འགལ་ན་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། རྟགས་མ་ངེས་ནས་བྱ་བ་མེད་
པ་དང་། འདོད་པས་ལན་ཐེབས་པ་བཞིའོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི།

ལས་སྒྲངས་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་ནི། །

གཏན་ཚིགས་བཞི་པ་སྲིད་པར་འགྱུར། །

ལས་སྒངས་ཉགས་སུ་མི་རུང་ན། །

ཐལ་བས་བརྒྱབ་པ་མི་འཐད་ལོ། །

སྤྲེགས་བྱེད། ལ་ཅིག་གཞན་གྱིས་ལས་སྒངས་པ་ཉགས་ཡིན་ན། ཉགས་
འབྲས་རང་མ་དམིགས་གསུམ་དུ་མི་འདུ་བར་འགྱུར་ལ། མིན་ན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་
ལྷོགས་ཚོས་མི་འགྱུར་བོ་ཞེ་ན།

གཞན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ལ། །

ཐལ་བས་བརྒྱབ་པ་སྐྱོན་ཡོད་མིན། །

སྲིར་ཚོལ་ཚོས་འགའ་ཞིག་གིས་བྱ་བ་ལས་ལེན་བཞིན་དུ་བྱེད་བྱེད་མི་
འདོད་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ངག་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན་རིགས་པ་ཅན་སྲི་
གཅིག་དུ་མ་དང་འབྲེལ་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་གཅིག་ཡན་ལག་
དུ་མ་དང་འབྲེལ་པ་དང་། གངས་ཅན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཉག་
པ་དང་། འགའ་ཞིག་དུ་བ་མཐོང་བཞིན་དུ་མི་མེད་དུ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་
ལ་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་གཞན་
ལྷགས་དགག་ན།

ཐལ་འགྱུར་ལན་ནི་སྐོ་གསུམ་ཞེས། །

ལ་བ་ཅན་པ་དེ་སྐད་སྟུ། །

བོད་རྒྱམས་ཐལ་འགྲུར་གྱི་ལན་ལ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ། བྱབ་པ་མ་གྲུབ།
འདོད་ཚོག་ཅེས་གསུམ་ལས་མི་གྲིད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་མི་འཐད་དེ།

འགལ་དང་མ་ངེས་གཅིག་ཏུ་འགྲུར། །

འདོད་ན་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་འགྲུར། །

དེ་མཐར་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཀུན། །

མ་གྲུབ་གཅིག་ཏུ་འདུ་བར་འགྲུར། །

མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉི་ག་ལ་འཇུག་པའི་མ་ངེས་པ་དང་། མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་འགལ་བ་གཉི་ག་ལ་བྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་
ལྟར་སྣང་གཅིག་ཏུ་འགྲུར་ལ་འདོད་ན་ལྟར་སྣང་ཐམས་ཅད་གཏན་ཚིགས་མ་
གྲུབ་པ་དང་བྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་སུ་འགྲུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་
མ་གྲུབ་པ་གཅིག་ཏུ་འདུ་བར་འགྲུར་བས། མཐར་ཐལ་འགྲུར་སྐྱོན་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་པས་ལན་ཐེབས་པར་འགྲུར་རོ། །

མ་གྲུབ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ན་མཚུངས། །

ཡང་ན་འགལ་ལ་དེ་འཇུག་འགྲུར། །

གལ་ཏེ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་རྟགས་དང་བྱབ་པ་གཉིས་སུ་མ་བྱེ་
ན། རོས་མི་ཟེན་པས་ཚོད་པ་མི་བདེའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཉིས་ཀ་བྱབ་པ་མ་གྲུབ་

པ་ཡིན་མོད་གྱི། འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་སུ་མ་ཕྱེན་ངོས་མི་ཟིན་པས་
ཚོད་པ་མི་བདེ་བ་མཚུངས་སོ། །ཡང་ན་འགལ་བའི་སྐབས་སུ་བྱབ་པ་མ་གྲུབ་
ཅེས་བརྗོད་ན་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེ་བྱས་པར་འདོད་པ་ལ་བྱས་
པའི་སྲིར་རྟག་པར་ཐལ་ཞེས་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ། བྱས་ཀྱང་
མི་རྟག་ན་ཅི་སྟོ་བྱབ་པ་མ་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་ན་བྱས་པ་ལ་རྟག་པ་སྲིད་པར་
ལྷགས་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཤེས་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་ནི།

དེས་ན་མཁས་པས་ཐལ་འགྱུར་ལན། །

རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་བཞིས་གདབ། །

ཐལ་བའི་ལན་ནི། འགལ། མ་ངེས། མ་གྲུབ། འདོད་པ་གྲུབ་པ་སྟེ་སྟོ་བཞིའོ། །

ལན་གྱིས་བརྗོད་པར་མི་རུས་ན། །

དེ་ཡི་རྗེས་འབྲང་དམ་པའི་ལྷགས། །

ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལན་གྱིས་བརྗོད་མ་རུས་ན་ཁྲོ་བ་དང་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་
དང་། བདག་ལ་བརྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། ལྷ་གར་དང་བཞད་གད་
དག་གིས་རིགས་པ་སུབས་པ་ནི་ཐབས་རྟུགས་པ་ཡིན་པས་བདེན་པའི་རྗེས་
སུ་འབྲང་བ་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་ལོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱབ་དང་སུན་འབྱིན་གྱི། །

རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བརྟག་པ།

རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་གིས་ཤེས། །

མཁས་པ་དེ་ནི་རྫོགས་པ་ཡི། །

སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདྲིན། །

ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྟག་
པའི་རབ་བྱེད་པ་ལྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །

སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་དང་ཡང་། །

མཁས་པ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་སྦྱངས་པས། །

ཚེ་འདིར་ལན་རེ་རྒྱང་རེ་ཐོས་ཅམ་གྱིས། །

གཞུང་ལུགས་ཀུན་ཤེས་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ། །

ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཕྱོགས་སྒྲང་གྲགས་པའི་གཞུང་། །

མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་དེ་འགྲེལ་དང་བཅས་རྣམས། །

ལེགས་པར་རྟོགས་ཤིང་རྟོག་གཏི་ཚུལ་ཤེས་ནས། །

ཡང་དག་རིགས་མཚོག་རིགས་པའི་གཏེར་འདི་བསྐྱབས། །

ཐུབ་པ་སེར་སྐྱ་རྐང་མིག་པ་དང་ལུག་པའི་བྱ། །

མཁའ་གོས་ཅན་དང་ཚུ་རོལ་མངོས་པའི་གཞུང་འདྲིན་པ། །

ཐོས་སྒྲོགས་པ་དང་གངས་རིའི་ཁྲོད་གནས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི། །

རྟོག་གཏི་ཅན་འདོམས་བསྟན་བཅོས་ཚེན་པོ་འདི་བྱས་སོ། །

སྒྲོ་ཡི་རྒྱས་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་མ་རྟེན་ཅིང་། །

ཉིན་དང་མཚན་དུ་འབད་པ་བྱས་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་ཚྭོགས་རེ་དབྱིས་མ་
བྱིན། །

ཉལ་ཏུ་བཙོན་པས་ཉིང་འཛིན་བསྐྱབས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དགེས་པའི་ལམ་
ལས་གོལ། །

སྟོགས་དུས་སྐྱེ་བོ་ཚོག་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་སོམས་ལ་མཁས་པ་
བསྟེན། །

སྟེ་བདུན་རིགས་པའི་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ཞེས། །
ཚན་པོའི་ལུགས་ངན་དོར་ནས་ངས་འདི་བཤད། །
རིགས་པ་མཚུན་པ་དེ་དག་འདི་བཞེད་མོད། །
ལན་མང་ཐོས་ཀྱང་སྐྱབ་པོའི་སྦྱོད་ཡུལ་མིན། །
ལེགས་པར་བཤད་པས་སྒྲོ་གྲོས་མིག་བྱེ་ནས། །
ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་ངི་བཞིན་ལེགས་བསྟན་པའི། །
དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཉིད། །
ཐོབ་ནས་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་ཀྱིས་ཅིག །

ཚད་མ་རིགས་པའི་གཉེར་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཙོན་འདི་ནི་ཡུལ་བྱང་
ཚྭོགས་གྱི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བ་སྐྱེ་དང་། ཚད་མ་དང་། ལྡེབ་སྦྱོར་དང་། ལྟན་ངག་
དང་། ཚིག་གི་རྒྱན་དང་། མིང་གི་མངོན་བརྗོད་དང་། ཐ་སྟོང་གི་གཙུག་ལག་

རྣམས་ལེགས་པར་གཤེས་པས། འཆད་པ་དང་། ཚུམ་པ་དང་། ཚྲོད་པའི་ཚུལ་
 ལ་སློབས་པ་དགོ་བ་ཅན། ཀུན་ལས་བཏུས་དང་། ལྷོ་བདུན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་ཁོང་དུ་ཚུད་ཅིང་། ལུང་དང་། རིགས་པ་དང་། མན་ངག་གི་ཚུལ་མཐའ་
 དག་ལ་སློབ་སྦྱང་བ་ཐོབ་པ། རྒྱུ་ལེ་དགོ་སློང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་
 བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་རྒྱུ་སྦྱར་སྦྱངས་ནས་གོ་བདེ་བར་བསྐོལ་ཏེ། དཔལ་
 ས་སྦྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྦྱར་བའོ། །།བཀྲ་གིས་པར་གྱུར་ཅིག །གཞུང་འདི་
 ཉིད་ཀྱི་ལུང་འགྲེལ་བསྟུས་པ་དང་། འགྲེལ་ཚིག་ཁ་ཤས་ལ་མཚན་བྱ་བཅས་བཀྲིས་པ་འདི་ནི། ལྷོ་
 ལོ་ ༡༧༥༧ རབ་བྱེད་བརྒྱ་བདུན་པའི་ས་མོ་རྣམས་ཀྱི་ལོར་རྗེས་རྗེས་སློབ་གྲུར་ཞིབ་བྲིད་ཐེངས་
 གཅིག་བཀྲིས་སྐབས་སུ་ཚོས་སྦྱ་བའི་བཅུན་གཞུགས་ཚན་བྱ་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་དབང་རྣམས་
 འབོད་པས་གཞན་ལ་ཚུང་ཟད་སན་དུ་རེ་ནས་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀུན་མཁྱེན་བསོད་ནམས་
 སེང་གའི་ལེགས་བཤད་ལ་བརྟེན་ཏེ་གྲིས་པར་དགོ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག ། །

